

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΑΖ'

Τετάρτη 4 Δεκεμβρίου 2024

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 3651
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθήτριες και μαθητές και εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 3ο Γυμνάσιο Σαλαμίνας, το 7ο Δημοτικό Σχολείο Πετρούπολης, τα εκπαιδευτήρια «Ιόνιος Σχολή», το 3ο Γυμνάσιο Θήβας, το Αμερικάνικο Κολλέγιο Pierce και το Λύκειο Rudjer Boskovic από τη Σερβία, το 4ο Εσπερινό ΕΠΑΛ Ηρακλείου Κρήτης, το 23ο και 25ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών και το 11ο Γενικό Λύκειο Πάτρας, σελ. 3523, 3525, 3528, 3536, 3538, 3544, 3549
3. Ορκωμοσία του Βουλευτή κ. Αθανασίου Ρακοβαλή, που αντικαθιστά τον κ. Γεώργιο Αποστολάκη, ο οποίος παραιτήθηκε, σελ. 3521
4. Ανακοινώνεται η επιστολή του Πρόεδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Σωκράτη Φάμελλου με την οποία μας γνωστοποιεί ότι ως Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι ορίζονται ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Παππάς και ο Βουλευτής κ. Χρήστος Γιαννούλης, ως Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ορίζεται ο Βουλευτής κ. Διονύσιος Καλαματιανός και ως Διευθυντής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ορίζεται ο κ. Γεώργιος Μπάκης, σελ. 3676 - 3677
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 3519, 3520, 3521, 3522, 3523, 3525, 3528, 3536, 3538, 3543, 3544, 3547, 3549, 3550, 3553, 3555, 3592, 3651, 3653, 3664, 3668, 3672, 3675, 3676, 3681, 3685, 3690, 3691, 3695, 3698, 3699, 3707

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επίκαιρης ερώτησης: Προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Επαναλειτούργια Κλειστού Κολυμβητηρίου Σερρών και Νέο Κολυμβητήριο», σελ. 3519

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίου νόμου:
Οι Υπουργοί Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κατέθεσαν στις 3.12.2024 σχέδιο νόμου: «Παρεμβάσεις στην οργάνωση και λειτουργία του Υπουργείου Εξωτερικών», σελ. 3523
2. Συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: «Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις», σελ. 3522 - 3592
3. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση - Αναπροσαρμογή μισθών προσωπικού δημοσίου τομέα - Ρυθ-

μίσεις για τον καθορισμό κατώτατου μισθού για τα έτη 2025, 2026 και 2027», σελ. 3651 - 3707

4. Αίτηση διεξαγωγής ονομαστικής ψηφοφορίας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας επί της αρχής και επί των άρθρων 1 έως 15 του νομοσχεδίου, σελ. 3659 - 3660

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ο. ,	σελ. 3672, 3675, 3676, 3681, 3685
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 3543, 3547, 3549, 3550, 3553, 3555, 3592, 3651, 3653
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,	σελ. 3707
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 3664, 3668
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. ,	σελ. 3690, 3691, 3695, 3698, 3699
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. ,	σελ. 3519, 3520, 3521, 3522, 3523, 3525, 3528, 3536, 3538, 3544
ΤΖΑΚΡΗ Θ. ,	σελ. 3543

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ο. ,	σελ. 3672, 3675, 3676, 3681, 3685
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 3543, 3547, 3549, 3550, 3553, 3555, 3592, 3651, 3653,
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,	σελ. 3707
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 3664, 3668
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. ,	σελ. 3690, 3691, 3695, 3698, 3699
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. ,	σελ. 3519, 3520, 3521, 3522, 3523, 3525, 3528, 3536, 3538, 3543, 3544
ΤΖΑΚΡΗ Θ. ,	σελ. 3543

Β. Επί της επίκαιρης ερώτησης:

ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. ,	σελ. 3519, 3520
ΤΣΙΡΩΝΗΣ Σ. ,	σελ. 3519, 3520

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:

ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Β. ,	σελ. 3525
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ,	σελ. 3532, 3534, 3536
ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 3528
ΒΕΤΤΑ Κ. ,	σελ. 3526
ΒΟΥΛΛΑΣ Α. ,	σελ. 3543
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ. ,	σελ. 3529
ΔΗΜΑΣ Χ. ,	σελ. 3538, 3542, 3553
ΙΑΤΡΙΔΗ Τ. ,	σελ. 3549
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. ,	σελ. 3537
ΚΑΠΠΑΤΟΣ Π. ,	σελ. 3524
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε. ,	σελ. 3530
ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ Θ. ,	σελ. 3523
ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ Γ. ,	σελ. 3531

ΚΟΝΤΟΤΟΛΗ Μ. ,	σελ. 3547
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ. 3548, 3549
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 3542, 3550, 3553
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ. ,	σελ. 3527
ΠΛΕΥΡΗΣ Α. ,	σελ. 3534, 3536
ΤΖΑΚΡΗ Θ. ,	σελ. 3542, 3543
ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ,	σελ. 3544
ΤΣΟΚΑΝΗΣ Χ. ,	σελ. 3546, 3547
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. ,	σελ. 3545
ΧΑΛΚΙΑΣ Α. ,	σελ. 3532
ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ Π. ,	σελ. 3522

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Μ. ,	σελ. 3661
ΑΚΤΥΠΗΣ Δ. ,	σελ. 3689
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ Ε. ,	σελ. 3689
ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ Ε. ,	σελ. 3683
ΒΕΤΤΑ Κ. ,	σελ. 3679
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ Σ. ,	σελ. 3686
ΓΑΒΡΗΛΟΣ Γ. ,	σελ. 3655, 3657
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. ,	σελ. 3690
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ. ,	σελ. 3672, 3675, 3676
ΓΚΙΟΚΑΣ Ι. ,	σελ. 3675, 3676, 3680, 3681
ΔΕΛΗΣ Ι. ,	σελ. 3698
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Π. ,	σελ. 3668
ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ Ι. ,	σελ. 3681
ΈΞΑΡΧΟΣ Ν. ,	σελ. 3701, 3702
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ. ,	σελ. 3698
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. ,	σελ. 3666
ΚΑΤΣΩΤΗΣ Χ. ,	σελ. 3657
ΚΕΡΑΜΕΩΣ Ν. ,	σελ. 3655, 3664, 3669, 3670, 3674, 3675, 3676, 3695
ΚΕΦΑΛΑ Μ. ,	σελ. 3693
ΚΟΝΤΗΣ Ι. ,	σελ. 3691
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ. 3694, 3695
ΚΡΗΤΙΚΟΣ Ν. ,	σελ. 3687
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 3674
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ. ,	σελ. 3673, 3676
ΜΕΤΑΞΑΣ Κ. ,	σελ. 3703, 3704
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ Τ. ,	σελ. 3699
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 3697, 3698
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 3664
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. ,	σελ. 3702
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ Α. ,	σελ. 3687
ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ Σ. ,	σελ. 3651
ΠΑΦΙΛΗΣ Α. ,	σελ. 3673, 3674, 3675, 3695, 3696
ΣΚΟΝΔΡΑ Α. ,	σελ. 3682
ΣΠΑΝΙΑΣ Α. ,	σελ. 3685
ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ Α. ,	σελ. 3678
ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ Λ. ,	σελ. 3705
ΤΣΙΜΑΡΗΣ Ι. ,	σελ. 3704
ΦΩΤΙΟΥ Θ. ,	σελ. 3662, 3664
ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΙΔΟΥ Μ. ,	σελ. 3678
ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ Π. ,	σελ. 3653, 3655, 3670, 3676
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. ,	σελ. 3706

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΑΖ'

Τετάρτη 4 Δεκεμβρίου 2024

Αθήνα, σήμερα στις 4 Δεκεμβρίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9.35' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε Ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗ**. **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης)**: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Με έγγραφό της η Γενική Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα τα εξής:

«Με την παρούσα σας ενημερώνουμε σχετικά με τη συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, Τετάρτη 4 Δεκεμβρίου 2024, ότι η υπ' αριθμόν 270/30-11-2024 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Ιωάννη Βρούτση. Παρακαλούμε όπως προβείτε στις δέουσες ενέργειες, προκειμένου να ενημερωθούν τόσο ο Προεδρεύων στη διαδικασία όσο και ο ερωτών Βουλευτής».

Κατόπιν τούτου, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η μοναδική, ουσιαστικά, επίκαιρη ερώτηση που έχουμε για σήμερα, η με αριθμό 270/30-11-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Αχαΐας της Κ. Ο. «ΝΙΚΗ» κ. Σπυρίδωνα Τσιρώνη προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Επαναλειτουργία Κλειστού Κολυμβητηρίου Σερρών και Νέο Κολυμβητήριο».

Παρακαλώ, κύριε Τσιρώνη, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Ευχαριστώ.

Κύριε Υπουργέ, το κολυμβητήριο της πόλης των Σερρών αποτελεί το μοναδικό κλειστό κολυμβητήριο του νομού και εξυπηρετεί και ΑΜΕΑ και μαθητές όλων των σχολικών βαθμίδων, φοιτητές από το παράρτημα του ΤΕΦΑΑ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και ένα ευρύ φάσμα σωματείων και συλλόγων της ευρύτερης περιοχής.

Όπως γνωρίζετε, το κολυμβητήριο έπαψε να λειτουργεί από τον Απρίλιο του 2024, όταν έπεσαν κομμάτια από ύψος άνω των δεκαεπτά μέτρων και ευτυχώς, δεν θρηνήσαμε και θύματα, γιατί αυτά τα κομμάτια του μεπτόν πέρασαν δίπλα από παιδιά. Σύμφωνα με το πρόγραμμα των επισκευών, θα επαναλειτουργούσε τον προηγούμενο Σεπτέμβριο. Κάτι τέτοιο δεν συνέβη και μέχρι σήμερα δεν υπάρχει καμμία σαφής ενημέρωση για την επαναλειτουργία του.

Σας υπενθυμίζω ότι το κολυμβητήριο κατασκευάστηκε το 1978, πριν από σαράντα έξι δηλαδή χρόνια. Επί κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑ είχε εγκριθεί μια δαπάνη 5,5 εκατομμυρίων ευρώ για την κατασκευή νέου αθλητικού κέντρου στην περιοχή Ομόνοια Σερρών.

Το έργο το μπλόκαρε η κυβέρνησή σας το 2019 επί Υπουργού κ. Καραμανλή, ισχυριζόμενη κενά στην περιβαλλοντική μελέτη. Ακολούθησε διαδικασία νέας μελέτης για την κατασκευή του έργου, που προφανώς δεν πληροί τις προϋποθέσεις λειτουργίας. Και όλα αυτά για να φτάσουμε τον Νοέμβριο του 2024 και ο Νομός Σερρών, ο μεγαλύτερος σε έκταση νομός στη βόρεια Ελλάδα, που έχει εκατόν πενήντα δύο χιλιάδες κατοίκους, να στερείται κολυμβητικών εγκαταστάσεων.

Ερωτάσθε πότε θα επαναλειτουργήσει επιτέλους το κολυμβητήριο των Σερρών, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου κατασκευής του νέου κολυμβητηρίου και προφανώς, αν αυτή τη φορά θα ισχύσει το χρονοδιάγραμμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Τσιρώνη.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Τσιρώνη, ευχαριστώ πάρα πολύ για την ερώτηση, γιατί, πράγματι, θα επιβεβαιώσω και εγώ την αναγκαιότητα του έργου το οποίο πρέπει να φτιαχτεί στις Σέρρες για τους λόγους που περιγράψατε και θα επιβεβαιώσω και τη χρονοκαυστέρηση η οποία υπάρχει.

Το πιο σημαντικό είναι, όμως, ότι μέσα από την ερώτησή σας θα διαφανεί πλέον και η πολιτική βούληση του Υπουργείου να υλοποιηθεί αυτό το έργο, η αναγκαιότητά του για τον κόσμο των Σερρών και δεύτερον, το ζήτημα το οποίο αφορά στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του.

Ξεκινάω με κάτι το οποίο και σε μία κατ' ιδίαν συζήτηση που είχαμε σας είχα πει. Η ερώτηση που μου απευθύνετε ουσιαστικά δεν έρχεται προς το Υπουργείο Αθλητισμού, γιατί το κολυμβητήριο Σερρών για το οποίο συζητάμε δεν είναι εποπτευόμενο κτήριο και εγκατάσταση του Υπουργείου Αθλητισμού. Εποπτευόμενα από το Υπουργείο Αθλητισμού είναι τα εθνικά αθλητικά κέντρα.

Ως εκ τούτου, επειδή το Υπουργείο Αθλητισμού θα χρηματοδοτήσει και έχει δεσμεύσει πόρους για την υλοποίηση αυτού του έργου, βρέθηκα σήμερα στη Βουλή να σας απαντήσω. Άρα, λοιπόν, ενώ δεν είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Αθλητισμού να απαντήσει, είμαι εγώ εδώ σήμερα να σας πω ότι, πράγματι, το 2019, υπήρξε μια δέσμευση στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων 5,5 εκατομμύρια ευρώ, 5.580.000 ευρώ, για την υλοποίηση αυτού του έργου.

Όμως, δυστυχώς, αυτή η προγραμματική σύμβαση η οποία έγινε μεταξύ δήμου και Υπουργείου Αθλητισμού την περίοδο

εκείνη βρέθηκε μπροστά σε εμπόδια. Δεν θα πω αστοχίες, γιατί πάντα υπάρχουν οι αστοχίες ή αβλεψίες ή λάθη εκατέρωθεν. Στο συγκεκριμένο ζήτημα εκ μέρους του ο δήμος δηλώνει ότι οι καθυστερήσεις οφείλονται στην ανάληψη νομικής δέσμευσης, η οποία ήταν, πρώτον, αδυναμία υποβολής προσφορών στο ηλεκτρονικό σύστημα δημοπρασιών, με αποτέλεσμα την επανάληψη του διαγωνισμού, δεύτερον, προδικαστικών προσφυγών και τρίτον, προσυμβατικών ελέγχων.

Αυτοί ήταν οι λόγοι που ο Δήμος Σερρών σήμερα επικαλείται για τις καθυστερήσεις οι οποίες έγιναν.

Στον αντίλογό μου στη δεύτερη φάση θα απαντήσω για το χρονοδιάγραμμα και την υλοποίηση του έργου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Παρακαλώ, κύριε Τσιρώνη, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Κατ' αρχάς, κύριε Υπουργέ, να σας ευχαριστήσω που, παρ' όλο που δεν είναι δική σας αρμοδιότητα, μας κάνατε την τιμή να απαντήσετε στο ερώτημα.

Θα ξεκινήσω ανάποδα, μιας και είπατε ότι υπήρχαν κωλυσιεργίες. Υπάρχει ένα δημοσίευμα της εφημερίδας «ΑΝΕΞΑΡΤΗ-ΤΟΣ», με βάση το οποίο υπεγράφη από τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, τον κ. Παναγιωτόπουλο, η διαπιστωτική απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης από το Ταμείο Αλληλεγγύης για την κατασκευή πρόσθετου κολυμβητηρίου - προπονητηρίου περίξ του χώρου του υπό κατασκευή νέου κολυμβητηρίου που συζητάμε σήμερα, μάλιστα με fast track διαδικασίες δεκαεσσάρων έως δεκαοκτώ μηνών.

Στο ίδιο δημοσίευμα αναφέρεται ότι το Υπουργείο δεν έθεσε κανέναν όρο για τη χρηματοδότηση ούτε υπάρχει σύνδεση της χρηματοδότησης με τον αριθμό των προσφύγων που φιλοξενοούνται ή θα φιλοξενοούνται στη δομή των προσφύγων. Και πραγματικά, είναι απορίας άξιο! Δύο μέτρα και δύο σταθμά! Εκεί χρειάστηκε να γίνει περιβαλλοντολογική μελέτη; Έχει γίνει; Για ποιον λόγο; Το θεωρούμε άδικο ως προς τους πολίτες των Σερρών εκεί, για ένα κολυμβητήριο που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί πλέον «γεφύρι της Άρτας», για να μην πω «το μετρό της Θεσσαλονίκης», που εδώ και τριάντα οκτώ χρόνια είναι στον προϋπολογισμό της Κυβέρνησης και εγκαίνιασθηκε φέτος!

Μιλάμε για ένα κολυμβητήριο το οποίο εξυπηρετεί τόσα σωματεία. Χαρακτηριστικό είναι ότι αυτή η καθυστέρηση έχει επίπτωση και στον αθλητισμό, μιας και είστε Αναπληρωτής Υφυπουργός Αθλητισμού.

Θα διαβάσω μια ανάρτηση της ομάδας τεχνικής κολύμβησης του Πανσερραϊκού στη σελίδα του Facebook που πραγματικά μας έκανε εντύπωση. Λέει: «Αυτό το Σαββατοκύριακο» -αυτό που πέρασε, δηλαδή- «οι εναπομείναντες αθλητές» -γιατί καταλαβαίνετε ότι, αν δεν έχουν κολυμβητήριο, προς τι και πού αθλούνται;- «βρέθηκαν στη Θεσσαλονίκη για προπόνηση. Για κάποιους, ιδιαίτερα τους μικρότερους, ήταν η πρώτη επαφή με το νερό για τη νέα κολυμβητική περίοδο». Δηλαδή, φτάσαμε Νοέμβριο μήνα και κάποια παιδιά που έχουν επιλέξει ως άθλημα την κολύμβηση τον Νοέμβριο να μπαίνουν κάπου μακριά από τα σπίτια τους για πρώτη φορά στο νερό.

Σας ευχαριστώ και περιμένω να ακούσω το χρονοδιάγραμμα, όπως περιμένει και η πόλη των Σερρών. Να τα ακούσουν και όλες οι ομάδες εκεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Τσιρώνη.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Τσιρώνη, να σας πω μερικά πράγματα τα οποία αξίζει να τα πούμε, γιατί δεν είναι γνωστά στον κόσμο.

Εννοείται ότι χρειαζόμαστε αθλητικές εγκαταστάσεις και είμαι ο πρώτος που το λέω συνεχώς, γιατί η χώρα μας είναι η χώρα που πρέπει να αισθανόμαστε όλοι περήφανοι και όλες περήφανες. Γιατί; Διότι είναι η χώρα που γέννησε τους Ολυμπιακούς Αγώνες, είναι η χώρα που γέννησε τον αθλητισμό και αυτό είναι που μας καθιστά εμάς τους πολιτικούς να θέτουμε ως υψηλή

προτεραιότητα τον αθλητισμό. Αυτό σημαίνει ότι ο αθλητισμός, εκτός από την άσκηση του αθλητισμού, είναι και οι αθλητικές εγκαταστάσεις, για τις οποίες αυτή τη στιγμή πρέπει να σας πω ότι γίνεται μια γενναία προσπάθεια συγκρότησής τους, εκσυγχρονισμού τους, αναβάθμισής τους με πόρους που έρχονται μέσα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αφ' ενός, που εξαντλείται τώρα, γιατί θα μπορούμε στην καινούργια προγραμματική περίοδο 2026-2030 και δεύτερον, μέσα από την αύξηση των προϋπολογισμών των ΕΑΚ. Αυτά τα έχω πει αρκετές φορές στη Βουλή. Στη διάθεσή σας όποτε θέλετε.

Όταν αποφασίσουμε ένα έργο να μπει στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων οπουδήποτε στην Ελλάδα -και αυτό είναι διαχρονικό, δεν έχει να κάνει με καμμία κυβέρνηση ή με τη βούλησή της- σημαίνει εκείνη τη στιγμή ότι η κυβέρνηση τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή βάζει ένα έργο με προδιαγραφές, με μελέτη σε ένα πλαίσιο οικονομικής ζωής πόρων για να γίνει ένα έργο. Το έργο, όμως, δεν γίνεται αυτόματα. Το έργο θέλει διαδικασίες και αυτό είναι το τίμημα της δημοκρατίας και της διαφάνειας. Δεν πάει απλά πατάμε το κουμπί και γίνεται, ενώ έχουμε δεσμεύσει τα 5.580.000 ευρώ του έργου το 2019. Χρειάζονται μελέτες περιβαλλοντικές, τεύχη δημοπράτησης, όλο αυτό το πλαίσιο το οποίο έχει μια χρονοκαθυστέρηση.

Εδώ, λοιπόν, πριν από λίγο σας είπα ότι ο Δήμος Σερρών μου έστειλε τα στοιχεία γιατί καθυστέρησε το έργο. Εγώ βρέθηκα τώρα, λοιπόν, μπροστά στο εξής ζήτημα και δίλημμα. Λεφτά δεν υπάρχουν, γιατί το πρόγραμμα έχει εξαντληθεί. Ήταν μόνο πολιτική βούληση να βρεθούν τα χρήματα για τις Σέρρες -μόνο για τις Σέρρες, εξαίρεση-, γιατί πιστεύω -αυτό που λέτε και εσείς και το πιστεύουμε όλοι όσοι γνωρίζουμε- ότι πρέπει να γίνει το κλειστό γυμναστήριο στις Σέρρες. Άρα, λοιπόν, το πρώτο που χρειάστηκε, επειδή το έργο πήγε να απενταχθεί λόγω των καθυστερήσεων, ήταν να υπάρξουν νέες νομικές δεσμεύσεις από το Υπουργείο Αθλητισμού για να διασφαλιστούν οι πόροι.

Πρέπει, λοιπόν, να σας πω ότι ο νέος συνολικός προϋπολογισμός έχει πάει πλέον στα 6.450.000 ευρώ. Αυτά δεσμεύτηκαν. Η νέα προγραμματική σύμβαση, η οποία προεκτάθηκε, αύξησε το ποσό, γιατί υπάρχουν πλέον αναθεωρήσεις στις τιμές του έργου. Περιλαμβάνει δύο υποέργα. Επιτρέψτε μου -γιατί τώρα μας βλέπουν και από τις Σέρρες- να το ακούσει ο κόσμος αυτό. Το πρώτο υποέργο είναι η εκπόνηση και η επικαιροποίηση, συμπλήρωση του συνόλου των απαραίτητων μελετών και των τευχών δημοπράτησης για την αποπεράτωση της κατασκευής του ημιτελούς νέου δημοτικού κολυμβητηρίου του Δήμου Σερρών και του περιβάλλοντος χώρου διάρκειας δεκαεννέα μηνών. Το δεύτερο υποέργο είναι η κατασκευή κτηρίου κλειστού κολυμβητηρίου με κολυμβητική δεξαμενή ολυμπιακών διαστάσεων, κερκίδες, χώρους εξυπηρέτησης των θεατών και του Τύπου και βοηθητικούς χώρους -αποδυτήρια, αίθουσες εκγύμνασης, ιατρεία, γραφεία- διάρκειας σαράντα ενός μηνών.

Το έργο εντάχθηκε, όπως σας είπα, στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων το 2019 με 5.580.000 ευρώ. Μεταφέρθηκε στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025 με 6.450.000. Έληξε η νομική δέσμευση. Εδώ το έργο πήγε να απενταχθεί στις 21 Μαΐου του 2024. Δηλαδή εκεί σταματούσαμε, κύριε Τσιρώνη, το έργο έφευγε. Με πολιτική απόφασή μου το έργο ξαναπήκε, επανεντάχθηκε.

Σύμφωνα, λοιπόν, με όλους μας είμαστε έτοιμοι το έργο αυτό να προχωρήσει. Οι Σέρρες θα το δουν το κολυμβητήριό τους. Εύχομαι να μην υπάρξει άλλο πρόβλημα. Το Υπουργείο δέσμευσε τους πόρους και οι πόροι πρέπει να αξιοποιηθούν υπέρ της πολύ σημαντικής αυτής αθλητικής εγκατάστασης και όσοι εμπλέκονται, να αναλάβουν τις ευθύνες τους, να παρακολουθήσουν την εξέλιξη του έργου. Τα χρήματα του ελληνικού λαού έχουν δεσμευτεί, έχουν πάει γι' αυτόν τον ιερό σκοπό να φτιαχτεί αυτό το πολύ σημαντικό κολυμβητήριο στις Σέρρες. Θέλουμε όλοι να γίνει και θα γίνει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικείμενων ερωτήσεων.

Πριν εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη της νομοθετικής εργασίας, θα προβούμε στην ορκωμοσία του συναδέλφου κ. Αθανασίου Ρακοβαλή, που αντικαθιστά τον κ. Γεώργιο Αποστολάκη, ο οποίος παραιτήθηκε.

Καλείται ο συνάδελφος κ. Αθανάσιος Ρακοβαλής να προσέλθει και να δώσει τον νενομισμένο από το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής όρκο ενώπιον του εκπροσώπου της Εκκλησίας.

(Στο σημείο αυτό προσέρχεται ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Ρακοβαλής και δίνει τον ακόλουθο όρκο:

«Ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας και Ομοούσιας και Αδιαίρετης Τριάδος να είμαι πιστός στην πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα, να υπακούω στο Σύνταγμα και τους νόμους και να εκπλη-

ρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου.»)

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Άξιος, άξιος!

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Άξιος, άξιος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Να ευχηθούμε και εμείς στον κ. Ρακοβαλή καλή επιτυχία στην άσκηση των καθηκόντων του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό θα διακόψουμε για λίγα λεπτά και κατόπιν θα συνεχίσουμε με την ημερήσια διάταξη της νομοθετικής εργασίας.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: «Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις».

Τον λόγο έχει ο κ. Παύλος Χρηστίδης από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Οι μέρες αυτές είναι για την πατρίδα μας δύσκολες, διότι όλοι αντιλαμβανόμαστε τι έχει συμβεί στη Ρόδο, τι έχει συμβεί στη Λήμνο και νομίζω ότι και από αυτό εδώ το Βήμα οφείλουμε να στείλουμε την αλληλεγγύη μας σε δύο περιοχές της πατρίδας μας που έχουν πληγεί και ειδικά στη Λήμνο που έχουμε χάσει και δύο συμπολίτες μας.

Είναι, όμως, μια πολύ δύσκολη μέρα η σημερινή συνολικά για την Ελλάδα, διότι η ηπειρωτική γη υποδέχεται σήμερα τον Αλέξανδρο Κετίκογλου, έναν νέο άξιο στρατιώτη, ο οποίος επέλεξε να υπηρετήσει την πατρίδα στην πρώτη γραμμή και έφυγε από τη ζωή.

Και νομίζω ότι όλες αυτές τις ημέρες, από την ημέρα που χάθηκε, όλοι μας αντιλαμβανόμαστε το χρέος που έχουν προς την πατρίδα, το τι κάνουν οι άνθρωποι, οι οποίοι επιλέγουν τις Ειδικές Δυνάμεις για να προστατέψουν την πατρίδα και το τι πρέπει να κάνει το πολιτικό σύστημα, τι πρέπει να κάνουμε εμείς για να κάνουμε τη δικιά τους προοπτική, τη δικιά τους καθημερινότητα πιο ασφαλή.

Δεν θα τον ξεχάσουμε και νομίζω ότι εκφράζω και όλους όσοι σήμερα βρισκόμαστε σε αυτή εδώ την Αίθουσα, αλλά και χιλιάδες εκατομμύρια ακόμα Έλληνες, οι οποίοι αντιλαμβάνονται τη θυσία αυτού του νέου ανθρώπου.

Κυρίες Πρόεδρε, έχουμε σήμερα τη συγκυρία να συζητάμε ένα φορολογικό νομοσχέδιο, το οποίο η Κυβέρνηση φέρνει για να διορθώσει, να προσθέσει, να αλλάξει μια σειρά ρυθμίσεων που έχει κάνει τα προηγούμενα χρόνια και στα οποία το ΠΑΣΟΚ από την πρώτη στιγμή έχει σταθεί απέναντι, διότι αντιλαμβάνεται ότι υπάρχει ανάγκη μιας άλλης πολιτικής. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και χθες η Κοινοβουλευτική Ομάδα με τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ Νίκο Ανδρουλάκη πρώτη κατέθεσε δύο τροπολογίες, οι οποίες είναι εξαιρετικά σημαντικές.

Η πρώτη αφορά την golden visa, τον τρόπο δηλαδή με τον οποίο σήμερα κάποιοι έρχονται στην πατρίδα μας, αγοράζουν κατοικίες και αυτό καθιστά περιοχές της Αττικής και της Θεσσαλονίκης εξαιρετικά δυσπρόσιτες για τους Έλληνες, οι οποίοι θέλουν να κάνουν στην περιοχή τους οικογένειες. Ειδικά στον νότιο τομέα έχουμε τα τελευταία χρόνια μια ριζική άνοδο της χρήσης της golden visa και αυτό διαμορφώνει εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες. Ακούστε την πρότασή μας για τον τρόπο με τον οποίο έχουμε φέρει την τροπολογία. Θα σας φανεί πάρα πολύ χρήσιμη και είμαι σίγουρος ότι κάποια στιγμή, όπως κάνατε και με τις προηγούμενες προτάσεις μας, θα τις λάβετε υπ' όψιν.

Το δεύτερο το οποίο θέλω να πω είναι αυτό που λένε λίγο πολύ οι πολίτες εκεί έξω, αυτούς που συναντάμε στην καθημερινότητά μας. Η Νέα Δημοκρατία φορολογεί τα πουρμπουάρ, τα φιλοδώρηματα, αλλά δεν τολμά να ακουμπήσει τις τράπεζες. Ίσως κάποιες φορές με λίγα μπινελίκια, αλλά από τον Σεπτέμβριο του 2022 μέχρι και σήμερα που ακούστηκαν τα μπινελίκια, οι τράπεζες αυξάνουν τα κέρδη τους και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο εμείς έχουμε καταθέσει μια τροπολογία η οποία μιλά για 5% φορολογία στα κέρδη των τραπεζών, όχι στα έσοδά τους, όπως κάνουν οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Επαναλαμβάνω στα κέρδη.

Και ειλικρινά αναρωτιέμαι πώς μπορεί σήμερα ένας Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας να υπερασπιστεί τη λογική της Κυβέρνησης και του κ. Χατζηδάκη ειδικά, τον οποίο τον άκουσα χθες με πολύ μεγάλη προσοχή εδώ από το Βήμα, που λέει ότι δεν είναι τώρα η ώρα, υπάρχει μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα, δεν πρέπει να ταραξουμε τους επενδυτές των τραπεζών. Και, μάλιστα, είπε

ότι οι τράπεζες απενίζουν το μέλλον με αισιοδοξία. Καμμία αντίρρηση. Δεν υπάρχει κανένας από εμάς, ο οποίος δεν θέλει ισχυρές τράπεζες, αυτές τις ισχυρές τράπεζες, ξέρετε, τις οποίες ο ελληνικός λαός από το υστέρημά του ανακεφαλαιοποίησε πολλές φορές. Θέλουμε ισχυρή οικονομία, αλλά δεν πρέπει να δούμε και πώς αντιμετωπίζουν οι Έλληνες πολίτες το μέλλον τους;

Πρόσφατες έρευνες -και το καταθέτω στα Πρακτικά- δείχνουν τον δείκτη αισιοδοξίας των Ελλήνων. Το 66% των Ελλήνων αντιπεριμένουν το μέλλον με πολύ μεγάλη απαισιοδοξία και αυτό είναι κάτι το οποίο δημιουργεί απορίες για τον τρόπο με τον οποίο η Κυβέρνηση επιλέγει να πορευτεί στο σήμερα, σε αυτά τα οποία σήμερα μας απασχολούν.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παύλος Χρηστίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θα κάνω ένα σύντομο σχόλιο για μια ρύθμιση την οποία φέρνετε με το νομοσχέδιό σας και αφορά την υποχρεωτική ασφάλιση επιχειρήσεων, ακινήτων και οχημάτων για φυσικές καταστροφές προσδιορίζοντας αυτή την υποχρέωση σε επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών τις 500.000 ευρώ. Αντίστοιχη είναι και η πρόβλεψη που έχετε κάνει και για τις κατοικίες. Προβλέπετε, μάλιστα, υψηλά πρόστιμα για όσους δεν συμμορφωθούν με τη νέα αυτή πρόβλεψη και αποκλεισμό από οποιαδήποτε κρατική συνδρομή. Το ερώτημα που θα ήθελα ειλικρινά και καλοπροαίρετα να μου απαντήσετε είναι αν έχετε εξασφαλίσει ότι όσοι εμπίπτουν σε αυτές τις κατηγορίες έχουν τη δυνατότητα να ασφαλιστούν, γιατί σε ό,τι αφορά τις κατοικίες δεν ασφαλιζονται, για παράδειγμα, για σεισμό όσες έχουν ανεγερθεί από το 1969 και πίσω.

Επιχειρήσεις ειδικά -μια άλλη κατηγορία, την οποία πρέπει να προσέξουμε πολύ- στη Θεσσαλία αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα για να ασφαλιστούν έναντι πλημμύρας ή με το κόστος ασφάλισης, γιατί ξέρετε ότι αυτό το κόστος είναι τεράστιο λόγω της εκτίμησης υψηλού κινδύνου. Κάτι αντίστοιχο ισχύει και για παλιότερα οχήματα. Επομένως, πώς θα ασφαλιστούν αυτές οι επιχειρήσεις και οι κατοικίες όταν αρνούνται οι ασφαλιστικές εταιρείες;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Στο ζήτημα των συνταξιούχων -και ολοκληρώνω- περισσότεροι από εξακόσιες εξήντα χιλιάδες συνταξιούχοι λαμβάνουν ως σύνταξη γήρατος μεικτά λιγότερα από 500 ευρώ τον μήνα. Περισσότεροι από εννιακόσιες δέκα χιλιάδες έχουν μεικτή σύνταξη γήρατος λιγότερα από 600 ευρώ τον μήνα. Περισσότεροι από ένα εκατομμύριο συμπολίτες μας λαμβάνουν σύνταξη γήρατος λιγότερα από 700 ευρώ μεικτά. Περίπου δυόμισι εκατομμύρια συνταξιούχοι είναι καταδικασμένοι στη φτώχεια και την ανέχεια που δεν αντιστρέφεται από εφάπαξ επιδόματα που δίνει κάθε χρόνο η Κυβέρνηση.

Τα έχουμε πει πολλές φορές. Τα λέγατε και εσείς μέχρι το 2019. Αντί, όμως, να κάνετε αυτά τα οποία υποσχόσασταν, αυξάνετε και τη συμμετοχή στα φάρμακα. Αυτά είναι τα αποτελέσματα τα οποία έφερε ο νόμος Κατρούγκαλου, εκείνος ο νόμος τον οποίον ο κ. Μητσοτάκης έλεγε το 2019 ότι θα καταργήσει. Αντιθέτως, έχετε διατηρήσει τις σκληρότερες ρυθμίσεις του και δεν αναζητάτε μια εναλλακτική πολιτική που θα εξορθολογίσει ασφαλιστικές εισφορές, θα δώσει αξιοπρεπείς συντάξεις και φυσικά θα διαμορφώσει και συνθήκες για το μέλλον.

Εμείς προτείνουμε και προτείνουμε κοστολογημένα και πριν τις ευρωπαϊκές εκλογές και πριν τις εθνικές εκλογές επαναφορά του ΕΚΑΣ, κατάργηση της προσωπικής διαφοράς και παρεμβάσεις στις συντάξεις χηρείας και αναπηρίας και φυσικά στην εισφορά αλληλεγγύης. Όλα αυτά τα ζητήματα, τα οποία καίνε σήμερα τους συνταξιούχους οι οποίοι διαρκώς διαμαρτύρονται.

Και θέλω να σας πω κλείνοντας ότι είναι σαφές ότι εμείς όλο το επόμενο χρονικό διάστημα θα σας βάζουμε δύσκολα, γιατί είχατε συνηθίσει να έχετε έναν αντίπαλο, τον οποίο τον απαξιώνετε, γιατί έκανε και αυτός πολλά λάθη και τώρα ψάχνετε να βαφτίσετε και εμάς με κάποιον τρόπο ΣΥΡΙΖΑ.

Τώρα θέλετε να μας βαφτίσετε ως «πράσινο ΣΥΡΙΖΑ». Δεν θα σας βγει αυτό το σενάριο. Η αντιπαράθεση θα είναι πολιτική, θα αφορά όσα λέγατε όλα τα χρόνια στα οποία ο κ. Μητσοτάκης ήταν Πρόεδρος και είναι Πρωθυπουργός της χώρας και φυσικά τα χρόνια στα οποία είχατε πολύ μεγάλες ευθύνες πριν το 2009, γιατί αυτό ήταν πάντα το ΠΑΣΟΚ, η δημοκρατική παράταξη η οποία στήριζε την ασφάλεια και τη συμπερίληψη όλων των Ελλήνων πολιτών.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Εμείς ευχαριστούμε τον κ. Χρηστίδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κατέθεσαν στις 3-12-2024 σχέδιο νόμου: «Παραεμβάσεις στην οργάνωση και λειτουργία του Υπουργείου Εξωτερικών».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω επίσης την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα μαθήτριες και μαθητές και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 3^ο Γυμνάσιο Σαλαμίνας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Θεόδωρο Καραόγλου από τη Νέα Δημοκρατία.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε νομοθετική πρωτοβουλία περιγράφει τον οδικό άξονα που ακολουθεί μια κυβέρνηση για να υλοποιήσει το πολιτικό της σχέδιο, να μετουσιώσει δηλαδή τον προεκλογικό της λόγο σε μετεκλογικό αποτέλεσμα.

Έτσι, λοιπόν, χθες και σήμερα συζητούμε εδώ στην Ολομέλεια της Βουλής ένα νομοσχέδιο με το οποίο η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης υλοποιούν έναν ξεκάθαρο στόχο που έχουμε θέσει από την πρώτη στιγμή της δεύτερης κυβερνητικής μας θητείας και αυτός δεν είναι άλλος από την ενίσχυση του εισοδήματος των συμπολιτών μας. Πρόκειται για μια απαραίτητη συνθήκη που διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή, η οποία με τη σειρά της προϋποθέτει τη δημιουργία ενός θετικού, ενισχυμένου και σταθερού οικονομικού περιβάλλοντος για κάθε Έλληνα και για κάθε Ελληνίδα.

Δεδομένου ότι η Κυβέρνηση ανέλαβε σημαντικές πρωτοβουλίες και θεσμικές δράσεις προς αυτή την κατεύθυνση, όπως αποδεικνύεται από τον προϋπολογισμό που κατατέθηκε το 2025, είναι προφανές ότι η φορολογική ελάφρυνση και η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος δεν είναι γενικές και αόριστες εξαγγελίες, αλλά μια πραγματικότητα που αλλάζει προς το καλύτερο τη ζωή των συμπατριωτών μας.

Θυμίζω ότι το 2023 το διαθέσιμο εισόδημα των ελληνικών νοικοκυριών αυξήθηκε 8,1% συγκριτικά με το 2022. Δηλαδή, από τα 140,3 δισεκατομμύρια ευρώ το 2022 ανήλθε σε 151,7 δισεκατομμύρια ευρώ το 2023. Αυτό έχει ως φυσικό επακόλουθο και η τελική καταναλωτική δαπάνη να αυξηθεί κατά 6,5% κάνοντας άλμα από τα 145,2 δισεκατομμύρια ευρώ το 2022 σε 154,6 δισεκατομμύρια ευρώ το 2023.

Με λίγα λόγια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά που λέμε είναι αυτά που κάνουμε και οι κόποι όλων μας, όλου του ελληνικού λαού, αποδίδουν.

Σε επίπεδο ονομαστικών αποδοχών θυμίζω ότι ο κατώτατος μισθός το 2019 ήταν 650 ευρώ, αυξήθηκε τον Απρίλιο του 2024

στα 830 και θα αυξηθεί ακόμη περισσότερο τον Απρίλιο του 2025. Την ίδια στιγμή ο μέσος μισθός, σύμφωνα με την «ΕΡΓΑΝΗ», από τα 1046 ευρώ το 2019 τώρα είναι πάνω από 1.300 ευρώ.

Είναι, λοιπόν, γεγονός αναμφισβήτητο ότι πλέον η Ελλάδα συγκλίνει με την Ευρώπη σε όλα τα μεγέθη καταγράφοντας την ταχύτερη και μεγαλύτερη πραγματική αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος των πολιτών από την πανδημία και μετά.

Η επαναφορά της ανεργίας σε μονοψήφια ποσοστά, οι συνεχιζόμενες αυξήσεις στον κατώτατο μισθό, οι αυξήσεις στις συντάξεις, αλλά και η αύξηση των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων μετά από δεκατέσσερα ολόκληρα χρόνια είναι κεντρικές προτεραιότητες του κυβερνητικού σχεδιασμού που εμπλουτίζονται από επιπρόσθετες παρεμβάσεις, οι οποίες δίνουν κίνητρα σε επιχειρήσεις και μεταρρυθμίζουν τη φορολογική νομοθεσία.

Πιο συγκεκριμένα τώρα με το σχέδιο νόμου που συζητούμε ανοίγουμε τον δρόμο για συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων, ενισχύουμε την καινοτομία και ενδυναμώνουμε τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Επίσης, επεκτείνουμε τα φορολογικά κίνητρα για την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα, θεσπίζουμε νέα όρια δαπάνης που εκπίπτουν για την ανάπτυξη και την καινοτομία των επιχειρήσεων και των επενδυτών, εκσυγχρονίζουμε το διοικητικό μοντέλο που διέπει την ανεξάρτητη αρχή δημοσίων εσόδων, την ΑΑΔΕ, με στόχο να καταστεί ακόμη πιο αποτελεσματικό, ενώ ενισχύουμε την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής ή κρίσης θα έλεγα σωστότερα.

Επιπρόσθετα, στο φορολογικό νομοσχέδιο περιλαμβάνονται δώδεκα μειώσεις φόρων που ενισχύουν με μόνιμο και κοινωνικά δίκαιο τρόπο το εισόδημα των πολιτών.

Ενδεικτικά αναφέρω μόνο, γιατί έχουν επισημανθεί αναλυτικά από άλλους συναδέλφους, ότι μειώνουμε κατά μία επιπλέον μονάδα τις ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες τα τελευταία χρόνια έχουν μειωθεί από την παρούσα Κυβέρνηση κατά 4,4 ποσοστιαίες μονάδες. Καταργούμε το τέλος επιτηδεύματος για ελεύθερους επαγγελματίες αυτοαπασχολούμενους, καθώς και εργαζόμενους που αμείβονται με μπλοκ παροχής υπηρεσιών, ενώ με νόμο που πρόσφατα ψηφίστηκε από τη Βουλή μονιμοποιήθηκε η επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο, μέτρο συνολικού δημοσιονομικού κόστους 100 εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτους. Ακόμη δρομολογείται η κατάθεση προς ψήφιση και της απαλλαγής από ΦΠΑ των νέων οικοδομών για το 2025.

Σημαντικό, όμως, είναι ότι με το νομοσχέδιο που συζητούμε παρατείνεται έως την 31^η Δεκεμβρίου του 2026 η αναστολή επιβολής φόρου υπεραξίας από μεταβίβαση ακινήτων και ορίζεται μεταξύ άλλων μείωση ύψους 50% του ελαχίστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας για ελεύθερους επαγγελματίες που ασκούν την κύρια δραστηριότητά τους και έχουν την κύρια κατοικία τους σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο των χιλίων πεντακοσίων κατοίκων.

Για την οικονομία της συζήτησης υπενθυμίζω από το 2019 έως σήμερα η παρούσα Κυβέρνηση κατήργησε ή μείωσε περισσότερους από εξήντα διαφορετικούς φόρους. Για παράδειγμα, μειώθηκε ο εισαγωγικός φορολογικός συντελεστής από το 22% στο 9%, μειώθηκε ο ΕΝΦΙΑ κατά 35%, αυξήθηκε ο αφορολόγητο για τα παιδιά, ενώ, σύμφωνα με τη EUROSTAT, η Ελλάδα είχε τη μεγαλύτερη μείωση φόρων ως προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης από 42,8% το 2022 σε 40,7% το 2023.

Όσον αφορά στη θέσπιση για πρώτη φορά ενός προκαθορισμένου χρονικού πλαισίου υποβολής των φορολογικών δηλώσεων, ικανοποιούμε ένα πάγιο αίτημα των πολιτών της κοινωνίας γενικότερα, αλλά και των μάχιμων λογιστών και του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος.

Όλα τα παραπάνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταγράφουν μια αδιαμφισβήτητη πρόοδο που καταδεικνύει ότι όλες οι πολιτικές της Κυβέρνησης στην αγορά εργασίας την τελευταία πενταετία αποδίδουν καρπούς. Με μεθοδικά βήματα επιτυγχά-

νεται ο στόχος για σύγκλιση με την Ευρώπη τόσο σε επίπεδο αύξησης θέσεων απασχόλησης όσο και των αμοιβών των εργαζομένων.

Προσέξετε: Σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία, οι εργαζόμενες μισθωτές γυναίκες στην πατρίδα μας αυξήθηκαν κατά 24,6% συγκριτικά με το 2019. Σε απόλυτους αριθμούς μιλάμε για διακόσιες εξήντα τρεις χιλιάδες περισσότερες εργαζόμενες γυναίκες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εξίσου θετικό, όμως, είναι και το στοιχείο για τους εργαζόμενους νέους έως είκοσι τεσσάρων ετών, οι οποίοι αυξήθηκαν κατά 28,9% για το ίδιο χρονικό διάστημα που σημαίνει εβδομήντα δύο χιλιάδες οκτακόσιοι δεκατέσσερις περισσότεροι εργαζόμενοι νέοι, παιδιά δηλαδή μικρής ηλικίας.

Αυτές είναι αλήθειες που πρέπει να λέγονται. Αν γυρίσουμε πίσω πέντε - έξι χρόνια και κάνουμε συγκρίσεις με το σήμερα, μπορούμε να πούμε με σιγουριά ότι ζούμε καλύτερα. Είναι αρκετά αυτά ή χρειάζονται και άλλα; Προφανώς και χρειάζονται. Όμως, δεν πρέπει να ξεχνάμε τι αφήσαμε πίσω και πού βρισκόμαστε σήμερα. Δεν ισχυρίζομαι ότι η Ελλάδα είναι ο επί γης παράδεισος, αλλά σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ακυρώνουμε τα θετικά βήματα που έχουν γίνει.

Τώρα, λοιπόν, μπαίνουμε και παρεμβαίνουμε στον σκληρό πυρήνα των προβλημάτων με πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην ενίσχυση της οικονομικής σταθερότητας και στην ευημερία των πολιτών και όλα αυτά λέγοντας την αλήθεια.

Διαβάσαμε, για παράδειγμα, προ ημερών την εξαγγελία του ΠΑΣΟΚ για 2% μείωση του ΦΠΑ, που σε είκοσι τέσσερις ώρες έγινε τμηματική μείωση κατόπιν μελέτης. Τι θέλω να πω με αυτό; Ότι κάθε πλειοδοσία μείωσης φόρων σε τηλεοπτικό χρόνο στερείται σοβαρότητας.

Συνοψίζοντας και κλείνοντας, η Νέα Δημοκρατία ήταν, είναι και παραμένει η μοναδική σοβαρή και πειστική πρόταση διακυβέρνησης της χώρας. Το σχέδιο νόμου που συζητούμε πρέπει να υπερψηφιστεί.

Όσο, λοιπόν, συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, εσείς συνεχίζετε το στείο «όχι» σε όλα, εμείς θα συνεχίσουμε να διαμορφώνουμε ένα νέο όραμα για τους πολλούς που θα θέτει τις βάσεις για ένα καλύτερο μέλλον για κάθε Έλληνα και για κάθε Ελληνίδα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Καραόγλου.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Παναγή Καππάτο από τη Νέα Δημοκρατία.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε ένα νομοσχέδιο που δεν αποτελεί ακόμα μια νομοθετική πρωτοβουλία. Πρόκειται για μια στρατηγική παρέμβαση, μια τομή που έρχεται να ενισχύσει τον πολίτη, να θωρακίσει την οικονομία μας και να δημιουργήσει τις συνθήκες μιας νέας εποχής κοινωνικής και οικονομικής προόδου. Στο πλαίσιο αυτής της συζήτησης θέλω να αναδείξω το πραγματικό εύρος και τη σημασία των παρεμβάσεων που εισάγονται, καθώς απαντούν σε διαχρονικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας.

Το παρόν σχέδιο νόμου είναι προσανατολισμένο στο να παρέχει άμεσες λύσεις. Ξεκινά από την καρδιά της κοινωνικής δικαιοσύνης, τις μειώσεις φόρων και επεκτείνεται σε ένα συνολικό σχέδιο ενίσχυσης των εισοδημάτων, των επιχειρήσεων και των δημόσιων υποδομών.

Με δώδεκα σημαντικές μειώσεις φόρων το νομοσχέδιο αποδεικνύει τη δέσμευση της Κυβέρνησης να υποστηρίξει κάθε Έλληνα πολίτη. Η επιπλέον μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 1% αποτελεί ένα ξεκάθαρο μήνυμα προς τους εργαζόμενους και εργοδότες ότι η πολιτεία αναγνωρίζει τις ανάγκες τους και εργάζεται για τη μείωση του μη μισθολογικού κόστους. Το αποτέλεσμα είναι διπλό: αύξηση των καθαρών αποδοχών για τους εργαζόμενους και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας για τις επιχειρήσεις.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος που για χρόνια αποτελούσε βάρος για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους. Με την απαλλαγή από φόρο εισοδήματος για ακίνητα που εντάσσονται στη μακροχρόνια μίσθωση παρέχουμε κίνητρα για την αύξηση διαθεσιμότητας κατοικιών σε προσιτές τιμές. Αυτή η παρέμβαση, συνδυασμένη με την αναστολή του φόρου υπεραξίας από μεταβιβάσεις ακινήτων και τη διατήρηση της απαλλαγής από ΦΠΑ για νέες οικοδομές, αποσκοπεί στη σταθεροποίηση και αναζωογόνηση της αγοράς ακινήτων, κάτι που ειδικά στις νησιωτικές περιοχές όπως στην πατρίδα μου, Κεφαλονιά και Ιθάκη, έχει ιδιαίτερη σημασία.

Το νομοσχέδιο δεν παραμελεί τις ανάγκες των πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Η έκτακτη οικονομική ενίσχυση για 1,9 εκατομμύριο συμπολίτες μας δείχνει ότι η κοινωνική αλληλεγγύη παραμένει βασικός πυλώνας της πολιτικής μας. Η ενίσχυση συνταξιούχων ατόμων με αναπηρία και οικογενειών με παιδιά μαζί με την αύξηση των συντάξεων αποδεικνύουν τη συνεχή προσπάθεια να μη μένει κανείς πίσω. Ταυτόχρονα, οι μισθολογικές αυξήσεις και οι μειώσεις φόρων έχουν ήδη υπερκαλύψει τον πληθωρισμό παρέχοντας στους πολίτες πραγματική αύξηση των διαθέσιμων εισοδημάτων τους.

Το παρόν σχέδιο νόμου όμως δεν περιορίζεται μόνο στη ριζική των πολιτών. Επενδύει στη μελλοντική ανάπτυξη μέσω της ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας. Τα φορολογικά κίνητρα για συγχωνεύσεις και εξαγορές μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, σε συνδυασμό με την επέκταση των κινήτρων για την επιστημονική έρευνα, δημιουργούν ένα περιβάλλον ευνοϊκό για επενδύσεις και ανάπτυξη. Οι νεοφυείς επιχειρήσεις αποκτούν τα εργαλεία να μεγαλώσουν, να προσφέρουν ποιοτικές θέσεις εργασίας και να ανταγωνιστούν σε διεθνές επίπεδο.

Στην κρίσιμη πτυχή της στέγασης η Κυβέρνηση απαντά με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, το πρόγραμμα «Σπίτι μου», που έχει ήδη ολοκληρώσει χιλιάδες νέους, συνεχίζεται με αυξημένους πόρους και νέες δράσεις.

Η ενίσχυση για ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών σε συνδυασμό με φορολογικές απαλλαγές για ακίνητα που επιστρέφουν στη μακροχρόνια μίσθωση προάγει τη διαθεσιμότητα κατοικιών και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Η εισαγωγή ενός σαφούς και προκαθορισμένου χρονοδιαγράμματος για την υποβολή φορολογικών δηλώσεων είναι ένα ακόμα βήμα προς τη βελτίωση της λειτουργίας του κράτους. Για πρώτη φορά θεσπίζονται κυρώσεις για καθυστερήσεις στη διαβίβαση δεδομένων από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, ενώ παρέχονται κίνητρα για τους συνεπείς φορολογούμενους. Με αυτό τον τρόπο βελτιώνεται η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα του φορολογικού συστήματος ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε τη σημασία της ανθεκτικότητας της οικονομίας μας στις προκλήσεις του μέλλοντος. Η επιβολή του τέλους ανθεκτικότητας στον τουρισμό δεν αποτελεί βάρος, αλλά μια στοχευμένη επένδυση στην προστασία της χώρας μας από την κλιματική αλλαγή. Τα έσοδα θα κατευθυνθούν σε έργα πρόληψης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών, αναβαθμίζοντας παράλληλα τις τουριστικές υποδομές και ενισχύοντας την εικόνα της Ελλάδας ως ποιοτικού τουρισμού.

Τέλος, αξίζει να τονίσουμε τη σημασία του δεύτερου συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το 2024. Η αύξηση κατά 1,3 δις εκατομμύριο ευρώ των πόρων του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων επιταχύνει την υλοποίηση κρίσιμων έργων υποδομής ιδιαίτερα στις περιφέρειες δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας και ενισχύοντας την ανάπτυξη.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα δεν είναι απλώς ένα σύνολο διατάξεων. Είναι ένας οδικός χάρτης για μια Ελλάδα που προχωρά μπροστά, μια Ελλάδα που στηρίζει τους πολίτες της, επενδύει στο μέλλον και παραμένει προσηλωμένη στη δημοσιονομική σταθερότητα.

Σας καλώ να το στηρίξετε αναγνωρίζοντας την αξία των τομών που εισάγει για την κοινωνία και την οικονομία μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Καππάτο.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Βασιλειάδη Βασίλειο από τη Νέα Δημοκρατία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (ΛΑΚΗΣ) ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, ο τελευταίος μήνας του έτους βρίσκει το Κοινοβούλιο σε μία σημαντική αναδιάταξη, η οποία αναμφισβήτητα αποτελεί μια ιστορική εξέλιξη και σίγουρα, θα έλεγα, μία σημαντική ευκαιρία: ιστορική, διότι ποτέ στη νεότερη τουλάχιστον πολιτική ιστορία της χώρας δεν έχει εκπέσει η Αξιωματική Αντιπολίτευση και επίσης, θα έλεγα, ευκαιρία, διότι η νέα Αξιωματική Αντιπολίτευση έχει και τη δυνατότητα να δώσει άλλα δείγματα γραφής, ναβάλει ένα τέλος στην τοξική ρητορική και να επιδείξει μία περισσότερη υπευθυνότητα. Οι καιροί είναι δύσκολοι, είναι απαιτητικοί και χρειάζονται πολιτικούς που θα μπορούν με όραμα και συνέπεια να κρατήσουν τη χώρα σε μία πορεία σταθερή και ανοδική.

Οφείλουμε να ξεφύγουμε επιτέλους από τη μικροπολιτική σκοπιμότητα και να ξαναδημιουργήσουμε μια εικόνα για το πολιτικό σύστημα που θα εμπιστεύονται οι πολίτες και όχι μόνο θα εμπιστεύονται, αλλά που θα θέλουν να συμμετέχουν και ενεργά. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από τον ουσιαστικό πολιτικό διάλογο, την παραγωγική κριτική και την αποφυγή του εύκολου «όχι σε όλα».

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας υπό τον Κυριάκο Μητσοτάκη όλα αυτά τα χρόνια διάλεξε τον δύσκολο δρόμο. Πήρε δύσκολες πολιτικές αποφάσεις, που ήταν όμως θεωρώ αναγκαίες και διόρθωσαν παθολογίες πολλών ετών και απέδειξε στην πράξη ότι δεν υπάρχει κάτι το οποίο δεν μπορεί να γίνει, εάν το θελήσεις πραγματικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το επόμενο διάστημα ίσως είναι ένα πρώτο στοίχημα προς αυτή ακριβώς την κατεύθυνση, διότι μαζί με το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα, έρχονται πραγματικά σημαντικές αλλαγές, που πιστεύω θα βοηθήσουν το βεβαρημένο, θα έλεγα, κλίμα της ελληνικής οικονομικής πραγματικότητας.

Όλο αυτό το διάστημα μιλούσαμε για μία οικονομία που έχει ταχείς ρυθμούς ανάπτυξης. Και αυτό πραγματικά ισχύει. Το πρόβλημα όμως είναι ότι αυτοί οι ρυθμοί δεν φτάνουν πλήρως στην καθημερινότητα των πολιτών και αυτό λοιπόν είναι ένα ζήτημα το οποίο προσπαθεί πλέον η Κυβέρνηση να επιλύσει.

Όμως, το μεγάλο στοίχημα είναι η δημοσιονομική σταθερότητα. Αυτό σημαίνει ότι εξαντλούνται μεν τα περιθώρια του προϋπολογισμού και των δημοσιονομικών κανόνων, αλλά δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση να επιτραπεί η δημοσιονομική αποσταθεροποίηση. Είναι σημαντικό να μην επιτρέψουμε τη διολίσθηση στις εύκολες πολιτικές που οδήγησαν στην κρίση της περασμένης δεκαετίας. Γι' αυτό απαιτείται μια ισόρροπη και προσηκτική δημοσιονομική πολιτική.

Η αύξηση των αποδοχών και οι μειώσεις των φόρων για το 2025 ύψους 1,5 δισεκατομμυρίου ευρώ στηρίζονται στην ισχυρότερη οικονομική ανάπτυξη και τις επιτυχίες στο μέτωπο περιορισμού της φοροδιαφυγής.

Όπως δείχνουν τα μέχρι τώρα στοιχεία, έχουμε παραπάνω φορολογικά έσοδα σε σχέση με το 2023, με πληθωρισμό μάλιστα περίπου 3%. Από την άλλη, οι μισθολογικές ενισχύσεις που δόθηκαν μέχρι τώρα είναι αρκετά σημαντικές και βασίζονται απόλυτα στις δυνατότητες της οικονομίας μας. Επιπλέον, όσο η φοροδιαφυγή αντιμετωπίζεται τόσο θα επιτυγχάνεται περαιτέρω μείωση φόρων, κάτι που εμμέσως ενισχύει επιπλέον το εισόδημα των πολιτών μας.

Μέχρι τώρα η λογική των προηγούμενων κυβερνήσεων ήταν περισσότεροι φόροι, για να αντισταθμίσουν τη φοροδιαφυγή, την οποία δεν μπορούν να πατάξουν. Πλέον, μέσα από τη δέσμη μέτρων που εφαρμόζει το Υπουργείο Οικονομικών με στόχο τη μείωση της φοροδιαφυγής θα υπάρχει η δυνατότητα να μειωθούν περαιτέρω οι φόροι, αφού πλέον θα καλύπτονται οι ανάγκες από τα επιπλέον δηλωθέντα εισοδήματα.

Από το 2019 καταργήθηκαν ή μειώθηκαν πάνω από εξήντα

φόροι. Μειώθηκε ο ΕΝΦΙΑ κατά 35%, αυξήθηκε το αφορολόγητο για τα παιδιά, καταργήθηκε η φορολογική εισφορά αλληλεγγύης και μειώθηκαν οι ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου μειώνονται κι άλλο κατά 1% και φτάνουμε στο σύνολο ποσοστιαία άνω του 4,5%.

Επίσης, με νόμο που ψηφίστηκε πρόσφατα μονιμοποιήθηκε η επιστροφή του εθνικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο, ένα μέτρο δημοσιονομικού κόστους κοντά στα 100 εκατομμύρια ευρώ. Και ήταν πραγματικά ένα αίτημα που είχα ακούσει και είχα αγωνιστεί για να υλοποιηθεί από την αρχή της θητείας μου το 2019. Διότι αυτό το μέτρο υπήρχε και το κατήργησε η προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου είναι μία πολυεπίπεδη, θα έλεγα, ρύθμιση, με επιπλέον δώδεκα μειώσεις φόρων, ενώ έχει σαν στόχο την ενίσχυση των εισοδημάτων των πολιτών, την παροχή κινήτρων για τις επιχειρήσεις και σημαντικές μεταρρυθμίσεις στη φορολογική νομοθεσία.

Επιτρέψτε μου να εστιάσω σε ορισμένα που θεωρώ πιο σημαντικά.

Η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους αυτοαπασχολούμενους και όσους αμείβονται με μπλοκάκι αποτελεί μία σημαντική προσθήκη, που θα δώσει μεγάλη ανακούφιση σε μια μεγάλη μερίδα των επαγγελματιών.

Θα πρέπει ίσως εδώ, κύριε Υπουργέ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής, να δούμε τα κριτήρια ξανά των οικογενειακών επιδομάτων και των επιδομάτων για τα παιδιά, ειδικά στους ελεύθερους επαγγελματίες, καθώς το τεκμήριο έχει αναδιαμορφώσει λίγο το τοπίο για τους ανθρώπους οι οποίοι πριν το δικαιούνταν.

Παράλληλα, τα μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος των πολιτών προβλέπουν έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους με προσωπική διαφορά άνω των 10 ευρώ.

Προβλέπεται επίσης έκτακτη οικονομική ενίσχυση ύψους 200 ευρώ ως την 31^η Δεκεμβρίου σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ενώ προτίθεται και αύξηση ειδικής αποζημίωσης νυχτερινής απασχόλησης των ένστολων από την 1^η Γενάρη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ολοκληρώσω σύντομα.

Σε διοικητικό επίπεδο δρομολογούνται σημαντικές αλλαγές στο μοντέλο λειτουργίας της ΑΑΔΕ, που έχουν ως στόχο την παροχή των εργαλείων προκειμένου ο οργανισμός να γίνει πραγματικά ακόμη πιο αποτελεσματικός. Θα μπορεί έτσι να λειτουργεί και με μεγαλύτερη ταχύτητα και με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, βελτιώνοντας σημαντικά την εξυπηρέτηση του πολίτη, ενώ ταυτόχρονα ενισχύεται ο ελεγκτικός και φοροεισπρακτικός του ρόλος.

Για πρώτη φορά θεσπίζεται ένα σαφές προκαθορισμένο χρονικό πλαίσιο υποβολής των φορολογικών δηλώσεων, το οποίο ήταν πάγιο αίτημα τόσο των πολιτών όσο και όλων των φορέων.

Παράλληλα, σχετικά με τις προθεσμίες υποβολής των δηλώσεων, το κράτος σταματά να ζητά συνέπεια μόνο από τους πολίτες και ζητά πλέον και από τον εαυτό του μέσω της επιβολής σημαντικών χρηματικών κυρώσεων στα στελέχη των δημοσίων οργανισμών.

Κύριε Πρόεδρε, βλέποντας συνολικά το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου, θα κατέληγα ότι το πνεύμα του βασίζεται στην ισορροπία ανάμεσα στην προσπάθεια επίλυσης σημαντικών δυσκολιών της καθημερινότητας των πολιτών και τη διατήρηση θετικής δημοσιονομικής πορείας της χώρας.

Για τον λόγο αυτό, υπερψηφίζω το σχέδιο νόμου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Βασιλειάδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα πέντε μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 7^ο Δημοτικό Σχολείο Πετρούπολης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα δώσω τώρα τον λόγο στην κ. Βέττα Καλλιόπη από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΚΑΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο αποτυπώνει ξεκάθαρα την πολιτική φοροεπιδρομή που ακολουθεί η Κυβέρνηση από την πρώτη μέρα. Λίγες μέρες πριν τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό του 2025, όπου προβλέπεται ότι θα πληρώνουμε 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ περισσότερους φόρους -1,5 δισεκατομμύριο από τον ΦΠΑ και 1 δισεκατομμύριο από τον φόρο εισοδήματος-, η Κυβέρνηση επιχειρεί να φιλοτεχνήσει μια εικόνα μείωσης φόρων και αναδιανομής, που δεν ανταποκρίνεται όμως στην πραγματικότητα.

Ειδικότερα, τα εισοδήματα των πολιτών δεν επαρκούν για να καλύψουν τις τεράστιες αυξήσεις στο κόστος διαβίωσης και στέγασης, που αυξάνεται γεωμετρικά, ενώ η «ψαλίδα» με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες ανοίγει συνεχώς, καθώς η αγοραστική μας δύναμη βαίνει μειούμενη.

Παράλληλα, η χώρα μας, με επιλογή της Κυβέρνησης, στηρίζεται υπέρμετρα στους έμμεσους φόρους για την άντληση των εσόδων της, γεγονός που γεννά αδικίες και ανισότητες. Ενδεικτικά, οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης αντιστοιχούν στο 21,4% των φορολογικών εσόδων, όταν ο μέσος όρος στις χώρες του ΟΟΣΑ είναι στο 10,8%. Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με την EUROSTAT, το μέσο ελληνικό εισόδημα σε αγοραστική δύναμη είναι προτελευταίο στην Ευρώπη. Μόνο η Βουλγαρία μας περνάει.

Αυτά είναι τα επιτεύγματα της Κυβέρνησης, για τα οποία μάλιστα τολμάτε να κατηγορείτε τους πολίτες ότι είναι αγράστοι και αγνώμονες.

Ωστόσο, πριν συνεχίσω με συγκεκριμένα άρθρα του νομοσχεδίου που άπτονται της οικονομικής και δη της τουριστικής δραστηριότητας, δράττομαι της ευκαιρίας από τη χθεσινή μέρα για τα άτομα με αναπηρία για να σημειώσω το εξής.

Με την από 26-9-2024 अपαράδεκτη απόφαση του Υπουργού Παιδείας προβλέπεται ότι θα βεβαιώνονται στην εφορία πρόστιμα σε γονείς, ακόμα και σε περιπτώσεις παιδιών με αυτισμό ή με νοητική στέρωση, αν θεωρηθούν υπαίτια για κάποια ζημιά στο ειδικό σχολείο που φοιτούν. Αν δε οι μαθητές φοιτούν στο ειδικό γυμνάσιο ή το ειδικό λύκειο ή ειδικό εργαστήριο απειλούνται από την Κυβέρνηση ακόμη και με χαρακτηρισμό της διαγωγής τους ως μεμπτής.

Ο εκσυγχρονιστικός σας «Καιάδας» είναι εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Κυβέρνησης. Και ταιριάζει απόλυτα με τη φιέστα που στήσατε προχθές για να γιορτάσετε την κακοδιαχείριση στο μετρό Θεσσαλονίκης, χωρίς να λειτουργούν ακόμη οι επτά από τους δεκατρείς ανελκυστήρες για άτομα με αναπηρία. Αυτή είναι η ευαισθησία σας!

Ξαναγυρνώντας τώρα στο φορολογικό νομοσχέδιο, θέλω να κάνω μια ειδική αναφορά σε τρεις διατάξεις, αρχικά για την αύξηση του τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση, στο άρθρο 24. Πρόκειται για έναν ακόμη έμμεσο φόρο που μέσα σε ένα έτος τροποποιείται για δεύτερη φορά με αύξηση 70%, ανάλογα με την κατηγορία του καταλύματος.

Η αύξηση του τέλους ανθεκτικότητας αποτελεί καθαρά μέτρο εισπρακτικού χαρακτήρα, με αναμενόμενα έσοδα για το 2025 στα 582 εκατομμύρια ευρώ. Τα έσοδα καταλήγουν κεντρικά, χωρίς να υπάρχει διαφάνεια ως προς την πραγματική τους διάθεση για τον σκοπό τον οποίο η Κυβέρνηση επικαλείται.

Παράλληλα, εφαρμόζεται οριζόντια, χωρίς να λαμβάνονται παράμετροι όπως η τιμή του δωματίου, πλήττοντας τουριστικά καταλύματα όπως τα εποχικά ξενοδοχεία σε νησιωτικούς και ορεινούς προορισμούς, που έχουν σημαντικά μικρότερες τιμές στη χαμηλή σεζόν για να ενισχύσουν τη ζήτηση.

Τέλος, δεν είναι ανταποδοτικό, καθώς δεν προβλέπεται η χρησιμοποίησή του για τη βελτίωση των τουριστικών υποδομών ούτε διοχετεύεται στην τοπική κοινωνία, γεγονός παράδοξο, καθώς στο παρόν νομοσχέδιο αντιθέτως για το τέλος κρουαζιέρας προβλέπεται η μερική ανταποδοτικότητα.

Το αποτέλεσμα είναι ένα: οι συνεχείς επιβαρύνσεις στα τουριστικά καταλύματα οδηγούν σε σημαντικά υψηλότερα κόστη συγ-

κριτικά με άλλους διεθνείς προορισμούς και ναρκοθετούν την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουρισμού.

Στη συνέχεια, θέλω να αναφερθώ στην επιβολή προσωρινών περιορισμών στις βραχυχρόνιες μισθώσεις, άρθρο 29. Στην πρόσφατη κοινοβουλευτική ερώτησή μου αναδεικνύεται το οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές - σπουδαστές που μένουν σε ξενοδοχείο κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, αλλά και λόγω της εφαρμογής του τέλους ανθεκτικότητας. Στην ερώτηση, λοιπόν, ζητούσαμε την απαλλαγή των φοιτητών ακριβώς για να στηριχθούν οι ίδιοι και οι οικογένειές τους. Πρόκειται για μία ακόμη συνέπεια της άναρχης και ασύδοτης αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων που έχει ξεφύγει από την ατομική λειτουργία ως συμπλήρωμα ενός εισοδήματος και έχει μετατραπεί σε γιγαντιαία επιχειρηματική δραστηριότητα.

Το οξύ πρόβλημα της εύρεσης αξιοπεριούς και προσιτής κατοικίας, αλλά και η αντιμετώπιση του αθέμιτου ανταγωνισμού εις βάρος των τουριστικών καταλυμάτων δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με φορολογικά μέτρα ή προσωρινές απαγορεύσεις των βραχυχρόνιων μισθώσεων σε συγκεκριμένες περιοχές, όπως προβλέπει το σημερινό νομοσχέδιο. Αντιθέτως, θα πρέπει να εφαρμοστούν οι απαιτούμενες ρυθμίσεις που θα αποβλέπουν στην ασφάλεια των επισκεπτών και στην εξασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Θα πρέπει να υιοθετηθούν ειδικές προδιαγραφές, όπως η πυρασφάλεια και οι κανόνες υγιεινής, θα πρέπει να υπάρχει η ίδια αντιμετώπιση ως προς τις χρήσεις γης, ικανός ελεγκτικός μηχανισμός που θα αποκλείει τις παράνομες βραχυχρόνιες μισθώσεις και αυστηροποίηση των ποινών. Αυτή είναι η ουσιαστική παρέμβαση στον τομέα, για την οποία δεν κάνετε καμμία, μα καμμία νύξη.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ στην επιβολή τέλους στην κρουαζιέρα, άρθρο 27, σύμφωνα με το οποίο θα καταβάλλεται τέλος σε αποβιβαζόμενους στους λιμένες της χώρας επιβάτες επαγγελματικών πλοίων αναψυχής που εκτελούν περιηγητικά ταξίδια, κρουαζιέρες. Το τέλος αυτό έρχεται να επιβληθεί από την Κυβέρνηση μετά την εισβολή της κατακραυγή για τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στην περίπτωση της Σαντορίνης. Σε σχετική κοινοβουλευτική μας ερώτηση τον Ιούλιο του 2024 αναδείξαμε το πρόβλημα και διατυπώσαμε τον προβληματισμό μας σχετικά με την αποτελεσματικότητα της λήψης μέτρων μόνο οικονομικού χαρακτήρα, ενώ τονίσαμε την ανάγκη λήψης και θεσμικών παρεμβάσεων με βάση τη φέρουσα ικανότητα του προορισμού και τη βελτίωση των σχετικών υποδομών. Πάλι δεν εισακουστήκαμε. Για την Κυβέρνηση ο τουρισμός είναι πεδίο μόνο για φορολόγηση και άντληση εσόδων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Καμμία λύση για υπερχρέωση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, για αντιμετώπιση του αυξημένου κόστους λειτουργίας, για ακρίβεια, ενεργειακή, χρέη, μισθούς. Κανένα μέτρο για την αντιμετώπιση της μεγάλης φυγής των εργαζομένων από τον τουρισμό, κανένα μέτρο για τη δημιουργία μόνιμων και ποιοτικών θέσεων εργασίας, καμμία πραγματική στήριξη και αναβάθμιση των σχολών τουριστικής εκπαίδευσης.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε -και σας ευχαριστώ για την ανοχή- θέλω να πω τα εξής: Η Κυβέρνηση συνεχίζει απτόητη την επιβολή των έμμεσων φόρων και αφαιμάζει εργαζόμενους και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι ανεπαρκείς ελαφρύνσεις δεν εξισορροπούν το βάρος των έμμεσων φόρων που πλήττουν δυσανάλογα τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, ενώ οι ισχνές αυξήσεις στους μισθούς είναι ανεπαρκείς.

Για μία ακόμη φορά η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών και των επιχειρήσεων είναι αόρατη για τα μάτια της Κυβέρνησης που θέλει τους πολίτες υπηκόους και χειροκροτητές να πανηγυρίζουν χωρίς λόγο για τα ισχνά και αναποτελεσματικά μέτρα στήριξης. Το μόνο σίγουρο είναι ότι με νομοσχέδια σαν το σημερινό η ελπίδα της δεν θα γίνει ποτέ πραγματικότητα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Βέττα.

Και τώρα θα δώσω τον λόγο στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ κ. Δημήτρη Μάντζο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αφού εκφράσουμε κι εμείς από την πλευρά μας την ειλικρινή και βαθύτατη οδύνη μας για την απώλεια δύο ανθρώπων στη Λήμνο και για την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης σε Λήμνο και Ρόδο μετά την πρόσφατη φυσική καταστροφή και τη συμπαράστασή μας σε όλους και όλες όσοι αγωνίζονται για την παρουσία τους, τα σπίτια τους, τα χωριά τους, ζητούμε την αποκατάσταση των ζημιών και την ενίσχυση σε υποδομές, ώστε να μη ζήσουμε ξανά τέτοιου είδους καταστροφές σε καμμία περιοχή της πατρίδας μας.

Στη χώρα μας ο ορισμός των μη προνομιούχων έχει διευρυνθεί τα τελευταία πολλά χρόνια, ώστε να χωρέσει μια ολόκληρη αποσαθρωμένη μεσαία τάξη. Σ' αυτή ακριβώς τη χώρα, όπου οι μεγάλες, οι υψηλές προσδοκίες φαίνεται να είναι προνόμιο των λίγων, ενώ η πλειοψηφία των πολιτών στην καθημερινότητά τους είναι καταδικασμένη να αντιμετωπίζει δυσθεώρητα προβλήματα με κυριότερο εκείνο της ακρίβειας, οι αριθμοί είναι σκληροί και μας δείχνουν προτελευταίους στην Ευρώπη σε αγοραστική δύναμη εργαζομένων. Και αυτή ακριβώς η πραγματικότητα είναι βιωμένη στα σουπερμάρκετ, στους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και στη φορολογία. Ζούμε μία κρίση αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Σε αυτό το περιβάλλον, λοιπόν, συζητούμε αυτές τις ημέρες εδώ στη Βουλή πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης σε κρίσιμα πεδία πολιτικής, όπως είναι η φορολογία και η εργασία, ενώ προφανώς κορωνίδα όλης αυτής της συζήτησης είναι ο κρατικός προϋπολογισμός που θα συζητηθεί την επόμενη εβδομάδα.

Συζητούμε, λοιπόν, για τη φορολογία και οφείλουμε να το κάνουμε όχι μόνο ως δημοσιονομικό μέγεθος, αλλά και ως πολιτική φιλοσοφία, διότι πίσω από το τρέχον φορολογικό σύστημα κρύβεται η φορολογική αδικία ως μέγεθος απέναντι στο οποίο δεν μπορούμε να κλείσουμε τα μάτια, ακόμα κι αν υπερψηφίζουμε σήμερα κάθε αναγκαίο ή δίκαιο ή ορθό μέτρο που περιλαμβάνεται στο παρόν σχέδιο νόμου.

Στα οποία θετικά μέτρα ασφαλώς και δεν περιλαμβάνονται οι διατάξεις για την ΑΑΔΕ, όπου αποδεικνύεται ότι η αλλεργία την οποία έχει η Νέα Δημοκρατία στις ανεξάρτητες αρχές είναι τελικώς επιλεκτική. Γνωρίζαμε ότι άλλο είναι η ΑΑΔΕ και άλλο η ΑΔΑΕ, κάτι που φαίνεται τελικά και από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις με την ενίσχυση του διοικητή έναντι του συμβουλίου διοίκησης της αρχής, παρά τις αμφιλεγόμενες επιδόσεις της αρχής ειδικά τα τελευταία χρόνια στον καταστατικό της σκοπό, αλλά και με τη δυνατότητα που δίνεται για νέα θητεία στον νυν διοικητή που έχει ήδη αρκετά χρόνια στη θέση του. Και αυτό προφανώς δεν αποτελεί προσωπική μομφή, αλλά είναι ένα άστοχο, εσφαλμένο διοικητικό πρότυπο που πρέπει να αποφεύγεται σε όλες τις διοικητικές θέσεις.

Όσο κι αν η Κυβέρνηση επιχειρεί να θολώσει την εικόνα, εμείς θα εξακολουθήσουμε να βλέπουμε καθαρά και να εκθέτουμε σφάλματα, ολιγωρίες και παλινωδίες. Δεν γίνεται, για παράδειγμα, να θέτουμε από χθες με την τροπολογία μας την Κυβέρνηση προ των ευθυνών της για τις απαράδεκτες αντισυνταγματικές πρακτικές των τραπέζων και η Κυβέρνηση να απαντά ότι δεν πρέπει να επιβάλει αυτόν τον φόρο, γιατί θα επηρεάσει το επιχειρείν και τις επιχειρηματικές αποφάσεις των επενδυτών στον πιστωτικό χώρο.

Κατ' αρχάς αυτό είναι κάτι που αντικρούει η οικονομική θεωρία. Έκτακτες καταστάσεις μπορούν να δικαιολογήσουν έκτακτες εισφορές, οι οποίες δεν είναι διαστρεβλωτικές των επιχειρηματικών αποφάσεων στον τραπεζικό τομέα. Και επειδή ακριβώς το ζητήσαμε, ήρθε ο Υπουργός μόλις χθες να ασχοληθεί με τα επιτόκια, με το μεγάλο άνοιγμα επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων και με τις παρανομιές και καταχρηστικές χρεώσεις, τις οποίες έχει εντοπίσει εδώ και πάρα πολλούς μήνες η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Δεν γίνεται, λοιπόν, να είμαστε εμείς ανίδεοι, όταν τα συζητάμε αυτά και να έρχεστε εσείς κατόπιν εορτής. Δεν γίνεται να είμαστε ανίδεοι, όταν με την τροπολογία μας ζητούμε την αναστολή της golden visa σε όλη την Ελλάδα κυρίως εκεί που υπάρχουν υψη-

λές τιμές ενοικίων, δηλαδή πάνω στο έδαφος που γνωρίζουμε ήδη, αφού η Τράπεζα της Ελλάδος μας λέει ότι είμαστε «ante portas» των τιμών ακινήτων του 2008, πριν τη μεγάλη κρίση. Τα τελευταία οκτώ χρόνια έχουμε ράλι 71,4% στις τιμές των ακινήτων σε όλη την Ελλάδα. Κι ενώ εμείς έχουμε προτείνει εδώ και λίγες ώρες αυτή την τροπολογία, την οποία έχετε απορρίψει, σήμερα στις 7:28' το πρωί στον «ΣΚΑΙ», που αν μην τι άλλο δεν τον ελέγχει και το Γραφείο Τύπου της Χαριλάου Τρικούπη, «τρέχει» δημοσίευμα με τίτλο «Με "χίλια" η golden visa στην Ελλάδα παρά τους κόφτες, θελκτικές ακόμη και σήμερα παρά την αυστηροποίηση του πλαισίου οι ρυθμίσεις για την ελληνική golden visa». Φιγουράρει η χώρα σε όλες τις λίστες με τις πιο θελκτικές προτάσεις για golden visa. Αυτά στον «ΣΚΑΙ.gr».

Καταθέτω στα Πρακτικά το σχετικό δημοσίευμα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Μάντζος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν γίνεται να είμαστε αδαείς, όταν εμείς τα έχουμε προτείνουμε όλα αυτά και εσείς έρχεστε να τα ρυθμίσετε κατόπιν εορτής, όπως για παράδειγμα, το ζήτημα των οικισμών με πληθυσμό χιλίων πεντακοσίων ατόμων, στους οποίους θα πρέπει να υπάρχουν εξαιρέσεις από τα παράνομα και αντισυνταγματικά κατά τα λοιπά τεκμήρια. Αυτό είναι κάτι που λέγαμε από πέρυσι και το κάνατε φέτος.

Δεν γίνεται να κάνουμε λάθος, όταν τόσα χρόνια μετά την πανδημία -εδώ και τέσσερα χρόνια, δηλαδή!- ζητάμε την αυτοτελή φορολόγηση των γιατρών του ΕΣΥ και εσείς να το κάνετε μόλις σήμερα.

Εσείς, λοιπόν, μπορείτε να συνεχίσετε το «Όχι σε όλα». Εμείς θα θέτουμε την ατζέντα των κοινωνικών θεμάτων και εσείς θα τρέχετε να εμφανίζετε τις δικές σας πρωτοβουλίες, τα δικά σας ημίμετρα, τις δικές σας καθυστερημένες παρεμβάσεις ως απαντήσεις στα προβλήματα των πολιτών. Συνεχίστε και θα επιμείνουμε και εμείς να κάνουμε τη δουλειά μας, διότι έτσι φαίνονται όλες οι αντιφάσεις που τις ανέδειξε και ο Πρόεδρός μας ο Νίκος Ανδρουλάκης χθες.

Η μείωση του φόρου προστιθέμενης αξίας οριζόντια σε όλες τις υπηρεσίες και τα προϊόντα το 2019 που εξήγγειλε η Νέα Δημοκρατία, ήταν γνήσιο «μεταρρυθμιστικό μέτρο». Σήμερα, μετά από τέτοια υπεραπόδοση των έμμεσων φόρων, ονομάζεται «λαϊκισμός» τη μείωση του φόρου προστιθέμενης αξίας στα βασικά καταναλωτικά αγαθά και ενώ οι έμμεσοι φόροι πλήττουν δυσανάλογα, ιδίως τους ευάλωτους και τη μεσαία τάξη.

«Λαϊκισμός» ήταν το φορολογικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ το 2023 και τι δεν ακούσαμε τότε! Ότι θα κλείσουν οι τράπεζες, τα σουπερμάρκετ, τα σπίτια του κόσμου, οι μικρές επιχειρήσεις. Και ενώ σας προτείναμε να φορολογήσουμε το 0,4% των πολιτών, που παίρνουν πάνω από 100.000 ευρώ μεγάλα μερίσματα το έτος -0,4% των πολιτών- εσείς επιλέξατε για το ίδιο grosso modo δημοσιονομικό όφελος να φορολογήσετε με το αντισυνταγματικό και οριζόντιο τεκμήριο -χαράτσι, εκατοντάδες χιλιάδες ελευθέρων επαγγελματιών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Μια υπέροχη αυτοπεραίωση για τους «καρχαρίες» μεγαλοφορογύαδες και μια μικρή απόχλη να πιάσει τα «μικρά ψάρια» στα «ρηχά νερά». Και έρχεστε σήμερα -νέα αντίφαση- στην τροπολογία την οποία έχετε καταθέσει -αν διαβάσουμε καλά- και πάτε σε επανακρατικοποίηση της ΔΕΠΑ.

Εμείς θυμόμαστε εδώ η ΔΕΠΑ να έχει ιδιωτικοποιηθεί αντί εκατομμυρίων ευρώ και σήμερα επανακρατικοποιείται; Υπάρχει αλλαγή; Έρχεστε να ανακρούσετε πρύμναν στην πολιτική σας; Τι γίνεται εδώ; Δεν θέλει ο ιδιώτης; Θέλετε να την επανακρατικοποιήσετε; Πρέπει να απαντήσετε ποια είναι η πολιτική σας επιλογή, τι συμβαίνει σε σχέση με τη ΔΕΠΑ και ποιο είναι και το τίμημα, για να γίνει και η σύγκριση τελικά του δημοσιονομικού οφέλους ή του δημοσιονομικού κόστους, αν υπάρχει με αυτή σας την πολιτική επιλογή;

Αυτά είναι όλα πολιτική. Δεν είναι παραπολιτική, είναι πολιτική, όσο και αν θέλετε να μας εμφανίσετε αλλιώς. Τα λεφτόδεντρα μαράθηκαν, δεν τα ακούμε τον τελευταίο καιρό, γιατί πειστήκατε ότι ανθούσαν στον κήπο του Μαξίμου όλο αυτό τον καιρό. Τώρα

είναι η εποχή της επέλασης του «αριστερού λαϊκισμού» και εδώ πλέον έρχεται η μεγάλη ανακρίβεια. Έχετε διαστείλει τόσο τον όρο «λαϊκισμό», για να χωρέσει τα πάντα, όσα σας είναι αντίθετα, όσα σας είναι δυσάρεστα, όσα είναι αντίθετα στην κυβερνητική μονωδία των μαγικών λύσεων και τη διαταράσσει αυτή τη μονωδία.

Ό,τι διαταράσσει και ενοχλεί το αφήγημα ότι μόνο η Κυβέρνηση Μητσοτάκη μπορεί και όλοι οι άλλοι είναι αδαείς και επικίνδυνοι και από κοντά μια απολιτική διαχειριστική ρητορική ότι «δεν μπορούν τα παιδιά, ό,τι προτείνουν είναι λαϊκισμός, δεν ξέρουν τα παιδιά, μόνο εμείς ξέρουμε». Αλλά έχετε μπλέξει το λαϊκιστικό με το λαϊκό και το φιλολαϊκό. Άλλο είναι το λαϊκό και άλλο το λαϊκιστικό. Λαϊκισμός είναι να προτείνεις μείωση του φόρου προστιθέμενης αξίας, για να συγκλίνεις με την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση στην αναλογία άμεσων και έμμεσων φόρων; Λαϊκισμός είναι να ζητάς τιμариθοποίηση της φορολογικής κλίμακας για να μειωθούν οι φόροι -επιτέλους- σε μισθωτούς και συνταξιούχους, όταν ακόμα και ο κατώτατος μισθός -σε λίγο έχουμε εργασιακό νομοσχέδιο- καταλαμβάνεται πια από τη φορολογία;

Όλα, λοιπόν, συναντώνται σε ένα σημείο: το πολιτικό παράδειγμα, πώς και κυρίως, για ποιους κάνουμε πολιτική; Κάποιοι φαίνεται να πιστεύουν πως ακόμα και μια μικρή ομάδα πολύ ισχυρών αν ισχυροποιείται και ενισχύεται περισσότερο, η οικονομία θα εμφανίζει καλές επιδόσεις και στο τέλος της ημέρας, αυτός ο συγκεκριμένος πλούτος, ως εξ αντανάκλασας, θα παράξει κάποιες ωφέλειες για έναν άλλο κόσμο, εκείνους που βρίσκονται στο άλλο άκρο ενός διαρκώς διευρυνόμενου φάσματος, τους εργαζόμενους, τους επαγγελματίες, τους αγρότες, τους νέους, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όλους όσοι έχουν εγκαταλειφθεί μόνοι με τις χαμηλές προσδοκίες τους και τα ολόένα και πιο ισχνά μέσα ανοδικής κοινωνικής κινητικότητας.

Αυτοί πιστεύουν ότι οι κοινωνικές ανισότητες είναι από φυσικό φαινόμενο έως και μια κανονική συνθήκη κάθε σύγχρονης οικονομίας. Ε, είμαστε και εμείς που λέμε όχι σε αυτό. Είμαστε κι εμείς που πιστεύουμε ότι αυτό δεν λειτουργεί όχι μόνο διότι τα *Trickle-down economics* απέτυχαν ακόμη και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, εκεί όπου εφευρέθηκαν και εφαρμόστηκαν, αλλά διότι πιστεύουμε αξιολογικά σε ένα άλλο πρότυπο. Σε ένα πολιτικό παράδειγμα που λέει πως η φορολογική δικαιοσύνη, μαζί με την πραγματική ανάπτυξη, τις παραγωγικές επενδύσεις που δημιουργούν πραγματικές θέσεις εργασίας, όλα αυτά είναι θεμέλιο ενός ισχυρού κοινωνικού κράτους και της κοινωνικής συνοχής. Γιατί οι έκτακτες συνθήκες μπορούν να αντιμετωπιστούν με έκτακτα, αλλά αναγκαία μέτρα. Γιατί ο καθένας πρέπει να συνεισφέρει, ανάλογα με τις πραγματικές του δυνατότητες, με το μερίδιό του πλούτου που κατέχει και το εισόδημά του και ότι τελικά οι θεσμοί μπορούν και οφείλουν να λειτουργούν προς όφελος όλων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Μάντζο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν δώσω τον λόγο στον κ. Βεσυρόπουλο, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού προηγουμένως συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εργαστήρι Δημοκρατίας», που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, δεκαεννέα μαθητρίες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από τα εκπαιδευτήρια «ΙΟΝΙΟΣ ΣΧΟΛΗ».

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

θα καλέσω τώρα στο βήμα τον κ. Απόστολο Βεσυρόπουλο από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη παραμένει για δεύτερη συνεχόμενη τετραετία σταθερά δεσμευμένη στην πολιτική μείωσης των φορολογικών επιβαρύνσεων.

Από τον Ιούλιο του 2019 έως σήμερα έχει προβεί σε πάνω από εξήντα μειώσεις φόρων. Αξίζει, μάλιστα, να αναφερθεί ότι πρόσφατα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας καταδει-

κνούν ότι η Ελλάδα είχε τη μεγαλύτερη μείωση φόρων ως προς το ΑΕΠ, μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2023.

Το γεγονός αυτό, πρωτόγνωρο στα μεταπολιτευτικά χρονικά, επιβεβαιώνει τον σταθερό προσανατολισμό της Κυβέρνησης στην κατεύθυνση της μείωσης των φορολογικών επιβαρύνσεων. Ενδεχομένως για κάποιους, η μείωση των φόρων μοιάζει εύκολη. Έχοντας, ωστόσο, την τιμή να έχω σχετική εμπειρία από τη θητεία μου ως Υφυπουργός Οικονομικών, αρμόδιος για τη φορολογική πολιτική, σας διαβεβαιώνω ότι η εφαρμογή της πολιτικής αυτής είναι απόρροια σημαντικής μελέτης και εργασίας. Στηρίζεται στη μελέτη των δημοσιονομικών δεδομένων, εντάσσεται στο πλαίσιο μιας συνολικής αναπτυξιακής πολιτικής σε κοστολογημένα και πραγματικά στοιχεία και φέρει βεβαίως ουσιαστικά και μετρήσιμα αποτελέσματα.

Θα επαναλάβω κάτι που αναφέρω συχνά. Το μοντέλο πολιτικής διαχείρισης του ΣΥΡΙΖΑ την περίοδο που ήταν στην αντιπολίτευση, αλλά και αργότερα στην κυβέρνηση, είναι παράδειγμα προς αποφυγή. Το αναφέρω για όσους μπορεί να αντλούν έμπνευση από αυτό το μοντέλο.

Επίσης, ακούσαμε τις τελευταίες ημέρες αβάσιμες υποσχέσεις για μείωση του ΦΠΑ κατά δύο μονάδες. Και τις χαρακτηρίζω αβάσιμες, καθώς δεν συνοδεύονται από καμμία απολύτως αναφορά για τον τρόπο κάλυψης και του ιδιαίτερα υψηλού δημοσιονομικού κενού που θα προκύψει.

Στο υποθετικό σενάριο όπου μία κυβέρνηση τολμά να προχωρήσει σε παροχές που υπερβαίνουν το ευρωπαϊκό όριο δαπανών ή σε μέτρα που δημιουργούν δημοσιονομικό κενό, τότε δύο πράγματα αναμένεται να συμβούν: Πρώτον, η χώρα να μπει σε επιτήρηση. Δεύτερον, να υπάρξει η αναγκαιότητα επιβολής νέων φόρων που θα κληθούν να πληρώσουν οι πολίτες, για να καλυφθεί το δημοσιονομικό κενό. Αυτές τις πρακτικές, δυστυχώς, τις πλήρωσαν ακριβά οι Έλληνες πολίτες. Και για τον λόγο αυτό δεν πρόκειται να ανεχτούν για ακόμη μία φορά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που συζητάμε σήμερα, είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με ορατά και μετρήσιμα αποτελέσματα της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη. Αποτελέσματα που μας επιτρέπουν να προχωρήσουμε, αφ' ενός, στη μείωση δώδεκα ακόμα φόρων και αφ' ετέρου, στην κατάθεση συμπληρωματικού προϋπολογισμού, να ενισχύσουμε ακόμη περισσότερο τους οικονομικά ασθενέστερους.

Η Κυβέρνηση μέσα από αυτό το νομοσχέδιο προχωρά σε δώδεκα μειώσεις φόρων με θετικό αποτύπωμα και όφελος, τόσο για τους πολίτες όσο και για την ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής της ελληνικής οικονομίας.

Συγκεκριμένα, πρώτον, μειώνονται κατά μία επιπλέον μονάδα οι ασφαλιστικές εισφορές που μεταφράζεται σε αύξηση των καθαρών αποδοχών για τους εργαζόμενους του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.

Επισημαίνω ότι με παρεμβάσεις της Κυβέρνησης αυτής, οι ασφαλιστικές εισφορές έχουν μειωθεί συνολικά κατά 4,4 ποσοστιαίες μονάδες.

Δεύτερον, καταργείται το τέλος επιτηδεύματος για όλα τα φυσικά πρόσωπα.

Τρίτον, απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος για τρία χρόνια ακίνητα έως εκατόν είκοσι τετραγωνικά μέτρα που ενοικιάζονται μεταξύ της 8^{ης} Σεπτεμβρίου 2024 και της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2025 με συμβόλαιο τουλάχιστον τριετούς μίσθωσης και τα οποία δηλώνονταν κενά τα προηγούμενα χρόνια ή είχαν διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση.

Τέταρτον, διενεργείται διπλάσια μείωση του ΕΝΦΙΑ από το 2025 από 10% σε 20% για κατοικίες φυσικών προσώπων με φορολογητέα αξία έως 500.000 ευρώ που είναι ασφαλισμένες για φυσικές καταστροφές, πυρκαγιά, σεισμό, πλημμύρα.

Πέμπτον, απαλλάσσονται από τον φόρο ασφαλιστρών 15% τα συμβόλαιο υγείας για παιδιά έως δεκαοκτώ ετών.

Έκτον, καθιερώνεται φορολογικός συντελεστής 22% για τις εφημερίες των γιατρών του ΕΣΥ. Το άμεσο όφελος για τους γιατρούς του ΕΣΥ κυμαίνεται από 150 ευρώ έως και 200 ευρώ σε μηνιαία βάση.

Έβδομον, καθιερώνεται ως μόνιμο μέτρο η επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο. Υπενθυμίζω ότι την επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο την επαναφέραμε το 2022, ύστερα από έξι χρόνια, και την οποία έχει καταργήσει η προηγούμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ.

Όγδοον, επεκτείνεται και στο 2025 η απαλλαγή από τον ΦΠΑ για τις νέες οικοδομές, προκειμένου να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο η οικοδομική δραστηριότητα και η αγορά ακινήτων. Παράλληλα, παρατείνεται έως την 31^η Δεκεμβρίου του 2026 η αναστολή επιβολής φόρου υπεραξίας από μεταβίβαση ακινήτων.

Ένατον, καθιερώνονται φορολογικά κίνητρα για τις συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων που στοχεύουν στο να δημιουργηθεί ένα νέο ευνοϊκό πλαίσιο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας κυρίως για τη λεγόμενη "μικρή επιχειρηματικότητα".

Δέκατον, για το 2025 προβλέπονται επίσης με νόμο που έχει ήδη ψηφιστεί, τον ν.5135/2024, μειώσεις φόρων χαρτοσήμου σε μια σειρά συναλλαγών με άμεσο όφελος για τους πολίτες.

Ενδέκατον, καταργείται το τέλος σταθερής τηλεφωνίας 5% για συνδέσεις με οπτική ίνα μεγαλύτερη των 100 Mbps.

Δωδέκατον, καθιερώνεται φοροαπαλλαγή οικειοθελών παροχών επιχειρήσεων για νέους γονείς για επίδομα έως 5.000 ευρώ για κάθε τέκνο, προσυμφωνόμενο κατά 5.000 ευρώ για κάθε επιπλέον τέκνο και για παροχή έως 5.000 ευρώ ετησίως για την κάλυψη δαπάνης βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών.

Παράλληλα με την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, η Κυβέρνηση προχωρά μέσα στον Δεκέμβριο στην οικονομική ενίσχυση ενός εκατομμυρίου εννιάκοσίων χιλιάδων ευάλωτων συνανθρώπων μας με τη μορφή έκτακτου επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης, σε συνέχεια των εξαγγελιών του Πρωθυπουργού στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Συγκεκριμένα το επίδομα αυτό θα καταβληθεί ως εξής:

Πρώτον, ως έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους με προσωπική διαφορά άνω των 10 ευρώ. Όσοι συνταξιούχοι δεν έχουν προσωπική διαφορά, θα έχουν αύξηση στις συντάξεις τους κατά 2,4% από την αρχή του νέου χρόνου.

Δεύτερον, ως έκτακτη οικονομική ενίσχυση για πολλαπλές κατηγορίες ευάλωτων συμπολιτών μας. Αναφέρω ενδεικτικά τους δικαιούχους επιδομάτων αναπηρίας, τους ανασφάλιστους υπερήλικες και τους δικαιούχους επιδόματος παιδιού του ΟΠΕΚΑ. Παράλληλα, προβλέπεται ειδικό βοήθημα της τάξης του 50% του μηνιαίου επιδόματος για τους δικαιούχους του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη συνεχίζει απερίσπαστη το πλούσιο μεταρρυθμιστικό της έργο, με στόχο ένα ακόμη καλύτερο μέλλον για όλους μας. Εγγυάται την οικονομική και κοινωνική σταθερότητα, συνεχίζει να προχωρά μπροστά, ενδυναμώνοντας ακόμη περισσότερο την αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε εμείς τον κ. Βεσυρόπουλο.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Χρήστος Γιαννούλης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, ξέρω ότι περιμένετε υπομονετικά την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας για να περάσει το σημερινό νομοσχέδιο στην ιστορία ως ένα ακόμη νομοσχέδιο, στο οποίο γίνονταν δύο παράλληλοι μονόλογοι: από τη μία η Αντιπολίτευση να προτείνει, να ανησυχεί και να διατυπώνει ενστάσεις και προτάσεις και από την άλλη εσείς να παρουσιάζετε μια εικόνα πλήρους ικανοποίησης και τακτοποίησης όλων.

Τελικά πιστεύω ότι δικαιώνεται αυτή η πρωτότυπη θέση που εισήχθη στον δημόσιο διάλογο από τον Υπουργό καθημερινού σχολιασμού της επικαιρότητας και αναμέτρησης με την Αριστερά. Τυχαίνει να έχει και το χαρτοφυλάκιο της υγείας, αλλά περισσότερο λειτουργεί και δρα ως Υπουργός καθημερινού σχολιασμού. Σε μία μεταφυσική προσέγγιση προσπάθησε να μας πείσει ότι «κοιτάξτε να δείτε, όσοι είστε φτωχοί, δεν είστε φτωχοί,

νομίζετε ότι είστε φτωχοί». Αυτό πραγματικά είναι κάτι καινοτόμο και πρωτότυπο και ίσως και η μόνη καινοτομία των πεντέμισι, έξι ετών διακυβέρνησης, γιατί έχει και μια αντιστοίχιση στον τρόπο που ασκείται η πολιτική από την Κυβέρνηση Μητσοτάκη. Δεν κυβερνάτε. Νομίζετε ότι κυβερνάτε.

Ξέρετε, κουράστηκα και εγώ και οι άλλοι συνάδελφοι της Αξιωματικής, της Μείζονος Αντιπολίτευσης, της Ελάσσονος Αντιπολίτευσης, των προοδευτικών κομμάτων να ακούμε αυτό το φτηνό επιχείρημα, μια πολύ φτηνή έξοδος διαφυγής πολιτικά τουλάχιστον, ότι καθετί που εσάς δεν σας ακούγεται καλά, είναι λαϊκισμός.

Θέλω να σας πω πολύ ήρεμα ότι λαϊκισμός, κύριε Υπουργέ, είναι να περιμένουν τρεις ώρες έξω από το Υπουργείο Οικονομικών οι εκπρόσωποι του αναπηρικού κινήματος της Ελλάδας για να δεχθούν έναν συμβιβασμό, να συναντηθούν με κάποιον σύμβουλο εκ των δύο Υφυπουργών και του Υπουργού Οικονομικών οι οποίοι έλεγαν ότι είναι στη Βουλή, ενώ στη Βουλή ήσασταν μόνο εσείς. Αυτοί οι άνθρωποι έμειναν στο πεζοδρόμιο με δύο αιτήματα: Αν θα διευθετηθεί η δυνατότητα να ανέβουν με κάποιο συνοδό και πού θα συναντήσουν. Η τελική κατάληξη ήταν να βρεθεί κάποιος γενικός γραμματέας μετά από δύο ώρες. Αυτό είναι λαϊκισμός. Και δεν είναι μόνο λαϊκισμός, είναι και σαδισμός που μετατρέπεται σε λαϊκισμό κατά των διεκδικήσεων και της πραγματικότητας, γιατί η ΕΣΑΜΕΑ έχει το «θράσος» να αποκαλύψει ότι με τις οικονομικές πολιτικές που εφαρμόζετε, πλέον αυτή η ευπαθής ομάδα δεν μπορεί να εκπληρώσει βασικές ανάγκες που αφορούν και την υγεία τους και την καθημερινότητά τους.

Λαϊκισμός επίσης, κύριε Υπουργέ, είναι να αιφνιδιάζει τους ελεύθερους επαγγελματίες και τη μεσαία -προνομιούχο συνομιλητή κατ' εσάς- τάξη με την τεκμαρτή φορολογία και οι 11.000 ετήσιο εισόδημα να έχει γίνει η πραγματική kinder έκπληξη, που τους έχει βγάλει εκτός πορείας επιβίωσης.

Λαϊκισμός, κύριε Υπουργέ, είναι να καταστρέφετε τα όνειρα των παιδιών με την ελάχιστη βάση εισαγωγής και να κλείνετε την εισοδό τους στη δημόσια παιδεία.

Λαϊκισμός είναι αυτό που έκανε χθες ο κ. Χατζηδάκης, που έσπευσε να μας αποδείξει ότι νοιάζεται πολύ περισσότερο για την τύχη των κερδών κάποιων επενδυτών, παρά το γεγονός ότι 1,8 δισεκατομμύριο χρεώνονται κυρίως σε μισθωτούς εργαζόμενους, αυτούς που έχουν τις απλές, μικρές, καθημερινές συναλλαγές, που δεν συναλλάσσονται ούτε με τη UBS στην Ελβετία ούτε με κάποιες άλλες τράπεζες και χρεώνονται με υπέρογκες χρεώσεις.

Είπατε ό,τι πράξατε. Αποκαλύψατε, ανοίξατε τη δεύτερη κουρτίνα αυτού του παιχνιδιού που παίζετε με τη δημόσια σφαίρα και συζήτηση: Περιμένετε. Εμείς οι θαυματουργοί θα βγάλουμε ένα κουνέλι από το καπέλο και σε λίγο θα σας πούμε τι θα κάνουμε για τρία μείζονος σημασίας ζητήματα: τις υπερχρεώσεις, την έλλειψη χρηματοδοτικής στήριξης σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και για την τύχη των στεγαστικών δανείων και γενικότερα για τη στέγαση.

Θα το κάνετε, κάτι που ακούμε εδώ και τρία χρόνια ότι γίνεται αύριο. Χθες ρίξαμε τα μπινελίκια, προχθές μιλήσαμε γαλλικά, παρπροχθές τους τρομάξαμε. Φαίνεται το μόνο που τρομάζει είναι το μήνυμα που μας έρχεται «Μετέφερες 20 ευρώ στην χρεωστική κάρτα του φοιτητή γιου σου με χρέωση εντός της ίδιας τράπεζας 10%, 2 ευρώ».

Εάν το 10% δεν είναι νταβατζιλίκι στα όρια της τοκογλυφίας με την ανοχή της Κυβέρνησης, που δεν ζητάμε να πληξέτε, να γονατίσετε τις τράπεζες. Φτάσατε στο σημείο να το δραματοποιείτε ότι θα βγούμε δεινόσαυροι στην Ερμού και στη Μητροπόλεως με την πρόταση του ΠΑΣΟΚ για φορολόγηση του 5% των κερδών, όχι των εσόδων, και μας παρουσιάσατε μια εικόνα ότι λίγο πολύ πάμε για νέα capital controls.

Αυτό είναι ανέντιμο πολιτικά. Δεν θέλω να πω ανήθικο, είναι ανέντιμο. Το να μειωθούν αυτές οι χρεώσεις που απευθύνονται κυρίως σε εμάς, τους απλούς καθημερινούς ανθρώπους είναι πολιτική αναγκαιότητα. Για εσάς είναι ένα ακόμη ψέμα στην επιχειρηματολογία ότι είστε λαϊκιστές, είστε ακοστολόγητοι, παλιά λέγαν είστε κατασπλιάδες, είστε άντυτοι, χίλια δυο. Ευτελίζετε και τον πολιτικό διάλογο.

Επίσης, λαϊκισμός είναι να έχετε υιοθετήσει πλήρως από την πίσω πόρτα το σχέδιο Πισσαρίδη με βασική κατευθυντήρια γραμμή να εξοντώσει τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας και να αποδώσει αυτό που κάνετε εσείς συστηματικά τα τελευταία πεντέμισι χρόνια με διάφορες δικαιολογίες ή να συγκεντρώσει τον πλούτο σε πέντε-έξι παραγωγικές δραστηριότητες τις οποίες ελέγχει και πολιτικά μέσα από μια σειρά αδιαφανών διαδικασιών, τις οποίες τις γνωρίζουμε, δεν χρειάζεται να επανέλθουμε.

Επίσης, ξέρετε, θεωρώ ότι είναι εξόχως -με τη γνήσια όμως ερμηνεία- λαϊκισμός να λέτε ότι συμπάσχετε με τους ανθρώπους που πλήττονται από τα καιρικά φαινόμενα. Εκφράζουμε όλοι τη συμπάραστασή μας, αλλά εσείς πρέπει να εκφράσετε και μια συγγνώμη.

Διότι οι εποχικοί πυροσβέστες πριν ενάμιση μήνα, όταν τους ανακοινώσατε τη λήξη του εργασιακού τους βίου, είχαν προφητεύσει και με πολύ τεκμηριωμένο τρόπο ότι δεν είμαστε μόνο για τις φωτιές, είμαστε και για τα απότοκα της κλιματικής αλλαγής που τα είδαμε προχθές. Κι εσείς το μόνο που κάνετε είναι ότι τους προσφέρατε χημικά προϊόντα εξελιγμένης μορφής και τους αποδοκιμάζατε σαν πλεονέκτες, θεσιθήρες και εν δυνάμει ρέκτες της δημόσιας ραστώνης.

Ε, δεν είναι έτσι. Δεν είναι η Ελλάδα αυτή που νομίζετε. Δεν είναι τα προβλήματα έτσι όπως τα περιγράφετε. Δεν είναι οι λύσεις που εφαρμόζετε αυτές που έχουν στοιχειώδη δυναμική να αποτελέσουν και αντικείμενο αυτού που λέτε κάθε μέρα συναίνεση, συναίνεση, συναίνεση.

Για να ξαναμιλήσουμε τη γλώσσα μας, συναίνεση προκύπτει όταν και οι δύο πλευρές έχουν την πρόθεση να ακούσουν, να υποχωρήσουν έναντι κάποιου, να συνθέσουν σε αντικειμενική βάση συγκεκριμένα πράγματα και όχι να κάνουν ασκήσεις ηγεμονισμού. Αυτό δεν είναι συναίνεση. Αυτό είναι ελάτε να συζητήσουμε όσο θέλετε για να γίνει στο τέλος αυτό που θέλω εγώ. Αυτό δεν είναι ούτε συναίνεση ούτε κοινοβουλευτική ηθική ούτε δημοκρατία. Είναι Νέα Δημοκρατία, εντάξει.

Θέλετε να θυμηθώ τι σημαίνει πραγματικός λαϊκισμός, όταν από αυτό εδώ το Βήμα ο Πρωθυπουργός διαρρηγνύοντας τα ιμάτιά του έλεγε «Πουλήσατε τη Μακεδονία για τις συντάξεις»; Και χθες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς τιμήν του, αρχής γενομένης από τον κ. Μανιάτη, συνεχίζω με τον κ. Μείμαρδα -αφήνω τους κατσαπλιάδες συριζαίους που εσείς θεωρείτε ότι στην Ευρώπη η μόνη μας έγνοια είναι να δυσφημούμε τη χώρα, τη δυσφημείτε εσείς δια των παραλείψεων, της αδράνειας και των επιλογών σας- τι είπαν στον Υπουργό Εξωτερικών της Βόρειας Μακεδονίας; «Εφαρμόστε τη Συμφωνία των Πρεσπών», αυτή για την οποία εσείς λέγατε ότι την πουλήσαμε για τις συντάξεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

Α, είπα και συντάξεις τώρα. Κατ' αρχάς επειδή είστε εθισμένοι στη χειραγώγηση και τη διασπρέβλωση της αλήθειας, δηλαδή πιστεύω ότι πραγματικά αυτό που είπε ο Άδωνις Γεωργιάδης όχι μόνο το πιστεύει, το υπηρετείτε και είναι και βασικό γενετικό υλικό της πολιτικής σας, κάντε τον κόσμο να νομίζει ότι περνάει καλά και ας μην περνάει καλά.

Είστε πεντέμισι χρόνια συνέντευξη - Κυβέρνηση συνέντευξη, ναι, γιατί περισσότερες συνεντεύξεις δίνετε, παρά ασκείτε κυβερνητικά καθήκοντα.

Λοιπόν πεντέμισι-έξι χρόνια έχετε την ευθύνη της Κυβέρνησης και αποδίδετε στον ΣΥΡΙΖΑ ή στις προηγούμενες κυβερνήσεις τα ζητήματα που έχουν σχέση με την περικοπή των συντάξεων χηρείας, γιατί είστε αδύναμοι νομοθετικά να μετατρέψετε ή να επουλώσετε ό,τι έχει προκύψει από τη μεγαλύτερη εγκληματική πράξη πολιτικά και οικονομικά και κοινωνικά στην Ελλάδα που ήταν η χρεοκοπία το 2009 με κρυφό έλλειμμα 16,5%; Είστε αδύναμοι να επουλώσετε το οτιδήποτε απλά για να κουνάτε χαρτιά ότι για όλα φταίνε οι άλλοι; Και αυτό είναι πολιτική ετοιμότητα;

Και θα κλείσω εντός του χρόνου, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν έχω το σύνδρομο Χατζηδάκη να μιλάει ο αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης δεκαεπτά λεπτά και ο ίδιος είκοσι επτά, μετά από τριάντα ένα λεπτά ομιλία νωρίς το απόγευμα. Αυτό σημαίνει καμ-

μιά φορά Βουλή-Ι.Χ.. Εμείς δεν θέλουμε τη Βουλή Ι.Χ., τη θέλουμε πεδίο διαλόγου στα πρότυπα της δημοκρατίας του Περιλή. Εσείς έχετε μετατρέψει πολλές φορές το Κοινοβούλιο, αν θυμάστε το δίδυμο Μιχαλακόπουλου - Βασίλη Διαμαντόπουλου, μάλλον σε ένα τέτοιο βήμα διαλόγου.

Καταλήγω με την εντιμότητα, κύριε Υπουργέ, και κλείνω, γιατί οποιαδήποτε φορολογική μεταρρύθμιση και σας παραπέμπω και στις προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και άλλων κομμάτων για δίκαιη, αποτελεσματική, ισότιμη και με βάση του πνεύματος του συνταγματικού νομοθέτη για την απάντηση σε αυτή τη χώρα, το μόνο στοιχείο που χρειάζεται είναι εντιμότητα και γενναιότητα για ένα φορολογικό σύστημα που δεν θα πλήττει τους πολλούς και δεν θα λειτουργεί για τα συμφέροντα λίγων.

Καλή σας τύχη στην πορεία που επιλέγετε και υποθηκεύετε δυστυχώς τη χώρα, γιατί ο λαός θα σας πει την απάντησή του αργά ή γρήγορα. Δεν σημαίνει ότι μέχρι τότε δεν θα βρίσκετε απέναντι την Αντιπολίτευση, παρά τον κανιβαλισμό τον οποίο επιλέγετε απέναντί μας, παρά την ειρωνεία, τον σαρκασμό και την απαξίωση. Στο χωριό μου λένε μεγάλη μπουκιά φάε, μεγάλη κουβέντα μη λες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Γιαννούλη.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στην Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο της Πλεύσης Ελευθερίας, την κ. Ελένη Καραγεωργοπούλου.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Σε συνέχεια της πρωτολογίας μου θα ήθελα να καταδειχθεί η επικίνδυνη φαυλότητα της πολιτικής σας και η απατηλή διαχείριση της φορολογικής νομοθεσίας δόθηκε προς το συμφέρον των πολιτών μέσα από ένα απλό παράδειγμα γραμμένο και δημοσιευμένο από έμπειρο φοροτεχνικό που ζει στην πραγματικότητα, αντίθετα με εσάς:

Την προηγούμενη Κυριακή το βράδυ πήγα σε μια κάβα να αγοράσω μπύρες, είδα προς έκπληξή μου τον επιχειρηματία αφού έκοψε την απόδειξη να πληκτρολογεί το αντίτιμο στο POS. «Δεν έχετε διασύνδεση;» τον ρώτησα. Τη στιγμή εκείνη ο επιχειρηματίας εξεμάνη: «Δεν μας αφήνουν σε ησυχία πια με τη διασύνδεση και τις ταμειακές, έχουμε δώσει τόσα χρήματα σε ταμειακές και συστήματα κενά, εδώ και τρεις μέρες η διασύνδεση δεν δουλεύει. Πάλι καλά που κράτησα ένα POS ελεύθερο και μπορώ να κάνω δουλειά. Μου έχει εξηγήσει και ο τεχνικός μου και ο λογιστής μου ότι αυτό απαγορεύεται. Αλλά τι να κάνω στις περιπτώσεις που η διασύνδεση δεν λειτουργεί; Να κλείνω το μαγαζί;».

Ας σκεφτούμε για λίγο ψύχραιμα τι εκείνη την Κυριακή βράδυ εγώ μπόρεσα να αγοράσω τις μπύρες που ήθελα, η κάβα έκανε τις απαραίτητες πωλήσεις και το κράτος εισέπραξε τον ΦΠΑ επειδή η επιχείρηση παρανομεί κρατώντας ένα POS εκτός σύνδεσης, αν και δεν έχει δραστηριότητα που να του επιτρέπει κάτι τέτοιο. Απομένει λοιπόν η ΑΑΔΕ να τιμωρήσει την επιχείρηση που μπόρεσε να κάνει τη δουλειά της, αντί να κλείσει, γιατί δεν μπορούσε μέσα στο Σαββατοκύριακο να λύσει το πρόβλημα της διασύνδεσης.

Στ' αλήθεια πιστεύετε, κύριε Υπουργέ, το παραμύθι σας - «αφήγημα» λέγεται στην ξύλινη πολιτική γλώσσα- ότι με την τιμωρητική πολιτική από αιτία αντικειμενική, μη δυνατή διασύνδεσης του POS των επιχειρήσεων, και έτι περαιτέρω με το ψηφιακό δελτίο αποστολής και το ψηφιακό πελατολόγιο θα μειωθεί η φοροδιαφυγή και το διοικητικό κόστος στις επιχειρήσεις αντίστοιχα;

Οι επιχειρήσεις σε κάθε σημείο αυτής της χώρας, και στην απομακρυσμένη Γαύδο, στον απομακρυσμένο Έβρο, υποχρεώνονται σε διαδικασίες που για αντικειμενικούς λόγους συχνά δεν συμμορφώνονται προς τις ψηφιακές νομοθετικές επιταγές και θα υποχρεωθούν επιπλέον, πάλι λογισμικά -γιατί πολλά WebERP που είχαν προμηθευτεί για τα myDATA δεν μπορούν να υποστηρίξουν σωστά τα ψηφιακά δελτία αποστολής- να πληρώνουν πάλι παραμετροποιήσεις και αναβαθμίσεις, επιχειρήσεις με όγκο συναλλαγών, όχι απαραίτητα σε αξία και άρα και τζίρο, θα χρειάζονται έξτρα υπαλλήλους για να μπορέσουν να υποστηρίξουν όλη αυτή την απαράδεκτη και ανούσια ανοησία. Και εσείς σε αυτό

βλέπετε ότι υπάρχει διοικητικό κόστος μειωμένο!

Θέλει κάποιος επιτέλους από την Κυβέρνηση να μας εξηγήσει πώς το myDATA υποχρεώνει να εκδίδει παραστατικά κάποιον που δεν εξέδιδε και πριν; Πώς θα πιαστεί από τα ψηφιακά δελτία μια επιχείρηση η οποία μεταφέρει με τα φορτηγά της μισά «άσπρα» και μισά «μαύρα» εμπορεύματα χωρίς φυσικούς ελέγχους στον δρόμο;

Πιστεύετε ότι θα βρίσκατε τι περιείχε η εμπορική αμαξοστοιχία των Τεμπών αν το φορτίο δεν ήταν νόμιμο, εκείνο το μη νόμιμο εύφλεκτο υλικό που προκάλεσε τον βασανιστικό θάνατο, ζωντανών ακόμα μετά τη σύγκρουση, τουλάχιστον ορισμένων εκ των τριάντα εξαυλωθέντων;

Σε όλους όσοι προπληρώνουν τον φόρο μέσω παρακρατήσεων -επαγγελματίες, μισθωτοί- θα έπρεπε να δίνετε έκπτωση. Στις διατάξεις που προτείνονται προς ψήφιση αυτό δεν υπάρχει.

Υπάρχει όμως κάτι άλλο κατανοητό: Η έκπτωση στην πληρωμή του φόρου δεν συνδέεται με την έγκαιρη πληρωμή του, αλλά με την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης. Δηλαδή υποβάλλεις δήλωση 5 Απριλίου, πληρώνεις 31 Ιουλίου, έκπτωση 4%. Υποβάλλεις δήλωση 30 Ιουνίου, πληρώνεις ομοίως 31 Ιουλίου και δεν έχει έκπτωση. Εξαιρετικό το σκεπτικό σας!

Απαντάτε ότι λόγω παρακράτησης δεν έχετε προκαταβολή. Άρα είσαι ήδη κερδισμένος; Για να υπάρξει ισονομία θα έπρεπε κάθε μορφή έκπτωσης να είναι σε μορφή φοροαπαλλαγής, ως αφορολόγητο, και όχι εκ του χρεωστικού αποτελέσματος. Διαφορετικά αυτό είναι άδικο για όσους έχουν προκαταβάλει φόρο, έχουν επιστροφή φόρου, και μεταξύ αυτών αδικούνται και οι μισθωτοί.

Όμως αυτό θα άλλαζε άρδην τη νομοτέλεια των φορολογικών δηλώσεων και καμμία κυβέρνηση ως σήμερα από εποχής μνημονίου δεν επανέφερε σε όλους το αφορολόγητο. Οι εκπώσεις σας λοιπόν έχουν εκβιαστικό -και μόνο- χαρακτήρα, επιδιώκουν την πίεση για υποβολή των δηλώσεων, έτσι ώστε να εισπράξετε νωρίτερα. Δεν εμπεριέχουν καμμία διάθεση φοροελάφρυνσης.

Καταλήγοντας, το παρόν σχέδιο νόμου συνιστά ακόμα έναν μύθο έκθεσης ιδεών, που δεν απαλλάσσουν την κοινωνία από βάρη, αντίθετα μετακυλίνουν στον πολίτη κάθε ευθύνη για πάσα νόσο της κυβερνητικής πολιτικής, δυναμιτίζοντας τη μεσαία επιχειρηματικότητα, τραυματίζοντας την οικονομία με τη συνεχή φτωχοποίηση όλων, σε όφελος της εικόνας, που για δικούς σας λόγους πλάθετε με τον ίδιο τρόπο που διαχειρίζεστε την ιδιοκτησία στο «Ελληνικό Κτηματολόγιο» σε βάρος των ιδιοκτητών, βάλλοντας κατά του δικαϊματός τους στη στέγη, στην ιδιοκτησία, στην περιουσία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Καραγεωργοπούλου.

Θα ολοκληρώσουμε τον κύκλο των Κοινοβουλευτικών Εκπρωσώπων και ομιλητών με τον κ. Καρασμάνη Γεώργιο από τη Νέα Δημοκρατία. Αμέσως μετά περνάμε στις δευτερολογίες των εισηγητών και ειδικών αγορητών.

Κύριε Καρασμάνη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε το φορολογικό νομοσχέδιο με τις τόσο σημαντικές διατάξεις. Έχουμε δώδεκα νέες μειώσεις φόρων, χωρίς φυσικά να διαταράσσουμε τη δημοσιονομική ισορροπία και τη σταθερότητα της οικονομίας. Είναι αποτέλεσμα της αύξησης των φορολογικών εσόδων από την περιστολή της φοροδιαφυγής και την ανάπτυξη της οικονομίας.

Έτσι λοιπόν καταργείται το τέλος επιτηδεύματος σε όλα τα φυσικά πρόσωπα, σε όλους τους ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους, καθώς επίσης και σε αυτούς οι οποίοι απασχολούνται και αμείβονται με τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών.

Επίσης δίνεται έκπτωση 50% στο καθαρό εισόδημα σε όλους τους ελεύθερους επαγγελματίες οι οποίοι δραστηριοποιούνται και έχουν μόνιμη κατοικία σε οικισμούς, σε χωριά κάτω από χίλιους πεντακάσιους κατοίκους. Ήταν μια πρόταση που είχα καταθέσει από την πρώτη στιγμή και εισακούστηκε, και μάλιστα στην τελευταία μας συνάντηση με τον Υφυπουργό Χρήστο Δήμα, μου

είχε επιβεβαιώσει ότι θα συμπεριληφθεί σε αυτό το νομοσχέδιο.

Όπως επίσης είχαμε κουβεντιάσει και για μια αδικία που συντελείται σε βάρος των ιδιοκτητών των σχολικών κυλικείων με τον τρόπο αλλαγής της φορολόγησής τους και εκεί έδειξε ευαισθησία και διάθεση για επίλυση. Στη συνεδρίαση προχθές, της Παρασκευής, έθεσε το θέμα στην ακρόαση των φορέων και άκουσα με μεγάλη ικανοποίηση από τον διοικητή της ΑΑΔΕ κ. Πιτσιλή ότι αναγνωρίζει την ιδιομορφία των χρόνων εργασίας στα σχολικά κυλικά και είναι σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας για εξεύρεση βέλτιστης λύσης και πολύ σύντομα θα καταλήξουν.

Θεωρώ επίσης πολύ σημαντικό τη μείωση κατά μία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών. Αυτό θα επιφέρει όφελος και στους εργοδότες με τη μείωση του μη μισθολογικού κόστους, όπως επίσης και θα ωφελήσει και τους εργαζόμενους στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα με την αύξηση των καθαρών αποδοχών τους.

Αρκεί να θυμίσω ότι η Ελλάδα είναι η χώρα που έχει μειώσει πιο πολύ έναντι όλων των χωρών τις ασφαλιστικές εισφορές και είναι ένα βασικό κίνητρο, ισχυρό κίνητρο για την προσέλκυση των επενδύσεων. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας -θέλω να το υπογραμμίσω αυτό- αναγνωρίζει ως η πιο αποτελεσματική κυβέρνηση των τελευταίων ετών στην προσέλκυση των επενδύσεων και στη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος.

Παρατείνεται η αναστολή του ΦΠΑ στις νέες οικοδομές μέχρι 31-12-2025, προκειμένου να τονωθεί ακόμη περισσότερο η οικονομική δραστηριότητα. Όπως επίσης έχουμε μόνιμη απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ των διατηρητέων κτηρίων, αξίας πάνω από 400.000 ευρώ, ζήτημα που ήταν μια πρόταση μαζί με άλλες, τις οποίες έχω καταθέσει όλα αυτά τα χρόνια, και με τον Κοινοβουλευτικό Έλεγχο και από το Βήμα της Βουλής, έχοντας ως παράδειγμα τα διατηρητέα στο παραδοσιακό Βαρόσι της Έδεσσας. Πράγματι είναι μια μικρή ανάσα, γιατί το κόστος συντήρησης είναι πάρα πολύ υψηλό.

Θεωρώ πάρα πολύ σημαντική την αυτοτελή φορολόγηση των εφημεριών των ιατρών. Είναι ένα διαχρονικό αίτημα που έχει διατυπωθεί κατ' επανάληψη από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο, όπως και από πολλούς Βουλευτές από το Βήμα της Βουλής.

Δίνεται έκτακτη οικονομική ενίσχυση μέσα στον Δεκέμβριο σε όλους τους συνταξιούχους που έχουν προσωπική διαφορά, και μάλιστα το επίδομα είναι από 100 ως 200 ευρώ, ανάλογα με το ποσό της σύνταξης, όπως επίσης δίνεται έκτακτη οικονομική ενίσχυση 200 ευρώ μέσα στον Δεκέμβριο σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Και έρχομαι στη διάταξη με την αύξηση της ειδικής αποζημίωσης της νυχτερινής απασχόλησης στους ένστολους. Τους άκουσα στην Επιτροπή Οικονομικών, άκουσα τα παράπονά τους, είναι όμως μια αρχή και η αρχή είναι το ήμισυ του παντός. Συμφωνώ με την αδικία που υπάρχει, που δεν τους χορηγείται το επίδομα παραμεθορίου σε όσους υπηρετούν σε νομούς που έχουν χαρακτηριστεί παραμεθόριοι, όπως είναι ο Νομός Ιωαννίνων, ο Νομός Θεσπρωτίας, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλας, Κιλκίς, Σέρρες, Δράμας, Ροδόπης, Ξάνθης.

Μάλιστα έχουμε συντάξει έναν πίνακα, έχουμε καταγράψει όλους τους υπηρετούντες ένστολους σε αυτούς τους νομούς και ο αριθμός τους ανέρχεται σε 12.713 και μάλιστα το μηνιαίο δημοσιονομικό κόστος είναι 1.271.000 ευρώ τον μήνα, συνολικά δηλαδή 15 εκατομμύρια. Το παίρνουν σε αυτούς τους παραμεθόριους νόμους όλοι οι εργαζόμενοι στον δημόσιο τομέα -εκπαιδευτικοί, νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό, κληρικοί, εργαζόμενοι σε δήμους και αντιπεριφέρειες- και δεν το παίρνουν οι ένστολοι. Κατά περίεργο δηλαδή και ανεξήγητο λόγο εξαιρούνται από αυτό το επίδομα, το οποίο συνιστά μια κατάφωρη αδικία και μια άνοση μεταχείριση.

Μάλιστα στην προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο είχαμε συνάντηση αντιπροσωπεία Βουλευτών με τον Πρόεδρο της Βουλής Κώστα Τασούλα, ο οποίος είναι υποστηρικτής αυτού του αιτήματος και ανέλαβε τη διεκπεραίωση, αλλά είχαμε μπει πλέον στην προεκλογική περίοδο και η Κυβέρνηση δεν προχώρησε στη χορήγηση για να μην κατηγορηθεί ότι κάνει προεκλογικές παροχές. Ήρθε όμως η ώρα και πιστεύω ότι θα αποκαταστήσει αυτή την εξόφθαλμη αδικία και θα χορηγήσει το επίδομα αυτό σε

όλους τους ένστολους που υπηρετούν στους νομούς τους οποίους προανέφερα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να συγχαρώ τον Υφυπουργό Χρήστο Δήμα, τον Υπουργό Κωστή Χατζηδάκη, τους συνεργάτες τους και όλη την ηγεσία, γιατί ξέρουν να ακούν, ξέρουν να αξιολογούν και να υλοποιούν. Καρπός της δουλειάς τους είναι αυτό το νομοσχέδιο με αυτές τις τόσο σημαντικές διατάξεις, που βελτιώνουν τη ζωή των συμπολιτών μας. Γι' αυτό και το υπερψηφίζω.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Καρασμάνη.

Θα συνεχίσουμε τώρα με τις δευτερολογίες των εισηγητών με αντιστροφή σειράς.

Τον λόγο έχει ο κ. Αθανάσιος Χαλκιάς από τους Σπαρτιάτες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη δευτερολογία μου θα ξεκινήσω ως εξής. Δεν είναι όλα μαύρα στο νομοσχέδιο, υπάρχουν και θετικές διατάξεις. Θα ξεκινήσω από τον προλαλήσαντα συνάδελφο της Νέας Δημοκρατίας. Πράγματι, 15 εκατομμύρια ευρώ για να δοθεί το επίδομα παραμεθορίου δεν μπορούμε να βρούμε, κύριε Υπουργέ, για τους ενστόλους μας, που βλέπουμε τα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων να φεύγουν, να παραιτούνται; Κινδυνεύει η εθνική άμυνα της χώρας. Καλά τα οπικά συστήματα, αλλά αν δεν βοηθήσουμε τα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων να παραμείνουν, να έχουμε αυτό το έμπυχο δυναμικό, τι κάνουμε;

Νομίζω ότι πρέπει να το δει πολύ σοβαρά η Κυβέρνηση. Ας κόψετε από κάπου αλλού, μπορούν να δοθούν κάποια χρήματα όπως και το επίδομα επικινδυνότητας στους Έλληνες αστυνομικούς. Μιλάμε για ένα ποσό 50-60 εκατομμύρια ευρώ να είναι όλα αυτά; Νομίζω ότι μπορείτε να τα βρείτε τα χρήματα, κόψτε από αλλού.

Είναι πολύ σημαντικό, γιατί καλούνται αξιωματικοί να κοιμούνται μαζί με συναδέλφους, να νοικιάζουν το ίδιο σπίτι, γιατί δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στα έξοδα. Ξέρω εγώ στον προσωπικό μου περίγυρο αξιωματικούς που είναι σε απελπισία. Έχουν τα παιδιά τους να σπουδάζουν, αυτοί να είναι αλλού, η βάση της οικογένειας να είναι σε άλλο σημείο και πραγματικά δεν ξέρουν τι να κάνουν. Έχουν απελπιστεί.

Θα σχολιάσω μερικά άρθρα. Άρθρο 3. Πολύ σωστό, θα το υπερψηφίσουμε.

Άρθρο 4, θα το υπερψηφίσουμε.

Άρθρο 5, θα καταψηφίσουμε. Κι ο λόγος που θα καταψηφίσουμε δεν είναι ότι δεν συμφωνούμε με αυτή τη φοροαπαλλαγή. Δεν συμφωνούμε με το ύψος και διαφωνούμε ως προς τα 300 ευρώ, που θα είναι ανά μήνα και όχι 3.600 ανά έτος. Αυτή είναι η πολιτική μας διαφορά με εσάς.

Άρθρο 7, βλέπουμε μείωση στη φορολογία των επιχειρήσεων κατά 50%. Είναι προς τη θετική κατεύθυνση, θα το υπερψηφίσουμε.

Άρθρο 8, κινείται προς τη θετική κατεύθυνση. Αλλά όπως σας είπα, βλέποντας τα προβλήματα που έχουμε με τους γιατρούς μας και το νοσηλευτικό προσωπικό, νομίζω ότι θα μπορούσαμε να κατεβάσουμε το 22%, που είναι αυτοτελώς φορολογούμενα αυτά τα ποσά, οι υπερωρίες τους, για να βοηθήσουμε, να ενισχύσουμε, να παραμείνουν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας οι γιατροί μας και το νοσηλευτικό προσωπικό.

Άρθρο 16. Όπως προανέφερα, θετικό άρθρο, θα το υπερψηφίσουμε. Άλλα 56 λεπτά του ευρώ μεικτά; Μας το είπαν, ότι είναι σαν να τους κοροϊδεύουμε, και έχουν δίκιο. Έχουν δίκιο! Μιλάμε για ανθρώπους που παίζουν τη ζωή τους κορώνα γράμματα κάθε φορά που πάνε για υπηρεσία. Ας κόψουμε από κάπου αλλού.

Άρθρο 17. Μπορούμε να πούμε όχι στην ενίσχυση, στην έκτακτη αυτή οικονομική ενίσχυση, κατά 50-200 ευρώ, που θα πάρουν οι συνταξιούχοι για τα Χριστούγεννα; Φυσικά και δεν μπορούμε να πούμε όχι. Όποιος καταψηφίσει αυτό το πράγμα δεν ξέρω προς τα πού κινείται.

Υπάρχουν κι άλλα άρθρα που είμαστε θετικοί. Όμως στο άρθρο 23 έρχομαι. Το ισχύον καθεστώς λειτουργούσε αποτρεπτικά ως προς το να συνεχίσει την εργασία του ένας συνταξιού-

χος. Δεν θα το υπερψηφίσουμε. Θα ψηφίσουμε «παρών».

Ποιος είναι ο λόγος που ψηφίζουμε «παρών» και όχι «ναι» ή «κατα»; Θα πρέπει να συνεκτιμηθεί το γεγονός ότι αφορά συνεργασία συνταξιούχων. Θα πρέπει να ξεκαθαριστεί όμως ότι παρόλο που η ρύθμιση είναι βελτιωτική, επ' ουδενί δεν συμφωνούμε με την εξώθηση σε εργασία ανθρώπων αυτής της ηλικίας. Θα πρέπει να διασφαλίζει το κράτος μας ότι λαμβάνουν ικανοποιητική σύνταξη, που τους επιτρέπει μια αξιοπρεπή διαβίωση, ώστε η εργασία να γίνεται όντως από επιλογή και όχι από ανάγκη.

Επίσης τρία άρθρα, 35 έως 38, πολύ θετικά, θα τα υπερψηφίσουμε. Είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Μακάρι να δούμε τέτοια άρθρα από την Κυβέρνηση όσον αφορά τον πρωτογενή τομέα παραγωγής. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να προχωρήσουμε στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, ξεκινώντας από τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα οικονομίας, στη μεταποίηση των πολύ σπουδαίων ελληνικών αγροτικών προϊόντων.

Όσον αφορά τα άρθρα 49 έως 59 θα τα καταψηφίσουμε με εξαίρεση το άρθρο 55, που ενισχύει όντως τη διαφάνεια στις επιχειρήσεις. Είναι ένα προβληματικό σημείο για μας που εντοπίζεται σε αυτό το μέρος, γιατί επιβραβεύει ουσιαστικά τις συγχωνεύσεις. Η πολιτική μας θέση είναι ότι πρέπει να ενισχύουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που είναι η ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας. Τέλος με τις πολυεθνικές και να χαϊδεύουμε τα αυτιά στις μεγάλες επιχειρήσεις. Είμαστε υπέρ του μικρομεσαίου, του Έλληνα, του βιοπαλαίση, που επιχειρεί και προσπαθεί και συντηρεί την οικογένειά του.

Επίσης για τα άρθρα 60 έως 83, πολιτικά διαφωνούμε με την Ανώτατη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Και ο λόγος είναι ότι αρνούμαστε να δεχτούμε πολιτικά μνημονιακές δεσμεύσεις. Είμαστε η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ο έλεγχος των φορολογικών εσόδων και η διαχείρισή τους δεν είναι απευθείας στο κράτος. Ένα κυρίαρχο κράτος θα πρέπει τα οικονομικά του να τα διαχειρίζεται αυτό και μόνο.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Χαλκιά.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον Πρόεδρο της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκο Βελόπουλο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα στην εισαγωγική αναφορά μου να ομιλήσω για ένα θέμα το οποίο λαμβάνει χώρα στο Γραφείο του Πρωθυπουργού.

Σήμερα συναντάται, λέει, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ και η Αξιωματική Αντιπολίτευση, με αστερίσκο. Και ο αστερίσκος είναι γιατί αύριο δεν ξέρουμε τι ξημερώνει. Μπορεί αύριο να βρουν άλλους δέκα και να είστε τρίτο κόμμα πάλι. Έτσι είναι, όταν δεν επιβάλλει ο κυρίαρχος ελληνικός λαός την επιλογή του και γίνεται μέσω μεταγραφών, αποσύρσεων και τα λοιπά, δυστυχώς, όλο το πολιτικό προσωπικό της χώρας έχει πρόβλημα, έξωθεν καλής μαρτυρίας.

Όμως θέλω να πω το εξής. Αφού έχουμε το σόου έξω με τους δημοσιογράφους, τον κ. Ανδρουλάκη και τον κ. Μητσotάκη -ο οποίος αποφασίζει όποτε θέλει να συναντάει όποιον θέλει και πέφτουμε στην παγίδα πολλοί εδώ μέσα- παραμένουν τρία ερωτήματα.

Πρώτον, είναι αυτό που ανέφερα. Θα παραμείνει το ΠΑΣΟΚ Αξιωματική Αντιπολίτευση;

Δεύτερον, μήπε στο αρχείο η μήνυση του κ. Ανδρουλάκη στον κύριο χασάπη. Αντί να κάνει μήνυση στον Μητσotάκη και στον Δημητριάδη, έκανε στον χασάπη. Και μήπε η μήνυση στο αρχείο. Τώρα, είμαι σίγουρος ότι ο κ. Ανδρουλάκης θα κάνει μήνυση στον κ. Μητσotάκη και στον κ. Δημητριάδη. Θα κάνει; Ή εν πάση περιπτώσει, επειδή έχει μια αγάπη για τον κ. Ράμμο, φαντάζομαι θα συμφωνήσει στην πρόταση της Νέας Αριστεράς για τον κ. Ράμμο για την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας. Λέω τώρα εγώ, για να δείξει ότι τιμά το πρόσωπο. Γιατί καλό είναι να ξφουλκείς και καλό είναι να προσπαθείς να κερδίσεις κάποια «points» μέσω επικοινωνιακών επιλογών, όπως, συναντάς τον Πρωθυπουργό, μιλάω με τον Πρωθυπουργό, αλλά μπορείς να ξεγελάσεις έναν άνθρωπο μία φορά ή δύο φορές. Όχι για πάντα.

Και ευτυχώς, υπάρχει η Ελληνική Λύση εδώ και ξεκουκουλώνει πολλές από τις επιλογές που είναι επικοινωνιακού χαρακτήρα. Και θα συνεχίσει να το κάνει η Ελληνική Λύση για έναν και μόνο λόγο. Διότι, ενώ κυβερνάτε τριάντα χρόνια μαζί σε όλες τις εκφάνσεις της πολιτικής ζωής του τόπου, προσπαθείτε να δείξετε ότι είστε ένα δίπολο τώρα. Δεν είστε δίπολο και θα αποδειχθεί σας είπα.

Πάμε και σε ένα θέμα κοινωνικό και πρέπει να το σχολιάσω. Εδώ και δύο μέρες, κύριοι συνάδελφοι, στα ελληνικά κανάλια, κυρίως στο «πρωινόδικα», «μεσημεριανάδικα», «βραδινάδικα», υπάρχει μια υπόθεση ενός αστυνομικού της Βουλής. Περιέργως, δεν ευαισθητοποιήθηκε η Βουλή και κρατώ επιφυλάξεις γι' αυτό, γιατί φτιάξατε μια κοινωνία σε σήψη, όπου οποιοσδήποτε μπορεί να μπει οπουδήποτε με ένα βύσμα ενός Υπουργού, μια κοινωνία στην οποία δεν υπάρχει αξιοκρατία και διαφάνεια και μια κοινωνία στην οποία μπαίνουν σαπρόφυτα μεταξύ υγιών οργανισμών. Και το λέω έτσι κομψά. Όλες οι εκπομπές ασχολούνται με την υπόθεση. Το κοινό περί δικαίου αίσθημα είναι στα κάγκελα και στα ύψη. Η Βουλή αμέτοχη.

Εγώ θα σας πω το εξής. Ας βρει η Κυβέρνηση έναν τρόπο να τελειώνει γρήγορα αυτή η υπόθεση, γιατί, εάν ισχύουν τα όσα καταγγέλλονται, πρόκειται περί ενός κτήνους, κανονικού κτήνους. Δεν ξέρω πόση συμμετοχή είχε η μητέρα σε αυτή την ιστορία, φαίνεται ότι και αυτή είχε συμμετοχή. Τα δύο κτήνη αυτά με βάση αυτά που καταγγέλλονται είναι ελεύθερα, κυκλοφορούν ανάμεσά μας.

Θα σας πω το εξής. Από τις 19 Νοεμβρίου η αστυνομία δεν έχει βγάλει ούτε ένα δελτίο Τύπου για το θέμα περιέργως και αρχίζει η συνωμοσιολογία τώρα. Ποιος τον καλύπτει, γιατί τον καλύπτει, ποιο βύσμα τον έβαλε στη Βουλή. Ας βγει επισημικά, έτσι λένε. Ωραία, και πώς κάνει αναρτήσεις στο διαδίκτυο συνεχώς; Σας διαβάζω από τον Τύπο: «Είμαι συγκινημένος από τα απίστευτα τόσα πολλά μηνύματα συμπαράστασης που έχω λάβει από πολλούς συναδέλφους μου. Σας ευχαριστώ μέσα από την καρδιά μου, ευχαριστώ όλους τους συναδέλφους...». Δεν θα το διαβάσω όλο, αλλά εδώ πρέπει να υπάρχει κράτος, αστυνομία, δικαιοσύνη. Σταματήστε τον, προκαλεί το κοινό περί δικαίου αίσθημα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πρόκειται περί τέρατος, εάν ισχύουν αυτά που γράφονται και λέγονται. Κάντε κάτι επιτέλους. Το αφήνετε έτσι. Εδώ ή υπάρχει συμμετοχή υψηλά ιστάμενων προσώπων ή κοιμάστε όρθιοι. Είτε το ένα ισχύει είτε το άλλο, υπάρχει θέμα και η κ. Αδερίνη πρέπει κάτι να κάνει, για να διαφυλάξουμε και την τελευταία ικμάδα στο μυαλό του Έλληνα ότι υπάρχει δικαιοσύνη.

Μιλάμε για μικρά παιδιά, δεκάχρονα, εννιάχρονα. Τι είναι αυτό το πράγμα τα τελευταία τέσσερα χρόνια; Μια με τον Λιγνάδη, μια με τον Μίχο και τόσα άλλα. Δηλαδή, όλα αυτά τα πράγματα συσσωρεύονται στο μυαλό του Έλληνα και στην ψυχή του και ξέρετε τι λένε; Ξεπλύνουμε κανέναν εγκληματία στην Ελληνική Λύση. Κάντε κάτι να πάει φυλακή, έχω κάνει και ερώτηση στη Βουλή. Να τελειώνει η ιστορία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάμε και στα πολιτικά, κύριε Υπουργέ. Θα πάμε στο μετρό. Πραγματικά έχουμε μια Κυβέρνηση, η οποία είναι ό,τι χειρότερο έχω συναντήσει τα τελευταία χρόνια. Είναι η Κυβέρνηση της επικοινωνίας και της φιάτσας.

Βγαίνει ο Ταχιάος και δηλώνει στον «REAL FM», στον κ. Χατζηνικολάου το αμίμητο: Προτεραιότητα για το μετρό ήταν οι βορειοδυτικές πόλεις και όχι το αεροδρόμιο. Κι εγώ ρωτώ, δείξτε μου μία ευρωπαϊκή χώρα που υπάρχει μετρό χωρίς να πηγαίνει στο αεροδρόμιο. Τι θα πει προτεραιότητα; Κι είναι εδώ ο κ. Χήτας, ο κ. Κουκουλόπουλος, από την Θεσσαλονίκη είμαστε εδώ.

Λέει, λοιπόν: Βορειοδυτικές περιοχές. Πείτε στον κ. Ταχιάο που δηλώνει κάτοικος Θεσσαλονίκης ότι η βορειοδυτική περιοχή

δεν είναι η Καλαμαριά. Ούτε ξέρει ποιες είναι οι βορειοδυτικές περιοχές. Να τις πω εγώ. Είναι η Πολίχνη, Νεάπολη, Σταυρούπολη, Ηλιούπολη, Κορδελιό, Ιωνία και Σίνδος. Όμως, λέει στην Αθήνα ψέματα γιατί νομίζει ότι οι Αθηναίοι δεν ξέρουν πού είναι βορειοδυτικά. Είναι ένα μετρό το οποίο ξεκινάει από τον Δήμο Θεσσαλονίκης και τελειώνει στον Δήμο Θεσσαλονίκης. Αυτό είναι το μετρό των εννέα χιλιομέτρων, σε έναν δήμο μέσα είναι. Εκεί τελειώνει. Δεν πάει ούτε στα ΚΤΕΛ, δεν έχει πάρκινγκ, σταθμούς, σαν τους ιθαγενείς στην Αφρική.

Πραγματικά περνάτε τους Θεσσαλονίκεις ότι με μία χάντρα που θα τους δώσετε θα τους πάρετε το χρυσάφι. Αυτό κάνετε. Και χρυσάφι για τον Έλληνα πολίτη είναι αυτό που λέω εγώ. Η σφαίρα που λέγεται ψήφος. Πάτε να υπαρπάξετε επικοινωνιακά ψήφους από τον ελληνικό λαό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Έτσι καταντήσαμε τους Έλληνες. Την πρώτη μέρα έμπαζε από παντού, έτρεχαν νερά παντού, δεν δούλευαν ανελκυστήρες, δεν δούλευαν οι κυλιόμενες σκάλες. Την ίδια μέρα πέφτει μια ολόκληρη γέφυρα στη δυτική Θεσσαλονίκη και αποκόπτεται η δυτική Θεσσαλονίκη από το κέντρο. Τα κανάλια «ομερτά». Δεν είπαν τίποτα. Θα την παρέδιδαν την επόμενη εβδομάδα τη γέφυρα. Άρπα κόλλα δουλειές, μίζες, διαφθορά είναι η διαπίστωση. Τίποτε άλλο.

Δεν θα πω, κύριε Πλεύρη, γιατί είστε ευαίσθητος, για το άλλο που είδα πίσω από τον Πρωθυπουργό χωρίς ελληνική σημαία, χωρίς σταυρούς η Αγία Σοφία και ο Άγιος Δημήτριος. Συμππτώσεις. Όμως, κύριε Πλεύρη, σε αυτή την Κυβέρνηση αυτές οι συμπτώσεις εναντίον του Χριστιανισμού είναι πολλές. Άρα επαναλαμβανόμενη σύμπτωση παύει να είναι σύμπτωση. Είναι επιλογή του Πρωθυπουργού και των συνεργατών του.

Μας ρωτά ο κ. Χατζηδάκης, ο οποίος απουσιάζει, από πού μπορούμε να βρούμε τα λεφτά. Ξέρετε, είναι πολύ εύκολο να βρει λεφτά κάποιος. Είναι πολύ εύκολο. Θα σας το πω με δυο-τρεις λέξεις. Από την υπερτιμολόγηση και κυρίως τις απευθείας αναθέσεις. Και θα σας αποδείξω γιατί ομιλώ για σπατάλη του δημοσίου. Να δούμε την αλήθεια.

Πόσο κοστίζει το χιλιόμετρο το μετρό τώρα που κάνει η Σαουδική Αραβία ή άλλες χώρες; Κοστίζει 110 εκατομμύρια το χιλιόμετρο. Να τα ακούν τα παιδιά. Με 110 εκατομμύρια, λοιπόν, κάνει μετρό στο Λονδίνο, στο Παρίσι, οπουδήποτε. Πόσο κοστίζει το χιλιόμετρο το μετρό στη Θεσσαλονίκη; Κόστισε 275 εκατομμύρια ευρώ. Να λοιπόν, πού μπορείς να βρεις τα λεφτά. Τα 160 εκατομμύρια ευρώ πού πήγαν; Να σας πω εγώ; Στον κύριο που ήταν μαζί με την κυρία Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον Πρωθυπουργό. «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ», οι κατασκευές, οι εργολάβοι, τα φιλαράκια σας. Αυτούς που υπηρετείτε και εξυπηρετείτε.

Πάμε όμως στο παράδειγμα που έδωσα προηγουμένως. Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε με τα λεφτά τα παραπάνω που δώσατε; Να δώσω ένα παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι, αυτό που λέω για τη Σαουδική Αραβία. Υπολογισμένος προϋπολογισμός 35 δισεκατομμύρια δολάρια για τη Σαουδική Αραβία. Το μετρό εκατόν εβδομήντα έξι χιλιόμετρα. Έξι γραμμές, ογδόντα πέντε σταθμοί.

Εμείς κάνουμε δέκα σταθμούς, εννιά χιλιόμετρα, 3 δισεκατομμύρια, μίνιμουμ. Άλλοι έλεγαν 3,5. Πού πάνε τα λεφτά αυτά; Ας ακούσουν τα παιδιά που είναι από πάνω. Τα λεφτά αυτά πού πήγανε; Στις τσέπες των πλουτοκρατών, ολιγαρχών, του καρτέλ των εργολάβων. Σε αυτούς που υπηρετείτε, εκεί πήγανε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε με τα εννιά χιλιόμετρα του μετρό αν κάναμε μια υποθαλάσσια ή αν κάναμε μια επέκταση στην παραλία; Ακούστε: σαράντα υπερσύγχρονα νοσοκομεία, για τέσσερις χιλιάδες σχολεία εξοπλισμό, είκοσι χιλιάδες κοινωνικές κατοικίες, σπίτια για τους Έλληνες. Ενάμισι εκατομμύριο στρέμματα καμένων αναδάσωση. Πλήρης εκσυγχρονισμός των τρένων. Εκατό χιλιάδες σταθμοί δωρεάν Wi-Fi σε όλη τη χώρα. Διακόσια υπερσύγχρονα πυροσβεστικά αεροσκάφη, ανακαίνιση, εξοπλισμός χιλίων κέντρων στήριξης ευπαθών ομάδων. Σαράντα χιλιάδες κέντρα προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ και επέκταση της παραλίας με 1 δισεκατομμύριο.

Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε τα λεφτά που πετάξατε; Θα κάναμε την διαπλάτυνση της παραλίας και τα 3 δισεκατομμύρια

τουλάχιστον, που θα περίσσευαν από τα 4 δισεκατομμύρια που δώσατε, θα τα δίνανε σε κοινωνικές παροχές στον ελληνικό λαό, ο οποίος στενάζει, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Όμως, επιλέγτε τους πλούσιους φίλους σας και όχι τους φτωχούς Έλληνες. Είστε και θρασυτατοί. Έχει θράσος ο Πρωθυπουργός. Ακούστε το θράσος σας. Επί ημερών της Νέας Δημοκρατίας στο μετρό έγινε το 25%. Το 75% έγινε σε προγενέστερο χρόνο, αλλά 100% θεώρησε ότι είναι δικό της. Πήγε ο Πρωθυπουργός, πήγαν τα κανάλια. Είναι δικό της, με το 25% έγινε δικό της 100%. Το 25%, το πλήρωσε ο ελληνικός λαός. Τα Τέμπη, που άφησε τέσσερα χρόνια χωρίς τηλεδιοίκηση είναι 100% του σταθμάρχη. Αυτοί είστε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Γι' αυτό λέω για θρασυτατους τύπους, οι οποίοι, πραγματικά, προκαλούν τον Έλληνα. Είναι θράσος να πηγαίνει ο Πρωθυπουργός στο Λονδίνο και να διαρρέει ψευδώς ότι θα μιλήσει για τα Μάρμαρα του Παρθενώνος, για να κάνει παιχνίδι επικοινωνιακό στην Ελλάδα, να το διαψεύδει ο Βρετανός Πρωθυπουργός, τα ελληνικά κανάλια να το κουκουλώνουν και να βγαίνει και να λέει ότι πήγε για επενδύσεις. Ποιες επενδύσεις; Πήγε να διαβεβαιώσει τους τραπεζίτες ότι δεν θα φορολογήσει ούτε 1 ευρώ τις τράπεζες! Γι' αυτό πήγε ο Πρωθυπουργός.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ποιες επενδύσεις; Την ώρα που τσακίζει η ακρίβεια την αγορά; Και εδώ αρχίζει το γλέντι. Τι δήλωσε ο Πρωθυπουργός: «Η Κυβέρνηση ξέρει τι θέλει από τις τράπεζες». Να σας πούμε εμείς τι θέλει η Κυβέρνηση από τις τράπεζες. Θέλει ασυλία για τα 500 εκατομμύρια ευρώ που χρωστάει η Νέα Δημοκρατία ως κόμμα. Έχει πτωχεύσει, έχει καταρρεύσει και δεν δημεύει κανείς την περιουσία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αυτό, είναι σε αντίθεση, βέβαια, με τον Έλληνα πολίτη, που αν χρωστάει 10.000 ευρώ, τον πάνε με χειροπέδες και του παίρνουν και το σπίτι. Αυτοί είστε!

Και βέβαια ρωτάει και ο κύριος Υπουργός: Τι να κάνουμε με τις τράπεζες; Θα σας απαντήσω με κομψό τρόπο. Δεν θα πω ότι πίνουν το αίμα του ελληνικού λαού. Είναι γνωστά αυτά, τα έχουν πει άλλοι. Εδώ αρχίζει πραγματικά να απορεί κανείς με το θράσος.

Λέμε στον κ. Χατζηδάκη, ο οποίος απουσιάζει. Χθες βέβαια, δεν μπόρεσε να δει τους τυφλούς που τον περίμεναν στο γραφείο του. Σήμερα απουσιάζει από εδώ. Πήγαν εκεί οι τυφλοί να τον δουν και ούτε καν τους δέχτηκε. Ήταν, λέει, στη Βουλή. Σήμερα δεν είναι στη Βουλή. Μάλλον είναι εκεί με τον Πρωθυπουργό, γιατί αναμένει το κλειδί ή το δαχτυλίδι της διαδοχής. Αν φύγει ο Μητσοτάκης να το πάρει ο Χατζηδάκης και στη γωνία κοιτάει ο Δένδιας. Μιλάμε για ένα φαύλο κόμμα, από φαύλους πολιτικούς, που κοιτούν το ιδιωτικό τους όφελος και όχι το όφελος του λαού.

Λέμε, λοιπόν, στον κ. Χατζηδάκη ας εφαρμόσει τον ν.356/2003. Είναι ένας νόμος που υποχρεώνει τα funds να δημοσιοποιούν τις τιμές για κάθε δάνειο που αγόρασαν. Γιατί δεν το κάνει; Να δημοσιοποιούν τα funds πόσο πήραν το σπίτι του ανθρώπου. Δεν το κάνει, γιατί ο πολίτης δεν γνωρίζει την τιμή με την οποία αγόρασε το funds το συγκεκριμένο. Αν το γνώριζε, θα μπορούσε να προσφύγει στη δικαιοσύνη και να δικαιωθεί. Δεν μπορεί ένα σπίτι που το πήρε το fund 5 χιλιάδες να το κοστολογεί στον ιδιοκτήτη 200 χιλιάδες, για να του πάρει τα λεφτά. Θα μπορούσε να τον καταγγείλει για αισχροκέρδεια. Να, λοιπόν, τι μπορεί να κάνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, που απορεί ο αρμόδιος Υπουργός «Τι μπορούμε να κάνουμε με τις τράπεζες».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και επειδή είστε όλοι ίδιοι και είναι εδώ ο συμπαθής κατά τα άλλα κ. Μάντζος, να υπενθυμίσω στον κ. Ανδρουλάκη ότι η πολιτική δεν είναι «ξεχνώ τι έκανα χθες, για να θυμάμαι τι θα κάνω αύριο». Θα το ξαναπώ ακόμα μία φορά: τον αναβαλλόμενο φόρο, τον οποίο επέβαλαν και οι τρεις κυβερνήσεις -επάνω στη μαρκίζα έχει όνομα «ΠΑΣΟΚ - Νέα Δημοκρατία - ΣΥΡΙΖΑ»-, τον ξεκίνησε το ΠΑΣΟΚ, τον εφημέριαν όλοι οι άλλοι. Μην έρχεται σήμερα το ΠΑΣΟΚ και ο κ. Ανδρουλάκης, επενδύοντας στην κοντή μνήμη

του Έλληνα «θα ξεχάσει, μωρέ», «ξέχασε», «είμαι εγώ εδώ να τα λύσω όλα», «θα ακυρώσω» λέει «θα υπερφορολογήσω τα υπερκέρδη», τα οποία τα έκανε ο Ανδρουλάκης με τον αναβαλλόμενο φόρο και την ασυλία στις τράπεζες για τις προμήθειες.

Ακούστε, μπορείτε να ξεγελάσει έναν άνθρωπο μία φορά, δύο φορές, τρεις φορές. Θα το πω ξανά για άλλη μία φορά: Την Ελληνική Λύση δεν θα την ξεγελάσει κανένας εδώ μέσα! Γιατί έχουμε και μνήμη, έχουμε και κρίση, έχουμε και γνώση να υπηρετούμε τον Έλληνα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ταυτόχρονα, επειδή άκουσα συναδέλφους να μιλούν για τον πρωτογενή τομέα, με θλίψη ανακοινώνω στη Βουλή ότι προτείναμε ψήφισμα στους Ευρωβουλευτές όλων των κομμάτων να στηρίξουν την πρότασή μας προς τον τόπο βοσκής για την περιβόητη συμφωνία Mercosur -έτσι λέγεται-, συμφωνία να έρχονται αγροτικά προϊόντα από τη Λατινική Αμερική σε φθηνές τιμές χωρίς ποιοτικούς ελέγχους. Δυστυχώς -θα καταθέσω για τα Πρακτικά την πρότασή μας-, κανένα ελληνικό κόμμα δεν την συνυπέγραψε! Είναι αυτό που με κάνει και απορώ: Κάνει κάποιος μία πρόταση εδώ. Γιατί να μην τη συνυπογράψουμε όλοι; Αφού συμφωνούμε. Έχουμε την ιδεοληψία μας «εμείς είμαστε αριστεροί». Να υπενθυμίσω σε κάποιους ότι αριστερός με «LOUIS VUITTON» είναι αριστερός για τα μπάτζα. Να τα ξεκαθαρίσουμε λίγο. Δεν υπάρχει αριστερός και δεξιός. Ή υπηρετείς σύσσωμο τον ελληνικό λαό ή δεν τον υπηρετείς. Ο ελληνικός λαός είτε αριστερός είτε δεξιός, η πείνα για αυτόν είναι η ίδια, πανομοιότυπη και δεν διαφέρει σε τίποτα! Και εάν υπηρετούμε τον ελληνικό λαό, πρέπει να προσυπογράφουμε κάθε θετική κίνηση και ενέργεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα πρόταση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πώς μπορείς να βρεις τα λεφτά; Περιβόητη ερώτηση. Κύριοι συνάδελφοι, θα σας το πω τώρα. Δεν ταΐζεις χρυσοκάνθαρους κομματικούς τεμπεληχανάδες, αυτούς που βολεύετε μετακλητούς, που βολεύετε στις ανεξάρτητες αρχές. Χρυσοκάνθαροι κομματικοί τεμπεληχανάδες, για να παίρνουν επιμίσθια από τον κρατικό προϋπολογισμό. Κυρίως, σταματάς τις απευθείας αναθέσεις. Θα δώσω μερικά παραδείγματα. Είναι εδώ και ο κ. Πλεύρης, ο οποίος ήταν και Υπουργός Υγείας. Κύριε Πλεύρη μου, ο «Ερυθρός Σταυρός» έχει διοικητικό συμβούλιο;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΘΑΝΟΣ) ΠΛΕΥΡΗΣ: Έχει.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Δεν έχει. Κάνετε λάθος. Δεν έχει. Λειτουργεί μία κυρία εκεί, η κυρία -ξέρετε, που είχε βγει στην κάμερα που έκαναν πάρτι και έβγαине ο ασθενής από πίσω, αυτή είναι η κυρία-, η οποία κάνει απευθείας αναθέσεις. Εγώ επειδή δεν μιλάω έτσι, πάρτε και τα έγγραφα τώρα να τα έχετε να τα μελετήσετε, κύριε Πλεύρη. Καταγγελίς «δεν υπάρχει διοικητικό συμβούλιο» και «τυπικά υπάρχει διοικητικό συμβούλιο», για να κάνουν απευθείας αναθέσεις. Εδώ είναι τα έγγραφα.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Απευθείας ανάθεση, 1 εκατομμύριο με μία ανάθεση. Δεύτερη, 800.000. Αλλη ανάθεση, 150.000 με μία υπογραφή, της κυρίας. Αυτό είναι το κράτος σας! Μιλάμε για εκατομμύρια. Αυτά τα εκατομμύρια, που είναι χρήματα του ελληνικού λαού, πηγαίνουν στις τσέπες ενός, δύο, τριών.

Θα τα πάρουμε τα πολλά λεφτά από τους λίγους, θα τα δώσουμε τα λεφτά αυτά στους πολλούς! Αλλιώς δεν κάνεις κοινωνική αναδιανομή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάμε στα υπόλοιπα. Πάμε στη Θεσσαλία. Καθυστερήσατε επίτηδες δύο ολόκληρα χρόνια. Δύο χρόνια καθυστερείτε. Γιατί; Για να πάτε πάλι σε αναθέσεις. Περίπου 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ, λένε κάποιοι, θα είναι τα έργα. Κάποιοι άλλοι λένε 1,5 δισεκατομ-

μύριο ευρώ. Κανείς δεν ξέρει πόσα. Σας λέω, για να το ξεκαθαρίσουμε, ακούστε: Έξι περιφερειακές ενότητες Θεσσαλίας, όλα απευθείας αναθέσεις, κανένας διαγωνισμός. Δύο χρόνια δεν κάνατε τίποτα και τώρα ξαφνικά, επειδή πιέζει ο χειμώνας, βγαίνετε και κάνετε αναθέσεις 1,5 δισεκατομμυρίου ευρώ μέσα σε δέκα μέρες. Σε δέκα μέρες! Θα μου πείτε «Γιατί δεν ακούγονται αυτά;». Λογικό να μην ακούγονται.

Άλλο παράδειγμα για τη Ρόδο που πλημμύρισε. Δώσατε 3,7 εκατομμύρια σε έναν κ. Παναγιωτόπουλο -πώς λέγεται- και άλλα 6,5 μετά, 8 εκατομμύρια, για να κάνει αντιπλημμυρικά και η Ρόδος πλημμύρισε. Τι θα έκανα εγώ; «Έλα εδώ, ρε εργολάβε, από το αυτί, παλικάρι μου, διότι εδώ σου έδωσα λεφτά για αντιπλημμυρικά και η δουλειά είναι ότι πλημμύρισε και πέθαναν άνθρωποι». Όχι δικαστήριο, όχι δικαιοσύνη, πρώτον «Δώσ' τα λεφτά πίσω όλα και μετά πήγαμε στη δικαιοσύνη να τιμωρηθείς για το ποινικό σκέλος». Απλά πράγματα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάμε τώρα πώς καλύπτονται και πώς υπάρχει ομερτά, για να κλείσω σιγά-σιγά. Καμπάνια Τάκη Θεοδωρικάκου, διάρκειας ενός έτους. Θα δώσουν στα κανάλια 8,2 εκατομμύρια ευρώ. Πετωμένα χρήματα. Δικά σας είναι έτσι κι αλλιώς, του ελληνικού λαού είναι. Δώστε εκατομμύρια στα κανάλια, να τρων τα κανάλια, για να μας πουλάνε σανό και να τρώνε οι Έλληνες. Γι' αυτό και κρύβονται οι πραγματικές ειδήσεις. Μισό λεπτό, 8,2 εκατομμύρια για ποιον λόγο; Βστόχος, λέει, η ενημέρωση για τα εργαλεία σύγκρισης τιμών βασικών καταναλωτικών αγαθών. Για τους πολίτες, να ενημερωθούν ποια είναι τα εργαλεία για να καταλάβουν ποια είναι η φθηνή ή η ακριβή τιμή, να κάνουν συγκρίσεις.

Πάει στο σουπερμάρκετ ο άλλος και βλέπει ότι το βούτυρο κάνει 5 ευρώ. Ποια σύγκριση; Ποιον κοροϊδεύετε;

Όχι! Δίνετε τα 8 εκατομμύρια ευρώ για να θάψετε τα σκάνδαλα, τις μίζες, τις αναθέσεις, τη διαφθορά αυτής της Κυβέρνησης, για να φимώσετε τα κανάλια!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Η Κυβέρνηση αυτή, κύριοι συνάδελφοι, λειτουργεί ως εξής. Εδώ ξέρω ότι κάποιοι θα παρεξηγηθούν, αλλά δεν με ενδιαφέρει. Λίγοι ξέρετε το «plata o plomo».

Ξέρετε τι είναι αυτό, κύριε Πλεύρη, το «plata o plomo»; Κακώς δεν το ξέρετε. Η Κυβέρνησή σας είναι. Να σας πω γιατί; Ή θα με δοξάζετε, λέει η Νέα Δημοκρατία, ή θα σας διαλύσω κάθε μέσο. Αυτό κάνει η Κυβέρνηση. Αυτή είναι η αλήθεια.

Θέλετε παραδείγματα πώς εργαλειοποιείτε τους αρμούς εξουσίας; Παράδειγμα πρώτον: Διυλιστήρια. Δύο έχει η Ελλάδα. Έχετε ξεπατωθεί να πηγαίνετε στον έναν. Τον Λάτση, τον φίλο του Γεωργιάδη και του Μητσotάκη, δεν τον πειράζετε ποτέ. Δεν πάτε στα ΕΛΠΕ. Έχετε ξεπατώσει τη «MOTOR OIL». Δικαίωμά σας. Βαράτε τη «MOTOR OIL», βαράτε τους. Δεν με ενδιαφέρει ο επιχειρηματίας εμένα, δεν είμαι σαν και εσάς, αλλά δεν μπορεί να κάνει έλεγχο μόνο στο ένα διυλιστήριο και το άλλο να το αφήνεις απ' έξω, επειδή είναι ο κολλητός σου!

Δεύτερο παράδειγμα. Ακούστε εδώ. Επειδή ο κ. Μαρινάκης - μια καλή τα πάει μαζί τους, μια άσχημα, γνωστή ιστορία- κάνει κριτική στο «MEGA», όποτε θέλει η Νέα Δημοκρατία και η δικαιοσύνη ανοιγοκλείνουν το συρτάρι «υποθέσεις». Την ανοιγοκλείνει, βούλευμα, την κλείνει, την ανοίγει ξανά, για να εκβιάζει τον Μαρινάκη. Δηλαδή, τώρα πού απευθύνεστε;

Θέλετε τρίτο παράδειγμα; Σαββίdis. Αφήνετε εφοπλιστές να φέρουν ρωσικό φυσικό αέριο, αλλά στον Σαββίdis να φέρει λεφτά από την Κύπρο για να πληρώσει το «OPEN» του οποίου οι εργαζόμενοι είναι όμηροι, σε άγχος, δεν του το επιτρέπετε.

Αυτοί είστε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας. Έχετε μοιράσει τη χώρα στα δύο. Τους μεν τους εκβιάζετε και όσοι δεν εκβιάζονται τους κυνηγάτε είτε με διοικητικά πρόστιμα είτε με τη δικαιοσύνη. Αυτό δεν είναι κράτος. Το επαναλαμβάνω «plata o plomo»; Ο Εσκομπάρ το είχε πει στη Αστυνομία και στη δικαιοσύνη, όταν τον συνέλαβαν για πρώτη φορά. Αυτοί είστε. Έτσι λειτουργείτε.

Και εδώ αρχίζουν τα γλέντια, για να κλείσω. Ακούστε λίγο.

Διαβάζω, κύριε συνάδελφε, που είστε ευαίσθητος: Η Ελληνική Κυβέρνηση πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι η ελληνικότητα δεν είναι ένα απλό κομμάτι χαρτί, εστιάζοντας σε σαράντα οικογένειες και αγνοώντας είκοσι χιλιάδες και πλέον χριστιανούς -που

είναι ξέρετε πού;- στο Χαλέπι, συμπεριλαμβανομένων των Ορθόδοξων της Αντιοχείας και των Μελχιτών. Εγκαταλείπουν τις ίδιες τις ρίζες τους που ισχυρίζονται ότι προστατεύουν. Η πίστη και η κληρονομιά αξίζουν δράση, όχι επιλεκτικό ενδιαφέρον. Ποιος το λέει αυτό; Οι Έλληνες από τη Συρία, οι Έλληνες από το Λεβάντε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Παραδίδω στα Πρακτικά το tweet και την αγανάκτηση και την κραυγή των ανθρώπων αυτών.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και ο Γεραπετρίτης μιλάει για πενήντα ανθρώπους! Τι πενήντα! Χιλιάδες είναι! Τώρα να βγει ο Γεραπετρίτης να προστατεύσουμε τους Έλληνες του Λιβάνου, να προστατεύσουμε τον κάθε χριστιανό και τον Ελληνισμό, όπου και αν βρίσκεται.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ακούστε, όμως, πώς λειτουργείτε. Βγαίνει ο Γεραπετρίτης και κάνει μια δήλωση κοντράστ. Τι θέλετε;, λέει. Πόλεμο; Θέλετε να έχουμε νεκρό, όπως με τον Ηλίακη;

Εμείς δεν θέλουμε διάλογο.

Και εμένα, αν με ρωτήσετε, κύριε Πλεύρη «θέλεις πόλεμο ή ειρήνη»;, θα σου πω «ειρήνη». Το δεύτερο ερώτημά μου, όμως, θα είναι άλλο: Με ποιους όρους ειρήνη. Διότι, άμα με πατάει ο Τούρκος το κεφάλι κάτω στο δάπεδο, να μου ζητάει το Αιγαίο, να μου ζητάει τη Θράκη, να έχει τη μισή Κύπρο υπό κατοχή και να λέω «ναι σε όλα», αυτό δεν είναι ειρήνη. Αυτό είναι κατευνασμός στα όρια μειοδοσίας και προδοσίας, γιατί δεν αντιστέκομαι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Βγαίνει, λοιπόν, αυτό, η δήλωση Γεραπετρίτη κοντράστ ψυχολογικής βίας. Την επόμενη μέρα ακριβώς -σύμπτωσης, δεν έγινε από δόλο!- δημοσκόπηση του Γεράκη. Χωματοουργικές εργασίες ο Γεράκης, μάρκα, χωματοουργικά Ιόνια Οδός, τα παλιά τιμολόγια, θυμάστε την ιστορία αυτή. Πολύ ωραία!

Και τι λέει; Ότι το 65% των Ελλήνων θέλουν διάλογο με την Τουρκία. Μα και εμένα να με ρωτήσει αν θέλω διάλογο ή πόλεμο, θα σου πω ότι διάλογο θέλω. Πώς επηρεάζετε την κοινή γνώμη! Έχετε τα μέσα, έχετε τους δημοσκόπους, έχετε τα λεφτά. Μοιράζετε τα λεφτά των Ελλήνων σε κολλητούς και φίλους, για να κάνουν πλύση εγκεφάλου. Το 65%, ε; Πολύ ωραία!

Να, η δημοσκόπηση εδώ. Βέβαια, από το «ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ» την πήρα. Τη δημοσιοποίησε το «ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ». Δεν έχει σχέση το «ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ». Πάρτε την.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και πάμε για να κλείσουμε, να σας αποδειξω τι ανακόλουθοι και πόσο ψεύτες είστε.

Και επειδή θα απαντήσετε -είμαι σίγουρος για αυτό- κύριε Πλεύρη, φαντάζομαι από το Μαξίμου ένα λεπτό, θέλω να απαντήσετε σε αυτό, όμως.

Γεραπετρίτης: Η Τουρκία δεν έθεσε ποτέ ζήτημα εθνικής κυριαρχίας κατά της Ελλάδος. Είναι δήλωση του κυρίου Υπουργού. Εάν σας έλεγα ότι μερικούς μήνες πριν, ο Πρωθυπουργός είπε ότι «η Τουρκία αμφισβητεί ελληνική κυριαρχία, δεν θα συμβιβαστώ, είναι κόκκινη γραμμή», ποιος λέει αλήθεια; Ο Πρωθυπουργός ή ο Υπουργός; Και οι δηλώσεις του Πρωθυπουργού είναι εδώ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εδώ θέλω να απαντήσετε, διότι δεν μπορεί ο Υπουργός Εξωτερικών και να λέει ότι δεν θέτει θέμα εθνικής κυριαρχίας η Τουρκία, δηλαδή να πάρει κάτι από την Ελλάδα και να βγαίνει ο Πρωθυπουργός λίγους μήνες πριν και να λέει ότι θέτει θέμα εθνικής κυριαρχίας. Αποφασίστε: Θέτει ή δεν θέτει; Θέτε -που έλεγε ο Γκιωνάκης- ή δεν θέτε να πείτε την αλήθεια; Θέτε ή δεν θέτε; Δεν θα πω για γκαζόζα και πορτοκαλάδα από πορτοκάλι! Διότι αυτό μου θυμίζει. Μου θυμίζει τον Πρόεδρο του Εδεσσαϊκού.

Όποιος κατάλαβε κατάλαβε!

Κύριοι συνάδελφοι, θα πω κάτι για τη Μέση Ανατολή. Έχω δημοσίευμα από το Κίεβο.

Εδώ να μου απαντήσετε, κύριε Πλεύρη.

Το δημοσίευμα αυτό στα Πρακτικά της Βουλής λέει ότι οι Ουκρανοί εκπαιδεύουν τους τζιχαντιστές για να τους στείλουν στο Χαλέπι, κύριε Πλεύρη.

Εσείς τι κάνετε; Εκπαιδεύετε τους Ουκρανούς, που εκπαιδεύουν τους τζιχαντιστές για να σφάξουν τους χριστιανούς. Τους δίνετε λεφτά, τους δίνετε και όπλα. Αυτοί είστε και από κοντά και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ. Αυτούς τους ναζί εκπαιδεύετε, τους φασίστες!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και επειδή θα μου πείτε ότι δεν ισχύει αυτό, πάρτε και τα έγγραφα για τα Πρακτικά της Βουλής ότι τους εκπαιδεύουν.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Διότι εδώ μιλάμε μόνο με στοιχεία, κύριε Πλεύρη. Δεν εικονολογούμε, δεν αοριστολογούμε, δεν μιλάμε γενικά. Μιλάμε ειδικά, επί τον τύπον των ήλων. Αυτό θέλω από εσάς.

Και απευθυνόμαστε, κλείνοντας, σε όλους τους Έλληνες. Η ΕΛ-όπου ΕΛ Ελληνική Λύση- το έχουμε πει και άλλη φορά, θα ξανακάνει το καθήκον της. Και όπως έλεγε και ο Καζαντζάκης, εμείς δεσμευόμαστε να ξανακάνουμε την Ελλάδα περήφανη. Ξέρουμε ότι η διαδρομή είναι πάρα πολύ δύσκολη, είναι ανηφόρα. Επιχειρούμε να ενώσουμε όλους τους Έλληνες από όλες τις πλευρές. Δεν με ενδιαφέρει τι ψήφισε κάποιος. Με ενδιαφέρει τι πιστεύει και τι αγαπάει. Όποιος αγαπάει την Ελλάδα, όποιος αγαπάει τους Έλληνες είναι δίπλα στην Ελληνική Λύση. Όποιος αγαπάει αυτά τα παιδιά, που είναι το αύριο της Ελλάδος, είναι με την Ελληνική Λύση.

Και βέβαια, θα πω ό,τι έλεγε ο Καζαντζάκης: Μην καταδέχεσαι να ρωτάς: Θα νικήσουμε; Θα πεθάνουμε; Πολέμα, έλεγε ο Καζαντζάκης. Νίκησα; Νικήθηκα; Τούτο μόνο ξέρω, έλεγε ο Καζαντζάκης: Είμαι γεμάτος πληγές και στέκομαι όρθιος, πολεμώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και θα μείνουμε όρθιοι, θα πολεμήσουμε και θα είμαστε οι νικητές. Για την Ελλάδα και τους Έλληνες!

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Ορθιοι οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Πρόεδρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα μαθήτριες και μαθητές και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 3^ο Γυμνάσιο Θήβας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Έχει ζητήσει τον λόγο για μια σύντομη παρέμβαση ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΘΑΝΟΣ) ΠΛΕΥΡΗΣ: Σύντομη παρέμβαση, κύριε Πρόεδρε, για να απαντήσω σε κάποια από τα θέματα που έθεσε ο αιδεσιμολογιώτατος Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης, ο Κυριάκος Βελόπουλος.

Πρώτα από όλα, στο πρώτο θέμα, κύριε Πρόεδρε, το οποίο θέσατε και μπορώ να πω ότι εκεί πέρα υπήρξε και μια άκομψη αναφορά και υπονοούμενο με τον αστυνομικό της Βουλής ο οποίος κατηγορείται για ειδική εντολή για εγκλήματα, στην πολιτική τη βούληση της η κάθε κυβέρνηση τη δείχνει με αυτά τα οποία νομοθετεί.

Η Νέα Δημοκρατία έκανε από το 2019 που ανέλαβε τη διακυβέρνηση τον πιο αυστηρό Ποινικό Κώδικα που υπάρχει για εγκλήματα είτε βιασμού είτε ασέλγειας εναντίον παιδιών. Είναι ποινές που φτάνουν ισόβια. Άρα, η πολιτική βούληση αυτής της

Κυβέρνησης αποδείχτηκε, αλλάζοντας τον Ποινικό Κώδικα το 2019 και έχοντας σήμερα -το επαναλαμβάνω- το πιο αυστηρό πλαίσιο σε όλη την Ευρώπη.

Και ποια είναι η διαφορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

Σε άλλες περιπτώσεις που μπορεί να υπήρξαν στελέχη, οτιδήποτε, γινόταν φέιγ βολάν φωτογραφίες, λες και κάποιος που θα φωτογραφηθεί - ένας πολιτικός- με κάποιον που έχει διαπράξει έγκλημα, ευθύνεται ο πολιτικός. Στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχουν πάλι φωτογραφίες. Δεν θα δείτε, όμως, να τις διακινούμε, γιατί εμείς δεν πάμε να κάνουμε αρένα την πολιτική ζωή του τόπου. Εάν υπάρχει ένας εγκληματίας -είτε αυτός, είτε η γυναίκα του- θα αποδοθεί δικαιοσύνη και εμείς ως πολιτικό σύστημα βάζουμε το πιο αυστηρό πλαίσιο. Αλλά δεν θα έρθουμε να παίξουμε με υπονοούμενα, ποιος τον έφερε, αν τον έφερε στη Βουλή και αν αυτός που τον έφερε, γνώριζε και άρα αφού γνώριζε, τον καλύπτει. Διότι αυτό -με συγχωρείτε- είναι προσβολή για το πολιτικό σύστημα, να υπάρχει εδώ πέρα άνθρωπος που υπονοεί ότι υπάρχουν εδώ πέρα Βουλευτές που καλύπτουν βιαστές, παιδοβιαστές και το αποδεικνύουμε με αυτά τα οποία ψηφίζουμε.

Δεύτερον, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αναφερθήκατε στο μετρό της Θεσσαλονίκης. Περίμενα βέβαια και λόγω της ευαισθησίας σας που έχετε με τα θέματα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, να κάνετε μια αναφορά για τον σταθμό Βενιζέλου, ο οποίος αυτή τη στιγμή αναφέρεται ότι είναι ο πιο ωραίος σταθμός παγκοσμίως και υπάρχει όλη η Θεσσαλονίκη κάτω από τον σταθμό. Πείτε έστω μια κουβέντα γι' αυτό. Αναφερθήκατε, όμως, στο κόστος, ξεχνώντας δύο θέματα.

Πρώτον, το τελικό κόστος περιλαμβάνει και την επέκταση της Καλαμαριάς, άρα τα νούμερα είναι τελείως διαφορετικά. Δεν είναι τα εννέα χιλιόμετρα. Είναι άλλη τόση έκταση. Το κόστος περιλαμβάνει και την επέκταση της Καλαμαριάς.

Δεύτερον, συγκρίνετε τι; Μήπως η Θεσσαλονίκη για να προχωρήσει το μετρό δεν είχε μία σειρά από θέματα για να προστατευθεί ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός που υπήρχε κάτω από την πόλη; Είναι ίδιο πράγμα να κάνεις μετρό στη Σαουδική Αραβία κάτω από τις πόλεις εκεί και είναι ίδιο πράγμα να κάνεις μέσα σε μια πόλη που είχε ενενήντα έως εκατό προσφυγές να μην γίνουν λόγω των αρχαίων; Άρα συνεπώς θα πρέπει να υπολογίσετε και αυτό.

Τρίτο και τελευταίο -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε-, επειδή αναφερθήκατε στα ελληνοτουρκικά θέματα, αναφερθήκατε ειρήνη, αναφερθήκατε πόλεμο. Προφανώς για να έχεις ειρήνη, πρέπει να έχεις πάντα προετοιμασμένη την πατρίδα για πόλεμο. Έτσι επιτυγχάνεται η ειρήνη, όταν σε σέβεται ο αντίπαλος. Και τι έχει κάνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η Κυβέρνηση; Έχει κάνει το μεγαλύτερο εξοπλιστικό πρόγραμμα και αυτή τη στιγμή έχουμε υπεροχή στον αέρα και στη θάλασσα. Έτσι σε σέβονται οι αντίπαλοι και σε καμία περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, αυτή η Κυβέρνηση, αυτό που οι Έλληνες κερδίσαμε με αίμα, δεν πρόκειται να το παραδώσει με μελάνι. Εξοπλίζουμε τη χώρα ακριβώς για να συζητάμε, αλλά έχουμε τις κόκκινες γραμμές και δεν κάνουμε πίσω σε κανένα θέμα εθνικής κυριαρχίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Πλεύρη.

Έχει ζητήσει τον λόγο ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Βελόπουλος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κύριε Πλεύρη, σας άκουσα με ιδιαίτερη προσοχή. Κατ' αρχάς δεν διαφωνούμε γι' αυτά που είπατε για τις φωτογραφίες. Δεν χρησιμοποίησε κανένας φωτογραφία και ούτε ποτέ ένας πολιτικός που βγαίνει φωτογραφία με κάποιον, θα μπορεί να ενοχοποιηθεί αν αυτός ο κάποιος κάποια στιγμή έκανε κάτι άλλο. Και εγώ βγαίνω φωτογραφίες. Στο δρόμο αν μου λείει ένας να βγω, θα βγω. Αυτό και μόνο που το συζητάμε δεν θεωρώ ότι είναι και σωστό.

Πάμε, όμως, στις ποινές. Είστε προσεκτικός, όντως. Τι είπατε; Οι ποινές φτάνουν μέχρι τα ισόβια. Ποια ισόβια; Δέκα χρόνια; Εδώ σας θέλω. Εμείς τι λέμε, λοιπόν; Όταν λέμε ισόβια, εννοούμε ισόβια. Δεν θα ξαναδεί ποτέ ήλιο ο κύριος και θα εργάζεται,

δεν θα τον ταΐζω κιόλας από πάνω. Ας το ξεκαθαρίσουμε, θα δουλεύει κανονικά, για να τρώει και φαγητάκι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάμε στον σταθμό του Βενιζέλου. Δεν μπήκα στη διαδικασία να μιλήσω. Σας είπα, το μετρό είναι από Δήμο Θεσσαλονίκης σε Δήμο Θεσσαλονίκης. Όσο για την απόσταση με την Καλαμαριά είναι ένα χιλιόμετρο, κύριε Πλεύρη. Την ξέρετε τη Θεσσαλονίκη; Δεν την ξέρετε, λογικό είναι. Από Νέα Ελβετία, Καλαμαριά είναι ένα χιλιόμετρο. Τι μου λέτε, δηλαδή; Τα 2 δισεκατομμύρια ευρώ θα πάνε εκεί, στο ένα χιλιόμετρο; Πού τα λέτε αυτά; Εντάξει οι Αθηναίοι εδώ μπορεί να μην ξέρουν, αλλά οι Θεσσαλονικείς γνωρίζουν, κύριε Πλεύρη, οπότε ατυχώς το φέρατε το παράδειγμα. Και βέβαια όλη η Θεσσαλονίκη δεν είναι στη Βενιζέλου, ακόμα και η αρχαία Θεσσαλονίκη. Για εμάς όλη η Θεσσαλονίκη ξέρετε πού είναι, κύριε Πλεύρη; Αυτή είναι η ειδοποιός διαφορά μας, η ιδεολογική. Είναι στις φτωχές συνοικίες, στη δυτική Θεσσαλονίκη που δεν έχει μέτρο, που είναι η πιο πυκνοκατοικημένη, στον άνθρωπο της Πολίχνης, της Νεάπολης, του Παύλου Μελά, στη Σταυρούπολη, στο Κορδελιό, στον Εύοσμο, στην Ιωνία, στα Διαβατά, εκεί είναι η Θεσσαλονίκη. Η αρχαία Θεσσαλονίκη είναι ένα άλλο πράγμα. Και μην μιλήσουμε για αρχαία Θεσσαλονίκη, γιατί η παράταξή σας έχει κάνει εγκλήματα στην αρχαία Θεσσαλονίκη. Έδινε άδειες και έχτιζαν πολυκατοικίες πάνω στα αρχαία και τώρα ξαφνικά γίνετε κήνσορες προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Κλείνοντας, να πω τα εξής. Έχουμε και άλλα παραδείγματα για το μετρό. «Ιταλία» σας είπα και η Ιταλία έχει αρχαία στη Ρώμη. Δεν κόστισε τόσο, κύριε Πλεύρη. Σας είπα, δεν κοστίζει τόσο. Τα έφαγαν οι φίλοι σας, είπα, οι κολλητοί σας, οι εργολάβοι, όχι οι δικοί σας. Εσείς δεν μπορείτε να μοιράσετε και κανένα ευρώ. Εκεί μέσα στου Μαξίμου, που τώρα συζητάνε, αυτοί εκεί, ο Πρωθυπουργός και οι υπόλοιποι.

Πάμε και στο τέλος. Είπατε: «Σέβεται την Ελλάδα ο αντίπαλος». Να γιατί διαφέρουμε, κύριε Πλεύρη, πάλι θα σας το ξαναπώ. Έχουμε άλλη φιλοσοφία. Η συζήτηση περί αεροσκαφών και πλοίων είναι συζήτηση του 1990 και 2000. Εμείς λέμε κάτι άλλο, τελείως διαφορετικό. Δεν θέλω να πάρω πανάκριβο οπλικό σύστημα. Θέλω να δημιουργήσω drones και έξυπνα φθηνά όπλα, γιατί στην Ουκρανία απεδείχθη ότι ο πόλεμος άλλαξε τους κανόνες. Τι να τα κάνω τα εκατό F-135, όταν δεν έχω drones; Από το '19 σας λέω να κάνουμε σχέδιο για να έχουμε drones, να μην πληρώνουμε πανάκριβα τα οπλικά συστήματα, όχι απευθείας αναθέσεις, όχι απευθείας να παίρνουμε τα όπλα, αλλά να τα κατασκευάζει η Ελλάδα, να τα κατασκευάζουμε εμείς, να κάνουμε και εξαγωγές και να έρθουν χρήματα στην Ελλάδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Έχουμε διαφορετική αντίληψη, διαφορετική φιλοσοφία. Γι' αυτό είμαστε η Ελληνική Λύση, το καινούργιο, και είστε το παλιό και εκπροσωπείτε το παλιό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Πρόεδρο.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον ειδικό αγορητή από την Πλεύση Ελευθερίας, τον κ. Αλέξανδρο Καζαμιά, για τη δευτερολογία του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, χθες στην πρωτολογία μου ανέλυσα με αρκετά στοιχεία από την EUROSTAT και από τα στοιχεία που παρέχει η Κυβέρνηση στον προϋπολογισμό του 2025 τους λόγους για τους οποίους το νομοσχέδιο που θα ψηφίσουμε σε λίγο δεν είναι στην ουσία νομοσχέδιο φοροαπαλλαγών, όπως ισχυρίζεται η Κυβέρνηση.

Για λόγους που σχετίζονται με τη χρήση μιας νέας τεχνολογίας, η Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια εισπράττει πολύ μεγαλύτερα ποσά σε φόρους από τα ποσά που προϋπολογίζει και επειδή νιώθει αμηχανία, δίνει κάποιες μικρές φοροαπαλλαγές, ούτως ώστε να επιστρέψει ένα μικρό μέρος τους. Σύμφωνα με στοιχεία που παρέθεσε ο Πρωθυπουργός στην ανάρτησή του την προπερασμένη Κυριακή, οι εισπράξεις -είπε- από φόρους για το 2025 αναμένεται να αυξηθούν κατά 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ το νομοσχέδιο παρέχει φοροαπαλλαγές 1,1 δισεκατομμυρίων ευρώ. Αν δεχτούμε αυτά τα νούμερα -που δεν είναι εντελώς

ακριβή, διότι ο προϋπολογισμός του 2025 στην πραγματικότητα έχει μάλλον στόχο εισπράξης φόρων αυξημένων κατά 6,2 δισεκατομμύρια ευρώ με βάση την πρόβλεψη-, πρόκειται για μια επιστροφή ενός πολύ μικρού μέρους των εισπράξεων της Κυβέρνησης.

Χθες ακούσαμε τον κ. Χατζηδάκη ωστόσο να προσπαθεί να αιτιολογήσει την πολιτική της Κυβέρνησης με έναν αντιφατικό και ειλικρινά πολύ -αν θέλετε- παράξενο τρόπο. Αρχικά ο κ. Χατζηδάκης είπε ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει μειώσει τους φόρους και παρέθεσε επιλεκτικά στοιχεία από το 2022 και 2023 που δείχνουν ότι η Ελλάδα ήταν η πρώτη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε μείωση του συνόλου των φόρων ως ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Βεβαίως αν πάρουμε όλα τα χρόνια μαζί -τα προηγούμενα χρόνια- η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αύξησε τους φόρους τους οποίους ο κ. Χατζηδάκης το 2022-2023 λέει ότι μείωσε η Ελλάδα και ήταν η πρώτη στις μειώσεις. Μάλιστα ο κ. Χατζηδάκης στον πίνακα που παρέθεσε, έδωσε τίτλο σε αυτόν τον πίνακα της EUROSTAT και ανέφερε ότι η Ελλάδα -λέει- είναι πρωταθλητής στην Ευρωπαϊκή Ένωση στη μείωση φόρων για το 2022-2023. Δεν ξέρω γιατί, αλλά φαίνεται πως ο κ. Χατζηδάκης νομίζει ότι είναι άθλημα το να εισπράττει φόρους. Γιατί είναι πρωταθλητής η Ελλάδα; Δεν μπορώ να καταλάβω. Εν πάση περιπτώσει, αυτή η πρώτη θέση δεν λείπει τίποτε για το σύνολο της πολιτικής και βεβαίως δεν λείπει τίποτε για το γεγονός ότι ως ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος οι φόροι αναμένεται να έχουν αυξηθεί το 2024 και το 2025 σημαντικά.

Την ίδια στιγμή ο κ. Χατζηδάκης, ενώ ισχυρίστηκε ότι με αυτό το επιλεκτικό στοιχείο η Κυβέρνηση μειώνει τους φόρους, προφανώς για να παραστήσει στο δικό του ακροατήριο τον φιλελεύθερο ή τον νεοφιλελεύθερο, αν θέλετε, έκανε μαθήματα στην Αντιπολίτευση και μας έλεγε ότι υπάρχουν -αυτός είναι ο αριθμός που χρησιμοποίησε- 6%, λέει, αυξήσεις στα φορολογικά έσοδα του κράτους από την πάταξη της φοροδιαφυγής και μας μέμνηθηκε γιατί είμαστε αντίθετοι σε κάτι τέτοιο. Δηλαδή και μειώνει τους φόρους η Κυβέρνηση, αλλά και αυξάνει τις εισπράξεις από τους φόρους ή μάλλον και μειώνει τις εισπράξεις συνολικά και αυξάνει τις εισπράξεις.

Κοιτάξτε, αν η Κυβέρνηση θέλει να λάβει εύσημα επειδή έχει αυξήσει τις εισπράξεις από φόρους κατά 6% λόγω της πάταξης της φοροδιαφυγής, θα πρέπει να ξέρετε ότι ιδίως στις συνθήκες που επικρατούν σήμερα στην ελληνική κοινωνία αυτό είναι κάτι το οποίο θα μπορούσε να είχε ισχυριστεί και τον Μεσαίωνα ο Σερίφης του Νότιγγαμ. Αυτό έλεγε, ότι εισπράττει καλά φόρους. Θέλετε να έχετε την ίδια μοίρα ή θέλετε να έχετε τα ίδια επιτεύγματα με τον Σερίφη του Νότιγγαμ;

Η κατάσταση, βεβαίως, είναι ιδιαίτερα προβληματική, διότι αφού τα είπα όλα αυτά ο κ. Χατζηδάκης, μετά συνέχισε να ισχυρίζεται ότι να μην έχουμε μειώσει τους φόρους και την εισπράξη από τους φόρους, ωστόσο έχουν αυξηθεί από την πλευρά της Κυβέρνησης και, εν πάση περιπτώσει, είπε ότι ακόμη και τα αυξημένα έσοδα από τους φόρους η Κυβέρνηση τα μοιράζει ξανά στους πολίτες μέσω των δαπανών του προϋπολογισμού. Και, απ' ό,τι φαίνεται τώρα, λέγοντας αυτό το πράγμα ο κ. Χατζηδάκης ανακάλυψε και τα προτερήματα του σοσιαλισμού.

Η πραγματικότητα που έχετε στα χέρια σας και δεν μπορείτε να διαχειριστείτε είναι η εξής, ότι εφαρμόζετε μια πολιτική λιτότητας και αυτή η πολιτική λιτότητας σας υποχρεώνει να φορολογείτε περισσότερο τους πολίτες και με άδικο τρόπο τη στιγμή που η αγοραστική δύναμη των πολιτών βρίσκεται στα τάρταρα. Προτού κλείσω, θα ήθελα επιγραμματικά να αναφερθώ σε τρία σημεία του νομοσχεδίου, τα οποία πρέπει να τονιστούν.

Το πρώτο έχει να κάνει με την αναδιάρθρωση της ΑΑΔΕ και του γεγονότος ότι τώρα η ΑΑΔΕ μπορεί να προσλαμβάνει υποδιοικητές από τον ιδιωτικό τομέα. Στα σχετικά άρθρα του νομοσχεδίου υπάρχουν ρητές διατάξεις, οι οποίες αναφέρονται στην πιθανή σύγκρουση συμφερόντων ανάμεσα σε έναν υποδιοικητή της ΑΑΔΕ, ο οποίος ενδεχομένως να ήταν υποψήφιος Βουλευτής σε κάποιο κόμμα -αυτό αποκλείεται, δεν μπορεί να είναι-, αλλά δεν υπάρχουν διατάξεις που να προβλέπουν σύγκρουση συμφερόντων ανάμεσα στον υποδιοικητή της ΑΑΔΕ και σε μεγάλους

επιχειρηματικούς ομίλους από τον ιδιωτικό τομέα. Θεωρείται ότι κάτι τέτοιο δεν μπορεί να υπάρξει και ότι είναι καλό να προσλαμβάνει η ΑΑΔΕ ανθρώπους από τον ιδιωτικό τομέα και ενδεχομένως, στελέχη μεγάλων επιχειρήσεων.

Εμείς θεωρούμε ότι και εκεί θα έπρεπε να υπάρχουν ρητές διατάξεις που να αποκλείουν τη σύγκρουση συμφερόντων ανάμεσα στα διοικητικά στελέχη της εφορίας, γιατί γι' αυτό πρόκειται, και στους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους.

Επίσης, πρέπει να πω ότι το άρθρο 25, το οποίο υποχρεώνει τις μικρομεσαίες πλέον επιχειρήσεις -παρά τις υποσχέσεις σας τον περασμένο Ιούνιο και Ιούλιο ότι δεν θα το κάνετε- με τζίρο άνω του μισού εκατομμυρίου να ασφαλιστούν ιδιωτικά έναντι των φυσικών καταστροφών. Αυτό, πέρα από το ότι αθετεί μια υπόσχεση που δώσατε, είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις αυτές είναι υποχρεωμένες να ασφαλιστούν, ούτως ώστε να προστατεύουν από φυσικές καταστροφές τις κτηριακές εγκαταστάσεις τους, όπως λέει το άρθρο, τον εξοπλισμό, τις πρώτες ύλες, τα εμπορεύματα, τα φορτηγά αυτοκίνητα, τα επαγγελματικά αυτοκίνητα, τα αποθηκευμένα προϊόντα, αλλά πουθενά δεν προβλέπεται η προστασία των εργαζομένων.

Και σας το είχαμε πει και τότε και σας το λέμε και τώρα ότι θα πρέπει να είναι υποχρεωτική και η κάλυψη των εργαζομένων στις επιχειρήσεις, ιδίως τη στιγμή που σε πρόσφατες φυσικές καταστροφές είχαμε και τον θάνατο μιας εργαζόμενης σε επιχείρηση.

Τέλος, σχετικά με τη φορολόγηση των φιλοδωρημάτων, για την οποία έγινε αρκετή συζήτηση, σας λέμε ξανά ότι πέραν του ότι είναι μια μικρόψυχη πολιτική, αυτή έρχεται σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το νομοσχέδιο και η Κυβέρνηση φορολογούν τα φιλοδωρήματα άνω των 300 ευρώ τον μήνα, από τα οποία πολλοί εργαζόμενοι εξαρτώνται και την ίδια στιγμή δίνει μεγάλα μπόνους στους διοικητές της εφορίας της ΑΑΔΕ.

Επίσης, ο κ. Χατζηδάκης χθες αρνήθηκε να φορολογήσει με έκτακτη φορολόγηση τις τράπεζες παρά το γεγονός ότι για το 2023 είχαν υπερκέρδη της τάξης των 3,6 δισεκατομμυρίων -και αναμένεται να έχουν κάτι αντίστοιχο ίσως και περισσότερο για το 2024- με το επιχείρημα ότι οι τράπεζες, λέει, μόλις και κατάφεραν τώρα να σταθούν στα πόδια τους.

Δηλαδή, αν είναι να θεωρείτε ότι έχουν σταθεί στα πόδια τους τη στιγμή που έχουν υπερκέρδη που ισοδυναμούν με τον μισό προϋπολογισμό της άμυνας, τότε θα αποφασίσετε να τις φορολογήσετε τις τράπεζες; Πότε θα έχουν πλέον εδραιωθεί εντελώς;

Όταν αποκτήσουν υπερκέρδη ποίου ποσού θα έχουν εδραιωθεί; Στο ύψος του μισού προϋπολογισμού όλου του κράτους;

Αυτά τα επιχειρήματα είναι παράλογα και πρέπει να πούμε ότι η Πλεύση Ελευθερίας είναι αντίθετη στην πολιτική λιτότητας και στην υψηλή φορολόγηση των πολιτών ιδίως τη στιγμή που το πρώτο πρόβλημα στη χώρα είναι η κρίση ακρίβειας που έχει γονατίσει τους πολίτες και το υψηλό κόστος ζωής.

Σε αυτή τη συνθήκη θεωρούμε ότι η πρώτη προτεραιότητα θα πρέπει να είναι η εδραίωση μιας φορολογικής δικαιοσύνης που να φορολογεί τα ισχυρότερα εισοδήματα και όχι τα πιο αδύναμα και η προστασία των μεσαίων και ασθενέστερων κοινωνικών τάξεων, ούτως ώστε να ενισχυθεί ουσιαστικά η αγοραστική τους δύναμη στην παρούσα συγκυρία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Καζαμιά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα επτά μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις εκπαιδευτικοί συνοδοί από το Αμερικάνικο Κολλέγιο «Pierce» και το λύκειο «Rudjer Boskovic» από τη Σερβία.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα δώσω τον λόγο στον κύριο Υφυπουργό για την κατάθεση κάποιων νομοθετικών βελτιώσεων.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να καταθέσω στο Σώμα για να διανεμηθούν σε όλους τους συναδέλφους νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες αφορούν κυρίως λεκτικές επαναδιατυπώσεις στις διατάξεις για τα αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών και την αναδιάρθρωση τη διοικητική στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρίστος Δήμας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

Νομοτεχνικές βελτιώσεις
στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
«ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

1. Στο άρθρο 4 του σχεδίου νόμου:
 - α) στο προοίμιο διαγράφεται το αριθμητικό «1.» ,
 - β) στην εσωτερική παρ. 1 του άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013):
 - βα) στην υποπερ. γ) της περ. κα) οι λέξεις «και έχει εγκριθεί με κοινή απόφαση των αρμόδιων οργάνων των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας» διαγράφονται,
 - ββ) στο τελευταίο εδάφιο της περ. κα) οι λέξεις «και την έγκριση» διαγράφονται.
2. Στην εσωτερική παρ. 1 του άρθρου 5Α του ν. 5116/2024 του άρθρου 26 του σχεδίου νόμου, οι λέξεις «, εκτός αν έχει τηρηθεί η διαδικασία της ακινησίας κατά το άρθρο 22 του ν. 2367/1953 (Α' 82)» διαγράφονται.
3. Στο άρθρο 35 του σχεδίου νόμου:
 - α) στον τίτλο μετά τις λέξεις «και περ.» προστίθενται οι λέξεις «α) και»
 - β) στην περ. γ) του προοιμίου οι λέξεις «στην περ. δ) της παρ. 3» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην παρ. 3: γα) στο δεύτερο εδάφιο της περ. α) οι λέξεις «σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Χ.Π.Α.) και τη φορολογική νομοθεσία» διαγράφονται, γβ) στο δεύτερο εδάφιο της περ. δ),»,
 - γ) στο δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 22Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος οι λέξεις «σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Χ.Π.Α.) και τη φορολογική νομοθεσία» διαγράφονται.
4. Στην παρ. 21 του εσωτερικού άρθρου 7 του ν. 2992/2002 του άρθρου 38 του σχεδίου νόμου, στο τέλος της περ. ζ) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο, ως εξής:
«Για τα υφιστάμενα Α.Κ.Ε.Σ. καθώς και όσα συστήνονται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024 εφαρμόζεται αποκλειστικά η περ. β).».
5. Στην περ. ιβ) του άρθρου 48 του σχεδίου νόμου μετά από τις λέξεις «τμήματος μίας εταιρείας» προστίθενται οι λέξεις «ή τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία με τις συναφείς προς αυτά υποχρεώσεις».
6. Στο άρθρο 63 του σχεδίου νόμου:
 - α) στην περ. α) του προοιμίου οι λέξεις «προστίθεται τελευταίο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προστίθενται δεύτερο και τέταρτο»,
 - β) στην εσωτερική παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4389/2016 μετά από το πρώτο εδάφιο προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Ο Πρόεδρος εκπροσωπεί το Συμβούλιο Διοίκησης σε ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του.».
7. Στο άρθρο 64 του σχεδίου νόμου:
 - α) στο προοίμιο, στην περ. δ) τίθεται νέα υποπερ. δα) ως εξής: «δα) στο πρώτο εδάφιο μετά από τις λέξεις «τον Διοικητή», προστίθενται οι λέξεις «και τους Υποδιοικητές» και οι υπόλοιπες υποπερ. αναριθμούνται αντίστοιχα,
 - β) στο εσωτερικό άρθρο 9 του ν. 4389/2016:

βα) στην παρ. 1 προστίθεται περ. δ) ως εξής: «Δύναται να υποβάλλει τεκμηριωμένες εισηγήσεις στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του.»,

ββ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 μετά από τις λέξεις «τον Διοικητή» προστίθενται οι λέξεις «και τους Υποδιοικητές».

8. Στο άρθρο 65 του σχεδίου νόμου:

α) στο προοίμιο οι λέξεις «θ) στις παρ. 8 και 9» αντικαθίστανται από τις λέξεις «θ) η παρ. 8 αντικαθίσταται, ι) στην παρ. 9»

β) στην παρ. 7 του εσωτερικού άρθρου 13 του ν. 4389/2016, μετά το δεύτερο εδάφιο προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, η ετήσια ειδική ανταμοιβή (bonus) του Διοικητή, δεν μπορεί να υπερβαίνει το όριο που τίθεται από την περ. α της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α 176) και καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 8 ή με όμοια απόφαση.»

γ) στην παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 13 του ν. 4389/2016:

γα) οι λέξεις «, οι κάθε είδους αποδοχές του Διοικητή και των Υποδιοικητών, τακτικές ή πρόσθετες, για όλο το διάστημα της θητείας τους, καθορίζονται κατόπιν πρότασης του Συμβουλίου Διοίκησης, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και» αντικαθίστανται από τις λέξεις «α) οι τακτικές αποδοχές του Διοικητή και β) οι κάθε είδους αποδοχές, τακτικές ή πρόσθετες, των Υποδιοικητών, συμπεριλαμβανομένης της ανταμοιβής της παρ. 7, για όλο το διάστημα της θητείας τους,»

γβ) μετά από τις λέξεις «Γενικού Γραμματέα Υπουργείου» προστίθενται οι λέξεις «και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών».

9. Στο άρθρο 96 του σχεδίου νόμου ο τίτλος, στον πίνακα περιεχομένων και στο κείμενο αντικαθίσταται ως εξής: «Προϋποθέσεις εισφοράς τίτλων από φυσικό πρόσωπο σε νομικό πρόσωπο ή οντότητα - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 42 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος».

10. Στην παρ. 4 του εσωτερικού άρθρου 51 του ν. 4557/2018 του άρθρου 104 του σχεδίου νόμου, προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής: «Οι υπάλληλοι της παρ. 3 δύναται να καταλαμβάνουν θέσεις προϊσταμένων εντός της Αρχής, σύμφωνα με την περ. δ της παρ. 13.»

11. Στην παρ. 2 του άρθρου 112 του σχεδίου νόμου:

α) στο έβδομο εδάφιο:

αα) οι λέξεις «Οι υπάλληλοι διατηρούν όλα τα μισθολογικά, συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά τους δικαιώματα και κατατάσσονται σε κλάδο και κατηγορία με» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι ανωτέρω υπάλληλοι υπάγονται στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς που διέπει τους υπαλλήλους που υπηρετούν στο Δημόσιο με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου. Ως προς το μισθολογικό και υπηρεσιακό τους καθεστώς, διέπονται από τον ν. 4354/2015 (Α' 176) και τον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), αντίστοιχα και κατατάσσονται μισθολογικά και βαθμολογικά, βάσει της συνολικής υπηρεσίας, που είχε αναγνωριστεί στην θέση, που κατείχαν.»

αβ) πριν από τις λέξεις «πράξη του Υπηρεσιακού Γραμματέα» προστίθεται η λέξη «Με»,

αγ) οι λέξεις «, χωρίς να απαιτείται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, κατατάσσονται σε κλάδο, ειδικότητα και κατηγορία, χωρίς να απαιτείται»,

- β) πριν από το τελευταίο εδάφιο προστίθεται ένα νέο εδάφιο ως εξής: «Η πρόσθετη προϋπηρεσία στον δημόσιο τομέα αναγνωρίζεται, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις.».
12. Στην παρ. 1 του άρθρου 131 του σχεδίου νόμου μετά από τις λέξεις «επιφύλαξη των παρ. 2 έως 9» προστίθενται οι λέξεις «εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις».
13. Στο άρθρο 3 της υπ' αριθμ. 286/72 2.12.2024 τροπολογίας στο σχέδιο νόμου:
- α) στην παρ. 1:
- αα) στο προοίμιο προστίθεται νέα περ. β) ως εξής: «β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 οι λέξεις «άδεια για τη διεξαγωγή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άδεια για την επίγεια διεξαγωγή» και η περ. β) αναριθμείται σε περ. γ),
- αβ) στο πρώτο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 2 του άρθρου 185 του ν. 4972/2022 οι λέξεις «άδεια για τη διεξαγωγή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άδεια για την επίγεια διεξαγωγή»,
- β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2:
- βα) οι λέξεις «άδεια για τη διεξαγωγή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άδεια για τη διαδικτυακή διεξαγωγή»,
- ββ) μετά από τις λέξεις «της παρ. 1» προστίθενται οι λέξεις «του ίδιου άρθρου»,
- γ) στην παρ. 3:
- γα) οι λέξεις «Οι παρ. 3 έως 5» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 και οι παρ. 4 και 5»,
- γβ) μετά από τις λέξεις «της παρ. 1» προστίθενται οι λέξεις «του άρθρου 185 του ν. 4972/2022»,
- δ) στην παρ. 4 μετά από τις λέξεις «της παρ. 1» προστίθενται οι λέξεις «του άρθρου 185 του ν. 4972/2022».

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2024

Ο Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

KONSTANTINOS
CHATZIDAKIS
04.12.2024 11:40

Κωνσταντίνος Χατζηδάκης

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Θα μας τις πείτε συνοπτικά, κύριε Υφυπουργέ;

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θα τα δείτε. Λεκτικές διατυπώσεις είναι.

Μικρές είναι, κυρία Πρόεδρε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Βλέπω πολλές σελίδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Τον λόγο έχει η κ. Θεοδώρα Τζάκρη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση, όπως πάντα, φέρνει ένα νομοσχέδιο το οποίο φαινομενικά άπτεται πολλών θεμάτων, αλλά στον πυρήνα του παραμένει φοροεισπρακτικό απομειώνοντας σε βαθμό μη αναστρέψιμο πιθανώς τον ζωτικό οικονομικό χώρο ελευθεροεπαγγελματιών, μικρομεσαίων και αγροτών και θα ήθελα να σταθώ στο τι λέει και τι εννοεί η Κυβέρνηση πάνω σε αυτά τα φορολογικά μέτρα που προτείνει.

Πρώτα απ' όλα, για την πολυδιαφημιζόμενη για έκτη χρονιά -το τονίζω- κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, ενός τέλους που απλά υποκαταστάθηκε από τον κεφαλικό φόρο του τεκμαρτού εισοδήματος, ο οποίος έχει και διατηρεί αρνητικό αποτύπωμα στο 90% του μισού εκατομμυρίου ελευθεροεπαγγελματιών και μικρομεσαίων της χώρας, οι οποίοι από πέρσι έχουν υποστεί συνολική επιβάρυνση από 25% ως 95% ανάλογα με τα έτη της άσκησης δραστηριότητάς τους. Οπότε, όπως αντιλαμβάνεστε, η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος είναι απλά ένα επικοινωνιακό πυροτέχνημα, καθώς η Κυβέρνηση εισπράττει πολύ περισσότερα. Η ουσία είναι πάντως ότι το τεκμαρτό εισόδημα ήρθε για να μείνει.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, μάλλον ζείτε σε άλλη χώρα, διότι στην Ελλάδα πράγματι μετά τη νομοθέτηση της πλήρους ψηφιακής πλατφόρμας εισπράξεων και πληρωμών για αυτοαπαχολούμενους και επιτηδευματίες η κοινή γνώμη αντιλαμβάνεται ότι όντως για το 90% αυτών δεν απομένει φορολογικό εισόδημα μεγαλύτερο από 10.000. Και αν μιλάμε για κατηγορίες που δραστηριοποιούνται περισσότερο από δέκα χρόνια, οι επιβαρύνσεις έχουν αυξηθεί κατά 17% μεσοσταθμικά και οι όποιες ελαφρύνσεις προκύπτουν για καθαρά εισοδήματα άνω των 15.000 ευρώ μιλώντας για δώδεκα έτη λειτουργίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ**)

Άρα έχουμε μια πρώτη εξήγηση γιατί αυξάνονται τα άμεσα φορολογικά έσοδα του κράτους, καθώς μιλάμε για μεσοσταθμική επιβάρυνση άνω των 1.000 ευρώ το χρόνο επί του 1/3 του ενεργού οικονομικού πληθυσμού της χώρας.

Ας πάμε όμως λιγάκι παρακάτω και σε αυτούς που ολοκλήρωσαν τον εργασιακό τους βίο και είναι αυτή τη στιγμή σε περίοδο συνταξιοδότησης. Και αναφέρομαι στην επίσης πολυδιαφημισμένη παροχή, που αναφέρεται και στον προϋπολογισμό, των περίπου 247 εκατομμυρίων ευρώ που αντιστοιχούν σε εξακόσιους εβδομήντα χιλιάδες συνταξιούχους.

Στην πραγματικότητα πρόκειται για πυροτέχνημα, καθώς το 2023 με μικρότερο πρωτογενές πλεόνασμα, της τάξεως του 1,9 δισεκατομμυρίου ευρώ, είχαν δοθεί 350 εκατομμύρια και το 2024, που εκτοξεύεται το πρωτογενές πλεόνασμα στο ύψος του 2000 2,9% του ΑΕΠ, δίνετε 247 εκατομμύρια κι αυτό εσείς το θεωρείτε αυξημένη παροχή.

Αντί λοιπόν έχοντας τη δημοσιονομική δυνατότητα πλέον να διορθώσετε τις επιβεβλημένες από τους δανειστές αδικίες του νόμου Κατρούγκαλου, έρχεστε και αυξάνετε την εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων, το λεγόμενο ΕΑΣ, μειώνοντας το έσοδο στους χαμηλοσυνταξιούχους και δίνοντας αυξήσεις σε αυτούς που έχουν σύνταξη ανώτερη από τα 1.300 ευρώ. Στην πραγματικότητα, με το ένα χέρι δίνετε και με το άλλο χέρι παίρνετε και μάλιστα θα έλεγα ότι με το ένα χέρι δίνετε ένα και με το άλλο χέρι παίρνετε δύο, αναδιανέμοντας ακόμη και τα επιδόματα σε βάρος των χαμηλοσυνταξιούχων, με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα μια ενδεικτική κλίμακα σύνταξης στα 1.680 ευρώ με 3% ΕΑΣ. Ο συνταξιούχος αυτός θα πληρώνει 50 ευρώ το μήνα και η σύνταξή του θα διαμορφωθεί στα 1.722 ευρώ. Άρα και η τιμариθμοποίηση και η αύξηση των συντάξεων καταλήγει και πάλι σε κοινωνική αδικία.

Προχωρώ τώρα στα άρθρα 5 και 11 του νομοσχεδίου, που ασχολείστε με τα φιλοδωρήματα, όπου βάζετε χέρι και σε αυτά που γνωρίζετε ότι στην Ελλάδα αποτελούν μέρος του πραγματικού μισθού των εργαζομένων. Δηλαδή αποκρύπτετε το γεγονός ότι πενήντα πέντε χιλιάδες εργαζόμενοι στους περίπου διακόσιους ογδόντα χιλιάδες εργαζόμενους που σχετίζονται με τα φιλοδωρήματα έχουν ένα μεσοσταθμικό μισθό της τάξεως των 466 ευρώ το μήνα γιατί είναι μερικής απασχόλησης και οι υπόλοιποι διακόσιοι τριάντα χιλιάδες εξ αυτών παίρνουν έναν ενδιάμεσο μισθό 880 ευρώ.

Άρα το να απαλλάσσετε υποκριτικά δήθεν από ασφαλιστικές εισφορές τα φιλοδωρήματα δεν έχει κανένα απολύτως αντίκτυπο γιατί τα φορολογείτε πλέον ως εισόδημα. Κοινώς βρήκατε τρόπο αξιοποιώντας την τεχνολογία, καθώς πλέον ακόμα και στην εστίαση όλοι πληρώνουν με κάρτες, να διευρύνετε τη φορολογική βάση σε βάρους πραγματικά βαριά εργαζομένων και αυτό είναι -το λιγότερο- απεχθές.

Πάμε λοιπόν να δούμε και κάτι στο οποίο έχω αναφερθεί ξανά και στην επιτροπή, για τη σπουδή σας να δημιουργήσετε πελατεία στις ασφαλιστικές εταιρείες μέσα από την υποχρεωτική ασφάλιση κατοικιών και επαγγελματικών υποδομών έναντι φυσικών καταστροφών, όπου μειώνετε δήθεν τον ΕΝΦΙΑ και μάλιστα οριζόντια, όπως μας λέτε.

Προσπερνώντας το ότι μετακυλίετε το κόστος της αστικής ευθύνης για την πολιτική προστασία στους ιδιώτες ο οριζόντιος χαρακτήρας των μέτρων αδικεί και πάλι τα χαμηλά και μικρομεσαία εισοδήματα, διότι με το νομοσχέδιο αυτό κέρδος από τον ΕΝΦΙΑ έχουν και πάλι οι πλούσιοι.

Θα αναφέρω χαρακτηριστικά δύο διαμετρικά αντίθετες εισοδηματικά περιοχές. Μία κατοικία 140 τετραγωνικά στην Εκάλη και στις Αχαρνές, το Μενίδι δηλαδή, που έχει καεί πέντε φορές την τελευταία πενταετία, το κόστος ασφάλισης είναι 182 ευρώ. Δηλαδή στην Εκάλη και στις Αχαρνές έχουμε το ίδιο ασφάλιστρο, μόνο που ο ΕΝΦΙΑ, επί του οποίου προσδιορίζετε την έκπτωση, είναι στην Εκάλη 1.332 ευρώ και στις Αχαρνές 78,4 ευρώ, επί του οποίου βεβαίως κάνετε την έκπτωση. Άρα και πάλι το κέρδος πηγαίνει στις γειτονιές των φίλων σας.

Κυρίες και κύριοι Υπουργοί, αναδιανομή κάνετε και μέσω της θεωρητικής μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών προς τον ΕΟΠΥΥ κατά 0,5% αντίστοιχα για εργαζόμενους και εργοδότες, η οποία μειώνει κατά 1% αθροιστικά τα κονδύλια του ΕΟΠΥΥ σε μια στιγμή που το ΕΣΥ νοσεί βαρύτατα και δεν βλέπουμε πουθενά μάλιστα στον προϋπολογισμό που θα συζητήσουμε την επόμενη εβδομάδα την αύξηση των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού υπέρ του ΕΣΥ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Εκτός αν εννοείτε ενίσχυση του ΕΣΥ τα ευρωπαϊκά κονδύλια για τα δήθεν δωρεάν απογευματινά χειρουργεία, τα οποία ουσιαστικά θα καταλήξουν και πάλι στις ιδιωτικές κλινικές, καθώς εκεί θα διεξάγονται και μάλιστα με διπλάσιο κόστος ανά κλινική αυτά τα απογευματινά χειρουργεία, τα υποτιθέμενα δωρεάν, σε σχέση με τις δημόσιες δομές.

Πάμε λοιπόν στους μισθωτούς για να δούμε το πραγματικό όφελος. Εμείς είχαμε προτείνει, επί προεδρίας Κασσελάκη, τη μείωση του φορολογικού συντελεστή των μισθωτών 4,5% και κατά 9,5% αθροιστικά σε βάθος τετραετίας, όπου φτάναμε ιδιαίτερα για τους πολύπαθους δημοσίους υπαλλήλους να έχουν καθαρό όφελος ενάμιση μισθό τον χρόνο, αποκαθιστώντας έτσι κατά 75% τον δέκατο τρίτο και τον δέκατο τέταρτο μισθό.

Μάλιστα είχαμε καταθέσει, κύριε Υπουργέ, γι' αυτό πρόταση νόμου, την οποία βεβαίως η Κυβέρνησή σας ποτέ δε δέχτηκε να φέρει προς συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Πάμε, λοιπόν, να δούμε και τα τεχνάσματά σας του άρθρου 30, που αναφέρεστε στην αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την αντιμετώπιση του οξέυτατου προβλήματος στεγαστικής πολιτικής στη χώρα μας, όπου ουσιαστικά συνεχίζετε να χορηγείτε στεγαστικά δάνεια χωρίς κάποιο σχέδιο ενίσχυσης των νέων οικογενειών και βρήκατε από τα

32 δισ. των κονδυλίων του Προγράμματος Ανάκαμψης να δεσμεύσετε μόλις 2 εκατομμύρια για τη στεγαστική πολιτική, την ώρα που η Πορτογαλία -και, η Πορτογαλία- έχει δεσμεύσει κονδύλια 1 δισ. ευρώ και μάλιστα με εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους για τα ζευγάρια που ξεκινούν τώρα τη ζωή τους.

Και σε όλα αυτά -για να μη μακρηγορώ- και αφού αποδείξαμε ότι όλα αυτά τα φορολογικά μέτρα μειώνουν το διαθέσιμο εισόδημα με την ακρίβεια να συνεχίζει να καλπάζει, έρχεται ο κ. Χατζηδάκης και αντί να φέρει προς ψήφιση και μάλιστα κατεπειγόντως ένα οριστικό σχέδιο για την αντιμετώπιση των χρεών προς τράπεζες, ασφαλιστικά ταμεία και δημόσιο, να εξαγγέλλει πρόγραμμα επιβράβευσης των άμεμπτων -κατά την ΑΑΔΕ- φορολογουμένων, δηλαδή των μεγάλων επιχειρήσεων και των πολύ πλούσιων ιδιωτών, οι οποίοι απλά δεν νοιάζονται και σε πολλές περιπτώσεις ούτε καν ασχολούνται με το ποσό της φορολόγησής τους. Οι μεν μεγάλες επιχειρήσεις δεν νοιάζονται ολωσδιόλου γιατί αυτό αποτελεί εξ ολοκλήρου έξοδο και οι ιδιώτες που δεν είναι μισθωτοί και τρέχουν να κάνουν δήλωση τον Μάρτιο μήνα, αποτελούν το 1% του πληθυσμού, καθώς το υπόλοιπο 99% των ιδιωτών καταθέτουν φορολογική δήλωση από το τέλος Ιουνίου μέχρι το τέλος Αυγούστου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Όπως και στην επιτροπή έτσι και στην Ολομέλεια σας χαρκτηρίζω, μετά λόγου γνώσεως, ως τον πιο μεγάλο *servicer* και το πιο επιθετικό *fund* διαχείρισης ιδιωτικού χρέους του πλανήτη μας. Είστε μια κυβέρνηση-βιομηχανία παραγωγής δυστυχισμένων ανθρώπων που εξαπατήσατε το 2023 τον ελληνικό λαό και σε αυτή την Αίθουσα κατ' εξακολούθηση κάνετε κατάχρηση της κυβερνητικής πλειοψηφίας, υπηρετώντας το νεοφιλελεύθερο σχέδιό σας για μια χώρα που θα ευημερεί το 10% των πολιτών και θα πένεται το 90%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Και παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Με αυτό θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε. Να μου βάλετε σας παρακαλώ ένα λεπτό για να αναπτύξω τις τροπολογίες που κατέθεσα.

Στον αντίποδα, λοιπόν, της δικής σας λογικής, κατέθεσα χθες στην αρμόδια επιτροπή δύο τροπολογίες. Η πρώτη αφορά στην επαναφορά του ένδικου βοηθήματος της αίτησης αναστολής κατά του πλειστηριασμού κατ' άρθρο 938 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και μάλιστα στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας. Είναι ένα ένδικο βοήθημα που ενισχύει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Όχι, κυρία συνάδελφε, δεν θα σας αφήσω να ξεπεράσετε τα δέκα λεπτά. Παρακαλώ αναφέρετε μόνο τις τροπολογίες.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ:...τη διαπραγματευτική θέση του δανειολήπτη και βεβαίως προστατεύει την πρώτη κατοικία και η δεύτερη, που έπρεπε να τη φέρετε από μόνοι σας, κύριε Υφυπουργέ, αφορά κατ' αρχάς μετά την αποχώρηση του δημοσίου, του ΤΧΣ και μάλιστα με μεγάλη ζημία από το μετοχικό κεφάλαιο των συστημικών τραπεζών, την ανάκτηση του προβαδίσματος του δημοσίου έναντι των ιδιωτικών τραπεζών πλέον στο προϊόν του πλειστηριασμού, το οποίο βεβαίως συνάδει και με τη σθεναρή αντίσταση της Κυβέρνησης για τη φορολόγηση των υπερκερδών των τραπεζών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ωραία. Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Μόνο αυτό θα πω. Κύριε Πρόεδρε, αν θέλετε, μόνο ένα δευτερόλεπτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία συνάδελφε, δεν μπορεί ο καθένας να μιλάει δέκα λεπτά.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Να πω ότι ως Κίνημα Δημοκρατίας καταθέσαμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Συγγνώμη, λίγο! Ο καθένας πρέπει να προγραμματίζει το χρόνο της ομιλίας του που είναι επτά λεπτά.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Σωστά, κύριε Πρόεδρε, σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Αφήνω ανοχή μέχρι τα οκτώμισι. Αν μιλήσουν όλοι από δέκα λεπτά, δεν θα ξέρουμε τι γίνεται εδώ μέσα.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Ένα δευτερόλεπτο δώστε μου να ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ όχι! Όλοι ζητάνε από ένα δευτερόλεπτο. Αναφέρετε τις δύο τροπολογίες. Ας αναφερόσασταν στις δύο τροπολογίες, άμα ήταν τόσο σημαντικό για εσάς.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Ένα δευτερόλεπτο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ιεραρχήστε ο καθένας αυτό που θεωρεί σημαντικό!

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Θα είχα τελειώσει! Σας παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Μα έχετε περάσει τα δέκα λεπτά! Δεν είναι «αν θα τα είχατε περάσει». Δεν σας διακόπτω στα επτά λεπτά, στα δέκα σας διακόπτω! Παρακαλώ ολοκληρώσατε.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατ' αρχάς ξεπέρασα τα δέκα λεπτά επειδή με διακόψατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Όχι! Στα εννιάμισι λεπτά σας ενόχλησα. Παρακαλώ!

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Λοιπόν, μιλώ για την πρόταση κλιμακωτής φορολόγησης των υπερκερδών που υπολογίζονται 3,8 δισεκατομμύρια για το 2023 και 4,5 δισεκατομμύρια για το 2024...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε!

Δεν γράφεται τίποτα στα Πρακτικά. Παρακαλώ!

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ:...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Δεν ακούγεστε! Δεν γράφεται τίποτα στα Πρακτικά.

Συνεχίζουμε τις δευτερολογίες με τον κ. Βορύλλα.

Παρακαλώ, κύριε Βορύλλα, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΟΡΥΛΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χθες ο κύριος Υπουργός μας παρουσίασε πίνακα με μειώσεις εβδομήντα δύο φόρων την τελευταία τριετία, για να μας αποδείξει πως η Κυβέρνηση μείωσε συνολικά τη φορολογία. Ίσως ο κύριος Υπουργός νομίζει πως θα μας πείσει ότι είναι κιμπάρης και γαλαντόμος στις μειώσεις φόρων, αλλά μάλλον συμβαίνει το αντίθετο.

Η απάντησή μας είναι ότι οι μειώσεις φόρων που έκανε η Κυβέρνηση δεν είχαν ιδιαίτερο αντίκτυπο στην καθημερινότητα των πολιτών. Μπορεί να έδωσαν κάποιες μικρές «ανάσεις», αλλά όχι στα χαμηλά οικονομικά στρώματα, που υποφέρουν από την ακρίβεια.

Όλοι γνωρίζουμε ότι τα τελευταία χρόνια η ακρίβεια οδήγησε σε υπεραπόδοση φορολογικών εσόδων, οπότε οι μειώσεις φόρων θα έπρεπε να είναι πιο δραστικές, ώστε να υπάρξουν ορατά αποτελέσματα στους πολίτες μας.

Εμείς σας καλούμε να μειώσετε τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης για να πέσουν οι τιμές στα τρόφιμα, καθώς και η ακρίβεια. Οι όποιες απώλειες στα έσοδα θα μπορούσαν να αντισταθμιστούν με την επιβολή τέλους με συντελεστή 1% επί της αντικειμενικής αξίας στα κενά ακίνητα ιδιοκτησίας τραπεζών και funds, καθώς και με τη φορολόγηση της υπεραξίας από συναλλαγές σε κρυπτονομίσματα με συντελεστή 15%.

Επίσης, προτείνουμε ο φόρος των μερισμάτων, που σήμερα είναι στο 5%, ειδικά για τις τράπεζες που ετοιμάζονται να διανέμουν μερίσματα εντός του 2025, να ανέλθει στο 20%.

Ένα άλλο ζήτημα είναι ότι πολλές επιχειρήσεις στερούνται ρευστότητας, ενώ πολλές από αυτές δεν έχουν πρόσβαση στο τραπεζικό σύστημα.

Εδώ θα ήθελα να θέσω ένα πάγιο και καθολικό αίτημα του επιχειρηματικού κόσμου, τη σταδιακή κατάργηση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος, που σήμερα ανέρχεται στο 80% για τα νομικά πρόσωπα και στο 55% για τα φυσικά πρόσωπα.

Πολλές επιχειρήσεις δανείζονται από τις τράπεζες με υψηλά επιτόκια, προκειμένου να αποπληρώσουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις, μαζί με την προκαταβολή φόρου, προκαλώντας ασφυξία στα οικονομικά τους. Με τη σταδιακή εξάλειψη της προκαταβολής φόρου θα ανασάνουν οικονομικά και θα αποκτήσουν καλύτερες χρηματοοικονομικές ροές οι επιχειρήσεις, αφού θα πάσουν να δανείζουν άτοκα το κράτος και θα διαθέτουν πρόσθετα κεφάλαια κίνησης για νέες επενδύσεις.

Η προκαταβολή φόρου είναι παράλογη στην πράξη, άδικη και

στρεβλώνει το επιχειρηματικό περιβάλλον εις βάρος των πιο αδύναμων, που δεν έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση από το τραπεζικό σύστημα. Γι' αυτό και η σταδιακή κατάργησή της θα είναι ένα καθαρά αναπτυξιακό μέτρο, μια και θα δώσει δύναμη στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μας.

Τέλος, θα υπερψηφίσουμε τα άρθρα ενίσχυσης των εισοδημάτων, όπως και τις μειώσεις φόρων, παρ' όλο που αρκετά απ' αυτά είναι στα όρια της κοροϊδίας.

Επιπλέον, με αφορμή την άδεια διαμονής για πραγματοποίηση επένδυσης σε νεοφυή επιχείρηση θα πρέπει να δείτε σοβαρά τις επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα μέσω των αγροτικών συνεταιρισμών.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε Βορρίλλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δεκαέξι μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 4^ο Εσπερινό ΕΠΑΛ Ηρακλείου Κρήτης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Συνεχίζουμε με τη δευτερολογία του κ. Τζανακόπουλου από τη Νέα Αριστερά.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι η συζήτηση του φορολογικού νομοσχεδίου ανέδειξε δύο σαφώς αντιπαρεθετικά σχέδια για την ελληνική οικονομία. Από τη μία μεριά, η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, η πολιτική της αντίστροφης αναδιανομής, που υπηρετείται και από το σημερινό νομοσχέδιο, αλλά υπηρετείται κυρίως από τις γενικές κατευθύνσεις που δίνει ο προϋπολογισμός, ο οποίος θα συζητηθεί την επόμενη εβδομάδα.

Βεβαίως, η Κυβέρνηση πανηγυρίζει για την οικονομική της πολιτική, επαναλαμβάνοντας μέχρι ναυτίας ότι έχει μειώσει εβδομήντα δύο φόρους, χωρίς όμως να λείει και ποιους κυρίως έχουν ευνοήσει αυτές οι μειώσεις φόρων.

Έχουν ευνοήσει την εργατική τάξη; Έχουν ευνοήσει τους αυτοαπασχολούμενους, τα μπλοκάκια, τους συνταξιούχους; Τα στοιχεία είναι συντριπτικά και δείχνουν ότι αυτό δεν ισχύει. Θα έχουμε τον χρόνο να τα συζητήσουμε αναλυτικά στον προϋπολογισμό.

Μερικές προκαταρκτικές παρατηρήσεις: Ευνοούνται και μάλιστα εξοργιστικά τα κοινωνικά στρώματα, οι κοινωνικές δυνάμεις που εκπροσωπεί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Και αν διαβάσει κανείς τον κατάλογο, αρκεί για να εξάγει αυτό το συμπέρασμα.

Προσέξτε: Μείωση του φόρου στα μερίσματα. Μείωση του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου. Μείωση εργοδοτικών εισφορών. Μείωση φόρου χρηματοοικονομικών συναλλαγών. Μηδενισμός φόρου γονικών παροχών για μεταβιβάσεις μέχρι 3,2 εκατομμύρια ευρώ. Απαλλαγή από τον ειδικό φόρο πλοίων. Μείωση φόρου εισοδήματος για τις επιχειρήσεις από το 24% στο 22%. Διαρκείς συνεχόμενες ειδικές φοροαπαλλαγές -μέτρησα τουλάχιστον είκοσι- με δήθεν κίνητρο τις επενδύσεις. Κλασική, δηλαδή, μορφή Trickle-Down Economics νεοφιλελεύθερης οικονομικής πολιτικής, που ευνοεί σκανδαλωδώς το κεφάλαιο και τα μεγάλα και υψηλά εισοδήματα.

Και με το σημερινό νομοσχέδιο, όμως, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το ίδιο κάνει, την ίδια πολιτική υπηρετεί. Μερικά παραδείγματα: Φοροαπαλλαγές στους ιδιοκτήτες ακινήτων. Φοροαπαλλαγές για συγχωνεύσεις. Φοροαπαλλαγές στους επενδυτικούς αγγέλους και πάει λέγοντας. Η ίδια πολιτική λογική! Επομένως, δεν βρίσκω τον λόγο για τους πανηγυρισμούς.

Την ίδια στιγμή, «δώρα» προς τις ασφαλιστικές εταιρείες: Μείωση του ΕΝΦΙΑ, εφόσον έχουμε συμβόλαιο ασφάλισης με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες. Υποχρέωση για όλες τις επιχειρήσεις να ασφαλιζονται για πυρκαγιά και φυσικές κατα-

στροφές, εφόσον ο τζίρος τους είναι -από τα δύο εκατομμύρια, που ήταν- στις πεντακόσιες χιλιάδες. Απαλλαγή από φόρο ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Προφανώς, αυτό είναι κάποιο «γραμμάτιο» που εξοφλεί η Κυβέρνηση προς τις ασφαλιστικές εταιρείες. Αλλά, το θέμα δεν είναι αυτό. Το θέμα είναι τι κρύβεται πίσω από αυτή την αντίληψη: «Ας αφήσουμε το κοινωνικό κράτος να καταρρεύσει. Ας αφήσουμε τις υποδομές να απαξιωθούν και θα έρθουν οι ασφαλιστικές εταιρείες να δώσουν τη λύση στα προβλήματα τα οποία θα προκύψουν».

Εκεί όμως που βρίσκεται η Κυβέρνηση να επιβάλει φόρο -διότι μπορεί να ισχύει η συγκεκριμένη ρύθμιση εδώ και τριάντα χρόνια αλλά δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ- είναι στα φιλοδωρήματα των εργαζομένων είτε με μπλοκάκι είτε με σχέση μισθωτής εργασίας. Συγχαρητήρια! Πολύ καλή ιδέα!

Το θέμα όμως δεν είναι μόνο αυτά που κάνει η Κυβέρνηση, είναι και αυτά που δεν κάνει. Η υπόθεση του ΦΠΑ είναι χαρακτηριστική. Την έχουμε συζητήσει πάρα πολλές φορές. Αν θέλετε, η μεγάλη αύξηση των εσόδων η οποία παρατηρείται σχετίζεται με τον αυξημένο ΦΠΑ, που δεν τροφοδοτείται κυρίως από την ανάπτυξη ούτε από την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Τροφοδοτείται κυρίως από τις αυξημένες τιμές.

Ακόμη όμως πιο χαρακτηριστική της πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας είναι η άρνηση -ρητή πια από προχθές- του Πρωθυπουργού να επιβάλει μια έκτακτη φορολογία στις τράπεζες.

Ειρήσθω εν παρόδω, η πρόταση αυτή είναι στη δημόσια συζήτηση εδώ και πάρα πολύ καιρό. Εμείς την έχουμε προτείνει ως Νέα Αριστερά ήδη από τον περσινό προϋπολογισμό. Και για να συνεννοούμαστε, δεν πρόκειται και είχε καμμία υπερρριζοσπαστική πρόταση. Υπάρχουν δεκάδες χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες έχουν επιβάλει αντίστοιχες έκτακτες εισφορές τα προηγούμενα χρόνια.

Ακόμα, λοιπόν, και αυτό το μετριοπαθές μέτρο αρνείται η Κυβέρνηση να το επιβάλει, αποδεικνύοντας ακριβώς ποιων τα συμφέροντα εξυπηρετεί. Διότι -προσέξτε- εδώ μιλάμε για τις τράπεζες, οι οποίες έχουν σημειώσει στο ενιάμηνο του 2024 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ κέρδη, αναμένεται να κλείσουν με κέρδη άνω των 5 δισεκατομμυρίων ευρώ και ταυτόχρονα ζουν από τον αναβαλλόμενο φόρο και υπερχρεώνουν τις προμήθειες. Και η Κυβέρνηση σκανδαλωδώς έδωσε τη δυνατότητα στους τραπεζίτες την προηγούμενη χρονιά να μοιράσουν ακόμα και μερίσματα.

Φαίνεται, λοιπόν, απολύτως καθαρά ποια συμφέροντα εξυπηρετεί αυτή η πολιτική. Την ίδια ώρα, ο πραγματικός μισθός μειώνεται, οι φορολογικές επιβαρύνσεις για τους πολλούς αυξάνονται, το κοινωνικό κράτος απαξιώνεται.

Μέσα σε αυτό το συνολικό πλαίσιο βγαίνει χθες ο κ. Γεωργιάδης και λέει ούτε λίγο ούτε πολύ ότι δεν είστε φτωχοί, νομίζετε ότι είστε φτωχοί. Και γιατί νομίζετε ότι είστε φτωχοί; Διότι επικρατεί μια ιδεολογία κομμουνιστική ή αριστερή, η οποία τροφοδοτεί τον φθόνο προς τους πλούσιους.

Για να δούμε λίγο αυτό το υποκειμενικό αίσθημα της φτώχειας πώς εξηγείται στη χώρα, που είναι πράγματι πολύ υψηλότερο από το υποκειμενικό αίσθημα που υπάρχει σε άλλες χώρες της Ευρώπης.

Έχετε καταλάβει τι έχει γίνει τα τελευταία δεκαεπτά χρόνια στη χώρα; Έχετε καταλάβει ότι έχει μεσολαβήσει χρηματοπιστωτική κρίση, όπου την περίοδο 2010-2014 χάθηκε το 25% του ΑΕΠ της χώρας; Έχετε καταλάβει τι σημαίνει αυτό για το βιοτικό επίπεδο των πολιτών, για το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων;

Η πτώση αυτή συνεχίζεται ακόμη και σήμερα που είμαστε υποτίθεται εκτός των αναγκαιοτήτων ή των δημοσιονομικών περιορισμών της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Διότι και το διαθέσιμο εισόδημα και η αγοραστική δύναμη των πολιτών συνεχίζει να μειώνεται.

Αυτό είναι που εξηγεί αυτό το υποκειμενικό αίσθημα και δεν απορρέει από καμμία ζήλια και από κανέναν φθόνο για τους πλούσιους. Το μόνο που αποδεικνύει αυτή η δήλωση είναι το μίσος του κ. Γεωργιάδη για την εργατική τάξη και την Αριστερά. (Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Διότι δεν γίνεται να μην αναγνωρίζετε το γεγονός ότι αυτή τη

στιγμή η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών δυσκολεύεται να τα βγάλει πέρα. Η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών δυσκολεύεται να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, στο ενοίκιο, στο ρεύμα, στο internet, στο σουπερμάρκετ, ενώ την ίδια στιγμή δυσκολεύεται ακόμη περισσότερο να ικανοποιήσει στοιχειώδεις ανάγκες, όπως είναι ο πολιτισμός, η ψυχαγωγία, οι διακοπές. Αυτά είναι πράγματα τα οποία πλέον κανένας εργαζόμενος που ανήκει στη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία δεν έχει τη δυνατότητα να συζητήσει.

Και φυσικά χαρακτηριστική της πολιτικής κατεύθυνσης ήταν - και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, αφού μου δώσετε, σας παρακαλώ, άλλο ένα λεπτό - και η χθεσινή αποστροφή του κ. Χατζηδάκη που ούτε λίγο ούτε πολύ μας είπε ότι αν θέλετε σχεδιασμό και ρύθμιση της οικονομίας, να πάτε στη Σοβιετική Ένωση. Επομένως αυτό σημαίνει ότι η αγορά θα τα λύσει όλα. Εμείς δεν παρεμβαίνουμε. Εμείς εδώ παριστάουμε τους νυχτοφύλακες. Είναι ο κεφαλαιακός ανταγωνισμός που θα λύσει όλα τα προβλήματα της ανθρωπότητας και της χώρας.

Αυτή είναι, λοιπόν, η πυρηνική αντίληψη της Νέας Δημοκρατίας και ακριβώς με αυτή την πυρηνική αντίληψη εμείς συγκροτούμαστε και λέμε ότι χρειάζεται ένα άλλο πολιτικό σχέδιο με αύξηση μισθών, με αποκατάσταση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των εργαζομένων, με στήριξη του κοινωνικού κράτους, με πραγματική τακτική και έκτακτη φορολόγηση των κερδών των επιχειρήσεων, των υψηλών εισοδημάτων και της μεσαίας και μεγάλης ακίνητης περιουσίας, με περικοπή των εξοπλιστικών δαπανών τόσο απόλυτα όσο και σε ποσοστό του ΑΕΠ και με καταπολέμηση της μεσαίας και μεγάλης φοροδιαφυγής, offshore, τριγωνικές, ενδοομιλικές, ειδικά τιμολόγια, τεχνικές απόκρυψης εισοδημάτων με σύγχρονες λογιστικές μεθόδους. Εκεί είναι που πρέπει κανείς να εστιάσει και όχι στο να φορολογεί τα φιλοδωρήματα, κύριοι της Κυβέρνησης. Είναι ακριβώς αυτά που συγκροτούν τον πυρήνα ενός ανταγωνιστικού σχεδίου απέναντι στη Δεξιά και τον νεοφιλελευθερισμό, είναι ακριβώς αυτά που συγκροτούν τον πυρήνα του σχεδίου της Νέας Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Συνεχίζουμε με τη δευτερολογία του κ. Φωτόπουλου από την Ελληνική Λύση.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ξεκινώντας θέλω να εκφράσω εκ μέρους της Ελληνικής Λύσης τα συλλυπητήριά μου στην οικογένεια του Αλέξανδρου Κετίκογλου, του είκοσι ενός ετών κλεψυγμένου του Πολεμικού Ναυτικού που έχασε τη ζωή του στη διάρκεια εκπαίδευσης του 201^{ου} Σχολείου Υποβρυχίων Καταστροφών, γεγονός που καταδεικνύει για μία ακόμη φορά πόσο δύσκολη και επικίνδυνη είναι η εκπαίδευση των ανδρών και των γυναικών των Ειδικών Δυνάμεων.

Κύριε Υπουργέ, χθες στη Βουλή ο αρμόδιος Υπουργός κ. Χατζηδάκης μάς ενεχυρίασε αυτόν εδώ τον πίνακα με τις εβδομήντα δύο μειώσεις φόρων και εισφορών που έχουν γίνει από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στο διάστημα 2019 μέχρι το 2025 και αυτά τα οποία έχετε νομοθετήσει και θα ισχύσουν από την επόμενη χρονιά.

Η πρώτη παρατήρηση είναι ότι όταν μία κυβέρνηση διατυμπανίζει πως η μείωση του ΦΠΑ δεν θα αποδώσει, το να έρχεστε εδώ και να μας καταγράφετε δεκαοκτώ μειώσεις ΦΠΑ, νομίζω ότι είναι σχήμα οξύμωρο.

Και όταν λέτε ότι δεν μπορείτε να ελέγξετε ότι δεν θα περάσει στους Έλληνες καταναλωτές η μείωση του ΦΠΑ για είδη πρώτης ανάγκης, τα οποία διαχειρίζονται τέσσερις όμιλοι οι οποίοι κατέχουν το 90% της αγοράς, ενώ αντίστοιχα έρχεστε και πανηγυρίζετε για τη μείωση του ΦΠΑ στο «take-away», το οποίο διαχειρίζονται αρκετές χιλιάδες μικρών επιχειρήσεων, νομίζω ότι αυτό από μόνο του ως επιχείρημα δεν κολλάει.

Από εκεί και πέρα, κοιτάω τις υπόλοιπες μειώσεις και θα σταθώ στη μείωση νούμερο «17» που αφορά την απαλλαγή από τον ειδικό φόρο σκαφών μέχρι επτά μέτρα. Σοβαρά; Πανηγυρίζετε, γιατί απαλλάσσετε τα σκάφη μέχρι επτά μέτρα; Πότε το κάνατε αυτό; Τον Σεπτέμβριο. Ποιος νομοθέτησε τη φορολόγηση των σκαφών μέχρι επτά μέτρα; Η Κυβέρνησή σας! Πότε το έκανε αυτό; Τον Ιούνιο. Θα μας τρελάνετε; Πανηγυρίζετε για έναν φόρο

τον οποίο βάλατε πριν από δύο μήνες και μετά έρχεστε και μας λέτε ότι θα απαλλάξετε τον κόσμο από αυτόν τον φόρο και το γράφετε κιόλας;

Έρχομαι στη μείωση νούμερο «35». Μειώσατε, λέει, τον φόρο γι' αυτούς οι οποίοι συγκεντρώνουν το 30% με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής. Μα, αυτό δεν είναι μείωση. Ουσιαστικά είναι το πέναλτι το οποίο επιβάλλετε στους φορολογούμενους που δεν έχουν συγκεντρώσει το 30% με ηλεκτρονικές συναλλαγές.

Κατάργηση του φόρου γονικών παροχών-δωρεών για συγγενείς πρώτου βαθμού. Δεν είναι εδώ ο κ. Τζανακόπουλος να του πω ότι δεν είναι 3,2 τα εκατομμύρια. Αν το παιδί έχει γιαγιάδες, παππούδες, μπορεί να φτάσει τα 4,8 εκατομμύρια. Κι αν είναι ακόμα πιο τυχερό αυτό το βαθύπλουτο παιδάκι και ζει και καμιά προγιαγιά ή κανένας προπαππούς, μπορεί να φτάσει σε ασύλληπτα νούμερα.

Καλά, όσον αφορά τη μόνιμη μείωση των συντελεστών ΦΠΑ κατά 30% στα νησιά του Αιγαίου, στα οποία ουσιαστικά εκβιάζετε τους ακρίτες να δεχτούν δομές για να έχουν τον μειωμένο ΦΠΑ, δεν το συζητάω, εγώ στη θέση σας δεν θα το έγραφα καθόλου.

Και έρχομαι τώρα στη συνέχεια του νομοσχεδίου και στο κομμάτι που είχα αφήσει από χθες. Θα επιμείνω, λοιπόν, στο άρθρο 88. Είναι ντροπή να επιβάλλετε πρόστιμο 20.000 ευρώ σε επιχειρήσεις που δεν θα διαβάσουν εμπρόθεσμα στοιχεία για τις προσμυληρωμένες δηλώσεις. Εάν έχετε το Κολλέγιο Αθηνών στο μυαλό σας με τη λέξη «ιδιωτικά σχολεία», να σας πω ότι υπάρχουν και νηπιαγωγεία στο Κορωπί και στο Μενίδι για τα οποία το πρόστιμο των 20.000 ευρώ θα είναι δυσβάσταχτο. Εξετάστε τη φοροδοτική ικανότητα αυτών τους οποίους κυβερνάτε και μην επιβάλλετε οριζόντια μέτρα.

Όσον αφορά τώρα το άρθρο 89 και την παράταση αναστολής φόρου προστιθέμενης αξίας, σας τα είπα ξανά και κατά τη διάρκεια της συζήτησης του φόρου προστιθέμενης αξίας. Δεν είναι δυνατόν να πανηγυρίζουμε γι' αυτό το πράγμα. Δημιουργείτε ψηφιακές ουρές στα ΚΕΦΟΔΕ για να πηγαίνουν οι φορολογούμενοι να παίρνουν αναστολές. Δεν έχει κανένα νόημα αυτό. Αν είναι, βγάλτε τον ΦΠΑ από την επιβολή φόρου προστιθέμενης αξίας στα ακίνητα.

Έρχομαι στο άρθρο 90 που μιλάει για την παράταση της αναστολής ισχύος, για την υπεραξία ουσιαστικά που προκύπτει από τη μεταβίβαση ακινήτων. Ένας ανυποψίαστος θα έλεγε «μπράβο και καλά κάνετε». Όπως σας είπα, εμείς είμαστε καλοπροαίρετοι. Εμείς στην Ελληνική Λύση δεν είμαστε ανυποψίαστοι.

Δεν έχετε ακούσει, κύριε Υπουργέ και κύριοι του Υπουργείου Οικονομικών, το πάρτι που έχει γίνει με τα ακίνητα για το ξέπλυμα; Δεν έχετε ακούσει για ανθρώπους, Έλληνες και αλλοδαπούς, που αγοράζουν μέχρι δύο ακίνητα -όχι τρία ακίνητα, για να μην πάνε σε εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και αναγκαστούν να έχουν βιβλία- σε χαμηλή τιμή και τα πουλάνε σε υψηλή τιμή ξεπλένοντας με αυτόν τον τρόπο χρήμα; Γιατί δεν βάζετε χρονικά όρια σε αυτόν εδώ στο άρθρο 90 και στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος; Γιατί ένας άνθρωπος που αγόρασε ένα ακίνητο σήμερα 10.000 και αύριο το πουλάει 150.000 να μην πληρώνει καθόλου φόρο;

Έρχομαι τώρα στο άρθρο 92, το οποίο φυσικά και είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Δεν συζητάμε ότι δεν θα υποχρεώναμε τους συμπολίτες μας στον Έβρο να πληρώσουν φόρο ιδιοκτησίας ακινήτων.

Και πάμε στο άρθρο 94. Υποκρισία! Τι υποκρισία είναι αυτή; Έρχεστε και μας λέτε ότι καταργείτε την προσκόμιση οικονομοτεχνικής μελέτης στην υποβολή ρύθμισης οφειλών, για να διευκολύνετε τους οφειλέτες. Δεν το κάνετε καθόλου για να διευκολύνετε τους οφειλέτες και θα πρέπει κάποια στιγμή σε αυτή τη Βουλή να μιλάμε ειλικρινά ενώπιον του ελληνικού λαού. Δεν το κάνετε για να διευκολύνετε τους οφειλέτες, αλλά γιατί ήταν ένα μέτρο το οποίο δεν ισχύσε ποτέ. Πόσοι είναι αυτοί οι οποίοι υπέβαλαν και συνυπέβαλαν δηλώσεις από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες; Εγώ δεν ξέρω κανέναν. Όμως, ή θα πρέπει να πάτε μέσα όλους αυτούς οι οποίοι έκαναν υπεύθυνη δήλωση για ψευδή υπεύθυνη δήλωση ή θα πρέπει να καταργήσετε αυτό το μέτρο. Αυτό κάνετε. Δεν διευκολύνετε, αλλά διορθώνετε ένα δικό σας λάθος.

Για το άρθρο 98 και την απαλλαγή από τα ενδοομιλικά μερίσματα, δεν έχω να πω πολλά πράγματα. Είναι σε συνέχεια της πολιτικής της Κυβέρνησης. Όπως απαλλάξατε από τον φόρο εισοδήματος όσους απέκτησαν μετοχές μέσω εταιρειών Holding και στη συνέχεια τις πουλάνε και βγάζουν δεκάδες, μπορεί και εκατοντάδες, εκατομμύρια και δεν πληρώνουν φόρο -είναι μηδενικός ο φόρος- όπως απαλλάξατε από τον φόρο δωρεών και κληρονομιών για συγγενείς πρώτου βαθμού μέχρι 800.000, βάλτε οκτακόσιες χιλιάδες σε γιαγιάδες, παππούδες, γονείς. Είναι έξι συγγενείς πρώτου βαθμού, αλλά ένα παιδί μπορεί να πάρει μέχρι 4.800.000 χωρίς να πληρώσει δεκάρα τσακιστή. Αλήθεια, σε ποιους απευθύνεται; Έχετε εικόνα τι είναι ο ελληνικός λαός, 5 εκατομμύρια αφορολόγητα;

(Στο σημείο αυτό κυτπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Ένα λεπτό θα χρειαστώ, κύριε Πρόεδρε, λίγο την ανοχή σας.

Κλείνοντας, θα σταθώ στο κομμάτι το οποίο δεν ασχοληθήκατε καθόλου και δεν είναι άλλο από την παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας. Η παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας είναι στο 50% της ευρωπαϊκής οικονομίας. Η δε ευρωπαϊκή οικονομία είναι στο 80% της αμερικανικής. Σε αυτό δεν έχουμε ασχοληθεί καθόλου. Αυτό είναι η συνταγή για την επόμενη χρεοκοπία. Εάν δεν ανατάξουμε τον πρωτογενή τομέα, αν δεν μάθουμε να δουλεύουμε παραγωγικά, δυστυχώς, τα χειρότερα είναι μπροστά μας. Και, ναι, θα σας κάνουμε κριτική όχι μόνο για αυτά τα οποία συμπεριλαμβάνετε στα νομοσχέδια σας, αλλά και για αυτά τα οποία δεν συμπεριλαμβάνετε. Ξέρετε, όταν κυβερνάτε δεν είστε υπεύθυνοι μόνο γι' αυτά που κάνετε, είσαστε υπεύθυνοι και για τις παραλείψεις σας και θα πρέπει να μάθετε να ζείτε με αυτό.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Σας ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει από το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδος ο κ. Τσοκάνης για τη δευτερολογία του.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα μπορούσε να πει κανείς με μεγάλη ευκολία «στο ίδιο έργο θεατές» της εξαπάτησης, της φοροαφαίμαξης, της φορομνηστικής πολιτικής και στα δωράκια στο μεγάλο κεφάλαιο. Με όλα αυτά που ακούμε σε αυτή την Αίθουσα κοντεύουμε να ξεχάσουμε την ιστορία και την ιστορική πορεία όλων των κομμάτων, που το ένα μετά το άλλο σε αυτή την πολιτική σκυταλοδρομία της εξυπηρέτησης των συμφερόντων του κεφαλαίου, ανάλογα με τη θέση ευθύνης που αναλαμβάνουν στην Κυβέρνηση ή στη βολική Αντιπολίτευση, έρχονται να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένα συμφέροντα. Και παρ' όλο ότι ζητωκραυγάζουν εδώ πέρα και φωνασκούν για το τι θα έκαναν αυτοί όταν αναλάβουν την εξουσία, με σκυμμένο το κεφάλι κινούνται στους κανόνες της δημοσιονομικής σταθερότητας, στους κανόνες των επιταγών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του κεφαλαίου και των μονοπωλίων.

Δεν μπορεί κανείς να ξεχάσει όλα τα κόμματα ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία, όλο τον ΣΥΡΙΖΑ αλλά και άλλα κόμματα, όπως ήταν το ΛΑΟΣ, Καμμένος κ.λπ., για τις καταργήσεις του αφορολόγητου, για τις εισφορές αλληλεγγύης που επέβαλαν, για την κατάργηση του βασικού μισθού και τη μείωσή του, για τα πρόστιμα και το φοροκυνηγιτό των μικρών αυτοαπασχολούμενων επαγγελματιών, για την κατάργηση της δέκατης τρίτης και δέκατης τέταρτης σύνταξης, του δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου μισθού, για τις αυξημένες φορολογικές υποχρεώσεις με πρόσθετα τέλη, φόρους και τα λοιπά, καθώς και τις αυξημένες στρατιωτικές δαπάνες τις οποίες πληρώνει αδρά ο ελληνικός λαός. Απλά, για να το καταλαβαίνει και ο ελληνικός λαός, να το βλέπουμε και ξεκάθαρα.

Κάποτε σε έναν βασιλιά απευθύνθηκε ένας φτωχός και του λέει: «Βασιλιά μου το σπίτι μου είναι μικρό». Αυτός του λέει: «Κάθε μέρα θα βάζεις μέσα στο σπίτι και από ένα ζώο». Μετά από μια εβδομάδα, επισκέφτηκε πάλι τον βασιλιά και του λέει: «Δεν χωράω να μπω στο σπίτι μου, είναι πάρα πολύ μικρό». Και του λέει: «Κάθε μέρα θα βγάζεις από ένα ζώο». Σε μια βδομάδα

πήγε και ήταν ευχαριστημένος για το σπίτι του.

Τι θέλω να πω; Αυτά που δίνουν κατά καιρούς οι κυβερνήσεις και τα κόμματα εξουσίας, είναι αυτά που τους επιτρέπουν σήμερα σύμφωνα με τα έσοδα που έχουν συλλέξει, σύμφωνα με την κερδοφορία του κεφαλαίου.

Το νομοσχέδιο έχει τη φωτιά, έχει και τον καπνό. Θα μιλήσω δευτερευόντως ξανά λίγο ακόμα για τον καπνό, αλλά να δούμε ποια είναι η φωτιά. Η φωτιά είναι οι φοροελαφρύνσεις. Φαίνεται ξεκάθαρα μέσα από τις φοροαπαλλαγές που δίνει στο μεγάλο κεφάλαιο, τις πολυεθνικές, τους ομίλους, το προνομιακό περιβάλλον για να επενδύσουν, το προνομιακό περιβάλλον για να συνδιαλλαγούν. Έχει και άλλη επικίνδυνη φωτιά το νομοσχέδιο, ανοίγει την κερκόπορτα έτσι ώστε όμιλοι, επιχειρήσεις, ενώσεις, να μπορούν να παρεμβαίνουν μέσα στην ΑΑΔΕ, αφού θα διορίζονται στελέχη τέτοιων επιχειρήσεων.

Τι κάνει; Ιδιωτικοποιεί όλες τις υπηρεσίες, μια που βάζοντας ένα πολύ αυστηρό ασφυκτικό πλαίσιο λειτουργίας σε όλους τους φορολογούμενους -μισθωτούς, συνταξιούχους, αυτοαπασχολούμενους, βιοπαλαιστές, αγρότες- και μειώνοντας την εξυπηρέτηση υπηρεσιών που μέχρι τώρα δίνονταν δωρεάν από την κρατική μηχανή, τους ωθεί σε καινούργιες υπηρεσίες που θα τις πληρώνουν αδρά, γιατί θα έχουν έρθει να επενδύσουν οι όμιλοι. Την ίδια στιγμή, όμως, συνεχίζει να χτυπάει, όσο μπορεί περισσότερο, τους μικρούς αυτοαπασχολούμενους.

Τοποθετήθηκε ο Υπουργός χθες και είπε: «Μα, δεν θέλετε τις επενδύσεις;». Μέσω των επενδύσεων, τι θα έχουμε; Θα έχουμε απασχόληση και νέες θέσεις εργασίας. Ωραία! Έτσι είναι τα πράγματα; Τότε τον μικρό αυτοαπασχολούμενο, γιατί τον κυνηγάτε που πάει να βρει μια δική του θέση εργασίας μέσα σε αυτό τον στίβο του άδικου ανταγωνισμού με τα μονοπώλια και τις πολυεθνικές; Γιατί ακριβώς παίρνει ένα κομμάτι της πίτας από τα μονοπώλια. Άρα πρέπει να τον πετάξουμε απ' έξω.

Όλα αυτά, λοιπόν, κρύβονται από τις τοποθετήσεις γι' αυτό και γράφτηκαν τόσοι ομιλητές συνάδελφοι από το κυβερνών κόμμα, για να μας μιλήσουν για τις τεράστιες φοροαπαλλαγές και φοροελαφρύνσεις. Τι γίνεται, όμως, εδώ πέρα; Αφού αρμέξαμε όλα τα προηγούμενα χρόνια και ειδικά πέρσι, με το τεκμαρτό τρόπο φορολόγησης, τους μικρούς αυτοαπασχολούμενους και τους στείλαμε στα σπίτια τους, ερχόμαστε τώρα να τους μιλήσουμε ότι καταργούμε το τέλος επιτηδεύματος. Την ίδια στιγμή, όμως, παίρνουμε προκαταβολή φόρου περισσότερη από αυτούς. Χάνουν όλοι αυτοί επιδόματα, βοηθήματα και μια σειρά παροχές, επειδή δηλώνουν υψηλό ποσοστό στα εισοδήματά τους. Το ίδιο γίνεται και με τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους. Τους πετάμε ένα ξεροκόμματο ψωμί, την ίδια στιγμή που έχουν χάσει και χάνουν από αυτές τις μικρές αυξήσεις, λόγω της μη τιμαριθμοποίησης όλων των άλλων κλιμάκων, όσον αφορά τις παροχές, όπως κοινωνικό τιμολόγιο, επίδομα ενοικίου, Α21 και τα λοιπά;

Να προχωρήσω ακόμα περισσότερο. Ακόμα και για τις εφημερίδες που βάζετε το 22%, μέχρι πριν από κάποια χρόνια -πριν τα μνημόνια- που ήρθατε να τους φορολογήσετε με την κλίμακα φορολογίας εισοδήματος, μόνο οι δύο φορολογούνταν με το 22%. Όλες οι άλλες ήταν αφορολόγητες. Άρα, δεν έχουμε κάποια βελτίωση στην ουσία.

Όσον αφορά την τροποποίηση του τεκμαρτού τρόπου φόρου εισοδήματος στους μικρούς αυτοαπασχολούμενους, δεν αλλάζει τίποτα για τις μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις και τους μικρούς αυτοαπασχολούμενους, αλλά μόνο για αυτούς που απασχολούν δεκάδες ή εκατοντάδες προσωπικό.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τους χίλιους πεντακόσιους κατοίκους, ναι, μειώνετε τον φόρο, αλλά θα το ξαναπούμε, τι γίνεται εδώ πέρα με τα κυλικάκια; Εδώ και τώρα πρέπει να πάρει μέτρα η Κυβέρνηση, έτσι ώστε να μη φορολογούνται για διακόσια εβδομήντα πέντε, αλλά για εκατοντάδες σαράντα πέντε μέρες. Δίνει ψίχουλα την ίδια στιγμή στους σπουδαστές των στρατιωτικών σχολών και θέλουμε να καταγραφεί για τον λόγο που το καταψηφίζουμε, γιατί είναι -ειλικρινά- προκλητικά πολύ μικρή έως ελάχιστη αυτή η αύξηση που παίρνουν.

Μιλάει ότι μειώνει τον ΕΝΦΙΑ. Μα, το δεν το μειώνει, το αυξάνει από τη στιγμή που όλοι θα τρέχουν στις ασφαλιστικές εταιρείες

να πληρώσουν, για να μπορέσουν να καλυφτούν για υπηρεσίες που το κράτος δωρεάν έπρεπε να τους παρέχει, λόγω της υπερβολικής φορολόγησης. Στην ουσία σου λέει θα κερδίσεις 20%, αλλά θα πληρώνεις την ιδιωτική ασφάλεια. Μειώνει 1% τις ασφαλιστικές εισφορές για να εξυπηρετήσει το μεγάλο κεφάλαιο, τους εργοδότες και την ίδια στιγμή να ανοίξει μεγάλη τρύπα στα ασφαλιστικά ταμεία.

Τι άλλο κάνει το νομοσχέδιο -για να το δούμε και αυτό- με τα κενά, για να δείτε ότι τα πάντα τα έχετε κοστολογήσει μέχρι τελευταίας δεκάρας. Λέτε στους ιδιοκτήτες ακινήτων «όσοι έχετε κενά, θα τα νοικιάσετε και θα απαλλαχθείτε τρία χρόνια». Ναι, θα κερδίσουν ένα 15%. Από τα κενά, όμως, δεν κέρδιζαν 60%, λόγω ότι τα δήλωναν κενά μη κατοικήσιμα και είχαν έκπτωση στον ΕΝΦΙΑ; Κι όλα αυτά τα αναφέρουμε, γιατί ακριβώς θέλουμε να δείξουμε ότι είναι «μούφα» όλες αυτές οι φοροελαφρύνσεις και τα μέτρα που φέρνει σήμερα η Κυβέρνηση, ενώ την ίδια στιγμή το οργανωμένο κίνημα των αυτοαπασχολούμενων, η εργατική τάξη της χώρας μας, οι μικροί βιοπαλαιστές αγρότες, οι συνταξιούχοι ζητάνε εδώ και τώρα να τιμαριθμοποιηθεί η φορολογική κλίμακα στις 12.000, ανά φορολογούμενο, με 3.000 οποιοδήποτε προστατευόμενο μέλος και να προστίθεται και το ποσό των 12.000 της συζύγου αν είναι άνεργη ή έχει λιγότερα εισοδήματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Να καταρνηθούν εδώ και τώρα οι επιβαρύνσεις στις ψηφιακές συναλλαγές στις τράπεζες. Το 1% όλων των συναλλαγών που γίνονται μέσω των POS πηγαίνει ζεστό χρήμα στις τράπεζες, χώρια όλα τα άλλα ποσά και οι προμήθειες για τη μεταφορά χρημάτων. Να καταρνηθούν εδώ και τώρα τα τεκμήρια. Τεκμήρια που τα έφερε το ΠΑΣΟΚ, τα στήριξε και τα χρησιμοποίησε η Νέα Δημοκρατία, προχώρησε και τα εκμεταλλεύτηκε ο ΣΥΡΙΖΑ, τεκμήρια στο να διαμένουμε σε ένα σπίτι, τεκμήρια στο να έχουμε ένα αυτοκίνητο και εδώ μας λέτε ότι θα μας βάζετε να ασφαλιζουμε ακόμα και ένα αυτοκίνητο που είναι σε ακινησία.

Να καταργηθεί εδώ και τώρα ο άδικος νόμος, ο φορομπηχτικός νόμος, που πετάει στο περιθώριο και κλείνει τις μικρές επιχειρήσεις με τα τεκμήρια των αυτοαπασχολούμενων.

Να θεωρούνται μόνο τα βιβλία ως η βασική πηγή εσόδων και προσδιορισμού των κερδών ενός αυτοαπασχολούμενου και όχι όλος αυτός ο ψηφιακός κυκεώνας του myDATA.

Να παρθούν μέτρα εδώ και τώρα, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να υπάρχουν ευνοϊκές ρυθμίσεις, με διαγραφή των τόκων, των προστίμων και την καταβολή του 10% του εισοδήματος κάθε μικρού αυτοαπασχολούμενου, ο οποίος πρέπει να προστατεύεται και αυτός από την κατάσχεση της πρώτης κατοικίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ: Ολοκληρώνω.

Εδώ και τώρα θα πρέπει να προχωρήσουμε στην κατάργηση του ΦΠΑ στα είδη πλατιάς λαϊκής κατανάλωσης και στον ειδικό φόρο.

Και κάτι πολύ σημαντικό που για μας έχει τεράστια σημασία και θα το βάζουμε συνεχώς και επειδή επιμένουμε δεν βλέπουμε και κανένα νομοσχέδιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ: Ολοκληρώνω. Έχετε τον λόγο μου.

Υπάρχει το ζήτημα με τη στεγαστική αποκατάσταση των Ελλήνων ποντιακής καταγωγής από την πρώην Σοβιετική Ένωση. Όλοι αυτοί οι συμπολίτες μας, οι συνάνθρωποί μας, ενώ έπρεπε να ενισχυθούν ερχόμενοι στη χώρα μας, προχώρησαν σε έναν άδικο δανεισμό τον οποίο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε συνάδελφε, εγώ θέλω ίση μεταχείριση προς όλους. Ό,τι έγινε με τον προηγούμενο συνάδελφο, θα γίνει και με εσάς.

Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ: Ολοκληρώνω στα δέκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Αν θέλετε να μιλάτε από δέκα λεπτά, εισηγηθείτε στην Ολομέλεια να κάνουμε το επτάλεπτο δεκάλεπτο. Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα. Θέλετε

να έχουμε δεκάλεπτο. Μιλήσατε είκοσι ένα λεπτά στην πρωτολογία σας, αντί για δεκαπέντε και πάνω από εννιάμισι λεπτά στη δευτερολογία σας.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε! Να μη γράφεται τίποτα στα Πρακτικά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ:...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ! Να μη γράφεται τίποτα στα Πρακτικά. Ολοκληρώσατε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ:...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώσατε, κύριε συνάδελφε. Δεν γράφεται τίποτα στα Πρακτικά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ:...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώσατε. Μιλάτε πάνω από εννιάμισι λεπτά, έχετε φτάσει στα δέκα λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ:...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώσατε. Δεν ακούγεστε.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, κατεβείτε από το Βήμα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ: Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Δεν νομίζω ότι δεν γίνονται κατανοητά αυτά που λέω. Και το σημαντικό είναι ότι υπάρχουν συνάδελφοι που τα σέβονται. Αυτό με ξεπερνάει. Εγώ είμαι υποχρεωμένος να τηρήσω ισονομία απέναντι σε όλους στον χρόνο που τους δίνεται.

Αν θέλετε να αλλάξετε ο Κανονισμός, να εισηγηθείτε να αλλάξει. Τα επτά λεπτά δεν μπορεί να γίνονται δέκα και κάποιοι άλλοι να μιλάνε μόνο επτά, γιατί επτά λέει ο Κανονισμός. Βλέπετε ότι μετά τα οκτώ λεπτά αρχίζω και ενοχλώ, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι θα περνάμε τα δέκα λεπτά όλοι. Ο καθένας ό,τι πρέπει να πει, να το πει. Ιεραρχήστε αυτά που θεωρείτε σημαντικά.

Τον λόγο έχει για τη δευτερολογία της η ειδική αγορήτρια από τον ΣΥΡΙΖΑ κ. Μαρίνα Κοντοτόλη.

ΜΑΡΙΝΑ ΚΟΝΤΟΤΟΛΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα ολοκληρώνουμε τη συζήτηση για το νομοσχέδιο με τίτλο: «Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος - Φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις». Το νομοσχέδιο αυτό φέρει έναν τίτλο πολλά υποσχόμενο, που δημιουργεί την εντύπωση ότι θα προσφέρει ουσιαστική ανακούφιση στους πολίτες και θα ενισχύσει την οικονομία. Στην επιμονή του μάλιστα για δημιουργία εντυπώσεων ο κ. Χατζηδάκης είπε ότι «όπως και να το μετρήσετε, αυτό θα μείνει ως το νομοσχέδιο με τις δώδεκα μειώσεις φόρων και τις δώδεκα αυξήσεις αποδοχών».

Το ξέρετε ότι θα μείνετε στην ιστορία ως η Κυβέρνηση που θα φέρει αύξηση των φορολογικών εσόδων για το κράτος και των φορολογικών επιβαρύνσεων για τους πολίτες κατά 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ, καθώς με τον προϋπολογισμό του 2025 πληρώνουμε 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ περισσότερους φόρους και 1,5 δισεκατομμύριο περισσότερο ΦΠΑ για ένα 1 δισεκατομμύριο φόρο εισοδήματος;

Όταν αφαιρέτε από την αγοραστική δύναμη της κοινωνίας και των επιχειρήσεων 2,5 δισεκατομμύρια, για ποια μείωση δώδεκα φόρων μιλάτε; Αυτά τα έσοδα δεν θα προέλθουν από τους Έλληνες φυσικά πρόσωπα και ελληνικές επιχειρήσεις; Από πού θα έρθουν αυτά τα έσοδα; Χτίζετε δηλαδή τη δημοσιονομική λειτουργία του κράτους πάνω στο ότι θα εισπράξετε 2,5 δισεκατομμύρια παραπάνω φορολογικά έσοδα. Αφαιρέτε από την αγοραστική δύναμη της κοινωνίας 2,5 δισεκατομμύρια. Έτσι θα γραφτείτε δημοσιονομικά για το 2025.

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων, επαγγελματικών ομάδων και εργαζομένων εξέφρασαν ενστάσεις και παρατηρήσεις. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι οι στρατιωτικοί, όπως ο πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Στρατιωτικών, που έφτασε στο σημείο να απευθύνεται στην Κυβέρνηση λέγοντας «σας λέμε ότι δεν είμαστε επαίτες». Το ίδιο τονίζουμε και εμείς ως ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία σχετικά με την αύξηση της ειδικής αποζημίωσης νυχτερινής εργασίας για τα Σώματα Ασφαλείας και τις Ένοπλες Δυνάμεις, ότι ουσιαστικά πρόκειται για αυξήσεις κοροϊδία με ωριαίες αυξήσεις 0,55 ευρώ μεικτά και 0,44 ευρώ καθαρά, άρα από 2 έως 14 ευρώ τον μήνα μεικτά.

Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων. Τονίσαμε την αδικία. Όσοι συνταξιούχοι έχουν κάνει κράτηση εισφοράς αλληλεγγύης και έχουν μεικτή κύρια σύνταξη άνω των 1.400 ευρώ, δεν θα λάβουν ούτε το 2025 την αύξηση του 2,5%, που θα δώσει η Κυβέρνηση στους άλλους συνταξιούχους.

Ακούσαμε, μάλιστα, από τον πρόεδρο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Στρατιωτικών, τον κ. Νικολακόπουλο, ότι σε έκθεση του ΟΟΣΑ το 2023 αναγράφεται ότι έχει καταργηθεί η εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων όσον αφορά τις συντάξεις πάνω από 1.400 ευρώ. Δεν θα αναφερθώ σε άλλα λεπτομερώς γιατί ήδη τα αναδείξαμε και θα παραμείνω στον χρόνο μου.

Σε ό,τι αφορά τις εξαγγελίες του κ. Χατζηδάκη περί μικροψυχίας και μίζερου χριστουγεννιάτικου πνεύματος δεν θα σταθώ καθόλου. Και τούτο διότι ήδη σημειώσαμε ότι δεν παραβλέπουμε ότι το νομοσχέδιο περιλαμβάνει ορισμένα θετικά μέτρα, τα οποία είπαμε πως εμείς θα στηρίζουμε. Το είπαμε μια, το είπαμε δυο, το είπαμε τρεις, το είπαμε χίλιες δεκατρείς, ότι εμείς στηρίζουμε τα θετικά. Δεν ακούσαμε όμως να λέτε κάτι γι' αυτό. Δεν ήταν όμως στις επιτροπές για να μας ακούσει ο κ. Χατζηδάκης και να δει και την πλευρά τη θετικής, ότι εμείς στηρίζουμε τα θετικά, όπως η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, η μείωση ασφαλιστικών εισφορών κατά 1%, απαλλαγή φόρου εισοδήματος για ακίνητα σε μακροχρόνια μίσθωση, παράταση αναστολής ΦΠΑ στις νέες οικοδομές έως το 2025.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Οι αποφάσεις μας θα καθορίσουν το μέλλον της κοινωνίας και της οικονομίας μας. Αντί για αποσπασματικά μέτρα, χρειαζόμαστε μία ολοκληρωμένη στρατηγική που θα προωθήει τη δίκαιη ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την ευημερία για όλους.

Ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία στηρίζει τις αλλαγές που προάγουν την αποτελεσματικότητα, αλλά απαιτεί διαφάνεια, φορολογική δικαιοσύνη και λογοδοσία προς το Κοινοβούλιο και τους πολίτες. Εμείς δεν υποσχόμαστε ότι μπορούμε να κάνουμε θαύματα, αλλά θα στεκόμαστε στο πλευρό της κοινωνίας και, ναι, υπέρ των πολιτών και υπέρ των πολλών, γιατί, κύριε Χατζηδάκη, όπως απέδειξε μιλώντας και για τα θετικά του νομοσχεδίου, καμμία μίζερια, καμμία μικροπολιτική, κανένα κακό χριστουγεννιάτικο πνεύμα δικό μας.

Εμείς την ελληνική κοινωνία θα την κοιτάξουμε στα μάτια τις γιορτές. Εσείς όμως δεν θα την κοιτάξετε, γιατί είστε η Κυβέρνηση που οδήγησε την Ελλάδα και τους Έλληνες πολίτες να βρίσκονται αυτή τη στιγμή που μιλάμε στην τελευταία θέση ανάμεσα στα είκοσι επτά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή κάτω και από τη Βουλγαρία σε ό,τι αφορά την αγοραστική δύναμη των πολιτών με κριτήριο το μέσο ωρομίσθιο. Αυτή είναι η πραγματικότητα, κύριε Χατζηδάκη. Αυτή είναι η αλήθεια με την οποία θα κάνετε Χριστούγεννα και εσείς και η Κυβέρνησή σας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία συνάδελφε, ευχαριστώ για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει ο εισηγητής από το ΠΑΣΟΚ κ. Κουκουλόπουλος.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, έχουμε τοποθετηθεί επί της αρχής επανειλημμένα, ξεκινώντας από τον προϋπολογισμό, ότι το συγκεκριμένο φορολογικό νομοσχέδιο, γιατί αυτός είναι ο πυρήνας του, επ' ουδενί με αποσπασματικές ρυθμίσεις δεν μπορεί να βελτιώσει αισθητά, χειροπιαστά για την κοινωνία ένα άδικο φορολογικό σύστημα.

Έρχομαι σε προτάσεις που έστω και τώρα περιμένουμε, αλλά δεν είδαμε, αλλαγές, κύριε Υπουργέ, να τονίσουμε φράσεις επιγραμματικά. Είπαμε αυτό που κάνατε αποδεχόμενοι τη δική μας εκδοχή πριν από έναν χρόνο για το όριο κατοίκων από 500 να πέσει 1.500 για το τεκμαρτό, να κάνετε τα αντίστοιχα για τρίτεκνους, πολύτεκνους και άτομα με αναπηρία. Σας το είπα εμφατικά, δεν είδαμε καμμία βελτίωση.

Το ίδιο έπεσε η πρότασή μας στο κενό για το δεύτερο σκέλος

της πρότασης ΠΟΜΙΔΑ που αφορά ιδιαίτερα το απόθεμα κατοικιών στον νησιωτικό χώρο. Νομίζω κακώς δεν ενσωματώσατε την πρόταση.

Το ίδιο επίσης είχατε περιθώριο, σας είχαμε πει στην επιτροπή να διορθώσετε για τους ένοστους, γιατί -το κλίμα το βιώσαμε όλοι μαζί στην επιτροπή από την πλευρά των ένοστων- είναι πολύ νευραλγικές υπηρεσίες που παρέχουν και νομίζω κακώς δεν κάνετε μια έστω συμβολική βελτίωση για να δείξετε ότι ακούτε.

Τέλος, περιμένω έστω και την τελευταία στιγμή να δεχθείτε την πρόταση που ο κ. Καβαθάς, ο Πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ, κατέθεσε και υιοθετήσαμε όλη η αντιπολίτευση ή, εν πάσει περιπτώσει, εμείς τουλάχιστον, για να μην παίρνω και άλλους μαζί μας, κάποιος μπορεί να έχει μια άλλη λογική. Κάντε επήσιο το αφορολόγητο για το φιλοδώρημα. Τι νόημα έχετε να το βάζουμε μηνιαίο;

Δηλαδή αν ένας έχει φιλοδώρημα έναν μήνα 290 και έναν άλλο 310, θα πάει μήνα-μήνα η κατάθεση από τον επιχειρηματία; Μια φορά άπαξ το έτος και 3.600. Αποτυπώνει, αν θέλετε, και το πνεύμα της διάταξης όπως κατεβάζετε αυτό που σας πρότεινε η ΓΣΕΒΕΕ. Πρέπει να το κάνετε και καλύπτετε και τους εποχικά εργαζόμενους.

Συνεχίζω με το δεύτερο, για την αρχή για το ξέπλυμα. Καταψήφισαμε το άρθρο 112 ακριβώς γιατί παραμένει η εξαίρεση της ΕΛ.ΑΣ.. Είναι απαράδεκτη, ακατανόητη, ανεκδιήγητη η εξαίρεση της ΕΛ.ΑΣ.. Ουσιαστικά τορπιλίζουμε μια ανεξάρτητη αρχή σε έναν ιδιαίτερα νευραλγικό και ευαίσθητο τομέα, την ομαλή τη λειτουργία.

Δεύτερον, σε όλα τα άρθρα που αφορούν την ΑΑΔΕ ψηφίζουμε συλλήβδην «όχι» και συνειδητά και καθαρά. Για ποιον λόγο; Υπάρχουν και επιμέρους σωστές διατάξεις, αλλά για τη φιλοσοφία που αποπνέει όλο το εγχείρημα πώς πλησιάζετε γενικά το δημόσιο, σε μια υπηρεσία που έχει rotation και επιβάλλει ο διοικητής τρία χρόνια στις θέσεις ευθύνης, εσείς φροντίσατε να του κάνετε τρίτη ανανέωση θητείας χωρίς να δώσετε καμμία επαρκή εξήγηση ή μάλλον καμμία εξήγηση, ούτε καν εξήγηση δώσατε για ποιον λόγο κάνετε ανανέωση θητείας.

Ανοίγετε περαιτέρω από τον ιδιωτικό τομέα να πάρουμε σε θέσεις ανώτερης ευθύνης και συνολικά διέπεται από ένα πνεύμα όλη η διάταξη όπου οι δημόσιοι λειτουργοί πραγματικά κοιτούν αμύχανοι και προσπαθούν να κατανοήσουν πώς ακριβώς θα διαχειρίζεται μια υπηρεσία που έχει τόσα νευραλγικά ζητήματα στα χέρια της, από το λαθρεμπόριο μέχρι την προτεραιοποίηση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων για έλεγχο. Ειλικρινά δεν μπορούμε να καταλάβουμε αυτή τη λογική, η οποία αυξάνει και τις υπερεξουσίες του διοικητή.

Είναι μια λογική που δεν μας βρίσκει καθόλου σύμφωνους για το πώς αντιμετωπίζει νευραλγικές υπηρεσίες. Χρειάζεται συνεργασία με τις εκατοντάδες χιλιάδες υπαλλήλους της ΑΑΔΕ και όχι μόνο. Χρειάζεται μια ριζικά διαφορετική λογική και με αξιολόγηση πάντα, αν θέλουμε να έχουμε ένα δημόσιο τέτοιο που αξίζει στη χώρα και χρειάζεται η χώρα για να κάνει ένα μεγάλο άλμα προς τα εμπρός.

Στο τέταρτο σημείο θέλω να σταθώ, στις νεοφυείς. Θα δείτε ένα «παρών» μέσα, προφανώς δεν έχουμε κάτι με τις νεοφυείς, τουναντίον υπερθεματίζουμε σε ό,τι αφορά στις νεοφυείς επιχειρήσεις, αλλά είναι το ερώτημα που έκανα και δεν απαντήθηκε. Με τα ευαίσθητα ζητήματα αμυντικού τομέα έχουμε προγραμματίσει να φέρουμε είτε πρόταση νόμου είτε με τη μορφή τροπολογίας το επόμενο διάστημα. Θα αποτυπωθεί εκεί όλη η λογική μας. Δεν αφορά αρνητική θέση του ΠΑΣΟΚ στον θεσμό των νεοφυών και της καινοτομίας. Θα δείτε και την ψήφο μας εξάλλου σε άλλα άρθρα.

Έρχομαι στην τροπολογία. Ζήτησε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, κύριε Υπουργέ, και δεν πήραμε καμμία απάντηση, εκτός και αν δόθηκε και δεν ακούσαμε. Δεν μπορούμε να τη στηρίξουμε την τροπολογία, θα ψηφίσουμε «παρών». Τι κάνετε ακριβώς; Επαναφέρονται, λέει, της ΔΕΠΙΑ Εμπορίας οι μετοχές του ιδιώτη που κατέχει ένα 33%-34% στο ΤΑΙΠΕΔ. Με τι τίμημα αγόρασε; Με τι τίμημα θα πουλήσει; Σε σύμβαση το παραπέμπετε. Θα έρθει η σύμβαση στη Βουλή; Δεν προκύπτει από τις διατάξεις.

Θα το παρακολουθούμε αυτό το θέμα. Θα μάθουμε πόσο αγόρασε, πόσο πουλάει και τι ακριβώς θα το κάνει. Δεν μπορεί να μην υπάρχει διαφάνεια σε τόσο κρίσιμα ζητήματα, όπως είναι τα ζωτικά συμφέροντα του δημοσίου. Και μην ξεχνάτε πως ό,τι έχει να κάνει με την περιουσία, δυστυχώς για λόγους που έχουμε βάλει εμφαντικά στην Ολομέλεια όλοι μας από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ εδώ και χρόνια και όχι μόνο τώρα, ακόμη και από την αείμνηστη Φώφη Γεννηματά, και με το ατυχές πρώτο εξάμηνο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ όλη η περιουσία μας πηγαίνει για την αποπληρωμή του κεφαλαίου του δανείου, όπως τα πλεονάζοντα πάνε για αποπληρωμή τόκων. Δεν είναι δυνατόν να δεχτούμε, λοιπόν, τέτοιες διατάξεις έτσι χωρίς κανέναν έλεγχο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, με ένα τελευταίο σημείο. Αφορά τις συγχωνεύσεις. Προφανώς, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουμε από θέση αρχής αντίρρηση για κίνητρα συγχωνεύσεων. Όμως διαβάζοντας προσεκτικά τις διατάξεις, τα κίνητρα για συγχωνεύσεις αφορούν κατ'εξοχήν για μια ακόμη φορά τον τραπεζικό κλάδο, διευκολύνσεις.

Ψηφίζουμε «παρών», γιατί δεν είναι δυνατόν σε μια διήμερη συνεδρίαση που κυριαρχήθηκε σε μεγάλο μέρος -και στα μέσα ενημέρωσης έπαιξε- από την τροπολογία μας για την έκτακτη φορολόγηση των τραπεζών εμείς να δίνουμε ακόμα ένα δώρο στις τράπεζες, σαν να μην καταλαβαίνουμε τι συμβαίνει.

Ζητήσαμε μια έκτακτη φορολόγηση. Συμβολική τη χαρακτήρισε μεγάλο μέρος του Τύπου. Δεν ισχυριστήκαμε εμείς ότι σώζουμε δημοσιονομικά τη χώρα. Είπαμε να αλλάξει η σχέση της πολιτείας με τις τράπεζες, να γίνει εμφανής, διαφανής, δημόσια, για να προχωρήσουν σε βελτιώσεις σε ό,τι αφορά τις χρεώσεις και το spread, δηλαδή τη διαφορά, την απόσταση μεταξύ επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων.

Ακούγοντας την απάντηση του κυρίου Υπουργού χθες είναι να απορεί κανείς. «Σιγά μην ξυπνήσει το παιδί», περίπου αυτό έλεγε για τις τράπεζες. Ειλικρινά, κύριε Υπουργέ, να πω κάτι; Αν αυτή η λογική ότι θα δώσουμε τους επενδυτές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Και ολοκληρώστε με αυτό.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τότε γιατί βάζουμε τέλος κρουαζιέρας και διπλασιάζουμε το τέλος ανθεκτικότητας; Θα δώσουμε κι εκεί επενδυτές; Είστε αντιφατικοί. Δεν είναι δυνατόν. Η Ελλάδα δεν είναι φορολογικός παράδεισος.

Θέλω να κλείσω, κύριε Πρόεδρε, με αυτήν τη φράση. Το πρόβλημά σας δεν είναι ότι θέλουμε έναν τραπεζικό τομέα ισχυρό. Το ΠΑΣΟΚ έχει βάλει πλάτη σε αυτήν την υπόθεση με βαρύτατο πολιτικό τίμημα. Οι τράπεζες έριξαν την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το 2011 και το ξέρετε πολύ καλά. Έχουμε πληρώσει πολύ βαρύ τίμημα για την υπόθεση των τραπεζών, για να στηρίξουμε την εξυγίανσή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ωστόσο το πρόβλημα σήμερα -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- είναι ένα. Ο Πρόεδρος Τζο Μπάιντεν πριν από δύο ή τρία χρόνια -δεν θυμάμαι καλά- είπε απευθυνόμενος στη Wall Street: «Δεν κάνατε εσείς οι χρηματιστές την Αμερική, την έκανε η μεσαία τάξη και η εργατική τάξη». Και η νέα Υπουργός Οικονομικών της Μεγάλης Βρετανίας πριν από έναν μήνα είπε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε συνάδελφε!

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ολοκλήρωσα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Όχι, η ισονομία έναντι όλων σημαίνει ότι μετά τα εννέα λεπτά...

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Για την υπερφορολόγηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Είπατε για μία φράση και είπατε δέκα! Ωραία, πείτε και για την Αμερική, πείτε και για τη Βρετανία τι έγινε και για τη Γερμανία και για τη Γαλλία.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ολοκλήρωσα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώσατε! Παρακαλώ!

Όταν λέτε στο Προεδρείο ολοκληρώσατε, ολοκληρώσατε. Λυπάμαι.

Μου είναι άχαρο κι εμένα να κλείνει έτσι η ομιλία, αλλά παρακαλώ! Είμαστε στα δέκα λεπτά, από τα εννιάμισι σας ενόχλησα. Αν θέλετε να είναι δεκάλεπτες οι ομιλίες εισηγηθείτε το στην Ολομέλεια και στη Διάσκεψη των Προέδρων!

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε! Νομίζω είστε παλιός Κοινοβουλευτικός και καταλαβαίνετε τώρα το πνεύμα. Κάποιοι τηρούν τον χρόνο, κάποιοι δεν τον τηρούν, γιατί να το κάνουμε αυτό; Μετά τα οκτώμισι αρχίζω και ενοχλώ. Στα έξι λεπτά χτυπάει το πρώτο κουδούνι, στα επτά το δεύτερο και έπρεπε στα επτά με επτάμισι να κατεβαίνετε. Εγώ στα οκτώμισι ενοχλώ, αλλά δεν θα πηγαίνουν στα δέκα λεπτά όλοι!

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Καλώς, κύριε Πρόεδρε. Η Υπουργός της Αγγλίας είπε πως όποιου τού φαίνεται πολλοί οι φόροι μπορεί να φύγει από την Αγγλία, κύριε Πρόεδρε. Αυτό ήθελα μόνο να προσθέσω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρείται παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος», είκοσι πέντε μαθητρίες και μαθητές και τέσσερις συνοδεί εκπαιδευτικοί από το 23^ο και 25^ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ολοκληρώνουμε τις δευτερολογίες με την κ. Ιατρίδη από τη Νέα Δημοκρατία.

ΤΣΑΜΠΙΚΑ (ΜΙΚΑ) ΙΑΤΡΙΔΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι η μέχρι τώρα συζήτηση του νομοσχεδίου στην Ολομέλεια έδειξε για ακόμα μία φορά την αμχανία της Αντιπολίτευσης, την αμχανία που προκύπτει όταν έχεις μπροστά σου ένα θετικό νομοσχέδιο και δεν μπορείς να το ψηφίσεις για μικροκομματικούς λόγους.

Ειλικρινά, παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον το γεγονός ότι όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης έχουν πει ότι θα καταψηφίσουν και μένει βεβαίως να δούμε αναλυτικότερα αν θα υπερψηφιστούν κάποια άρθρα όπως έχουμε προτείνει, τα οποία βρίσκονται στη σωστή κατεύθυνση για τους Έλληνες φορολογούμενους και τους Έλληνες πολίτες, τις ρυθμίσεις δηλαδή που αφορούν στις μειώσεις φόρων και την ενίσχυση του εισοδήματος.

Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο παρόν νομοσχέδιο προβλέπονται δώδεκα μειώσεις φόρων και μέτρα ενίσχυσης του εισοδήματος των πολιτών, μεταρρυθμίσεις που εκσυγχρονίζουν τη φορολογική νομοθεσία, συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς 2024 για τη χρηματοδότηση σημαντικών υποδομών και έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη κατά συνολικά 400 εκατομμύρια ευρώ, κίνητρα για συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους, φορολογικά κίνητρα για την προώθηση της καινοτομίας και της έρευνας στον χώρο των επιχειρήσεων και των επενδυτών, ο εκσυγχρονισμός του διοικητικού μοντέλου της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, η παράταση έως την 31^η Δεκεμβρίου 2026 της αναστολής επιβολής φόρου υπεραξίας από μεταβίβαση ακινήτων, η μείωση ύψους 50% του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας για ελεύθερους επαγγελματίες που ασκούν τη δραστηριότητά τους και έχουν την κύρια κατοικία τους σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο των χιλίων πεντακοσίων κατοίκων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα επεκταθώ στις λεπτομέρειες των ρυθμίσεων, μια και έχουμε αναφερθεί ήδη εκτενώς σε προηγούμενες συνεδριάσεις. Δεν μπορώ όμως να μην απαντήσω και σε ορισμένες απόψεις που διατυπώθηκαν σχετικά με την πολιτική της Κυβέρνησής μας. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Πρωθυπουργού μας Κυριάκου Μητσοτάκη είναι αυτή που από το 2019 έχει μειώσει εβδομήντα δύο φόρους και εισφορές.

Το επισημαίνω αυτό γιατί κάποιοι που επέβαλαν την πιο

σκληρή φορολογία έρχονται και κατηγορούν την Κυβέρνηση ότι είναι εναντίον των πολλών. Όμως είναι πολλοί αυτοί που έχουν ωφεληθεί από την πολιτική μας. Είναι οι πολλοί αυτοί που έχουν ωφεληθεί από το γεγονός ότι αυτή η Κυβέρνηση είναι συνεπής από το 2019 στη βασική της δέσμευση για μειώσεις φόρων και αντίστοιχη ενίσχυση των εισοδημάτων. Ακόμη και για τους ένοστους η αύξηση είναι ένα μικρό βήμα -το αναγνωρίζουμε- αλλά είναι δεδομένο ότι δεν θα σταματήσουμε εδώ.

Θέλω ακόμα να πω δυο λόγια για την επιχειρηματικότητα, η οποία ενισχύεται και από αυτό το νομοσχέδιο. Για τα αριστερά πολιτικά κόμματα πολλές φορές η επιχειρηματικότητα ισούται, με μια δόση υπερβολής -και το λέω αυτό, να παρεξηγηθώ- με εγκληματική δραστηριότητα που στόχο έχει την εκμετάλλευση των εργαζομένων.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η υγιής επιχειρηματικότητα δημιουργεί καλές θέσεις εργασίας. Η επιχειρηματικότητα μειώνει, μαζί με άλλες παρεμβάσεις, και την ανεργία, μια ανεργία η οποία για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια έχει σταθεροποιηθεί σε ένα ποσοστό κάτω από το 10%.

Περαιτέρω, η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, σε συνδυασμό με την αντίστοιχη ενίσχυση της καινοτομίας και της έρευνας, δημιουργεί τις προϋποθέσεις να επανέλθει επιστημονικό προσωπικό, το οποίο για λόγους που όλοι ξέρουμε έφυγε για το εξωτερικό.

Γι' αυτό κι εμείς μιλάμε για μια ολιστική προσέγγιση στην πολιτική μας. Ολιστική προσέγγιση σημαίνει ενίσχυση των εισοδημάτων των πολιτών, παροχή σημαντικών φορολογικών κινήτρων, μείωση του μη μισθολογικού κόστους και μείωση της φοροδιαφυγής. Όλα αυτά δημιουργούν ένα οικονομικό περιβάλλον πιο σύγχρονο, πιο ευνοϊκό, πιο σταθερό, ένα περιβάλλον εντός του οποίου να μπορούν οι πολίτες να δημιουργούν, να ζουν και να απολαμβάνουν τους κόπους τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνω σημειώνοντας τα εξής. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ο Πρωθυπουργός μας Κυριάκος Μητσοτάκης και οι Βουλευτές της Συμπολίτευσης αναγνωρίζουμε πλήρως ότι υπάρχουν σοβαρά ζητήματα για τους πολίτες. Και το αναγνωρίζουμε, γιατί είμαστε ενεργά μέλη της κοινωνίας, είμαστε πάντα δίπλα στους συμπολίτες μας.

Γι' αυτό κι έχουμε δεσμευτεί ότι η χώρα το 2027 θα είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση από το 2019, όταν και αναλάβαμε τη διακυβέρνησή της. Με προσήλωση στον στόχο αυτό χωρίς δογματισμούς και το κυριότερο χωρίς λαϊκισμό και ανέξοδες υποσχέσεις, εργαζόμαστε συστηματικά για να πετύχουμε τον στόχο αυτό, βήμα προς βήμα, με συνεχή αξιολόγηση και πάντα με βάση τις δημοσιονομικές δυνατότητες και προτεραιότητες της χώρας.

Γι' αυτό και στηρίζουμε ανεπιφύλακτα το παρόν νομοσχέδιο. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε, και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Θα ολοκληρώσουμε τη συνεδρίαση με την τοποθέτηση της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Κωνσταντοπούλου και στη συνέχεια του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Δήμα, με τη σχετική ανοχή στις δύο τοποθετήσεις, στις οποίες είμαι βέβαιος ότι δεν θα γίνει κατάχρηση.

Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ακούμε φοβερά πράγματα από την Κυβέρνηση και πραγματικά νομίζω ότι η Πλεύση Ελευθερίας, εκτός από τις προτάσεις που καταθέτει, εκτός από τις παρεμβάσεις που κάνουμε, εκτός από τις επίκαιρες ερωτήσεις, τις επισημάνσεις, όλες μας τις ενέργειες, θα πάρουμε και μια άλλη πρωτοβουλία, κυρία Δήμα, που είναι να εκδώσουμε ένα ανθολόγιο με τις κυβερνητικές δηλώσεις.

Τελευταία κυβερνητική δήλωση, οι Έλληνες, λέει, δεν είναι φτωχοί, αισθάνονται φτωχοί. Κοιμούνται, λέει, το βράδυ και ξυπνάνε το πρωί και αισθάνονται φτωχοί. Γενικά είναι ψυχολογικό δηλαδή το θέμα.

Και είναι αυτή η ανάλυση του Υπουργού Υγείας, σε μια περίοδο όπου οι Έλληνες πολίτες δεν έχουν τη δυνατότητα να απο-

λαύσουν τα βασικά δικαιώματα στην υγεία, δεν υπάρχουν νοσοκομεία σε κατάσταση αξιόμαχη, αλλά αντίθετα αποδεδειγμένο υγειονομικό προσωπικό, δεν υπάρχουν δομές κατάλληλες, αλλά αντίθετα συνθήκες συνολικής κατάρρευσης του συστήματος υγείας, δεν υπάρχουν εκείνα που θα έπρεπε να υπάρχουν σε όλο το πεδίο του κοινωνικού κράτους δικαίου. Και ακούμε τον κ. Γεωργιάδη να μας λέει ότι είναι θέμα ψυχολογικό, είναι κάποιος ιδεασμός των ανθρώπων, που νομίζουν ότι δεν είναι καλά, ενώ είναι.

Και μου θυμίζει αναπόδραστα αυτή η φράση του κ. Γεωργιάδη τις αντίστοιχες φανφάρες -δεν ξέρω ποια λέξη να χρησιμοποιήσω- του κ. Βαρτζόπουλου, που μας λέει ότι δεν υπάρχει θέμα έμφυλης βίας, υπάρχει ένα βιολογικό ζήτημα, οι γυναίκες είναι το ασθενές φύλο και άρα είναι καμωμένες για να δολοφονούνται και οι άντρες είναι οι ισχυροί, δυνατόι και είναι προορισμένοι να σκοτώνουν τις γυναίκες τους και αυτό είναι βιολογικό.

Άρα η φτώχεια, η ανασφάλεια, η αγωνία για την επιβίωση είναι ψυχολογικό, η έμφυλη βία είναι βιολογικό και κατά τα άλλα, βέβαια, ο Πρωθυπουργός θα τα λύσει όλα με πράσινο τσάι, όπως είπε πριν από λίγη ώρα στη συνάντησή του με τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ. Μάλλον κάπως έτσι, με μαντζούνια δηλαδή, θα μας προτείνει να λύσει τα ζητήματα της κοινωνίας.

Εμείς, επειδή ξέρουμε καλά ότι οι πολίτες και αξίζουν καλύτερα και δικαιούνται περισσότερα και μπορούν να ζήσουν μια αξιοβίωτη ζωή, τέτοια που την ονειρεύονται, δεν θα πάψουμε να είμαστε εδώ και με τις παρεμβάσεις μας να σας θέτουμε προ των ευθυνών σας.

Θα ξεκινήσω με τα ζητήματα της έμφυλης βίας που άπτονται φυσικά, κυρία Υφυπουργέ, και των ζητημάτων του Υπουργείου σας, γιατί περιμένουμε τι προϋπολογισμό τελικά θα διαθέσετε για την αντιμετώπιση και καταπολέμηση της έμφυλης βίας που φυσικά, δεν είναι βιολογικό φαινόμενο, όπως και οι γυναικοκτονίες.

Κυρίες εδώ των Πρακτικών, ξέρω ότι τα έχετε παραλάβει εσείς πολλές φορές και τα διαβάξετε. Ο Πρωθυπουργός, βέβαια, ενώ τα έχει παραλάβει πολλές φορές, δεν απαντάει. Κατέθεσα τη Δευτέρα την τριακοστή πρώτη επίκαιρη ερώτησή μου προς τον Πρωθυπουργό για το πότε θα ποινικοποιήσει η Κυβέρνηση το κακούργημα της γυναικοκτονίας. Για τριακοστή πρώτη φορά. Τριάντα φορές έχει αρνηθεί να απαντήσει ο κ. Μητσοτάκης, τριάντα φορές έχει αρνηθεί να προσέλθει στη Βουλή, ενώ ο Κανονισμός της Βουλής το προβλέπει και τον υποχρεώνει κάθε Παρασκευή, όπως ο ίδιος έχει δηλώσει ότι η Παρασκευή είναι η μέρα που θα απαντάει. Κάθε Παρασκευή οφείλει να έρχεται και να απαντάει σε δύο ερωτήσεις.

Εδώ και ενάμιση χρόνο σχεδόν έχει προσέλθει και έχει απαντήσει συνολικά σε δύο ερωτήσεις και έκτοτε κρύβεται. Ο Πρωθυπουργός «πόκεμον», ο Πρωθυπουργός που τον ψάχνουμε με τον ειδικό φακό πού θα εμφανιστεί να τον πετύχουμε και που προτιμά, βέβαια, να είναι στο ασφαλές περιβάλλον, είτε του γραφείου του είτε του σκηνοθετημένου ακροατήριου με φίλιες ερωτήσεις και χωρίς πολλές πολλές αμφισβητήσεις.

Άλλη μία γυναίκα δολοφονήθηκε την Κυριακή, με το που μπήκε ο Δεκέμβρης. Έχουν φτάσει δεκατέσσερις οι γυναικοκτονίες το 2024 και πέρυσι τέτοια εποχή αυτό που έκανε η Κυβέρνηση ήταν να καθαίρει το έργο της Γεωργίας Λαλέ, τη ροζ σημαία που συμβόλιζε τη μάχη των γυναικών κατά της έμφυλης βίας και το ζήτημα των γυναικοκτονιών. Καταθέτω, λοιπόν, στα Πρακτικά την τριακοστή πρώτη επίκαιρη ερώτησή μου στον κ. Μητσοτάκη για το θέμα των γυναικοκτονιών.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εκτός από την ποινικοποίηση της γυναικοκτονίας, εμείς κάναμε και μια άλλη πρόταση που είναι η ίδρυση επίσημου φορέα συλλογής, καταγραφής, ταξινόμησης, ανάλυσης, δημοσίευσης στατιστικών δεδομένων για τις γυναικοκτονίες. Είναι ένα πρώτο βήμα καταγραφής και είναι αυτό το βήμα που θα σας υποχρεώσει να προβείτε στη συνέχεια στην αυτοτελή ποινικοποίηση, γιατί μόνο μέσω της καταγραφής από επίσημο φορέα μπορεί να ανα-

δειχθεί ότι εδώ μιλάμε για ένα ακραία επαναλαμβανόμενο στη χώρα μας έγκλημα, το οποίο εσείς αρνείστε να ποινικοποιήσετε ως ιδιώνυμο αδίκημα, η αφαίρεση της ανθρωπίνης ζωής μιας γυναίκας επειδή είναι γυναίκα από τον σύντροφο, πρώην σύντροφο, σύζυγο, πρώην σύζυγο, οικείο, ο οποίος ασκεί επάνω στη γυναίκα αυτή εξουσία ζωής ή θανάτου.

Ρωτήστε έστω τις γυναίκες Βουλευτές σας και τις γυναίκες Υπουργούς σας, αισθάνονται άνετα με αυτή την κατάσταση που έχετε δημιουργήσει; Αισθάνονται άνετα με το γεγονός ότι αρνείστε; Σήμερα, ευτυχώς, είναι τώρα από κάτω μόνο η κ. Ιατρίδη και δεν έχω τις συνήθειες ιαχές. Όταν είναι άνδρες Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, υπάρχει μια ασύλληπτη αντίδραση από κάτω όταν μιλώ για την ποινικοποίηση της γυναικοκτονίας.

Καταθέτω στα πρακτικά τις τρεις επίκαιρες ερωτήσεις που έχω καταθέσει, μία στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη -συζητήθηκε την περασμένη εβδομάδα- μία στον Υπουργό Δικαιοσύνης -θα συζητηθεί τη Δευτέρα- και μία στον Πρωθυπουργό -θα δούμε εάν θα συζητηθεί γιατί είναι η δεύτερη φορά που την καταθέτω για τον ορισμό επίσημου φορέα καταγραφής των γυναικοκτονιών στην Ελλάδα. Το έχουν κάνει δεκαοκτώ κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεκαοκτώ! Αρνείται να το κάνει προς το παρόν η Ελλάδα. Μάλτα, Ολλανδία, Σουηδία, Ισπανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Λετονία, Πορτογαλία, Γερμανία, Γαλλία, Φινλανδία, Λιθουανία, Τσεχία, Ιρλανδία, Ουγγαρία, Ιταλία, Κροατία, Βουλγαρία το έχουν κάνει. Σκεφτείτε το. Είστε κι εσείς νομικός, ξέρω ότι είστε Υφυπουργός Οικονομικών, αλλά αφού δεν έχουμε τον Πρωθυπουργό και τώρα μάλλον πίνει το πράσινο τσάι του, διαβιβάστε το, με το μπισκοτάκι του να το σκεφτεί κι αυτό. Τα καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας, κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Καταθέτω επίσης στα Πρακτικά την εικοστή τέταρτη επίκαιρη ερώτηση που έχω καταθέσει στον Πρωθυπουργό -είκοσι τρεις φορές έχει αρνηθεί να την απαντήσει- για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα. Είκοσι τρεις φορές έχει αρνηθεί να το απαντήσει. Περιέχει αυτή η επίκαιρη ερώτηση και το ζήτημα της έμφυλης βίας και των γυναικοκτονιών. Την καταθέτω και αυτήν στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας, κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επειδή έμαθα ότι η ΕΡΤ σήμερα είπε «επιτέλους βρήκαμε αντιπολίτευση», δεν ξέρω τι έχει πάθει η ΕΡΤ. Δεν ξέρει ότι υπάρχει αντιπολίτευση στη χώρα; Και δεν θα περιοριστώ φυσικά στην Πλεύση Ελευθερίας, αλλά η ΕΡΤ σήμερα ανακάλυψε ότι υπάρχει αντιπολίτευση που δέχθηκε ο κ. Μητσοτάκης ότι υπάρχει αντιπολίτευση; Τέτοια ενημέρωση θέλετε; Έτσι οραματίζεστε το κράτος δικαίου, με ενημέρωση τόσο χειραγωγούμενη από την ΕΡΤ, την οποία θα μου επιτρέψετε να θυμάμαι, ότι αγωνίστηκα για να υπερασπιστώ την ανεξάρτητη λειτουργία της. Ήμουν κοντά στους εργαζομένους της όταν πάλευαν και τους είχατε απολύσει και υπήρξα η πρώτη που μπήκα και ανοίξαμε το σήμα τον Ιούνιο του 2015, στις 11 Ιουνίου του 2015 όταν ξανάνοιξε η ΕΡΤ. Λυπάμαι, αλλά δεν αγωνίστηκαν κάποιοι άνθρωποι για να είναι η ΕΡΤ φερέφωνο της Κυβέρνησης και του κ. Μητσοτάκη.

Καταθέτω, λοιπόν, μήπως αντιληφθούν και οι ιδύνοντες στην ΕΡΤ ότι αντιπολίτευση βεβαίως υπάρχει. Κυβέρνηση αναζητείται. Η κυβέρνηση αναζητείται για να μην πω καταζητείται. Θα ήταν και πιο σωστός όρος το καταζητείται, με τόση εμπλοκή σε αξιόπινες πράξεις.

Επίσης καταθέτω για πέμπτη φορά την επίκαιρη ερώτηση, μετά από τέσσερις αρνήσεις απάντησης του κυρίου Πρωθυπουργού και του κ. Χατζηδάκη -δεν είναι εδώ σήμερα- για το λαθρεμπόριο καυσίμων και επικίνδυνων υλών στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας και την ασφάλεια του επιβατικού κοινού. Έχει να κάνει με τις αποκαλύψεις για παράνομο φορτίο, το οποίο μετέφερε η εμπορική αμαξοστοιχία στη σύγκρουση που αποτέλεσε το γεγο-

νός του εγκλήματος των Τεμπών. Είναι δεδομένο και στοιχειοθετημένο ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας από το 2008 γνωρίζει για το λαθρεμπόριο καυσίμων, ότι ο σημερινός Υπουργός Οικονομικών, τότε ως Υπουργός Μεταφορών κ. Χατζηδάκης έλεγε ότι θα το πατάξει. Και σήμερα ο κ. Μητσοτάκης μας λέει ότι είναι θεωρία συνωμοσίας το λαθρεμπόριο καυσίμων και ότι συκοφαντούμε τον νεκρό όταν τον ρωτάμε: Τι δουλειά είχε ένας εθελοντής στο γραφείο του να είναι οδηγός της εμπορικής αμαξοστοιχίας στα Τέμπη;

Και ο ίδιος, ως Πρωθυπουργός, πώς ακριβώς εμπλέκεται σε αυτή την υπόθεση; Πέμπτη φορά λοιπόν κατέθεσα τη Δευτέρα αυτή την επίκαιρη ερώτηση. Την καταθέτω και στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας, κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ελπίζω να μην φτάσουμε στον αριθμό που έχω καταθέσει άλλες επίκαιρες ερωτήσεις.

Για τις συνθήκες ασφάλειας των αερομεταφορών, επίσης πολλοστή φορά -την καταθέτω και για τα Πρακτικά- στον κ. Μητσοτάκη από πέρυσι τον Απρίλιο καταθέτω ξανά και ξανά επίκαιρη ερώτηση για την ασφάλεια των αερομεταφορών, διότι ο επικεφαλής της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας έχει προειδοποιήσει από πέρυσι ότι είναι σε τέτοια κατάσταση οι αερομεταφορές, που κινδυνεύουμε να έχουμε Τέμπη του αέρα.

Ερωτώ τον Πρωθυπουργό και αρνείται ο Πρωθυπουργός να έρθει να απαντήσει και τι έχει κάνει και τι έχει παραλάβει από τον κ. Καραμανλή, αυτόν που παραιτήθηκε και μετά τον προστατεύατε και τον αναστηλώσατε και τώρα -από ό,τι είδα- γράφει και χορηγούμενα άρθρα για το μετρό της Θεσσαλονίκης. Μήπως θα τον κάνετε και πρωθυπουργό; Δεν θα είστε πλειοψηφία, οπότε αυτό θα το γλιτώσουμε. Όμως, το να μην απαντά ο Πρωθυπουργός από τον Απρίλιο τι κάνει για την ασφάλεια των αερομεταφορών, είναι κάτι που τον εκθέτει. Μόλις κατέθεσα για τα Πρακτικά τη σχετική ερώτηση.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επίκαιρη ερώτηση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σε σχέση με το πόρισμα της εισαγγελίας του Αρείου Πάγου για τις υποκλοπές, ότι όλα είναι καλώς καμωμένα και καλώς παρακολουθείτο ο κ. Χατζηδάκης, είναι η πέμπτη φορά που καταθέτω επίκαιρη ερώτηση στον κ. Μητσοτάκη, λόγω των προηγούμενων αρνήσεων του να απαντήσει. Ο δε κ. Χατζηδάκης δηλώνει αναρμόδιος για τον εαυτό του. Κατέθεσα και στον ίδιο επίκαιρη ερώτηση για το πώς είναι δυνατόν να είναι πρώτος τη τάξει Υπουργός, να έχει παρακολουθηθεί από την ΕΥΠ -ενδεχομένων να παρακολουθείται και τώρα-, να βγαίνει πόρισμα της εισαγγελίας του Αρείου Πάγου ότι καλώς παρακολουθείτο και να παραμένει στη θέση του; Ως τι; Ως ανδρείκελο; Ως Υπουργός μαριονέτα; Ως εκβιαζόμενος και παρακολουθούμενος Υπουργός; Ως υπόλογο πρόσωπο; Ρώτησα τον ίδιο ευθέως, γιατί εμείς έχουμε αυτή την κακή συνήθεια της ευθύτητας.

Ξέρετε, κύριε Δήμα, τι μου απάντησε; Τίποτα. Είπε «είμαι αναρμόδιος να απαντήσω για τον εαυτό μου». Αυτό είναι, βέβαια, μια ομολογία. Αυτός που είναι αναρμόδιος να απαντήσει για τον εαυτό του, είναι προφανώς ελεγχόμενος, εκβιαζόμενος και καθοδηγούμενος. Καταθέτω και αυτή την επίκαιρη ερώτηση για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επίκαιρη ερώτηση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επίκαιρη ερώτηση για ένα θέμα το οποίο είναι πάρα πολύ σοβαρό και αφορά την γενοκτονία, βέβαια, που διαπράττεται στην Παλαιστίνη εναντίον του παλαιστινιακού λαού. Είναι μια επίκαιρη ερώτηση που την καταθέτω για δέκατη έβδομη φορά, μετά από δεκαέξι αρνήσεις του κ. Μητσοτάκη να προσέλθει να απαντήσει

και την καταθέτω με πάρα πολύ μεγάλη ανησυχία για την χώρα μου.

Είπε ο κ. Μαρινάκης ότι δεν βοηθάνε τέτοιες αποφάσεις -λέει ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, το στόμα και ο εκπρόσωπος του Πρωθυπουργού και όλης της Κυβέρνησης-, όπως η απόφαση να εκδοθούν τα εντάλματα σύλληψης κατά Νετανιάχου και λοιπών για εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Ρώτησα: Τον Χίτλερ εσείς δεν θα τον πηγαίνατε δικαστήριο; Φαίνεται ότι δεν θα τον πηγαίνατε. Ο μ.κ. Μαρινάκης μάς λέει ότι δεν βοηθάνε αυτά, η δε κ. Παπαδοπούλου, η Υφυπουργός Εξωτερικών, είπε ότι είναι άλλο να εκδίδεις εντάλματα σύλληψης κατά ενός τρομοκράτη και άλλο κατά ενός εκλεγμένου δημοκρατικά αρχηγού κράτους, του Νετανιάχου, δηλαδή.

Σοβαρά; Δεν γνωρίζετε ότι το καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου συνήφθη και έγινε ακριβώς για να μην χαιρούν ασυλίας και ατιμωρησίας οι αρχηγοί κρατών και τα κυβερνητικά στελέχη για διεθνή εγκλήματα;

Δεν γνωρίζετε ότι βασική αρχή του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου είναι ακριβώς η ατομική, η προσωπική ποινική ευθύνη καθενός που εμπλέκεται και ιδίως των πολιτικών και κυβερνητικών προσώπων;

Δεν γνωρίζετε ότι τα διεθνή εγκλήματα έχουν ως κορυφαίο και κεντρικό στοιχείο τη διάπραξη τους κατ' εντολή κυβερνητική και κρατική και άρα οι πρώτοι οι οποίοι πρέπει να διώκονται δεν είναι, φυσικά, οι τελευταίοι τροχοί της αμάξης αλλά οι επιτελείς, στρατιωτικοί, κυβερνητικοί, κρατικοί;

Καταθέτω επίκαιρη ερώτηση στον κύριο Πρωθυπουργό, γιατί θα το πω καθαρά και θέλω να είμαι πάρα πολύ σαφής: Ο κ. Μητσοτάκης έχει προσωπική ευθύνη. Από τις 23 Οκτωβρίου 2023, που πήγε στο Ισραήλ για λίγες ώρες, σε ταξίδι αστεράτη όπως είπε τότε η ΕΡΤ, αγκάλιασε μπροστά στις κάμερες τον Νετανιάχου -τον αγκάλιασε- και του είπε «δεν έρχομαι μόνο ως σύμμαχος αλλά ως αληθινός φίλος». Ανάμεσα σε αυτά που του είπε ήταν το διαβόητο «whatever happens, happens without too much of a humanitarian cost», δηλαδή, ότι είναι να γίνει, να γίνει χωρίς υπερβολικό ανθρωπιστικό κόστος.

Είμαστε σε φάση υπερβολικού ή ανεκτού ανθρωπιστικού κόστους για τον κ. Μητσοτάκη; Διότι, κατά την άποψη και τη θέση της Πλεύσης Ελευθερίας, ο κ. Μητσοτάκης ενθάρρυνε τα εγκλήματα με αυτή του τη φράση και μέχρι τώρα ενστερνίζεται και καλύπτει τα εγκλήματα με αυτή την πολιτική που ακολουθεί, σε πείσμα του ότι ο ελληνικός λαός ουδέποτε έχει δώσει νομιμοποίηση και εντολή για διάπραξη διεθνών εγκλημάτων. Δεν εκπροσωπεί τον ελληνικό λαό ο κ. Μητσοτάκης, όταν καλύπτει τον Νετανιάχου στα διεθνή εγκλήματα και φυσικά, δεν νομιμοποιείται η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας να μην προβεί στη σύλληψη του Νετανιάχου, εφόσον εμφανισθεί σε ελληνικό έδαφος. Είναι υποχρέωση της Ελλάδας, κατά το καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που ήμασταν στα ιδρυτικά του μέλη. Ήμασταν, επίσης, στα πρώτα εξήντα κράτη-μέλη που κατέθεσαν το πιστοποιητικό της κύρωσης με τον ν.3003/2002 και έχουμε ευθύνη, κύριοι, να εφαρμόσουμε το καταστατικό και φυσικά, να συλλάβουμε τον Νετανιάχου και καθέναν εναντίον του οποίου υπάρχει ένταλμα σύλληψης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Καταθέτω για τα Πρακτικά τη δέκατη έβδομη επίκαιρη ερώτηση στον κ. Μητσοτάκη μετά από δεκαέξι αρνήσεις.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επίκαιρη ερώτηση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αρα για την περίπτωση που εξακολουθεί η ΕΡΤ να ψάχνει αντιπολίτευση, αντιπολίτευση υπάρχει σθεναρή. Κυβέρνηση δεν υπάρχει και σήμερα. Να, τώρα άδειασαν και τα μπροστινά έδρανα. Υπάρχουν δύο Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας πίσω-πίσω. Όλο και πιο πίσω και θα δούμε πού θα πάει αυτή η υπόθεση.

Έρχομαι σε δύο θέματα, τα οποία αφορούν όλους μας. Πάλι με εντυπωσιάζει η κυβερνητική σιγή. Οι πλημμύρες που συνέβησαν τις προηγούμενες μέρες, οι καταστροφές αλλά και οι απώλειες ανθρώπινων ζωών από πλημμύρες, η τρομερή καταστροφή στη Ρόδο, οι τρομερές καταστροφές στη Λήμνο και η απώλεια

δύο συνανθρώπων μας, σας θέτει, κύριοι, προ της ευθύνης σας. Εγώ δεν ήθελα ποτέ να έρθουμε σε αυτή τη θέση να σας πούμε «εμείς σας τα είπαμε». Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα από πέ- ρσι τον Αύγουστο -από τον Αύγουστο του 2023!- σας έχει καταθέσει προτάσεις για την πολιτική προστασία και πρόταση πρόσληψης των δύομισι χιλιάδων εποχικών πυροσβεστών. Αρνείστε να το κάνετε.

Κάναμε τροπολογία. Την υπέγραψαν όλοι μαζί οι Βουλευτές 11 Νοεμβρίου 2024 -την καταθέτω για τα Πρακτικά-, για να κηρυχθεί ολόκληρο το έτος αντιπυρική περίοδος, διότι ακόμη έχουμε φωτιές και αντιπλημμυρική περίοδο, διότι η κλιματική κρίση σημαίνει ακριβώς αυτό, ότι σε όλη τη διάρκεια του έτους έχουμε ανάγκες πολιτικής προστασίας και εναντίον των πυρκαγιών και εναντίον των πλημμυρών. Δεν είναι δυνατόν εσείς να αρνείστε το αυτονόητο.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα τροπολογία ερώτηση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σας προειδοποιώ, επειδή άκουσα πάλι εξυπνάδες από τον κ. Μαρινάκη, ότι το ΠΑΣΟΚ καταθέτει τροπολογίες και δεν είναι κοστολογημένες, ότι, πρώτον, εμείς θα σας καταθέσουμε την τροπολογία για τους εποχικούς πυροσβέστες και για την αντιπυρική και αντιπλημμυρική περίοδο ως πρόταση νόμου, οπότε θα κοστολογηθεί θέλετε, δεν θέλετε και θα έχετε να απαντήσετε για ποιον λόγο δίνετε 8 δισεκατομμύρια ευρώ στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για προπληρωμή μη οφειλόμενου χρέους και δεν δίνετε χρήματα για την πολιτική προστασία και τους μάχιμους εποχικούς πυροσβέστες.

Και δεύτερον, θα πρέπει να απαντήσετε με ποιο θράσος μιλάτε για τους άλλους, όταν το κόμμα σας, πέραν του ότι έχει καταχρεωθεί, έχει καταχρεωθεί με τις δικές σας ενέργειες με 500 εκατομμύρια ευρώ. Χρωστάτε 500 εκατομμύρια ευρώ και μιλάτε σαν να είστε το υπόδειγμα της χρηστής διαχείρισης.

Το δεύτερο θέμα που θέλω, βεβαίως, να θίξω είναι το εξής. Με συγχωρείτε, αλλά επειδή μιλήσατε και μιλάτε για κοστολογημένες προτάσεις, καταθέτω για άλλη μια φορά στα Πρακτικά -κύριοι Βουλευτές μου, θα κλείσουμε έναν χρόνο σε λίγο, από 18 Δεκεμβρίου την είχαμε καταθέσει- την πρόταση νόμου για την επαναφορά των δώρων εορτών και αδειάς σε εργαζομένους στο δημόσιο, την επαναφορά του δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου μισθού, η οποία είναι κοστολογημένη από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και έχει αποτιμηθεί ότι θα στοιχίσει 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ, το υποτετραπλάσιο, το ένα τέταρτο δηλαδή από αυτό που ετοιμάζεστε να προπληρώσετε χωρίς να σας το ζητάει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και χωρίς να οφείλετε.

Το καταθέτω και αυτό στα Πρακτικά, την κοστολόγηση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Καλείστε να απαντήσετε για αυτές σας τις επιλογές.

Και πριν πάρω και ένα λεπτό μετά από το δεύτερο θέμα, για να θυμίσω στον κύριο Υπουργό τις προτάσεις μας, θα κλείσω με το ζήτημα των Γλυπτών του Παρθενώνα.

Η Πλεύση Ελευθερίας έχει με θαρρετό τρόπο βγει μπροστά στο θέμα αυτό από την πρώτη μου ομιλία εδώ, στη Βουλή. Καταθέτω στα Πρακτικά Πέμπτη, 6 Ιουλίου του 2023 την πρώτη μου ομιλία, στην οποία λέω ότι χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία επανένωσης των Γλυπτών του Παρθενώνα και τη δεύτερη, επίσης, ομιλία, στην οποία μιλώ για την ανάκτηση των Γλυπτών του Παρθενώνα και ότι ελπίζουμε ότι θα ακολουθήσουν και οι κλεμμένοι αρχαιολογικοί θησαυροί, οι γερμανικές οφειλές.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στις 27 Νοεμβρίου του 2023, επίκαιρη ερώτηση στην Υπουργό Πολιτισμού, όπου λέμε ότι εμείς έχουμε προτάσεις για το θέμα. Επίκαιρη ερώτηση και παρέμβαση στις 29 Νοεμβρίου του 2023. Το καταθέτω και αυτό στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Την 1^η Δεκεμβρίου του 2023, την 15 Δεκεμβρίου του 2023 και βεβαίως, οι επίκαιρες ερωτήσεις και του κ. Καζαμιά, 28 Αυγούστου του 2023 και οι σχετικές απαντήσεις.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κοντεύετε να κάνετε τα Γλυπτά του Παρθενώνα αντίστοιχη περίπτωση με τις γερμανικές οφειλές. Να διαβεβαιώνετε, δηλαδή, ότι κάτι θα γίνει και να υπαναχωρείτε σιγά-σιγά και τίποτε να μη γίνεται.

Πέρυσι, ο κ. Μητσοτάκης, ηθελημένα ή άθελά του, κατάφερε μέσω της άστασης κίνησης του κ. Ρίσι Σούνακ, του πρώην Πρωθυπουργού της Βρετανίας, να γίνει το θέμα των Γλυπτών πρώτο στην επικαιρότητα, με τεράστια υποστήριξη από τη διεθνή κοινή γνώμη και από τη βρετανική κοινή γνώμη. Και τότε του είπαμε ότι έχουμε προτάσεις και ότι, αν δυσκολεύεστε για τη νομική στρατηγική, για τη διπλωματική στρατηγική και σε κάθε περίπτωση, σας καλούμε για να βάλουμε το θέμα αυτό στην πρώτη γραμμή.

Η Μελίνα Μερκούρη έλεγε ότι θα ήθελε να ζήσει την ημέρα που θα επανενωθούν τα Γλυπτά. Καταφέρνεται ο ένας μετά τον άλλον όσοι έχουν ταχθεί σε αυτή την υπόθεση, όπως και στην υπόθεση των γερμανικών οφειλών, να φεύγουν από τη ζωή και εσείς να συντηρείτε τη διεκδίκηση σαν μια εντελώς αόριστη δική σας δέσμευση.

Χαρακτηριστικό είναι ότι, ενώ πέρυσι, ο κ. Μητσοτάκης μίλησε δημόσια για τα Γλυπτά, φέτος στη συνάντησή του με τον Κιρ Στάρμερ δεν μίλησε δημόσια. Ικανοποίησε, δηλαδή, τις επιθυμίες του πρώην Πρωθυπουργού Σούνακ και απλώς έδωσε κάποιες διαρροές.

Κύριε Πρόεδρε, θα κλείσω την ομιλία μου, αναφέροντας τηλεγραφικά τις δέκα προτάσεις για το φορολογικό που έχει καταθέσει η Πλεύση Ελευθερίας και παραμένουν αναπάντητες. Την προηγούμενη φορά που τις διατύπωσα, ο κ. Δήμας μου είπε: Γιατί μόνο δέκα; Καταθέστε και άλλες.

Εμείς εμμένουμε σε αυτές τις δέκα και περιμένουμε τη δική σας απάντηση. Πρώτον, να καταργηθεί το σύστημα της οριζόντιας φορολόγησης των πολιτών.

Δεύτερον, να επανεξεταστούν οι επιβαλλόμενοι συντελεστές ΦΠΑ στα είδη και προϊόντα πρώτης ανάγκης για την εξασφάλιση της επιβίωσης της κοινωνίας. Στα προϊόντα τα οποία θεωρούνται πρώτης ανάγκης, όπως τρόφιμα και βασικά είδη, κατάργηση του ΦΠΑ.

Θα καταθέσουμε και ως πρόταση νόμου για να κοστολογηθεί, κύριε Δήμα και να απαντήσετε.

Τρίτον, πλήρης απαλλαγή των ευάλωτων ατόμων με αναπηρία -ήταν χθες η Ημέρα των Ατόμων με Αναπηρία- ανέργων, αστέγων, τριτέκνων, πολυτέκνων, νέων φοιτητών, νέων ζευγαριών και άλλων κατηγοριών από τον ΦΠΑ.

Τέταρτον, επαναφορά των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ στα Δωδεκάνησα και στις ακριτικές περιοχές.

Πέμπτον, εφαρμογή ανάλογου συστήματος μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ ή κατάργησης των συντελεστών ΦΠΑ για τις πληγείσες από πυρκαγιάς, πλημμύρες και άλλες καταστροφές περιοχές Θεσσαλίας, Έβρου και άλλες περιοχές.

Έκτον, κατάργηση του ΦΠΑ στις υπηρεσίες δικηγόρων, που είναι χαράτσι ουσιαστικά στους πολίτες, για να μην έχουν πρόσβαση στη δικαιοσύνη και στα δικαστήρια.

Έβδομον, κατάργηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο, πάγιο και διαχρονικό αίτημα των αγροτών,

δίκαιο αίτημα και πρόταση της Πλεύσης Ελευθερίας.

Όγδοον, μείωση των συντελεστών ΦΠΑ και κατάργηση κατά περίπτωση στα αγροτικά προϊόντα, διότι οι αγρότες δεν μπορούν να επιβιώσουν και χωρίς τους αγρότες και τον αγροτικό κόσμο, δεν μπορεί να επιβιώσει η κοινωνία. Γι' αυτό και εύστοχα λένε οι αγρότες στα συνθήματά τους, που κινητοποιούνται και από σήμερα, «χωρίς εμάς, τι θα φας;».

Ένατον, φορολόγηση των υπερκερδών των τραπεζών. Είναι πρότασή μας από πέρυσι και φυσικά, χαιρετίζουμε και την αντίστοιχη πρόταση που κατέθεσε το ΠΑΣΟΚ και τη στηρίζουμε.

Δέκατον, κατάργηση των τεκμηρίων που επιβλήθηκαν στους αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες, τους οποίους αντιμετωπίζετε σαν κλέφτες.

Κυρίες και κύριοι, νομίζω ότι κατέστη σαφές ότι η Πλεύση Ελευθερίας είναι και θα είναι εδώ, εφ' όλης της ύλης και σε κάθε στιγμή, ασκώντας αντιπολιτευση και συμπράττοντας για το θέμα κόμματα της Αντιπολιτεύσεως, εκεί όπου η Κυβέρνηση κρύβεται.

Η πρότασή μου να συγκροτήσουμε ένα Συμβούλιο Αντιπολιτεύσεως νομίζω ότι θα δώσει και ένα εργαλείο επιπλέον για την κοινοβουλευτική λειτουργία. Ήδη έχω ενημερώσει για το θέμα τον Γενικό Γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος και αύριο θα ενημερώσω τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ και τον Πρόεδρο της Νέας Αριστεράς και στη συνέχεια και όλους τους υπόλοιπους πολιτικούς Αρχηγούς, προκειμένου το μήνυμα να είναι σαφές, ότι η Αντιπολιτεύση είναι εδώ, δίπλα στην κοινωνία και εκεί όπου θέλετε να βρίσκετε άδεια έδρανα και σιγή, θα βρίσκεται φωνή των πολιτών και Ζωή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνεται η συζήτηση επί του νομοσχεδίου με την τοποθέτηση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών του κ. Δήμα.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Κωνσταντοπούλου, είχατε πει δέκα συν δέκα προτάσεις, όσον αφορά τη φορολογία.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Περιμένω να απαντήσετε στις πρώτες δέκα.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Αυτό που σας είχα πει ήταν να καταθέσετε βεβαίως και τις υπόλοιπες δέκα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Θέλετε και τις άλλες δέκα για να απαντήσετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Πρόεδρε, τελευταίος μιλάει ο Υπουργός. Παρακαλώ, ακουστήκατε με μεγάλη άνεση.

Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):

Είμαι σίγουρος πως στο ανθολόγιο που θα εκδώσετε, θα συμπεριλάβετε και δηλώσεις σας του 2014 για την πρώτη φορά αριστερά.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το προς ψήφιση φορολογικό νομοσχέδιο στοχεύει στην ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών, στη βελτίωση της ευημερίας τους, στη θωράκιση της ελληνικής οικονομίας απέναντι στην εξελισσόμενη κλιματική κρίση και στη συμβολή τους στην ανάπτυξη της οικονομίας μέσω της προώθησης της έρευνας και της καινοτομίας. Όλοι οι παραπάνω στόχοι είναι απαιτητικοί και φιλόδοξοι. Ως τέτοιοι απαιτούν πολλή δουλειά από όλους μας. Ωστόσο είναι απαραίτητο να επιτευχθούν, ώστε η χώρα μας να πάει ακόμη πιο μπροστά και όπως της αξίζει. Αυτό θα το πετύχουμε μέσω του εξορθολογισμού των φόρων και της μείωσης της εκεί που μπορούμε και πρέπει.

Θέλω να καταθέσω -όπως κατέθεσα και στις επιτροπές- τις εβδομήντα δύο μειώσεις φόρων που έχουμε πραγματοποιήσει από το 2019, όπου μέσα συμπεριλαμβάνονται και οι είκοσι τρεις μειώσεις στους έμμεσους φόρους.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών)

κονομικών κ. Χρίστος Δήμας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στον στόχο της μείωσης της φοροδιαφυγής κάναμε τη διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με τα POS, ένα emblematico έργο με το οποίο μόνο μέσα στο πρώτο εννιάμηνο του 2024 τα έσοδα από τον ΦΠΑ έχουν αυξηθεί κατά 11,2% σε σχέση με το πρώτο εννιάμηνο του 2023 και ήδη στους πρώτους έντεκα μήνες του έτους έχουν συνδεθεί πάνω από τετρακόσιες τριάντα χιλιάδες POS με ταμειακές μηχανές. Στην ίδια κατεύθυνση, όμως, εντάσσεται και η ολοκλήρωση του myDATA με την ενσωμάτωση και την αξιοποίηση όλων των συναλλαγών, τερματικών POS, ψηφιακών δελτίων αποστολής και ψηφιακού πελατολογίου που συμβάλλουν καθοριστικά στη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης μέσω της προώθησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών.

Επειδή κάποιοι, όμως, προσπαθούν να δαιμονοποιήσουν την αύξηση στα φορολογικά έσοδα, θέλω να τονίσω ότι όταν η αύξηση στα φορολογικά έσοδα είναι αποτέλεσμα της ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας και της πάταξης της φοροδιαφυγής και συνοδεύεται με μείωση της φορολογίας, τότε είναι και θετική και επίτευγμα.

Πάμε, όμως, πιο συγκεκριμένα στις διατάξεις του νομοσχεδίου, ειδικότερα το κεφάλαιο για την έρευνα και την καινοτομία και νομίζω το ακούσαμε και στη διαδικασία ακρόασης των φορέων. Δίνουμε πλέον τα πιο ανταγωνιστικά φορολογικά κίνητρα για έρευνα και ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπερεκπτώσεις δαπανών που φτάνουν το 250% από 200% που είναι σήμερα, όταν αυτές οι επιχειρήσεις κάνουν από κοινού έργα μαζί με ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια ή νεοφυείς επιχειρήσεις και φτάνουν για μικρές, μικρομεσαίες και μεσαίες επιχειρήσεις έως και το 315% που είναι το υψηλότερο ποσοστό -φορολογικό κίνητρο υπερεκπτώσεων δαπανών- στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το ίδιο κάνουμε όμως και με τα κίνητρα που δίνουμε για τους επενδυτικούς αγγέλους, θέλοντας στην πραγματικότητα να ενισχύσουμε ουσιαστικά το οικοσύστημα καινοτομίας. Και δεν καταλαβαίνω τη στάση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στο συγκεκριμένο άρθρο. Δεν βρίσκω κανέναν λόγο για τον οποίο δεν πρέπει να υπερψηφίσετε αυτό το κίνητρο, όπου τριπλασιάζουμε το φορολογικό κίνητρο, ώστε να είναι ακόμα περισσότερα κεφάλαια διαθέσιμα για τις νεοφυείς επιχειρήσεις της χώρας. Τα ίδια ισχύουν και για εισφορά κεφαλαίου, όμως, στα ΑΚΕΣ, στα Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών. Προβλέπεται επίσης ότι από 1^η Ιανουαρίου του 2025 όποιο φυσικό πρόσωπο κάνει επένδυση της τάξεως των 250.000 ευρώ σε νεοφυή επιχείρηση, θα λαμβάνει την ειδική άδεια παραμονής.

Επεκτείνουμε, όμως, σημαντικά και τα κίνητρα για εμπορική εκμετάλλευση ευρεσιτεχνίας, της λεγόμενης πατέντας. Με τη νέα ρύθμιση εκτός από την ισχύουσα τριετή απαλλαγή των κερδών της επιχείρησης από την εμπορική εκμετάλλευση της πατέντας, προβλέπεται πλέον και μείωση 10% του φόρου εισοδήματος για επιπλέον επτά έτη μετά τη λήξη της τριετίας, ώστε ακόμη περισσότεροι άνθρωποι να κρατάνε την πατέντα για μια δεκαετία.

Επίσης, παρέχονται σημαντικά κίνητρα για συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων που αφορούν στη μικρή επιχειρηματικότητα και εδώ πέρα να τονίσω πως οι ρυθμίσεις δεν αφορούν καθόλου τις τράπεζες, όπως πολύ λανθασμένα αναφέρθηκε από κάποιους συναδέλφους. Δίνουμε φορολογικά κίνητρα για μετασχηματισμούς, συγχωνεύσεις επιχειρήσεων, μειώνοντας μεταξύ άλλων το ελάχιστο όριο του εταιρικού κεφαλαίου, το οποίο απαιτείται να έχει η νέα νομική οντότητα, από 125.000 ευρώ στις 100.000 ευρώ.

Με το προς ψήφιση φορολογικό νομοσχέδιο συνεχίζουμε, όμως, τις μειώσεις της φορολογίας και αναφέρω συγκεκριμένες μειώσεις του φορολογικού νομοσχεδίου.

Πρώτον, είναι η μείωση κατά μια ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών. Αν δούμε σωρευτικά τις μειώσεις των ασφαλιστικών εισφορών από το 2019 μέχρι σήμερα είναι στο 5,4% και έχουμε δεσμευτεί ότι μέχρι το τέλος της θητείας μας θα υπάρξει επιπλέον μείωση κατά τουλάχιστον μισή ποσοστιαία μονάδα.

Δεύτερον, κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για όλα τα φυσικά πρόσωπα, όλους τους ελεύθερους επαγγελματίες. Το τέλος επιτηδεύματος είναι ένας φόρος ο οποίος επιβλήθηκε στην αρχή της οικονομικής κρίσης το 2011. Σήμερα ερχόμαστε και το καταργούμε εντελώς για τα φυσικά πρόσωπα.

Τρίτον, η απαλλαγή φόρου εισοδήματος για τρία έτη για τα ακίνητα που θα νοικιάσουν τα οποία δηλώνονταν προηγουμένως ως κενά ή είχαν διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση.

Τέταρτον, η απαλλαγή από τον φόρο ασφαλιστρού κατά 15% των συμβολαίων υγείας για παιδιά έως δεκαοκτώ ετών. Σε περίπτωση οικογενειακού ή ομαδικού συμβολαίου ο φόρος μειώνεται αναλογικά με τον αριθμό των ανήλικων μελών που καλύπτει.

Πέμπτον, διπλάσια μείωση του ΕΝΦΙΑ από το 2025, από το 10% στο 20% για κατοικίες φυσικών προσώπων φορολογητέας αξίας έως 500.000 ευρώ που είναι ασφαλισμένες για φυσικές καταστροφές, πυρκαγιές, σεισμούς και πλημμύρες.

Έκτον, κατάργηση τέλους σταθερής τηλεφωνίας 5% για συνδέσεις με οπτική ίνα άνω των 100Mbps.

Έβδομον, η φορολόγηση οικισθελών παροχών επιχειρήσεων για γονείς. Συγκεκριμένα προβλέπονται εξαιρέσεις από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία. Η φορολόγηση αμοιβής για εφημερίες ιατρών με συντελεστή 22%. Το μηνιαίο καθαρό όφελος μεσοσταθμικά για τους ιατρούς υπολογίζεται σε 150 ευρώ, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις ξεπερνά ακόμη και τα 200 ευρώ. Η παράταση αναστολής ΦΠΑ για νέες οικοδομές έως τις 31 Δεκεμβρίου του 2025.

Επιπλέον των παραπάνω, με το νομοσχέδιο προβλέπεται παράταση έως 31 Δεκεμβρίου 2026 της αναστολής επιβολής φόρου υπεραξίας από μεταβίβαση ακινήτων, μείωση 50% του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας για ελεύθερους επαγγελματίες που ασκούν τη δραστηριότητά τους και έχουν την κύρια κατοικία τους σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο των χιλίων πεντακοσίων κατοίκων, διότι είναι διαφορετικό να είσαι ελεύθερος επαγγελματίας σε ένα μικρό χωριό και διαφορετικό να είσαι στο κέντρο της Αθήνας, η κατ' έτος αύξηση των ορίων κάθε κλίμακας της εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων κατά τρόπο που αντιστοιχεί με την αύξηση του ύψους των συντάξεων. Διορθώνουμε το ζήτημα του φιλοδωρηματος, απαλλάσσοντας τα ποσά αυτά έως το ποσό των 300 ευρώ. Μέχρι πρότινος τα φιλοδωρήματα φορολογούνταν. Αυτό που θεσπίζουμε, αυτό το οποίο νομοθετούμε είναι απαλλαγή των φιλοδωρημάτων και σε αυτό θέλω να είμαι ξεκάθαρος.

Πάμε όμως και στα μέτρα ενίσχυσης του εισοδήματος των πολιτών. Έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους με προσωπική διαφορά άνω των 10 ευρώ. Χορηγείται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του 2024, 200 ευρώ για σύνταξη έως 700 ευρώ, 150 ευρώ για σύνταξη από 700 ευρώ έως 1.100 ευρώ, 100 ευρώ για σύνταξη από 1.100 ευρώ έως 1.600 ευρώ, έκτακτη οικονομική ενίσχυση ύψους 200 ευρώ έως 31 Δεκεμβρίου σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Συνολικά αυτές οι ρυθμίσεις αφορούν πάνω από ένα εκατομμύριο εννιάκιστους συμπολίτες μας και το ποσό ανέρχεται σε 243 εκατομμύρια.

Επιπλέον, προβλέπεται αύξηση ειδικής αποζημίωσης νυχτερινής απασχόλησης κατά 20% των ενστολών από 1^η Ιανουαρίου του 2025. Είναι μικρή αύξηση, αλλά είναι ένα πρώτο βήμα.

Επίσης, προβλέπεται αναμόρφωση από 1^η Ιανουαρίου 2025 του μισθολογικού πλαισίου σπουδαστών των σχολών Ενόπλων Δυνάμεων, καταβολή κινήτρου επίτευξης δημοσιονομικών στόχων σε υπαλλήλους της ΕΛΣΤΑΤ.

Άρα, με το προς ψήφιση νομοσχέδιο γίνεται πρόβλεψη για πρώτη φορά για ομαλότητα στη διαδικασία της υποβολής των φορολογικών δηλώσεων. Συγκεκριμένα, υιοθετούμε σε πολύ μεγάλο βαθμό τις απόψεις του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας όπου θεσμοθετούμε συγκεκριμένο τετράμηνο για τη διαδικασία υποβολής φορολογικών δηλώσεων.

Και την ίδια στιγμή θέτουμε προ των ευθυνών τους τους επικεφαλής των φορέων που αποστέλλουν τα στοιχεία στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, ώστε να εγγράφονται πρώτα οι φορείς στο μητρώο, να στέλνουν εμπρόθεσμα τα στοιχεία και με όσο το δυνατόν λιγότερες ανακρίβειες. Σε περίπτωση σημαν-

τικού αριθμού ανακριβειών, τότε επιβάλλεται πρόστιμο στα φυσικά πρόσωπα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η φορολογική μας πολιτική στοχεύει στην ενίσχυση των εισοδημάτων των πολιτών, στον εξορθολογισμό των φορολογικών διαδικασιών, στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας, στη φορολογική δικαιοσύνη και στη βελτίωση της ευημερίας των πολιτών.

Ο στόχος μας είναι τα παραπάνω φορολογικά έσοδα τα οποία θα προκύψουν με λιγότερους φόρους να επιστρέψουν στην ίδια την κοινωνία με τη μορφή καλύτερων υπηρεσιών στην υγεία, την παιδεία και το σύνολο του κοινωνικού κράτους.

Και θέλω εδώ πέρα να πω πως χαρακτηριστικό παράδειγμα, απόδειξη αποτελεί το άρθρο 114 του φορολογικού νομοσχεδίου, το οποίο είναι συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός για το 2024 που αυξάνονται κατά 100 εκατομμύρια ευρώ το εθνικό σκέλος δαπανών και κατά 300 εκατομμύρια ευρώ το συγχρηματοδοτούμενο. Οι εν λόγω πιστώσεις πραγματοποιούνται χάρη στη συνετή οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης και την υπεραπόδοση της οικονομίας.

Όπως είπα πιο πριν, η Κυβέρνησή μας στοχεύει στην ενίσχυση των εισοδημάτων των πολιτών, στον εξορθολογισμό των φορολογικών διαδικασιών, στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της οικονομίας και στη βελτίωση της ευημερίας των πολιτών. Ο στόχος μας είναι τα παραπάνω φορολογικά έσοδα τα οποία θα προκύψουν να επιστραφούν στην κοινωνία.

Κλείνοντας, θέλω να κάνω μια σύντομη αναφορά στην τροπολογία με γενικό αριθμό 286 και ειδικό αριθμό 72. Θέλω να υπογραμμίσω τα εξής: Παρέχεται η δυνατότητα για την απόκτηση του συνόλου των μετοχών της «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» από το ΤΑΙΠΕΔ με σύμβαση αγοραπωλησίας μετοχών μεταξύ του ταμείου και της «HELLENIC ENERGY».

Στην προκειμένη περίπτωση έχουμε απαντήσει και σε επίκαιρες ερωτήσεις και θέλω να υπογραμμίσω πως η διεθνής διαγωνιστική διαδικασία που είχε προκηρυχθεί από το ΤΑΙΠΕΔ στις 23 Ιανουαρίου του 2020 για την πώληση του 65% των μετοχών της «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» που κατέχει το ταμείο ματαιώθηκε με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ. Αυτό συνέβη επειδή κρίθηκε πως ο διαγωνισμός δεν θα επιτύγχανε τους στόχους του λόγω οικονομικών αβεβαιοτήτων, αλλά και εκκρεμοδικιών. Δεδομένης της ακύρωσης, το ΤΑΙΠΕΔ βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης εναλλακτικών επιλογών.

Στο πλαίσιο αυτό, ναι, γίνεται πρόσθετη διερεύνηση για μια πιθανή απόκτηση μετοχών της «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.». Διερεύνηση είναι, καθώς η συγγέντρωση του 100% της «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» από το ΤΑΙΠΕΔ ενδεχομένως θα καθιστά αποτελεσματικότερη και επωφελές για το δημόσιο επιλογή για τη συνέχεια. Άρα, ναι, θέλουμε να υπάρχει η δυνατότητα. Θέλουμε να μπορέσουμε να λάβουμε την καλύτερη δυνατή επιλογή.

Κλείνοντας μια απάντηση στην Αξιωματική Αντιπολίτευση θέλω να δώσω, αλλά και στην εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ. Το ερώτημα

είναι: Είμαστε σε αγοραστική δύναμη σε χειρότερο επίπεδο από τη Βουλγαρία, όπως ισχυριστήκατε στις εισηγήσεις σας; Θέλω να δούμε τρία στοιχεία, τα οποία δείχνουν ακριβώς το αντίθετο.

Πρώτον, ο κατώτατος μισθός στην Ελλάδα, τον οποίον τον παραλάβαμε το 2019 στα 650 ευρώ, είναι στα 830 ευρώ σήμερα και μέχρι το τέλος θητείας μας θα φτάσει στα 950 ευρώ. Είναι στην ενδέκατη θέση η Ελλάδα ανάμεσα σε είκοσι δύο χώρες που έχουν θεσμοθετήσει κατώτατο μισθό.

Δεύτερον, στην πραγματική ατομική κατανάλωση κατά κεφαλήν με βάση τα επίσημα στοιχεία η Ελλάδα είναι στην εικοστή πρώτη θέση, πάνω δηλαδή εκτός από τη Βουλγαρία και άλλες έξι συνολικά χώρες. Γιατί, όμως, αυτός ο δείκτης θεωρείται πιο αξιόπιστος; Θεωρείται ότι περιλαμβάνει όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες που καταναλώνουν τα νοικοκυριά και στην πραγματικότητα είναι ο δείκτης ευημερίας τους. Με βάση, λοιπόν, τον δείκτη ευημερίας η Ελλάδα είναι στο 79% του μέσου όρου.

Τρίτον, η χώρα μας βρίσκεται σταθερά στις πρώτες θέσεις του ρυθμού αύξησης του πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Δεν πανηγυρίζουμε, δεν είναι κανένας λόγος για να πανηγυρίζουμε. Το λέω χωρίς καμμία αμφιβολία. Όμως, δεν πρέπει να ισοπεδώνουμε και τα πάντα και δεν πρέπει να υποτιμούμε και την ίδια την προσπάθεια που γίνεται αντικειμενικά τα τελευταία χρόνια.

Κλείνοντας, παρά το γεγονός ότι στις εισηγήσεις σας άκουσα πάρα πολλή κριτική, αντιλαμβάνομαι ότι θα υπερψηφίσετε πολλές από τις διατάξεις που έχουμε στο φορολογικό νομοσχέδιο. Νομίζω αυτό αποδεικνύει πως το συγκεκριμένο νομοσχέδιο έχει και σημαντικό βαθμό συναίνεσης και αντιλαμβανόμαστε όλοι τη σημασία που θα έχει αντίκτυπο στην καθημερινότητα των πολιτών, των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: «Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Σας επισημαίνουμε ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, 130 άρθρα, μία τροπολογία, το ακροτελεύτιο άρθρο και το σύνολο.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλούνται οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές να καταθέσουν στο Προεδρείο τα έγγραφα με τις ψήφους τους, προκειμένου να συμπεριληφθούν στα επίσημα Πρακτικά της Βουλής.

(Τα προαναφερθέντα έγγραφα με τις ψήφους καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

ND

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής	✓		
Άρθρο 1	✓		
Άρθρο 2	✓		
Άρθρο 3	✓		
Άρθρο 4	✓		
Άρθρο 5	✓		
Άρθρο 6	✓		
Άρθρο 7	✓		
Άρθρο 8	✓		
Άρθρο 9	✓		
Άρθρο 10	✓		
Άρθρο 11	✓		
Άρθρο 12	✓		
Άρθρο 13	✓		
Άρθρο 14	✓		
Άρθρο 15	✓		
Άρθρο 16	✓		
Άρθρο 17	✓		
Άρθρο 18	✓		
Άρθρο 19	✓		
Άρθρο 20	✓		
Άρθρο 21	✓		
Άρθρο 22	✓		
Άρθρο 23	✓		
Άρθρο 24	✓		
Άρθρο 25	✓		
Άρθρο 26	✓		
Άρθρο 27	✓		
Άρθρο 28	✓		
Άρθρο 29	✓		
Άρθρο 30	✓		
Άρθρο 31	✓		
Άρθρο 32	✓		
Άρθρο 33	✓		
Άρθρο 34	✓		
Άρθρο 35	✓		
Άρθρο 36	✓		
Άρθρο 37	✓		
Άρθρο 38	✓		
Άρθρο 39	✓		
Άρθρο 40	✓		
Άρθρο 41	✓		
Άρθρο 42	✓		

- 204 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 43	✓		
Άρθρο 44	✓		
Άρθρο 45	✓		
Άρθρο 46	✓		
Άρθρο 47	✓		
Άρθρο 48	✓		
Άρθρο 49	✓		
Άρθρο 50	✓		
Άρθρο 51	✓		
Άρθρο 52	✓		
Άρθρο 53	✓		
Άρθρο 54	✓		
Άρθρο 55	✓		
Άρθρο 56	✓		
Άρθρο 57	✓		
Άρθρο 58	✓		
Άρθρο 59	✓		
Άρθρο 60	✓		
Άρθρο 61	✓		
Άρθρο 62	✓		
Άρθρο 63	✓		
Άρθρο 64	✓		
Άρθρο 65	✓		
Άρθρο 66	✓		
Άρθρο 67	✓		
Άρθρο 68	✓		
Άρθρο 69	✓		
Άρθρο 70	✓		
Άρθρο 71	✓		
Άρθρο 72	✓		
Άρθρο 73	✓		
Άρθρο 74	✓		
Άρθρο 75	✓		
Άρθρο 76	✓		
Άρθρο 77	✓		
Άρθρο 78	✓		
Άρθρο 79	✓		
Άρθρο 80	✓		
Άρθρο 81	✓		
Άρθρο 82	✓		
Άρθρο 83	✓		
Άρθρο 84	✓		
Άρθρο 85	✓		
Άρθρο 86	✓		
Άρθρο 87	✓		
Άρθρο 88	✓		
Άρθρο 89	✓		

- 205 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 90	✓		
Άρθρο 91	✓		
Άρθρο 92	✓		
Άρθρο 93	✓		
Άρθρο 94	✓		
Άρθρο 95	✓		
Άρθρο 96	✓		
Άρθρο 97	✓		
Άρθρο 98	✓		
Άρθρο 99	✓		
Άρθρο 100	✓		
Άρθρο 101	✓		
Άρθρο 102	✓		
Άρθρο 103	✓		
Άρθρο 104	✓		
Άρθρο 105	✓		
Άρθρο 106	✓		
Άρθρο 107	✓		
Άρθρο 108	✓		
Άρθρο 109	✓		
Άρθρο 110	✓		
Άρθρο 111	✓		
Άρθρο 112	✓		
Άρθρο 113	✓		
Άρθρο 114	✓		
Άρθρο 115	✓		
Άρθρο 116	✓		
Άρθρο 117	✓		
Άρθρο 118	✓		
Άρθρο 119	✓		
Άρθρο 120	✓		
Άρθρο 121	✓		
Άρθρο 122	✓		
Άρθρο 123	✓		
Άρθρο 124	✓		
Άρθρο 125	✓		
Άρθρο 126	✓		
Άρθρο 127	✓		
Άρθρο 128	✓		
Άρθρο 129	✓		
Άρθρο 130	✓		
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 286/72	✓		
Ακροτελεύτιο Άρθρο	✓		
Επί του Συνόλου	✓		

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

N Δ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

ΙΑΤΡΙΔΗ ΤΣΑΜΗΚΑ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

- 206 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
--	-----	-----	-------

- 206 -

ΠΡΕΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

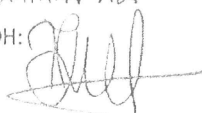
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		✓	
Άρθρο 1		✓	
Άρθρο 2		✓	
Άρθρο 3	✓		
Άρθρο 4	✓		
Άρθρο 5	✓		
Άρθρο 6	✓		
Άρθρο 7	✓		
Άρθρο 8	✓		
Άρθρο 9	✓		
Άρθρο 10	✓		
Άρθρο 11	✓		
Άρθρο 12	✓		
Άρθρο 13	✓		
Άρθρο 14	✓		
Άρθρο 15	✓		
Άρθρο 16	✓		
Άρθρο 17	✓		
Άρθρο 18	✓		
Άρθρο 19	✓		
Άρθρο 20	✓		
Άρθρο 21	✓		
Άρθρο 22	✓		
Άρθρο 23		✓	
Άρθρο 24	✓		
Άρθρο 25		✓	
Άρθρο 26		✓	
Άρθρο 27	✓		
Άρθρο 28	✓		
Άρθρο 29	✓		
Άρθρο 30	✓		
Άρθρο 31	✓		
Άρθρο 32	✓		
Άρθρο 33		✓	
Άρθρο 34	✓		
Άρθρο 35	✓		
Άρθρο 36			✓
Άρθρο 37	✓		
Άρθρο 38		✓	
Άρθρο 39			✓
Άρθρο 40			✓
Άρθρο 41			✓
Άρθρο 42			✓

- 208 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 43			✓
Άρθρο 44			✓
Άρθρο 45			✓
Άρθρο 46			✓
Άρθρο 47			✓
Άρθρο 48			✓
Άρθρο 49			✓
Άρθρο 50			✓
Άρθρο 51			✓
Άρθρο 52			✓
Άρθρο 53			✓
Άρθρο 54			✓
Άρθρο 55			✓
Άρθρο 56			✓
Άρθρο 57			✓
Άρθρο 58			✓
Άρθρο 59			✓
Άρθρο 60		✓	
Άρθρο 61		✓	
Άρθρο 62		✓	
Άρθρο 63		✓	
Άρθρο 64		✓	
Άρθρο 65		✓	
Άρθρο 66		✓	
Άρθρο 67		✓	
Άρθρο 68		✓	
Άρθρο 69		✓	
Άρθρο 70		✓	
Άρθρο 71		✓	
Άρθρο 72		✓	
Άρθρο 73		✓	
Άρθρο 74		✓	
Άρθρο 75		✓	
Άρθρο 76		✓	
Άρθρο 77		✓	
Άρθρο 78		✓	
Άρθρο 79		✓	
Άρθρο 80		✓	
Άρθρο 81		✓	
Άρθρο 82		✓	
Άρθρο 83		✓	
Άρθρο 84	✓		
Άρθρο 85	✓		
Άρθρο 86	✓		
Άρθρο 87			✓
Άρθρο 88	✓		
Άρθρο 89	✓		

- 209 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 90			✓
Άρθρο 91	✓		
Άρθρο 92	✓		
Άρθρο 93	✓		
Άρθρο 94	✓		
Άρθρο 95	✓		
Άρθρο 96			✓
Άρθρο 97	✓		
Άρθρο 98		✓	
Άρθρο 99	✓		
Άρθρο 100	✓		
Άρθρο 101			✓
Άρθρο 102			✓
Άρθρο 103	✓		
Άρθρο 104	✓		
Άρθρο 105	✓		
Άρθρο 106	✓		
Άρθρο 107	✓		
Άρθρο 108		✓	
Άρθρο 109		✓	
Άρθρο 110			✓
Άρθρο 111			✓
Άρθρο 112		✓	
Άρθρο 113	✓		
Άρθρο 114	✓		
Άρθρο 115	✓		
Άρθρο 116			✓
Άρθρο 117	✓		
Άρθρο 118		✓	
Άρθρο 119	✓		
Άρθρο 120			✓
Άρθρο 121	✓		
Άρθρο 122			✓
Άρθρο 123			✓
Άρθρο 124	✓		
Άρθρο 125			✓
Άρθρο 126	✓		
Άρθρο 127		✓	
Άρθρο 128	✓		
Άρθρο 129		✓	
Άρθρο 130			✓
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 286/72			✓
Ακροτελεύτιο Άρθρο		✓	
Επί του Συνόλου		✓	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
 ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΛΟΥΚΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΡΙΣ
 ΥΠΟΓΡΑΦΗ:
 ΠΑΡΑΡΤΗΤΑ 1

— 210 —

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
--	-----	-----	-------

- 211 -

ΣΥΡΙΖΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		✓	
Άρθρο 1		✓	
Άρθρο 2			
Άρθρο 3	✓		
Άρθρο 4	✓		
Άρθρο 5	✓		
Άρθρο 6	✓		
Άρθρο 7	✓		
Άρθρο 8	✓		
Άρθρο 9	✓		
Άρθρο 10	✓		
Άρθρο 11	✓		
Άρθρο 12	✓		
Άρθρο 13	✓		
Άρθρο 14	✓		
Άρθρο 15	✓		
Άρθρο 16	✓		
Άρθρο 17	✓		
Άρθρο 18	✓		
Άρθρο 19	✓		
Άρθρο 20	✓		
Άρθρο 21	✓		
Άρθρο 22	✓		
Άρθρο 23	✓		
Άρθρο 24			✓
Άρθρο 25		✓	
Άρθρο 26		✓	
Άρθρο 27			✓
Άρθρο 28	✓		
Άρθρο 29			✓
Άρθρο 30			✓
Άρθρο 31			✓
Άρθρο 32			✓
Άρθρο 33			✓
Άρθρο 34			✓
Άρθρο 35	✓		
Άρθρο 36	✓		
Άρθρο 37	✓		
Άρθρο 38	✓		
Άρθρο 39			✓
Άρθρο 40			✓
Άρθρο 41			✓
Άρθρο 42			✓

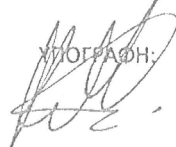
- 212 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 43	✓		
Άρθρο 44			✓
Άρθρο 45			✓
Άρθρο 46			✓
Άρθρο 47		✓	
Άρθρο 48		✓	
Άρθρο 49		✓	
Άρθρο 50		✓	
Άρθρο 51		✓	
Άρθρο 52		✓	
Άρθρο 53		✓	
Άρθρο 54		✓	
Άρθρο 55		✓	
Άρθρο 56		✓	
Άρθρο 57		✓	
Άρθρο 58		✓	
Άρθρο 59		✓	
Άρθρο 60		✓	
Άρθρο 61		✓	
Άρθρο 62		✓	
Άρθρο 63		✓	
Άρθρο 64		✓	
Άρθρο 65		✓	
Άρθρο 66		✓	
Άρθρο 67		✓	
Άρθρο 68		✓	
Άρθρο 69		✓	
Άρθρο 70		✓	
Άρθρο 71		✓	
Άρθρο 72		✓	
Άρθρο 73		✓	
Άρθρο 74		✓	
Άρθρο 75		✓	
Άρθρο 76		✓	
Άρθρο 77		✓	
Άρθρο 78		✓	
Άρθρο 79		✓	
Άρθρο 80		✓	
Άρθρο 81		✓	
Άρθρο 82		✓	
Άρθρο 83		✓	
Άρθρο 84	✓		
Άρθρο 85	✓		
Άρθρο 86	✓		
Άρθρο 87	✓		
Άρθρο 88	✓		
Άρθρο 89	✓		

- 213 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 90	✓		
Άρθρο 91	✓		
Άρθρο 92	✓		
Άρθρο 93	✓		
Άρθρο 94	✓		
Άρθρο 95	✓		
Άρθρο 96		✓	
Άρθρο 97	✓		
Άρθρο 98	✓		
Άρθρο 99	✓		
Άρθρο 100			✓
Άρθρο 101	✓		
Άρθρο 102	✓		
Άρθρο 103	✓		
Άρθρο 104	✓		
Άρθρο 105	✓		
Άρθρο 106	✓		
Άρθρο 107	✓		
Άρθρο 108			✓
Άρθρο 109	✓		
Άρθρο 110	✓		
Άρθρο 111	✓		
Άρθρο 112	✓		
Άρθρο 113	✓		
Άρθρο 114	✓		
Άρθρο 115	✓		
Άρθρο 116	✓		
Άρθρο 117	✓		
Άρθρο 118	✓		
Άρθρο 119	✓		
Άρθρο 120			✓
Άρθρο 121	✓		
Άρθρο 122	✓		
Άρθρο 123	✓		
Άρθρο 124	✓		
Άρθρο 125	✓		
Άρθρο 126	✓		
Άρθρο 127	✓		
Άρθρο 128	✓		
Άρθρο 129			✓
Άρθρο 130	✓		
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 286/72			✓
Ακροτελεύτιο Άρθρο		✓	
Επί του Συνόλου		✓	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

← 214 →

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
--	-----	-----	-------

ΣΥΡΙΖΑ Π-Ε,

Καρολίν Μαρίνα.

- 215 -

ΚΙΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		X	
Άρθρο 1		X	
Άρθρο 2		X	
Άρθρο 3			X
Άρθρο 4			X
Άρθρο 5			X
Άρθρο 6		X	
Άρθρο 7			X
Άρθρο 8			X
Άρθρο 9			X
Άρθρο 10		X	
Άρθρο 11	X		
Άρθρο 12		X	
Άρθρο 13		X	
Άρθρο 14			X
Άρθρο 15		X	
Άρθρο 16		X	
Άρθρο 17	X		
Άρθρο 18	X		
Άρθρο 19		X	
Άρθρο 20			X
Άρθρο 21			X
Άρθρο 22			X
Άρθρο 23			X
Άρθρο 24		X	
Άρθρο 25		X	
Άρθρο 26		X	
Άρθρο 27			X
Άρθρο 28			X
Άρθρο 29			X
Άρθρο 30			X
Άρθρο 31			X
Άρθρο 32			X
Άρθρο 33			X
Άρθρο 34			X
Άρθρο 35		X	
Άρθρο 36		X	
Άρθρο 37		X	
Άρθρο 38		X	
Άρθρο 39		X	
Άρθρο 40		X	
Άρθρο 41		X	
Άρθρο 42		X	

- 216 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 43		X	
Άρθρο 44		X	
Άρθρο 45		X	
Άρθρο 46		X	
Άρθρο 47		X	
Άρθρο 48		X	
Άρθρο 49		X	
Άρθρο 50		X	
Άρθρο 51		X	
Άρθρο 52		X	
Άρθρο 53		X	
Άρθρο 54		X	
Άρθρο 55		X	
Άρθρο 56		X	
Άρθρο 57		X	
Άρθρο 58		X	
Άρθρο 59		X	
Άρθρο 60		X	
Άρθρο 61		X	
Άρθρο 62		X	
Άρθρο 63		X	
Άρθρο 64		X	
Άρθρο 65		X	
Άρθρο 66		X	
Άρθρο 67		X	
Άρθρο 68		X	
Άρθρο 69		X	
Άρθρο 70		X	
Άρθρο 71		X	
Άρθρο 72		X	
Άρθρο 73		X	
Άρθρο 74		X	
Άρθρο 75		X	
Άρθρο 76		X	
Άρθρο 77		X	
Άρθρο 78		X	
Άρθρο 79		X	
Άρθρο 80		X	X ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 81			X
Άρθρο 82			X
Άρθρο 83		X	
Άρθρο 84		X	
Άρθρο 85		X	
Άρθρο 86		X	
Άρθρο 87		X	
Άρθρο 88		X	
Άρθρο 89			X

- 217 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 90		X ΚΑΤΑ	X
Άρθρο 91			X
Άρθρο 92			X
Άρθρο 93			X
Άρθρο 94			X
Άρθρο 95			X
Άρθρο 96			X
Άρθρο 97			X
Άρθρο 98		X	
Άρθρο 99		X	
Άρθρο 100		X	
Άρθρο 101		X	
Άρθρο 102		X	
Άρθρο 103		X	
Άρθρο 104		X	
Άρθρο 105		X	
Άρθρο 106		X	
Άρθρο 107		X	
Άρθρο 108		X	
Άρθρο 109		X	
Άρθρο 110			X
Άρθρο 111			X
Άρθρο 112			X
Άρθρο 113		X	
Άρθρο 114		X	
Άρθρο 115			X
Άρθρο 116		X	
Άρθρο 117			X
Άρθρο 118		X	
Άρθρο 119		X	
Άρθρο 120		X	
Άρθρο 121			X
Άρθρο 122			X
Άρθρο 123		X	
Άρθρο 124			X
Άρθρο 125			X
Άρθρο 126		X	
Άρθρο 127		X	
Άρθρο 128		X	
Άρθρο 129		X	
Άρθρο 130		X	
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 286/72		X	
Ακροτελεύτιο Άρθρο		X	
Επί του Συνόλου		X	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: Κ.Κ.Ε.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

ΤΣΟΚΑΝΙΔΕ ΧΡΗΣΟΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

- 218 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
--	-----	-----	-------

— 219 —

Ε.Α.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		+	
Άρθρο 1		+	
Άρθρο 2		+	
Άρθρο 3	+		
Άρθρο 4	+		
Άρθρο 5			+
Άρθρο 6	+		
Άρθρο 7	+		
Άρθρο 8	+		
Άρθρο 9	+		
Άρθρο 10		+	
Άρθρο 11	+		
Άρθρο 12	+		
Άρθρο 13		+	
Άρθρο 14	+		
Άρθρο 15	+		
Άρθρο 16	+		
Άρθρο 17	+		
Άρθρο 18	+		
Άρθρο 19		+	
Άρθρο 20			+
Άρθρο 21			+
Άρθρο 22		+	
Άρθρο 23			+
Άρθρο 24		+	
Άρθρο 25		+	
Άρθρο 26		+	
Άρθρο 27		+	
Άρθρο 28			+
Άρθρο 29		+	
Άρθρο 30		+	
Άρθρο 31		+	
Άρθρο 32		+	
Άρθρο 33		+	
Άρθρο 34		+	
Άρθρο 35	+		
Άρθρο 36			+
Άρθρο 37	+		
Άρθρο 38			+
Άρθρο 39		+	
Άρθρο 40		+	
Άρθρο 41		+	
Άρθρο 42		+	

- 220 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Αρθρο 43		+	
Αρθρο 44		+	
Αρθρο 45		+	
Αρθρο 46		+	
Αρθρο 47			+
Αρθρο 48			+
Αρθρο 49		+	
Αρθρο 50		+	
Αρθρο 51			+
Αρθρο 52			+
Αρθρο 53		+	
Αρθρο 54		+	
Αρθρο 55		+	
Αρθρο 56		+	
Αρθρο 57	+		
Αρθρο 58		+	
Αρθρο 59		+	
Αρθρο 60		+	
Αρθρο 61		+	
Αρθρο 62		+	
Αρθρο 63		+	
Αρθρο 64		+	
Αρθρο 65		+	
Αρθρο 66		+	
Αρθρο 67		+	
Αρθρο 68		+	
Αρθρο 69		+	
Αρθρο 70		+	
Αρθρο 71		+	
Αρθρο 72		+	
Αρθρο 73		+	
Αρθρο 74		+	
Αρθρο 75		+	
Αρθρο 76		+	
Αρθρο 77		+	
Αρθρο 78		+	
Αρθρο 79		+	
Αρθρο 80		+	
Αρθρο 81	+		
Αρθρο 82		+	
Αρθρο 83		+	
Αρθρο 84		+	
Αρθρο 85		+	
Αρθρο 86		+	
Αρθρο 87		+	
Αρθρο 88		+	
Αρθρο 89	+		

- 221 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 90			+
Άρθρο 91			+
Άρθρο 92	+		
Άρθρο 93	+		
Άρθρο 94	+		
Άρθρο 95	+		
Άρθρο 96			+
Άρθρο 97			+
Άρθρο 98		+	
Άρθρο 99	+		
Άρθρο 100		+	
Άρθρο 101		+	
Άρθρο 102		+	
Άρθρο 103		+	
Άρθρο 104		+	
Άρθρο 105			+
Άρθρο 106			+
Άρθρο 107			+
Άρθρο 108		+	
Άρθρο 109		+	
Άρθρο 110			+
Άρθρο 111			+
Άρθρο 112		+	
Άρθρο 113		+	
Άρθρο 114		+	
Άρθρο 115	+		
Άρθρο 116	+		
Άρθρο 117	+		
Άρθρο 118		+	
Άρθρο 119		+	
Άρθρο 120		+	
Άρθρο 121	+		
Άρθρο 122		+	
Άρθρο 123			+
Άρθρο 124	+		
Άρθρο 125		+	
Άρθρο 126		+	
Άρθρο 127		+	
Άρθρο 128			+
Άρθρο 129		+	
Άρθρο 130		+	
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 286/72		+	
Ακροτελεύτιο Άρθρο		+	
Επί του Συνόλου		+	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΣΗ
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

- 222 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
--	-----	-----	-------

- 223 -

ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		✓	
Άρθρο 1		✓	
Άρθρο 2		✓	
Άρθρο 3	✓		
Άρθρο 4			✓
Άρθρο 5		✓	
Άρθρο 6			✓
Άρθρο 7			✓
Άρθρο 8	✓		
Άρθρο 9		✓	
Άρθρο 10		✓	
Άρθρο 11	✓		
Άρθρο 12		✓	
Άρθρο 13		✓	
Άρθρο 14	✓		
Άρθρο 15		✓	✓
Άρθρο 16			✓
Άρθρο 17	✓		
Άρθρο 18	✓		
Άρθρο 19		✓	
Άρθρο 20	✓		
Άρθρο 21	✓		
Άρθρο 22			✓
Άρθρο 23		✓	
Άρθρο 24	✓		
Άρθρο 25		✓	
Άρθρο 26		✓	
Άρθρο 27	✓		
Άρθρο 28			✓
Άρθρο 29	✓		
Άρθρο 30			✓
Άρθρο 31			✓
Άρθρο 32			✓
Άρθρο 33		✓	
Άρθρο 34		✓	
Άρθρο 35		✓	
Άρθρο 36		✓	
Άρθρο 37		✓	
Άρθρο 38		✓	
Άρθρο 39			✓
Άρθρο 40			✓
Άρθρο 41			✓
Άρθρο 42			✓

-224-

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 43			✓
Άρθρο 44			✓
Άρθρο 45			✓
Άρθρο 46			✓
Άρθρο 47		✓	
Άρθρο 48		✓	
Άρθρο 49		✓	
Άρθρο 50		✓	
Άρθρο 51		✓	
Άρθρο 52		✓	
Άρθρο 53		✓	
Άρθρο 54		✓	
Άρθρο 55		✓	
Άρθρο 56		✓	
Άρθρο 57		✓	
Άρθρο 58		✓	
Άρθρο 59		✓	
Άρθρο 60		✓	
Άρθρο 61		✓	
Άρθρο 62		✓	
Άρθρο 63		✓	
Άρθρο 64		✓	
Άρθρο 65		✓	
Άρθρο 66		✓	
Άρθρο 67		✓	
Άρθρο 68		✓	
Άρθρο 69		✓	
Άρθρο 70		✓	
Άρθρο 71		✓	
Άρθρο 72		✓	
Άρθρο 73		✓	
Άρθρο 74		✓	
Άρθρο 75		✓	
Άρθρο 76		✓	
Άρθρο 77		✓	
Άρθρο 78		✓	
Άρθρο 79		✓	
Άρθρο 80		✓	
Άρθρο 81		✓	
Άρθρο 82		✓	
Άρθρο 83		✓	
Άρθρο 84			✓
Άρθρο 85			✓
Άρθρο 86			✓
Άρθρο 87			✓
Άρθρο 88			✓
Άρθρο 89			✓

- 225 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 90			✓
Άρθρο 91			✓
Άρθρο 92	✓		
Άρθρο 93		✓	
Άρθρο 94			✓
Άρθρο 95	✓		
Άρθρο 96			✓
Άρθρο 97		✓	
Άρθρο 98		✓	
Άρθρο 99		✓	
Άρθρο 100		✓	
Άρθρο 101		✓	
Άρθρο 102		✓	
Άρθρο 103		✓	
Άρθρο 104		✓	
Άρθρο 105		✓	
Άρθρο 106		✓	
Άρθρο 107		✓	
Άρθρο 108		✓	
Άρθρο 109		✓	
Άρθρο 110		✓	
Άρθρο 111		✓	
Άρθρο 112		✓	
Άρθρο 113		✓	
Άρθρο 114			✓
Άρθρο 115	✓		
Άρθρο 116			✓
Άρθρο 117	✓		
Άρθρο 118		✓	
Άρθρο 119		✓	
Άρθρο 120		✓	
Άρθρο 121	✓		
Άρθρο 122	✓	✓	
Άρθρο 123	✓		✓
Άρθρο 124			✓
Άρθρο 125			✓
Άρθρο 126		✓	
Άρθρο 127			✓
Άρθρο 128			✓
Άρθρο 129		✓	
Άρθρο 130		✓	
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 286/72		✓	
Ακροτελεύτιο Άρθρο		✓	
Επί του Συνόλου		✓	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: Ν. Αριόττα.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Γεωργιάδης Αριόττος.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

- 226 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
--	-----	-----	-------

- 227 -

Α. 2. 4. 1

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		+	
Άρθρο 1		+	
Άρθρο 2		+	
Άρθρο 3		+	
Άρθρο 4		+	
Άρθρο 5			+
Άρθρο 6			+
Άρθρο 7			+
Άρθρο 8		+	
Άρθρο 9	+		
Άρθρο 10	+		
Άρθρο 11	+		
Άρθρο 12	+		
Άρθρο 13	+		
Άρθρο 14	+		
Άρθρο 15	+		
Άρθρο 16		+	
Άρθρο 17	+		
Άρθρο 18	+		
Άρθρο 19			+
Άρθρο 20			+
Άρθρο 21			+
Άρθρο 22			+
Άρθρο 23			+
Άρθρο 24		+	
Άρθρο 25	+		
Άρθρο 26	+		
Άρθρο 27			+
Άρθρο 28	+		
Άρθρο 29	+		
Άρθρο 30			+
Άρθρο 31			+
Άρθρο 32			+
Άρθρο 33			+
Άρθρο 34			+
Άρθρο 35			+
Άρθρο 36			+
Άρθρο 37			+
Άρθρο 38			+
Άρθρο 39	+		
Άρθρο 40	+		
Άρθρο 41	+		
Άρθρο 42	+		

— 228 —

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 43	+		
Άρθρο 44	+		
Άρθρο 45	+		
Άρθρο 46	+		
Άρθρο 47	+		
Άρθρο 48	+		
Άρθρο 49	+		
Άρθρο 50	+		
Άρθρο 51	+		
Άρθρο 52	+		
Άρθρο 53	+		
Άρθρο 54	+		
Άρθρο 55	+		
Άρθρο 56	+		
Άρθρο 57	+		
Άρθρο 58	+		
Άρθρο 59	+		
Άρθρο 60			+
Άρθρο 61			+
Άρθρο 62			+
Άρθρο 63			+
Άρθρο 64			+
Άρθρο 65			+
Άρθρο 66			+
Άρθρο 67			+
Άρθρο 68			+
Άρθρο 69			+
Άρθρο 70			+
Άρθρο 71			+
Άρθρο 72			+
Άρθρο 73			+
Άρθρο 74			+
Άρθρο 75			+
Άρθρο 76			+
Άρθρο 77			+
Άρθρο 78			+
Άρθρο 79			+
Άρθρο 80			+
Άρθρο 81			+
Άρθρο 82			+
Άρθρο 83			+
Άρθρο 84			+
Άρθρο 85			+
Άρθρο 86			+
Άρθρο 87			+
Άρθρο 88			+
Άρθρο 89			+

- 229 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 90			+
Άρθρο 91			+
Άρθρο 92	+		
Άρθρο 93	+		
Άρθρο 94			+
Άρθρο 95	+		
Άρθρο 96			+
Άρθρο 97			+
Άρθρο 98			+
Άρθρο 99			+
Άρθρο 100			+
Άρθρο 101			+
Άρθρο 102			+
Άρθρο 103			+
Άρθρο 104			+
Άρθρο 105			+
Άρθρο 106			+
Άρθρο 107			+
Άρθρο 108			+
Άρθρο 109			+
Άρθρο 110			+
Άρθρο 111			+
Άρθρο 112			+
Άρθρο 113			+
Άρθρο 114	+		
Άρθρο 115	+		
Άρθρο 116	+		
Άρθρο 117	+		
Άρθρο 118		+	
Άρθρο 119	+		
Άρθρο 120	+		
Άρθρο 121	+		
Άρθρο 122	+		
Άρθρο 123	+		
Άρθρο 124	+		
Άρθρο 125			+
Άρθρο 126			+
Άρθρο 127			+
Άρθρο 128			+
Άρθρο 129			+
Άρθρο 130			+
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 286/72			+
Ακροτελεύτιο Άρθρο			+
Επί του Συνόλου			

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Βουλλας Ανδρέας

ΑΝΤΙΣΤΑ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

Ανδρέας Βουλλας

- 230 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
--	-----	-----	-------

- 231 -

ΠΛΕΥΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		✓	
Άρθρο 1		✓	
Άρθρο 2		✓	
Άρθρο 3	✓		
Άρθρο 4	✓		
Άρθρο 5			✓
Άρθρο 6			✓
Άρθρο 7	✓		
Άρθρο 8	✓		
Άρθρο 9			✓
Άρθρο 10		✓	
Άρθρο 11	✓		
Άρθρο 12	✓		
Άρθρο 13	✓		
Άρθρο 14		✓	
Άρθρο 15	✓		
Άρθρο 16	✓		
Άρθρο 17	✓		
Άρθρο 18	✓		
Άρθρο 19			✓
Άρθρο 20	✓		
Άρθρο 21	✓		
Άρθρο 22	✓		
Άρθρο 23			✓
Άρθρο 24			✓
Άρθρο 25		✓	
Άρθρο 26		✓	
Άρθρο 27			✓
Άρθρο 28			✓
Άρθρο 29			✓
Άρθρο 30	✓		
Άρθρο 31	✓		
Άρθρο 32			✓
Άρθρο 33			✓
Άρθρο 34			✓
Άρθρο 35			✓
Άρθρο 36			✓
Άρθρο 37			✓
Άρθρο 38			✓
Άρθρο 39	✓		
Άρθρο 40			✓
Άρθρο 41			✓
Άρθρο 42			✓

- 232 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 43	✓		
Άρθρο 44			✓
Άρθρο 45			✓
Άρθρο 46			✓
Άρθρο 47			✓
Άρθρο 48			✓
Άρθρο 49			✓
Άρθρο 50			✓
Άρθρο 51			✓
Άρθρο 52			✓
Άρθρο 53			✓
Άρθρο 54			✓
Άρθρο 55			✓
Άρθρο 56		✓	
Άρθρο 57			✓
Άρθρο 58			✓
Άρθρο 59			✓
Άρθρο 60		✓	
Άρθρο 61		✓	
Άρθρο 62		✓	
Άρθρο 63		✓	
Άρθρο 64		✓	
Άρθρο 65		✓	
Άρθρο 66		✓	
Άρθρο 67		✓	
Άρθρο 68		✓	
Άρθρο 69		✓	
Άρθρο 70		✓	
Άρθρο 71		✓	
Άρθρο 72		✓	
Άρθρο 73		✓	
Άρθρο 74		✓	
Άρθρο 75		✓	
Άρθρο 76		✓	
Άρθρο 77		✓	
Άρθρο 78	✓		
Άρθρο 79		✓	
Άρθρο 80		✓	
Άρθρο 81	✓		
Άρθρο 82	✓		
Άρθρο 83			✓
Άρθρο 84			✓
Άρθρο 85			✓
Άρθρο 86			✓
Άρθρο 87			✓
Άρθρο 88			✓
Άρθρο 89			✓

-233-

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 90			✓
Άρθρο 91			✓
Άρθρο 92	✓		
Άρθρο 93	✓		
Άρθρο 94			✓
Άρθρο 95			✓
Άρθρο 96			✓
Άρθρο 97			✓
Άρθρο 98		✓	
Άρθρο 99			✓
Άρθρο 100			✓
Άρθρο 101		✓	
Άρθρο 102		✓	
Άρθρο 103		✓	
Άρθρο 104			✓
Άρθρο 105			✓
Άρθρο 106			✓
Άρθρο 107			✓
Άρθρο 108		✓	
Άρθρο 109		✓	✓
Άρθρο 110			✓
Άρθρο 111			✓
Άρθρο 112			✓
Άρθρο 113			✓
Άρθρο 114			✓
Άρθρο 115	✓		
Άρθρο 116		✓	
Άρθρο 117			✓
Άρθρο 118		✓	
Άρθρο 119		✓	✓
Άρθρο 120			✓
Άρθρο 121			✓
Άρθρο 122			✓
Άρθρο 123			✓
Άρθρο 124			✓
Άρθρο 125			✓
Άρθρο 126			✓
Άρθρο 127			✓
Άρθρο 128			✓
Άρθρο 129			✓
Άρθρο 130			✓
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 286/72			✓
Ακροτελεύτιο Άρθρο		✓	
Επί του Συνόλου			✓

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΑΛΕΞΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ
ΥΠΟΓΡΑΦΗ: *[Signature]*
Με την παρούσα
αποφασίζω

- 234 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
--	-----	-----	-------

- 285 -

ΣΥΛΛΟΓΑΤΕΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής			+
Άρθρο 1			+
Άρθρο 2			+
Άρθρο 3	+		
Άρθρο 4	+		
Άρθρο 5		+	
Άρθρο 6	+		
Άρθρο 7	+		
Άρθρο 8	+		
Άρθρο 9			+
Άρθρο 10			+
Άρθρο 11	+		
Άρθρο 12	+		
Άρθρο 13			+
Άρθρο 14	+		
Άρθρο 15	+		
Άρθρο 16	+		
Άρθρο 17	+		
Άρθρο 18	+		
Άρθρο 19	+		
Άρθρο 20	+		
Άρθρο 21	+		
Άρθρο 22			+
Άρθρο 23			+
Άρθρο 24			+
Άρθρο 25			+
Άρθρο 26		+	
Άρθρο 27	+		
Άρθρο 28			+
Άρθρο 29			+
Άρθρο 30			+
Άρθρο 31	+		
Άρθρο 32			+
Άρθρο 33	+		
Άρθρο 34	+		
Άρθρο 35	+		
Άρθρο 36	+		
Άρθρο 37	+		
Άρθρο 38	+		
Άρθρο 39		+	
Άρθρο 40			+
Άρθρο 41			+
Άρθρο 42			+

- 236 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 43			+
Άρθρο 44	+		
Άρθρο 45	+		
Άρθρο 46			+
Άρθρο 47			+
Άρθρο 48		+	
Άρθρο 49		+	
Άρθρο 50		+	
Άρθρο 51		+	
Άρθρο 52		+	
Άρθρο 53		+	
Άρθρο 54		+	
Άρθρο 55	+		
Άρθρο 56		+	
Άρθρο 57		+	
Άρθρο 58		+	
Άρθρο 59		+	
Άρθρο 60		+	+
Άρθρο 61		+	
Άρθρο 62		+	
Άρθρο 63		+	
Άρθρο 64		+	
Άρθρο 65		+	
Άρθρο 66		+	
Άρθρο 67		+	
Άρθρο 68		+	
Άρθρο 69		+	
Άρθρο 70		+	
Άρθρο 71		+	
Άρθρο 72		+	
Άρθρο 73		+	
Άρθρο 74		+	
Άρθρο 75		+	
Άρθρο 76		+	
Άρθρο 77		+	
Άρθρο 78		+	
Άρθρο 79		+	
Άρθρο 80		+	
Άρθρο 81		+	
Άρθρο 82		+	
Άρθρο 83		+	
Άρθρο 84			+
Άρθρο 85			+
Άρθρο 86			+
Άρθρο 87		+	
Άρθρο 88		+	
Άρθρο 89	+		

— 237 —

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 90	+		
Άρθρο 91	+		
Άρθρο 92	+		
Άρθρο 93	+		
Άρθρο 94			+
Άρθρο 95			+
Άρθρο 96			+
Άρθρο 97			+
Άρθρο 98			+
Άρθρο 99			+
Άρθρο 100			+
Άρθρο 101			+
Άρθρο 102			+
Άρθρο 103	+		
Άρθρο 104	+		
Άρθρο 105	+		
Άρθρο 106	+		
Άρθρο 107	+		
Άρθρο 108			+
Άρθρο 109			+
Άρθρο 110			+
Άρθρο 111			+
Άρθρο 112			+
Άρθρο 113			+
Άρθρο 114	+		
Άρθρο 115	+		
Άρθρο 116	+		
Άρθρο 117	+		
Άρθρο 118	+		
Άρθρο 119	+		
Άρθρο 120	+		
Άρθρο 121	+		
Άρθρο 122	+		
Άρθρο 123			+
Άρθρο 124		+	
Άρθρο 125	+		
Άρθρο 126		+	
Άρθρο 127	+		
Άρθρο 128			+
Άρθρο 129			+
Άρθρο 130			+
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 286/72		+	
Ακροτελεύτιο Άρθρο			+
Επί του Συνόλου			+

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΓΟΡΓΩΝΙΤΕΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

- 238 -

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
	47	43	44

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)
(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: «Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και στο σύνολό του και έχει ως εξής:

«Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β'

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 3 Κατάργηση τέλους επιτηδεύματος για φυσικά πρόσωπα - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Αντικατάσταση άρθρου 31 ν. 3986/2011

Άρθρο 4 Εξαιρέσεις από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία - Προσθήκη περ. κ) και κα) στην παρ. 1 του άρθρου 14 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 5 Απαλλαγή φιλοδωρήματος από φόρο εισοδήματος - Προσθήκη περ. ιβ) στην παρ. 2 άρθρου 14, παρ. 8 στο άρθρο 21 και παρ. 90 στο άρθρο 72 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 6 Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 28Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 7 Μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε μικρές δημοτικές κοινότητες - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 28Γ Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 8 Φορολόγηση αμοιβής για εφημερίες ιατρών - Προσθήκη περ. ε) στην παρ. 2 του άρθρου 15 και τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 60 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 9 Φοροαπαλλαγή για τριάντα έξι μήνες για το εισόδημα φυσικών προσώπων από την εκμίσθωση ακινήτων που δηλώνονταν ως κενά ή είχαν διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση - Προσθήκη παρ. 91 στο άρθρο 72 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 10 Ρύθμιση θεμάτων Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων και κρατικής αρωγής για ασφαλισμένες κατοικίες - Τροποποίηση παρ. 7Ζ άρθρου 3 ν. 4223/2013 και προσθήκη άρθρου 5Α στον ν. 4797/2021

Άρθρο 11 Απαλλαγή φιλοδωρήματος από ασφαλιστικές εισφορές

Άρθρο 12 Μείωση ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης εργοδότη - εργαζόμενου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 41 ν. 4387/2016

Άρθρο 13 Απαλλαγή από φόρο ασφαλιστρών συμβολαίων υγείας ανηλίκων - Προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 29 του ν. 3492/2006

Άρθρο 14 Ρυθμίσεις για την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων - Τροποποίηση παρ. 2 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 38 ν. 3863/2010, παρ. 2 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 11 ν. 3865/2010, περ. α) και περ. ε) παρ. 11 άρθρου 44 ν. 3986/2011, περ. α) και περ. ε) παρ. 14 άρθρου 2 ν. 4002/2011

Άρθρο 15 Αναμόρφωση μισθολογικού πλαισίου μαθητών Σχολών Ενόπλων Δυνάμεων - Τροποποίηση υποπερ. αα' και αβ' περ. α' παρ. 6 άρθρου 126 ν. 4472/2017

Άρθρο 16 Αύξηση ειδικής αποζημίωσης νυχτερινής απασχόλησης του προσωπικού των Σωμάτων Ασφαλείας και του στρατιωτικού προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων - Τροποποίηση

υποπερ. β περ. Δ άρθρου 127 ν. 4472/2017

Άρθρο 17 Έκτακτη οικονομική ενίσχυση συνταξιούχων Δεκεμβρίου 2024

Άρθρο 18 Επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ευάλωτων νοικοκυριών Δεκεμβρίου 2024

Άρθρο 19 Καταβολή Κινήτρου Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων σε υπαλλήλους της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής - Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 4 άρθρου 25 ν. 4940/2022

Άρθρο 20 Μηνιαίος βασικός μισθός μελών Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - Προσθήκη περ. ε) στην παρ. 3 του άρθρου 31 στον ν. 5045/2023

Άρθρο 21 Ειδικό επίδομα διδασκαλίας και έρευνας μελών Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης - Τροποποίηση υποπερ. β) περ. 1 άρθρου 32 ν. 5045/2023

Άρθρο 22 Χορήγηση εξόδων παράστασης σε Διευθυντές Σχολών των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 39 ν. 5045/2023

Άρθρο 23 Κατάργηση συνυπολογισμού συντάξεων για την εύρεση του ανώτατου ορίου αποδοχών για λειτουργούς, υπαλλήλους που αμείβονται σύμφωνα με το ενιαίο μισθολόγιο, καθώς και ένστολους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 24 Τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση - Τροποποίηση άρθρου 53 ν. 4389/2016

Άρθρο 25 Ασφάλιση επιχειρήσεων έναντι φυσικών καταστροφών - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 5116/2024

Άρθρο 26 Ασφάλιση οχημάτων έναντι φυσικών καταστροφών - Προσθήκη άρθρου 5Α και παρ. 2Α στο άρθρο 47 του ν. 5116/2024

Άρθρο 27 Τέλος κρουαζιέρας

Άρθρο 28 Απαλλαγή από το τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 55 ν. 4389/2016

Άρθρο 29 Προσωρινοί περιορισμοί στις βραχυχρόνιες μισθώσεις - Προσθήκη παρ. 2Α και τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 111 ν. 4446/2016

Άρθρο 30 Χορήγηση χρηματοδοτήσεων υπό τη μορφή δανείου για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών πρώτης κατοικίας και ενεργειακής αναβάθμισης ιδιοκτησιών μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Προσθήκη άρθρου 197Α στον ν. 4820/2021

Άρθρο 31 Αύξηση επιδότησης επισκευής κατοικιών του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 5006/2022

Άρθρο 32 Αυξημένη προκαταβολή και επιδότηση προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 45 ν. 5006/2022

Άρθρο 33 Εξουσιοδοτική διάταξη Μέρους Β'

Άρθρο 34 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β'

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Άρθρο 35 Επέκταση κινήτρων για δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας - Τροποποίηση παρ. 1, 2 και περ. α) και δ) παρ. 3 και προσθήκη παρ. 4 έως 6 στο άρθρο 22Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 36 Επέκταση κινήτρων για επενδυτικούς αγγέλους - Τροποποίηση άρθρου 70Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 37 Επέκταση κινήτρων ευρεσιτεχνίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 71Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 38 Φορολόγηση Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών Κλειστού Τύπου - Αντικατάσταση παρ. 21 άρθρου 7 ν. 2992/2002 και προσθήκη περ. 55 στο Παράρτημα Α' Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΝΕΟΦΥΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ Β.6

Άρθρο 39 Άδεια διαμονής για πραγματοποίηση επένδυσης σε

νεοφυή επιχείρηση - Προσθήκη υποπερ. δστ) στην περ. δ) του άρθρου 9 Κώδικα Μετανάστευσης

Άρθρο 40 Διαδικασία επίδοσης σε πολίτη τρίτης χώρας που έχει αιτηθεί άδεια διαμονής τύπου «Β.6» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 17 Κώδικα Μετανάστευσης

Άρθρο 41 Εξαίρεση κατόχων αδειών διαμονής τύπου «Β.6» από την ενιαία άδεια διαμονής για εργασία - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 81 Κώδικα Μετανάστευσης

Άρθρο 42 Προϋποθέσεις αιτούντων - Τροποποίηση άρθρου 94 Κώδικα Μετανάστευσης

Άρθρο 43 Χορήγηση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση σε μέλη οικογενειών κατόχων άδειας διαμονής τύπου «Β.6» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 95 Κώδικα Μετανάστευσης

Άρθρο 44 Επενδύσεις σε νεοφυείς επιχειρήσεις - Προσθήκη άρθρου 100Α στον Κώδικα Μετανάστευσης

Άρθρο 45 Παράβολο για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής τύπου «Β.6» - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 1 άρθρου 171 Κώδικα Μετανάστευσης

Άρθρο 46 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 47Α στο άρθρο 176 Κώδικα Μετανάστευσης

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

Άρθρο 47 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 48 Ορισμοί

Άρθρο 49 Κανόνες για την αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων και των εταιρικών συμμετοχών μετά τον μετασχηματισμό

Άρθρο 50 Κανόνες για τη φορολόγηση της υπεραξίας που προκύπτει από τον μετασχηματισμό

Άρθρο 51 Διενέργεια αποσβέσεων και μεταφορά ζημιών, αποθεματικών και προβλέψεων

Άρθρο 52 Ειδικά θέματα εισφοράς ατομικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012

Άρθρο 53 Ειδικά θέματα διασυννοριακών συγχωνεύσεων και διασυννοριακών διασπάσεων

Άρθρο 54 Μεταφορά της καταστατικής έδρας μιας Ευρωπαϊκής Εταιρείας ή μιας Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Εταιρείας - Διασυννοριακή μετατροπή

Άρθρο 55 Φορολόγηση φορολογικού κατοίκου Ελλάδας μετόχου ή μεριδιούχου διαφανούς εταιρείας σε περίπτωση διασυννοριακού μετασχηματισμού

Άρθρο 56 Λοιπές απαλλαγές - Μη εφαρμογή ευεργετημάτων

Άρθρο 57 Απαλλαγές από φόρο εισοδήματος - Τροποποίηση άρθρου 4 και παρ. 1 άρθρου 6 ν. 4935/2022

Άρθρο 58 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Δ'

Άρθρο 59 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Δ'

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Άρθρο 60 Λειτουργική ανεξαρτησία Υποδιοικητών - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4389/2016

Άρθρο 61 Οργανισμός και Εσωτερικοί Κανονισμοί της Αρχής - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 6 ν. 4389/2016

Άρθρο 62 Όργανα διοίκησης της Αρχής - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4389/2016

Άρθρο 63 Συμβούλιο Διοίκησης - Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 4389/2016

Άρθρο 64 Αρμοδιότητες Συμβουλίου Διοίκησης - Αντικατάσταση παρ. 1, τροποποίηση παρ. 2 έως 5 και προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 9 του ν. 4389/2016

Άρθρο 65 Διοικητής - Υποδιοικητές - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 1, προσθήκη παρ. 2α, τροποποίηση παρ. 3, 4, 5, 6, αντικατάσταση παρ. 7 και τροποποίηση παρ. 8 και 9 άρθρου 13 ν. 4389/2016

Άρθρο 66 Αρμοδιότητες Διοικητή και Υποδιοικητών - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 4389/2016

Άρθρο 67 Διαδικασία επιλογής και διορισμός Υποδιοικητών - Τροποποίηση τίτλου, παρ. 3 και 4 και προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 15 του ν. 4389/2016

Άρθρο 68 Παύση, παραίτηση, αναπλήρωση Διοικητή - Αντικατάσταση παρ. 5 και 6 άρθρου 16 ν. 4389/2016

Άρθρο 69 Παύση, παραίτηση, αναπλήρωση Υποδιοικητή - Προ-

σθήκη άρθρου 16Α στον ν. 4389/2016

Άρθρο 70 Στόχοι είσπραξης εσόδων - Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 4389/2016

Άρθρο 71 Οργανικές θέσεις για την υποστήριξη Υποδιοικητών και στελέχωση - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 24 ν. 4389/2016

Άρθρο 72 Εσωτερική και εξωτερική κινητικότητα - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 25 ν. 4389/2016

Άρθρο 73 Επιλογή προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων - Προσθήκη παρ. 5 έως 7 στο άρθρο 26 του ν. 4389/2016

Άρθρο 74 Τοποθέτηση - Θητεία - Λήξη θητείας προϊσταμένων - Τροποποίηση παρ. 3, 4 και 6 άρθρου 27 ν. 4389/2016

Άρθρο 75 Συστήματα υπηρεσιακής εξέλιξης - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 28 ν. 4389/2016

Άρθρο 76 Μισθολογικό καθεστώς και επιπλέον ανταμοιβή - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 29 ν. 4389/2016

Άρθρο 77 Πειθαρχική ευθύνη Υποδιοικητών - Πειθαρχικό Συμβούλιο - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 31 ν. 4389/2016

Άρθρο 78 Απόρρητο - Εχεμύθεια Υποδιοικητών - Τροποποίηση άρθρου 32 ν. 4389/2016

Άρθρο 79 Ευθύνη Υποδιοικητών - Ειδικές ρυθμίσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 33 ν. 4389/2016

Άρθρο 80 Νομική υπεράσπιση και δικαστικά έξοδα Υποδιοικητών - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 3 και 6 άρθρου 33Α ν. 4389/2016

Άρθρο 81 Υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης Υποδιοικητών - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 4389/2016

Άρθρο 82 Σύγκρουση συμφερόντων Υποδιοικητών - Τροποποίηση παρ. 1, 3 και 4 άρθρου 35 ν. 4389/2016

Άρθρο 83 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Ε'

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 84 Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων και καταβολή του φόρου - Τροποποίηση παρ. 3, αντικατάσταση περ. α) παρ. 4, τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 67 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 85 Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων και καταβολή του φόρου - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 68 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 86 Οριστικοποίηση προσυμπλήρωσης δήλωσης για τον προσδιορισμό εισοδήματος φυσικών προσώπων - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 4 άρθρου 36 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 87 Υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων εκ μέρους του δημόσιου τομέα για την προσυμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων - Κυρώσεις μη εγγραφής στο Μητρώο, εκπρόθεσμη διαβίβαση ή διαβίβασης ανακριβών δεδομένων - Προσθήκη άρθρου 15Α και παρ. 56 στο άρθρο 83 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 88 Υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων εκ μέρους του ιδιωτικού τομέα και σχετικές παραβάσεις - Προσθήκη παρ. 12 στο άρθρο 53 και παρ. 57 στο άρθρο 83 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 89 Παράταση αναστολής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας ακινήτων έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 70 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Άρθρο 90 Παράταση της αναστολής ισχύος άρθρου 41 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος για την επιβολή φόρου υπεραξίας από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας - Τροποποίηση περ. α' παρ. 33 άρθρου 72 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 91 Παράταση φορολόγησης μεταβίβασης αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης με τα ποσά φόρου του άρθρου 10 του ν. 2579/1998 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 19 ν. 5000/2022

Άρθρο 92 Απαλλαγή από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων ετών 2025, 2026 και 2027 για τα ακίνητα του Δήμου Σουφλίου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης - Προσθήκη παρ. 7Θ στο άρθρο 3 του ν. 4223/2013

Άρθρο 93 Μόνιμη απαλλαγή από Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων για εμπράγματα δικαιώματα επί διατηρητέων κτιρίων - Τροποποίηση Ενοτήτων Γ' και Ε' άρθρου 4 ν. 4223/2013

Άρθρο 94 Προϋποθέσεις για την υπαγωγή σε ρύθμιση οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση - Κατάργηση περ. γ) παρ. 6 υποπαρ. Α.2 παρ. Α' άρθρου πρώτου ν. 4152/2013

Άρθρο 95 Παροχή δυνατότητας σε αλληλεγγύως ευθυνόμενα πρόσωπα να εξυπηρετήσουν απολεσθείσα ρύθμιση οφειλής - Προσθήκη περ. δ) στην παρ. 1 άρθρου 49 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 96 Προϋποθέσεις εισφοράς τίτλων από φυσικό πρόσωπο σε νομικό πρόσωπο ή οντότητα - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 42 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 97 Μη καταχώριση ή εκπρόθεσμη καταχώριση ή ανακριβής καταχώριση των συναλλαγών διάθεσης του πετρελαίου θέρμανσης - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 147 Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Άρθρο 98 Απαλλαγή των ενδοομικών μερισμάτων από τον φόρο εισοδήματος και προϋποθέσεις απαλλαγής εισοδήματος από υπεραξία μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής σε νομικά πρόσωπα - Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 48, προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 48Α, τροποποίηση παρ. 40 και προσθήκη παρ. 92 στο άρθρο 72 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 99 Φορολογική μεταχείριση ωφέλειας από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους νομικών προσώπων, νομικών οντοτήτων και φυσικών προσώπων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 21 και παρ. 5 άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 100 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους ΣΤ' ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) 1907/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 18ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006 ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) 1272/2008 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 16ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

Άρθρο 101 Χορήγηση εξαιρέσεων από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1907/2006 (παρ. 3 άρθρου 2 Κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006)

Άρθρο 102 Χορήγηση εξαιρέσεων από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 (παρ. 4 άρθρου 1 Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008)

ΜΕΡΟΣ Η'
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 103 Μονάδες και αρμοδιότητες της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες - Τροποποίηση παρ. 2 έως 4 άρθρου 48 ν. 4557/2018

Άρθρο 104 Προσωπικό και λειτουργία της Αρχής - Αντικατάσταση άρθρου 51 ν. 4557/2018

Άρθρο 105 Μισθολογικό καθεστώς Αρχής - Προσθήκη άρθρου 51Α στον ν. 4557/2018

Άρθρο 106 Πειθαρχικά Συμβούλια - Προσθήκη άρθρου 51Β στον ν. 4557/2018

Άρθρο 107 Υπηρεσιακό Συμβούλιο - Προσθήκη άρθρου 51Γ στον ν. 4557/2018

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

Άρθρο 108 Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, αρμοδιότητες και διάρθρωση Διεύθυνσης Υλοποίησης Δράσεων Δανειακής Στήριξης και Διεύθυνσης Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 273, αντικατάσταση άρθρου 276Β και προσθήκη άρθρου 276Γ στον ν. 4738/2020

Άρθρο 109 Προσωπικό Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης - Αντικατάσταση περ. δ) παρ. 1 και προσθήκη παρ. 3α στο άρθρο 278 του ν. 4738/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 110 Παράταση αποσπάσεων στο Υπουργείο Εθνικής

Οικονομίας και Οικονομικών - Τροποποίηση άρθρου 55 ν. 5092/2024

Άρθρο 111 Μετάταξη υπαλλήλων στην Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 34 ν. 5000/2022

Άρθρο 112 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Η'
Άρθρο 113 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Η'

ΜΕΡΟΣ Θ'
ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 114 Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2024

Άρθρο 115 Αποζημιώσεις Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων για απώλειες ζωικού κεφαλαίου και ενισχύσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022

Άρθρο 116 Ρυθμίσεις για τον ειδικό λογαριασμό με την επωνυμία «Ειδικός Λογαριασμός Επαγγελματικής Κατάρτισης» (Ε.Λ.Ε.Κ.) - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 15 του ν. 4921/2022

Άρθρο 117 Ακατάσχετο μετοχών του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε. που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο
Άρθρο 118 Ρύθμιση θεμάτων συμβάσεων υπο-παραχώρησης - Αντικατάσταση παρ. 1 και κατάργηση παρ. 2 άρθρου 4 ν. 4597/2019

Άρθρο 119 Παραχώρηση χρήσης αιγιαλού, παραλίας και θαλάσσιου χώρου - πυθμένα προς τον Δήμο Ζακύνθου για τη διαχείριση, προστασία και αξιοποίηση της περιοχής «Ναυάγιο Ζακύνθου»

Άρθρο 120 Παραχώρηση απλής χρήσης τμήματος αιγιαλού και παραλίας σε Δήμο ή δημοτική ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 266 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 11 του ν. 5092/2024

Άρθρο 121 Μεταβίβαση ακινήτου στην Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης

Άρθρο 122 Απαλλοτρίωση ιδανικού μεριδίου επί ακινήτου - Τροποποίηση άρθρου 4 Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων

Άρθρο 123 Παράταση της αναστολής μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης και λήψης ασφαλιστικών μέτρων σε βάρος της εταιρείας «Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομών Ελλάδος Α.Ε.» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4338/2015

Άρθρο 124 Ψηφιακή πλατφόρμα - γεωπύλη «valuemaps.gov.gr» - Αντικειμενικός προσδιορισμός αξιών ακινήτων σε χάρτη»

Άρθρο 125 Εγγραφή στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών, Πειθαρχικό Συμβούλιο πιστοποιημένων εκτιμητών - Τροποποίηση υποπαρ. Γ.2, τροποποίηση υποπαρ. Γ.9 και αντικατάσταση υποπαρ. Γ.10 άρθρου πρώτου ν. 4152/2013

Άρθρο 126 Άσκηση αρμοδιοτήτων συντονισμού και εποπτείας εκτέλεσης των μέτρων στήριξης, που χρηματοδοτούνται μέσω της διμερούς συμφωνίας μεταξύ ελληνικής και ελβετικής κυβέρνησης, από τη Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής

Άρθρο 127 Εφαρμογή της ισχύουσας χρηματοδοτικής και διοικητικής συμφωνίας - πλαισίου μεταξύ της Ε.Ε. και του Ο.Η.Ε. επί έργων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Άρθρο 128 Ημερομηνία κατάργησης τέλους χαρτοσήμου - Τροποποίηση άρθρου 33 ν. 5135/2024

Άρθρο 129 Τιμή εκκίνησης που ισχύει μεταβατικά σε περίπτωση δικαστικής ακύρωσης - Προσθήκη παρ. 1Ε στο άρθρο 41 του ν. 1249/1982

Άρθρο 130 Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για την εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Ακινήτων του Δημοσίου Α.Ε.»

Άρθρο 131 Διαδικτυακή διεξαγωγή αριθμοπαιχνιδιού Eurojackpot - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 185 ν. 4972/2022

Άρθρο 132 Απόκτηση μετοχών εταιρείας με την επωνυμία «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου

Άρθρο 133 Έκπτωση δωρεών υπέρ φορέων Γενικής Κυβέρνησης - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 47 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 134 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Θ'

Άρθρο 135 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Θ'

ΜΕΡΟΣ Ι'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
Άρθρο 136 Έναρξη ισχύος
Παράρτημα Α'
Άρθρου 119

ΜΕΡΟΣ Α' ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοποί του παρόντος νόμου είναι:

- α) η λήψη μέτρων για την ενίσχυση του εισοδήματος των πολιτών, την ανάπτυξη της οικονομίας, την παροχή κινήτρων για την έρευνα και ανάπτυξη, την ενίσχυση των επενδύσεων σε νεοφυείς επιχειρήσεις και τη δημιουργία ενός ενιαίου νομοθετικού πλαισίου για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς,
- β) η καλύτερη λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, καθώς και υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,
- γ) η καλύτερη λειτουργία του καθεστώτος υποβολής δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος,
- δ) η καλύτερη λειτουργία του φορολογικού μηχανισμού, και
- ε) η επίλυση επειγόντων ζητημάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι:

- α) Η εισαγωγή ρυθμίσεων για την ενίσχυση του εισοδήματος και της ανθεκτικότητας της οικονομίας,
- β) η θέσπιση νέων και η τροποποίηση υφιστάμενων ρυθμίσεων αναφορικά με την παροχή φορολογικών κινήτρων για την έρευνα, ανάπτυξη και ενίσχυση της καινοτομίας και των νεοφυών επιχειρήσεων,
- γ) η ενίσχυση των επενδύσεων στις νεοφυείς επιχειρήσεις, μέσω της παροχής άδειας διαμονής σε επενδυτές τρίτων χωρών,
- δ) η επικαιροποίηση και η ρύθμιση σε ένα ενιαίο κείμενο της φορολογικής μεταχείρισης των μετασχηματισμών εταιρειών που ρυθμίζονται από τον ν. 4601/2019 (Α' 44) και των μετασχηματισμών λοιπών επιχειρήσεων,
- ε) ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου που διέπει την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων,
- στ) η επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος,
- ζ) η ρύθμιση άλλων ζητημάτων της φορολογικής νομοθεσίας,
- η) η εφαρμογή των προβλέψεων των Κανονισμών 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώρηση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων, καθώς και για την τροποποίηση της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 793/93 του Συμβουλίου και του Κανονισμού (ΕΚ) 1488/94 της Επιτροπής, καθώς και της Οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (L 396) και 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των Οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 (L 353),
- θ) η πρόβλεψη οργανωτικών αλλαγών και η ρύθμιση ζητημάτων στελέχωσης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,
- ι) η ρύθμιση άλλων ζητημάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 3 Κατάργηση τέλους επιτηδεύματος για φυσικά πρόσωπα - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Αντικατάσταση άρθρου 31 ν. 3986/2011

Το άρθρο 31 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί επιβολής τέλους επιτηδεύματος, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 31 Επιβολή τέλους επιτηδεύματος

1. Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υποχρεούνται σε καταβολή ετήσιου τέλους επιτηδεύματος ως εξής:

- α) νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που έχουν την έδρα τους σε τουριστικούς τόπους και σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σε οκτακόσια (800) ευρώ ετησίως,
- β) αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες της περ. ε) του άρθρου 45 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167) που έχουν την έδρα τους σε τουριστικούς τόπους και σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σε τετρακόσια (400) ευρώ ετησίως,

γ) νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σε χίλια (1.000) ευρώ ετησίως,

δ) αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες της περ. ε) του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε. που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σε πεντακόσια (500) ευρώ ετησίως,

ε) για κάθε υποκατάστημα που συστήνεται από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα των περ. α) και γ) σε εξακόσια (600) ευρώ ετησίως και για κάθε υποκατάστημα που συστήνεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία των περ. β) και δ), σε τριακόσια (300) ευρώ ετησίως.

Ως υποκατάστημα, για την εφαρμογή του παρόντος, νοείται κάθε επαγγελματική εγκατάσταση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας στην ημεδαπή, εκτός της έδρας της επιχείρησης, στην οποία ενεργείται παραγωγική ή συναλλακτική δραστηριότητα. Δεν λογίζονται ως υποκαταστήματα, για την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος, οι προσωρινοί εκθεσιακοί χώροι και οι πρόσκαιρες επαγγελματικές εγκαταστάσεις, που λειτουργούν για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα (30) ημέρες, οι επαγγελματικές εγκαταστάσεις που στεγάζονται σε διαφορετικούς ορόφους, συνεχόμενους ή μη, του ίδιου κτιριακού συγκροτήματος, οι εγκαταστάσεις τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων, σύμφωνα με το π.δ. 33/1979 (Α' 10), που λειτουργούν σε ξεχωριστά κτίρια, αλλά με ενιαία άδεια λειτουργίας, η οποία εντάσσεται ως ενιαία εγκατάσταση στην ίδια τουριστική μονάδα, καθώς και οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 (Α' 151).

2. Δεν υποχρεούνται στην καταβολή τέλους επιτηδεύματος:

- α) οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, οι σχολικοί συνεταιρισμοί του άρθρου 46 του ν. 1566/1985 (Α' 167), οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με τη μορφή Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης ή Συνεταιρισμού Εργαζομένων των άρθρων 14 και 24, αντίστοιχα, του ν. 4430/2016 (Α' 205),

β) τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που βρίσκονται σε εκκαθάριση, πτώχευση ή αδράνεια, και

γ) τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που ασκούν τη δραστηριότητά τους σε χωριά με πληθυσμό έως πεντακόσιους (500) κατοίκους και σε νησιά κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους, εκτός εάν πρόκειται για τουριστικούς τόπους.

3. Σε περίπτωση διακοπής της δραστηριότητας ή αδράνειας

κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους, το τέλος επιτηδεύματος περιορίζεται ανάλογα με τους μήνες λειτουργίας της επιχείρησης. Χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) ημερών λογίζεται ως μήνας.

4. Νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, που αυξάνουν κατά τρία δωδέκατα (3/12) τουλάχιστον τον μέσο αριθμό εργαζομένων με σχέση εργασίας πλήρους απασχόλησης σε ένα (1) έτος, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής του τέλους επιτηδεύματος του ίδιου φορολογικού έτους, υπό την προϋπόθεση ότι τα ακαθάριστα έσοδά τους κατά το φορολογικό έτος για το οποίο χορηγείται η εξαίρεση δεν υπερβαίνουν τα δύο (2) εκατομμύρια ευρώ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται:

α) ο τρόπος υπολογισμού της αύξησης του μέσου αριθμού εργαζομένων με σχέση εργασίας πλήρους απασχόλησης,

β) ο τρόπος και η διαδικασία διακρίβωσης και ελέγχου των προϋποθέσεων για την εξαίρεση από το τέλος επιτηδεύματος, και

γ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας.

5. Το τέλος επιτηδεύματος βεβαιώνεται με βάση τους εκτελεστούς τίτλους της παρ. 2 του άρθρου 44 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 5104/2024, Α' 58) και η καταβολή του πραγματοποιείται σύμφωνα με τις δόσεις καταβολής φόρου εισοδήματος που ορίζονται στο άρθρο 68 του Κ.Φ.Ε..

6. Το τέλος επιτηδεύματος δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε..

7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται η ειδικότερη διαδικασία για την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 4

Εξαιρέσεις από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία - Προσθήκη περ. κ) και κα) στην παρ. 1 του άρθρου 14 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί απαλλαγών εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, προστίθενται περ. κ) και κα) ως εξής:

«κ) παροχές ύψους έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ ετησίως που χορηγούν οι εργοδότες στους εργαζόμενους για την κάλυψη εξόδων βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, εφόσον η παροχή:

α) ισχύει για όλους τους εργαζόμενους και έχει γνωστοποιηθεί με έναν από τους τρόπους που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 71 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222),

β) καταβάλλεται στον εργαζόμενο από τον εργοδότη καθ' υπέρβαση των συμφωνημένων αποδοχών,

γ) αποδεδειγμένα χρησιμοποιείται για την κάλυψη των εξόδων βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, καθώς:

γα) καταβάλλεται σε χρήμα στον εργαζόμενο, εφόσον αυτός καταβάλλει το ποσό στον τρίτο που παρέχει τις σχετικές υπηρεσίες και στη συνέχεια προσκομίζει το οικείο φορολογικό στοιχείο στον εργοδότη ή

γβ) καταβάλλεται στον εργαζόμενο με μορφή διατακτικών προς τον πάροχο των υπηρεσιών ή

γγ) καταβάλλεται απευθείας από τον εργοδότη στον τρίτο πάροχο των υπηρεσιών,

κα) παροχές που καταβάλλονται από εργοδότη σε εργαζόμενο ως ενίσχυση για την απόκτηση τέκνου εντός δώδεκα (12) μηνών από τον τοκετό, ύψους έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, που προσαυξάνεται κατά πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε άλλο εξαρτώμενο τέκνο που έχει ο δικαιούχος γονέας κατά τον χρόνο του τοκετού, εφόσον:

α) η παροχή ισχύει για όλους τους εργαζόμενους και έχει γνω-

στοποιηθεί με έναν από τους τρόπους που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 71 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου, β) οι αποδοχές του εργαζομένου διατηρούνται τουλάχιστον στο ύψος που είχαν έξι (6) μήνες πριν από τον τοκετό ή κατά την πρόσληψη, αν αυτή έγινε σε χρονικό διάστημα μικρότερο του εξαμήνου πριν από τον τοκετό, και διατηρούνται τουλάχιστον στο ίδιο ύψος για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών τουλάχιστον μετά από τον τοκετό και

γ) η παροχή έχει αναγγελθεί στην Επιθεώρηση Εργασίας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ορίζονται η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την αναγγελία της παροχής.»

Άρθρο 5

Απαλλαγή φιλοδωρήματος από φόρο εισοδήματος - Προσθήκη περ. ιβ) στην παρ. 2 άρθρου 14, παρ. 8 στο άρθρο 21 και παρ. 90 στο άρθρο 72 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί απαλλαγών εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, προστίθεται περ. ιβ) ως εξής:

«ιβ) φιλοδωρήματα έως του ποσού των τριακοσίων (300) ευρώ μηνιαίως που λαμβάνουν μισθωτοί, προαιρετικά από πελάτες της επιχείρησης, έναντι της παρασχεθείσας σε αυτούς εξυπηρέτησης, ανεξαρτήτως εάν αυτά λαμβάνονται μέσω της επιχείρησης ή απευθείας. Η απαλλαγή αυτή δεν καταλαμβάνει φιλοδωρήματα που καταβάλλονται στους εργαζόμενους ως συγκεκριμένο ποσοστό του μισθού ή ημερομισθίου, ή σταθερό ποσό με βάση όρο ατομικής συμφωνίας, σύμβασης εργασίας ή συλλογικής σύμβασης ή διαιτητικής απόφασης και εισπράττονται τακτικά, επαυξάνοντας τις αποδοχές τους.»

2. Στο άρθρο 21 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Φιλοδωρήματα έως του ποσού των τριακοσίων (300) ευρώ μηνιαίως, που καταβάλλονται προαιρετικά σε φυσικά πρόσωπα που συνδέονται με συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου για τη διανομή ή μεταφορά προϊόντων και αντικειμένων με ψηφιακές πλατφόρμες του άρθρου 68 του ν. 4808/2021 (Α' 101), για συναλλαγές που πραγματοποιούνται μέσω αυτών, απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος.»

3. Στο άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί μεταβατικών διατάξεων και έναρξης ισχύος, προστίθεται παρ. 90, ως εξής:

«90. Σε περίπτωση μείωσης των μηνιαίων τακτικών αποδοχών του εργαζόμενου με ταυτόχρονη αύξηση των ποσών από φιλοδωρήματα, η οποία επέρχεται από την 1η Νοεμβρίου 2024 και εφεξής, επιβάλλεται στην επιχείρηση πρόστιμο που ανέρχεται σε ποσοστό είκοσι δύο τοις εκατό (22%) επί του ποσού απομείωσης των τακτικών αποδοχών, υπολογιζόμενο για διάστημα δώδεκα (12) μηνών από τη μείωση των τακτικών αποδοχών και όχι πέραν του μηνός κατά τον οποίο οι τακτικές αποδοχές επανέρχονται στο αρχικό προ της μείωσης ύψος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται τα αρμόδια όργανα και η διαδικασία για την επιβολή του προστίμου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 6

Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας - Τροποποίησης παρ. 2 άρθρου 28Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στην παρ. 2 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί προσδιορισμού του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α)

στο πρώτο εδάφιο: αα) οι λέξεις «των παρακάτω» διαγράφονται, αβ) η περ. α) αντικαθίσταται, αγ) στην περ. γ), οι λέξεις «τον μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τον μέσο όρο του ετήσιου κύκλου εργασιών», β) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «εντός ενός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος του άρθρου 67 εκάστου έτους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου εκάστου έτους», γ) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «των καπνοβιομηχανικών προϊόντων της περ. α)» διαγράφονται, δ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ως ελάχιστο ετήσιο εισόδημα από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας τεκμαίρεται ποσό μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ που προκύπτει από το άθροισμα:

α) Ποσού που αντιστοιχεί στο ετήσιο ποσό του μικτού κατώτατου μισθού των άρθρων 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222) και 103 του παρόντος, όπως ισχύει κατά την τελευταία ημέρα του αντίστοιχου φορολογικού έτους, προσαυξανόμενου κατά δέκα τοις εκατό (10%) για τα τρία (3) έτη που έπονται της δεύτερης τριετίας από τη δήλωση έναρξης επαγγελματικής δραστηριότητας, επιπλέον δέκα τοις εκατό (10%), επί του ποσού της τρίτης τριετίας για τα τρία (3) έτη που έπονται της τρίτης τριετίας και επιπλέον δέκα τοις εκατό (10%), επί του ποσού της τέταρτης τριετίας για τα επόμενα έτη, πλέον

β) ποσού έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ που ισούται με το δέκα τοις εκατό (10%) του ετήσιου κόστους που καταβάλλει ο υπόχρεος της παρ. 1 για τη μισθοδοσία του προσωπικού που απασχολεί, πλέον

γ) ποσού που ανέρχεται στο πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού, κατά το οποίο ο κύκλος εργασιών του υπόχρεου υπερβαίνει τον μέσο όρο του ετήσιου κύκλου εργασιών του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4919/2022 (Α' 71), όπως ορίζεται με την απόφαση που εκδίδεται με βάση την παρ. 4 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022, στον οποίο ο υπόχρεος πραγματοποιεί τα υψηλότερα έσοδα.

Η προσαύξηση της περ. γ) δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν ο μέσος όρος του ετήσιου κύκλου εργασιών του αντίστοιχου Κ.Α.Δ. δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ή β) όταν το πλήθος των επιτηδευματιών που υπάγονται στον συγκεκριμένο Κ.Α.Δ. δεν υπερβαίνει τους τριάντα (30).

Για την εφαρμογή της περ. γ) λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του ετήσιου κύκλου εργασιών του αντίστοιχου Κ.Α.Δ. δεύτερου βαθμού του προηγούμενου φορολογικού έτους, που αφορά στους υπόχρεους της παρ. 1, όπως αυτός αναρτάται στον ιστότοπο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου εκάστου έτους. Για τον προσδιορισμό του μέσου όρου του προηγούμενου εδαφίου δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιτηδευματίες με μηδενικό κύκλο εργασιών.

Ειδικά ως προς τους υπόχρεους με Κ.Α.Δ. «εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01)», «εκμετάλλευση περιπτέρου (47.19.10.02)» και «λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού σε εξειδικευμένα καταστήματα (47.26)», για τον προσδιορισμό του ετήσιου κύκλου εργασιών του υπόχρεου και τον προσδιορισμό του μέσου όρου του ετήσιου κύκλου εργασιών του Κ.Α.Δ., δεν λαμβάνονται υπόψη οι πωλήσεις της παρ. 4 του άρθρου 35 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α' 162). Για τους υπόχρεους με Κ.Α.Δ. «εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01)» και «εκμετάλλευση περιπτέρου (47.19.10.02)» ως μέσος όρος της περ. γ) λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος ετήσιου κύκλου εργασιών του συνόλου των επιτηδευματιών με τους δύο αυτούς Κ.Α.Δ., χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι επιτηδευματίες με μηδενικό κύκλο εργασιών. Για την εύρεση του μέσου όρου ετήσιου κύκλου εργασιών των επιτηδευματιών με τους λοιπούς τεταρτοβάθμιους κωδικούς υπό τον Κ.Α.Δ. 47.19, πλην των Κ.Α.Δ. 47.19.10.01 και 47.19.10.02, δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιτηδευματίες με Κ.Α.Δ. 47.19.10.01 και 47.19.10.02.

Αν το άθροισμα του πρώτου εδαφίου είναι μικρότερο από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και ο υψηλότερος αμειβόμενος

υπάλληλος που απασχολείται από τον υπόχρεο της παρ. 1 δικαιούται επίσης μικτές αποδοχές που υπερβαίνουν το ποσό που προκύπτει από το άθροισμα αυτό, τότε το ποσό των μικτών αποδοχών λαμβάνεται ως τεκμαίρομενο ετήσιο εισόδημα του υπόχρεου της παρ. 1 μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.»

Άρθρο 7

Μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε μικρές δημοτικές κοινότητες - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 28Γ Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στην παρ. 3 του άρθρου 28Γ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί λοιπών μειώσεων του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και ειδικών ρυθμίσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «σε οικισμούς με πληθυσμό μικρότερο των πεντακοσίων (500) κατοίκων ή» αριθμούνται ως περ. α), β) προστίθεται περ. β), γ) οι λέξεις «σε νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων» αριθμούνται ως περ. γ), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το ποσό της παρ. 2 του άρθρου 28Α μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2) για υπόχρεους της παρ. 1 που ασκούν τη δραστηριότητά τους και έχουν την κύρια κατοικία τους:

α) σε οικισμούς με πληθυσμό μικρότερο των πεντακοσίων (500) κατοίκων, ή

β) σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) κατοίκων, εξαιρουμένων των δημοτικών κοινοτήτων που βρίσκονται στην Περιφέρεια Αττικής (πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων), ή

γ) σε νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων.»

Άρθρο 8

Φορολόγηση αμοιβής για εφημερίες ιατρών - Προσθήκη περ. ε) στην παρ. 2 του άρθρου 15 και τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 60 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 15 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί φορολογικού συντελεστή, προστίθεται περ. ε) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται για το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν:

α) οι αξιωματικοί που υπηρετούν σε πλοία του Εμπορικού Ναυτικού και σε πλωτά ναυπηγήματα του άρθρου 267 του ν. 4555/2018 (Α' 133) και το οποίο φορολογείται με φορολογικό συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), και

β) το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετεί σε πλοία του Εμπορικού Ναυτικού και σε πλωτά ναυπηγήματα του άρθρου 267 του ν. 4555/2018 και το οποίο φορολογείται με φορολογικό συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%),

γ) οι κυβερνήτες, οι συγκυβερνήτες και οι μηχανικοί αεροσκαφών αεροπορικών εταιρειών με φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας για τη μηναία αποζημίωση που λαμβάνουν και η οποία φορολογείται με φορολογικό συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%),

δ) τα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 5 του ν. 4375/2016 (Α' 51) για τη μηνιαία αποζημίωση που λαμβάνουν και η οποία φορολογείται με φορολογικό συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%),

ε) το ιατρικό προσωπικό που υπάγεται στο άρθρο 45 του ν. 3205/2003 (Α' 293) για την αμοιβή που λαμβάνει για εφημερίες και η οποία φορολογείται με φορολογικό συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%). Η παρούσα περίπτωση εφαρμόζεται και για τα ωρομίσθια εφημεριών της υπό στοιχεία 15993/Ζ2/14.2.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας (Β' 686), περί καθορισμού του ύψους

αμοιβής εφημεριών των μελών Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και ακαδημαϊκών υποτρόφων, στα πανεπιστημιακά νοσοκομεία Αρεταίειο και Αιγινήτειο.

Τα ως άνω εισοδήματα φορολογούνται αυτοτελώς με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης των δικαιούχων τους μόνο για αυτά.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 60 του Κ.Φ.Ε., περί φορολογικού συντελεστή, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «καθώς και» διαγράφονται, β) μετά από τις λέξεις «του άρθρου 5 του ν. 4375/2016» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και το ιατρικό προσωπικό και τα λοιπά πρόσωπα της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 15 του παρόντος για την αμοιβή που λαμβάνουν για εφημερίες», δ) μετά από τις λέξεις «της παρ. 2 του άρθρου 15» προστίθενται οι λέξεις «του παρόντος», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετεί σε πλοία του εμπορικού ναυτικού, οι κυβερνήτες, οι συγκυβερνήτες και οι μηχανικοί αεροσκαφών αεροπορικών εταιρειών με φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, τα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 5 του ν. 4375/2016, καθώς και το ιατρικό προσωπικό και τα λοιπά πρόσωπα της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 15 του παρόντος για την αμοιβή που λαμβάνουν για εφημερίες, υπόκειται σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με τους συντελεστές της παρ. 2 του άρθρου 15 του παρόντος.»

Άρθρο 9

Φοροαπαλλαγή για τριάντα έξι μήνες για το εισόδημα φυσικών προσώπων από την εκμίσθωση ακινήτων που δηλώνονταν ως κενά ή είχαν διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση - Προσθήκη παρ. 91 στο άρθρο 72 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στο άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί μεταβατικών διατάξεων και έναρξης ισχύος, προστίθεται παρ. 91 ως εξής:

«91. α) Για τους τριάντα έξι (36) πρώτους μήνες μετά από τον μήνα, κατά τον οποίο συνάπτεται η σχετική σύμβαση μίσθωσης, δεν φορολογείται το εισόδημα φυσικών προσώπων που προέρχεται από εκμίσθωση κατοικιών με εμβαδόν έως εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά μέτρα, εφόσον:

αα) το εισόδημα προέρχεται από σύμβαση μίσθωσης διάρκειας τουλάχιστον τριών (3) ετών που συνάπτεται μεταξύ της 8ης Σεπτεμβρίου 2024 και της 31ης Δεκεμβρίου 2025,

αβ) η εκμισθούμενη κατοικία: i) κατά τα φορολογικά έτη 2022, 2023 και, αν η μίσθωση καταρτίζεται το 2025, και κατά το φορολογικό έτος 2024 έχει δηλωθεί στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος ως κενό ακίνητο (έντυπο Ε2) ή δεν έχει δηλωθεί ως μισθωμένο ακίνητο ούτε ως κύρια ούτε δευτερεύουσα κατοικία του εκμισθωτή ούτε ως ιδιοχρησιμοποιούμενο ούτε δωρεάν παραχωρούμενο ακίνητο (έντυπα Ε1 και Ε2) ή

ii) κατά το φορολογικό έτος 2023 ή, αν η μίσθωση καταρτίζεται το 2025, κατά το φορολογικό έτος 2024 έχει διατεθεί αποκλειστικά για βραχυχρόνια μίσθωση, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240), και οι συναφθείσες βραχυχρόνιες μισθώσεις έχουν δηλωθεί στη Φορολογική Διοίκηση, και

αγ) ο εκμισθωτής δεν έχει υποβάλει στη Φορολογική Διοίκηση δήλωση πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακινήτου περιουσίας για το ακίνητο κατά το έτος της μίσθωσης και έως την έναρξη αυτής ή για το ίδιο διάστημα έχει υποβάλει δήλωση βραχυχρόνιας μίσθωσης του ακινήτου.

β) Αν εντός των τριών (3) ετών της περ. α) το ακίνητο:

βα) κενωθεί, η απαλλαγή παύει να ισχύει από το φορολογικό έτος που αυτό κενώνεται,

ββ) διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση, η απαλλαγή παύει να ισχύει από το πρώτο έτος της μίσθωσης.

Η συνδρομή των προϋποθέσεων της απαλλαγής της παρούσας αποδεικνύεται μόνο από εμπρόθεσμες δηλώσεις πληροφοριακών στοιχείων και φορολογίας εισοδήματος και, ειδικά ως

προς τα έτη 2022 και 2023, από δηλώσεις που έχουν υποβληθεί έως την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος.»

Άρθρο 10

Ρύθμιση θεμάτων Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων και κρατικής αρωγής για ασφαλισμένες κατοικίες - Τροποποίηση παρ. 72 άρθρου 3 ν. 4223/2013 και προσθήκη άρθρου 5Α στον ν. 4797/2021

1. Στην παρ. 72 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 (Α' 287), περί απαλλαγών από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «Για τα έτη 2024 και επόμενα,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Για το έτος 2024», β) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, γ) στο τέταρτο και έκτο εδάφιο, οι λέξεις «για την εφαρμογή του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για την εφαρμογή της παρούσας», δ) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «του πρώτου εδαφίου» διαγράφονται, ε) στο έκτο εδάφιο, οι λέξεις «Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων,» και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η παρ. 72 διαμορφώνεται ως εξής:

«72. Για το έτος 2024 ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. μειώνεται κατά δέκα τοις εκατό (10%) για κατοικίες φυσικών προσώπων που ασφαλιζονται σε ασφαλιστική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, που τηρείται στη Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης της Τράπεζας της Ελλάδος, για σεισμό, πυρκαγιά και πλημμύρα, εφόσον η ασφάλιση καλύπτει το σύνολο της αξίας του ακινήτου. Ως αξία του ακινήτου, για τις ανάγκες εφαρμογής του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται η αξία ανακατασκευής του κτίσματος ή των κτισμάτων, μη υπολογιζόμενης της αξίας του οικοπέδου, η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται των χιλίων (1.000) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο.

Για τα έτη 2025 και εφεξής, για κατοικίες φυσικών προσώπων που ασφαλιζονται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%), εφόσον η φορολογητέα αξία τους για σκοπούς επιβολής ΕΝ.Φ.Ι.Α. δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, και κατά δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

Προϋπόθεση για την εφαρμογή της παρούσας είναι η ασφάλιση να αφορά το προηγούμενο έτος με διάρκεια τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Αν η διάρκεια της ασφάλισης είναι μικρότερη του ενός (1) έτους, η μείωση του ΕΝ.Φ.Ι.Α. προσαρμόζεται αναλογικά.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζεται το κόστος της αξίας ανακατασκευής του ακινήτου, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσό του δευτέρου εδαφίου, καθώς και να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

2. Στον ν. 4797/2021 (Α' 66) προστίθεται άρθρο 5Α, ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Εξαίρεση κατοικιών μεγάλης αξίας

Εξαιρούνται από επιχορήγηση στεγαστικής συνδρομής για ανακατασκευή ή επισκευή κτιρίου, επιδότηση προσωρινής στέγασης, ενίσχυση πρώτης αρωγής και εφάπαξ έκτακτη οικονομική ενίσχυση για την αντιμετώπιση απλών επισκευαστικών εργασιών και την αντικατάσταση οικοσκευής, λόγω σεισμού, πυρκαγιάς από φυσικά αίτια και πλημμύρας, φυσικά πρόσωπα, ιδιοκτήτες ή συνιδιοκτήτες, για κατοικίες με φορολογητέα αξία για σκοπούς επιβολής ΕΝ.Φ.Ι.Α. άνω των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ.»

Άρθρο 11

Απαλλαγή φιλοδωρήματος από ασφαλιστικές εισφορές

1. Φιλοδωρήματα, κατά την έννοια της περ. ιβ) της παρ. 2 του

άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), ανεξαρτήτως ύψους, απαλλάσσονται από ασφαλιστικές εισφορές.

2. Η απαλλαγή της παρ. 1 δεν καταλαμβάνει φιλοδωρήματα που καταβάλλονται στους εργαζόμενους ως συγκεκριμένο ποσοστό του μισθού ή ημερομισθίου, ή σταθερό ποσό με βάση όρο ατομικής συμφωνίας, σύμβασης εργασίας ή συλλογικής σύμβασης ή διαιτητικής απόφασης και εισπράττονται τακτικά, επαυξάνοντας τις αποδοχές τους.

Άρθρο 12

Μείωση ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης εργοδότη - εργαζόμενου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 41 ν. 4387/2016

Στην παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η ημερομηνία «1.1.2017» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.1.2025», β) το ποσοστό «7,10%» αντικαθίσταται από το ποσοστό «6,10%», γ) το ποσοστό «6,45%» αντικαθίσταται από το ποσοστό «5,45%», δ) το ποσοστό «2,15%» αντικαθίσταται από το ποσοστό «1,65%», ε) το ποσοστό «4,30%» αντικαθίσταται από το ποσοστό «3,80%», και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Από την 1η.1.2025, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των μισθωτών και των λοιπών κατηγοριών που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα του παρόντος νόμου, ορίζεται σε ποσοστό 6,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών και κατανέμεται κατά ποσοστό 5,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 1,65% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 3,80% τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη.»

Άρθρο 13

Απαλλαγή από φόρο ασφαλιστρών συμβολαίων υγείας ανηλίκων - Προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 29 του ν. 3492/2006

Στο άρθρο 29 του ν. 3492/2006 (Α' 210), περί επιβολής φόρου ασφαλιστρών, προστίθεται παρ. 5Α ως εξής:

«5Α. Απαλλάσσονται από τον φόρο τα ασφαλιστρα υγείας, που εγγράφονται στον Κλάδο Ι.3 των ασφαλίσεων ζωής του άρθρου 5 του ν. 4364/2016 (Α' 13) και στον Κλάδο 2 των ασφαλίσεων κατά ζημιών του άρθρου 4 του ως άνω νόμου, εφόσον ο καλυπτόμενος είναι ανήλικος. Ειδικότερα, δεν καταβάλλεται φόρος για τα φορολογικά έτη, κατά την 1η Ιανουαρίου των οποίων ο καλυπτόμενος δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας. Για ομαδικά ή οικογενειακά ασφαλιστήρια, δεν καταβάλλεται φόρος για τα καλυπτόμενα μέλη που εμπίπτουν στην απαλλαγή της παρούσας.»

Άρθρο 14

Ρυθμίσεις για την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων - Τροποποίηση παρ. 2 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 38 ν. 3863/2010, παρ. 2 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 11 ν. 3865/2010, περ. α) και περ. ε) παρ. 11 άρθρου 44 ν. 3986/2011, περ. α) και περ. ε) παρ. 14 άρθρου 2 ν. 4002/2011

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115) και στην παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3865/2010 (Α' 120), περί της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Α.Σ.), στην περ. α) της παρ. 11 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152) και στην περ. α) της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (Α' 180) περί της παρακράτησης επιπλέον εισφοράς στις συντάξεις συνταξιούχων που δεν έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό έτος της ηλικίας προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Τα ως άνω όρια κάθε κατηγορίας αυξάνονται κατ' έτος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. α της παρ. 4 του άρθρου 14 του

ν. 4387/2016 (Α' 85).»

2. Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 και στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3865/2010, περί της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Α.Σ.), στην περ. ε) της παρ. 11 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 και στην περ. ε) της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011, περί της παρακράτησης επιπλέον εισφοράς στις συντάξεις συνταξιούχων που δεν έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό έτος της ηλικίας, προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Το ως άνω ποσό αυξάνεται κατ' έτος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. α της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016.»

Άρθρο 15

Αναμόρφωση μισθολογικού πλαισίου μαθητών Σχολών Ενόπλων Δυνάμεων - Τροποποίηση υποπερ. αα' και αβ' περ. α' παρ. 6 άρθρου 126 ν. 4472/2017

1. Στην περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 126 του ν. 4472/2017 (Α' 74), περί μισθολογικής κατάταξης και εξέλιξης των μαθητών των Σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην υποπερ. αα' οι λέξεις «λαμβάνουν το 10%» αντικαθίστανται από τις λέξεις «λαμβάνουν το τριάντα επτά τοις εκατό (37%)», β) στην υποπερ. αβ' οι λέξεις «λαμβάνουν το 8%» αντικαθίστανται από τις λέξεις «λαμβάνουν το δεκαέξι τοις εκατό (16%)» και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η περ. α διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Ενόπλων Δυνάμεων:

αα. Μαθητές Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) λαμβάνουν το τριάντα επτά τοις εκατό (37%) του Μ.Κ. 25 της Α' Κατηγορίας.

αβ. Μαθητές Σχολών Μονίμων Υπαξιωματικών λαμβάνουν το δεκαέξι τοις εκατό (16%) του Μ.Κ. 17 της Β' Κατηγορίας.»

Άρθρο 16

Αύξηση ειδικής αποζημίωσης νυχτερινής απασχόλησης του προσωπικού των Σωμάτων Ασφαλείας και του στρατιωτικού προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων - Τροποποίηση υποπερ. β περ. Δ άρθρου 127 ν. 4472/2017

Στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. β της περ. Δ του άρθρου 127 του ν. 4472/2017 (Α' 74), περί ειδικών αποζημιώσεων, οι λέξεις «των δύο ευρώ και εβδομήντα επτά λεπτών (2,77)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των τριών ευρώ και τριάντα τριών λεπτών (3,33)», και η περ. Δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Δ. α. Στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας (Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό και Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή), το οποίο λόγω της ιδιοτυπίας των συνθηκών αποδεδειγμένα εργάζεται πέραν των πέντε (5) ημερών την εβδομάδα, χορηγείται ειδική αποζημίωση, η οποία ανέρχεται στο ποσό των σαράντα έξι ευρώ (46) για κάθε επιπλέον ημέρα απασχόλησης.

β. Στο ίδιο ως άνω προσωπικό, καθώς και το στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, που αποδεδειγμένα εργάζεται κατά τις νυκτερινές ώρες χορηγείται ειδική αποζημίωση, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τριών ευρώ και τριάντα τριών λεπτών (3,33) ανά ώρα νυχτερινής απασχόλησης. Το ανώτατο όριο των ωρών νυχτερινής απασχόλησης, οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης της εν λόγω αποζημίωσης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Μέχρι την έκδοση της εν λόγω κοινής υπουργικής απόφασης εξακολουθεί να καταβάλλεται το επίδομα αυξημένης επιχειρησιακής ετοιμότητας μονάδων που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. Α8 υποπερ. β' του άρθρου 51 του ν. 3205/2003 (Α' 297) και σύμφωνα με τις σχετικές εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν. Σε περίπτωση απομάκρυνσης των στελεχών με απόσπαση, μετακίνησης ή εκπαιδευτική άδεια μεγαλύτερη των δύο (2) μηνών από τα καθήκοντα, τις θέσεις και τις συνθήκες, οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγηση των αποζημιώσεων αυτών, διακόπτεται ισοχρόνως και η καταβολή τους με βεβαίωση του οι-

κείου προϊσταμένου.

γ. Στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας που αποσπάται ή διατίθεται ως προσωπικό ασφαλείας σε γραφεία μελών Κυβέρνησης, Υφυπουργών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, καθώς και στο αστυνομικό προσωπικό της Υπηρεσίας Προστασίας Προέδρου της Δημοκρατίας που ασκεί καθήκοντα ασφαλείας, καταβάλλονται οι αποζημιώσεις των προηγούμενων περιπτώσεων και υπερωριακή αποζημίωση σύμφωνα με την παρ. Γ2 του άρθρου 20 του ν.4354/2015 (Α' 176). Στην περίπτωση που το εν λόγω προσωπικό εκτελεί διοικητικά καθήκοντα στα ως άνω γραφεία, δικαιούται υπερωριακή αποζημίωση σύμφωνα με την παρ. Α2 του ίδιου άρθρου.

δ. Οι ειδικές αποζημιώσεις των περ. α' και β' καταβάλλονται και στους μαθητές των σχολών της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους εκπαίδευσης, με τους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για το λοιπό ένστολο προσωπικό τους.»

Άρθρο 17 **Έκτακτη οικονομική ενίσχυση** **συνταξιούχων Δεκεμβρίου 2024**

1. Χορηγείται έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.), στους οποίους καταβλήθηκε κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Νοεμβρίου 2024 και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων, συμψηφιστέας με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων, μεγαλύτερο των δέκα (10) ευρώ.

2. Η έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 ανέρχεται σε:

α) διακόσια (200) ευρώ για συνταξιούχους του ε-Ε.Φ.Κ.Α., στους οποίους καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Νοεμβρίου 2024, αθροιστικά, συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού έως και επτακοσίων (700) ευρώ,

β) εκατόν πενήντα (150) ευρώ για συνταξιούχους του ε-Ε.Φ.Κ.Α., στους οποίους καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Νοεμβρίου 2024, αθροιστικά, συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού από επτακόσια ευρώ και ένα λεπτό (700,01) ευρώ έως και χίλια εκατό (1.100) ευρώ,

γ) εκατό (100) ευρώ για συνταξιούχους του ε-Ε.Φ.Κ.Α., στους οποίους καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Νοεμβρίου 2024, αθροιστικά, συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού από χίλια εκατό ευρώ και ένα λεπτό (1.100,01) ευρώ έως και χίλια εξακόσια (1.600) ευρώ.

3. Η έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση της παρ. 1:

α) καταβάλλεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024,

β) είναι αφορολόγητη, ανεγκώρητη και ακατάσχετη, στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα,

γ) δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή του ε-Ε.Φ.Κ.Α. και

δ) επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του ε-Ε.Φ.Κ.Α., κατόπιν αντίστοιχης τροποποίησης του προϋπολογισμού του, με τη χρήση των ταμειακών διαθεσίμων του.

Άρθρο 18 **Επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ευάλωτων** **νοικοκυριών Δεκεμβρίου 2024**

1. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, καταβάλλεται έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση, ύψους διακοσίων (200) ευρώ στους δικαιούχους:

α) του επιδόματος απολύτου αναπηρίας για συνταξιούχους του πρώην Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (π. ΟΓΑ) που

λαμβάνουν μόνο τη βασική σύνταξη του π. ΟΓΑ, αν έχουν εφ' όρου ζωής ποσοστό αναπηρίας εκατό τοις εκατό (100%), της παρ. 2 του άρθρου 4 του π.δ. 334/1988 (Α' 154),

β) του επιδόματος νόσου και ανικανότητας για συνταξιούχους του Δημοσίου του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 (Α' 210),

γ) του εξωιδρυματικού επιδόματος του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α' 68), τα οποία χορηγούνται από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α., και

δ) των επιδομάτων των άρθρων 100 έως 103 του π.δ. 168/2007 (Α' 209) και του άρθρου 54Α του π.δ. 169/2007, τα οποία καταβάλλονται από το Δημόσιο.

2. Για τον μήνα Δεκέμβριο 2024 προσαυξάνεται κατά διακόσια (200) ευρώ το μηνιαίο ποσό των προνοιακών παροχών σε χρήμα της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 (Α' 30), οι οποίες χορηγούνται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) σε άτομα με αναπηρία.

Η προσαύξηση αυτή χορηγείται με βάση την αρχική αίτηση, επί της οποίας εκδόθηκε η εγκριτική απόφαση χορήγησης και καταβάλλεται άπαξ, ανεξαρτήτως αν οι δικαιούχοι λαμβάνουν περισσότερες της μιας από τις προνοιακές παροχές του πρώτου εδαφίου. Η καταβολή της προσαύξησης πραγματοποιείται μέχρι την 20ή Δεκεμβρίου 2024.

Την ανωτέρω προσαύξηση λαμβάνουν και:

α) τα άτομα με αναπηρία που κρίνεται ότι δικαιούνται αναδρομικής καταβολής της προνοιακής παροχής σε χρήμα για τον μήνα Δεκέμβριο 2024, μετά την τακτική καταβολή της μηνιαίας προνοιακής παροχής του μηνός αυτού και

β) οι ανάδοχοι γονείς ατόμων ενταγμένων σε γενικά ή ειδικά αναπαλτικά προγράμματα, οι οποίοι λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 4538/2018 (Α' 85), περί παροχών και διευκολύνσεων σε ανάδοχους γονείς.

3. Αν οι δικαιούχοι της οικονομικής ενίσχυσης της παρ. 1 είναι παράλληλα και δικαιούχοι της προσαύξησης της παρ. 2, καταβάλλεται μόνο η οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α..

4. Μέχρι την 20ή Δεκεμβρίου 2024 καταβάλλεται έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση, ύψους διακοσίων (200) ευρώ, στους δικαιούχους:

α) σύνταξης ανασφάλιστων υπερηλίκων του ν. 1296/1982 (Α' 128) και

β) επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

Η προσαύξηση αυτή χορηγείται με βάση την αρχική αίτηση, επί της οποίας εκδόθηκε η εγκριτική απόφαση χορήγησης της σύνταξης και του επιδόματος του πρώτου εδαφίου, η οποία είναι σε ισχύ κατά την 30ή Νοεμβρίου 2024, και καταβάλλεται άπαξ. Η προσαύξηση καταβάλλεται στους δικαιούχους σύμφωνα με την παρούσα, αν η ισχύς των εγκριτικών αποφάσεων χορήγησης της σύνταξης και του επιδόματος δεν έχει ανασταλεί. Αν η προσαύξηση δεν καταβληθεί, λόγω αναστολής της ισχύος της οικείας εγκριτικής απόφασης, αποδίδεται στους δικαιούχους μετά από την άρση της ανωτέρω αναστολής.

5. Αν οι δικαιούχοι της προσαύξησης της παρ. 4 πληρούν και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση της προσαύξησης της παρ. 2, λαμβάνουν μόνο την προσαύξηση της παρ. 2.

6. Για τον μήνα Δεκέμβριο 2024, η μηνιαία εισοδηματική ενίσχυση των ωφελούμενων μονάδων του άρθρου 2 της υποστοιχείας Δ13/οικ.53923/23.7.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επικρατείας, περί τροποποίησης των όρων και των προϋποθέσεων εφαρμογής του προγράμματος Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (Β' 3359, διόρθωση σφάλματος Β' 3554 και Β' 4057), υπέρ των οποίων είναι σε ισχύ, κατά την 30ή Νοεμβρίου 2024, εγκριτική απόφαση χορήγησης της, προσαυξάνεται κατά το ήμισυ της μηνιαίας εισοδηματικής ενίσχυσης. Η προσαύξηση αυτή θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο των αιτήσεων, επί των οποίων εκδόθηκαν οι εγκριτικές αποφάσεις χορήγησης της εισοδηματικής ενίσχυσης του πρώτου εδαφίου, η ισχύς των οποίων δεν έχει

ανασταλεί, και καταβάλλεται άπαξ και κατά παρέκκλιση του ανώτατου μηνιαίου ορίου του εγγυημένου ποσού και των ανώτατων μηνιαίων ορίων ανά ωφελούμενη μονάδα του άρθρου 2 της ως άνω κοινής απόφασης. Η προσαύξηση δεν καταβάλλεται αν η ισχύς της οικείας εγκριτικής απόφασης έχει ανασταλεί, αποδίδεται δε στους δικαιούχους μετά από την άρση της ανωτέρω αναστολής. Η καταβολή της προσαύξησης πραγματοποιείται μέχρι την 20ή Δεκεμβρίου 2024.

7. Στους δικαιούχους του επιδόματος παιδιού του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5) καταβάλλεται πρόσθετη έκτακτη δόση για το έτος 2024, η οποία ισούται με το μηνιαίως χορηγούμενο ποσό του επιδόματος. Η έκτακτη δόση καταβάλλεται μέχρι την 20ή Δεκεμβρίου 2024 στους δικαιούχους του επιδόματος για το πέμπτο δίμηνο του έτους 2024. Αντίστοιχη έκτακτη δόση καταβάλλεται στους νέους δικαιούχους του επιδόματος του έτους 2024, μετά από την έγκριση της αίτησής τους. Η χορήγηση της έκτακτης δόσης θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο των αιτήσεων, επί των οποίων εκδόθηκαν οι εγκριτικές αποφάσεις χορήγησης του επιδόματος στους δικαιούχους και καταβάλλεται άπαξ για κάθε εξαρτώμενο παιδί. Αν, μετά την καταβολή της πρόσθετης έκτακτης δόσης, μεταβληθεί η κατηγορία ισοδύναμου οικογενειακού εισοδήματος των δικαιούχων για το έτος 2024 και εφόσον προκύψει:

α) αχρεώστητη, εν όλω ή εν μέρει, καταβολή του επιδόματος, η καταβληθείσα έκτακτη δόση επιστρέφεται αναλόγως, και

β) ότι αναδρομικά δικαιούνται μεγαλύτερο ποσό επιδόματος, η καταβληθείσα έκτακτη δόση αυξάνεται αναλόγως και το υπολειπόμενο ποσό αυτής αποδίδεται στους δικαιούχους μαζί με την καταβολή του ανωτέρω αναδρομικού οφειλόμενου ποσού του επιδόματος.

8. Οι οικονομικές ενισχύσεις των παρ. 1 και 4, καθώς και οι προσαυξήσεις των παροχών του παρόντος είναι αφορολόγητες και ακατάσχετες στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και στο Δημόσιο εν γένει, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

9. Το ποσό των παροχών του παρόντος καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι πιστώσεις για την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων και προσαυξήσεων του παρόντος στους δικαιούχους βαρύνουν τους προϋπολογισμούς των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, τα οποία προβαίνουν σε έκτακτη επιχορήγηση προς τον Ε.Ε.Φ.Κ.Α. και τον Ο.Π.Ε.Κ.Α., αντίστοιχα. Η καταβολή της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης της περ. δ) της παρ. 1 γίνεται απευθείας από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

10. Για τον μήνα Δεκέμβριο 2024, πραγματοποιείται μέχρι την 20ή Δεκεμβρίου, κατά παρέκκλιση της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018, η τακτική καταβολή των παροχών των περ. α) έως ζ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, περί των παροχών και υπηρεσιών που χορηγεί και διαχειρίζεται ο Ο.Π.Ε.Κ.Α., καθώς και η καταβολή του επιδόματος γέννησης του άρθρου 1 του ν. 4659/2020 (Α' 21), περί χορήγησης του επιδόματος γέννησης, της οικονομικής ενίσχυσης ανάδοχων γονέων του άρθρου 12 του ν. 4538/2018, περί των παροχών και διευκολύνσεων σε ανάδοχους γονείς, του επιδόματος στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74) και του μηνιαίου χρηματικού βοηθήματος της υπό στοιχεία Γ1α/Οικ.4588/29.12.1983 απόφασης της Υφυπουργού Υγείας και Πρόνοιας (Β' 774), περί εφαρμογής Ειδικού Προγράμματος οργανωμένης εγκατάστασης παλιννοστούντων ομογενών, καθώς και οι αποζημιώσεις που προβλέπονται στην υπ' αρ. 28458/23.3.2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 1427), περί υλοποίησης του Πιλοτικού Προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός για άτομα με αναπηρία.»

Άρθρο 19

Καταβολή Κινήτρου Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων σε υπαλλήλους της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής - Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 4 άρθρου 25 ν. 4940/2022

1. Στο άρθρο 25 του ν. 4940/2022 (Α' 112), περί Κινήτρου Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο: i) μετά από τις λέξεις «του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.),» προστίθενται οι λέξεις «της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.),», ii) οι λέξεις «και στις λοιπές υπηρεσίες και φορείς» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των λοιπών υπηρεσιών και φορέων», iii) οι λέξεις «με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για κάθε υπηρεσία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με την ίδια απόφαση για κάθε υπηρεσία ή φορέα», αβ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2 μετά από τις λέξεις «επί κρατικών εγγυήσεων» προστίθενται οι λέξεις «, τη συστηματική παραγωγή επίσημων στατιστικών», και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Στους πολιτικούς υπαλλήλους και στο ένστολο προσωπικό των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών των υπουργείων, των Οικονομικών Υπηρεσιών της Προεδρίας της Δημοκρατίας και της Προεδρίας της Κυβέρνησης, του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), καθώς και των λοιπών υπηρεσιών και φορέων, που εποπτεύονται ή υπάγονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίοι αμείβονται με βάση τις διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176) ή του ν. 4472/2017 (Α' 74) και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, δύναται να καταβάλλεται Κίνητρο Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων (Κ.Ε.Δ.Σ.), με βάση την επίτευξη συγκεκριμένων ποσοτικών στόχων που καθορίζονται με την ίδια απόφαση για κάθε υπηρεσία ή φορέα. Ειδικά για την ΕΛ.ΣΤΑΤ., η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνεται κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της. Το κίνητρο του παρόντος δύναται να καταβάλλεται και στους πολιτικούς υπαλλήλους και το ένστολο προσωπικό που είναι αποσπασμένοι ή διατίθενται στις υπηρεσίες του πρώτου εδαφίου, ανεξαρτήτως των διατάξεων με τις οποίες αμείβονται. Το κίνητρο δεν καταβάλλεται σε μετακλητούς υπαλλήλους.

2. Οι ποσοτικοί στόχοι σχετίζονται ενδεικτικά με τη δημοσιονομική και ταμειακή διαχείριση, τον έλεγχο και τα αποτελέσματα επί των εσόδων και των δαπανών, τον οικονομικό και δημοσιονομικό προγραμματισμό, την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, την επεξεργασία σημαντικού αριθμού νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων δημοσιονομικού περιεχομένου, την επεξεργασία αιτημάτων επί κρατικών εγγυήσεων, τη συστηματική παραγωγή επίσημων στατιστικών και εν γένει ποσοτικούς στόχους που συνδέονται με την άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής.»

2. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 25 του ν. 4940/2022 οι λέξεις «τα εννέα εκατομμύρια (9.000.000)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα έντεκα εκατομμύρια (11.000.000)», και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το Κ.Ε.Δ.Σ. υπολογίζεται επί του βασικού μισθού και του επιδόματος θέσης ευθύνης, δεν συμψηφίζεται με την προσωπική διαφορά της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 και την αντίστοιχη του άρθρου 155 του ν. 4472/2017 (Α' 74), δεν μπορεί να υπερβαίνει, ανά έτος, το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του αθροίσματος του ετήσιου βασικού μισθού και του επιδόματος θέσης ευθύνης κάθε υπαλλήλου και υπόκειται στις ασφαλιστικές εισφορές και λοιπές κρατήσεις των πρόσθετων αποδοχών. Από το Κ.Ε.Δ.Σ. εξαιρούνται οι υπάλληλοι που λαμβάνουν κάποια από τις ανταμοιβές των άρθρων 23 ή 24 ή 26 ή 27. Η συνολική δαπάνη για την καταβολή του Κ.Ε.Δ.Σ. δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έντεκα εκατομμύρια (11.000.000) ευρώ ανά έτος.»

Άρθρο 20

Μηνιαίος βασικός μισθός μελών Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - Προσθήκη περ. ε) στην παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 5045/2023

Στην παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 5045/2023 (Α' 136), περί καθορισμού του μηνιαίου βασικού μισθού του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) των Πανεπιστημίων, Πολυτεχνείων και της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Τ.) προστίθεται περ. ε, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) των Πανεπιστημίων, Πολυτεχνείων και της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Τ.) διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. της βαθμίδας του Καθηγητή των Πανεπιστημίων, Πολυτεχνείων και της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Τ.), ως εξής:

α. ΒΑΘΜΙΔΑ Α' ΠΕ Ε.Ε.Π., ΠΕ Ε.Δι.Π. και ΤΕ Ε.Δι.Π.: εξήντα δύο τοις εκατό (62%).

β. ΒΑΘΜΙΔΑ Β' ΠΕ Ε.Ε.Π., ΠΕ Ε.Δι.Π. και ΤΕ Ε.Δι.Π.: πενήντα εννέα τοις εκατό (59%).

γ. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ' ΠΕ Ε.Ε.Π., ΠΕ Ε.Δι.Π. και ΤΕ Ε.Δι.Π.: πενήντα έξι τοις εκατό (56%).

δ. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ' ΠΕ Ε.Ε.Π., ΠΕ Ε.Δι.Π. και ΤΕ Ε.Δι.Π.: πενήντα πέντε τοις εκατό (55%).

ε. Μέλη Ε.Δι.Π. κατηγορίας ΔΕ, που προέρχονται από τα πρώην Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και εντάχθηκαν σε θέσεις Ε.Δι.Π. Πανεπιστημίων: πενήντα τρία τοις εκατό (53%).»

Άρθρο 21

Ειδικό επίδομα διδασκαλίας και έρευνας μελών Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης - Τροποποίηση υποπερ. β) περ. 1 άρθρου 32 ν. 5045/2023

Στην υποπερ. β) της περ. 1 του άρθρου 32 του ν. 5045/2023 (Α' 136), περί καθορισμού των παρεχόμενων επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων που καταβάλλονται στους υπαγόμενους στο Κεφάλαιο Β' του νόμου αυτού, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η περ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ειδικό επίδομα διδασκαλίας και έρευνας, οριζόμενο ως εξής:

α. Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Α.Ε.Ι. της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4957/2022 (Α' 141), συμπεριλαμβανομένου και του προσωπικού που προέρχεται από τα πρώην Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Τ.Ε.Ι.) και εντάχθηκε σε προσωποπαγείς θέσεις: αα) Καθηγητής: πεντακόσια (500) ευρώ, αβ) Αναπληρωτής Καθηγητής: τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ, αγ) Επίκουρος Καθηγητής: τετρακόσια (400) ευρώ, αδ) Επίκουρος Καθηγητής επί θητεία: τετρακόσια (400) ευρώ, αε) Λέκτορας/Καθηγητής Εφαρμογών: διακόσια πενήντα (250) ευρώ.

β. Μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) των Πανεπιστημίων, Πολυτεχνείων και της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Τ.), τριακόσια (300) ευρώ. Όσοι εξ αυτών δεν κατέχουν διδακτορικό δίπλωμα σπουδών, αλλά κατέχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα, διακόσια πενήντα (250) ευρώ και όσοι δεν κατέχουν διδακτορικό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών, εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Μέλη Ε.Δι.Π. κατηγορίας ΔΕ που προέρχονται από τα πρώην Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και εντάχθηκαν σε θέσεις Ε.Δι.Π. Πανεπιστημίων, ογδόντα (80) ευρώ.

γ. Μέλη Ε.Δι.Π. της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., εκατό (100) ευρώ.»

Άρθρο 22

Χορήγηση εξόδων παράστασης σε Διευθυντές Σχολών των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 39 ν. 5045/2023

Στην παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 5045/2023 (Α' 136), περί μισθολογικών ρυθμίσεων για τις Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης και το επιστημονικό προσωπικό του π.δ. 407/1980 (Α' 112), προστίθεται τρίτο εδάφιο, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι αποδοχές του μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.Τ.Ε.) ισούνται ανά εκπαιδευτική βαθμίδα με το ενενήντα τοις εκατό (90%) των πάσης φύσεως τακτικών αποδοχών των αντίστοιχων βαθμίδων διδακτικού ερευνητικού προσωπικού της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης. Για την εφαρμογή του παρόντος η βαθμίδα του Καθηγητή Τεχνικών Μαθημάτων αντιστοιχεί στη βαθμίδα του Λέκτορα/Καθηγητή Εφαρμογών. Στους Διευθυντές Σχολών των Α.Σ.Τ.Ε. χορηγούνται κατά μήνα έξοδα παράστασης, που ανέρχονται στο ποσό των διακοσίων δέκα (210) ευρώ, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στις τακτικές μηνιαίες αποδοχές τους.»

Άρθρο 23

Κατάργηση συνυπολογισμού συντάξεων για την εύρεση του ανώτατου ορίου αποδοχών για λειτουργούς, υπαλλήλους που αμείβονται σύμφωνα με το ενιαίο μισθολόγιο, καθώς και ένστολους

1. Για τον υπολογισμό του ορίου του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176) δεν λαμβάνονται υπόψη ποσά κύριων και επικουρικών συντάξεων που καταβάλλονται από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.).

2. Από την έναρξη ισχύος της παρ. 1, ποσά πάσης φύσεως αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών ή απολαβών που δεν καταβλήθηκαν καταβάλλονται και ποσά που καταβλήθηκαν ως αχρεώστητα επιστρέφονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 24

Τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση - Τροποποίηση άρθρου 53 ν. 4389/2016

Στο άρθρο 53 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 1Α αντικαθίσταται, β) στην παρ. 1Β: β)α) στο εισαγωγικό εδάφιο, η λέξη «Φεβρουάριο» αντικαθίσταται από τη λέξη «Μάρτιο», ββ) στην περ. γ), οι λέξεις «Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, πενήντα λεπτών (0,50) ευρώ,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Κ.Φ.Ε., δύο (2,00) ευρώ», γ) προστίθεται περ. ε), δ) στην παρ. 2 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, ε) στην παρ. 3: εα) οι λέξεις «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων», εβ) οι λέξεις «καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για» αντικαθίστανται από τις λέξεις «καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με», στ) προστίθεται παρ. 4, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 53 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 53

Τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση

1. Επιβάλλεται, υπέρ του Δημοσίου, τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση.

1Α. Το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση επιβάλλεται ανά ημερήσια χρήση και ανά δωμάτιο ή διαμέρισμα, κατά τους μήνες Απρίλιο έως Οκτώβριο, ως εξής:

α) Για κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155):

αα) 1-2 αστέρων, δύο (2,00) ευρώ,

αβ) 3 αστέρων, πέντε (5,00) ευρώ,

αγ) 4 αστέρων, δέκα (10,00) ευρώ,

αδ) 5 αστέρων, δεκαπέντε (15,00) ευρώ,

β) σε ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα της υποπερ. γγ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, δύο (2,00) ευρώ,

γ) σε ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης του άρθρου 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240) και του άρθρου 39Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), οκτώ (8,00) ευρώ. Αν τα ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης είναι μονοκατοικίες άνω των ογδόντα (80) τ.μ., επιβάλλεται τέλος ανθεκτικότητας δεκαπέντε (15,00) ευρώ,

δ) σε αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις (βίλες) της υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, δεκαπέντε (15,00) ευρώ,

ε) σε αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες της υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014,

εα) οκτώ (8) ευρώ, εάν η επιφάνειά τους είναι μικρότερη των ογδόντα (80) τ.μ. και

εβ) δεκαπέντε (15) ευρώ, εάν η επιφάνειά τους είναι από ογδόντα (80) τ.μ. και άνω.

1Β. Το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση επιβάλλεται ανά ημερήσια χρήση και ανά δωμάτιο ή διαμέρισμα, κατά τους μήνες Νοέμβριο έως Μάρτιο, ως εξής:

α) Για κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014:

αα) 1-2 αστέρων, πενήντα λεπτών (0,50) ευρώ,

αβ) 3 αστέρων, ενάμιση (1,50) ευρώ,

αγ) 4 αστέρων, τριών (3,00) ευρώ,

αδ) 5 αστέρων, τεσσάρων (4,00) ευρώ,

β) σε ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα της υποπερ. γγ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, πενήντα λεπτών (0,50) ευρώ,

γ) σε ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης του άρθρου 111 του ν. 4446/2016 και του άρθρου 39Α του Κ.Φ.Ε., δύο (2,00) ευρώ. Αν τα ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης είναι μονοκατοικίες άνω των ογδόντα (80) τ.μ., επιβάλλεται τέλος ανθεκτικότητας τεσσάρων (4,00) ευρώ,

δ) σε αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις (βίλες) της υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, τεσσάρων (4,00) ευρώ,

ε) σε αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες της υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014:

εα) δύο (2) ευρώ, εάν η επιφάνειά τους είναι μικρότερη των ογδόντα (80) τ.μ. και

εβ) τέσσερα (4) ευρώ, εάν η επιφάνειά τους είναι από ογδόντα (80) τ.μ. και άνω.

2. Το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση βαρύνει τον διαμένοντα, που έκανε χρήση του δωματίου ή του διαμερίσματος, κατά τις διακρίσεις της παρ. 1, επιβάλλεται μετά τη διαμονή του στο κατάλυμα και πριν την αναχώρησή του από αυτό, με την έκδοση ειδικού στοιχείου - απόδειξης είσπραξης τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση, από τις επιχειρήσεις των παρ. 1Α και 1Β και τους ιδιώτες της περ. γ) των παρ. 1Α και 1Β και αποδίδεται από αυτές στη Φορολογική Διοίκηση με μηνιαίες δηλώσεις. Οι δηλώσεις υποβάλλονται μέχρι την τελευταία ημέρα

του επόμενου μήνα από αυτόν της έκδοσης κάθε ειδικού στοιχείου - απόδειξης είσπραξης τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση. Ειδικά για διαμονές που πραγματοποιούνται σε περιόδους που καταλαμβάνουν μήνες, κατά τους οποίους ισχύει διαφορετικό ύψος τέλους, το ειδικό στοιχείο - απόδειξη είσπραξης τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση εκδίδεται ανά μήνα και όχι κατά την αναχώρηση του διαμένοντα. Το ειδικό στοιχείο - απόδειξη είσπραξης τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση δεν επιβαρύνεται με Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Το ως άνω τέλος δεν επιβάλλεται σε περίπτωση δωρεάν παροχής υπηρεσιών διαμονής από τους ανωτέρω υπόχρεους.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση, ο τρόπος προσδιορισμού των προσώπων που είναι υπόχρεα στην απόδοση του τέλους, ο χρόνος και η διαδικασία επιβολής και απόδοσής του, το περιεχόμενο, η διαδικασία και ο τρόπος έκδοσης του ειδικού στοιχείου - απόδειξης είσπραξης του, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

4. Στο πρόγραμμα φυσικών καταστροφών του εθνικού σκέλους του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων εγγράφονται ετησίως πιστώσεις τουλάχιστον ισόποσες των εσόδων που κατά το εκάστοτε τρέχον έτος εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν από την επιβολή του τέλους του παρόντος, προκειμένου να καλυφθούν δαπάνες πρόληψης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών, έργα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, έργα υποδομών και δαπάνες βελτίωσης των υποδομών για τη στήριξη του τουριστικού προϊόντος της χώρας.»

Άρθρο 25

Ασφάλιση επιχειρήσεων έναντι φυσικών καταστροφών - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 5116/2024

Στο άρθρο 5 του ν. 5116/2024 (Α' 100), περί ασφάλισης μεγάλων επιχειρήσεων έναντι φυσικών καταστροφών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο του άρθρου, η λέξη «μεγάλων» διαγράφεται, β) στην παρ. 1, οι λέξεις «άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άνω των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000)», και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5

Ασφάλιση επιχειρήσεων έναντι φυσικών καταστροφών

1. Επιχειρήσεις με ετήσια ακαθάριστα έσοδα, κατά το εκάστοτε προηγούμενο φορολογικό έτος, άνω των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, ασφαλιζονται υποχρεωτικά έναντι δασικών πυρκαγιών, πλημμύρας και σεισμού.

2. Η ασφάλιση καλύπτει κατ' ελάχιστον τον κίνδυνο από υλικές ζημιές που προκαλούνται από κινδύνους της παρ. 1 στις ιδιότητες κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και σε λοιπά στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης, όπως τον εξοπλισμό, τις πρώτες ύλες, τα φορτηγά αυτοκίνητα και αυτοκίνητα επαγγελματικής χρήσης, τα μέσα παραγωγής και τα αποθηκευμένα προϊόντα και για ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) της αξίας του συνόλου του παραπάνω ενεργητικού.

3. Εάν δεν τηρηθεί η υποχρέωση του παρόντος, επιβάλλεται αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ στην υπόχρεη επιχείρηση. Η υπόχρεη επιχείρηση οφείλει, εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης επιβολής του προστίμου, να συμμορφωθεί με την υποχρέωση της παρ. 1, διαφορετικά το πρόστιμο επιβάλλεται στο διπλάσιο του αρχικώς επιβληθέντος.

4. Οι υπόχρεες σε ασφάλιση επιχειρήσεις εξαιρούνται από κάθε επιχορήγηση κρατικής αρωγής για υλικές ζημιές στα περιουσιακά στοιχεία της παρ. 2 από την επέλευση των κινδύνων της παρ. 1, συμπεριλαμβανομένης της στεγαστικής συνδρομής.»

Άρθρο 26
Ασφάλιση οχημάτων έναντι φυσικών καταστροφών -
Προσθήκη άρθρου 5Α και παρ. 2Α στο άρθρο 47
του ν. 5116/2024

1. Στον ν. 5116/2024 (Α' 100) προστίθεται άρθρο 5Α ως εξής:

«Άρθρο 5Α
 Ασφάλιση οχημάτων έναντι φυσικών καταστροφών

1. Ο κύριος ή κάτοχος αυτοκινήτου οχήματος κατά την έννοια της περ. α) του άρθρου 1 του π.δ. 237/1986 (Α' 110), με τόπο συνήθους στάθμευσης στην Ελλάδα, πέραν των υποχρεώσεων ασφάλισης κατά το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα, υποχρεούται να καλύπτει με ασφάλιση το όχημά του και έναντι των κινδύνων από δασική πυρκαγιά και από πλημμύρα, με βάση την τρέχουσα εμπορική αξία του οχήματος. Η υποχρέωση ασφάλισης υφίσταται διαρκώς από τη χορήγηση της άδειας και των πινακίδων κυκλοφορίας, χωρίς να εξαρτάται από την εν τοις πράγμασι κίνηση ή λειτουργία του οχήματος.

2. Η υποχρέωση ασφάλισης του παρόντος δεν ισχύει, εάν το όχημα ανήκει κατά κυριότητα στο Δημόσιο ή σε φορέα του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), εξαιρουμένου του υποτομέα Ο.Τ.Α..

3. Οι υπόχρεοι σε ασφάλιση του παρόντος εξαιρούνται από κάθε επιχορήγηση κρατικής αρωγής για τα οχήματα που δεν έχουν ασφαλιστεί σύμφωνα με την παρ. 1.»

2. Στο άρθρο 47 του ν. 5116/2024, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 2Α, ως εξής:

«2Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας δύναται να εξειδικεύονται το εύρος και οι προϋποθέσεις ασφάλισης, να εισάγονται επιπλέον εξαιρέσεις, να ρυθμίζονται η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την εξαίρεση και να καθορίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 5Α.»

Άρθρο 27
Τέλος κρουαζιέρας

1. Επιβάλλεται τέλος υπέρ του Δημοσίου σε αποβιβαζόμενους στους λιμένες της χώρας επιβάτες επαγγελματικών πλοίων αναψυχής που εκτελούν περιηγητικά ταξίδια (κρουαζιέρες) κατά το άρθρο 42 του ν. 4256/2014 (Α' 92), εφεξής «τέλος κρουαζιέρας». Το τέλος επιβάλλεται ανά επιβάτη και ανά λιμένα.

2. Το τέλος κρουαζιέρας ανέρχεται:

- α) για την περίοδο από 1ης Ιουνίου έως 30ής Σεπτεμβρίου:
 - αα) για αποβίβαση σε λιμένες των νήσων Μυκόνου και Σαντορίνης σε είκοσι (20) ευρώ,
 - αβ) για αποβίβαση στους λοιπούς λιμένες της χώρας σε πέντε (5) ευρώ,
 - β) για την περίοδο από 1ης έως 31ης Οκτωβρίου και από 1ης Απριλίου έως 31ης Μαΐου:
 - βα) για αποβίβαση σε λιμένες των νήσων Μυκόνου και Σαντορίνης σε δώδεκα (12) ευρώ,
 - ββ) για αποβίβαση στους λοιπούς λιμένες της χώρας σε τρία (3) ευρώ,
 - γ) για την περίοδο από 1ης Νοεμβρίου έως 31ης Μαρτίου:
 - γα) για αποβίβαση σε λιμένες των νήσων Μυκόνου και Σαντορίνης σε τέσσερα (4) ευρώ,
 - γβ) για αποβίβαση στους λοιπούς λιμένες της χώρας σε ένα (1) ευρώ.

3. Το τέλος κρουαζιέρας βαρύνει τον επιβάτη που αποβιβάζεται σε λιμένα της χώρας, επιβάλλεται με την αποβίβαση του επιβάτη στον λιμένα και δεν επιβαρύνεται με φόρο προστιθέμενης αξίας.

4. Τα έσοδα που εισπράττονται από το τέλος κρουαζιέρας χρησιμοποιούνται για την κατασκευή και βελτίωση υποδομών και έργων εν γένει, καθώς και για την ενίσχυση του τουρισμού στη χώρα. Προς τούτο, ένα τρίτο (1/3) των εσόδων εγγράφεται σε ύψος στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών

και επιχορηγούνται οι δήμοι, εντός των διοικητικών ορίων των οποίων ευρίσκονται οι λιμένες αποβίβασης, για έργα βελτίωσης του τουριστικού προϊόντος και των υποδομών τους, ένα τρίτο (1/3) εγγράφεται σε ύψος για έργα στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και ένα τρίτο (1/3) εγγράφεται σε ύψος στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Τουρισμού. Ειδικά το ένα τρίτο (1/3) των εσόδων που προέρχονται από τον λιμένα Κατακόλου, επιμερίζεται ισόποσα στους Δήμους Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας.

Άρθρο 28
Απαλλαγή από το τέλος συνδρομητών
σταθερής τηλεφωνίας - Τροποποίηση παρ. 2
άρθρου 55 ν. 4389/2016

Στην παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί τέλους συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Απαλλαγές από φόρους και τέλη που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις υπέρ ορισμένων προσώπων δεν καταλαμβάνουν το τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας. Κατ' εξαίρεση, απαλλάσσονται από το τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας οι λογαριασμοί που εκδίδονται από την 1η Ιανουαρίου 2025 και μετά για τις συνδέσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1, οι οποίες παρέχονται μέσω δικτύου οπτικών ινών με ταχύτητες από εκατό (100) Mbps και άνω.»

Άρθρο 29
Προσωρινοί περιορισμοί στις βραχυχρόνιες
μίσθώσεις - Προσθήκη παρ. 2Α και τροποποίηση
παρ. 10 άρθρου 111 ν. 4446/2016

1. Στο άρθρο 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240), περί ρυθμίσεων για τη βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού, προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Από την 1η Ιανουαρίου 2025 έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν επιτρέπεται η εγγραφή για πρώτη φορά στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής για ακίνητα που βρίσκονται στο 1ο, 2ο και 3ο Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου Αθηναίων. Σε κύριο, νομέα, επικαρπωτή, υπεκμισθωτή ή τρίτο διαχειριστή, ο οποίος προβαίνει σε βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτου του πρώτου εδαφίου, ανεξαρτήτως αν η βραχυχρόνια μίσθωση καταρτίζεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ή με άλλον τρόπο, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του εισοδήματος που αποκτάται από βραχυχρόνια μίσθωση μετά από την 1η Ιανουαρίου 2025 μέχρι τον έλεγχο και πάντως όχι πέραν του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου, το οποίο δεν είναι κατώτερο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ. Αν, μετά την επιβολή της κύρωσης του προηγούμενου εδαφίου, διαπιστωθεί νέα παράβαση εντός του ίδιου φορολογικού έτους, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το ποσό των εισπραχθέντων μισθωμάτων από τον προηγούμενο έως τον νέο έλεγχο και όχι πέραν του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου, που δεν είναι κατώτερο από σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ. Το πρόστιμο αποτελεί δημόσιο έσοδο, το οποίο επιβάλλεται και εισπράττεται από την Α.Α.Δ.Ε.. Με την κοινή απόφαση της παρ. 8 η αναστολή του πρώτου εδαφίου δύναται να παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2026.»

2. Στην παρ. 10 του άρθρου 111 του ν. 4446/2016 οι λέξεις «των κυρώσεων της παρ. 5» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των κυρώσεων των παρ. 2Α και 5», και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την έναρξη ισχύος και τη λειτουργία του Μητρώου Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής και για τη διαδικασία υποβολής της Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής, τη διενέργεια του ελέγχου, τα όργανα επιβολής των κυρώσεων των παρ. 2Α και 5, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 30

Χορήγηση χρηματοδοτήσεων υπό τη μορφή δανείου για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών πρώτης κατοικίας και ενεργειακής αναβάθμισης ιδιοκτησιών μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Προσθήκη άρθρου 197Α στον ν. 4820/2021

Στον ν. 4820/2021 (Α' 130) προστίθεται άρθρο 197Α ως εξής:

«Άρθρο 197Α

Χορήγηση χρηματοδοτήσεων υπό τη μορφή δανείου για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών πρώτης κατοικίας και ενεργειακής αναβάθμισης ιδιοκτησιών μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι δυνατή η χρηματοδότηση υπό τη μορφή δανείου φυσικών προσώπων για την αγορά πρώτης κατοικίας και την ενεργειακή αναβάθμιση ιδιοκτησιών φυσικών προσώπων, με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης, συνάπτει συμφωνίες χρηματοδότησης με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε., ύστερα από εισήγηση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης. Στο πλαίσιο των συμφωνιών αυτών, η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα αναλαμβάνει τη διαχείριση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την εκπλήρωση των σκοπών του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στη συμφωνία χρηματοδότησης καθορίζονται επιπλέον οι όροι για τη διαχείριση των πόρων από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε., τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

2. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών:

α) ορίζεται η διαδικασία διάθεσης των αναγκαίων κεφαλαίων στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε.,

β) ανοίγονται και τηρούνται ειδικοί τραπεζικοί λογαριασμοί για τη διακίνηση των εν λόγω κεφαλαίων και παρέχεται κάθε αναγκαία εντολή, εξουσιοδότηση και πληρεξουσιότητα για τη διενέργεια αναλήψεων, καταθέσεων, χρεώσεων, πιστώσεων και μεταφορών από και προς τους λογαριασμούς αυτούς,

γ) ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης των δανείων και της επιδότησης επιτοκίου στα φυσικά πρόσωπα, τα κριτήρια και ο τρόπος ελέγχου των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας των ωφελουμένων των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,

δ) ορίζεται η εκπροσώπηση του Ελληνικού Δημοσίου στις σχετικές δανειακές συμβάσεις που συνάπτονται στο όνομα και για λογαριασμό του και

ε) ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας.

3. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται τα θέματα λογιστικής παρακολούθησης των δανείων των παρ. 1 και 2, από το Δημόσιο, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

4. Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού συστήνονται Επενδυτικά Συμβούλια, τα οποία είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της σύναψης και εκτέλεσης των δανειακών συμβάσεων των παρ. 1 και 2. Με την ίδια απόφαση, καθορίζονται οι αρμοδιότητες, η σύνθεση, οι προϋποθέσεις για τη νόμιμη συγκρότηση και λειτουργία, οι αποζημιώσεις και αμοιβές των τακτικών και αναπληρωματικών μελών των Επενδυτικών Συμβουλίων, η αμοιβή του γραμματέα κατά τις συνεδριάσεις τους, καθώς και κάθε άλλο

θέμα σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας. Για τον καθορισμό των αποζημιώσεων και αμοιβών του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί αμοιβών συλλογικών οργάνων.

5. Στα δάνεια που χορηγούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 εφαρμόζεται και το άρθρο 59 του ν. 4915/2022 (Α' 63), περί ρυθμίσεων για τα δάνεια από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

6. Τα δάνεια που χορηγούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 απαλλάσσονται της εισφοράς της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 128/1975 (Α' 178).»

Άρθρο 31

Αύξηση επιδότησης επισκευής κατοικιών του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 5006/2022

Στο άρθρο 9 του ν. 5006/2022 (Α' 239), περί του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 καταργείται η περ. ε), β) στην παρ. 2, β) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «μέχρι δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι δεκατριών χιλιάδων πεντακοσίων (13.500) ευρώ», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «ανέρχεται στο σαράντα τοις εκατό (40%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανέρχεται στο εξήντα τοις εκατό (60%)», και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9

Πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω»

1. Θεσπίζεται το πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», με το οποίο επιδοτείται η επισκευή κατοικιών με σκοπό τη διάθεσή τους για εκμίσθωση και στο οποίο συμμετέχουν, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Δημόσιας Διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr), ιδιοκτήτες ή επικαρπωτές ακινήτων με χρήση κατοικίας για ένα (1) ακίνητό τους με χρήση κατοικίας, εφόσον:

α) διαθέτουν την κυριότητα ή την επικαρπία του ακινήτου κατά ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%),

β) το ακίνητο έχει έκταση έως εκατό (100) τετραγωνικά μέτρα (τ.μ.) και βρίσκεται σε οικιστική περιοχή,

γ) έχουν ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο, πραγματικό ή τεκμαρτό, εισόδημα που δεν υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ και διαθέτουν ακίνητη περιουσία, της οποίας η συνολική αξία δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ,

δ) το ακίνητο δεν έχει δηλωθεί ως πρώτη κατοικία, δεν έχει δηλωθεί ως μισθωμένο και δηλώνεται ως κενό στο έντυπο Ε2 που συνοδεύει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος των τριών (3) τελευταίων ετών,

ε) Καταργείται.

2. Οι εντασσόμενοι στο πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» επιδοτούνται για την πραγματοποίηση δαπανών επισκευής και ανακαίνισης επί του ακινήτου τους, ύψους μέχρι δεκατριών χιλιάδων πεντακοσίων (13.500) ευρώ, που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα υλικά και τις εργασίες. Η επιδότηση ανέρχεται στο εξήντα τοις εκατό (60%) των πραγματοποιηθεισών δαπανών, και χορηγείται υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά:

α) τα σχετικά τιμολόγια εξοφλούνται ηλεκτρονικά,

β) μετά την ανακαίνιση προχωρούν σε εκμίσθωση του ακινήτου με διάρκεια τριών (3) τουλάχιστον ετών.

2Α. Μέρος της επιδότησης της παρ. 2, δύναται να προκαταβάλλεται. Η προκαταβολή αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου της επιδότησης που χορηγείται σε κάθε δικαιούχο.

3. Η Δ.ΥΠ.Α. δύναται να συνεργάζεται με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε. για την υλοποίηση όλου ή μέρους του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω».

4. Η συνολική δαπάνη χρηματοδότησης του προγράμματος

«Ανακαινίζω - Νοικιάζω» δεν υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κατανεμημένη στα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Οι αναγκαίες πιστώσεις για την υλοποίηση του προγράμματος δύνανται να μεταβιβάζονται με επιχορήγηση στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης.»

Άρθρο 32
Αυξημένη προκαταβολή και επιδότηση προγράμματος
«Ανακαινίζω - Νοικιάζω» - Τροποποίηση παρ. 7
άρθρου 45 ν. 5006/2022

Στην παρ. 7 του άρθρου 45 του ν. 5006/2022 (Α' 239), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων για τη ρύθμιση κάθε θέματος σχετικού με τη λειτουργία του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», προστίθεται περ. ε) και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικά με τη λειτουργία του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» του άρθρου 9 και, ιδίως: α) οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις και η διαδικασία πρόσκλησης προς τους ιδιοκτήτες και υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης για συμμετοχή στο πρόγραμμα, β) τα δικαιολογητικά απόδειξης των δαπανών που έχουν γίνει για την επισκευή και ανακαίνιση της οικίας, επί των οποίων παρέχεται η επιδότηση, γ) η διαδικασία ελέγχου της μίσθωσης της οικίας, δ) η διαδικασία για την υποβολή, τον έλεγχο και την επαλήθευση των δικαιολογητικών και την εκταμίευση της επιδότησης ή τυχόν προκαταβολής αυτής, καθώς και για τη διαπίστωση παραβάσεων, την ανάκληση της επιδότησης ή τυχόν προκαταβολής αυτής και την ανάκτηση των ποσών αυτών, όταν απαιτείται, και ε) η διαδικασία αύξησης των προϋπολογιζόμενων δαπανών επισκευής και ανακαίνισης της οικίας, η διαδικασία τροποποίησης του εγκεκριμένου ποσού της επιδότησης και τυχόν προκαταβολής της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα για τις περιπτώσεις δικαιούχων που κατά τη δημοσίευση του παρόντος έχουν ήδη υπαχθεί στο πρόγραμμα «Ανακαινίζω -Νοικιάζω».»

Άρθρο 33
Εξουσιοδοτική διάταξη Μέρους Β'

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Τουρισμού καθορίζονται ο χρόνος και ο τρόπος είσπραξης του τέλους, τα υπόχρεα για την απόδοση πρόσωπα, ο τρόπος και τα όργανα ελέγχου και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 27, περί τέλους κρουαζιέρας.

Άρθρο 34
Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β'

1. Παροχές της περ. κα) της παρ. 1 του άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) που έχουν χορηγηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2024 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εγκρίνονται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας που εκδίδεται μέχρι την 31η Μαρτίου 2025.

2. Εφαρμόζονται για εισοδήματα που αποκτώνται από την 1η Νοεμβρίου 2024:

α) Το άρθρο 5, περί απαλλαγής φιλοδωρήματος από φόρο εισοδήματος και

β) το άρθρο 11, περί απαλλαγής φιλοδωρήματος από ασφαλιστικές εισφορές.

3. Το άρθρο 13, περί απαλλαγής από φόρο ασφαλιστρών συμβολαίων υγείας ανηλίκων, ισχύει για ασφαλιστρα φορολογικών ετών μετά την 1η Ιανουαρίου 2025. Φόροι που καταβλήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού δεν επιστρέφονται.

4. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 14, περί ρυθμίσεων για την Ει-

σφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Α.Σ.), εφαρμόζονται για τον υπολογισμό της Ε.Α.Σ. κατά την καταβολή συντάξεων του μηνός Ιανουαρίου 2025 και εφεξής.

5. Το άρθρο 31, περί της αύξησης της επιδότησης για την επισκευή κατοικιών του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», ισχύει από τη δημοσίευση της υπ' αρ. 27176/2024/8.4.2024 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Β' 2161), περί καθορισμού των ειδικότερων θεμάτων σχετικά με τη λειτουργία και την υλοποίηση του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» και εφαρμόζεται και για τους δικαιούχους που έχουν ήδη ενταχθεί στο πρόγραμμα.

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Άρθρο 35
Επέκταση κινήτρων για δαπάνες επιστημονικής
και τεχνολογικής έρευνας - Τροποποίηση παρ. 1, 2
και περ. α) και δ) παρ. 3 και προσθήκη παρ. 4 έως 6
στο άρθρο 22Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στο άρθρο 22Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1: αα) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, αβ) στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «του ως άνω ποσοστού,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των ως άνω ποσοστών, κατά περίπτωση,», β) στην παρ. 2, η παραπομπή στην «παρ. 1» αντικαθίσταται από την παραπομπή στην «παρ. 6», γ) στην παρ. 3: γα) στο δεύτερο εδάφιο της περ. α) οι λέξεις «σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Χ.Π.Α.) και τη φορολογική νομοθεσία» διαγράφονται, γβ) στο δεύτερο εδάφιο της περ. δ), οι λέξεις «Ο δειγματοληπτικός αυτός έλεγχος διενεργείται» διαγράφονται, δ) προστίθενται παρ. 4 έως 6, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 22Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 22Α

1. Οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι αποσβέσεις του εξοπλισμού και των οργάνων, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης της επιστημονικής και της τεχνολογικής έρευνας, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους, προσαυξημένες κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Ειδικά οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας που καταβάλλονται για την παροχή έργου ή υπηρεσίας προς επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων του άρθρου 47 του ν. 4712/2020 (Α' 146) ή ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα ή τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή Πανεπιστημιακά Κέντρα Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΑ.Κ.Ε.Κ.) ή Κοινά Ερευνητικά Ινστιτούτα (Κ.Ε.Ι.) ή Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) των άρθρων 131 και 134 και του Κεφαλαίου ΚΘ' του ν. 4957/2022 (Α' 141), εφόσον αυτές δεν είναι συνδεδεμένες με τον λήπτη του έργου ή της υπηρεσίας, καθώς και οι αποσβέσεις του εξοπλισμού και των οργάνων που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης της επιστημονικής και της τεχνολογικής έρευνας, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων αυτών, κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους, προσαυξημένες κατά ποσοστό εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%). Αν προκύψουν ζημιές μετά από την αφαίρεση των ως άνω ποσοστών, κατά περίπτωση, αυτές μεταφέρονται με βάση το άρθρο 27.

2. Συγχρόνως με την υποβολή της φορολογικής της δήλωσης η επιχείρηση υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Και-

νοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τις δαπάνες έρευνας και τεχνολογίας που πραγματοποιήσε. Ο έλεγχος και η πιστοποίηση των δαπανών αυτών διενεργούνται μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα (10) μηνών. Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Ανάπτυξης ενημερώνει σχετικά το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στην κοινή απόφαση της παρ. 6.

3. α) Για αιτούμενο ύψος δαπανών άνω του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, συγχρόνως με την υποβολή της φορολογικής δήλωσης, η επιχείρηση υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα οποία συνοδεύονται υποχρεωτικά από έκθεση ελέγχου όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 32 του ν. 4449/2017 (Α' 7), εφεξής «Έκθεση Διασφάλισης», για την πραγματοποίηση των δαπανών και το ύψος αυτών. Η Έκθεση Διασφάλισης υπογράφεται από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία που είναι εγγεγραμμένος/η στο Δημόσιο Μητρώο με την αντίστοιχη ασφαλιστική κάλυψη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 14 και 37 του ν. 4449/2017, μετά από τη διενέργεια σχετικού ελέγχου.

Η εν λόγω Έκθεση Διασφάλισης καταρτίζεται εγγράφως, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των σχετικών διεθνών προτύπων και πιο συγκεκριμένα του Διεθνούς Προτύπου Αναθέσεων Διασφάλισης 3000 με τίτλο: «ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ», και αποτελεί εργασία που εντάσσεται στους υποχρεωτικούς ελέγχους.

β) Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας προβαίνει σε έλεγχο επί του φυσικού αντικείμενου, ήτοι ελέγχει εάν οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες αφορούν σε δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογίας. Ο έλεγχος και η πιστοποίηση των δαπανών, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρούσας, διενεργούνται από την αρμόδια Υπηρεσία μέσα σε χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών. Μετά από την άπρακτη παρέλευση της εν λόγω προθεσμίας θεωρείται ότι οι σχετικές δαπάνες έχουν εγκριθεί.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας. Η διενέργεια του ελέγχου των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες, όπως ορίζεται στο παρόν, θεωρείται υποχρεωτικός έλεγχος. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες, που διενεργούν τον εν λόγω έλεγχο, εφαρμόζουν αναλογικά τις διατάξεις περί απαγόρευσης παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών που ισχύουν για τη διενέργεια υποχρεωτικού ελέγχου οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 (L 158) και τον ν. 4449/2017, για τις οντότητες μη δημοσίου συμφέροντος.

δ) Οι εκθέσεις ελέγχου της παρ. 3α υπόκεινται σε δειγματοληπτικό έλεγχο που διενεργείται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης σε ετήσια βάση και αφορά κατ' ελάχιστον στο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των κατατεθειμένων εκθέσεων ελέγχου. Αν κατά τον ως άνω δειγματοληπτικό έλεγχο διαπιστώνονται παραβάσεις των διατάξεων, ως προς την ακρίβεια και την πληρότητα της έκθεσης από τον ορκωτό ελεγκτή - λογιστή ή/και την ελεγκτική εταιρεία, η υπόθεση διαβιβάζεται στην Ε.Λ.Τ.Ε. για περαιτέρω έλεγχο και την επιβολή κυρώσεων της παρ. 10 του άρθρου 35 του ν. 4449/2017.

4. Δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι αποσβέσεις του εξοπλισμού και των οργάνων που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης της επιστημονικής και της τεχνολογικής έρευνας, οι οποίες πραγματοποιούνται από πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα της Σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ της 6ης Μαΐου 2003, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων αυτών κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους, προσαυξημένες κατά ποσοστό διακόσια τοις εκατό (200%) αν οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας αντιστοιχούν σε ποσοστό ανώτερο του είκοσι τοις εκατό

(20%) επί του συνόλου των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν το ίδιο έτος. Αν πληρούται η προϋπόθεση του πρώτου εδαφίου και, επιπλέον, οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας εντός ενός φορολογικού έτους υπερβαίνουν τον μέσο όρο των αντίστοιχων δαπανών των δύο (2) προηγούμενων ετών, όπως αυτές προκύπτουν από τα λογιστικά αρχεία της επιχείρησης, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων αυτών, κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους, προσαυξημένες περαιτέρω κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Αν προκύψουν ζημιές μετά από την αφαίρεση των άνω ποσοστού, αυτές μεταφέρονται με βάση το άρθρο 27. Οι παρ. 2 και 3 εφαρμόζονται αναλόγως και για τις δαπάνες της παρούσας.

5. Αν συντρέχουν περισσότερες από μία (1) περιπτώσεις έκπτωσης δαπανών μεταξύ των εκπτώσεων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 και της παρ. 4, εφαρμόζεται η ευνοϊκότερη.

6. Τα κριτήρια χαρακτηρισμού των δαπανών των παρ. 1 και 4 καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.»

Άρθρο 36

Επέκταση κινήτρων για επενδυτικούς αγγέλους - Τροποποίηση άρθρου 70Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στο άρθρο 70Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί έκπτωσης από το φορολογητέο εισόδημα ποσοστού επί κεφαλαίου που ως εισφέρουν φυσικά πρόσωπα σε εγγεγραμμένες επιχειρήσεις του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, μετά από τις λέξεις «Νεοφυών Επιχειρήσεων» προστίθενται οι λέξεις «και σε αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών», β) οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, γ) στην παρ. 3: γα) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «αρμόδιας φορολογικής αρχής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της αρμόδιας υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης», γβ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «το άρθρο 62 του ν. 4174/2013 (Α' 170)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το άρθρο 65 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58)», δ) στην παρ. 4: δα) οι λέξεις «σε νεοφυή επιχείρηση ή σε νεοφυείς επιχειρήσεις (startups επιχειρήσεις)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε επιχειρήσεις ή Α.Κ.Ε.Σ. της παρ. 1», δβ) οι λέξεις «και του Διοικητή της ΑΑΔΕ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)», και το άρθρο 70Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 70Α

Έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα ποσοστού επί κεφαλαίου που εισφέρουν φυσικά πρόσωπα σε εγγεγραμμένες επιχειρήσεις του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων και σε αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών

1. Αν ο φορολογούμενος - φυσικό πρόσωπο εισφέρει κεφάλαιο (angel investor) σε:

α) κεφαλαιουχική εταιρεία που είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης ή

β) σε αμοιβαίο κεφάλαιο επιχειρηματικών συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) του άρθρου 7 του ν. 2992/2002 (Α' 54), το οποίο συστήνεται στην ημεδαπή και η διαχείρισή του ασκείται από ημεδαπή εταιρεία για την πραγματοποίηση επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 21α του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 187) εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημά του ποσό έως πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού

της εισφοράς του, αναλογικά ανά κατηγορία δηλωθέντος εισοδήματος, του φορολογικού έτους εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η εισφορά.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για εισφορές κεφαλαίων φυσικού προσώπου - επενδυτή, μέχρι του συνολικού ποσού των εννιακοσίων χιλιάδων (900.000) ευρώ ανά φορολογικό έτος, που εισφέρονται σε έως τρεις (3) διαφορετικές επιχειρήσεις ή Α.Κ.Ε.Σ. της παρ. 1 και, αποκλειστικά για τις επιχειρήσεις, μέχρι του ποσού των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ εισφερόμενου κεφαλαίου ανά επιχείρηση.

3. Η εισφορά κεφαλαίου της παρ. 1 εκτελείται υποχρεωτικά μέσω τραπεζικής κατάθεσης. Εφόσον αποδειχθεί, μετά από σχετικό έλεγχο της αρμόδιας υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης, ότι η εισφορά του κεφαλαίου έχει γίνει με σκοπό την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος, που ματαιώνει τον σκοπό της παρούσας, επιβάλλεται πρόστιμο στο φυσικό πρόσωπο ίσο με το ύψος του οφέλους που επιδίωξε. Για την επιβολή του προστίμου της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 65 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58).

4. Οι όροι και οι προϋποθέσεις που συντρέχουν για τον χαρακτηρισμό του φορολογουμένου - φυσικού προσώπου ως επενδυτή κατά την έννοια του παρόντος σε επιχειρήσεις ή Α.Κ.Ε.Σ. της παρ. 1, ο τρόπος, ο χρόνος και τα χαρακτηριστικά της εισφοράς του κεφαλαίου, η διαδικασία έκπτωσης από το φορολογητέο εισόδημα των φυσικών προσώπων της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμοδίου για την έρευνα και την τεχνολογία Υπουργού που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).»

Άρθρο 37

Επέκταση κινήτρων ευρεσιτεχνίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 71Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 71Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί κινήτρων ευρεσιτεχνίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «τρεις (3) συνεχόμενες χρήσεις, αρχής γενομένης από τη χρήση μέσα στην οποία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρία (3) συνεχόμενα φορολογικά έτη, αρχής γενομένης από το έτος μέσα στο οποίο», β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα κέρδη της επιχείρησης από την εκμετάλλευση ευρεσιτεχνίας διεθνώς αναγνωρισμένης στο όνομά της, που αναπτύχθηκε από την ίδια, απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος για έως τρία (3) συνεχόμενα φορολογικά έτη, αρχής γενομένης από το έτος μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά τα κέρδη αυτά. Για τα επτά (7) επόμενα συνεχόμενα έτη παρέχεται το κίνητρο της απαλλαγής από τον καταβαλλόμενο φόρο εισοδήματος των κερδών της επιχείρησης από την εκμετάλλευση της ευρεσιτεχνίας του πρώτου εδαφίου, κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%). Η απαλλαγή χορηγείται με την προϋπόθεση ότι υπάρχει σύνδεση με τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση για την ανάπτυξη της ευρεσιτεχνίας.»

Άρθρο 38

Φορολόγηση Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών Κλειστού Τύπου - Αντικατάσταση παρ. 21 άρθρου 7 ν. 2992/2002 και προσθήκη περ. 55 στο Παράρτημα Α' Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Η παρ. 21 του άρθρου 7 του ν. 2992/2002 (Α' 54), περί Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου, αντικαθίσταται ως εξής:

«21. Για τη φορολόγηση των αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών του παρόντος νόμου (Α.Κ.Ε.Σ.) και των μεριδιούχων αυτών εφαρμόζονται εναλλακτικά οι παρακάτω τρόποι φορολόγησης:

α) Τα Α.Κ.Ε.Σ. υπόκεινται σε φόρο. Η εταιρεία διαχείρισης του Α.Κ.Ε.Σ. υποχρεούται, στο όνομα και για λογαριασμό του αμοιβαίου κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών που διαχειρίζεται, στην υποβολή δήλωσης και την απόδοση φόρου που υπολογίζεται σε ετήσια βάση επί της διαφοράς μεταξύ της αξίας των εταιρικών συμμετοχών του κεφαλαίου την 31η Δεκεμβρίου κάθε φορολογικού έτους και του κόστους απόκτησης των εταιρικών συμμετοχών, προσαυξημένου κατά τις σωρευτικές δαπάνες λειτουργίας του κεφαλαίου. Με την καταβολή του φόρου της παρούσας εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του αμοιβαίου κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών και των μεριδιούχων του για φόρο εισοδήματος κατά το χρονικό διάστημα διακράτησης των μεριδιών. Τα κέρδη με τη μορφή μερισμάτων ή άλλων ωφελημάτων εκ των μεριδιών δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου και προκειμένου περί Α.Κ.Ε.Σ. δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 62 και 64 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε πέντε τοις εκατό (5%) επί του εκάστοτε ισχύοντος επιτοκίου πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής «επιτόκιο αναφοράς»). Ο φόρος αποδίδεται στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης μετά από δήλωση που υποβάλλεται μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του μηνός Σεπτεμβρίου που έπεται της διαχειριστικής χρήσης στην οποία αφορά. Σε περίπτωση μεταβολής του Επιτοκίου Αναφοράς εντός του ίδιου φορολογικού έτους, η προκύπτουσα νέα βάση υπολογισμού του φόρου ισχύει από την πρώτη ημέρα του επόμενου της μεταβολής μήνα ή εναλλακτικά,

β) Τα Α.Κ.Ε.Σ. δεν είναι υποκείμενα οποιουδήποτε φόρου. Η φορολόγηση των μεριδιούχων Α.Κ.Ε.Σ. για το κάθε μορφής εισόδημα που αποκτούν από την ιδιότητα αυτή γίνεται στο πρόσωπό τους ως εξ αδιαιρέτου συγκυρίων, κοινωνιών και γενικά συνδικαιούχων των περιουσιακών στοιχείων που απαρτίζουν το Α.Κ.Ε.Σ.. Η μεταβίβαση ή άλλη συναλλαγή επί μεριδιών Α.Κ.Ε.Σ. εξομοιώνεται φορολογικά με την αντίστοιχη συναλλαγή επί του αναλογούντος εξ αδιαιρέτου μεριδίου των κατ' ιδίαν περιουσιακών στοιχείων που απαρτίζουν το Α.Κ.Ε.Σ..

γ) Με την καταβολή φόρου της περ. α) εξαντλείται η υποχρέωση του Α.Κ.Ε.Σ. και των μεριδιούχων του λόγω της ιδιότητας αυτής και στο πρόσωπό τους, από πλευράς φορολογίας εισοδήματος. Η απαλλαγή καταλαμβάνει και το εισόδημα των μεριδιούχων που αντιστοιχεί στη θετική διαφορά μεταξύ του ποσού που κατέβαλαν για τη συμμετοχή τους και του συνόλου των ποσών που τους καταβλήθηκαν από το Α.Κ.Ε.Σ. κατά τον χρόνο λειτουργίας του ή με τη λύση του.

δ) Από τον φόρο που αποδίδεται με τη δήλωση της περ. α) εκπίπτει ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή. Αν ο φόρος που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή υπερβαίνει τον φόρο της περ. α), η σχετική διαφορά λογίζεται ως πιστωτικό υπόλοιπο που μεταφέρεται για έκπτωση από τον αντίστοιχο φόρο της περ. α) που θα αποδοθεί με τις οικείες δηλώσεις των επόμενων φορολογικών ετών.

ε) Η υπεραξία που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης μεριδιών Α.Κ.Ε.Σ. και της τιμής μεταβίβασής τους από επαχθή αιτία ή από την επιστροφή των μεριδιών αυτών και την ακύρωσή τους απαλλάσσεται από κάθε φόρο, εισφορά, δικαίωμα ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οποιουδήποτε τρίτου. Αν από τη μεταβίβαση προκύψει ζημία, αυτή δεν αναγνωρίζεται φορολογικά προς έκπτωση.

στ) Η απόκτηση μεριδιών συμμετοχής σε Α.Κ.Ε.Σ. δεν συνεπάγεται αφ' εαυτής την απόκτηση από τον μεριδιούχο της ιδιότητας κατοίκου Ελλάδας ή μονίμως εγκατεστημένης στην Ελλάδα αλλοδαπής επιχείρησης ή οργανισμού για την εφαρμογή φορολογικών διατάξεων.

ζ) Η δυνατότητα επιλογής του τρόπου φορολόγησης εφαρμόζεται για Α.Κ.Ε.Σ. τα οποία συστήνονται από 1ης.1.2025 και εφεξής και λαμβάνει χώρα δεσμευτικά με οικεία δήλωση κατά την έναρξη λειτουργίας του Α.Κ.Ε.Σ.. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής της δήλωσης επιλογής του τρόπου φο-

ρολόγησης του Α.Κ.Ε.Σ. και της δήλωσης και απόδοσης του φόρου της περ. α). Για τα υφιστάμενα Α.Κ.Ε.Σ., καθώς και όσα συστήνονται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024 εφαρμόζεται αποκλειστικά η περ. β).»

2. Στο Παράρτημα Α' του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 5104/2024, Α' 58), προστίθεται περ. 55 ως εξής:

«55. Φόρος επί Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών της παρ. 21 του άρθρου 7 του ν. 2992/2002 (Α' 54).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΝΕΟΦΥΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ -** **ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ Β.6**

Άρθρο 39

Άδεια διαμονής για πραγματοποίηση επένδυσης σε νεοφυή επιχείρηση - Προσθήκη υποπερ. δστ) στην περ. δ) του άρθρου 9 Κώδικα Μετανάστευσης

Στην περ. δ) του άρθρου 9 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί κατηγοριών αδειών διαμονής, προστίθεται υποπερ. δστ., ως εξής:

«δστ. άδεια διαμονής για πραγματοποίηση επένδυσης σε νεοφυή επιχείρηση (άδεια διαμονής τύπου «Β.6»),».

Άρθρο 40

Διαδικασία επίδοσης σε πολίτη τρίτης χώρας που έχει αιτηθεί άδεια διαμονής τύπου «Β.6» - Τροποποίηση παρ. 1 του άρθρου 17 Κώδικα Μετανάστευσης

Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 17 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί διαδικασίας επιδόσεων, οι λέξεις «ή 100 (μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή τύπου «Β.5»)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «100 (μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή τύπου «Β.5») ή 100Α (άδεια διαμονής τύπου «Β.6»), και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η άδεια διαμονής επιδίδεται στον αιτούντα από την αρμόδια για την έκδοσή της υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με αποδεικτικό επίδοσης και αντίγραφο της σχετικής απόφασης. Κατά την παραλαβή της άδειας, είτε αυτή διενεργείται αυτοπρόσωπα είτε μέσω πληρεξουσίου, ο παραλαμβάνων οφείλει να φέρει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του ενδιαφερόμενου πολίτη τρίτης χώρας, με εξαίρεση όσους έχουν διαπιστωμένα αντικειμενικά αδυνάμια προσκόμισης διαβατηρίου. Από την ανωτέρω υποχρέωση εξαιρείται η επίδοση των αδειών διαμονής σε πληρεξουσίου, στην περίπτωση πολιτών που έχουν αιτηθεί άδεια διαμονής ως επενδυτές, σύμφωνα με τα άρθρα 97 (άδεια διαμονής τύπου «Β.2»), 98 (άδεια διαμονής τύπου «Β.3»), 100 (μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή τύπου «Β.5») ή 100Α (άδεια διαμονής τύπου «Β.6»), για τους οποίους γίνεται δεκτή η προσκόμιση επικυρωμένου αντιγράφου του διαβατηρίου. Προϋπόθεση για την επίδοση της απόφασης αποδοχής αιτήματος χορήγησης άδειας διαμονής είναι η επίδειξη από τον ενδιαφερόμενο της βεβαίωσης κατάθεσης.»

Άρθρο 41

Εξαίρεση κατόχων αδειών διαμονής τύπου «Β.6» από την ενιαία άδεια διαμονής για εργασία - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 81 Κώδικα Μετανάστευσης

Στην περ. θ) της παρ. 2 του άρθρου 81 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί πεδίου εφαρμογής, οι λέξεις «σύμφωνα με τα άρθρα 96 έως 100» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με τα άρθρα 96 έως 100Α», και η περ. θ) διαμορφώνεται ως εξής:

«θ) σε πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια ως αυτοαπασχολούμενοι εργαζόμενοι ή είναι κάτοχοι αδειών διαμονής για επενδυτικούς σκοπούς, σύμφωνα με τα άρθρα 96 έως 100Α.,».

Άρθρο 42

Προϋποθέσεις αιτούντων - Τροποποίηση άρθρου 94 Κώδικα Μετανάστευσης

Στο άρθρο 94 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί προϋποθέσεων αιτούντων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «στα άρθρα 96 έως 100» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στα άρθρα 96 έως 100Α», β) στην παρ. 2 οι λέξεις «στα άρθρα 96 έως 99» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στα άρθρα 96 έως 99 και 100Α», γ) στην παρ. 3: γα) στο πρώτο εδάφιο: i) οι λέξεις «διακράτησης επένδυσης του άρθρου 99» αντικαθίστανται από τις λέξεις «διακράτησης επένδυσης των άρθρων 99 και 100Α», ii) οι λέξεις «στις αποφάσεις των παρ. 46 και 47 του άρθρου 176» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις αποφάσεις των παρ. 46, 47 και 47Α του άρθρου 176», γβ) στο δεύτερο εδάφιο μετά από τις λέξεις «όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 99» προστίθενται οι λέξεις «και στην παρ. 5 του άρθρου 100Α», δ) στην παρ. 4, οι λέξεις «των άρθρων 94 έως 100» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των άρθρων 94 έως 100Α», ε) στην παρ. 5: εα) στο πρώτο εδάφιο: i) οι λέξεις «διακράτησης επένδυσης του άρθρου 99» αντικαθίστανται από τις λέξεις «διακράτησης επένδυσης των άρθρων 99 και 100Α», ii) οι λέξεις «στις κοινές υπουργικές αποφάσεις των παρ. 45, 46 και 47 του άρθρου 176,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις κοινές υπουργικές αποφάσεις των παρ. 45, 46, 47 και 47Α του άρθρου 176,», εβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «και την παρ. 3 του άρθρου 99» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την παρ. 3 του άρθρου 99 και την παρ. 5 του άρθρου 100Α», στ) στην παρ. 6: στα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «με τα άρθρα 96 έως 99» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τα άρθρα 96 έως 99 και 100Α», στβ) στο δεύτερο εδάφιο, i) οι λέξεις «των άρθρων 96, 97, 98 και 99» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των άρθρων 96, 97, 98, 99 και 100Α», ii) μετά από τις λέξεις «υποχρεούνται να υποβάλουν,» προστίθενται οι λέξεις «κατά την αίτηση ανανέωσης της άδειας διαμονής» και το άρθρο 94 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 94

Προϋποθέσεις αιτούντων

1. Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν εισέλθει νόμιμα στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένουν νόμιμα στη χώρα, μπορούν να υποβάλουν αίτηση για έκδοση ή ανανέωση άδειας διαμονής για επενδυτικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Β») που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται, κατά περίπτωση στα άρθρα 96 έως 100Α και στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176.

2. Αρμόδια υπηρεσία για την επεξεργασία των αιτήσεων και την έκδοση των σχετικών αποφάσεων ορίζεται η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, κατόπιν εισήγησης των αρμοδίων κατά περίπτωση υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης, όπως προβλέπεται στα άρθρα 96 έως 99 και 100Α.

3. Πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος ευρίσκεται εκτός της ελληνικής επικράτειας, μπορεί πριν την είσοδό του στη χώρα να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου μέσω νόμιμου αντιπροσώπου, δυνάμει σχετικού πληρεξουσίου που έχει συνταχθεί ενώπιον προξενικής αρχής ή ενώπιον αρμόδιου συμβολαιογράφου και φέρει επικύρωση της Σύμβασης της Χάγης (arostille), αίτηση για χαρακτηρισμό επένδυσης του άρθρου 97 ή πιστοποίηση πραγματοποίησης και διακράτησης επένδυσης των άρθρων 99 και 100Α, που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στις αποφάσεις των παρ. 46, 47 και 47Α του άρθρου 176. Η αίτηση διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης, προκειμένου να εισηγηθεί, για τον χαρακτηρισμό της επένδυσης και τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 97 ή την πραγματοποίηση και τη διακράτηση της επένδυσης, όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 99 και στην παρ. 5 του άρθρου 100Α.

4. Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν εισέλθει νόμιμα στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένουν νόμιμα στη χώρα,

εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις των άρθρων 94 έως 100Α για επενδυτικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Β»), δεν υποχρεούνται να εγκαταλείψουν την ελληνική επικράτεια, προκειμένου να υποβάλουν αίτηση για άδεια διαμονής για τους σκοπούς των άρθρων αυτών.

5. Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν εισέλθει νόμιμα στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένουν νόμιμα στη χώρα, μπορούν να υποβάλουν στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου αίτηση για τον χαρακτηρισμό της επένδυσης του άρθρου 97 ή για την υλοποίηση της επένδυσης και τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής του άρθρου 98 ή για την πιστοποίηση της πραγματοποίησης και της διακράτησης επένδυσης των άρθρων 99 και 100Α, που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στις κοινές υπουργικές αποφάσεις των παρ. 45, 46, 47 και 47Α του άρθρου 176, αντίστοιχα. Η αίτηση διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία, προκειμένου να εισηγηθεί, κατά περίπτωση, για τον χαρακτηρισμό ή την υλοποίηση της επένδυσης και τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής ή την πραγματοποίηση και τη διακράτηση της επένδυσης, όπως προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 97, την παρ. 1 του άρθρου 98, την παρ. 3 του άρθρου 99 και την παρ. 5 του άρθρου 100Α, αντίστοιχα.

6. Η υπηρεσία που εισηγείται για την επένδυση, σύμφωνα με τα άρθρα 96 έως 99 και 100Α, είναι αρμόδια για την παρακολούθησή της μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής και ενημερώνει το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου για κάθε μεταβολή. Για τον σκοπό αυτόν, οι επενδυτές των άρθρων 96, 97, 98, 99 και 100Α υποχρεούνται να υποβάλουν, κατά την αίτηση ανανέωσης της άδειας διαμονής και όποτε τους ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, τα δικαιολογητικά που ορίζονται, κατά περίπτωση στα ως άνω άρθρα, καθώς και στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176.»

Άρθρο 43

Χορήγηση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση σε μέλη οικογενειών κατόχων άδειας διαμονής τύπου «Β.6» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 95 Κώδικα Μετανάστευσης

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 95 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί διάρκειας ισχύος αδειών διαμονής για επενδυτικούς λόγους, η παραπομπή στο άρθρο «100» αντικαθίσταται από την παραπομπή στο άρθρο «100Α», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι πολίτες τρίτων χωρών - κάτοχοι άδειας διαμονής των άρθρων 96 έως 100Α μπορούν, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 84, να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

Ως μέλη της οικογένειας νοούνται:

α) ο έτερος των συζύγων ή των συμβίων, με τον/την οποίο/α ο πολίτης τρίτης χώρας έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης,

β) τα άγαμα κοινά τέκνα των συζύγων ή των συμβίων κάτω των είκοσι ενός (21) ετών,

γ) τα άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων ή συμβίων, εφόσον η επιμέλεια έχει νομίμως ανατεθεί για μεν τα τέκνα του/της συντηρούντος σε αυτόν/αυτήν για δε τα τέκνα του/της ετέρου των συζύγων ή συμβίων σε αυτόν/αυτήν κάτω των είκοσι ενός (21) ετών,

δ) οι απευθείας ανιόντες των συζύγων ή συμβίων.

Στα τέκνα των περ. β) και γ) που συμπληρώνουν το εικοστό πρώτο (21ο) έτος της ηλικίας τους, χορηγείται αυτοτελής άδεια διαμονής για τρία (3) έτη, κατ' αναλογική εφαρμογή των οριζόμενων στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 90, με μόνη υποχρέωση την προσκόμιση της προηγούμενης άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση.»

Άρθρο 44

Επενδύσεις σε νεοφυείς επιχειρήσεις - Προσθήκη άρθρου 100Α στον Κώδικα Μετανάστευσης

Στον Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) προστίθεται άρθρο 100Α ως εξής:

«Άρθρο 100Α

Επενδύσεις σε νεοφυείς επιχειρήσεις
(άδεια διαμονής τύπου «Β.6»)

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, η οποία εκδίδεται μετά από πιστοποίηση της Διεύθυνσης Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης σχετικά με την πραγματοποίηση της επένδυσης που προβλέπεται στον παρόντα, χορηγείται άδεια διαμονής στην Ελλάδα σε πολίτες τρίτων χωρών που εισφέρουν διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ τουλάχιστον στο κεφάλαιο επιχείρησης που είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων της εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» του άρθρου 72 του ν. 4914/2022 (Α' 61) για την απόκτηση μετοχών σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή ομολόγων κατά την έκδοση ομολογιακού δανείου.

2. Για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας της παρ. 1, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Οι αποκτώμενες μετοχές, μερίδια ή συμμετοχές να μην υπερβαίνουν κατά ποσοστό του κεφαλαίου της επιχείρησης ή των δικαιωμάτων ψήφου το τριάντα τρία τοις εκατό (33%),

β) η επιχείρηση να δημιουργεί, εντός του πρώτου έτους από την πραγματοποίηση της επένδυσης, δύο (2) τουλάχιστον νέες θέσεις εργασίας και

γ) η επιχείρηση να διατηρεί, επί πέντε (5) τουλάχιστον έτη από την πραγματοποίηση της επένδυσης, τον ίδιο συνολικό αριθμό των θέσεων εργασίας προσαυξημένο κατά τις θέσεις της περ. β).

3. Αν η επένδυση της παρ. 1 πραγματοποιείται από νομικό πρόσωπο, χορηγείται άδεια διαμονής στην Ελλάδα σε πολίτες τρίτων χωρών ως εξής:

α) Για επένδυση που πραγματοποιείται από ημεδαπό νομικό πρόσωπο, δύναται να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην Ελλάδα σε πολίτη τρίτης χώρας, εφόσον κατέχει το σύνολο των εταιρικών του μεριδίων,

β) για επένδυση που πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, δύναται να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην Ελλάδα σε μέχρι τρεις (3), αναλόγως του ύψους της επένδυσης, πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι κατέχουν ποσοστό τριάντα τρία τοις εκατό (33%) τουλάχιστον του κεφαλαίου του αλλοδαπού νομικού προσώπου.

4. Η επένδυση πραγματοποιείται με κεφάλαια, τα οποία εμβάζονται από το εξωτερικό στην Ελλάδα για τους σκοπούς της επένδυσης από πολίτη τρίτης χώρας ή αλλοδαπό νομικό πρόσωπο. Εντολές του εμβάσματος δύνανται να είναι ο σύζυγος ή το άλλο μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι β' βαθμού του επενδυτή.

5. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 94, περί προϋποθέσεων αιτούντων, η αίτηση εισόδου στην Ελλάδα και τα δικαιολογητικά που καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 47Α του άρθρου 176 υποβάλλονται στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή του τόπου διαμονής του επενδυτή, μέσα στο επόμενο από την πραγματοποίηση της επένδυσης έτος. Η προξενική αρχή, μέσα σε έναν (1) μήνα από την παραλαβή τους, τα διαβιβάζει στη Διεύθυνση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης που ορίζεται ως αρμόδια υπηρεσία για την πιστοποίηση της πραγματοποίησης και της διακράτησης της επένδυσης, σύμφωνα με την παρ. 1, κοινοποιώντας αυτά και στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Η ανωτέρω υπηρεσία εξετάζει τα δικαιολογητικά και διαβιβάζει στην προξενική αρχή τη σχετική πιστοποίηση μέσα σε δύο (2)

μήνες από την παραλαβή τους, προκειμένου να χορηγηθεί η εθνική θεώρηση εισόδου για «επενδυτική δραστηριότητα σε νεοφυείς επιχειρήσεις».

6. Αν οι αποκτώμενοι τίτλοι είναι ονομαστικοί, η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιούνται, με σχετική βεβαίωση της επιχείρησης στην οποία εισφέρεται το κεφάλαιο, αρμοδίως υπογεγραμμένη και επικυρωμένη. Αν οι αποκτώμενες μετοχές αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης που λειτουργούν στην Ελλάδα, η πραγματοποίηση της επένδυσης γίνεται με διαμεσολαβητή επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14), η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, με τη δημιουργία προσωπικής μερίδας του επενδυτή στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.». Η πραγματοποίηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον διαμεσολαβητή του δεύτερου εδαφίου και η διακράτησή της με βεβαίωση που εκδίδεται από την επιχείρηση επενδύσεων, ή το πιστωτικό ίδρυμα του δεύτερου εδαφίου, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί τον σχετικό λογαριασμό χειριστή.

7. Στον πολίτη τρίτης χώρας που έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου ως επενδυτής της παρ. 1 του παρόντος ή έχει εισέλθει στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 94, εφόσον προσκομίσει πρόσφατη πιστοποίηση της αρμόδιας υπηρεσίας για τη διακράτηση της επένδυσης και τα λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 176, χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, άδεια διαμονής, διάρκειας ενός (1) έτους, η οποία ανανεώνεται για διάστημα δύο (2) ετών κάθε φορά, για όσο πιστοποιείται η διακράτηση της συγκεκριμένης επένδυσης και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας. Εξαιρετικά, η άδεια ανανεώνεται και στις περιπτώσεις που έχει παρέλθει ο μέγιστος χρόνος λειτουργίας που τίθεται ως προϋπόθεση για την εγγραφή ή διατήρηση της επιχείρησης, ακόμα και αν, εκ του λόγου αυτού, η επιχείρηση έχει διαγραφεί από το Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων της «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.», εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις χορήγησης της. Διαστήματα απουσίας από τη χώρα δεν συνιστούν λόγο που κωλύει την ανανέωση της άδειας διαμονής. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης και την έκδοση απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν πραγματοποιήσει επένδυση του παρόντος άρθρου, είναι η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

8. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών της παρ. 1 αναγράφεται «Β.6 Άδεια διαμονής για πραγματοποίηση επένδυσης σε νεοφυή επιχείρηση».

9. Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται σύμφωνα με το παρόν δεν καθιερώνουν δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας.

10. Πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής σε ισχύ που χορηγήθηκε σύμφωνα με το παρόν, διακρατεί τις μετοχές της παρ. 1 για πέντε (5) έτη από την απόκτησή τους. Αν, μετά από την παρέλευση του ελάχιστου διαστήματος διακράτησης, ο πολίτης τρίτης χώρας εκποιήσει τις μετοχές, διατηρεί την άδεια διαμονής του, εφόσον αποκτήσει νέες μετοχές της παρ. 1 και υπό τους όρους του παρόντος άρθρου εντός δύο (2) μηνών ή προχωρήσει σε επένδυση των άρθρων 96 έως 100 εντός δύο (2) μηνών. Στις περιπτώσεις πτώχευσης ή εταιρικού μετασχηματισμού της εταιρείας, ακόμη και πριν από την πάροδο του ελάχιστου διαστήματος διακράτησης, η άδεια διαμονής δεν ανακαλείται αν ο πολίτης τρίτης χώρας αποκτήσει, εντός δύο (2) μηνών, μετοχές της παρ. 1 και υπό τους όρους του παρόντος άρθρου σε άλλη επιχείρηση ή προχωρήσει σε επένδυση των άρθρων 96 έως 100 εντός δύο (2) μηνών, ακόμη και αν η αγορά μετοχών ή η επένδυση πραγματοποιηθεί με χρήματα που προέκυψαν από τη ρευστοποίηση της αρχικής επένδυσης. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις μεταβολής της επένδυσης, ο πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής σε ισχύ δύναται του παρόντος, και τα μέλη της οικογένειάς του διατηρούν την ήδη χο-

ρηγηθείσα άδεια διαμονής έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών πιστοποίησης της νέας συνολικής επένδυσης και χορήγησης της άδειας διαμονής δυνάμει αυτής.

11. Οι πολίτες τρίτων χωρών ενημερώνουν τη Διεύθυνση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης για τη ρευστοποίηση μέρους ή του συνόλου της επένδυσης, καθώς και για την πτώχευση ή τον εταιρικό μετασχηματισμό της εταιρείας, της οποίας απέκτησαν μετοχές, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός. Η παραπάνω Υπηρεσία ενημερώνει τη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τη διακοπή της διακράτησης της επένδυσης.

12. Η άδεια διαμονής ανακαλείται και, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων πτώχευσης ή εταιρικού μετασχηματισμού της εταιρείας, επιβάλλεται, με κοινή απόφαση των αρμόδιων οργάνων των Υπουργείων Ανάπτυξης και Μετανάστευσης και Ασύλου, διοικητικό πρόστιμο ύψους πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ:

α) στην επιχείρηση και στον πολίτη τρίτης χώρας, αν διαπιστώνεται παράβαση των όρων της παρ. 2, και

β) στον πολίτη τρίτης χώρας, αν δεν τήρησε την υποχρέωση διακράτησης της παρ. 10 ή δεν προέβη ή προέβη εκπρόθεσμα στην ενημέρωση του πρώτου εδαφίου της παρ. 11.»

Άρθρο 45

Παράβολο για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής τύπου «Β.6» - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 1 άρθρου 171 Κώδικα Μετανάστευσης

Στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 171 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί παραβόλων - προστίμων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η περ. γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. για τις άδειες διαμονής που περιλαμβάνονται στην κατηγορία «Β» του Μέρους Ε' και στους τύπους αδειών διαμονής «Β.1», «Β.2», «Β.3», «Β.4» και «Β.5» του Κεφαλαίου Β', σε δύο χιλιάδες (2000) ευρώ. Ειδικά για τις άδειες διαμονής τύπου «Β.6», η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωσή τους συνοδεύεται και από αποδεικτικό καταβολής ηλεκτρονικού παραβόλου ύψους δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, το οποίο εισπράττεται ως τέλος υπέρ της «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και δεν επιστρέφεται, ανεξαρτήτως της κατάληξης του αιτήματος.»

Άρθρο 46

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 47Α στο άρθρο 176 Κώδικα Μετανάστευσης

Στο άρθρο 176 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 47Α ως εξής:

«47Α. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εσωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να αναπροσαρμόζεται το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος επένδυσης και τα λοιπά χαρακτηριστικά της επένδυσης του άρθρου 100Α, να καθορίζεται ο αριθμός των πολιτών τρίτων χωρών της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 100Α σε συνάρτηση με το ύψος της επένδυσης, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το διπλάσιο του ελάχιστου ποσού που ορίζεται κατά περίπτωση στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου, το περιεχόμενο της αίτησης εισόδου και τα δικαιολογητικά της παρ. 5 του ίδιου άρθρου και να ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 100Α.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να καθορίζονται η διαδικασία και η προθεσμία υποβολής αίτησης για τη νέα άδεια διαμονής του επενδυτή και των μελών της οικογένειάς του, τα δικαιολογητικά και ο τρόπος παρακολούθησης της τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων αναφορικά με τη νέα επένδυση, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. 10 του άρθρου 100Α.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης

Αρχής Δημοσίων Εσόδων, ορίζονται η διαδικασία και τα όργανα διενέργειας του ελέγχου για την εφαρμογή του άρθρου 100Α, καθορίζεται η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης των προστίμων της παρ. 12 του ίδιου άρθρου, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 100Α.»

ΜΕΡΟΣ Δ' ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

Άρθρο 47 Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται σε:
 - α) συγχωνεύσεις,
 - β) διασπάσεις, περιλαμβανόμενης της μερικής διάσπασης και της απόσχισης κλάδου,
 - γ) ανταλλαγές εταιρικών συμμετοχών, και
 - δ) μετατροπές εταιρειών.
2. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται στους μετασχηματισμούς της παρ. 1 όταν σε αυτούς συμμετέχουν:
 - α) μόνο ημεδαπές επιχειρήσεις που έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα και υπόκεινται στο ίδιο φορολογικό καθεστώς ή
 - β) μία (1) τουλάχιστον ημεδαπή επιχείρηση που έχει τη φορολογική της κατοικία στην Ελλάδα, όταν οι λοιπές επιχειρήσεις που συμμετέχουν,
 - βα) εδρεύουν και έχουν τη φορολογική κατοικία τους σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν μία από τις μορφές του Μέρους Α' του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το εφαρμοστέο στις συγχωνεύσεις, διασπάσεις, μερικές διασπάσεις, εισφορές ενεργητικού και ανταλλαγές μετοχών που αφορούν εταιρείες διαφορετικών κρατών μελών καθώς και με τη μεταφορά της καταστατικής έδρας μιας ΣΕ ή μιας SCE από ένα κράτος μέλος σε άλλο (L 310), ή τη μορφή της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας του ν. 4072/2012 (Α' 86), και υπόκεινται, χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής, σε έναν από τους φόρους που αναφέρονται στο Μέρος Β' του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/133/ΕΚ ή σε οποιονδήποτε άλλο φόρο αντικαθιστά έναν από τους φόρους αυτούς, ή
 - ββ) ειδικά στην περίπτωση εισφοράς κλάδου ή ανταλλαγής συμμετοχών της αλλοδαπής εταιρείας κράτους εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εδρεύουν και έχουν τη φορολογική κατοικία τους σε κράτος εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει συνάψει με την Ελλάδα Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ή Σύμβαση Διοικητικής Συνδρομής.
3. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις εισφοράς ατομικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012 σε υφιστάμενη ή νέα εταιρεία της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4601/2019 (Α' 44), περί υποκειμένων των εταιρικών μετασχηματισμών, υπό την προϋπόθεση ότι η εισφερόμενη ατομική επιχείρηση ή κοινοπραξία της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012 και η λήπτρια εταιρεία είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας.
4. Όπου στο παρόν Μέρος γίνεται αναφορά σε εισφέρουσα ή λήπτρια εταιρεία, αυτή ισχύει και για δύο ή περισσότερες εισφέρουσες ή λήπτριες εταιρείες.

Άρθρο 48 Ορισμοί

- Στο παρόν Μέρος ισχύουν οι παρακάτω ορισμοί:
- α) Εταιρεία: τα υποκείμενα εταιρικών μετασχηματισμών του άρθρου 2 του ν. 4601/2019 (Α' 44),
 - β) ατομική επιχείρηση: η επιχείρηση που έχει οργανωθεί και ασκείται από φυσικό πρόσωπο,
 - γ) εισφέρουσα εταιρεία: η εταιρεία ή ατομική επιχείρηση που μεταβιβάζει τα περιουσιακά της στοιχεία, τόσο του ενεργητικού όσο και του παθητικού ή που εισφέρει το σύνολο ή έναν ή περισσότερους κλάδους της δραστηριότητάς της,

δ) λήπτρια εταιρεία: η εταιρεία που, στο πλαίσιο εταιρικού μετασχηματισμού, δέχεται τα περιουσιακά στοιχεία, τόσο του ενεργητικού όσο και του παθητικού ή το σύνολο ή έναν ή περισσότερους κλάδους δραστηριότητας της εισφέρουσας εταιρείας,

ε) συγχώνευση: η συγχώνευση με απορρόφηση ή με σύσταση νέας εταιρείας της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4601/2019, στ) διασυννοριακή συγχώνευση: η πράξη της διασυννοριακής συγχώνευσης, όπως ορίζεται στην περ. ε) του άρθρου 53β του ν. 4601/2019,

ζ) διάσπαση: η κοινή διάσπαση, η μερική διάσπαση και η απόσχιση κλάδου της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4601/2019,

η) διασυννοριακή διάσπαση: η πράξη της διασυννοριακής διάσπασης, όπως ορίζεται στην περ. στ) του άρθρου 103β του ν. 4601/2019.

θ) ανταλλαγή εταιρικών συμμετοχών: η πράξη με την οποία μία εταιρεία (αποκτώσα εταιρεία) αποκτά εταιρικές συμμετοχές άλλης εταιρείας (αποκτώμενη εταιρεία) σε αντάλλαγμα για την έκδοση ή τη μεταβίβαση εταιρικών συμμετοχών αυτής προς τους μετόχους ή εταίρους της αποκτώμενης εταιρείας, υπό την προϋπόθεση ότι ύστερα από την ανταλλαγή η αποκτώσα εταιρεία πρόκειται να κατέχει τουλάχιστον την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου της αποκτώμενης εταιρείας ή το πενήντα τοις εκατό (50%) και μία εταιρική συμμετοχή τουλάχιστον της αξίας του κεφαλαίου της αποκτώμενης εταιρείας,

ι) διασυννοριακή μετατροπή: η πράξη της διασυννοριακής μετατροπής, όπως ορίζεται στην περ. δ) του άρθρου 139β του ν. 4601/2019,

ια) μετατροπή: η μετατροπή του άρθρου 104 του ν. 4601/2019,

ιβ) κλάδος δραστηριότητας: το σύνολο των στοιχείων τόσο του ενεργητικού όσο και του παθητικού ενός τμήματος μιας εταιρείας ή τα εξαιρουμένα περιουσιακά στοιχεία με τις συναφείς προς αυτά υποχρεώσεις, τα οποία συνιστούν, από οργανωτική άποψη, αυτόνομη εκμετάλλευση, δηλαδή, σύνολο ικανό να λειτουργήσει αυτοδύναμα, ανεξαρτήτως εάν από την εκμετάλλευση των στοιχείων αυτού προκύπτουν έσοδα πριν από τον μετασχηματισμό,

ιγ) φορολογικά διαφανής εταιρεία: η εταιρεία, όπως ορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 2578/1998 (Α' 30), της οποίας τα κέρδη φορολογούνται στο όνομα των μετόχων ή εταίρων της,

ιδ) ημεδαπή εταιρεία: η εταιρεία, όπως ορίζεται στην περ. β) του άρθρου 53β, την περ. β) του άρθρου 103β και την περ. β) του άρθρου 139β του ν. 4601/2019,

ιε) αλλοδαπή εταιρεία: η εταιρεία, όπως ορίζεται στην περ. γ) του άρθρου 53β, την περ. γ) του άρθρου 103β και την περ. γ) του άρθρου 139β του ν. 4601/2019.

Άρθρο 49 Κανόνες για την αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων και των εταιρικών συμμετοχών μετά τον μετασχηματισμό

Για την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και των μετοχών ή μεριδίων των εταιρειών που συμμετέχουν στον μετασχηματισμό ισχύουν οι παρακάτω κανόνες:

α) Συγχώνευση, διάσπαση και μετατροπή:

αα) Η συγχώνευση, η διάσπαση ή η μετατροπή δεν αυξάνουν τη φορολογητέα αξία των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται στη λήπτρια εταιρεία ή, προκειμένου περί μετατροπής, παραμένουν στην εταιρεία υπό τη νέα νομική της μορφή.

αβ) Ως φορολογητέα αξία των εταιρικών συμμετοχών που περιέρχονται στον μέτοχο ή εταίρο της εισφέρουσας ή της υπό μετατροπή εταιρείας από τη λήπτρια εταιρεία λαμβάνεται η αποτίμηση αυτών σε αγοραία αξία κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης της συγχώνευσης ή διάσπασης ή μετατροπής. Στην περίπτωση της συγχώνευσης ή διάσπασης, εφόσον οι εταιρικές συμμετοχές μεταβιβασθούν από τους μετόχους ή εταίρους της εισφέρουσας εταιρείας εντός δύο (2) ετών από την ολοκλήρωση της συγχώ-

νευσης ή διάσπασης, ως τιμή κτήσης αυτών θεωρείται η αξία που είχαν αμέσως πριν από τον μετασχηματισμό.

β) Απόσχιση κλάδου:

Ως προς τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται στο πλαίσιο απόσχισης κλάδου εφαρμόζεται αναλόγως η υποπερ. αα) της περ. α).

Ως φορολογητέα αξία των εταιρικών συμμετοχών της λήπτριας εταιρείας που λαμβάνει η εισφέρουσα εταιρεία σε περίπτωση απόσχισης κλάδου λαμβάνεται η αποτίμηση αυτών σε αγοραία αξία ως είχε κατά τον χρόνο της ολοκλήρωσης της απόσχισης. Εφόσον οι εταιρικές συμμετοχές μεταβιβασθούν, από την εισφέρουσα εταιρεία, εντός δύο (2) ετών από την ολοκλήρωση της απόσχισης κλάδου, ως τιμή κτήσης αυτών θεωρείται η αξία που είχαν τα εισφερόμενα από αυτήν περιουσιακά στοιχεία αμέσως πριν από την απόσχιση του κλάδου.

γ) Ανταλλαγή εταιρικών συμμετοχών:

γα) Ως φορολογητέα αξία των εταιρικών συμμετοχών που περιέρχονται στην αποκτώσα εταιρεία σε περίπτωση ανταλλαγής εταιρικών συμμετοχών λαμβάνεται η αγοραία αξία που είχαν κατά τον χρόνο της ανταλλαγής.

γβ) Ως φορολογητέα αξία των εταιρικών συμμετοχών που περιέρχονται στον μέτοχο ή εταίρο της αποκτώμενης εταιρείας λαμβάνεται η αξία που είχαν οι ανταλλασσόμενες εταιρικές συμμετοχές πριν από την ανταλλαγή.

Άρθρο 50

Κανόνες για τη φορολόγηση της υπεραξίας που προκύπτει από τον μετασχηματισμό

Για τη φορολόγηση της υπεραξίας των περιουσιακών στοιχείων και των μετοχών ή μεριδίων των εταιρειών που συμμετέχουν στον μετασχηματισμό ισχύουν οι παρακάτω κανόνες:

α) Συγχώνευση, διάσπαση και μετατροπή:

αα) Η υπεραξία που προκύπτει από τη συγχώνευση ή τη διάσπαση ή τη μετατροπή δεν συνεπάγεται φορολογική υποχρέωση για τη λήπτρια εταιρεία ή, προκειμένου περί μετατροπής, για την εταιρεία υπό τη νέα νομική της μορφή.

αβ) Ο μέτοχος ή εταίρος της εισφέρουσας ή της υπό μετατροπή εταιρείας δεν υπόκειται σε φόρο για την υπεραξία που προκύπτει λόγω του μετασχηματισμού, με εξαίρεση το τμήμα που αντιστοιχεί, κατ' αναλογία, σε τυχόν χρηματική καταβολή.

αγ) Λήπτρια εταιρεία που συμμετέχει στο κεφάλαιο της εισφέρουσας εταιρείας ή εισφέρουσα εταιρεία που συμμετέχει στο κεφάλαιο της λήπτριας εταιρείας δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος για την υπεραξία που προκύπτει ως αποτέλεσμα της ακύρωσης της αξίας της συμμετοχής τους λόγω σύγχυσης, υπό την έννοια του άρθρου 453 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), που επήλθε από τη συγχώνευση.

β) Απόσχιση κλάδου: Η εισφέρουσα εταιρεία απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος για την υπεραξία που προκύπτει λόγω της εισφοράς του κλάδου δραστηριότητας.

γ) Ανταλλαγή εταιρικών συμμετοχών: Ο μέτοχος ή εταίρος της αποκτώμενης εταιρείας δεν υπόκειται σε φόρο για την υπεραξία που προκύπτει λόγω του μετασχηματισμού με εξαίρεση το τμήμα που αντιστοιχεί, κατ' αναλογία, σε τυχόν χρηματική καταβολή.

Άρθρο 51

Διενέργεια αποσβέσεων και μεταφορά ζημιών, αποθεματικών και προβλέψεων

1. Η λήπτρια εταιρεία διενεργεί αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού με βάση τις αντίστοιχες φορολογητέες αξίες των στοιχείων αυτών στην εισφέρουσα, σύμφωνα με τους κανόνες που θα ίσχυαν για την εισφέρουσα εταιρεία, εάν δεν είχε λάβει χώρα ο μετασχηματισμός. Αν ο μετασχηματισμός αφορά την απόσχιση κλάδου, οι μεταφερόμενες αποσβέσεις αφορούν τα στοιχεία ενεργητικού του εισφερόμενου κλάδου.

2. Η λήπτρια εταιρεία μπορεί να μεταφέρει τις ζημιές της εισφέρουσας εταιρείας, υπό τους ίδιους όρους που θα ίσχυαν για την εισφέρουσα, εάν δεν είχε λάβει χώρα ο μετασχηματισμός. Αν ο μετασχηματισμός αφορά την απόσχιση κλάδου, οι μεταφε-

ρόμενες ζημιές αφορούν την οικονομική δραστηριότητα του εισφερόμενου κλάδου.

3. Η λήπτρια εταιρεία μπορεί να μεταφέρει τα αποθεματικά και τις προβλέψεις που σχηματίστηκαν από την εισφέρουσα εταιρεία, με τις φορολογικές απαλλαγές και τους όρους που θα ίσχυαν για την εισφέρουσα, εάν δεν είχε λάβει χώρα ο μετασχηματισμός. Η λήπτρια εταιρεία αναλαμβάνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της εισφέρουσας εταιρείας ως προς τα εν λόγω αποθεματικά και προβλέψεις. Αν ο μετασχηματισμός αφορά την απόσχιση κλάδου, τα μεταφερόμενα αποθεματικά και προβλέψεις αφορούν την οικονομική δραστηριότητα του εισφερόμενου κλάδου.

Άρθρο 52

Ειδικά θέματα εισφοράς ατομικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012

1. Ως περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην εισφερόμενη ατομική επιχείρηση ή κοινοπραξία της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012 (Α' 86) νοούνται τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν:

α) στο φυσικό πρόσωπο που είναι φορέας της ατομικής επιχείρησης,

β) στα μέλη της κοινοπραξίας της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012,

τα οποία, όπως προκύπτει από τα τηρούμενα λογιστικά αρχεία, εξυπηρετούν τους σκοπούς της ατομικής επιχείρησης ή της κοινοπραξίας.

2. Οι φορολογικές απαλλαγές της υποπερ. αα) της περ. α) του άρθρου 49 του παρόντος παρέχονται, εφόσον η εισφερόμενη ατομική επιχείρηση ή κοινοπραξία της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012 έχει πραγματοποιήσει έναρξη εργασιών δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν από την ημερομηνία της εισφοράς.

3. Προκειμένου περί εισφερόμενων ακινήτων, η απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων ισχύει με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) τα εισφερόμενα ακίνητα χρησιμοποιήθηκαν για τις ανάγκες της εισφέρουσας ατομικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας, η οποία ασκεί επιχείρηση επί δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν από την εισφορά, και

β) τα εισφερόμενα ακίνητα θα χρησιμοποιηθούν για τις ανάγκες της λήπτριας εταιρείας επί δύο (2) τουλάχιστον έτη από την εισφορά.

4. Δεν επιβάλλεται φόρος μεταβίβασης σε ακίνητα που εισφέρονται, σύμφωνα με το παρόν, από ατομική επιχείρηση ή κοινοπραξία της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012 με κύριο αντικείμενο εργασιών την κατασκευή ή εκμετάλλευση ακινήτων.

5. Η υποπερ. αβ) της περ. α) του άρθρου 49 και η υποπερ. αβ) της περ. α) του άρθρου 50 εφαρμόζονται αναλόγως για τους μετασχηματισμούς του παρόντος.

6. Το άρθρο 51 του παρόντος εφαρμόζεται αναλόγως και στην εισφορά ατομικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012.

Άρθρο 53

Ειδικά θέματα διασυννοριακών συγχωνεύσεων και διασυννοριακών διασπάσεων

1. Σε περιπτώσεις διασυννοριακών μετασχηματισμών, το παρόν Μέρος εφαρμόζεται εφόσον:

α) η εισφέρουσα είναι αλλοδαπή εταιρεία και φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και η λήπτρια εταιρεία είναι ημεδαπή εταιρεία και φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, αν μετά από τη διασυννοριακή συγχώνευση ή τη διασυννοριακή διάσπαση τα στοιχεία του ενεργητικού, οι υποχρεώσεις, τα αποθεματικά, οι προβλέψεις και οι ζημιές που μεταβιβάζονται δεν συνδέονται με εκτός Ελλάδας μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας εταιρείας,

β) η λήπτρια εταιρεία είναι αλλοδαπή εταιρεία και φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. και η εισφέρουσα

εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας ή άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε., με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, αν μετά από τη διασυνοριακή συγχώνευση ή τη διασυνοριακή διάσπαση τα στοιχεία του ενεργητικού που βρίσκονται στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις, τα αποθεματικά, οι προβλέψεις και οι ζημιές που μεταβιβάζονται συνδέονται με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα της λήπτριας εταιρείας.

Κατ' εξαίρεση, το παρόν Μέρος εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις εισφοράς κλάδου και ανταλλαγής συμμετοχών από ημεδαπή εταιρεία σε εταιρεία που εδρεύει σε κράτος εκτός της Ε.Ε. και αντιστρόφως, υπό την προϋπόθεση ότι το άλλο κράτος έχει συνάψει Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ή Σύμβαση Διοικητικής Συνδρομής με την Ελλάδα.

2. Εφόσον η εισφέρουσα εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας και η λήπτρια εταιρεία είναι αλλοδαπή εταιρεία και φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε., το παρόν άρθρο εφαρμόζεται αν η διασυνοριακή συγχώνευση ή η διασυνοριακή διάσπαση επιφέρει τη μεταβίβαση κλάδου δραστηριότητας που συνιστά μόνιμη εγκατάσταση σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε.. Σε αυτή την περίπτωση, η εισφέρουσα εταιρεία υπόκειται σε φόρο εισοδήματος στην ημεδαπή και δικαιούται περαιτέρω πίστωσης έναντι του ποσού του φόρου που θα επιβαλλόταν στο κράτος μέλος της Ε.Ε. στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση, αν δεν ίσχυαν οι διατάξεις του παρόντος.

3. Σε περίπτωση απόσχισης κλάδου, εφόσον η ημεδαπή εταιρεία εισφέρει τη μόνιμη εγκατάστασή της που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή σε κράτος εκτός αυτής σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του παρόντος, η προκύπτουσα στην περίπτωση αυτή υπεραξία φορολογείται στην Ελλάδα κατά τον χρόνο που λαμβάνει χώρα η διασυνοριακή απόσχιση κλάδου, κατά παρέκκλιση της περ. β) του άρθρου 50. Από τον προκύπτοντα φόρο αφαιρείται ο φόρος που θα είχε επιβληθεί στο κράτος - μέλος στο οποίο βρίσκεται η εισφερόμενη μόνιμη εγκατάσταση, αν δεν ίσχυε το παρόν.

Άρθρο 54

Μεταφορά της καταστατικής έδρας μιας Ευρωπαϊκής Εταιρείας ή μιας Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Εταιρείας - Διασυνοριακή μετατροπή

1. Η μεταφορά από την Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή η μεταφορά από άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. στην Ελλάδα, της καταστατικής έδρας μίας SE ή μίας SCE σύμφωνα με τους Κανονισμούς 2157/2001 του Συμβουλίου της 8ης Οκτωβρίου 2001 (L 294) και 1435/2003 του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003 (L 207) αντίστοιχα, χωρίς λύση της εταιρείας ή σύσταση νέου νομικού προσώπου δεν συνεπάγεται φορολογία των υπεραξιών σύμφωνα με την υποπερ. αα) της περ. α) του άρθρου 50 του παρόντος των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της SE ή της SCE, τα οποία προσαρτώνται σε μόνιμη εγκατάσταση αυτής στην Ελλάδα.

2. Η μόνιμη εγκατάσταση που δημιουργείται σύμφωνα με την παρ. 1, εξακολουθεί να υπολογίζει αποσβέσεις επί της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που προσαρτώνται σε αυτή, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που θα ίσχυαν αν δεν είχε γίνει η μεταφορά της καταστατικής έδρας.

3. Προβλέψεις ή αποθεματικά που η SE ή η SCE είχε σχηματίσει πριν από τη μεταφορά της καταστατικής έδρας της σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., τα οποία δεν έχουν προκύψει από την οικονομική δραστηριότητα μόνιμης εγκατάστασης της εταιρείας στην αλλοδαπή, δεν φορολογούνται κατά τον χρόνο της μεταφοράς της καταστατικής έδρας, εφόσον η εταιρεία διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και τα αποθεματικά συνεχίζουν να εμφανίζονται αυτοόσια στα βιβλία της μόνιμης εγκατάστασης.

4. Η μόνιμη εγκατάσταση διατηρεί το δικαίωμα μεταφοράς ζημίας από παρελθούσες χρήσεις της SE ή της SCE, που μετέφερε την καταστατική της έδρα σε άλλο κράτος μέλος.

5. Οι παρ. 2 έως 4 εφαρμόζονται και στην περίπτωση μεταφοράς καταστατικής έδρας από άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. στην Ελλάδα, εφόσον πριν από τη μεταφορά της καταστατικής έδρας, η SE ή η SCE διατηρούσε μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.

6. Οι παρ. 1 έως 4 εφαρμόζονται και στην περίπτωση της διασυνοριακής μετατροπής.

Άρθρο 55

Φορολόγηση φορολογικού κατοίκου Ελλάδας μετόχου ή μεριδιούχου διαφανούς εταιρείας σε περίπτωση διασυνοριακού μετασχηματισμού

1. Αν μία εισφέρουσα ή αποκτώμενη εταιρεία άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), στο κεφάλαιο της οποίας συμμετέχει φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, χαρακτηριστεί από την ελληνική Φορολογική Διοίκηση ως φορολογικά διαφανής κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 2578/1998 (Α' 30), αφού ληφθούν υπόψη και τα νομικά χαρακτηριστικά της, βάσει του δικαίου του κράτους σύστασής της, οι μέτοχοι ή εταίροι, φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, φορολογούνται για το μερίδιό τους επί της υπεραξίας, όπως αυτή υπολογίζεται με βάση την υποπερ. αβ) της περ. α) του άρθρου 50. Από το συνολικό ποσό του φόρου εισοδήματος που οφείλεται σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), εκπίπτει το αντίστοιχο ποσό φόρου που θα επιβαλλόταν σε βάρος της πιο πάνω αλλοδαπής εταιρείας για τα εισοδήματα, τα κέρδη ή τις υπεραξίες της, αν δεν εφαρμόζονταν το παρόν.

2. Η υποπερ. αβ) της περ. α) του άρθρου 49, η υποπερ. αβ) της περ. α) του άρθρου 50 και οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 51 δεν εφαρμόζονται, αν η λήπτρια ή αποκτώσα εταιρεία άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. χαρακτηρίζεται ως φορολογικά διαφανής βάσει του δικαίου του κράτους σύστασής της.

3. Αν νομικό πρόσωπο, εταίρος εισφέρουσας ή αποκτώμενης εταιρείας, το οποίο έχει την έδρα του σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. και στο κεφάλαιο του οποίου συμμετέχει φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, χαρακτηρίζεται ως φορολογικά διαφανές, κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 2578/1998 (Α' 30), βάσει του δικαίου του κράτους σύστασής του, ο φορολογικός κάτοικος Ελλάδας δεν φορολογείται για το μερίδιό του επί του κέρδους ή της υπεραξίας που προκύπτει για τον αρχικό εταίρο της εισφέρουσας ή αποκτώμενης εταιρείας.

Άρθρο 56

Λοιπές απαλλαγές - Μη εφαρμογή ευεργετημάτων

1. Απαλλάσσονται από κάθε φόρο ή τέλος υπέρ του Δημοσίου, και από κάθε εισφορά ή δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στον Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κώδικας Φ.Π.Α., ν. 5144/2024, Α' 162):

α) οι συμβάσεις και πράξεις του μετασχηματισμού, το καταστατικό, η εισφορά και η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών ή επιχειρήσεων που μετασχηματίζονται,

β) κάθε σχετική πράξη ή συμφωνία που αφορά στην εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και κάθε εμπράγματος ή ενοχικού δικαίωματος,

γ) οι εταιρικές συμμετοχές που πρόκειται να εκδοθούν για την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού,

δ) οι αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων,

ε) η σχέση συμμετοχής στο κεφάλαιο της λήπτριας εταιρείας, στ) οι πράξεις δημοσίευσης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο,

ζ) η μεταγραφή των πράξεων και

η) κάθε άλλη συμφωνία ή πράξη που απαιτείται για τον μετασχηματισμό ή τη σύσταση εταιρείας.

2. Κατά παρέκκλιση της περ. ζ) της παρ. 1, για τη μεταγραφή ή την εγγραφή των σχετικών πράξεων μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών ή επιχειρήσεων που μετασχηματίζονται ή μεταβολής των στοιχείων του δικαιούχου καταβάλλονται μόνο πάγια δικαιώματα έμμεσθων ή άμεσθων υποθηκοφυλάκων και προϊστάμενων κτηματολογικών γραφείων, ποσού ύψους τριακοσίων (300) ευρώ, χωρίς οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση, αμοιβή, επίδομα ή τέλος, ανεξαρτήτως του χρόνου

πραγματοποίησης του μετασχηματισμού και συντέλεσης των σχετικών πράξεων μεταβίβασης.

3. Η συμβολαιογραφική πράξη του μετασχηματισμού υποβάλλεται σε μεταγραφή σύμφωνα με το άρθρο 1197 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), εφόσον με αυτήν εισφέρονται ή μεταβιβάζονται εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, ακόμη και αν αυτά δεν περιγράφονται στην ίδια τη συμβολαιογραφική πράξη. Αν η περιγραφή ελλείπει, υποβάλλεται έκθεση με τα στοιχεία των εμπράγματων δικαιωμάτων και της ταυτότητας των ακινήτων, κατ' ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 1194 και 1197 του Αστικού Κώδικα.

Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν απαιτείται να υποβάλλονται δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου, και να μην μονεύονται ή να προσαρτώνται πιστοποιητικά της φορολογικής διοίκησης, οποιασδήποτε μορφής ή χρήσης, ή οποιασδήποτε άλλης δημόσιας υπηρεσίας, οργανισμού ή εταιρείας ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού ή οποιασδήποτε διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις μηχανικών, βεβαιώσεις υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων ή λοιπές βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά, τοπογραφικά διαγράμματα, αποσπάσματα κτηματολογικών διαγραμμάτων και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και εκείνων που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές. Κατ' εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται πιστοποιητικό Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) του άρθρου 60 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), το οποίο επισυνάπτεται στη σύμβαση ή πράξη μετασχηματισμού ή στην έκθεση που επισυνάπτεται κατά την καταχώριση στα οικεία βιβλία μεταγραφών ή στα οικεία κτηματολογικά φύλλα αποσπάσματος της σύμβασης ή του καταστατικού, με το οποίο βεβαιώνεται μόνο ότι τα ακίνητα των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στη δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα πέντε (5) προηγούμενα της μεταβίβασης έτη. Εάν το πιστοποιητικό εκδίδεται μετά από την πράξη προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. του τρέχοντος έτους, σε αυτό βεβαιώνεται ότι τα ακίνητα περιλαμβάνονται στη δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. για έξι (6) έτη συμπεριλαμβανομένου του έτους μεταβίβασης. Η σύμβαση ή πράξη μετασχηματισμού που συντάσσεται στο πλαίσιο μετασχηματισμών του παρόντος, χωρίς την επισύναψη των εγγράφων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας, είναι έγκυρη. Αν δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταγραφής ή εγγραφής εμπράγματων δικαιωμάτων κατά τον χρόνο συντέλεσης του εταιρικού μετασχηματισμού, ολοκληρώνεται από το νομικό πρόσωπο στο οποίο περιέρχεται τελικώς το εμπράγματο δικαίωμα, ως καθολικό διάδοχο, σύμφωνα με την παρούσα. Κατ' εξαίρεση του δεύτερου εδαφίου της παρούσας, για την εισφορά ακινήτων κατά το άρθρο 52 του παρόντος, υποβάλλεται δήλωση φόρου μεταβίβασης ακινήτων.

4. Οι μετασχηματισμοί του παρόντος Μέρους, με εξαίρεση τους μετασχηματισμούς του άρθρου 52, απαλλάσσονται από τον φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου.

5. Τα ευεργετήματα που προβλέπονται στο παρόν αίρονται ολικά ή μερικά, όταν κάποια από τις πράξεις που αναφέρονται στα επιμέρους άρθρα έχει ως κύριο στόχο ή ως έναν από τους κύριους στόχους τη φοροδιαφυγή ή τη φοροαποφυγή. Το γεγονός ότι η πράξη δεν πραγματοποιείται για οικονομικά θεμιτούς λόγους, όπως είναι η αναδιάρθρωση ή η ορθολογικότερη οργάνωση των δραστηριοτήτων των εταιρειών ή επιχειρήσεων που ενέχονται στη σχετική πράξη, μπορεί να αποτελέσει τεκμήριο ότι κύριος ή ένας από τους κύριους στόχους της πράξης αυτής είναι η φοροδιαφυγή ή η φοροαποφυγή.

6. Εφόσον ο μετασχηματισμός διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 52, ισχύουν ειδικότερα τα εξής:

α) αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 52, αίρεται η απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων και καταβάλλεται ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο της εισφοράς με χρήση των συντελεστών που ίσχυαν κατά τον χρόνο αυτό,

β) αν το εισφερόμενο ακίνητο δεν χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες της λήπτριας εταιρείας επί δύο (2) τουλάχιστον έτη από την

εισφορά, η λήπτρια εταιρεία υποβάλλει δήλωση για την καταβολή του φόρου μεταβίβασης ακινήτων εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών και καταβάλλει τον φόρο σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.

Άρθρο 57

Απαλλαγές από φόρο εισοδήματος - Τροποποίηση άρθρου 4 και παρ. 1 άρθρου 6 ν. 4935/2022

1. Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 4 του ν. 4935/2022 (Α' 103), περί απαλλαγής από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση εισφοράς ατομικής επιχείρησης, οι λέξεις «των εκατόν είκοσι πέντε χιλιάδων (125.000) ευρώ» αντικαθίσταται από τις λέξεις «των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ», και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων

Με την επιφύλαξη του άρθρου 15, στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων κατά την έννοια της περ. β' του άρθρου 2, παρέχεται το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος για κάθε συνεργαζόμενο πρόσωπο επί των πραγματοποιούμενων προ φόρων κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Στην περίπτωση που η συνεργασία πραγματοποιείται δυνάμει της ίδρυσης νέου νομικού προσώπου ή άλλης νομικής οντότητας, καθένα από τα συνεργαζόμενα πρόσωπα εισφέρει στο εταιρικό κεφάλαιο του υπό ίδρυση νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας ποσό ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του εταιρικού του κεφαλαίου και το εταιρικό κεφάλαιο του νέου νομικού προσώπου ή της νέας νομικής οντότητας δεν υπολείπεται του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Αν η συνεργασία προσώπων πραγματοποιείται δυνάμει σύμβασης με αντικείμενο τη συμβολαίική γεωργία, σύμφωνα με το άρθρο 16, ο συνεργαζόμενος παραγωγός εισφέρει στον αγοραστή ποσότητες προϊόντων ίσες με το σαράντα τοις εκατό (40%) τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων παραγωγής του.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4935/2022, περί γενικών διατάξεων για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 3, 4 και 5, η απαλλαγή από τον φόρο εφαρμόζεται για έως εννέα (9) φορολογικά έτη, αρχής γενομένης από το επόμενο έτος της ημερομηνίας ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού εταιρειών οποιασδήποτε μορφής ή της ημερομηνίας πραγματοποίησης εισφοράς ατομικής επιχείρησης σε οποιασδήποτε μορφής εταιρεία ή της ημερομηνίας έναρξης της οποιασδήποτε μορφής συνεργασίας. Η νέα εταιρεία που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 3 έως 5, κατά περίπτωση, μπορεί να μεταφέρει τις ζημιές των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων ή της εισφερόμενης ατομικής επιχείρησης, υπό τους ίδιους όρους που θα ίσχυαν για τις μετασχηματιζόμενες ή εισφερόμενες επιχειρήσεις, εάν δεν είχε λάβει χώρα ο μετασχηματισμός.»

Άρθρο 58

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Δ'

1. Το Μέρος Δ' εφαρμόζεται σε:

α) συγχωνεύσεις, αν το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4601/2019 (Α' 44) ή το κοινό σχέδιο διασυννοριακής συγχώνευσης της παρ. 1 του άρθρου 53δ του ν. 4601/2019, κατά περίπτωση, για οποιαδήποτε από τις εταιρείες που μετέχουν στη συγχώνευση, δημοσιεύεται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος,

β) διασπάσεις, αν το σχέδιο σύμβασης διάσπασης της παρ. 1 του άρθρου 60 του ν. 4601/2019 ή το σχέδιο διασυννοριακής διάσπασης της παρ. 1 του άρθρου 103ε του ν. 4601/2019, κατά περίπτωση, για οποιαδήποτε από τις εταιρείες που μετέχουν στη διάσπαση, δημοσιεύεται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

τος,

γ) μετατροπές, αν το σχέδιο της απόφασης της συνέλευσης ή των εταιρών για την μετατροπή της παρ. 1 του άρθρου 106 του ν. 4601/2019 ή το σχέδιο της διασυννοριακής μετατροπής της παρ. 1 του άρθρου 139ε του ν. 4601/2019, κατά περίπτωση, δημοσιεύεται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος,

δ) ανταλλαγές εταιρικών συμμετοχών, αν η σχετική απόφαση του αρμόδιου εταιρικού οργάνου της αποκτώντας δημοσιεύεται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος,

ε) εισφορές ατομικών επιχειρήσεων ή κοινοπραξιών της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012 (Α'86), αν η διακοπή εργασιών της εισφερόμενης επιχείρησης ή κοινοπραξίας λαμβάνει χώρα μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος,

στ) μεταφορές καταστατικής έδρας μίας SE ή SCE, αν η σχετική απόφαση του αρμόδιου εταιρικού οργάνου δημοσιεύεται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Δεν διέπονται από το Μέρος Δ':

α) οι μετασχηματισμοί, αν το οικείο σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης ή σχέδιο σύμβασης διάσπασης ή η απόφαση του αρμόδιου εταιρικού οργάνου για μετατροπή εταιρείας ή η ανταλλαγή εταιρικών συμμετοχών ή η μεταφορά καταστατικής έδρας, δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος,

β) η εισφορά ατομικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 4072/2012, αν η βεβαίωση διακοπής εργασιών της εισφερόμενης επιχείρησης ή κοινοπραξίας λαμβάνει χώρα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Οι μετασχηματισμοί της παρ. 2 που δεν έχουν ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διέπονται από το Μέρος Δ', αν συνταχθεί νέο σχέδιο ή ληφθεί νέα απόφαση, κατά περίπτωση, εκ μέρους του αρμόδιου εταιρικού οργάνου, μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Οι μετασχηματισμοί που διενεργήθηκαν με βάση τις καταργούμενες διατάξεις των περ. α) έως ε) του άρθρου 59 ή με βάση την παρ. 2 συνεχίζουν να διέπονται από τις καταργούμενες διατάξεις ως προς τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα φορολογικά ευεργετήματα που προβλέπονταν σε αυτές.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος:

α) η αναφορά της παρ. 21 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 (Α' 154) στο άρθρο 3 του ν. 2166/1993 (Α' 137) νοείται ως αναφορά στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 56,

β) η αναφορά της παρ. 4 του άρθρου 31 του ν. 2778/1999 (Α'295) στις διατάξεις του ν. 2166/1993 νοείται ως αναφορά στα άρθρα 47 έως 57 του παρόντος.

Άρθρο 59

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Δ'

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) Το ν.δ. 1297/1972 (Α' 217), περί παροχής φορολογικών κινήτρων για τη συγχώνευση ή μετατροπή επιχειρήσεων με στόχο τη δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων,

β) τα άρθρα 1 έως και 4 του ν. 2166/1993 (Α' 137), περί μετασχηματισμού επιχειρήσεων,

γ) το Κεφάλαιο Α' του ν. 2578/1998 (Α' 30), περί συγχωνεύσεων, διασπάσεων κ.λπ. εταιρειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

δ) τα άρθρα 52 έως και 56 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί μεταφοράς κλάδων δραστηριότητας και λοιπών ειδικότερων προβλέψεων και

ε) το άρθρο 61 του ν. 4438/2016 (Α' 220), περί κινήτρων για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων με τον Κ.Φ.Ε..

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Άρθρο 60

Λειτουργική ανεξαρτησία Υποδιοικητών - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4389/2016

Στο άρθρο 3 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί λειτουργικής ανεξαρτησίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις

«ο Εμπειρογνώμονας», όπου αναφέρονται, διαγράφονται, β) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3

Λειτουργική ανεξαρτησία

Ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και ο Διοικητής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους δεσμεύονται μόνο από τον νόμο και τη συνείδησή τους και δεν υπόκεινται σε ιεραρχικό έλεγχο ούτε σε διοικητική εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές ή άλλον δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό. Ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και ο Διοικητής απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Το παρόν ισχύει και για τους Υποδιοικητές, με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας του Διοικητή σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 14.»

Άρθρο 61

Οργανισμός και Εσωτερικοί Κανονισμοί της Αρχής - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 6 ν. 4389/2016

Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί Οργανισμού και Εσωτερικών Κανονισμών της Αρχής, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο Οργανισμός και οι Εσωτερικοί Κανονισμοί εκδίδονται με αποφάσεις του Διοικητή, μετά από απλή γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης σχετικά με τη συμβατότητά τους με τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό της Αρχής, και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 62

Όργανα διοίκησης της Αρχής - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4389/2016

Στο άρθρο 7 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί οργάνων διοίκησης της Αρχής, οι λέξεις «και ο Διοικητής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο Διοικητής και οι τρεις (3) Υποδιοικητές», και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7

Όργανα Διοίκησης της Αρχής

Τα όργανα Διοίκησης της Αρχής είναι το Συμβούλιο Διοίκησης, ο Διοικητής και οι τρεις (3) Υποδιοικητές.»

Άρθρο 63

Συμβούλιο Διοίκησης - Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 4389/2016

Στο άρθρο 8 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί Συμβουλίου Διοίκησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθενται δεύτερο και τέταρτο εδάφιο, β) η παρ. 3 καταργείται, γ) στην παρ. 5 οι λέξεις «καθώς και ο Εμπειρογνώμονας» διαγράφονται, δ) στην παρ. 6: δα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «Οι αποδοχές του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και του Εμπειρογνώμονα» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Οι αποδοχές του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης», δβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Για τον Πρόεδρο, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και τον Εμπειρογνώμονα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης», δγ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «και ο Εμπειρογνώμονας» διαγράφονται, ε) στην παρ. 8 το τελευταίο εδάφιο καταργείται, στ) στην παρ. 9: στα) μετά από τις λέξεις «σύζυγοι» προστίθενται οι λέξεις «ή μέλη που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης», στβ) μετά από τις λέξεις «του Συμβουλίου ή του Διοικητή» προστίθενται οι λέξεις «ή των Υποδιοικητών», ζ) στην παρ. 10 οι λέξεις «ή Εμπειρογνώμονας» διαγράφονται, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 8
Συμβούλιο Διοίκησης

1. Το Συμβούλιο Διοίκησης είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) ακόμη τακτικά μέλη, τα οποία δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Ο Πρόεδρος εκπροσωπεί το Συμβούλιο Διοίκησης σε ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Διοίκησης συμμετέχει ο Διοικητής της Αρχής ως εκ της ιδιότητάς του, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Σε περίπτωση κωλύματος του Διοικητή συμμετέχει στη συνεδρίαση του Συμβουλίου Διοίκησης χωρίς δικαίωμα ψήφου ο Υποδιοικητής που υποδεικνύεται προς τον σκοπό αυτό από τον Διοικητή.

2. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης ορίζεται πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μόνο μία φορά. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, δύο (2) από τα πέντε (5) μέλη κληρώνονται αμέσως μετά από τη λήψη της απόφασης επιλογής τους και διορίζονται για θητεία τριών (3) ετών, άλλα δύο (2) για θητεία τεσσάρων (4) ετών και ένα (1) μέλος για θητεία πέντε (5) ετών, αντίστοιχα. Αν ανανεωθεί η θητεία μέλους που σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο διορίστηκε για περιορισμένη θητεία, η ανανέωση χωρεί για πλήρη θητεία πέντε (5) ετών.

3. [Καταργείται].

4. Το Συμβούλιο Διοίκησης, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, έχει την υποχρέωση να υπηρετεί με συνέπεια τους σκοπούς της Αρχής και να ασκεί τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται από τον παρόντα νόμο και από την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία, με γνώμονα την επίτευξη των στόχων αυτής και την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία και δράση της Αρχής.

5. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, έχουν υποχρέωση να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και αμεροληψίας.

6. Οι αποδοχές του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης καθορίζονται στο ποσό των τριακοσίων ευρώ (300,00) ανά συνεδρίαση και σε κάθε περίπτωση δεν μπορούν να υπερβαίνουν ετησίως το τριάντα τοις εκατό (30%) των αποδοχών Γενικού Γραμματέα Υπουργείου.

Για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης που καλούνται από το εξωτερικό, αναγνωρίζονται έξοδα κίνησης με κάθε μεταφορικό μέσο, ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού και έξοδα διανυκτέρευσης εξωτερικού της περ. β' της κατηγορίας Ι της παρ. 1 του άρθρου 5 του Κεφαλαίου Α' της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ' του Μέρους Β' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94). Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται του ανωτάτου ορίου ημερών εκτός έδρας του άρθρου 3 του Κεφαλαίου Α' της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ' του Μέρους Β' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

7. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής συγκρότησης ή επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής ή/και του Συμβουλίου Διοίκησης. Οι υποψήφιοι πρέπει να διαθέτουν:

α) πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. νομικής ή οικονομικής κατεύθυνσης ή διοίκησης επιχειρήσεων ή θετικών επιστημών ή δημόσιας διοίκησης ή ισότιμο τίτλο σπουδών σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής αντίστοιχων ειδικοτήτων. Ιδιαίτερο προσόν κατά την επιλογή θεωρούνται οι μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί τίτλοι ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένου ισότιμου της αλλοδαπής ή η αποφοίτηση από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. που αποδεικνύουν την επιστημονική εξειδίκευση σε συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής ή / και τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης γνωστικά αντικείμενα,

β) επαγγελματική εμπειρία σε συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής ή / και τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης αντικείμενα τουλάχιστον δέκα (10) ετών,

γ) άριστη γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας και ιδίως της αγγλικής,

δ) ισχυρό ιστορικό φορολογικής συμμόρφωσης. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν τα προσόντα διορισμού τόσο κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά τον

χρόνο του διορισμού.

8. Οι υποψήφιοι πρέπει επίσης να μην έχουν κώλυμα διορισμού κατά τις διατάξεις των άρθρων 5 και 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), είτε κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων είτε κατά τον χρόνο του διορισμού, και επιπλέον:

α) Να μην έχουν απολυθεί από θέση δημόσιας υπηρεσίας ή Ο.Τ.Α. ή άλλου νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα, λόγω επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης ή λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για σπουδαίο λόγο, οφειλόμενο σε υπαιτιότητά τους.

β) Να μην έχουν αποκλεισθεί από αρμόδια αρχή από την άσκηση ενός επαγγέλματος ή να μην τους έχει απαγορευθεί η ανάληψη θέσης Προϊσταμένου ή στελέχους οποιασδήποτε δημόσιας αρχής, λόγω σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος.

γ) Να μη συνδέονται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας με την Αρχή.

9. Για την αντικατάσταση του Προέδρου ή άλλου μέλους κατά τη διάρκεια της θητείας του Συμβουλίου, οι υποψήφιοι δεν μπορεί να είναι σύζυγοι ή μέλη που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δεύτερου βαθμού ή κατιόντες σε ευθεία γραμμή του Προέδρου ή άλλου μέλους του Συμβουλίου ή του Διοικητή ή των Υποδιοικητών.

10. Δεν μπορεί να διορισθεί Πρόεδρος ή μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης πρόσωπο, το οποίο είναι ή έχει διατελέσει μέλος του Ελληνικού ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Κυβέρνησης ή των εκτελεστικών οργάνων πολιτικού κόμματος, κατά την τρέχουσα ή την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο, ή έχει ανακηρυχθεί υποψήφιος βουλευτής, κατά τις ίδιες ως άνω περιόδους.

11. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και δεν αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημοσίου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και των επιχειρήσεών τους, των Ν.Π.Δ.Δ. και των κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. ή δημοσίων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν επιτρέπεται να ασκούν οποιοδήποτε έμμισθο ή άμισθο λειτουργήμα ή οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα που δεν συμβιβάζεται με την ιδιότητα ή τα καθήκοντα μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής. Ιδίως δεν επιτρέπεται να παρέχουν υπηρεσίες ή να έχουν οποιαδήποτε έννομη σχέση με εταιρεία ή επιχείρηση, εκ της οποίας μπορεί να προκληθεί σύγκρουση συμφερόντων. Δεν συνιστά για αυτούς ασυμβίβαστο η άσκηση καθηκόντων μέλους Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης και η άσκηση καθηκόντων μέλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.»

Άρθρο 64

**Αρμοδιότητες Συμβουλίου Διοίκησης - Αντικατάσταση
παρ. 1, τροποποίηση παρ. 2 έως 5 και προσθήκη
παρ. 5Α στο άρθρο 9 του ν. 4389/2016**

Στο άρθρο 9 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου Διοίκησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2: βα) στις περ. α) έως δ) οι λέξεις «τη σύμφωνη γνώμη του», όπου αναφέρονται, αντικαθίστανται από τις λέξεις «την απλή γνώμη του», ββ) οι περ. ε) έως ι) καταργούνται, και βγ) προστίθενται περ. ια) και ιβ), γ) στην παρ. 3: γα) στις περ. α) έως γ) οι λέξεις «τη σύμφωνη γνώμη του», όπου αναφέρονται, αντικαθίστανται από τις λέξεις «την απλή γνώμη του», γβ) στην περ. β): οι λέξεις «σε περιπτώσεις σημαντικών οργανωτικών αλλαγών, όπως είναι η σύσταση, η συγχώνευση, η μετατροπή επιπέδου, η κατάργηση και η αναστολή λειτουργίας υπηρεσιών, επιπέδου Γενικών Διευθύνσεων ή Διευθύνσεων των Κεντρικών, Ειδικών Αποκεντρωμένων και Περιφερειακών Υπηρεσιών, καθώς και των Περιφερειακών Υπηρεσιών

που αποτελούν Αυτοτελείς Υπηρεσίες της Αρχής, ανεξαρτήτως επιπέδου, καθώς και ο καθορισμός των κλάδων από τους οποίους προέρχονται οι Προϊστάμενοι των προαναφερθεισών υπηρεσιών και παρακολουθεί την υλοποίηση των ανωτέρω οργανωτικών αλλαγών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε περίπτωση οργανωτικών αλλαγών επιπέδου γενικών διευθύνσεων», δ) στην παρ. 4: δα) στο πρώτο εδάφιο μετά από τις λέξεις «τον Διοικητή», προστίθενται οι λέξεις «και τους Υποδιοικητές», δβ) μετά από τις λέξεις «του Διοικητή και» προστίθενται οι λέξεις «κάθε Υποδιοικητή και», δγ) στην περ. α) οι λέξεις «τους δύο (2) επικρατέστερους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τους τέσσερις (4) επικρατέστερους», δδ) στην περ. β) μετά από τις λέξεις «του Διοικητή» προστίθενται οι λέξεις «και των Υποδιοικητών και συντάσσει ετήσιες εκθέσεις για την αξιολόγηση του έργου τους, οι οποίες υποβάλλονται στη Βουλή και στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και στον Διοικητή αν αφορούν στους Υποδιοικητές», ε) στην παρ. 5: εα) η περ. γ) καταργείται, εβ) η περ. δ) αντικαθίσταται, στ) προστίθεται παρ. 5Α, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9

Αρμοδιότητες Συμβουλίου Διοίκησης

Το Συμβούλιο Διοίκησης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Ως προς τις δραστηριότητες της Αρχής, το Συμβούλιο Διοίκησης:

α) Παρέχει τη σύμφωνη γνώμη του για το στρατηγικό σχέδιο της Αρχής.

β) Παρέχει την απλή γνώμη του για τη συμφωνία του επιχειρησιακού σχεδίου με το στρατηγικό σχέδιο της Αρχής. Γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης για μη συμφωνία του επιχειρησιακού σχεδίου με το στρατηγικό σχέδιο της Αρχής απαιτείται να φέρει ειδική αιτιολογία.

γ) Παρέχει την απλή γνώμη του για την ετήσια έκθεση απολογισμού και προγραμματισμού των δραστηριοτήτων της Αρχής.

δ) Δύναται να υποβάλλει τεκμηριωμένες εισηγήσεις στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του.

2. Ως προς τα ζητήματα προσωπικού της Αρχής, το Συμβούλιο Διοίκησης:

α) Παρέχει την απλή γνώμη του κατά τον σχεδιασμό της πολιτικής προσωπικού της Αρχής και παρακολουθεί την εφαρμογή αυτής.

β) Παρέχει την απλή γνώμη του για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μεθοδολογιών και ειδικότερων συστημάτων ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης του προσωπικού της Αρχής.

γ) Παρέχει την απλή γνώμη του για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μεθοδολογιών και ειδικότερων συστημάτων ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης του προσωπικού της Αρχής.

δ) Παρέχει την απλή γνώμη του για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μεθοδολογιών και ειδικότερου συστήματος μισθολογικού καθεστώτος και επιπλέον ανταμοιβής (bonus) του προσωπικού της Αρχής.

ε) Καταργείται.

στ) Καταργείται.

ζ) Καταργείται.

η) Καταργείται.

θ) Καταργείται.

ι) Καταργείται.

ια) Αποδέχεται δωρεές προς την Αρχή, με την επιφύλαξη της περ. ια) της παρ. 4 του άρθρου 14.

ιβ) Καθιερώνει και απονέμει βραβεία, ιδίως για περιπτώσεις φορολογικής συμμόρφωσης και για την ενίσχυση της φορολογικής συνειδησης.

3. Ως προς τα οργανωτικά ζητήματα της Αρχής, το Συμβούλιο Διοίκησης:

α) Παρέχει την απλή γνώμη του για τους Εσωτερικούς Κανονισμούς της Αρχής.

β) Παρέχει την απλή γνώμη του για την κατάρτιση του Οργα-

νισμού της Αρχής, καθώς και για την τροποποίηση αυτού, σε περίπτωση οργανωτικών αλλαγών επιπέδου γενικών διευθύνσεων.

γ) Παρέχει την απλή γνώμη του για την πολιτική της Αρχής σε θέματα διοικητικών διαδικασιών.

4. Ως προς τον Διοικητή και τους Υποδιοικητές της Αρχής, το Συμβούλιο Διοίκησης:

α) Κατατάσσει τους τέσσερις (4) επικρατέστερους υποψηφίους για τη θέση του Διοικητή και κάθε Υποδιοικητή και υποβάλλει σχετική πρόταση στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

β) Παρέχει τη σύμφωνη γνώμη του για τη συμβατότητα του συμβολαίου απόδοσης με τους τεθέντες στόχους στο στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο, παρακολουθεί την εκτέλεση του συμβολαίου απόδοσης του Διοικητή και των Υποδιοικητών και συντάσσει ετήσιες εκθέσεις για την αξιολόγηση του έργου τους, οι οποίες υποβάλλονται στη Βουλή και στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και στον Διοικητή αν αφορούν στους Υποδιοικητές.

5. Ως προς τον προϋπολογισμό της Αρχής, το Συμβούλιο Διοίκησης:

α) Παρέχει γνώμη στον Διοικητή της Αρχής επί του σχεδίου προϋπολογισμού της, πριν την υποβολή του στο Γ.Λ.Κ..

β) Παρακολουθεί την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Αρχής, δια της υποβολής σε αυτό εκθέσεων από τον Διοικητή.

γ) Καταργείται.

δ) Παρέχει την απλή γνώμη του για τη σύνταξη του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών.

5Α. Οι σύμφωνες και οι απλές γνώμες του Συμβουλίου Διοίκησης που προβλέπονται στον παρόντα νόμο παρέχονται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή του σχετικού αιτήματος. Όταν παρέρχεται άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, η γνώμη θεωρείται ότι έχει παρασχεθεί.

6. Το Συμβούλιο Διοίκησης δεν δύναται να ζητά και να έχει πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν σε συγκεκριμένες υποθέσεις ή περιπτώσεις φορολογούμενων.»

Άρθρο 65

Διοικητής - Υποδιοικητές - Τροποποίηση τίτλου

και παρ. 1, προσθήκη παρ. 2α, τροποποίηση παρ. 3, 4, 5, 6, αντικατάσταση παρ. 7 και τροποποίηση παρ. 8 και 9 άρθρου 13 ν. 4389/2016

1. Στο άρθρο 13 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί Διοικητή, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο του άρθρου προστίθεται η λέξη «- Υποδιοικητές», β) στην παρ. 1: βα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «συνιστάται θέση Διοικητή, ο οποίος τελεί» αντικαθίστανται από τις λέξεις «συστήνονται μία (1) θέση Διοικητή και τρεις (3) θέσεις Υποδιοικητών, οι οποίοι τελούν», ββ) στο δεύτερο εδάφιο: i) μετά από τις λέξεις «του Διοικητή» προστίθενται οι λέξεις «και των Υποδιοικητών», ii) οι λέξεις «μόνο μία φορά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως δύο (2) φορές», βγ) προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) προστίθεται παρ. 2α, δ) στην παρ. 3: δα) μετά από τις λέξεις «Οι υποψήφιοι» προστίθενται οι λέξεις «για τις θέσεις του Διοικητή και των Υποδιοικητών», ε) στην παρ. 4: εα) μετά από τις λέξεις «Ο Διοικητής» προστίθενται οι λέξεις «και οι Υποδιοικητές», εβ) μετά από τις λέξεις «σύζυγοι» προστίθενται οι λέξεις «ή μέρη που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης», στ) στην παρ. 5 μετά τη λέξη «Διοικητής» προστίθενται οι λέξεις «ή Υποδιοικητής», ζ) στην παρ. 6: ζα) στην περ. α): i) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «του Διοικητή» προστίθενται οι λέξεις «και των Υποδιοικητών», ii) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «Ο Διοικητής» προστίθενται οι λέξεις «και οι Υποδιοικητές», ζβ) στην περ. β), μετά από τις λέξεις «ο Διοικητής» προστίθενται οι λέξεις «και οι Υποδιοικητές», η) η παρ. 7 αντικαθίσταται, θ) η παρ. 8 αντικαθίσταται, i) στην παρ. 9 μετά από τις λέξεις «του Διοικητή», όπου αναφέρονται, προστίθενται οι λέξεις «και των Υποδιοικητών», και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13
Διοικητής - Υποδιοικητές

1. Στην Αρχή συστήνονται μία (1) θέση Διοικητή και τρεις (3) θέσεις Υποδιοικητών, οι οποίοι τελούν σε καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Η θητεία του Διοικητή και των Υποδιοικητών ορίζεται πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί έως δύο (2) φορές με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του. Οι θέσεις των Υποδιοικητών έχουν τα εξής θεματικά αντικείμενα:

- α) την οργάνωση των λειτουργιών της Αρχής,
- β) την οργάνωση των νομικών υπηρεσιών, και
- γ) τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Αρχής.

2. Ο Διοικητής είναι πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής και ειδικά στους τομείς του φορολογικού ή τελωνειακού δικαίου ή των δημόσιων οικονομικών. Οι υποψήφιοι πρέπει να διαθέτουν:

α) Πτυχίο Α.Ε.Ι. ή ισότιμο τίτλο σπουδών σχολών της αλλοδαπής. Ιδιαίτερο προσόν κατά την επιλογή θεωρούνται οι μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί τίτλοι ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένου ισότιμου της αλλοδαπής, που αποδεικνύουν την επιστημονική εξειδίκευση σε συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής γνωστικά αντικείμενα.

β) Σημαντική επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον δέκα (10) ετών, σε συναφή προς τις αρμοδιότητες της Αρχής αντικείμενα.

γ) Σημαντική διοικητική εμπειρία, σε θέσεις ευθύνης, σε διοίκηση ανθρωπίνου δυναμικού, κατάρτιση στρατηγικών σχεδίων, διαχείριση έργων και δραστηριοτήτων, στοχοθεσία, συντονισμό ομάδων και παρακολούθηση επίτευξης στόχων.

δ) Άριστη γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας, ιδίως της αγγλικής.

ε) Ισχυρό ιστορικό φορολογικής συμμόρφωσης.

Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν τα προσόντα διορισμού τόσο κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά τον χρόνο του διορισμού.

2α. Οι Υποδιοικητές είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με το θεματικό αντικείμενο της θέσης τους σύμφωνα με την παρ. 1. Οι υποψήφιοι για κάθε θέση Υποδιοικητή πρέπει να διαθέτουν:

α) Πτυχίο Α.Ε.Ι. ή ισότιμο τίτλο σπουδών σχολών της αλλοδαπής. Ιδιαίτερο προσόν κατά την επιλογή θεωρούνται οι μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί τίτλοι ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένου ισότιμου της αλλοδαπής, που αποδεικνύουν την επιστημονική εξειδίκευση σε γνωστικά αντικείμενα συναφή προς τη θέση τους.

β) Σημαντική επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον δέκα (10) ετών, σε αντικείμενα συναφή προς τη θέση τους.

γ) Άριστη γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας, ιδίως της αγγλικής.

δ) Ισχυρό ιστορικό φορολογικής συμμόρφωσης.

Συνεκτιμάται διοικητική εμπειρία σε θέση ευθύνης.

Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν τα προσόντα διορισμού τόσο κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά τον χρόνο του διορισμού.

3. Οι υποψήφιοι για τις θέσεις του Διοικητή και των Υποδιοικητών πρέπει επίσης να μην έχουν κώλυμα διορισμού κατά τα άρθρα 5 και 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), ούτε κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, ούτε κατά τον χρόνο του διορισμού, και επιπλέον:

α) Να μην έχουν απολυθεί από θέση δημόσιας υπηρεσίας ή Ο.Τ.Α. ή άλλου νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα, λόγω επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης ή λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για οπουδαίο λόγο, οφειλόμενο σε υπαιτιότητά τους.

β) Να μην έχουν αποκλεισθεί από αρμόδια αρχή από την άσκηση ενός επαγγέλματος ή να μην τους έχει απαγορευθεί η ανάληψη θέσης Προϊσταμένου ή στελέχους οποιασδήποτε δη-

μόσιας αρχής, λόγω σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος.

4. Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές δεν μπορεί να είναι σύζυγοι ή μέρη που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δεύτερου βαθμού ή κατιόντες σε ευθεία γραμμή του Προέδρου ή άλλου μέλους του Συμβουλίου.

5. Δεν μπορεί να διορισθεί Διοικητής ή Υποδιοικητής πρόσωπο, το οποίο είναι ή έχει διατελέσει μέλος του Ελληνικού ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Κυβέρνησης ή των εκτελεστικών οργάνων πολιτικού κόμματος, κατά την τρέχουσα ή την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο, ή έχει ανακηρυχθεί υποψήφιος βουλευτής, κατά τις ίδιες ως άνω περιόδους.

6. α) Κατά τη διάρκεια της θητείας του Διοικητή και των Υποδιοικητών αναστέλλεται η άσκηση έμμισθου ή άμισθου δημόσιου λειτουργήματος, η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και των επιχειρήσεών τους, των Ν.Π.Δ.Δ. και των κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. ή δημοσίων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα. Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές οφείλουν, πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους, να παύσουν οποιαδήποτε έννομη σχέση με επιχείρηση/εταιρεία/νομική οντότητα, από την οποία μπορεί να προκληθεί σύγκρουση συμφερόντων.

β) Σε περίπτωση που ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές είναι μόνοι δημόσιοι υπάλληλοι ή όργανα ή λειτουργοί φορέων του Δημοσίου, με τη λήξη της θητείας τους επανέρχονται στην οργανική θέση που κατείχαν πριν από τον διορισμό τους.

7. Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές με την ανάληψη των καθηκόντων τους, υπογράφουν συμβόλαιο απόδοσης με τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το οποίο καθορίζει τις υποχρεώσεις τους και τους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους, οι οποίοι πρέπει να επιτευχθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους, όπως επίσης και σε ετήσια βάση. Στο συμβόλαιο προβλέπεται επίσης ειδική ανταμοιβή (bonus) του Διοικητή και των Υποδιοικητών σε περίπτωση επίτευξης ή υπέρβασης, κατά περίπτωση, των ετήσιων στόχων που τίθενται στο συμβόλαιο απόδοσής τους ή επίτευξης των βασικών δεικτών απόδοσης της Φορολογικής Διοίκησης που προβλέπονται σε αυτό. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, η ετήσια ειδική ανταμοιβή (bonus) του Διοικητή, δεν μπορεί να υπερβαίνει το όριο που τίθεται από την περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176) και καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 8 ή με όμοια απόφαση. Τα συμβόλαια απόδοσης των Υποδιοικητών υπογράφονται κατόπιν σχετικής εισήγησης του Διοικητή προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σχετικά με τις μείζονες δράσεις και τα έργα προτεραιότητας που αντιστοιχούν στα θεματικά πεδία αρμοδιοτήτων τους.

8. Κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης: α) οι τακτικές αποδοχές του Διοικητή και β) οι κάθε είδους αποδοχές, τακτικές ή πρόσθετες, των Υποδιοικητών, συμπεριλαμβανομένης της ανταμοιβής της παρ. 7, για όλο το διάστημα της θητείας τους, δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σύνολο των αποδοχών του Προέδρου του Αρείου Πάγου, ούτε να υπολείπονται του συνόλου των αποδοχών Γενικού Γραμματέα Υπουργείου και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

9. Ο χρόνος της θητείας του Διοικητή και των Υποδιοικητών, λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για κάθε έννομη συνέπεια.»

Άρθρο 66

Αρμοδιότητες Διοικητή και Υποδιοικητών - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 4389/2016

Στο άρθρο 14 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί αρμοδιοτήτων του Διοικητή, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο του άρθρου μετά από τις λέξεις «Αρμοδιότητες Διοικητή» προστίθενται οι λέξεις «και Υποδιοικητών», β) στην παρ. 1, μετά από τις λέξεις «από το Συμβούλιο Διοίκησης» προστίθενται οι λέξεις «και τους Υποδιοικητές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. α) της παρ. 6», γ) στην περ. β) της παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδά-

φιο, δ) στην παρ. 3: δα) στην περ. δ), οι λέξεις «των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) και των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.)», ε) στην περ. α) της παρ. 6, προστίθεται νέο πρώτο εδάφιο, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14

Αρμοδιότητες Διοικητή και Υποδιοικητών

1. Όλες οι αρμοδιότητες της Αρχής που προβλέπονται στον παρόντα νόμο ή σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ασκούνται από τον Διοικητή της, πλην αυτών που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από το Συμβούλιο Διοίκησης και τους Υποδιοικητές σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. α) της παρ. 6.

2. Στο πλαίσιο αυτό, ο Διοικητής, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά:

α) Εισηγείται στο Συμβούλιο Διοίκησης για όλα τα θέματα αρμοδιότητάς του.

β) Διαμορφώνει και επικαιροποιεί τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό της Αρχής. Χαράσσει τις κατευθύνσεις που ακολουθούν οι Υποδιοικητές, συντονίζει και εποπτεύει το έργο τους. Επίσης, καταρτίζει και αναθεωρεί, εφόσον απαιτείται, το ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο της Αρχής και καθορίζει τους ποσοτικούς και ποσοτικούς στόχους και τα κριτήρια αξιολόγησης των οργανικών μονάδων αυτής, καθώς και των προϊσταμένων αυτών και του προσωπικού τους.

γ) Εισηγείται στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών νομοθετικές ρυθμίσεις σε ζητήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του, καθώς και την έκδοση κανονιστικών πράξεων για τις οποίες ο Υπουργός εξακολουθεί να έχει αρμοδιότητα.

δ) Εισηγείται για την υποβολή πρότασης για την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων συναφών με τις αρμοδιότητες της Αρχής.

ε) Υποβάλλει απαντήσεις της Αρχής, για ερωτήσεις, επερωτήσεις και επίκαιρες ερωτήσεις, αναφορές, καθώς και αιτήσεις κατάθεσης εγγράφων βουλευτών, προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, για την υποβολή της άσκησης των κοινοβουλευτικών αρμοδιοτήτων.

στ) Λαμβάνει μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς στις υπηρεσίες που υπάγονται στην Αρχή, συμπεριλαμβανομένης και της κίνησης της διαδικασίας πειθαρχικής δίωξης και ενώπιον των αρμόδιων Πειθαρχικών Συμβουλίων.

ζ) Αποφασίζει για τη συμμετοχή της Αρχής σε Ομάδες Εργασίας ή Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνών Οργανισμών με αντικείμενο που άπτεται αμιγώς των αρμοδιοτήτων της και ορίζει τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτές εκ μέρους της.

η) Εποπτεύει τους φορείς που λειτουργούν στην Αρχή και διαχειρίζεται και παρακολουθεί τους ειδικούς λογαριασμούς που αφορούν την Αρχή ή λειτουργίες αυτής.

3. Ως προς το προσωπικό της Αρχής, ο Διοικητής, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά:

α) Επιλέγει και τοποθετεί τους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων κάθε επιπέδου της Αρχής και αποφασίζει την πρόωρη λήξη της θητείας τους και την απαλλαγή ή μετακίνησή τους.

β) Οργανώνει και υλοποιεί προγράμματα εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και εξειδίκευσης του προσωπικού που υπάγεται στις οργανικές μονάδες της Αρχής.

γ) Αποφασίζει για τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια πρόσληψης προσωπικού στην Αρχή και για την υποβολή στους αρμόδιους φορείς και στο Α.Σ.Ε.Π. των αντίστοιχων αιτημάτων για τις σχετικές προκηρύξεις, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

δ) Καθορίζει τον αριθμό θέσεων αποφοίτων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.) για την πραγματοποίηση προαιρετικής πρακτικής άσκησης σε Υπηρεσίες της Αρχής.

ε) Καθορίζει ή ανακαθορίζει ειδικό σύστημα προαγωγών και βαθμολογικής και υπηρεσιακής εξέλιξης των υπαλλήλων της Αρχής.

στ) Καθορίζει ειδικό μισθολογικό καθεστώς και ειδικότερο σύ-

στημα επιπλέον ανταμοιβής (bonus) για το προσωπικό της Αρχής.

ζ) Καθορίζει ή ανακαθορίζει μεθοδολογίες και ειδικότερα συστήματα ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης του προσωπικού της Αρχής.

η) Καθορίζει τον τρόπο, τη διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της επίτευξης των στόχων, τα κριτήρια αξιολόγησης των υπαλλήλων της Αρχής, τον τρόπο, τη διαδικασία, τα όργανα αξιολόγησης αυτών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του συνόλου της διαδικασίας.

θ) Καθορίζει, με αποφάσεις του που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως: i) τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα των υποψηφίων Ελεγκτών Βεβαίωσης και Αναγκαστικής Είσπραξης των Εσόδων του Κράτους (Ελεγκτών), όπως τίτλοι σπουδών, πτυχίο Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι., μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλοι και τη συνάφεια αυτών με το αντικείμενο της θέσης εργασίας, τη γνώση ξένης γλώσσας, τη γνώση ηλεκτρονικού υπολογιστή, ii) τα ουσιαστικά προσόντα αυτών, όπως εξειδίκευση και προηγούμενη εμπειρία, iii) το είδος, τον χρόνο και τον τρόπο της εκπαίδευσης, καθώς και τη βαθμολογία αυτής που πρέπει να διαθέτει ο υποψήφιος για να θεωρηθεί ότι την έχει περαιώσει με επιτυχία, η οποία αποτελεί απαραίτητο προσόν κατάταξης των υποψηφίων στον πίνακα ή τους πίνακες επιτυχόντων, iv) τους συντελεστές βαρύτητας των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαδικασία, τα κριτήρια επιλογής, την αξιολόγηση, την επιλογή αυτών και την κατάρτιση του πίνακα ή των πινάκων επιτυχόντων, v) τη διάρκεια της θητείας των Ελεγκτών, τους λόγους απαλλαγής από τη θέση και κινητικότητας αυτών και κάθε άλλη λεπτομέρεια που σχετίζεται με τη θητεία και την αξιολόγησή τους.

4. Ως προς τα οργανωτικά θέματα της Αρχής, ο Διοικητής, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά:

α) Διασφαλίζει ότι το πρόγραμμα και οι δραστηριότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων και υπηρεσιών της Αρχής συμβαδίζουν με το στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο και τους τεθέντες στόχους, και, επίσης, ελέγχει και εποπτεύει όλες τις δραστηριότητες της Αρχής.

β) Μεταφέρει ανθρώπινους, οικονομικούς και λειτουργικούς πόρους, καθώς και υλικοτεχνικό εξοπλισμό μεταξύ των οργανικών μονάδων της Αρχής. Σε περίπτωση μεταφοράς εξοπλισμού πληροφορικής ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και προβαίνει στην εγκατάσταση για τη διασφάλιση της λειτουργίας της υποδομής.

γ) Προτείνει στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και στον Υπουργό Εσωτερικών, την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση ή κατάργηση οργανικών θέσεων προσωπικού όλων των κατηγοριών, κλάδων και ειδικοτήτων.

δ) Με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συστήνει ή συγχωνεύει Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια στην Αρχή, καθώς και Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης, και καθορίζει τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ε) Με αποφάσεις του συστήνει, συγκροτεί και ορίζει τον Πρόεδρο, τα μέλη, τον εισηγητή και τον γραμματέα των συλλογικών οργάνων της Αρχής, όπως Συμβουλίων, Επιτροπών, Ομάδων Εργασίας ή Έργου και Υπηρεσιακών και Πειθαρχικών Συμβουλίων.

στ) Υποδεικνύει εκπροσώπους της Αρχής σε συλλογικά όργανα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή άλλων Υπουργείων και Φορέων.

ζ) Ανασυγκροτεί συλλογικά όργανα της Αρχής (επιτροπές, συμβούλια, ομάδες εργασίας ή έργου) με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε περίπτωση που προκύψει:

αα) μεταβολή στον τίτλο ή στην οργάνωση των οργανικών μονάδων της Αρχής, από τις οποίες προβλέπεται για τη νόμιμη συγκρότησή τους η συμμετοχή υπαλλήλου, ως προέδρου, συντονιστή, μέλους, εισηγητή ή γραμματέα,

ββ) μεταβολή στον τίτλο ή στην οργάνωση Γενικών ή Ειδικών Γραμματειών ή Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή άλλων Υπουργείων, μέλη των οποίων συγκροτούν τα συλλογικά όργανα της Αρχής.

Όπου για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου της Αρχής προβλέπεται η συμμετοχή Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης αυτής, ως προέδρου, συντονιστή ή μέλους και δεν υφίσταται ή ελλείπει αυτός, με απόφαση του Διοικητή ορίζεται στη θέση του και μέχρι την πλήρωση της θέσης αυτού στη Γενική Διεύθυνση, ένας προϊστάμενος Διεύθυνσης ή υπηρεσίας επιπέδου Διεύθυνσης της ίδιας Γενικής Διεύθυνσης της Αρχής.

η) Εκδίδει αποφάσεις σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών επιτροπών, μεταξύ άλλων για θέματα προμηθειών και ομάδων εργασίας αρμοδιότητας της Αρχής.

θ) Με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως:

αα) Καθορίζει ή ανακαθορίζει την εσωτερική διάρθρωση των Υπηρεσιών της Αρχής και συστήνει ή καταργεί ή συγχωνεύει οργανικές μονάδες αυτής, κάθε επιπέδου ή αναστέλλει τη λειτουργία τους ή μετατρέπει το επίπεδο αυτών, καθώς και τους κλάδους από τους οποίους προέρχονται οι Προϊστάμενοι αυτών.

Σε όποιες από τις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου κρίνεται αναγκαίο, με τις ίδιες ή όμοιες αποφάσεις, καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος μεταφοράς, παρακολούθησης και διεκπεραίωσης των υποθέσεων, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα.

ββ) Καθορίζει ή ανακαθορίζει την κατά τόπον και την καθ' ύλην αρμοδιότητα των Υπηρεσιών της Αρχής, την περαιτέρω εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων τους, την έδρα και τον τίτλο αυτών, την ημερομηνία έναρξης ή παύσης λειτουργίας τους, καθώς και τις ιδιαίτερα σημαντικού ύψους οφειλές και τους οφειλότες αυτών, ποια πρόσωπα θεωρούνται φορολογούμενοι μεγάλου πλούτου και ποιες θεωρούνται μεγάλες επιχειρήσεις.

γγ) Εκδίδει και τροποποιεί τον Οργανισμό και τους Εσωτερικούς Κανονισμούς της Αρχής, καθώς και την περιγραφή των θέσεων εργασίας των Υπηρεσιών αυτής, μέσω της κατάρτισης περιγραμμάτων εργασίας.

δδ) Καθορίζει ή ανακαθορίζει τις ημέρες και ώρες εισόδου του κοινού στις υπηρεσίες της Αρχής, χωρίς να απαιτείται η προβλεπόμενη από τις κείμενες διατάξεις εξουσιοδότηση του Υπουργού Εσωτερικών, και κατά παρέκκλιση νομοθετικών διατάξεων που ορίζουν την χωρίς κανένα χρονικό ή άλλο περιορισμό είσοδο μελών συγκεκριμένων επαγγελματικών ομάδων στα δημόσια καταστήματα, κάθε εργάσιμη ημέρα και ώρα, καθώς και το ωράριο εργασίας των Υπηρεσιών της Αρχής που λειτουργούν σε φυλακές εργασίας (βάρδιες).

εε) Καθορίζει ή ανακαθορίζει τις οργανικές θέσεις προσωπικού, μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα μεταξύ των υπηρεσιών της Αρχής. Επίσης, καθορίζει ή ανακαθορίζει τον αριθμό των θέσεων των Ελεγκτών Βεβαίωσης και Αναγκαστικής Είσπραξης των Εσόδων του Κράτους, κατανέμει ή ανακατανέμει τις θέσεις αυτές σε υπηρεσιακές μονάδες και καθορίζει ή ανακαθορίζει τις οργανικές μονάδες όλων των επιπέδων, στις οποίες κατανέμονται αυτές.

στστ) Μεταφέρει κενές οργανικές θέσεις προσωπικού από κατηγορία σε κατηγορία ή από κλάδο ή ειδικότητα σε άλλο κλάδο ή σε άλλη ειδικότητα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και καθορίζει ή ανακαθορίζει τα προσόντα διορισμού σε κλάδους και σε ειδικότητες.

ι) Αποφασίζει για θέματα στέγασης και μεταστέγασης των Υπηρεσιών της Αρχής και παρέχει σχετικές εγκρίσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί στέγασης Δημοσίων Υπηρεσιών.

ια) Αποδέχεται δωρεές εν ζωή κινητών, καθώς και δωρεές συσταμένες σε παροχή υπηρεσιών, εφόσον προορίζονται για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών των υπηρεσιών της Αρχής και η αξία τους εκτιμάται σε ποσό που δεν υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ. Στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Αρχής συγκροτείται Μητρώο Δωρεών, στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά οι εν λόγω δωρεές. Το Μητρώο αυτό τηρείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προβλεπόμενη στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4182/2013 (Α' 185) απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αναλόγως εφαρμοζόμενα.

5. Ο Διοικητής ασκεί και κάθε άλλη υφιστάμενη κατά την έναρξη ισχύος της Αρχής αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα

Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

6. α) Με απόφασή του που εκδίδεται εντός μηνός από τον διορισμό εκάστου Υποδιοικητή και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο Διοικητής της Αρχής ορίζει τις οργανικές μονάδες που υπάγονται στον Υποδιοικητή, σύμφωνα με το θεματικό του αντικείμενο και δύναται να καθορίζει τις αρμοδιότητες ως προς τις οποίες αναθέτει στον Υποδιοικητή την εξουσία τελικής υπογραφής. Με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο Διοικητής της Αρχής δύναται να μεταβιβάζει στους Προϊσταμένους όλων των οργανικών μονάδων της Αρχής, τις αναγκαίες αρμοδιότητες ή να εξουσιοδοτεί αυτούς να υπογράφουν «Με εντολή Διοικητή» πράξεις ή έγγραφα, προκειμένου αυτοί να ανταποκριθούν στους στόχους που τους τίθενται.

β) Επίσης, ο Διοικητής της Αρχής, δύναται με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μεταβιβάζει αρμοδιότητες, να αναθέτει καθήκοντα ή να εξουσιοδοτεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), καθώς και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), οι οποίες ισχύουν και για την Αρχή και τον Διοικητή αυτής.

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μεταβίβαση αρμοδιότητας, ανάθεση καθήκοντος ή εξουσιοδότηση υπογραφής μπορεί να αφορά σε περισσότερα του ενός όργανα της Αρχής.

Επιτρέπεται η περαιτέρω εξουσιοδότηση υπογραφής από τα όργανα στα οποία μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα ή τα οποία εξουσιοδοτούνται από τον Διοικητή, σε ιεραρχικά υφιστάμενα όργανα αυτών, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του πρώτου εδαφίου της παρούσας υποπαραγράφου.

Στην περίπτωση που η ως άνω περαιτέρω εξουσιοδότηση παρέχεται από όργανο στο οποίο: αα) είχε μεταβιβασθεί η αρμοδιότητα, το εξουσιοδοτούμενο όργανο υπογράφει με εντολή του οργάνου που του παρείχε την εξουσιοδότηση ή ββ) είχε παρασχεθεί η εξουσιοδότηση υπογραφής, το εξουσιοδοτούμενο όργανο υπογράφει «Με Εντολή Διοικητή».

γ) Οι αποφάσεις που προβλέπονται στις υποπαρ. α' και β' της παρούσας δύνανται να τροποποιούνται εν όλω ή εν μέρει από το ίδιο θεσμικό όργανο, ανεξαρτήτως αλλαγής του προσώπου που τις εξέδωσε. Επίσης, ο Διοικητής μπορεί να τροποποιεί εν όλω ή εν μέρει τις αποφάσεις για μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, ανάθεση καθήκοντων ή εξουσιοδότηση υπογραφής που είχαν εκδοθεί από τον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και εξακολουθούν να ισχύουν.

7. Με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο Διοικητής της Αρχής δύναται να καθορίζει και να ανακαθορίζει το προτυπωμένο σήμα (λογότυπο), του οποίου μπορεί να κάνει χρήση η Αρχή.»

Άρθρο 67

Διαδικασία επιλογής και διορισμός Υποδιοικητών - Τροποποίηση τίτλου, παρ. 3 και 4 και προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 15 του ν. 4389/2016

Στο άρθρο 15 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί διαδικασίας επιλογής και διορισμού Διοικητή, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο του άρθρου μετά από τη λέξη «Διοικητή» προστίθενται οι λέξεις «και Υποδιοικητών», β) στην παρ. 3: βα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «τεσσάρων (4)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οκτώ (8)», ββ) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «τέσσερις (4)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οκτώ (8)», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4, οι λέξεις «δύο (2)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τέσσερις (4)», δ) προστίθεται παρ. 5, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15

Διαδικασία επιλογής και διορισμός Διοικητή και Υποδιοικητών

1. Η επιλογή του Διοικητή γίνεται με ανοικτό διαγωνισμό. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στο διαδίκτυο σύμφωνα με τα άρθρα 75 έως 80 του ν. 4727/2020 (Α' 184), καθορίζεται η διαδικασία προκήρυξης του ανοικτού διαγωνισμού, η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής της παρ. 2, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.

2. Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται από την ανεξάρτητη Επιτροπή Επιλογής του άρθρου 10.

3. Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει κατάλογο των οκτώ (8) επικρατέστερων υποψηφίων, με βάση προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια, ο οποίος υποβάλλεται στο Συμβούλιο Διοίκησης.

Σε περίπτωση που οι υποψήφιοι είναι λιγότεροι από οκτώ (8), περιλαμβάνονται όλοι οι υποψήφιοι στον εν λόγω κατάλογο.

4. Το Συμβούλιο Διοίκησης κατατάσσει τους τέσσερις (4) επικρατέστερους υποψηφίους με σειρά προτεραιότητας και υποβάλλει σχετική πρόταση στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών επιλέγει τον Διοικητή, ο οποίος διορίζεται με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στην οποία αναφέρονται οι παράγοντες που ελήφθησαν υπόψη για την επιλογή αυτή.

5. Με τη διαδικασία του παρόντος γίνεται και η επιλογή του κάθε Υποδιοικητή της Αρχής. Στην απόφαση διορισμού του Υποδιοικητή προβλέπεται και η σειρά αναπλήρωσης του Διοικητή.»

Άρθρο 68

Παύση, παραίτηση, αναπλήρωση Διοικητή - Αντικατάσταση παρ. 5 και 6 άρθρου 16 ν. 4389/2016

Στο άρθρο 16 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί παύσης, παραίτησης και αναπλήρωσης του Διοικητή της Αρχής, οι παρ. 5 και 6 αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Μέχρι τον διορισμό νέου Διοικητή, τα καθήκοντά του ασκεί ο Υποδιοικητής που ορίζεται πρώτος σε σειρά αναπλήρωσης του Διοικητή με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 15, περί επιλογής και διορισμού του Διοικητή και των Υποδιοικητών της Αρχής.

6. Η παρ. 5 εφαρμόζεται και σε περίπτωση βραχυχρόνιας απουσίας ή κωλύματος του Διοικητή για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τον έναν (1) μήνα.»

Άρθρο 69

Παύση, παραίτηση, αναπλήρωση Υποδιοικητή - Προσθήκη άρθρου 16Α στον ν. 4389/2016

Στον ν. 4389/2016 (Α' 94) προστίθεται άρθρο 16Α ως εξής:

«Άρθρο 16Α

Παύση, παραίτηση, αναπλήρωση Υποδιοικητή

Ο Διοικητής με απόφασή του παύει Υποδιοικητή για τους εξής λόγους:

α) Για αδυναμία εκτέλεσης των καθηκόντων του λόγω κωλύματος, νόσου ή αναπηρίας σωματικής ή πνευματικής που διαρκεί για περισσότερους από τρεις (3) συνεχόμενους μήνες ή αν δεν έχει εκπληρώσει τα καθήκοντά του για τρεις (3) συνεχόμενους μήνες για οποιονδήποτε άλλο λόγο, χωρίς την άδεια του Συμβουλίου Διοίκησης.

β) Για σπουδαίο λόγο που αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων του, όπως ιδίως η αποκάλυψη εμπιστευτικών θεμάτων για τα οποία έλαβε γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή κατάχρηση της θέσης του για ίδιο, προσωπικό ή εμπορικό όφελος.

γ) Αν παραπεμφθεί αμετάκλητα στο ακροατήριο για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημοσίου υπαλλήλου ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 149 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).

δ) Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις θέσης του σε αυτοδίκαιη αργία, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 103 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ..

ε) Αν δεν προβεί στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις, περί σύγ-

κρουσης συμφερόντων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 35.

στ) Αν έχει αποκλεισθεί ή παυθεί από αρμόδια αρχή από την άσκηση ενός επαγγέλματος ή του έχει απαγορευθεί η ανάληψη θέσης προϊσταμένου ή στελέχους οποιουδήποτε δημόσιου νομικού προσώπου, λόγω σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος.

ζ) Αν είναι σύζυγος ή το άλλο μέρος συμφώνου συμβίωσης ή συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δευτέρου βαθμού ή κατιών σε ευθεία γραμμή του Προέδρου ή άλλου μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης.

η) Αν εκλεγεί μέλος της Βουλής των Ελλήνων, του Ευρωκοινοβουλίου, της Κυβέρνησης ή των εκτελεστικών οργάνων πολιτικού κόμματος ή αν ανακηρυχθεί υποψήφιος Βουλευτής.

θ) Σε περίπτωση συστηματικής μη τήρησης των κατευθύνσεων που χαράσσει ο Διοικητής ή προφανούς απόκλισης από την επίτευξη των τεθέντων στο συμβόλαιο απόδοσης ποιοτικών και ποσοτικών στόχων.

2. Ο Υποδιοικητής που έχει παυθεί από το αξίωμά του δύναται να προσβάλει με προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την απόφαση της παρ. 1.

3. Ο Υποδιοικητής που προτίθεται να παραιτηθεί από το αξίωμά του, ενημερώνει σχετικά τον Διοικητή, τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από την παραίτησή του. Η παραίτηση γίνεται αποδεκτή με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Σε περίπτωση κένωσης της θέσης Υποδιοικητή, λόγω θανάτου, παραίτησης ή παύσης, διορίζεται νέος Υποδιοικητής, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 15, εντός δύο (2) μηνών από την κένωση της θέσης.»

Άρθρο 70

Στόχοι είσπραξης εσόδων - Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 4389/2016

Στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 18 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί στόχων είσπραξης εσόδων, οι λέξεις «από σύμφωνη γνώμη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από απλή γνώμη», και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 18

Στόχοι Είσπραξης Εσόδων

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους, καθορίζονται αναλυτικά οι ετήσιοι στόχοι εσόδων για είσπραξη από την Αρχή, σύμφωνα με τον ψηφισθέντα ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό. Με όμοια απόφαση, σε περίπτωση που με βάση τον κυρωθέντα από τη Βουλή Απολογισμό του αντίστοιχου οικονομικού έτους, οι πραγματοποιηθείσες από την Αρχή εισπράξεις εσόδων έχουν υπερβεί τους καθορισμένους ετήσιους στόχους, δύναται μέρος των εσόδων που εισπράχθηκαν πέραν των καθορισμένων στόχων, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπολείπεται κατά ποσοστό του πέντε τοις εκατό (5%) και να υπερβαίνει κατά ποσοστό το δέκα τοις εκατό (10%), της υπέρβασης αυτών, να ενισχύει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του επόμενου της κύρωσης του Απολογισμού οικονομικού έτους της Αρχής, πέραν των ανωτάτων ορίων του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) για την Αρχή. Για τον υπολογισμό της τυχόν υπέρβασης των στόχων δεν λαμβάνονται υπόψη στα εισπραχθέντα έσοδα οι αποδόσεις παρεμβάσεων που δεν είχαν συμπεριληφθεί στον ψηφισθέντα Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και τυχόν έσοδα που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν κατά τον ορισμό των στόχων. Με την ίδια ως άνω απόφαση καθορίζονται το ακριβές ποσοστό, κατόπιν γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

Η κατανομή των πιστώσεων αυτών εντός του προϋπολογισμού της Αρχής πραγματοποιείται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, μετά από απλή γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως ισχύει.»

Άρθρο 71
Οργανικές θέσεις για την υποστήριξη Υποδιοικητών
και στελέχωση - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2
άρθρου 24 ν. 4389/2016

Στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4389/2916 (Α' 94), περί οργανικών θέσεων και στελέχωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στο τέταρτο εδάφιο οι λέξεις «στις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 56 του π.δ. 63/2005 (Α' 98), εφαρμοζομένης της παρ. 3 του ίδιου άρθρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 45 του ν. 4622/2019 (Α' 133)», γ) το πέμπτο εδάφιο αντικαθίσταται, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η περ. α) της παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Για την υποβοήθηση του Διοικητή της Αρχής στην άσκηση των καθηκόντων του συνιστώνται τρεις (3) θέσεις διοικητικών υπαλλήλων, η μία εκ των οποίων κατηγορίας ΠΕ, τρεις (3) θέσεις ειδικών συμβούλων και τέσσερις (4) θέσεις ειδικών συνεργατών, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Για την υποβοήθηση κάθε Υποδιοικητή της Αρχής στην άσκηση των καθηκόντων του συστήνονται δύο (2) θέσεις διοικητικών υπαλλήλων, η μία εκ των οποίων κατηγορίας ΠΕ, και τρεις (3) θέσεις συνεργατών, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Στο Γραφείο του Διοικητή της Αρχής συστήνεται θέση Διευθυντή, η οποία καλύπτεται από έναν εκ των ανωτέρω ειδικών συνεργατών. Ο Διευθυντής του Γραφείου του Διοικητή ασκεί, κατ' αντιστοιχία, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 45 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Κατά τα λοιπά ισχύει ο ν. 4622/2019. Για τις αποδοχές των ανωτέρω έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176) που αφορούν τους μετακλητούς υπαλλήλους που υπηρετούν στα ιδιαίτερα γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών.»

Άρθρο 72
Εσωτερική και εξωτερική κινητικότητα - Τροποποίηση παρ. 6
άρθρου 25 ν. 4389/2016

Στην παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί εσωτερικής και εξωτερικής κινητικότητας, οι λέξεις «κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης,» διαγράφονται, και η παρ. 6 του άρθρου 25, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Για λοιπά ζητήματα υπηρεσιακών μεταβολών τοποθέτησης, μετάθεσης, απόσπασης και μετάταξης εφαρμόζονται, στον βαθμό που δεν αντίκεινται στον παρόντα νόμο, οι διατάξεις του ν. 3528/2007, οι διατάξεις για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και τυχόν ειδικότερες διατάξεις, ενώ η εξειδίκευση και στάθμιση των επιμέρους κριτηρίων, όπως οι υπηρεσιακές ανάγκες, η εντοπιότητα και η εν γένει προσωπική, οικογενειακή και υπηρεσιακή κατάσταση του υπαλλήλου, η διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 73
Επιλογή προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων -
Προσθήκη παρ. 5 έως 7 στο άρθρο 26 του ν. 4389/2016

Στο άρθρο 26 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί ρυθμίσεων θεμάτων επιλογής και αξιολόγησης προϊσταμένων της Αρχής, προστίθενται παρ. 5 έως 7 ως εξής:

«5. Σε διαδικασίες επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων που λειτουργούν σε επίπεδο γενικής διεύθυνσης ή αυτοτελούς διεύθυνσης, που ορίζονται στην απόφαση της παρ. 7 επιτρέπεται να συμμετέχουν υποψήφιοι που δεν υπηρετούν στην Αρχή ή σε άλλον φορέα Γενικής Κυβέρνησης. Η δυνατότητα της παρούσας δεν μπορεί να παρέχεται σε οργανικές μονάδες με αντικείμενο τον έλεγχο, τη βεβαίωση και την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων της παρούσας τοποθετούνται, εφόσον προέρχονται από τον δημόσιο τομέα, ή διορίζονται, εφόσον προέρχονται από τον ιδιωτικό

τομέα, με απόφαση του Διοικητή.

6. Με απόφαση του Διοικητή, ορίζονται η διαδικασία και τα κριτήρια που συνεκτιμώνται για την αξιολόγηση των υποψηφίων για θέσεις προϊσταμένων οργανικών μονάδων της παρ. 5.

7. Με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητή δύνανται να ορίζονται οι οργανικές μονάδες στις οποίες εφαρμόζεται η παρ. 5.»

Άρθρο 74
Τοποθέτηση - Θητεία - Λήξη θητείας προϊσταμένων -
Τροποποίηση παρ. 3, 4 και 6 άρθρου 27 ν. 4389/2016

Στο άρθρο 27 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί τοποθέτησης - θητείας - λήξης θητείας προϊσταμένων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 3 μετά από τη λέξη «δύνανται» προστίθενται οι λέξεις «, μετά από γνώμη του αρμόδιου Υποδιοικητή,», β) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 4, μετά από τις λέξεις «του Διοικητή» προστίθενται οι λέξεις «, μετά από γνώμη του αρμόδιου Υποδιοικητή,», γ) στην παρ. 6, η λέξη «σύμφωνης» διαγράφεται, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27
Τοποθέτηση - Θητεία - Λήξη θητείας προϊσταμένων

1. Οι προϊστάμενοι οργανικών μονάδων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης, Υποδιεύθυνσης και Τμήματος των υπηρεσιών της Αρχής, καθώς και οι υπεύθυνοι Αυτοτελών Γραφείων όλων των υπηρεσιών αυτής, επιλέγονται και τοποθετούνται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, σε αντίστοιχες θέσεις, για θητεία ενός έτους που μπορεί να ανανεώνεται έως και δύο (2) φορές, μέχρι τη συμπλήρωση πλήρους θητείας τριών (3) ετών ή να διακόπτεται πριν τη λήξη της, με όμοια απόφαση και κύριο κριτήριο την επίτευξη των τεθέντων ποιοτικών και ποσοτικών στόχων.

Στους ανωτέρω προϊσταμένους και υπευθύνους παρέχεται το δικαίωμα, μετά τη συμπλήρωση της πλήρους θητείας τριών (3) ετών από την επιλογή και την τοποθέτησή τους, να υποβάλουν αίτηση υποψηφιότητας για την ίδια θέση ευθύνης και για μία (1) ακόμη πλήρη θητεία. Εφόσον επιλεγθούν και τοποθετηθούν στην ίδια θέση ευθύνης για δεύτερη συνεχόμενη θητεία, δεν έχουν δικαίωμα υποβολής νέας αίτησης υποψηφιότητας για τη θέση αυτή, παρά μόνο μετά την παρέλευση τριών (3) ετών από τη λήξη της δεύτερης πλήρους θητείας τους.

2. Με τον Οργανισμό της Αρχής καθορίζονται οι θέσεις προϊσταμένων οργανικών μονάδων και υπευθύνων αυτοτελών γραφείων της Αρχής, για τις οποίες δεν υπάρχει δικαίωμα επανυποβολής αίτησης υποψηφιότητας για την ίδια θέση, στην οποία έχουν ασκήσει καθήκοντα για μία πλήρη θητεία, για δεύτερη συνεχόμενη θητεία. Οι θέσεις αυτές καθορίζονται με κύριο κριτήριο τη βαρύτητα της θέσης στην επίτευξη των στόχων ελέγχου και βεβαίωσης και αναγκαστικής είσπραξης των εσόδων του Κράτους, καθώς και στην καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.

3. Ο Διοικητής δύναται, μετά από γνώμη του αρμόδιου Υποδιοικητή, να αποφασίζει την πρόωγη λήξη της θητείας των προϊσταμένων, είτε λόγω μη εκπλήρωσης των τεθέντων ποιοτικών και ποσοτικών στόχων των οργανικών μονάδων στις οποίες προΐστανται, στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης, είτε για σοβαρό λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, είτε κατόπιν απαλλαγής των προϊσταμένων από τα καθήκοντά τους για προσωπικούς λόγους.

4. Με απόφαση του Διοικητή, μετά από γνώμη του αρμόδιου Υποδιοικητή, ο προϊστάμενος παύεται υποχρεωτικά πριν από τη λήξη της θητείας του, αν συντρέξουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αν καταδικασθεί τελεσιδικώς για τα αναφερόμενα αδικήματα στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26),

β) αν στερηθεί λόγω καταδίκης τα πολιτικά του δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή,

γ) αν υποβληθεί σε στερητική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) ή το δικαστήριο έχει αποφασίσει συνδυασμό των δύο προηγούμενων ρυθμίσεων,

δ) αν τεθεί σε διαθεσιμότητα ή αργία ή του επιβληθεί τελεσίδικα οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα μέχρι τη διαγραφή της ποινής κατά το άρθρο 145 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.,

ε) αν δεν συμμετέχει στη διαδικασία αξιολόγησης της παρ. 1 του άρθρου 28, εκτός αν η μη συμμετοχή οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας.

5. Οι προϊστάμενοι έχουν δικαίωμα κατά τη διάρκεια της θητείας τους να υποβάλουν αίτηση υποψηφιότητας επιλογής σε κενή θέση ευθύνης ανώτερου επιπέδου ή σε κενή ανώτερη θέση ευθύνης ίδιου βαθμού. Οι προϊστάμενοι κατά τη διάρκεια της θητείας τους δύνανται να αιτηθούν να μετακινηθούν και να τοποθετηθούν σε αντίστοιχη θέση ευθύνης ίδιου επιπέδου για το υπόλοιπο της θητείας τους, εφόσον οι υπηρεσιακές ανάγκες το επιτρέπουν. Ο Διοικητής, δύνανται να μετακινεί τους προϊσταμένους σε άλλη αντίστοιχη θέση ευθύνης του ίδιου επιπέδου, χωρίς σχετική αίτησή τους, όταν επείγουσες ή εξαιρετικές περιστάσεις το επιβάλλουν. Ως θέση ευθύνης ανώτερου ή ίδιου επιπέδου θεωρείται η θέση εργασίας της Αρχής με βάση τη σειρά κατάταξής της σε βαθμούς, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 28.

6. Με απόφαση του Διοικητή, κατόπιν γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, δύνανται να εξειδικεύεται η πολιτική της Αρχής σε ό,τι αφορά στην περιοδική εναλλαγή των προϊσταμένων, τη δυνατότητα ανανέωσης της θητείας στην ίδια θέση ευθύνης και κάθε συναφές θέμα, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτερότητας των θέσεων και των ειδικότερων συνθηκών.»

Άρθρο 75

Συστήματα υπηρεσιακής εξέλιξης - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 28 ν. 4389/2016

Στο άρθρο 28 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί συστημάτων υπηρεσιακής εξέλιξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης και» διαγράφονται, β) στην παρ. 2: βα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης και» διαγράφονται, ββ) στην περ. β): i) στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης και» διαγράφονται, ii) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης και» διαγράφονται, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων, το άρθρο 28 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 28

Συστήματα υπηρεσιακής εξέλιξης

1. Με αποφάσεις του Διοικητή, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη του Υπουργού Εσωτερικών, που διατυπώνεται εντός ενός (1) μηνός, η Αρχή δύναται να αναπτύσσει και εφαρμόζει μεθοδολογίες και ειδικότερα συστήματα ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης του προσωπικού της στη βάση των περιγραμμάτων θέσεων εργασίας και των τεθέντων ποιοτικών και ποσοτικών στόχων και να καθορίζει τον τρόπο, τη διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της επίτευξης των στόχων, τα κριτήρια αξιολόγησης των υπαλλήλων της Αρχής, τον τρόπο, τη διαδικασία και τα όργανα αξιολόγησης αυτών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του συνόλου της διαδικασίας.

2. Η Αρχή δύναται, ύστερα από γνώμη του Υπουργού Εσωτερικών, που διατυπώνεται εντός ενός (1) μηνός, να αναπτύσσει και να εφαρμόζει μεθοδολογίες και ειδικότερα συστήματα προαγωγών, βαθμολογικής κατάταξης, καθώς και βαθμολογικής και υπηρεσιακής εξέλιξης, κατά παρέκκλιση των κριτηρίων και της διαδικασίας που προβλέπονται στις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) και κάθε άλλης διάταξης. Στο πλαίσιο αυτό δύνανται:

α) Να καταρτίζονται περιγράμματα θέσεων εργασίας και να τροποποιούνται ή να καταργούνται αυτά, σύμφωνα με τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες της Αρχής, με απόφαση του Διοικητή της Αρχής. Στα περιγράμματα θέσεων εργασίας αποτυπώνονται, ιδίως, το αντικείμενο της θέσης, τα κύρια καθήκοντα, τα απαιτούμενα τυπικά και επιθυμητά προσόντα, η χρήση πόρων, οι συνθήκες εργασίας, η θέση στο οργανόγραμμα της Α.Α.Δ.Ε., οι ικανότητες και το απαιτούμενο επίπεδο επάρκειάς τους για την κάθε θέση εργασίας. Για την κατάρτιση ή τροποποίηση ή κατάργηση περιγραμμάτων θέσεων εργασίας δεν απαιτείται γνώμη του Υπουργείου Εσωτερικών.

β) Να καταρτίζεται ειδικό σύστημα βαθμολογικής κατάταξης των θέσεων εργασίας της Αρχής (Σύστημα Βαθμολογικής Κατάταξης Α.Α.Δ.Ε.), παράλληλα προς το σύστημα βαθμολογικής κατάταξης των υπαλλήλων του δημοσίου τομέα, να καθορίζονται οι βαθμοί του συστήματος αυτού, οι οποίοι δεν δύνανται να υπερβαίνουν τους δεκαοκτώ (18), και να κατατάσσονται οι θέσεις εργασίας της Αρχής στους βαθμούς αυτούς. Για την κατάταξη αυτή λαμβάνονται υπόψη κριτήρια, όπως ενδεικτικά: οι γνώσεις και η εμπειρία, η πολυπλοκότητα και η δημιουργικότητα, η κριτική σκέψη και η λήψη αποφάσεων, η επιρροή και η εποπτεία, οι επαφές και η επικοινωνία, οι συνθήκες εργασίας, όπως αυτά προκύπτουν από τα περιγράμματα των θέσεων εργασίας. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής καθορίζονται η διαδικασία, η μεθοδολογία, τα ειδικά κριτήρια και η βαρύτητά τους για την κατάρτιση του Συστήματος Βαθμολογικής Κατάταξης της Α.Α.Δ.Ε., οι βαθμοί και η αξιολόγηση και κατάταξη των θέσεων εργασίας στους βαθμούς αυτούς, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω κριτήρια. Ειδικά η εισαγωγή νέων κριτηρίων, πέραν των ανωτέρω ενδεικτικά αναφερομένων, διενεργείται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, κατόπιν γνώμης του Υπουργού Εσωτερικών, που διατυπώνεται εντός ενός (1) μηνός.

Η αξιολόγηση και κατάταξη των θέσεων εργασίας σε βαθμούς, στην περίπτωση εισαγωγής νέων κριτηρίων πέραν των ανωτέρω ενδεικτικά αναφερομένων, διενεργείται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, κατόπιν γνώμης του Υπουργού Εσωτερικών, που διατυπώνεται εντός ενός (1) μηνός.

γ) Να κατατάσσονται και να τοποθετούνται ή να μετακινούνται οι υπάλληλοι σε θέσεις εργασίας και στους βαθμούς του Συστήματος Βαθμολογικής Κατάταξης, με βάση τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα και το ελάχιστο επίπεδο επάρκειας ικανοτήτων κάθε θέσης, όπως αυτά αποτυπώνονται στα περιγράμματα των θέσεων εργασίας. Σε περίπτωση μετακίνησης των υπαλλήλων σε άλλη θέση, κατόπιν αίτησης ή λόγω υπηρεσιακών αναγκών, η νέα κατάταξη των υπαλλήλων δύναται να επιφέρει μεταβολή της προηγούμενης βαθμολογικής κατάστασής τους. Η κατάταξη και τοποθέτηση δεν επηρεάζουν την κατάταξη των υπαλλήλων σε βαθμούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.. Με απόφαση του Διοικητή, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την κατάταξη και τοποθέτηση ή μετακίνηση των υπαλλήλων σε θέσεις εργασίας και στους βαθμούς αυτών, εξαιρέσεις από την κατάταξη, το αρμόδιο όργανο και η διαδικασία για την υποβολή ενστάσεων και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται για το προσωπικό της Αρχής οι κείμενες γενικές και ειδικές διατάξεις. Ως προς τα περιγράμματα θέσεων εργασίας, μέχρι την έκδοση απόφασης για την περ. α) ισχύει η υπ' αρ. ΔΔΑΔ Ε 1176068 ΕΞ 2017 (Β' 4227) απόφαση Διοικητή Α.Α.Δ.Ε., όπως ισχύει. Ως προς την κατάταξη των υπαλλήλων με βάση τα περιγράμματα των θέσεων εργασίας σύμφωνα με την περ. γ), μέχρι την έκδοση της απόφασης για την περ. γ) ισχύει η υπ' αρ. ΔΔΑΔ Ε 1176065 ΕΞ 2017 (Β' 4162) απόφαση Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.. Από 1.1.2019 οι υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. κατατάσσονται σε θέσεις εργασίας με βάση τα περιγράμματα θέσεων εργασίας που αναφέρονται στην υπ' αρ. ΔΔΑΔ Ε 1134040 ΕΞ 2020/18.11.2020 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (Β' 5401).»

Άρθρο 76**Μισθολογικό καθεστώς και επιπλέον ανταμοιβή - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 29 ν. 4389/2016**

Στο άρθρο 29 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί μισθολογικού καθεστώτος και επιπλέον ανταμοιβής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης» διαγράφονται, β) στην παρ. 2, η λέξη «σύμφωνη» διαγράφεται, και το άρθρο 29 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 29

Μισθολογικό καθεστώς και επιπλέον ανταμοιβή

1. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, δύναται να καθορίζεται, εντός των ορίων του προϋπολογισμού της Αρχής και του εκάστοτε ΜΠΔΣ, ειδικό μισθολογικό καθεστώς του προσωπικού της Αρχής, στη βάση των περιγραμμάτων θέσεων εργασίας.

2. Ο Διοικητής, με απόφασή του, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης, δύναται να αναπτύσσει και εφαρμόζει μεθοδολογίες και ειδικότερο σύστημα επιπλέον ανταμοιβής (bonus) του προσωπικού της Αρχής, στο πλαίσιο της αξιολόγησής του, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της θέσης και το βαθμό ευθύνης τους και εφόσον ο βαθμός επίτευξης των τεθέντων στόχων της Αρχής υπερβαίνει το 100%.»

Άρθρο 77**Πειθαρχική ευθύνη Υποδιοικητών - Πειθαρχικό Συμβούλιο - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 31 ν. 4389/2016**

Στην παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί Πειθαρχικών Συμβουλίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), οι λέξεις «του Εμπειρογνώμονα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των Υποδιοικητών», β) στο πρώτο εδάφιο της περ. β) οι λέξεις «στον Εμπειρογνώμονα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στους Υποδιοικητές», και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2.α) Για κάθε παράβαση των υποχρεώσεων του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του Διοικητή και των Υποδιοικητών που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού και λοιπές, γενικές και ειδικές κείμενες διατάξεις, τα ως άνω όργανα της Αρχής υπέχουν πειθαρχική ευθύνη.

β) Συνιστάται στην Αρχή Ειδικό Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο είναι αρμόδιο για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας στον Πρόεδρο και στα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και στον Διοικητή και στους Υποδιοικητές. Το εν λόγω Συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό και συγκροτείται από έναν Σύμβουλο Επικρατείας, έναν Αρεοπαγίτη και έναν Νομικό Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Καθήκοντα Προέδρου ασκεί ο αρχαιότερος των δικαστικών λειτουργών. Γραμματέας του Συμβουλίου ορίζεται με απόφαση του Διοικητή, υπάλληλος της Αρχής. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας του Συμβουλίου ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές.

Ειδικά, τα μέλη του Συμβουλίου που είναι δικαστικοί λειτουργοί, υποδεικνύονται με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και ο Νομικός Σύμβουλος από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

γ) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Ειδικού Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

δ) Η αμοιβή του Προέδρου, των μελών και του γραμματέα καθορίζεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

ε) Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης είναι δικαστικοί λειτουργοί, η υπόθεση εκδικάζεται από τα όργανα που προβλέπονται στο Σύνταγμα και στον Κώδικα Δικαστικών λειτουργιών.

στ) Την πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του Ειδικού Πειθαρχικού Συμβουλίου κινεί ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικο-

νομικών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 106 επ. του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., επιφυλασσομένων των σχετικών διατάξεων του παρόντος και της ειδικής σχετικής νομοθεσίας.

ζ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, καθορίζεται ο ειδικότερος τρόπος λειτουργίας του Ειδικού αυτού Πειθαρχικού Συμβουλίου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 78**Απόρρητο - Εχεμύθεια Υποδιοικητών - Τροποποίηση άρθρου 32 ν. 4389/2016**

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 32 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί απορρήτου - εχεμύθειας, οι λέξεις «ο Εμπειρογνώμονας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οι Υποδιοικητές», και το άρθρο 32, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32

Απόρρητο - εχεμύθεια

Το Συμβούλιο Διοίκησης, ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές και το προσωπικό της Αρχής, ανεξάρτητα από τη σχέση εργασίας που έχουν με την Αρχή, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις περί φορολογικού απορρήτου όπως ισχύουν.

Το φορολογικό απόρρητο καταλαμβάνει και οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο, για τα ζητήματα που τίθενται σε γνώση του από τη διοίκηση ή το προσωπικό της Αρχής.»

Άρθρο 79**Ευθύνη Υποδιοικητών - Ειδικές ρυθμίσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 33 ν. 4389/2016**

Στην παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί ευθύνης - ειδικών ρυθμίσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στις περ. α', ε' και στ' μετά από τις λέξεις «Ο Διοικητής» προστίθενται οι λέξεις «οι Υποδιοικητές», β) στην περ. α', οι λέξεις «, ο Εμπειρογνώμονας» διαγράφονται, γ) στην περ. ε', οι λέξεις «, ο Εμπειρογνώμονας» διαγράφονται, δ) στην περ. στ': δα) το σημείο στίξης «,» αντικαθίσταται από τη λέξη «και», δβ) οι λέξεις «και ο Εμπειρογνώμονας» διαγράφονται, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. α. Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και οι υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. δεν εξετάζονται, δεν διώκονται και δεν υπέχουν ποινική ευθύνη για αιτιολογημένη γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση που διατύπωσαν ή απόφαση που εξέδωσαν ή παράλειψή τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός από την περίπτωση που έπραξαν με δόλο ή με σκοπό να προσπορίσουν στον εαυτό τους ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να βλάψουν το Δημόσιο ή άλλον κατά τα οριζόμενα στις εκάστοτε εφαρμοστέες ποινικές διατάξεις ή σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ. - ν. 5104/2024, Α' 58).

β. Τα όργανα της Α.Α.Δ.Ε. που είναι αρμόδια για τον έλεγχο και τον βάσει αυτού προσδιορισμό των δημοσίων εσόδων δεν υπέχουν ποινική ευθύνη για την παραγραφή των υποθέσεων που τους ανατίθενται ή τους έχουν ανατεθεί προς έλεγχο, πλην αυτών που προτεραιοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κ.Φ.Δ.. Στην περίπτωση παραγραφής των προτεραιοποιημένων υποθέσεων ευθύνονται εφόσον έπραξαν με δόλο ή με σκοπό να προσπορίσουν στον εαυτό τους ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να βλάψουν το Δημόσιο ή άλλον, κατά τα οριζόμενα στις εκάστοτε εφαρμοστέες ποινικές διατάξεις ή σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Κ.Φ.Δ..

γ. Τα όργανα της Α.Α.Δ.Ε. που είναι αρμόδια για τη στόχευση και επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο, καθώς και για την επιλογή των υποθέσεων που προτεραιοποιούνται προς έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κ.Φ.Δ., δεν υπέχουν ποινική ευθύνη κατά την άσκηση των καθηκόντων τους για την παραγραφή των λοιπών υποθέσεων που δεν επιλέγονται και δεν προτεραιοποιούνται προς έλεγχο, εκτός από την περίπτωση που έπραξαν με δόλο ή με σκοπό να προσπορίσουν στον εαυτό τους ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να βλάψουν το Δημόσιο ή άλλον κατά τα οριζόμενα στις εκάστοτε εφαρμοστέες ποινικές διατάξεις ή σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Κ.Φ.Δ..

δ. Τα όργανα της Α.Α.Δ.Ε. στα οποία έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα για την επιδίωξη της είσπραξης των δημοσίων εσόδων ή στα καθήκοντα των οποίων ανάγεται η λήψη μέτρων για την αναγκαστική είσπραξη των δημοσίων εσόδων, δεν υπέχουν ποινική και πειθαρχική ευθύνη, καθώς και αστική ευθύνη έναντι του Δημοσίου, για την παραγραφή, εφόσον έχει διακοπεί η παραγραφή αυτών τουλάχιστον:

αα) με την κοινοποίηση στον οφειλέτη ατομικής ειδοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 50 σε συνδυασμό με το άρθρο 46 του Κ.Φ.Δ. ή την περ. η' της παρ. 1 του άρθρου 138 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ή

ββ) με την επιβολή κατάσχεσης χρηματικών ποσών ή απαιτήσεων εις χείρας του οφειλέτη ή τρίτου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε., ν. 4978/2022, Α' 190).

ε. Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και οι υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. υπέχουν αστική ευθύνη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μόνο έναντι του Δημοσίου, για γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση που διατύπωσαν ή απόφαση που εξέδωσαν ή παράλειψή τους, στο πλαίσιο της άσκησης ή επ' ευκαιρία της άσκησης των καθηκόντων τους και μόνο εφόσον ενήργησαν με δόλο ή σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Κ.Φ.Δ..

στ. Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης υπέχουν πειθαρχική ευθύνη, εφόσον παραβαίνουν εκ δόλου τα καθοριζόμενα από τον παρόντα νόμο και τις λοιπές γενικές και ειδικές κείμενες διατάξεις, καθήκοντα και υποχρεώσεις ή σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Κ.Φ.Δ.. Ειδικά για τους υπαλλήλους της Αρχής, για υπαίτια πράξη ή παράλειψή τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 103 επ. του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).

ζ. Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου κατισχύουν κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 50 του π.δ. 18/1989 (Α' 8) και της παρ. 2 του άρθρου 198 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97).»

Άρθρο 80

Νομική υπεράσπιση και δικαστικά έξοδα Υποδιοικητών - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 3 και 6 άρθρου 33Α ν. 4389/2016

Στο άρθρο 33Α του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί νομικής υπεράσπισης - δικαστικών εξόδων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1: i) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «Ο Διοικητής,» προστίθενται οι λέξεις «οι Υποδιοικητές,», ii) οι λέξεις «οι Υποδιοικητές,» διαγράφονται, αβ) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «αρμοδίο Διοικητή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αρμοδίο Υποδιοικητή, β) στην παρ. 2: βα) μετά από τις λέξεις «Η εκπροσώπηση του Διοικητή,» προστίθενται οι λέξεις «των Υποδιοικητών,» και ββ) οι λέξεις «του Εμπειρογνώμονα» διαγράφονται,

γ) στην παρ. 3: γα) μετά από τις λέξεις «του Διοικητή,», όπου αναφέρονται, προστίθενται οι λέξεις «, των Υποδιοικητών,», γβ) οι λέξεις «του Εμπειρογνώμονα» διαγράφονται, γγ) μετά από τις λέξεις «Ο Διοικητής,» προστίθενται οι λέξεις «οι Υποδιοικητές,», γδ) στο τέταρτο εδάφιο οι λέξεις «και του Εμπειρογνώμονα» διαγράφονται και γε) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «, ο Εμπειρογνώμονας» διαγράφονται, δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6: δα) μετά από τις λέξεις «Ο Διοικητής,» προστίθενται οι λέξεις «οι Υποδιοικητές,» και δβ) οι λέξεις «ο Εμπειρογνώμονας» διαγράφονται, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 33Α διαμορφώνεται ως εξής:

« Άρθρο 33Α

Νομική Υπεράσπιση - Δικαστικά έξοδα

1. Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και οι υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε., εν ενεργεία και διατελέσαντες, εφόσον εξετάζονται ή διώκονται ή ενάγονται για πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την εκτέλεση των καθηκόντων τους ενώπιον των ποινικών ή πολιτικών δικαστηρίων, παρίστανται και εκπροσωπούνται από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ύστερα από απόφαση του Προέδρου του, κατόπιν εγγράφου αιτήματος του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Το εν λόγω αίτημα υποβάλλεται υποχρεωτικά από τον αρμόδιο Υποδιοικητή, εφόσον περιέλθει σε αυτόν έγγραφη αίτηση εξεταζόμενου, δικωκόμενου ή εναγόμενου υπαλλήλου, η οποία συνοδεύεται από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης στην οποία υπάγεται η υπηρεσία που υπηρετεί ή του Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Αυτοτελούς Τμήματος ή του Υπευθύνου Αυτοτελούς Γραφείου, στις περιπτώσεις υπηρεσιών, που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή. Στις περιπτώσεις του Διευθυντή Γραφείου του Διοικητή, των Υποδιοικητών, των Προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης ή Αυτοτελούς Τμήματος ή των Υπευθύνων Αυτοτελών Γραφείων που υπάγονται στον Διοικητή, η έγγραφη αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Α.Α.Δ.Ε., στην περίπτωση δε του τελευταίου, από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Α.Α.Δ.Ε..

2. Η εκπροσώπηση του Διοικητή, των Υποδιοικητών, του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και των υπαλλήλων της Α.Α.Δ.Ε. από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους δεν αποκλείει την εκπροσώπησή τους διά ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου της επιλογής τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Η εκπροσώπησή τους διά ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου αποκλείει την εκπροσώπησή τους παράλληλα και από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Σε περίπτωση εκπροσώπησης του Διοικητή, των Υποδιοικητών, του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και των υπαλλήλων της Α.Α.Δ.Ε., εν ενεργεία ή διατελεσάντων, διά ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου, η Α.Α.Δ.Ε. υποχρεούται, με απόφαση του Διοικητή, να καλύψει τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται κατά την προκαταρκτική διαδικασία ή με την ιδιότητα του κατηγορουμένου, του εναγόμενου ή του πολιτικού ενάγοντος, σε δίκες που αφορούν πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και εξ αφορμής αυτών και μέχρι η αμετάκλητη εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων, εφόσον υποβληθεί σχετικό προς τούτο αίτημα, συνοδευόμενο από θετική εισήγηση. Στην περίπτωση υπάλληλου της Α.Α.Δ.Ε., απαιτείται θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης, στην οποία υπάγεται η υπηρεσία που υπηρετεί ή του Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Αυτοτελούς Τμήματος ή του Υπευθύνου Αυτοτελούς Γραφείου, στις περιπτώσεις υπηρεσιών που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή. Στις περιπτώσεις του Διευθυντή Γραφείου του Διοικητή Α.Α.Δ.Ε., των Προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης ή Αυτοτελούς Τμήματος ή των Υπευθύνων Αυτοτελών Γραφείων που υπάγονται στον Διοικητή, το σχετικό αίτημα απαιτείται να συνοδεύεται από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Α.Α.Δ.Ε., στην περίπτωση δε του τελευταίου, από

θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Α.Α.Δ.Ε.. Στην περίπτωση του Διοικητή, των Υποδιοικητών, του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης για την εκπροσώπησή τους αρκεί μόνο η υποβολή αιτήματός τους προς τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε..

Στις ανωτέρω δίκες, καθώς και σε εκείνες στις οποίες ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και οι υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. έχουν την ιδιότητα του ενάγοντος και αφορούν την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή εξ αφορμής αυτών, έχουν εφαρμογή οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ατελειών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

4. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει θετική εισήγηση, τα ως άνω έξοδα καταβάλλονται εκ των υστέρων, εφόσον για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία τα ως άνω πρόσωπα κηρύσσονται αθώα ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου με το οποίο παύει οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο. Για όσους φέρουν την ιδιότητα του πολιτικώς ενάγοντος απαιτείται να έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση από την οποία να προκύπτει η διάπραξη του σε βάρος τους εγκλήματος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή εξαιτίας αυτών. Για τις αστικές υποθέσεις απαιτείται η έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, με την οποία απορρίπτεται η σε βάρος τους ασκήσιμη αγωγή.

5. Το σχετικό κόστος επιβαρύνει τον προϋπολογισμό της Α.Α.Δ.Ε., στον οποίο εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις. Η καταβολή των ανωτέρω δαπανών γίνεται εφόσον προσκομισθούν τα νόμιμα παραστατικά. Το αιτούμενο ποσό δεν δύναται να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού αναφοράς κάθε διαδικαστικής πράξης ή υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στους πίνακες του Κώδικα Δικηγόρων και των παραρτημάτων αυτού, όπως εκάστοτε ισχύουν.

6. Εάν ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης ή υπάλληλος της Α.Α.Δ.Ε. καταδικασθούν αμετάκλητα ή γίνει αμετάκλητα δεκτή αγωγή εναντίον τους για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή απορριφθεί αμετάκλητα αγωγή ή πολιτική αγωγή που άσκησαν για αδικήματα και πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα σε βάρος τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και εξ αφορμής αυτών, υποχρεούνται να επιστρέψουν στην Α.Α.Δ.Ε. τις ως άνω δαπάνες. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση αμετάκλητης αθώωσης του καθ' ου η πολιτική αγωγή.

7. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής νομικής υπεράσπισης και κάλυψης των παραπάνω εξόδων, το ύψος του ποσού που καταβάλλεται ως δικηγορική αμοιβή, η προθεσμία υποβολής του αιτήματος για την πληρωμή των δαπανών, η διαδικασία επιστροφής των δαπανών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

8. Οι ρυθμίσεις του παρόντος κατισχύουν κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.»

Άρθρο 81

Υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης Υποδιοικητών - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 4389/2016

Στο άρθρο 34 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί υποχρέωσης υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «Ο Διοικητής,» προστίθενται οι λέξεις «οι Υποδιοικητές,», β) οι λέξεις «, καθώς και ο Εμπειρογνώμονας,» εφόσον είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος,» διαγράφονται, γ) οι λέξεις «Γ' Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 26 του ν. 5026/2023», και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 34

Υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης

Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης υποχρεούνται σε δήλωση και έλεγχο της περιουσιακής τους κατάστασης σύμφωνα με τον ν. 5026/2023 (Α' 45), τόσο κατά τη διάρκεια της θητείας τους όσο και για δύο (2) έτη μετά από τη λήξη της θητείας τους και υπόκεινται σε κατά προτεραιότητα έλεγχο από την Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 26 του ν. 5026/2023.»

Άρθρο 82

Σύγκρουση συμφερόντων Υποδιοικητών - Τροποποίηση παρ. 1, 3 και 4 άρθρου 35 ν. 4389/2016

Στο άρθρο 35 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί σύγκρουσης συμφερόντων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1: αα) οι λέξεις «ο Πρόεδρος,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οι Υποδιοικητές, ο Πρόεδρος και,» αβ) οι λέξεις «και ο Εμπειρογνώμονας» διαγράφονται, αγ) στην περ. β) μετά από τις λέξεις «σύζυγοι» προστίθενται οι λέξεις «ή μέρη που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης,» β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3: βα) μετά από τις λέξεις «προσωπικών συμφερόντων του Διοικητή,» προστίθενται οι λέξεις «των Υποδιοικητών,», ββ) οι λέξεις «ή του Εμπειρογνώμονα» διαγράφονται, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4: γα) μετά από τις λέξεις «για τη σύγκρουση συμφερόντων του Διοικητή,» προστίθενται οι λέξεις «των Υποδιοικητών,», γβ) οι λέξεις «, του Εμπειρογνώμονα» διαγράφονται, και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων το άρθρο 35 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 35

Σύγκρουση συμφερόντων

1. Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Ιδιαίτερα οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον:

- α) η αναποσίση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης, ή
- β) είναι σύζυγοι ή μέρη που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερομένους, ή
- γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιαίτερη σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους.

2. Τα ανωτέρω πρόσωπα οφείλουν να υπογράψουν σύμφωνο εμπιστευτικότητας και δήλωση για τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων προτού αναλάβουν τα καθήκοντά τους.

3. Όταν οποιοδήποτε θέμα που άπτεται των ιδιωτικών ή προσωπικών συμφερόντων του Διοικητή, των Υποδιοικητών, του Προέδρου ή άλλου μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης τεθεί ενώπιον του Συμβουλίου Διοίκησης, το μέλος αυτό υποχρεούται να προβεί σε δήλωση σχετικά με το λόγο που επιβάλλει την αποχή του κατά την έναρξη της συζήτησης, να μη συμμετάσχει στη συζήτηση και στη σχετική απόφαση και δεν προσμετράται για τον υπολογισμό απαρτίας. Σε περίπτωση κωλύματος συμμετοχής περισσότερων του ενός μελών λόγω σύγκρουσης συμφερόντων, το Συμβούλιο Διοίκησης βρίσκεται σε απαρτία και αποφασίζει νόμιμα με τα λοιπά, μη κωλύόμενα, μέλη. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

4. Με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής καθορίζονται ειδικότερες λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου για τη σύγκρουση συμφερόντων του Διοικητή, των Υποδιοικητών, του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης. Η παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου και των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.»

Άρθρο 83
Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Ε'

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί διαδικασίας επιλογής και διορισμού Συμβουλίου Διοίκησης.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 84
Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων και καταβολή του φόρου - Τροποποίηση παρ. 3, αντικατάσταση περ. α) παρ. 4, τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 67 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 67 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων και καταβολής του φόρου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «μέχρι και την 30ή Ιουνίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά το χρονικό διάστημα από τη 15η Μαρτίου μέχρι και τη 15η Ιουλίου», β) στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι και την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η δήλωση υποβάλλεται κατά το χρονικό διάστημα από τη 15η Μαρτίου μέχρι και τη 15η Ιουλίου του αμέσως επόμενου φορολογικού έτους. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος αποβιώσει ή μεταφέρει την κατοικία του στο εξωτερικό, η δήλωση υποβάλλεται από τους κατά περίπτωση υπόχρεους, καθ' όλη τη διάρκεια του φορολογικού έτους και συνοδεύεται από δικαιολογητικά και στοιχεία που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Εξαιρετικά, τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που τηρούν απλογραφικά βιβλία, μπορούν να υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέχρι και την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου.»

2. Η περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 67 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«4.α) Οι σύζυγοι, κατά τη διάρκεια του γάμου, υποβάλλουν κοινή δήλωση, αρχής γενομένης από το φορολογικό έτος σύναψης του γάμου και για τα εισοδήματα του έτους αυτού. Υπόχρεος για την υποβολή της κοινής δήλωσης είναι ο ένας εκ των δύο συζύγων που δηλώνεται ως υπόχρεος και για τα εισοδήματα του άλλου συζύγου. Ο φόρος, τα τέλη και οι εισφορές που αναλογούν στα εισοδήματα εκάστου συζύγου βεβαιώνεται χωριστά και η ευθύνη της καταβολής βαρύνει κάθε σύζυγο.»

3. Στην παρ. 6 του άρθρου 67 του Κ.Φ.Ε., περί καταβολής φόρου, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 32 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας» αντικαθίσταται από τις λέξεις «σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 36 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 5104/2024, Α' 58)», β) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται, γ) στο τέταρτο εδάφιο το αρκτικόλεξο «Δ.Ο.Υ.» αντικαθίσταται από τις λέξεις «αρμόδια υπηρεσία», δ) το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται, ε) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 6, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων υπολογίζεται με βάση την ετήσια φορολογική δήλωση του φορολογούμενου και το ποσό της φορολογικής οφειλής καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 36 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), κατόπιν έκπτωσης:

- α) του φόρου που παρακρατήθηκε,
- β) του φόρου που προκαταβλήθηκε,

γ) του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή σύμφωνα με το άρθρο 9.

Αν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από τον οφειλόμενο φόρο, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται.

Η καταβολή του φόρου γίνεται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου και οι υπόλοιπες επτά (7) μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων επτά (7) μηνών.

Ειδικά η καταβολή του φόρου που προσδιορίζεται από δηλώσεις με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 31η Δεκεμβρίου εκάστου φορολογικού έτους, γίνεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου μήνα του επόμενου έτους, ενώ για τις δηλώσεις αυτής της περίπτωσης που υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία εμπρόθεσμα και η πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εκδίδεται μετά την 31η Δεκεμβρίου, η καταβολή γίνεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου.

Όταν ο φόρος που οφείλεται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση καταβάλλεται μέχρι την καταληκτική ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης, παρέχεται στο συνολικό ποσό του φόρου και των λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτόν οφειλών έκπτωση τέσσερα τοις εκατό (4%), εφόσον η δήλωση υποβληθεί μέχρι την 30ή Απριλίου, τρία τοις εκατό (3%), εφόσον η δήλωση υποβληθεί μέχρι τη 15η Ιουνίου και δύο τοις εκατό (2%), εφόσον η δήλωση υποβληθεί μέχρι τη 15η Ιουλίου. Στα πρόσωπα του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3, παρέχεται έκπτωση τέσσερα τοις εκατό (4%) στο συνολικό ποσό του φόρου και των λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτόν οφειλών, εφόσον η δήλωση υποβληθεί μέχρι την 30ή Απριλίου τρία τοις εκατό (3%), εφόσον η δήλωση υποβληθεί μέχρι τη 15η Ιουνίου και δύο τοις εκατό (2%), εφόσον η δήλωση υποβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου και ο φόρος που οφείλεται καταβληθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης.»

4. Στο άρθρο 67 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Αν η ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας υποβολής δηλώσεων, όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, συμπίπτει με επίσημη αργία, Σάββατο ή Κυριακή, μετατίθεται για την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα.»

Άρθρο 85
Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων και καταβολή του φόρου - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 68 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 68 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί προθεσμίας υποβολής δήλωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, η δήλωση υποβάλλεται κατά το χρονικό διάστημα από την 15η Μαρτίου μέχρι και την 15η Ιουλίου του αμέσως επόμενου φορολογικού έτους. Ειδικά για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες των οποίων το φορολογικό έτος λήγει σε διαφορετική ημερομηνία από την 31η Δεκεμβρίου, η δήλωση υποβάλλεται μέχρι και την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έτους μήνα από το τέλος του φορολογικού έτους.

Για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση, η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε έναν (1) μήνα από τη λήξη της εκκαθάρισης για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν κατά την περίοδο αυτή. Σε περίπτωση παράτασης της εκκαθάρισης πέραν του έτους, υποβάλλεται προσωρινή δήλωση για τα εισοδήματα κάθε έτους μέσα σε έναν (1) μήνα από τη λήξη του, επιφυλασσομένης της υποβολής οριστικής δήλωσης συγχρόως με τη λήξη της εκκαθάρισης. Για τα διαλυόμενα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, για τα οποία δεν επιβάλλεται από τον νόμο εκκαθάριση, η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε έναν (1) μήνα από τη διάλυση και σε κάθε περίπτωση πριν από τη διάθεση με οποιονδήποτε τρόπο των περιουσιακών στοιχείων τους.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 68 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί καταβολής φόρου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «τα άρθρα 31 και 32 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την παρ. 2 του άρθρου 36 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58)», β) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «με έδρα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης» διαγράφονται, γ) το πέμπτο εδάφιο αντικαθίσταται, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπολογίζεται με βάση την ετήσια φορολογική δήλωση του φορολογούμενου και το ποσό της φορολογικής οφειλής καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 36 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), κατόπιν έκπτωσης:

α) του φόρου που παρακρατήθηκε,
β) του φόρου που προκαταβλήθηκε,
γ) του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή σύμφωνα με το άρθρο 9.

Ειδικά για τα μερίσματα που εισπράττει ημεδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα από ημεδαπό ή αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, όταν δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 48, από το ποσό του φόρου εκπίπτει το ποσό του αναλογούντος φόρου εισοδήματος κατά το μέρος που αφορά στα διανεμόμενα κέρδη του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας που προβαίνει στη διανομή, καθώς και το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε ως φόρος επί του μερίσματος.

Σε περίπτωση που το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από τον οφειλόμενο φόρο, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται.

Η καταβολή του φόρου γίνεται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της δήλωσης και οι υπόλοιπες επτά (7) μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επτά (7) επόμενων μηνών. Ειδικά, για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες των οποίων το φορολογικό έτος λήγει την 31η Δεκεμβρίου, η καταβολή του φόρου γίνεται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου του αμέσως επόμενου φορολογικού έτους και οι υπόλοιπες επτά (7) μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επτά (7) επόμενων μηνών.

Για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες που έχουν λυθεί ή έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση η καταβολή του φόρου γίνεται εφάπαξ και όχι αργότερα από την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την υποβολή της δήλωσης.»

3. Στο άρθρο 68 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Αν η ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας υποβολής δηλώσεων, όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, συμπίπτει με επίσημη αργία, Σάββατο ή Κυριακή, μετατίθεται για την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα.»

Άρθρο 86

Οριστικοποίηση προσυμπλήρωσης δήλωσης για τον προσδιορισμό εισοδήματος φυσικών προσώπων - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 4 άρθρου 36 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 36 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), περί ειδών προσδιορισμού φόρου, προστίθεται νέο εδάφιο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Αν ο φορολογούμενος δεν υποβάλλει εμπροθέσμως φορολογική δήλωση, ο προσδιορισμός του φόρου δύναται να γίνεται με έκδοση πράξης εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου με βάση κάθε στοιχείο που έχει στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση (εκτιμώμενος προσδιορισμός φόρου), και αφορά ιδίως στο επίπεδο διαβίωσης του φορολογούμενου, την άσκηση της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητάς του ή ομοειδείς επιχειρηματικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες. Εάν, μετά την έκδοση της πράξης αυτής, ο φορολογούμενος υποβάλει φορολο-

γική δήλωση, η πράξη αυτή παύει να ισχύει αυτοδικαίως. Ο προσδιορισμός του φόρου γίνεται και με φορολογική δήλωση που έχει προσυμπληρωθεί αυτοματοποιημένα με βάση όλα τα στοιχεία που διαθέτει η Φορολογική Διοίκηση και έχει κοινοποιηθεί στον φορολογούμενο. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον ο φορολογούμενος δεν αντιταχθεί στο περιεχόμενο της δήλωσης μέχρι την προθεσμία υποβολής της, αυτή οριστικοποιείται αυτόματα (οίκοθεν προσδιορισμός φόρου). Ειδικά για τον προσδιορισμό φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, αν ο φορολογούμενος δεν αντιταχθεί στο περιεχόμενο της προσυμπληρωμένης δήλωσης εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη της προθεσμίας για την υποβολή της, η οριστικοποίηση λαμβάνει χώρα την επόμενη εργάσιμη ημέρα.»

Άρθρο 87

Υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων εκ μέρους του δημόσιου τομέα για την προσυμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων - Κυρώσεις μη εγγραφής στο Μητρώο, εκπρόθεσμης διαβίβασης ή διαβίβασης ανακριβών δεδομένων - Προσθήκη άρθρου 15Α και παρ. 56 στο άρθρο 83 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 5104/2024, Α' 58), προστίθεται άρθρο 15Α, ως εξής:

«Άρθρο 15Α

Υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων εκ μέρους του δημόσιου τομέα για την προσυμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων - Κυρώσεις μη εγγραφής στο Μητρώο, εκπρόθεσμης διαβίβασης ή διαβίβασης ανακριβών δεδομένων

1. Η διαβίβαση προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) των στοιχείων αποδοχών από μισθωτή εργασία και συντάξεις, επιδομάτων και λοιπών παροχών, αμοιβών από επιχειρηματική δραστηριότητα, εισοδημάτων από μερίσματα, τόκους και δικαιώματα, καθώς και λοιπών καταβαλλόμενων ποσών που δεν αποτελούν εισόδημα, για τη διασταύρωση και προσυμπλήρωση στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, όπως ορίζονται με τις αποφάσεις που εκδίδονται ή έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 12 του άρθρου 83 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58) ή της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4987/2022 (Α' 206) ή της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4174/2013 (Α' 170), όταν αυτή γίνεται από φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) διενεργείται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας (myAADE), με τη μορφή ηλεκτρονικού αρχείου, υπό τους όρους και με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου.

2. Συστήνεται στην Α.Α.Δ.Ε. Ηλεκτρονικό Μητρώο Υπόχρεων Υποβολής Ετήσιου Αρχείου Εισοδημάτων για την Προσυμπλήρωση και Υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (Μητρώο). Στο Μητρώο εγγράφονται υποχρεωτικά οι φορείς της παρ. 1, καθώς και τα πρόσωπα που φέρουν την ευθύνη της έγκαιρης και έγκυρης διαβίβασης των ηλεκτρονικών αρχείων. Ως ευθυνόμενα πρόσωπα, για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος ορίζονται τα εξής:

α) Τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση των φορέων, δηλαδή: αα) για την Προεδρία της Δημοκρατίας ο Ειδικός Γραμματέας, αβ) για τη Βουλή των Ελλήνων ο Γενικός Γραμματέας, αγ) για την Προεδρία της Κυβέρνησης ο Προϊστάμενος της Μονάδας Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, αδ) για τα Υπουργεία οι υπηρεσιακοί γραμματείς, αε) για τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις οι Συντονιστές, αστ) για τους δήμους οι γενικοί γραμματείς ή, ελλείψει αυτών, οι Δήμαρχοι, αζ) για τις περιφέρειες οι εκτελεστικοί γραμματείς ή, ελλείψει αυτών, οι Περιφερειάρχες, αη) για τους λοιπούς φορείς το όργανο διοίκησης που κατέχει την υψηλότερα αμειβόμενη έμμισθη θέση σε κάθε φορέα. Ειδικώς σε δημόσιες υπηρεσίες με διοικητική αυτοτέλεια, όπως ενδεικτικά σχολικές μονάδες, αστυνομικά τμήματα, μονάδες των ενόπλων δυνάμεων, ως ευθυνόμενα πρόσωπα λογίζονται οι επικεφαλής των

υπηρεσιών αυτών και

β) οι προϊστάμενοι των μονάδων του κάθε δημόσιου φορέα, οι οποίες είναι αρμόδιες για την εκκαθάριση των καταβαλλόμενων ποσών και την αποστολή των στοιχείων της παρ. 1 στην Α.Α.Δ.Ε..

3. Η προθεσμία για την αρχική εγγραφή στο Μητρώο των φορέων της παρ. 1 και των ευθυνόμενων προσώπων της παρ. 2 ορίζεται από τη 16η Δεκεμβρίου 2024 έως και τη 15η Ιανουαρίου 2025. Για κάθε επόμενο φορολογικό έτος ορίζεται προθεσμία από την 1η Ιανουαρίου έως και τη 15η Ιανουαρίου για την εγγραφή κάθε νέου υπόχρεου φορέα, την τροποποίηση των στοιχείων των ήδη υφιστάμενων υπόχρεων φορέων, καθώς και τη γνωστοποίηση αλλαγής των ευθυνόμενων προσώπων της παρ. 2.

Δεν είναι δυνατή η διαβίβαση των ηλεκτρονικών αρχείων της παρ. 1 χωρίς την προηγούμενη εγγραφή του υπόχρεου φορέα στο Μητρώο. Η αποστολή ή διαβίβασή τους με διαφορετικό τρόπο δεν λαμβάνεται υπόψη.

Οι φορείς της παρ. 1 διατηρούν την υποχρέωση χορήγησης στους φορολογούμενους βεβαιώσεων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή για φορολογική χρήση.

4. Κάθε φορέας διαβιβάζει στην Α.Α.Δ.Ε. τα στοιχεία της παρ. 1 από τη 16η Ιανουαρίου έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Φεβρουαρίου εκάστου έτους. Κατά το ως άνω χρονικό διάστημα είναι δυνατή γνωστοποίηση της αλλαγής των ευθυνόμενων προσώπων. Η μη εγγραφή του φορέα και των ευθυνόμενων προσώπων στο Μητρώο εντός της προθεσμίας της παρ. 3, η μη διαβίβαση, η εκπρόθεσμη αρχική διαβίβαση των ηλεκτρονικών αρχείων στην Α.Α.Δ.Ε., καθώς και η εκπρόθεσμη διαβίβαση διορθωτικών ή συμπληρωματικών ηλεκτρονικών αρχείων, αποτελούν παραβάσεις, για τις οποίες επιβάλλεται από την Α.Α.Δ.Ε. το πρόστιμο της παρ. 5. Οι παραβάσεις του προηγούμενου εδαφίου είναι αυτοτελείς και τα σχετικά πρόστιμα επιβάλλονται αθροιστικά, όταν συντρέχουν περισσότερες της μίας παραβάσεις.

5. Επιβάλλεται στα ευθυνόμενα πρόσωπα πρόστιμο ύψους δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ για κάθε μία από τις παραβάσεις της παρ. 4, για την καταβολή του οποίου υπέχουν ατομική ευθύνη. Το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου δεν δύναται να επιβληθεί μέσα στο ίδιο έτος παραπάνω από μια φορά στο ίδιο ευθυνόμενο πρόσωπο για κάθε μία από τις αυτοτελείς παραβάσεις της παρ. 4.

Σε περίπτωση: α) εκπρόθεσμης αρχικής διαβίβασης ηλεκτρονικών αρχείων στην Α.Α.Δ.Ε., το πρόστιμο του πρώτου εδαφίου προσαυξάνεται κατά πενήντα (50) ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης, με ανώτατο όριο προσαύξησης το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ και β) εκπρόθεσμης διαβίβασης διορθωτικών ή συμπληρωματικών ηλεκτρονικών αρχείων, το πρόστιμο του πρώτου εδαφίου δύναται να μην επιβάλλεται ή να μειώνεται σε συνάρτηση με τον αριθμό των εσφαλμένων εγγραφών ή με το ποσοστό αυτών επί του συνόλου των αρχείων που διαβιβάστηκαν σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 56 του άρθρου 83.

Η πράξη επιβολής προστίμου εκδίδεται στο όνομα του κάθε ευθυνόμενου προσώπου που έχει δηλωθεί στο Μητρώο της παρ. 2. Το πρόστιμο καταβάλλεται εφάπαξ έως και την τριακοστή ημέρα από την κοινοποίηση της πράξης επιβολής του.

6. Αν δεν είναι δυνατή η εγγραφή στο Μητρώο για λόγους που σχετίζονται με την καθυστερημένη ενεργοποίησή του από την Α.Α.Δ.Ε., η προθεσμία της παρ. 3 αναστέλλεται για όσο διαρκεί η καθυστέρηση. Στην περίπτωση αυτή το πρόστιμο της παρ. 5 επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στον Διοικητή και στον Υποδιοικητή της Α.Α.Δ.Ε. με αρμοδιότητα τον ψηφιακό μετασχηματισμό, καθώς και στον προϊστάμενο της αντίστοιχης οργανικής μονάδας, οι οποίοι έχουν ατομική ευθύνη για την καταβολή του προστίμου.

7. Τα πρόστιμα των παρ. 5 και 6 προσβάλλονται με προσφυγή στο κατά τόπον αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο.

8. Εάν οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης προθεσμιών συμπίπτουν με επίσημη αργία, Σάββατο ή Κυριακή, μετατίθενται για την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα.»

2. Στο άρθρο 83 του Κ.Φ.Δ., περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 56 ως εξής:

«56. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της

Α.Α.Δ.Ε.:

α) δύνανται να συμπληρώνονται ή να εξειδικεύονται περιπτώσεις φορέων του δημοσίου τομέα που εγγράφονται στο Μητρώο του άρθρου 15Α και τα ευθυνόμενα πρόσωπα αυτών,

β) καθορίζονται οι περιπτώσεις μη επιβολής ή μείωσης του ποσού του προστίμου της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 15Α ανά αριθμό εσφαλμένων εγγραφών ή ανά ποσοστό αποστολής εσφαλμένων δεδομένων,

γ) καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία και ο χρόνος βεβαίωσης των προστίμων του άρθρου 15Α και

δ) προβλέπεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 15Α.»

Άρθρο 88

Υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων εκ μέρους του ιδιωτικού τομέα και σχετικές παραβάσεις - Προσθήκη παρ. 12 στο άρθρο 53 και παρ. 57 στο άρθρο 83 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 5104/2024, Α' 58), περί κυρώσεων για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή φορολογικών δηλώσεων και δηλώσεων πληροφοριακού χαρακτήρα και παράλειψη χορήγησης στοιχείων που ζητούνται από τη Φορολογική Διοίκηση, προστίθεται παρ. 12 ως εξής:

«12. Σε πρόσωπα, εκτός των φορέων του δημοσίου τομέα της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), υπόχρεα σε διαβίβαση ή υποβολή σε ετήσια βάση στη φορολογική διοίκηση, στοιχείων για τη διασταύρωση και προσυμπλήρωση, κατά περίπτωση, των δηλούμενων εισοδημάτων, ιδίως από τόκους και μερίσματα εταιρειών εισηγμένων στο Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων (ΕΛ.Κ.Α.Τ.), καθώς και των πραγματοποιούμενων δαπανών και ιδίως δαπανών για ιδιωτικά σχολεία και για απόσβεση δανείων ή πιστώσεων της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 31 και της περ. στ) του άρθρου 32 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), αντίστοιχα, και δαπανών πραγματοποιούμενων με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής των παρ. 6 και 7 του άρθρου 15 του Κ.Φ.Ε., στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των φορολογούμενων, όπως ορίζονται με τις αποφάσεις που εκδίδονται ή έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 12 του άρθρου 83 του παρόντος ή της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4987/2022 (Α' 206) ή της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4174/2013 (Α' 170), καθώς και με τις αποφάσεις του δευτέρου εδαφίου της περ. ζ) της παρ. 6 και της περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 15 του Κ.Φ.Ε., επιβάλλεται:

α) Πρόστιμο είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ για την παράβαση της εκπρόθεσμης αρχικής διαβίβασης στοιχείων,

β) πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως το διπλάσιο αυτού για την παράβαση της εκπρόθεσμης αποστολής συμπληρωματικών ή διορθωτικών στοιχείων. Το ύψος του προστίμου του προηγούμενου εδαφίου προσδιορίζεται συνολικά κατ' έτος με βάση τον αριθμό των εσφαλμένων εγγραφών ή με βάση το ποσοστό αυτών επί του συνόλου των αρχείων που διαβιβάστηκαν.

Αν τα ακαθάριστα έσοδα των υπόχρεων της παρούσας για το φορολογικό έτος που αφορούν τα στοιχεία υπερβαίνουν το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, για την παράβαση της περ. α) επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ και για την παράβαση της περ. β) επιβάλλεται πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως το διπλάσιο αυτού. Το ύψος του προστίμου του προηγούμενου εδαφίου προσδιορίζεται συνολικά κατ' έτος με βάση τον αριθμό των εσφαλμένων εγγραφών ή με βάση το ποσοστό αυτών επί του συνόλου των αρχείων που διαβιβάστηκαν. Τα στοιχεία των προστίμων που επιβάλλονται με την παρούσα και των προσώπων στα οποία επιβλήθηκαν, δημοσιοποιούνται σε διαδικτυακό τόπο της Φορολογικής Διοίκησης για την ενημέρωση των φορολογουμένων.»

2. Στο άρθρο 83 του Κ.Φ.Δ., περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 57 ως εξής:

«57. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή, δύ-

ναται να τροποποιείται το ύψος του προστίμου της περ. β) της παρ. 12 του άρθρου 53, καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του προστίμου, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την επιβολή του.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 89 Παράταση αναστολής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας ακινήτων έως την 31 Δεκεμβρίου 2025 - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 70 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Στο άρθρο 70 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κώδικας Φ.Π.Α., ν. 5144/2024, Α' 162), περί μεταβατικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, οι λέξεις «μέχρι τις 31.12.2024» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι τις 31.12.2025», β) στην παρ. 2, β) οι λέξεις «έως τις 31.12.2022» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως τις 31.12.2024», ββ) οι λέξεις «έως τις 31.12.2024» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως τις 31.12.2025», και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Με αίτηση του υποκειμένου στον φόρο κατασκευαστή οικοδομών προς πώληση, αναστέλλεται υποχρεωτικά μέχρι τις 31.12.2025, η εφαρμογή του Φ.Π.Α. στα ακίνητα της παρ. 1 και της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 8 και επιβάλλεται φόρος μεταβίβασης ακινήτων. Η αναστολή αφορά στο σύνολο των αδιάθετων παραπάνω ακινήτων του υποκειμένου. Μαζί με την αίτηση ο υποκείμενος υποβάλλει κατάσταση με τα αδιάθετα ακίνητα και το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί στο κάθε ακίνητο προς διακανονισμό. Σε περίπτωση αντιπαροχής, η εργολαβία του υποκειμένου στον φόρο κατασκευαστή οικοδομών προς πώληση προς τον οικοπεδούχο, δεν υπάγεται στον φόρο, όταν ο υποκείμενος κατασκευαστής έχει υπαχθεί σε καθεστώς αναστολής του φόρου κατά τα προηγούμενα εδάφια.

2. Αναστολές εφαρμογής του Φ.Π.Α. στα ακίνητα της παρ. 1 και της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 8, που είχαν χορηγηθεί και ίσχυαν έως τις 31.12.2024, παρατείνονται έως τις 31.12.2025.»

Άρθρο 90 Παράταση της αναστολής ισχύος άρθρου 41 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος για την επιβολή φόρου υπεραξίας από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας - Τροποποίηση περ. α' παρ. 33 άρθρου 72 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στην περ. α' της παρ. 33 του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί μεταβατικών διατάξεων και έναρξης ισχύος, η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2026» και η περ. α διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Η ισχύς του άρθρου 41 αναστέλλεται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2026.»

Άρθρο 91 Παράταση φορολόγησης μεταβίβασης αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης με τα ποσά φόρου του άρθρου 10 του ν. 2579/1998 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 19 ν. 5000/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 5000/2022 (Α' 226), περί παράτασης της φορολόγησης μεταβίβασης αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης δυνάμει του άρθρου 10 του ν. 2579/1998 (Α' 31), η ημερομηνία «31η.12.2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η.12.2026» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η προθεσμία του δεκάτου εδαφίου της παρ. 1 και του εβδόμου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 2579/1998 (Α' 31), ως προς τα οριζόμενα ποσά φόρου για κάθε μεταβίβαση αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης από επαχθή αιτία, περιλαμβανο-

μένης και της ανταλλαγής του, παρατείνεται και ισχύει για τις μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται έως και την 31η.12.2026.»

Άρθρο 92 Απαλλαγή από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων ετών 2025, 2026 και 2027 για τα ακίνητα του Δήμου Σουφλίου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης - Προσθήκη παρ. 7Θ στο άρθρο 3 του ν. 4223/2013

Στο άρθρο 3 του ν. 4223/2013 (Α' 287), περί απαλλαγών από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων, προστίθεται παρ. 7Θ ως εξής:

«7Θ. Ειδικά για τα έτη 2025, 2026 και 2027 απαλλάσσονται τα ακίνητα που ευρίσκονται στα διοικητικά όρια του Δήμου Σουφλίου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.»

Άρθρο 93 Μόνιμη απαλλαγή από Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων για εμπράγματα δικαιώματα επί διατηρητέων κτιρίων - Τροποποίηση Ενοτήτων Γ' και Ε' άρθρου 4 ν. 4223/2013

1. Στο τελευταίο εδάφιο της Ενότητας Γ' του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 (Α' 287), περί υπολογισμού του φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «Ειδικά για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετών 2022, 2023 και 2024» διαγράφονται, β) η λέξη «προηγούμενο» αντικαθίσταται από τη λέξη «πέμπτο» και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η Ενότητα Γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«Γ. Υπολογισμός φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου.

Για δικαιώματα επί ακινήτων υπολογίζεται φόρος επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου, όπως αυτό αποτυπώνεται στη δήλωση στοιχείων ακινήτων του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312), σύμφωνα με την κατωτέρω κλίμακα:

Κλίμακια συνολικής αξίας ακινήτου σε ευρώ	Συντελεστής φόρου ανά κλίμακιο αξίας
0,01-400.000	0%
400.000,01-500.000	0,20%
500.000,01-600.000	0,30%
600.000,01-700.000	0,40%
700.000,01-800.000	0,50%
800.000,01-900.000	0,60%
900.000,01-1.000.000	0,70%
1.000.000,01-2.000.000	0,90%
>=2.000.000,01	1,00%

Ο φόρος υπολογίζεται στη συνολική αξία του εκατό τοις εκατό (100%) της πλήρους κυριότητας του ακινήτου, όπως το δικαίωμα αυτό αναγράφεται στη δήλωση στοιχείων ακινήτων, απομειώνεται με βάση τον συντελεστή συνιδιοκτησίας της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 (Α' 58), εφόσον υφίσταται συνιδιοκτησία στην πλήρη ή ψιλή κυριότητα, και επιμερίζεται σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 2. Η αξία του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζεται σύμφωνα με το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Ε'.

Η παρούσα Ενότητα εφαρμόζεται, εφόσον η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας του υποκειμένου στον φόρο, όπως αυτή υπολογίζεται βάσει της Ενότητας Ε', υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

Η παρούσα Ενότητα δεν εφαρμόζεται για δικαιώματα επί γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού ούτε για δικαιώματα επί

των κτιρίων που είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό (100) ετών και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, καθώς και των αναλογούντων σε αυτά ποσοστών επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.

Δεν επιβάλλεται ο φόρος της παρούσας Ενότητας σε δικαιώμα επί οικοπέδου με ή χωρίς κτίσμα, όταν το ποσοστό συνιδιοκτησίας επί του εν λόγω οικοπέδου δεν υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%). Επιπλέον, το δικαίωμα επί του οικοπέδου δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του συντελεστή φόρου ανά κλιμάκιο αξίας της παρούσας Ενότητας, λαμβάνεται όμως υπόψη για τη συνολική αξία της περιουσίας του υποκειμένου στον φόρο για την παρούσα Ενότητα και την Ενότητα Ε'.

Η παρούσα Ενότητα δεν εφαρμόζεται για δικαιώματα επί ιστορικών διατηρητέων μνημείων ή έργων τέχνης, που προστατεύονται από τον Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α' 220) και δεν καταλαμβάνονται από το πέμπτο εδάφιο, καθώς και για δικαιώματα επί κτιρίων, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί μέχρι την 31η.12.2021 ως διατηρητέα, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 1577/1985 (Α' 210) εφόσον τα ως άνω μνημεία, έργα τέχνης ή κτίρια είναι προγενέστερα της 1ης Ιανουαρίου 1940, και για τα αναλογούντα σε αυτά ποσοστά επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.»

2. Στο τελευταίο εδάφιο της ενότητας Ε' του άρθρου 4 του ν. 4223/2013, οι λέξεις «Ειδικά για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετών 2022, 2023 και 2024» διαγράφονται, και η Ενότητα Ε' διαμορφώνεται ως εξής:

«Ε. Προσαύξηση του φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με τη συνολική αξία της περιουσίας.

Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. φυσικών προσώπων που προκύπτει από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, προσαυξάνεται ανάλογα με τη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας ως εξής:

- α) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και εξακόσιες πενήντα χιλιάδες (650.000) ευρώ, κατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%),
- β) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και οκτακόσιες χιλιάδες (800.000) ευρώ, κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%),
- γ) για αξία ακίνητης περιουσίας έως και ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%),
- δ) για αξία ακίνητης περιουσίας από ένα εκατομμύριο και ένα λεπτό (1.000.000,01) ευρώ και άνω, κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%).

Η προσαύξηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται, εφόσον η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

Για τον υπολογισμό της συνολικής αξίας της περιουσίας εφαρμόζεται το άρθρο 32 του ν. 3842/2010. Αν το οικόπεδο βρίσκεται σε περιοχή, η οποία δεν εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής των αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α' 43), για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας αυτού, το γινόμενο της συνολικής τιμής εκκίνησης του οικοπέδου και του συντελεστή οικοπέδου, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του 1, δεν μπορεί να είναι ανώτερο της τιμής ανά τετραγωνικό μέτρο, η οποία ελήφθη υπόψη για τον υπολογισμό του φόρου ακίνητης περιουσίας φυσικών προσώπων έτους 2013. Στη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού. Επίσης δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των κτιρίων που είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό (100) ετών και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, καθώς και των τυχόν αναλογούντων σε αυτά ποσοστών επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.

Δεν συνυπολογίζεται και η αξία των δικαιωμάτων επί ιστορικών διατηρητέων μνημείων ή έργων τέχνης που προστατεύονται από τον Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς και τα οποία δεν καταλαμβάνονται από το προηγούμενο εδάφιο, καθώς και των δικαιωμάτων επί κτιρίων τα οποία έχουν χαρακτηριστεί μέχρι την 31η.12.2021 ως διατηρητέα βάσει του ν. 1577/1985 (Α' 210), εφόσον τα ως άνω μνημεία, έργα τέχνης ή κτίρια είναι προγενέστερα της 1ης Ιανουαρίου 1940, και των αναλογούντων σε αυτά

ποσοστών επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.»

Άρθρο 94

Προϋποθέσεις για την υπαγωγή σε ρύθμιση οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση - Κατάργηση περ. γ) παρ. 6 υποπαρ. Α.2 παρ. Α άρθρου πρώτου ν. 4152/2013

Στην παρ. 6 της υποπαρ. Α.2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), περί διατάξεων για την πάγια ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών, καταργείται η περ. γ), και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Για την υπαγωγή στη ρύθμιση είναι απαραίτητα:

- α) η αναλυτική δήλωση όλων των εισοδημάτων, περιουσιακών στοιχείων και τυχόν οφειλών προς τρίτα πρόσωπα και
 - β) η διαπίστωση ότι έχουν υποβληθεί οι φορολογικές δηλώσεις της τελευταίας πενταετίας.
- γ) Καταργείται.»

Άρθρο 95

Παροχή δυνατότητας σε αλληλεγγύως ευθυνόμενα πρόσωπα να εξυπηρετήσουν απολεσθείσα ρύθμιση οφειλής - Προσθήκη περ. δ) στην παρ. 1 άρθρου 49 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 49 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 5104/2024, Α' 58), περί αλληλέγγυας ευθύνης, προστίθεται περ. δ), και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα πρόσωπα που είναι εκτελεστικοί πρόεδροι, διευθυντές, γενικοί διευθυντές, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, εντεταλμένοι στη διοίκηση και εκκαθαριστές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν εν τοις πράγμασι τη διαχείριση ή διοίκηση νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, ευθύνονται προσωπικά και αλληλέγγυα για την πληρωμή του φόρου εισοδήματος, παρακρατούμενου φόρου, κάθε επιρριπτόμενου φόρου, Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), που οφείλονται από αυτά τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, ανεξάρτητα από τον χρόνο βεβαίωσής τους, όπως και για τους τόκους, πρόστιμα, προσαυξήσεις και οποιεσδήποτε διοικητικές χρηματικές κυρώσεις επιβάλλονται επ' αυτών, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) Τα ανωτέρω πρόσωπα είχαν μια από τις ανωτέρω ιδιότητες είτε κατά τη διάρκεια λειτουργίας του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας είτε κατά τον χρόνο λύσης, διάλυσης ή συγχώνευσής τους είτε κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισής τους,

β) Οι οφειλές κατέστησαν ληξιπρόθεσμες κατά τη διάρκεια της θητείας τους υπό κάποια εκ των ανωτέρω ιδιοτήτων με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων.

Αν οι οφειλές διαπιστώνονται μετά από έλεγχο, ως αλληλεγγύως υπεύθυνα πρόσωπα κατά την έννοια της παρούσας νοούνται μόνο τα πρόσωπα στα οποία συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις των περ. α) και γ) κατά το φορολογικό έτος ή την περίοδο στην οποία ανάγονται οι οφειλές αυτές. Εάν οι φορολογικές οφειλές της παρούσας έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, η αλληλέγγυα ευθύνη βαρύνει και τα πρόσωπα στα οποία συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις των περ. α) και γ) κατά τον χρόνο που κάθε δόση της ρύθμισης κατέστη ληξιπρόθεσμη ή η ρύθμιση απωλέσθηκε. Για τα ποσά των τόκων, των προσαυξήσεων, των προστίμων και των λοιπών χρηματικών κυρώσεων, η αλληλέγγυα ευθύνη βαρύνει τα πρόσωπα που είναι αλληλεγγύως υπεύθυνα για την κύρια οφειλή επί της οποίας υπολογίζονται και επιβάλλονται τα ποσά αυτά.

γ) Οι εν λόγω οφειλές δεν καταβλήθηκαν ή δεν αποδόθηκαν στο Δημόσιο υπό υπαίτιότητα των ανωτέρω προσώπων. Το βάρος απόδειξης για τη μη ύπαρξη υπαιτιότητας φέρουν τα πρόσωπα της παρούσας.

δ) Ειδικά αν απωλεσθεί ρύθμιση στην οποία είχαν υπαχθεί οι εν λόγω οφειλές, τα πρόσωπα που ευθύνονται αλληλέγγυα δύνανται να επανεντάξουν, κατόπιν αίτησής τους, στο ίδιο καθεστώς ρύθμισης τις υπολειπόμενες οφειλές του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας για τις οποίες έχουν ευθύνη καταβολής.

Διατάξεις και όροι που διέπουν την αρχική ρύθμιση στην οποία γίνεται επανένταξη, εξακολουθούν να ισχύουν. Στα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας, παρέχεται πληροφόρηση για τις οφειλές για τις οποίες έχουν ευθύνη καταβολής μέσω των πληροφοριακών συστημάτων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 περί φορολογικού απορρήτου.

Ποσά που έχουν καταβληθεί στη Φορολογική Διοίκηση από πρόσωπα λόγω της αλληλεγγύας ευθύνης τους δεν επιστρέφονται. Ειδικά σε περίπτωση που τα πρόσωπα που ευθύνονται αλληλεγγύως υποβάλλουν αίτηση για επανένταξη των οφειλών τους σε ρύθμιση, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας περίπτωσης, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την απώλεια της ρύθμισης, δεν βαρύνονται με τόκους, προσαυξήσεις ή πρόστιμα που γεννώνται ως συνέπεια της απώλειας της ρύθμισης, τα οποία και εξακολουθούν να βαρύνουν το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζεται ο τρόπος εφαρμογής της ρύθμισης της παρούσας περίπτωσης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

2. Η περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 49 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.), πλην του πέμπτου εδαφίου αυτής, εφαρμόζεται και σε ρυθμίσεις οι οποίες έχουν απωλεσθεί έως την 1η.3.2025, εφόσον τα αλληλεγγύως ευθυνόμενα πρόσωπα που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της υποβάλλουν σχετική αίτηση στη Φορολογική Διοίκηση για την επανένταξη των οφειλών σε ρύθμιση. Με την απόφαση της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 49 καθορίζονται ο τρόπος εφαρμογής της ρύθμισης της παρούσας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 96

Προϋποθέσεις εισφοράς τίτλων από φυσικό πρόσωπο σε νομικό πρόσωπο ή οντότητα - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 42 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 42 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί μεταβίβασης τίτλων, οι λέξεις «πρέπει να έχει ως αντικείμενο εργασιών την άσκηση εμπορικής, παραγωγικής, αγροτικής δραστηριότητας ή παροχής υπηρεσιών και να εδρεύει σε συνεργάσιμο στον φορολογικό τομέα κράτος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πρέπει να εδρεύει σε συνεργάσιμο στον φορολογικό τομέα κράτος και η μεταβίβαση των τίτλων που αποκτήθηκαν από τον εισφέροντα να διενεργείται μετά την παρέλευση δύο (2) τουλάχιστον ετών από τη λήψη τους», και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Σε περίπτωση που οι μεταβιβαζόμενοι τίτλοι είναι εισηγμένοι σε χρηματιστηριακή αγορά, η τιμή κτήσης και η τιμή πώλησης καθορίζονται από τα δικαιολογητικά έγγραφα συναλλαγών, τα οποία εκδίδει η χρηματιστηριακή εταιρεία ή το πιστωτικό ίδρυμα ή οιοσδήποτε φορέας που διενεργεί συναλλαγές. Σε περίπτωση μεταβίβασης μη εισηγμένων τίτλων, η τιμή πώλησης προσδιορίζεται με βάση την αξία των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας που εκδίδει τους μεταβιβαζόμενους τίτλους κατά το χρόνο της μεταβίβασης ή το τίμημα ή αγοραία αξία που αναγράφεται στη σύμβαση μεταβίβασης, εφόσον αυτό είναι υψηλότερο. Στην περίπτωση εισφοράς από φυσικό πρόσωπο ημεδαπών ή αλλοδαπών τίτλων της παρ. 1 σε λήπτη που είναι ημεδαπό ή αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για την κάλυψη ή αύξηση κεφαλαίου του με αντάλλαγμα μετοχές ή εταιρικά μερίδια, ή μερίδες του λήπτη, ως τιμή πώλησης κατά την εισφορά λαμβάνεται η τιμή κτήσης των εισφερομένων τίτλων, υπό την προϋπόθεση ότι ο εισφέρων είναι ο μοναδικός μέτοχος ή εταίρος του λήπτη. Κατά τη μεταγενέστερη μεταβίβαση των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ή μερίδων που αποκτήθηκαν από τον εισφέροντα, ως τιμή κτήσης λαμβάνεται η αξία κτήσης των εισφερομένων τίτλων. Για την εφαρμογή του τρίτου και του τέταρτου εδαφίου, ο λήπτης πρέπει να εδρεύει σε συνεργάσιμο στον φορολογικό τομέα κράτος και η μεταβίβαση των τίτλων που αποκτήθηκαν από τον εισφέροντα να διενεργείται μετά την παρέλευση δύο (2) τουλάχιστον ετών από τη λήψη τους. Η τιμή κτήσης προσδιορίζεται με βάση την αξία των ιδίων κεφαλαίων

της εταιρείας που εκδίδει τους μεταβιβαζόμενους τίτλους κατά το χρόνο απόκτησης ή το τίμημα που αναγράφεται στη σύμβαση μεταβίβασης κατά το χρόνο της απόκτησης των τίτλων, εφόσον οιοιοδήποτε από τα ανωτέρω είναι χαμηλότερο. Ως τιμή κτήσης για τίτλους που έχουν αποκτηθεί λόγω κληρονομικής διαδοχής ή μεταβίβασης με χαριστική αιτία, λαμβάνεται η αξία βάσει της οποίας υπολογίστηκε ο φόρος κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής ή χορηγήθηκε απαλλαγή από αυτόν. Αν η τιμή κτήσης δεν μπορεί να προσδιορισθεί θεωρείται ότι είναι μηδενική. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, για τον προσδιορισμό της τιμής κτήσης λαμβάνονται υπόψη οι εταιρικές πράξεις που έχουν λάβει χώρα μέχρι τον χρόνο της μεταβίβασης. Σε περίπτωση διαδοχικών αποκτήσεων τίτλων, ως τιμή κτήσης λαμβάνεται η μέση τιμή κτήσης που προκύπτει από τη συνολική αξία κτήσης των τίτλων δια της συνολικής ποσότητας αυτών.»

Άρθρο 97

Μη καταχώριση ή εκπρόθεσμη καταχώριση ή ανακριβής καταχώριση των συναλλαγών διάθεσης του πετρελαίου θέρμανσης - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 147 Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Στην παρ. 9 του άρθρου 147 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), περί προστίμου σε μεταφοράς, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Στις περιπτώσεις μη καταχώρισης ή εκπρόθεσμης καταχώρισης ή ανακριβούς καταχώρισης των συναλλαγών πετρελαίου θέρμανσης στο Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Πετρελαίου Θέρμανσης εντός της προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερών του άρθρου 73 παρ. 2 περ. α' του παρόντος νόμου, επιβάλλεται ανά φορολογικό στοιχείο πρόστιμο εκατό (100) ευρώ, επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων.

Το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου δεν επιβάλλεται, εφόσον: α) η μη καταχωρισμένη συναλλαγή καταχωρίστηκε ή η εκπρόθεσμη καταχώριση έγινε εντός δεκαπέντε (15) ημερών από το πέρας της προθεσμίας της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 73 ή β) η ανακριβής καταχώριση διορθώθηκε εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την επίδοση στο μέλος ΔΙ.Π.Ε.ΘΕ. της κλήσης σε απολογία της παρ. 3 του άρθρου 152.

Στα μέλη ΔΙ.Π.Ε.ΘΕ., που καταλογίζονται κατά τα ανωτέρω πρόστιμα για εκπρόθεσμη ή ανακριβή καταχώριση συναλλαγών πετρελαίου θέρμανσης στο Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Πετρελαίου Θέρμανσης, επιβάλλεται ανά μέλος ΔΙ.Π.Ε.ΘΕ., ανά ημερολογιακό έτος, έναντι όλων των τελωνειακών αρχών, πρόστιμο έως χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, όταν το πλήθος των εκπροθέσμως ή ανακριβώς καταχωρημένων συναλλαγών ανά μέλος ΔΙ.Π.Ε.ΘΕ., είναι μέχρι πενήντα (50) φορολογικά στοιχεία, πρόστιμο τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ όταν το πλήθος των εκπροθέσμως ή ανακριβώς καταχωρημένων συναλλαγών, ανά μέλος ΔΙ.Π.Ε.ΘΕ. είναι από πενήντα ένα (51) έως εκατό (100) φορολογικά στοιχεία πρόστιμο έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ από εκατόν ένα (101) και μέχρι 150 φορολογικά στοιχεία και περαιτέρω πενήντα (50) ευρώ ανά 50 φορολογικά στοιχεία πέραν των 150 εφόσον το μέλος ΔΙ.Π.Ε.ΘΕ. υποβάλλει σχετική αίτηση στο αρμόδιο Τελωνείο και καταβάλλει το καταλογιζόμενο πρόστιμο με ταυτόχρονη παραίτηση από τα κατά το άρθρο 152 του ν. 2960/2001 καθοριζόμενα ένδικα μέσα εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση των καταλογιστικών Πράξεων.

Σε περίπτωση που μέλος ΔΙ.Π.Ε.ΘΕ., έχει προβεί σε μη καταχώριση συναλλαγών πετρελαίου θέρμανσης ανεξαρτήτως αριθμού ή σε εκπρόθεσμη ή ανακριβή καταχώριση άνω των εκατόν πενήντα (150) φορολογικών στοιχείων ανά ημερολογιακό έτος ή σε εκπρόθεσμη ή ανακριβή καταχώριση κάτω των εκατόν πενήντα (150) φορολογικών στοιχείων αλλά διαπιστώνεται από τις αρμόδιες αρχές τέλεση λαθρεμπορίας, επιβάλλεται και ποινή διαγραφής του μέλους από το μητρώο ΔΙ.Π.Ε.ΘΕ.. Δεν συνιστά παράβαση, κατά τα ανωτέρω, ανακριβής δήλωση η οποία επανεισήχθη διορθωμένη στο ως άνω σύστημα από μέλος ΔΙ.Π.Ε.ΘΕ., εντός της προβλεπόμενης από το άρθρο 73 παρ. 2 περ. α' του παρόντος νόμου προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερών. Στις περιπτώσεις που η εκπρόθεσμη καταχώριση στο

Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Πετρελαίου Θέρμανσης αφορά ακύρωση εμπρόθεσμης καταχώρισης και εκ νέου καταχώριση της ίδιας συναλλαγής με προσθήκη του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου του αγοραστή πετρελαίου θέρμανσης, κατόπιν αποστολής σχετικού ηλεκτρονικού μηνύματος στα μέλη του Μητρώου ΔΙ.ΠΕ.ΘΕ. από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών και εντός της ορισθείσας σε αυτό προθεσμίας, δεν οφείλονται τα πρόστιμα που προβλέπονται στα προηγούμενα εδάφια της παρούσας παραγράφου. Καταλογιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί για τις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου ανακαλούνται, μετά από σχετική αίτηση του μέλους Μητρώου ΔΙ.ΠΕ.ΘΕ., από την εκδούσα τελωνειακή αρχή και τυχόν καταβληθέντα ποσά επιστρέφονται.»

Άρθρο 98

Απαλλαγή των ενδοομιλικών μερισμάτων από τον φόρο εισοδήματος και προϋποθέσεις απαλλαγής εισοδήματος από υπεραξία μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής σε νομικά πρόσωπα - Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 48, προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 48Α, τροποποίηση παρ. 40 και προσθήκη παρ. 92 στο άρθρο 72 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στο άρθρο 48 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί απαλλαγής ενδοομιλικών μερισμάτων από τον φόρο εισοδήματος, προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Τα ενδοομιλικά μερίσματα που εισπράττει ένα νομικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, από νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο εκτός της Ε.Ε., απαλλάσσονται από τον φόρο, αν το νομικό πρόσωπο που προβαίνει στη διανομή, σωρευτικά:

- α) έχει τη νομική μορφή κεφαλαιουχικής εταιρείας με βάση το δικαίωμα του κράτους εγκατάστασής του,
- β) δεν είναι εγκατεστημένο σε μη συνεργάσιμο κράτος, σύμφωνα με το άρθρο 65,
- γ) υπόκειται, χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής, σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων ή άλλο παρόμοιο φόρο,
- δ) ο λήπτης φορολογούμενος κατέχει ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας ή του πλήθους του μετοχικού ή βασικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του νομικού προσώπου που διανέμει και
- ε) το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής διακρατείται τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Η παρούσα ισχύει επίσης για τα ενδοομιλικά μερίσματα από μόνιμες εγκαταστάσεις εταιρειών κρατών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που βρίσκονται στην Ελλάδα και προέρχονται από τις θυγατρικές τους σε άλλο κράτος. Οι παρ. 3 έως 6 εφαρμόζονται αναλόγως και στα εισοδήματα της παρούσας.»

2. Στο άρθρο 48Α του Κ.Φ.Ε., περί προϋποθέσεων απαλλαγής εισοδήματος από υπεραξία μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής σε νομικά πρόσωπα, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Το εισόδημα που προκύπτει από την υπεραξία μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής σε νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο εκτός της Ε.Ε., που εισπράττει ένα νομικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, απαλλάσσεται από τον φόρο, αν το νομικό πρόσωπο του οποίου οι τίτλοι μεταβιβάζονται πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) έχει τη νομική μορφή κεφαλαιουχικής εταιρείας με βάση το δικαίωμα του κράτους εγκατάστασής του,
- β) δεν είναι εγκατεστημένο σε μη συνεργάσιμο κράτος, σύμφωνα με το άρθρο 65,
- γ) υπόκειται, χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής, σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων ή άλλο παρόμοιο φόρο,
- δ) το μεταβιβάζον νομικό πρόσωπο κατέχει ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας ή του πλήθους του μετοχικού κεφαλαίου ή βασικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του νομικού προσώπου του οποίου οι τίτλοι συμμετοχής μεταβιβάζονται και
- ε) το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής διακρατείται τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Οι παρ. 2 και 3 εφαρμόζονται αναλόγως και στα εισοδήματα

της παρούσας.»

3. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 40 του άρθρου 72 του Κ.Φ.Ε., περί μεταβατικών διατάξεων, οι λέξεις «των παραγράφων 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 1, 2 και 7», και η παρ. 40 διαμορφώνεται ως εξής:

«40. Τα φορολογικά πλεονεκτήματα των παρ. 1, 2 και 7 του άρθρου 48 και της παρ. 1 του άρθρου 63 δεν παρέχονται σε ρύθμιση ή σειρά ρυθμίσεων οι οποίες, έχοντας τεθεί σε εφαρμογή με κύριο σκοπό ή έναν από τους κύριους σκοπούς την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος που παρακλύει το αντικείμενο ή τον σκοπό του παρόντος, δεν είναι γνήσιες ως προς όλα τα σχετικά γεγονότα και τις συνθήκες. Μια ρύθμιση μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα από ένα στάδια ή μέρη. Για τους σκοπούς της παραγράφου αυτής, μια ρύθμιση ή σειρά ρυθμίσεων θεωρείται μη γνήσια στον βαθμό που δεν τίθεται σε εφαρμογή για βάσιμους εμπορικούς λόγους που απηχούν την οικονομική πραγματικότητα.»

4. Στο άρθρο 72 του Κ.Φ.Ε., περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 92 ως εξής:

«92. Οι ζημιές των νομικών προσώπων του άρθρου 45, που προέρχονται από τη μεταβίβαση τίτλων συμμετοχής της παρ. 4 του άρθρου 48Α μπορούν να αναγνωριστούν προς έκπτωση μετά την 1η Ιανουαρίου 2025 υπό την προϋπόθεση ότι έχουν αποτιμηθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023 και έχουν εγγραφεί στα βιβλία της εταιρείας ή αποτυπώνονται σε οικονομικές καταστάσεις ελεγχμένες από ορκωτούς ελεγκτές. Η έκπτωση των ζημιών του πρώτου εδαφίου αναγνωρίζεται, μόνο αν αυτές καταστούν οριστικές έως την 31η Δεκεμβρίου 2026. Αν οι ζημιές, κατά τον χρόνο οριστικοποίησης, είναι μικρότερες από τις ζημιές που αποτιμήθηκαν, αναγνωρίζεται το μικρότερο ποσό και αν είναι μεγαλύτερες, αναγνωρίζεται μόνο το ποσό που αποτιμήθηκε.»

Άρθρο 99

Φορολογική μεταχείριση ωφέλειας από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους νομικών προσώπων, νομικών οντοτήτων και φυσικών προσώπων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 21 και παρ. 5 άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στην παρ. 6 του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172, Α' 167) προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η ωφέλεια επιχείρησης που προκύπτει από την παραίτηση πιστώτριας επιχείρησης από την εισπράξη χρέους στο πλαίσιο αμοιβαίας συμφωνίας ή δικαστικού συμβιβασμού, η οποία λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους συνεργασίας, αποτελεί εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων του άρθρου 62 του ν. 4389/2016. Στην περίπτωση αυτή δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί φορολογίας δωρεών του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών, και Κερδών από Τυχρά Παίγνια ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (Α' 266). Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, η ωφέλεια που προκύπτει από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν. 4354/2015 (Α' 176) στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού ή από συμφωνίες που συνάπτονται βάσει του ν. 4469/2017 (Α' 62) ή στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού του ν. 4738/2020 (Α' 207) ή σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος μετά τη λέξη «διατάξεις» προστίθενται οι λέξεις «του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 21» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 21, των παρ. 2, 3 και 6 του άρθρου 37 και της παρ. 6 του άρθρου 42 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες του άρθρου 45. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 37 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί

κάτοικοι αλλοδαπής και δεν διατηρούν στην Ελλάδα μόνιμη εγκατάσταση.»

3. Οι παρ. 1 και 2 ισχύουν για φόρους για τους οποίους η υποχρέωση καταβολής αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2024 και μετά.

Άρθρο 100
Μεταβατικές διατάξεις Μέρους ΣΤ'

1. Τα άρθρα 84, περί υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων και καταβολής του φόρου, και 86, περί οριστικοποίησης προσυμπλήρωσης δήλωσης για τον προσδιορισμό εισοδήματος φυσικών προσώπων, ισχύουν για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2024 και εφεξής.

2. Το άρθρο 85, περί υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων και καταβολής του φόρου, ισχύει για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2024 και εφεξής.

ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) 1907/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 18ης
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006 ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) 1272/2008
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 16ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

Άρθρο 101
Χορήγηση εξαιρέσεων από τον Κανονισμό
(ΕΚ) 1907/2006
(παρ. 3 άρθρου 2 Κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006)

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας δύναται να χορηγούνται εξαιρέσεις από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006 για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων, καθώς και για την τροποποίηση της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 793/93 του Συμβουλίου και του Κανονισμού (ΕΚ) 1488/94 της Επιτροπής, καθώς και της Οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (L 396) σε συγκεκριμένες περιπτώσεις για ορισμένες ουσίες υπό καθαρή μορφή, σε μείγμα ή σε αντικείμενο, εφόσον απαιτείται για λόγους εθνικής άμυνας.

2. Με όμοιες αποφάσεις δύναται να καθορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης και τροποποίησης των ανωτέρω εξαιρέσεων.

Άρθρο 102
Χορήγηση εξαιρέσεων από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008
(παρ. 4 άρθρου 1 Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008)

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας δύναται να χορηγούνται εξαιρέσεις από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2006 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των Οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 (L 353) σε συγκεκριμένες περιπτώσεις για ορισμένες ουσίες ή μείγματα, εφόσον απαιτείται για λόγους εθνικής άμυνας.

2. Με όμοιες αποφάσεις δύναται να καθορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης και τροποποίησης των ανωτέρω εξαιρέσεων.

ΜΕΡΟΣ Η'
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 103
Μονάδες και αρμοδιότητες της Αρχής Καταπολέμησης
της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές
Δραστηριότητες - Τροποποίηση παρ. 2 έως 4
άρθρου 48 ν. 4557/2018

1. Στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί των μονάδων και αρμοδιοτήτων της Αρχής τα εδάφια δεύτερο έως έβδομο διαγράφονται, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Η Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή αντίστοιχης σοβαρής οικονομικής εγκληματικότητας, κατά προτίμηση δε και με γνώση της αγγλικής γλώσσας.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 48 του ν. 4557/2018 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην υποπερ. αα) της περ. α), οι λέξεις «από το Αρχηγείο» και οι λέξεις «ή την Υ.Π.Ο.Α.Δ.Η.Ε.» διαγράφονται, β) στην περ. β), το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο διαγράφονται, γ) στην περ. γ), οι λέξεις «στο άρθρο 187Α» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στα άρθρα 187Α και 187Β», δ) προστίθεται περ. στ), και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Β' Μονάδα Χρηματοοικονομικών Κυρώσεων
α) Η Β' Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δύο (2) μέλη της Αρχής με γνώση της αγγλικής γλώσσας, και ειδικότερα:
αα) ένα στέλεχος της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη,
ββ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Εξωτερικών που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό.

β) Η Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων τρομοκρατίας κατά προτίμηση δε και με γνώση της αγγλικής γλώσσας.

γ) Το προσωπικό της Μονάδας συγκεντρώνει και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Αρχή από τις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές ή περιέρχονται σε αυτήν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο και αφορούν την τέλεση πράξης από αυτές που περιγράφονται στα άρθρα 187Α και 187Β ΠΚ. Ομοίως, διερευνά και αξιολογεί κάθε τέτοια πληροφορία που διαβιβάζεται στην Αρχή από φορείς της αλλοδαπής, με τους οποίους και συνεργάζεται για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής.

δ) Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Μονάδας είναι αρμόδιοι για τις ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο 43 σχετικά με την εφαρμογή του μέτρου της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που επιβάλλεται με Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και των οργάνων του και με Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Μονάδα είναι επίσης αρμόδια για τον προσδιορισμό των προσώπων που σχετίζονται με την τρομοκρατία και τη δέσμευση των περιουσιακών τους στοιχείων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 50.

ε) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα συντάσσει έκθεση των πεπραγμένων της, η οποία υποβάλλεται μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους στους Υπουργούς Εξωτερικών, Δικαιοσύνης

και Προστασίας του Πολίτη.

στ) Η Μονάδα συμμετέχει σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και σε φορείς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αντίστοιχων με αυτήν αρχών, παρακολουθεί τις εργασίες τους και συμμετέχει σε ομάδες εργασίας των εν λόγω φορέων για θέματα αρμοδιότητάς της.»

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 4557/2018 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην υποπερ. δδ) της περ. α), οι λέξεις «με πτυχίο νομικής σχολής νομικού τμήματος» διαγράφονται, β) στην περ. β), το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο διαγράφονται, γ) στην περ. γ): γα) στο πρώτο εδάφιο, πριν από τις λέξεις «και προβαίνει κατά την κρίση της» προστίθενται οι λέξεις «όπως έχουν κατανεμηθεί σε αυτήν με απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου του άρθρου 25 του ίδιου νόμου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 27 του ίδιου νόμου», δ) στο τέταρτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «εφαρμόζεται αναλόγως», προστίθενται οι λέξεις «, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 29 του ίδιου νόμου», ε) στο ένατο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης» προστίθενται οι λέξεις «με απόφαση του Προέδρου της Αρχής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 31 και την παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 5026/2023 (Α' 45)» και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων, η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Γ' Μονάδα Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

α) Η Γ' Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη της Αρχής κατά προτίμηση δε και με γνώση της αγγλικής γλώσσας και ειδικότερα:

αα) ένα στέλεχος από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό,

ββ) ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο,

γγ) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο,

δδ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό.

β) Η Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στον έλεγχο περιουσιακών στοιχείων και τη διερεύνηση οικονομικών συναλλαγών.

γ) Η Μονάδα δέχεται τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 5026/2023 (Α' 45), όπως έχουν κατανεμηθεί σε αυτήν με απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου του άρθρου 25 του ίδιου νόμου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 27 του ίδιου νόμου, και προβαίνει κατά την κρίση της σε δειγματοληπτικό ή στοχευμένο έλεγχο των δηλώσεων αυτών εφαρμόζοντας κριτήρια και τεχνικές ανάλυσης κινδύνου. Στο πλαίσιο αυτό διερευνά και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται ή περιέρχονται στην Αρχή σχετικά με τη μη υποβολή ή με ανακρίβειες των δηλώσεων αυτών. Ο έλεγχος, εκτός από τη διαπίστωση της υποβολής και του αληθούς περιεχομένου της δήλωσης, περιλαμβάνει τη διακρίβωση κατά πόσον η απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων ή η επαύξηση υφιστάμενων δικαιολογείται από το ύψος των πάσης φύσεως εσόδων των υπόχρεων σε δήλωση προσώπων, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσής τους. Η παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 5026/2023 εφαρμόζεται αναλόγως, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 29 του ίδιου νόμου.

Η Μονάδα προβαίνει κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τα ανωτέρω, σε έλεγχο των δηλώσεων:

αα) των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων της Βουλής και της Γενικής Κυβέρνησης,

ββ) των Γενικών Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων,

γγ) των Προέδρων, των Αντιπροέδρων, των Διοικητών και των διευθυνόντων συμβούλων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημόσιων επιχειρήσεων και δημόσιων οργανισμών,

δδ) του Προέδρου και των Αντιπροέδρων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

εε) των ιδιοκτητών, των εκδοτών, των βασικών μετόχων, των προέδρων, των διευθυνόντων συμβούλων, των διαχειριστών,

καθώς και των γενικών διευθυντών και των διευθυντών ειδήσεων και ενημέρωσης κάθε μορφής επιχειρήσεων ή εταιρειών που κατέχουν άδεια λειτουργίας ή εν γένει έχουν την εκμετάλλευσή: i) τηλεοπτικών σταθμών, ελεύθερης λήψης ή παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών, ii) επιχειρήσεων ή εταιρειών που εκμεταλλεύονται ή εκδίδουν ημερήσια ή περιοδικά έντυπα πανελληνίας κυκλοφορίας,

στστ) των Αρχηγών και των Υπαρχηγών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Σε εξαιρετικά σύνθετες περιπτώσεις ελέγχου δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, με απόφαση του Προέδρου της Αρχής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 31 και την παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 5026/2023, η Μονάδα μπορεί να αναθέτει τη διερεύνηση λογιστικής ή οικονομικής πραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων σε ορκωτούς ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο που τηρείται στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και σε ειδικούς επιστήμονες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, οι οποίοι εξετάζουν λεπτομερώς τα στοιχεία των δηλώσεων και των αντίστοιχων δικαιολογητικών και συντάσσουν αναλυτική έκθεση που υποβάλλεται στη Μονάδα για την υποβοήθηση του έργου της. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται η διαδικασία, ο προϋπολογισμός και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας. Η Μονάδα παρέχει κατευθυντήριες οδηγίες στα υπόχρεα προς δήλωση περιουσιακής κατάστασης πρόσωπα και στους αρμόδιους φορείς για τη σύνταξη καταλόγων υπόχρεων προσώπων, καθώς και για οποιαδήποτε λεπτομέρεια εμπίπτει στην αρμοδιότητά της. Μπορεί δε να καλεί τους ελεγχόμενους για να δώσουν διευκρινίσεις ή να προσκομίσουν συμπληρωματικά παραστατικά στοιχεία ή να προβούν σε οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια που σχετίζεται με τον έλεγχο, μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 5026/2023.

δ) Μετά το πέρας ενός ελέγχου, η Μονάδα αποφασίζει αν πρέπει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να παραπεμφθεί με αιτιολογημένο πόρισμά της στον αρμόδιο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 5026/2023, Εισαγγελέα, εφόσον τα συλλεγόμενα στοιχεία κρίνονται επαρκή για μια τέτοια παραπομπή. Αν συντρέχει περίπτωση καταλογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 5026/2023, το πόρισμα αποστέλλεται και στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αν διαπιστωθεί ανάγκη διερεύνησης θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα φορολογικής ή άλλης αρχής, το πόρισμα αποστέλλεται και στην αρχή αυτή. Υπόθεση που έχει αρχειοθετηθεί μπορεί οποτεδήποτε να ανασυρθεί για να συνεχισθεί ο έλεγχος ή να συσχετισθεί με οποιαδήποτε άλλη έρευνα της Αρχής.

ε) Η Μονάδα συμμετέχει σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και σε φορείς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αντίστοιχων με αυτήν αρχών, παρακολουθεί τις εργασίες τους και συμμετέχει σε ομάδες εργασίας των εν λόγω φορέων για θέματα αρμοδιότητάς της.

στ) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα συντάσσει έκθεση των πεπραγμένων της, η οποία υποβάλλεται μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, καθώς και στους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»

Άρθρο 104

Προσωπικό και λειτουργία της Αρχής - Αντικατάσταση άρθρου 51 ν. 4557/2018

Το άρθρο 51 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί προσωπικού και λειτουργίας της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 51

Προσωπικό και λειτουργία της Αρχής

1. Για τις ανάγκες των Μονάδων της Αρχής και του Αυτοτελούς Γραφείου Διοικητικής Υποστήριξης συστήνονται ενενήντα

τρεις (93) οργανικές θέσεις και δύο (2) θέσεις συνεργατών - μετακλητών υπαλλήλων.

Οι θέσεις του πρώτου εδαφίου πληρούνται με πρόσληψη, διορισμό, μετάταξη και απόσπαση.

2. Η Αρχή στελεχώνεται από μόνιμους δημοσίου υπαλλήλους, υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και έως δύο (2) συνεργάτες μετακλητούς υπαλλήλους, οι οποίοι καταλαμβάνουν αντίστοιχες θέσεις της παρ. 1. Η πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων γίνεται:

α) με διορισμό ή πρόσληψη, μετά από εισήγηση του Προέδρου της Αρχής, σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α' 6) και το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί ετήσιου προγραμματισμού ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα, με εξαίρεση τον διορισμό των συνεργατών - μετακλητών υπαλλήλων. Για την πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού εφαρμόζεται, κατ' αναλογία, το άρθρο 57 του ν. 5043/2023 (Α' 91), περί πρόσληψης προσωπικού. Οι συνεργάτες - μετακλητοί υπάλληλοι διαθέτουν πέντε (5) τουλάχιστον έτη εμπειρίας στα αντικείμενα της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και προσλαμβάνονται κατ' επιλογή του Προέδρου, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά αναλογικά των άρθρων 46 έως 48 του ν. 4622/2019, περί της στελέχωσης των ιδιαίτερων γραφείων.

β) με μετάταξη ή απόσπαση μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί σε φορείς στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

3. Πέραν του ανωτέρω προσωπικού, στην Αρχή δύναται να αποσπάζεται προσωπικό ως εξής:

α) ένστολοι από την Ελληνική Αστυνομία, το Πυροσβεστικό Σώμα και το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή,

β) δικαστικοί υπάλληλοι των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, η απόσπαση των οποίων διενεργείται, ύστερα από πρόταση του Προέδρου της Αρχής, σύμφωνα με τον Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) και

γ) στελέχη της Τράπεζας της Ελλάδος, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχου.

4. Οι αποσπάσεις της περ. β) της παρ. 2 και των περ. α) και γ) της παρ. 3 διενεργούνται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου φορέα προέλευσης, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης περί αποσπάσεων. Οι αποσπάσεις των ενστόλων της Ελληνικής Αστυνομίας, της περ. α, της παρ. 3, διενεργούνται με απόφαση του προέδρου της Αρχής ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη. Το σύνολο των θέσεων των αποσπασμένων υπαλλήλων των παρ. 2 και 3 δεν δύναται να υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) των θέσεων της παρ. 1. Οι υπάλληλοι της παρ. 3 δύναται να καταλαμβάνουν θέσεις προϊσταμένων εντός της Αρχής, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 13.

5. Η χρονική διάρκεια των αποσπάσεων στην Αρχή ορίζεται σε τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης για μία (1) φορά και αρχίζει από την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας του αποσπασμένου υπαλλήλου στην Αρχή. Η διαδικασία της απόσπασης των παρ. 2 και 3 ολοκληρώνεται μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση της απόφασης του Προέδρου της Αρχής στον φορέα προέλευσης, με την επιφύλαξη των αποσπάσεων των υπαλλήλων της περ. β) της παρ. 3.

Η απόσπαση ανανεώνεται, με την ίδια ως άνω διαδικασία δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της και λήγει οποτεδήποτε για λόγους αναγκαστικούς αποκλειστικά στην άσκηση των καθηκόντων του αποσπασμένου προσωπικού ή κατόπιν αίτησής του, ύστερα από απόφαση του Προέδρου της Αρχής.

Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων υπαλλήλων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για τη βαθμολογική και μισθολογική τους εξέλιξη, καθώς και για κάθε άλλη συνέπεια.

6. Υπάλληλος που προσλαμβάνεται, διορίζεται ή μετατάσσεται στην Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 2, δεν μπορεί να μεταταχθεί ή

αποσπαστεί σε άλλο φορέα πριν παρέλθει χρονικό διάστημα έξι (6) ετών από την πράξη πρόσληψης, διορισμού ή μετάταξης. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για αποσπάσεις στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AMLA), που έχει συσταθεί δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1620 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2024, σχετικά με τη σύσταση της Αρχής για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010, (ΕΕ) 1094/2010 και (ΕΕ) 1095/2010 (Σειρά L/19.6.2024).

7. Τα προσόντα που απαιτούνται για την πρόσληψη, τον διορισμό ή τη μετάταξη στην Αρχή ορίζονται στο π.δ. 85/2022 (Α' 237), με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στον Οργανισμό της Αρχής. Το προσωπικό της Αρχής διαθέτει την απαιτούμενη επισημονική κατάρτιση, ακεραιότητα, υπηρεσιακή εμπειρία και ικανότητα για την ανάληψη θέσης σε Μονάδα της Αρχής, καθώς και άριστο υπηρεσιακό μητρώο, κατά προτίμηση δε και γνώση της αγγλικής γλώσσας. Δεν πρέπει να συντρέχουν σε αυτό τα κωλύματα διορισμού του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26). Η κάλυψη των θέσεων ευθύνης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, γίνεται μόνο από υπαλλήλους που κατέχουν οργανική θέση στην Αρχή.

8. Για τις αποδοχές του προσωπικού της Αρχής, εφαρμόζεται το άρθρο 51Α.

9. Ο Πρόεδρος της Αρχής αποφασίζει για την κατανομή των υποθέσεων, καθώς και τις περιπτώσεις στις οποίες είναι αναγκαία η εμπλοκή δύο (2) ή και όλων των Μονάδων στην έρευνα της ίδιας υπόθεσης.

10. Για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου του Προέδρου της Αρχής, συνιστάται Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Υποστήριξης, στο οποίο κατανέμονται έως δέκα (10) εκ των θέσεων της παρ. 1, υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο και στελεχώνεται, σύμφωνα με το παρόν.

11. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της κάθε Μονάδας μεριμνούν για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και τη συνεχή κατάρτιση του προσωπικού της, συντονίζουν, επιβλέπουν και αξιολογούν το έργο του και λαμβάνουν μέτρα για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Μονάδας. Στο τέλος κάθε έτους ο Πρόεδρος συντάσσει έκθεση για την απόδοση και τη συμπεριφορά κάθε υπαλλήλου της Αρχής, την οποία, για τους αποσπασμένους υπαλλήλους, αποστέλλει στον φορέα προέλευσης του υπαλλήλου. Η αξιολόγηση του προσωπικού και των προϊσταμένων διενεργείται κατ' ανάλογη εφαρμογή του ν. 4940/2022 (Α' 112) και επέχει θέση αξιολόγησης που εφαρμόζεται στον δημόσιο τομέα.

12. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ο Πρόεδρος, τα μέλη και το προσωπικό της Αρχής τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας και απέχουν από την εξέταση υποθέσεων για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων ή στις οποίες εμπλέκονται πρόσωπα συγγενικά ή οικεία. Επιπλέον, τηρούν εξεμύθεια για πληροφορίες των οποίων λαμβάνουν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η υποχρέωση αυτή διατηρείται και μετά την εκούσια ή ακούσια αποχώρησή τους από την Αρχή. Η παράβαση του καθήκοντος εξεμύθειας τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

13. Με απόφαση του Προέδρου της Αρχής:

α) καθορίζεται ο Οργανισμός της Αρχής, κατανέμονται και ανακατανέμονται οι θέσεις της παρ. 1 ανά κατηγορία εκπαίδευσης, ανά εργασιακή σχέση, κλάδο και ειδικότητα, προς κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών της Αρχής,

β) τοποθετούνται ή μετακινούνται οι υπάλληλοι στις επιμέρους μονάδες της Αρχής,

γ) που εκδίδεται έως την 20ή Δεκεμβρίου κάθε έτους, καθορίζονται και κατανέμονται στις οργανικές μονάδες της Αρχής οι προτεραιότητες και οι στόχοι για το επόμενο έτος αναφοράς και

δ) ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της Αρχής και των επιμέρους μονάδων της, τον κανονισμό λειτουργίας, τη διαδικασία επιλογής προϊσταμένων, τις ειδικότερες αρμοδιότητες του Προέδρου, των μελών και του προσωπι-

κού τους, τον τρόπο διαχείρισης των υποθέσεων και τη συνεργασία της Αρχής και των επιμέρους Μονάδων με τις εθνικές και τις αλλοδαπές αρχές και κάθε άλλο θέμα αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής.»

Άρθρο 105
Μισθολογικό καθεστώς Αρχής -
Προσθήκη άρθρου 51Α στον ν. 4557/2018

Στον ν. 4557/2018 (Α' 139), προστίθεται άρθρο 51Α, ως εξής:

«Άρθρο 51Α
Μισθολογικό καθεστώς Αρχής -
Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Στον Πρόεδρο και τα μέλη της Αρχής καταβάλλεται αποζημίωση. Στο σύνολο του προσωπικού που υπηρετεί στην Αρχή καταβάλλονται, πέραν των αποδοχών της θέσης τους, πρόσθετες αμοιβές οι οποίες δεν υπόκεινται σε κρατήσεις υπέρ τρίτων.

2. Στους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Αρχή εξακολουθεί να καταβάλλεται:

α) η προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί διασφάλισης αποδοχών, στο ύψος που αυτή έχει προσδιοριστεί κατά την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας στην Αρχή και

β) η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν. 4354/2015.

Στους προϊστάμενους των οργανικών μονάδων της Αρχής καταβάλλεται, για όσο χρόνο ασκούν τα συγκεκριμένα καθήκοντα, το αντίστοιχο με τη θέση μηνιαίο επίδομα, όπως αυτό ορίζεται με τις ισχύουσες διατάξεις.

3. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν με απόσπαση στην Αρχή λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων της οργανικής τους θέσης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4354/2015. Οι αποδοχές του αποσπασθέντος προσωπικού συνεχίζουν να καταβάλλονται από την υπηρεσία προέλευσής του, σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4407/2016 (Α' 134) κατ' εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4354/2015.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η αποζημίωση του Προέδρου και των μελών της Αρχής, καθώς και οι πρόσθετες αμοιβές του προσωπικού της παρ. 1.

5. Με απόφαση του Προέδρου, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 20 του ν. 4354/2015, περί αποζημίωσης για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου και αποζημίωσης για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου, το προσωπικό της Αρχής λαμβάνει αποζημίωση για υπερωριακή εργασία και εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, σύμφωνα με τον ν. 4270/2014 (Α' 143) και το π.δ. 54/2018 (Α' 103).»

Άρθρο 106
Πειθαρχικά συμβούλια - Προσθήκη άρθρου 51Β
στον ν. 4557/2018

Στον ν. 4557/2018 (Α' 139), προστίθεται άρθρο 51Β, ως εξής:

«Άρθρο 51Β
Πειθαρχικά συμβούλια - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι υπάλληλοι κάθε Μονάδας, που παραβαίνουν υπαίτια τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους, υπέχουν, ανεξάρτητα από την ποινική, και πειθαρχική ευθύνη. Η πειθαρχική διαδικασία που ακολουθείται, έχει ως εξής:

α) Για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Αρχή, εφαρμόζονται τα άρθρα 103 έως 151 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), με την επιφύλαξη των περ. β) και γ) της παρούσας,

β) ειδικά για τους αποσπασμένους υπαλλήλους, οι οποίοι προέρχονται από φορείς εκτός του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα

Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., η πειθαρχική δίωξη ασκείται και η υπόθεση εκδικάζεται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα των φορέων από τους οποίους προέρχονται, ύστερα από αναφορά του Προέδρου της Αρχής προς αυτά,

γ) για τους Προϊσταμένους των Α', Β' και Γ' Μονάδων, την πειθαρχική δίωξη ασκεί ο Πρόεδρος της Αρχής,

δ) για τα μέλη των Μονάδων, η πειθαρχική δίωξη ασκείται, κατά περίπτωση, από τον εποπτευόμενο Υπουργό ή Διοικητή ή Πρόεδρο του φορέα προέλευσης, ύστερα από αναφορά του Προέδρου της Αρχής προς τα πειθαρχικά συμβούλια των φορέων προέλευσης και η υπόθεση εκδικάζεται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα των φορέων αυτών,

ε) για τον Πρόεδρο, η πειθαρχική δίωξη ασκείται και η υπόθεση εκδικάζεται από τα όργανα που προβλέπονται στο Σύνταγμα και τον Κώδικα Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109).

2. Με απόφαση του Προέδρου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συστήνεται και συγκροτείται το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Αρχής, στη σύνθεση του οποίου μετέχουν:

α) ο Προϊστάμενος της Α' Μονάδας της Αρχής με τον αναπληρωτή του που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής και

β) δύο (2) Πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι ορίζονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Η θητεία του Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζεται διετής. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η αμοιβή των μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Αρχής έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για την άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας στους υπαλλήλους που υπηρετούν με οργανική θέση στην Αρχή, καθώς και στους αποσπασμένους από φορείς εντός του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., εκτός των Προϊσταμένων των Α', Β' και Γ' Μονάδων της Αρχής, για τους οποίους αρμόδιο πειθαρχικό όργανο σε πρώτο και τελευταίο βαθμό είναι το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.. Για την αρμοδιότητα του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 120 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ..

3. Αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για να κρίνει σε δεύτερο βαθμό το λοιπό προσωπικό της Αρχής που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Πειθαρχικού Συμβουλίου αυτής είναι το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.. Αν κρίνονται υπάλληλοι της Αρχής, στο ως άνω Πειθαρχικό Συμβούλιο μετέχει, αντί του μέλους που προβλέπεται στην περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 146Α, ο Πρόεδρος της Αρχής, ο οποίος, με απόφασή του, ορίζει ως αναπληρωτή του Προϊστάμενο Μονάδας της Αρχής, πριν από την έναρξη λειτουργίας του Συμβουλίου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται ο ειδικότερος τρόπος λειτουργίας του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. 1.»

Άρθρο 107
Υπηρεσιακό συμβούλιο - Προσθήκη άρθρου 51Γ
στον ν. 4557/2018

Στον ν. 4557/2018 (Α' 139), προστίθεται άρθρο 51Γ, ως εξής:

«Άρθρο 51Γ
Υπηρεσιακό Συμβούλιο

Συστήνεται και συγκροτείται, με απόφαση του Προέδρου της Αρχής, πενταμελές Υπηρεσιακό Συμβούλιο για το πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή. Στη σύνθεση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου μετέχουν με θητεία δύο (2) ετών:

α) Ο Προϊστάμενος της Α' Μονάδας της Αρχής, ως Πρόεδρος,

με τον αναπληρωτή του που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής,

β) ο Επικεφαλής του Τμήματος Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης της Α' Μονάδας της Αρχής με το νόμιμο αναπληρωτή του, που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου,

γ) ο Προϊστάμενος άλλης Μονάδας που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του, με κλήρωση και

δ) δύο (2) αιρετοί εκπρόσωποι του προσωπικού της Αρχής που έχουν οργανική θέση στον φορέα με τους αναπληρωτές τους κατά τη σειρά εκλογής τους. Μέχρι τη διενέργεια εκλογών ανάδειξης αιρετών εκπροσώπων, το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του παρόντος λειτουργεί νόμιμα με τα τρία (3) τακτικά μέλη.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

Άρθρο 108

Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, αρμοδιότητες και διάρθρωση Διεύθυνσης Υλοποίησης Δράσεων Δανειακής Στήριξης και Διεύθυνσης Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 273, αντικατάσταση άρθρου 276B και προσθήκη άρθρου 276Γ στον ν. 4738/2020

1. Η παρ. 3 του άρθρου 273 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί της διάρθρωσης της Ειδικής Υπηρεσίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τη Γενική Διεύθυνση Συντονισμού Δράσεων Δανειακής Στήριξης, σκοπός της οποίας είναι η χάραξη του επιχειρησιακού σχεδιασμού για την υποστήριξη της υλοποίησης των δράσεων δανειακής στήριξης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σύμφωνα με τα άρθρα 196, 197 και 197Α του ν. 4820/2021 (Α' 130), η σύνταξη αναφορών και εκθέσεων, η υποβολή αιτημάτων πληρωμής, καθώς και η άσκηση κάθε άλλης αρμοδιότητας αναφορικά με την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων και με την επίτευξη οροσήμων και στόχων των οικείων δράσεων που αποτελείται από:

α) τη Διεύθυνση Υλοποίησης Δράσεων Δανειακής Στήριξης και β) τη Διεύθυνση Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης.»

2. Το άρθρο 276B του ν. 4738/2020, περί Διεύθυνσης Υλοποίησης Δράσεων Δανειακής Στήριξης αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 276B

Διεύθυνση Υλοποίησης Δράσεων Δανειακής Στήριξης

1. Η Διεύθυνση Υλοποίησης Δράσεων Δανειακής Στήριξης είναι αρμόδια για τον συντονισμό και την υποστήριξη των φορέων που μετέχουν στην υλοποίηση των δράσεων δανειακής στήριξης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

2. Η Διεύθυνση Υλοποίησης Δράσεων Δανειακής Στήριξης περιλαμβάνει τα ακόλουθα τμήματα:

α) Τμήμα Υλοποίησης Δράσεων Δανειακής Στήριξης Α' και β) Τμήμα Υλοποίησης Δράσεων Δανειακής Στήριξης Β'.

Τα ως άνω τμήματα είναι αρμόδια για τον συντονισμό και την υποστήριξη των φορέων που μετέχουν στην υλοποίηση των δράσεων δανειακής στήριξης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.»

3. Στον ν. 4738/2020 προστίθεται άρθρο 276Γ ως εξής:

«Άρθρο 276Γ

Διεύθυνση Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης

1. Η Διεύθυνση Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης είναι αρμόδια για τη σύνταξη εκθέσεων και αναφορών και την υποβολή αιτημάτων πληρωμής κατόπιν της επίτευξης οροσήμων και στόχων των δράσεων δανειακής στήριξης.

2. Η Διεύθυνση Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης περιλαμβάνει τα ακόλουθα τμήματα:

α) Τμήμα Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης Α', και β) Τμήμα Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης Β'.

Τα ως άνω τμήματα είναι αρμόδια για τη σύνταξη εκθέσεων και αναφορών, τη συγκέντρωση στοιχείων των δράσεων δανειακής στήριξης, την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και την υποβολή αιτημάτων πληρωμής μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Αναφορών και Θεσμικής Υποστήριξης.»

Άρθρο 109

Προσωπικό Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης - Αντικατάσταση περ. δ) παρ. 1 και προσθήκη παρ. 3α στο άρθρο 278 του ν. 4738/2020

1. Η περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 278 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί του προσωπικού Ειδικής Υπηρεσίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) δύο (2) θέσεις δικηγόρων και μια (1) θέση νομικού συμβούλου με έμμισθη εντολή.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 278 του ν. 4738/2020, περί του προσωπικού Ειδικής Υπηρεσίας, προστίθεται παρ. 3α, ως εξής:

«3α. Προσωπικό που έχει ήδη προσληφθεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος για την κάλυψη θέσεων νομικών συμβούλων, διατηρείται σε θέση δικηγόρου με έμμισθη εντολή της περ. δ) της παρ. 1, μη υιγομένων των διατάξεων που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος ως προς τις αποδοχές του.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 110

Παράταση αποσπάσεων στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Τροποποίηση άρθρου 55 ν. 5092/2024

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 55 του ν. 5092/2024 (Α' 33), περί παράτασης αποσπάσεων στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, οι λέξεις «30ή Σεπτεμβρίου 2024» αντικαθίστανται από τις λέξεις «15η Φεβρουαρίου 2025», και το άρθρο 55 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 55

Παράταση αποσπάσεων στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Η διάρκεια των αποσπάσεων των υπαλλήλων που έχουν αποσπασθεί σε υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής, καθώς και σε υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίας Περιουσίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με βάση την υπ' αρ. 99603/9.9.2020 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αποσπάσεις ογδόντα (80) υπαλλήλων στη Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημοσίας Περιουσίας», παρατείνεται από τη λήξη τους μέχρι την 15η Φεβρουαρίου 2025 κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων υπαλλήλων λογίζεται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση.»

Άρθρο 111

Μετάταξη υπαλλήλων στην Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 34 ν. 5000/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 5000/2022 (Α' 226), περί μεταβατικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «του ν. 4440/2016 (Α' 224)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης», β) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, γ) στο τελευταίο εδάφιο, οι λέξεις «και πάντως μέχρι χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών» διαγράφονται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Εθνικής

κής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από σύμφωνη γνώμη του Προϊσταμένου της ΚεΜΚΕ, αποσπασμένοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην ΚεΜΚΕ έως τη δημοσίευση του παρόντος και προέρχονται από φορείς του δημοσίου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), μετατάσσονται στην ΚεΜΚΕ κατά τη λήξη της απόσπασης, εφόσον υποβάλλουν σχετική αίτηση, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης. Οι υπάλληλοι μετατάσσονται σε κενή οργανική θέση του ιδίου κλάδου, με τον βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν, την ίδια σχέση εργασίας και με διατήρηση τυχόν προσωπικής διαφοράς στις αποδοχές. Υπάλληλοι που προέρχονται από φορέα στον οποίο εφαρμόζεται διαφορετικό μισθολογικό ή μισθολογικό καθεστώς, κατατάσσονται βάσει των αντίστοιχων διατάξεων που ισχύουν για το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Αν δεν υφίσταται κενή οργανική θέση στην ΚεΜΚΕ, είναι δυνατή η μετάταξη των αποσπασμένων υπαλλήλων σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, με παράλληλη δέσμευση κενών οργανικών θέσεων, για όσο χρόνο υφίστανται οι προσωποπαγείς θέσεις. Εάν η απόσπαση λήξει πριν από τη δημοσίευση της πράξης μετάταξης, παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την έκδοση της πράξης μετάταξης. Οι υπάλληλοι που δεν υποβάλλουν αίτηση ή δεν μετατάσσονται επιστρέφουν στην υπηρεσία στην οποία ανήκει η οργανική τους θέση μετά τη λήξη της απόσπασης.»

Άρθρο 112 **Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Η'**

1. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και επιθυμούν τη μετάταξή τους σε αυτήν υποβάλλουν σχετική αίτηση στην Αρχή εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, εκδίδεται απόφαση του Προέδρου για την κατανομή των θέσεων του προσωπικού της Αρχής ανά κλάδο και ειδικότητα, η οποία ισχύει έως την έκδοση του Οργανισμού της Αρχής της περ. α) της παρ. 13 του άρθρου 51 του ν. 4557/2018 (Α' 139). Ο Πρόεδρος της Αρχής αξιολογεί τις αιτήσεις και εισηγείται στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών τη μετάταξη αυτών. Κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, οι εν λόγω υπάλληλοι μετατάσσονται σε κενή θέση ιδίου κλάδου και ειδικότητας και διατηρούν το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν. Αποσπάσεις προσωπικού που λήγουν μέχρι και ένα (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι την ολοκλήρωση της μετάταξης του προσωπικού.

2. Κατ' εξαίρεση, για τους: α) ένστολους των σωμάτων ασφαλείας, πλην αυτών της Ελληνικής Αστυνομίας και β) δικαστικούς υπαλλήλους των δικαστηρίων και των εισαγγελιών που υπηρετούν στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, συστήνονται προσωποπαγείς θέσεις, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, με ταυτόχρονη δέσμευση κενής οργανικής θέσης μόνιμου προσωπικού, για όσο χρόνο υφίστανται οι προσωποπαγείς θέσεις. Οι θέσεις του προηγούμενου εδαφίου αποδεσμεύονται με την, με οποιονδήποτε τρόπο, αποχώρηση των υπαλλήλων από την Αρχή. Η πλήρωση των προσωποπαγών θέσεων γίνεται εφόσον οι ενδιαφερόμενοι υπάλληλοι υποβάλλουν σχετική αίτηση στην Αρχή εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ο Πρόεδρος της Αρχής αξιολογεί τις αιτήσεις των υπαλλήλων και εισηγείται στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σχετικά με την πλήρωση των θέσεων αυτών. Κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών οι εν λόγω υπάλληλοι διορίζονται στην Αρχή. Με την έκδοση της απόφασης αυτής, τεκμαίρεται αυτοδικαίως παραίτηση των ανωτέρω υπαλλήλων από την οργανική θέση που κατείχαν μέχρι τότε. Οι ανωτέρω υπάλληλοι υπάγονται στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς

που διέπει τους υπαλλήλους που υπηρετούν στο Δημόσιο με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου. Ως προς το μισθολογικό και υπηρεσιακό τους καθεστώς, διέπονται από τον ν. 4354/2015 (Α' 176) και τον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), αντίστοιχα και κατατάσσονται μισθολογικά και βαθμολογικά, βάσει της συνολικής υπηρεσίας, που είχε αναγνωριστεί στη θέση, που κατείχαν. Με πράξη του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σύμφωνα με τα άρθρα 36 και 37 του ν. 4622/2019 (Α' 133), κατατάσσονται σε κλάδο, ειδικότητα και κατηγορία, χωρίς να απαιτείται εκ νέου δοκιμαστική περίοδος για τη μονιμοποίησή τους. Η πρόσθετη προϋπηρεσία στον δημόσιο τομέα αναγνωρίζεται, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις. Οι πιστώσεις που αφορούν στη μισθοδοσία των ανωτέρω υπαλλήλων μεταφέρονται από τον φορέα προέλευσής τους στις αντίστοιχες πιστώσεις μισθοδοσίας του προϋπολογισμού της Αρχής.

3. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν με απόσπαση στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και δεν υποβάλλουν αίτηση, καθώς και όσοι δεν περιλαμβάνονται στην εισήγηση του Προέδρου της Αρχής που εκδίδεται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2, παραμένουν στην Αρχή έως τη λήξη της απόσπασής τους με την επιφύλαξη της ανανέωσής αυτής υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 5 του άρθρου 51 του ν. 4557/2018.

4. Οι παρ. 1 και 2 ισχύουν και για τις διαδικασίες ανανέωσης της απόσπασης υπαλλήλων που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 113 **Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Η'**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η παρ. 7 του άρθρου 49 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί εξουσιών των Μονάδων της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

ΜΕΡΟΣ Θ' **ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 114 **Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός** **οικονομικού έτους 2024**

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων οικονομικού έτους 2024 του ειδικού φορέα 1024-208-0000000 αυξάνονται κατά εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ ως προς το εθνικό σκέλος και κατά τριακόσια εκατομμύρια (300.000.000) ευρώ ως προς το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος. Οι εν λόγω πιστώσεις εγγράφονται υπό τον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων 2910601001 «Πιστώσεις για δαπάνες εφαρμογής δράσεων προγραμμάτων» του ως άνω ειδικού φορέα.

Άρθρο 115 **Αποζημιώσεις Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών** **Ασφαλίσεων για απώλειες ζωικού κεφαλαίου και** **ενισχύσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής** **Ανάπτυξης 2014 - 2022**

1. Οι αποζημιώσεις τις οποίες καταβάλλει ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) για τις απώλειες ζωικού κεφαλαίου, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Ζωικού Κεφαλαίου (Β' 1669), είναι αποζημιώσεις οι οποίες καλύπτονται από τον ανωτέρω Κανονισμό, υπό την προϋπόθεση ότι οι κτηνοτρόφοι έχουν καταβάλει την ειδική ασφαλιστική εισφορά του άρθρου 8 του ν. 3877/2010 (Α' 160). Οι αποζημιώσεις αυτές δεν έχουν τον χαρακτήρα ενίσχυσης.

2. Η ενίσχυση μετά από αίτημα αναπλήρωσης ζωικού κεφαλαίου στο πλαίσιο του υπομέτρου 5.2 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022 σε καμία περίπτωση δεν

αντισταθμίζεται από τις αποζημιώσεις της παρ. 1, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου (L 347).

3. Η ενίσχυση των κτηνοτρόφων στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022 ως προς την οποία δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 107 έως 109 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από οποιεσδήποτε άλλες αποζημιώσεις καταβάλλονται στους δικαιούχους, με την επιφύλαξη συμμόρφωσης με τους κανόνες σώρευσης που προβλέπονται στην υπό στοιχεία C(2024) 905/19.1.2024 εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή σχετικές μεταγενέστερες εγκριτικές αποφάσεις της Ε.Ε., καθώς και τους κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 307).

Άρθρο 116

Ρυθμίσεις για τον ειδικό λογαριασμό με την επωνυμία «Ειδικός Λογαριασμός Επαγγελματικής Κατάρτισης» (Ε.Λ.Ε.Κ.). - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 15 του ν. 4921/2022

Στο άρθρο 15 του ν. 4921/2022 (Α' 75), περί διαδοχής του ενιαίου λογαριασμού για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 προστίθενται οι λέξεις «πλην αυτών που παρακρατούνται από τη Δ.ΥΠ.Α. δυνάμει της παρ. 7», β) προστίθεται παρ. 7, και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15

Διαδοχή Ενιαίου Λογαριασμού για την Εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών

1. Από την 1η.1.2023 καταργείται ο λογαριασμός με την επωνυμία «Ενιαίος Λογαριασμός για την Εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών» (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.), ο οποίος δημιουργήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α' 88) και οι πόροι του, οι οποίοι απαριθμούνται στις περ. (α) έως (η) της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 και συνεισπράττονται από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-ΕΦΚΑ) μαζί με τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων, διατίθενται σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος. Δι' αποθεματικά του καταργούμενου λογαριασμού που έχουν σχηματισθεί μέχρι την 31η.12.2022 παραμένουν στη Δ.ΥΠ.Α. και αξιοποιούνται για την επίτευξη των σκοπών της.

2. Ο πόρος της περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013, ήτοι η εισφορά ογδόντα ένα εκατοστά τοις εκατό (0,81%) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2434/1996 (Α' 198), όπως αυτή κάθε φορά διαμορφώνεται, διατίθεται ως εξής:

α) Ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) παρακρατείται από τον ε-ΕΦΚΑ ως πόρος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 3863/2010 (Α' 115),

β) ποσοστό δύο και ήμισυ τοις εκατό (2,5%) αποδίδεται στο Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.),

γ) ποσοστό δύο και ήμισυ τοις εκατό (2,5%) αποδίδεται στον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) και

δ) το υπολειπόμενο ποσοστό εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) αποδίδεται στον Ειδικό Λογαριασμό Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Λ.Ε.Κ.), ο οποίος συστήνεται και λειτουργεί σύμφωνα με την παρ. 5.

3. Ποσοστό πενήντα πέντε και τριάντα πέντε εκατοστά τοις

εκατό (55,35%) του πόρου της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 διατίθεται ως εξής:

α) ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του πόρου παρακρατείται από τον ε-ΕΦΚΑ ως πόρος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 3863/2010,

β) ποσοστό τριάντα πέντε εκατοστών τοις εκατό (0,35%) του πόρου αποδίδεται προς τον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ.),

γ) ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του πόρου αποδίδεται στον Ε.Λ.Ε.Κ., ο οποίος συστήνεται και λειτουργεί σύμφωνα με την παρ. 5.

4. Το υπολειπόμενο ποσοστό σαράντα τέσσερα και εξήντα πέντε εκατοστών τοις εκατό (44,65%) του πόρου της περ. β), καθώς και το σύνολο των πόρων των περ. (γ) έως (η) της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 αποδίδεται στη Δ.ΥΠ.Α. και διατίθεται για την εκπλήρωση των σκοπών της και, ιδίως:

α) για τη διευθέτηση των ανειλημμένων υποχρεώσεων του καταργούμενου Ε.Λ.Ε.Κ.Π.,

β) για τους σκοπούς της υποπερ. (εε) της περ. (β) της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013,

γ) για την εξυπηρέτηση λοιπών σκοπών και την άσκηση συναφών αρμοδιοτήτων της Δ.ΥΠ.Α.,

δ) για την κάλυψη δαπανών αποζημίωσης που χορηγείται στο προσωπικό της Δ.ΥΠ.Α. για τη διενέργεια των ελέγχων προγραμμάτων και παροχών της.

5. Συστήνεται ειδικός λογαριασμός με την επωνυμία «Ειδικός Λογαριασμός Επαγγελματικής Κατάρτισης» (Ε.Λ.Ε.Κ.). Ο λογαριασμός αυτός συστήνεται σε νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που ιδρύεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις προβλέψεις της εκάστοτε ισχύουσας Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας από τους κοινωνικούς εταίρους που συμβάλλονται σε αυτήν. Κύριοι πόροι του λογαριασμού είναι οι προβλεπόμενοι στην περ. (δ) της παρ. 2 και την περ. (γ) της παρ. 3, οι οποίοι αποδίδονται από τον ε-ΕΦΚΑ. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α., μετά από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου των Κοινωνικών Εταίρων, αποφασίζεται ως πρόσθετος πόρος του Ε.Λ.Ε.Κ. μέρος του ποσού που καταβάλλεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 31 του ν. 4756/2020 (Α' 235) για την κάλυψη της απώλειας εσόδων από τη μείωση των εσόδων που προκαλείται από την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4756/2020, περί μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη και εργαζομένου. Η διαχείριση, λειτουργία και παρακολούθηση του λογαριασμού γίνονται από το νομικό πρόσωπο της παρούσας που συνιστάται από τους κοινωνικούς εταίρους με τους εξής περιορισμούς:

α) από το σύνολο των ετησίων πόρων του λογαριασμού, ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) καλύπτει τις λειτουργικές ανάγκες του συσταθέντος νομικού προσώπου,

β) από το υπόλοιπο ποσό των ετήσιων πόρων του λογαριασμού, που απομένει μετά την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του νομικού προσώπου, ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) διατίθεται για την ανάπτυξη δράσεων και προγραμμάτων σχετικών με την επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και για κάθε άλλη πρωτοβουλία ή ενέργεια που εξυπηρετεί την ενίσχυση της επαγγελματικής κατάρτισης και επανακατάρτισης και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού.

γ) Το υπόλοιπο ποσό διατίθεται για:

γα) την εν γένει κάλυψη υποδομών, ινστιτούτων ερευνητικών και εκπαιδευτικών κέντρων, τα οποία έχουν ιδρυθεί ή ιδρύονται με τη συμμετοχή της Γ.Σ.Ε.Ε., του Σ.Ε.Β., της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., της Ε.Σ.Ε.Ε., του Σ.Ε.Τ.Ε. και του Σ.Β.Β.Ε.,

γβ) την κάλυψη λειτουργικών και άλλων δαπανών των συνδικαλιστικών οργανώσεων, της Γ.Σ.Ε.Ε. και της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.με.Α.).

Η διαχείριση του νομικού προσώπου υπόκειται σε έλεγχο από κλιμάκιο ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικές εταιρείες.

6. Εάν η ίδρυση του νομικού προσώπου της παρ. 5 δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι την 1η.1.2023, ο ειδικός λογαριασμός του πρώτου εδαφίου συστήνεται στη Δ.ΥΠ.Α. και η διαχείρισή του γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.ΥΠ.Α., μετά από γνώμη του Συμβουλίου των Κοινωνικών Εταίρων, μέχρι να αποκτήσει νο-

μική προσωπικότητα το νομικό πρόσωπο, οπότε και ο λογαριασμός μεταφέρεται σε αυτό και η απόδοση των πόρων της περ. (δ) της παρ. 2 και της περ. (γ) της παρ. 3 γίνεται απευθείας από τον ε-ΕΦΚΑ προς αυτό. Οι, μέχρι τη σύσταση του νομικού προσώπου της παρ. 5, πόροι του ειδικού λογαριασμού μεταφέρονται στο σύνολό τους σε αυτό με τη σύστασή του, πλην αυτών που παρακρατούνται από τη Δ.ΥΠ.Α. δυνάμει της παρ. 7.

7. Κατά παρέκκλιση της παρ. 6, η διαχείριση του ποσού που διατίθεται για την κάλυψη των δαπανών της υποπερ. γβ' της περ. γ' της παρ. 5, για το χρονικό διάστημα από την απόκτηση νομικής προσωπικότητας του νομικού προσώπου της παρ. 5 μέχρι την 30ή.4.2025, εξακολουθεί να γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.ΥΠ.Α. μετά από γνώμη του Συμβουλίου των Κοινωνικών Εταίρων. Για τον σκοπό αυτό η Δ.ΥΠ.Α., με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, παρακρατεί από τους πόρους του ειδικού λογαριασμού, πριν από τη μεταφορά τους δυνάμει της παρ. 6, το ποσό που αντιστοιχεί στην κάλυψη των δαπανών του πρώτου εδαφίου, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ύψος των οκτώ εκατομμυρίων (8.000.000) ευρώ. Οι οικονομικές υποχρεώσεις που προκύπτουν στο πλαίσιο αυτής της διαχείρισης εκκαθαρίζονται και εξοφλούνται από το ως άνω παρακρατούμενο ποσό μέχρι την 30ή.4.2025. Τυχόν υπόλοιπο από το παρακρατηθέν ποσό το οποίο έχει παραμείνει αδιάθετο μετά το πέρας της εκκαθάρισης και εξόφλησης μεταφέρεται στο νομικό πρόσωπο της παρ. 5.»

Άρθρο 117

Ακατάσχετο μετοχών του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε. που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο

Οι μετοχές της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε.» που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο είναι ακατάσχετες.

Άρθρο 118

Ρύθμιση θεμάτων συμβάσεων υπο-παραχώρησης - Αντικατάσταση παρ. 1 και κατάργηση παρ. 2 άρθρου 4 ν. 4597/2019

Στο άρθρο 4 του ν. 4597/2019 (Α' 35), περί ανταποδοτικού τέλους, αρμοδιοτήτων του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. κ.λπ., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) η παρ. 2 καταργείται, και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

1. Σε κάθε σύμβαση υπο-παραχώρησης του άρθρου 2, ορίζεται ότι ποσοστό του προβλεπόμενου ετήσιου οικονομικού ανταλλάγματος, το οποίο δεν υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%), θα καταβάλλεται από τον υπο-παραχωρησιούχο στον οικείο Οργανισμό Λιμένος Α.Ε. ως αντάλλαγμα για τις ασκούμενες από αυτόν αρμοδιότητες αναφορικά με την παρακολούθηση της εύρυθμης λειτουργίας του λιμένα που περιλαμβάνονται στη σύμβαση υπο-παραχώρησης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 2.

2. Καταργείται.

3. Το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., ύστερα από διαβούλευση με το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και τη διοίκηση κάθε Οργανισμού Λιμένος που δεν υπερβαίνει το διάστημα των τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της αποστολής σχετικής γραπτής πρόσκλησης του Ταμείου, αποφασίζει για την οριστικοποίηση του αντικείμενου της αξιοποίησης. Η εν λόγω οριστικοποίηση γίνεται μέσω σύμβασης υπο-παραχώρησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης συγκεκριμένων ή/και συνδυασμένων (στην ίδια υπο-παραχώρηση) επιχειρησιακών μονάδων ή/και λιμενικών λειτουργιών και υπηρεσιών των λιμενικών και άλλων εγκαταστάσεων για κάθε λιμένα ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για περισσότερους λιμένες.

4.α. Το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., με βάση τον ν. 3986/2011 και αποκλειστικά για την αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων και περιουσιακής

φύσης δικαιωμάτων που έχουν περιέλθει στην περιουσία του, σύμφωνα με το άρθρο 2 του παρόντος, διεξάγει τις διαγωνιστικές διαδικασίες για την επιλογή του προτιμώμενου επενδυτή, τον αναδεικνύει ως υπο-παραχωρησιούχο και εισπράττει το οικονομικό αντάλλαγμα της υπο-παραχώρησης, το οποίο διατίθεται αποκλειστικά για την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους.

β. Η τεχνική παρακολούθηση της εκτέλεσης των επενδύσεων ανατίθεται σε ανεξάρτητο μηχανικό, τον οποίο επιλέγει ο υπο-παραχωρησιούχος, μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας. Ο ανεξάρτητος μηχανικός αμείβεται από τον υπο-παραχωρησιούχο.

γ. Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (Ρ.Α.Λ.) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που είναι συναφής με τις συμβάσεις που συνάπτονται, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και δεν έχει ρητά απονεμηθεί σε άλλον φορέα.

5. Δεν θίγονται οι διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 827/1978 (Α' 194), του άρθρου 120 του ν. 2533/1997 (Α' 228) και του άρθρου 17 του π.δ. 86/1979 (Α' 17), καθώς και οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτών.»

Άρθρο 119

Παραχώρηση χρήσης αιγιαλού, παραλίας και θαλάσσιου χώρου - πυθμένα προς τον Δήμο Ζακύνθου για τη διαχείριση, προστασία και αξιοποίηση της περιοχής «Ναυάγιο Ζακύνθου»

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, παραχωρείται για λόγους δημόσιας ωφέλειας, χωρίς αντάλλαγμα, στον Δήμο Ζακύνθου, η χρήση της οριοθετημένης ζώνης αιγιαλού και παραλίας της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4875/2021 (Α' 250) (εφεξής «Ναυάγιο Ζακύνθου»), όπως προσδιορίζεται στην υπ' αρ. 146652/13.8.2018 απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου «Οριστικοποίηση προκαταρκτικής γραμμής αιγιαλού (Π.Ο.Α.) στην Περιφερειακή Ενότητα Ζακύνθου» (Δ' 298), καθώς και του συνεχόμενου και παρακείμενου θαλάσσιου χώρου της ζώνης αυτής και του θαλάσσιου πυθμένα, όπως αυτά αποτυπώνονται στο από μηνός Νοεμβρίου 2022 τοπογραφικό διάγραμμα του αρχιτέκτονα μηχανικού Ιωάννη Τζοβάρη που προσαρτάται ως Παράρτημα Α' στον παρόντα. Η παραχώρηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μετά την τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στο παρόν.

2. Κατά παρέκκλιση των άρθρων 12 και 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285), ο Δήμος Ζακύνθου αναλαμβάνει την εκτέλεση έργων και εργασιών συντήρησης και αποκατάστασης της περιοχής της παρ. 1 και των έργων, εγκαταστάσεων και υποδομών αυτής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Διαχείρισης και Λειτουργίας της παρ. 9, κατά τρόπο σύμφωνο με τον χαρακτήρα και τον προορισμό τους.

3. Πριν από την έναρξη της παραχώρησης της παρ. 1 εκτελούνται τα απαραίτητα έργα και εργασίες αποκατάστασης, αντισηψίας, διάνοιξης οδών και διαμόρφωσης ασφαλούς πρόσβασης και συντήρησης της έκτασης της παρ. 1. Τα έργα αυτά εκτελούνται με μέριμνα και δαπάνες του Ελληνικού Δημοσίου.

4. Για την εκτέλεση των έργων απαιτείται άδεια που εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μετά από αίτηση του Δήμου Ζακύνθου, η οποία συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001. Η έκδοση της άδειας γίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας λιμενικής αρχής. Η άδεια ρυθμίζει τους όρους, τις προϋποθέσεις και κάθε θέμα σχετικό με την εκτέλεση των έργων, καθώς και τους περιορισμούς που επιβάλλονται για λόγους δημόσιας ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος.

5. Αρμόδιος φορέας για την εποπτεία και τον έλεγχο τήρησης του Κανονισμού Διαχείρισης και Λειτουργίας της περιοχής «Ναυάγιο Ζακύνθου» ορίζεται ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.).

6. Τα έργα, οι κατασκευές και οι υποδομές που κατασκευάζονται στις παραχωρούμενες εκτάσεις, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο. Η κατ' οποιοδήποτε

τρόπο χρήση από τον Δήμο ή τρίτους των εκτάσεων που παραχωρούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο απαγορεύεται, αν παρεμποδίζεται η εκπλήρωση του σκοπού της παραχώρησης ή αναιρείται ο κοινόχρηστος χαρακτήρας των παραχωρούμενων εκτάσεων.

7. Η απόφαση της παρ. 1 ανακαλείται αζημίως για το Δημόσιο, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, ιδίως αναγόμενους στην προστασία της δημόσιας ασφάλειας και του περιβάλλοντος, για λόγους παραβίασης του κοινόχρηστου χαρακτήρα των παραχωρούμενων εκτάσεων, καθώς και παραβίασης του Κανονισμού διαχείρισης και λειτουργίας της παρ. 9.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Τουρισμού, μετά από εισήγηση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ζακύνθου καθιερώνεται εισιτήριο εισόδου για την επίσκεψη στην περιοχή «Ναυάγιο Ζακύνθου», το οποίο καταβάλλεται υπέρ του Δήμου Ζακύνθου και αποτελεί έσοδο που αξιοποιείται υποχρεωτικά για τη χρηματοδότηση έργων ή υπηρεσιών που εξυπηρετούν τις αναπτυξιακές ανάγκες της Ζακύνθου και ιδίως της περιοχής «Ναυάγιο Ζακύνθου». Ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του εισιτηρίου αποδίδεται από τον Δήμο Ζακύνθου στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και όμοιο ποσοστό αποδίδεται στον Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.. Η τιμή του εισιτηρίου, οι κατηγορίες προσώπων που απαλλάσσονται ή καταβάλλουν μειωμένο εισιτήριο, οι ημέρες ελεύθερης επίσκεψης του κοινού, ο τρόπος έκδοσης και είσπραξης του αντιτίμου του εισιτηρίου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με την κοινή απόφαση του πρώτου εδαφίου.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού εκδίδεται Κανονισμός Διαχείρισης και Λειτουργίας με τον οποίο ρυθμίζονται τα ζητήματα προστασίας, οργάνωσης, λειτουργίας και διαχείρισης της περιοχής «Ναυάγιο Ζακύνθου».

Άρθρο 120

Παραχώρηση απλής χρήσης τμήματος αιγιαλού και παραλίας σε Δήμο ή δημοτική ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 266 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 11 του ν. 5092/2024

Στο άρθρο 11 του ν. 5092/2024 (Α' 33), περί διαδικασίας παραχώρησης απλής χρήσης σε όμορη επιχείρηση ή σωματείο, προστίθεται παρ. 1α ως εξής:

«1α. Με τη διαδικασία και υπό τους όρους του παρόντος άρθρου επιτρέπεται η παραχώρηση απλής χρήσης τμήματος αιγιαλού και παραλίας χωρίς δημοπρασία, για χρονικό διάστημα από ένα (1) έως τρία (3) έτη, και σε Δήμους και δημοτικές ανώνυμες εταιρείες του άρθρου 266 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). Δεν επιτρέπεται να παραχωρηθούν περισσότερα από τρία (3) τμήματα αιγιαλού και παραλίας στον ίδιο δήμο ή σε ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 266 του δήμου αυτού. Δεν επιτρέπεται η περαιτέρω παραχώρηση τμήματος αιγιαλού και παραλίας που παραχωρείται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.»

Άρθρο 121

Μεταβίβαση ακινήτου στην Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης

1. Το ακίνητο Ε2 που δημιουργήθηκε με την περ. β) της παρ. 3 της υποπαρ. 2 της παρ. Δ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) μεταβιβάζεται κατά πλήρη κυριότητα στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) χωρίς αντάλλαγμα.

2. Το φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, στο οποίο δημοσιεύεται ο παρών νόμος, καταχωρίζεται στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο Αμαρουσίου.

Άρθρο 122

Απαλλοτρίωση ιδανικού μεριδίου επί ακινήτου - Τροποποίηση άρθρου 4 Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων

Στο άρθρο 4 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17), περί περιεχομένου της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Περιεχόμενο αναγκαστικής απαλλοτρίωσης

Η αναγκαστική απαλλοτρίωση της κυριότητας του ακινήτου επιφέρει αυτοδικαίως και την απαλλοτρίωση κάθε κτίσματος, κατασκευής και δέντρου που υπάρχει πάνω σε αυτό και κάθε άλλου συστατικού του πράγματος, κατά τα άρθρα 953 και επόμενα του Αστικού Κώδικα, ανεξάρτητα από τη μνεία τους στην απόφαση κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ή στο κτηματολογικό διάγραμμα ή στον κτηματολογικό πίνακα.

Το εύρος της απαλλοτριούμενης έκτασης προσδιορίζεται από τις οριογραμμές της απαλλοτρίωσης και περιλαμβάνει όλα τα ιδιωτικά ακίνητα που βρίσκονται εντός αυτής είτε έχουν εξ αρχής καταγραφεί ως ιδιωτικά και αποζημιούμενα στον οικείο κτηματολογικό πίνακα και το διάγραμμα της κήρυξης είτε διαπιστωθεί η ιδιότητα τους ως ιδιωτικών, μεταγενέστερα της κήρυξης και καταγραφούν ως αποζημιούμενα σε διορθωτικό κτηματολογικό πίνακα και διάγραμμα, μέχρι την κατάληψη αυτών και σε κάθε περίπτωση εντός τεσσάρων (4) ετών από την κήρυξη της απαλλοτρίωσης ύστερα από υποβολή αιτήματος παντός ενδιαφερομένου. Η απαλλοτρίωση περιλαμβάνει και ιδανικά μερίδια επί ακινήτων που βρίσκονται εντός της απαλλοτριούμενης έκτασης, αν τα υπολειπόμενα μερίδια του ακινήτου ανήκουν στον υπέρ ου η απαλλοτρίωση φορέα.»

Άρθρο 123

Παράταση της αναστολής μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης και λήψης ασφαλιστικών μέτρων σε βάρος της εταιρείας «Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρόμων Ελλάδος Α.Ε.» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4338/2015

Στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4338/2015 (Α' 131), περί ρύθμισης θεμάτων εκκαθάρισης ΟΔΙΕ Α.Ε., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «την πάροδο εννέα (9) ετών από την έναρξη εκκαθάρισης της Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης της εταιρείας «Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρόμων Ελλάδος» (Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε.), και πάντως όχι πέραν της 21ης.12.2027», β) τα δύο τελευταία εδάφια καταργούνται, και η παρ. 2, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Από την 19η.10.2015, ημερομηνία κατάθεσης του παρόντος άρθρου στη Βουλή και μέχρι την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης της εταιρείας «Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρόμων Ελλάδος» (Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε.), και πάντως όχι πέραν της 21ης.12.2027, αναστέλλονται οι πάσης φύσεως πράξεις ή μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής ή συλλογικής διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου που επισπεύδονται ή ασκούνται από τους πάσης φύσεως δανειστές της Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε. για οποιαδήποτε αιτία και για πάσης φύσεως περιουσιακό στοιχείο αυτής.»

Άρθρο 124

Ψηφιακή πλατφόρμα - γεωπύλη «valuemaps.gov.gr» - Αντικειμενικός προσδιορισμός αξιών ακινήτων σε χάρτη»

1. Η ειδική ψηφιακή πλατφόρμα - γεωπύλη «valuemaps.gov.gr

- Αντικειμενικός προσδιορισμός αξιών ακινήτων σε χάρτη» αποτελεί το ψηφιακό μητρώο απεικόνισης του συστήματος Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων (Α.Π.Α.Α.) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, επί διαδραστικού χάρτη («Σύστημα Α.Π.Α.Α.»), υλοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής (Γ.Γ.Ο.Π.Σ.) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, από την οποία υποστηρίζεται παραγωγικά, και παρέχεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr). Συνιστά εργαλείο πληροφοριακού χαρακτήρα, από το οποίο λαμβάνονται οι τιμές εκκίνησης, οι συντελεστές αυξομείωσης των τιμών εκκίνησης, οι χάρτες, οι πίνακες τιμών και ο τρόπος υπολογισμού της αξίας ακινήτων, όπως αυτά ισχύουν σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

2. Στην πλατφόρμα - γεωπύλη «valuemaps.gov.gr» αποτυπώνονται οι ζώνες του Συστήματος Α.Π.Α.Α. πάνω σε δορυφορικό χάρτη, παρουσιάζονται όλα τα δεδομένα που σχετίζονται με τις ζώνες αυτές και παρέχεται λειτουργία υπολογισμού της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές για τη λειτουργία της πλατφόρμας - γεωπύλης, οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες με άλλα πληροφοριακά συστήματα και μητρώα του δημόσιου τομέα, ο τρόπος ελέγχου της εγκυρότητας των δεδομένων, ο αλγόριθμος για τον υπολογισμό της αξίας ακινήτου, τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφαλείας, η επεξεργασία των δεδομένων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των παρ. 1 και 2.

4. Οι Γ.Γ.Ο.Π.Σ. και Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ. υλοποιούν την ειδική διαδικτυακή γεωχωρική εφαρμογή «Ενημέρωση πολεοδομικών στοιχείων Α.Π.Α.Α. από δήμους», με βάση την πλατφόρμα - γεωπύλη «valuemaps.gov.gr», με σκοπό την άμεση επικαιροποίηση του Συστήματος Α.Π.Α.Α. με τα απαραίτητα πολεοδομικά δεδομένα από τις αρμόδιες υπηρεσίες των δήμων.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των αρμόδιων, για τον καθορισμό, την παροχή και τη διαχείριση των πολεοδομικών δεδομένων, Υπουργών, ρυθμίζονται οι προθεσμίες, ο τρόπος ενημέρωσης, οι τεχνικές προδιαγραφές και η λειτουργία της γεωχωρικής εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. 4.

Άρθρο 125

Εγγραφή στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών, Πειθαρχικό Συμβούλιο πιστοποιημένων εκτιμητών - Τροποποίηση υποπαρ. Γ.2, τροποποίηση υποπαρ. Γ.9 και αντικατάσταση υποπαρ. Γ.10 άρθρου πρώτου ν. 4152/2013

1. Στο δεύτερο εδάφιο της υποπερ. β) της περ. 2 της υποπαρ. Γ.2 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), περί εγγραφής στο μητρώο, μετά από τις λέξεις «ή για τα πλημμελήματα» προστίθενται οι λέξεις «της ψευδούς πραγματογνωμοσύνης», και η υποπερ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, το οποίο ανανεώνεται κάθε δύο (2) έτη με επιμέλεια της αρμόδιας διοικητικής αρχής. Ο αιτών πρέπει να μην έχει καταδικαστεί αμετακλήτως για οποιοδήποτε κακούργημα ή για τα πλημμελήματα της ψευδούς πραγματογνωμοσύνης, κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, πλαστογραφίας, απιστίας, ψευδορκίας, χρεοκοπίας, καταδολίευσης δανειστών, τοκογλυφίας ή για κάποιο άλλο οικονομικής φύσεως έγκλημα.»

2. Στην υποπαρ. Γ.9 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, περί πειθαρχικού συμβουλίου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, προστίθενται νέα εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έβδομο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο, β) η παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) προστίθενται παρ. 3 και 4, και η υποπαρ. Γ.9 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ.9 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. Συνιστάται, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, πενταμελές Πειθαρχικό Συμβούλιο πιστοποιημένων εκτιμητών, το οποίο αποτελείται από: α) έναν (1) Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας με τον αναπληρωτή του, β) έναν (1) Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τον αναπληρωτή του, γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Μακροοικονομικής Πολιτικής και Προβλέψεων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τον αναπληρωτή του, και δ) δύο (2) πιστοποιημένους εκτιμητές με ελάχιστη εκτιμητική εμπειρία δέκα (10) ετών, με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι επιλέγονται μετά από κλήρωση, η οποία διενεργείται από την αρμόδια για τη συγκρότηση του συλλογικού οργάνου υπηρεσία. Εξαιρούνται της κλήρωσης οι πιστοποιημένοι εκτιμητές: α) για τους οποίους έχει εκκινήσει, κατά τον χρόνο διενέργειας αυτής, πειθαρχική διαδικασία ή β) που αναφέρονται στο Αρχείο Πειθαρχικών Ποινών, που τηρεί η αρμόδια διοικητική αρχή. Η συμμετοχή των πιστοποιημένων εκτιμητών στις συνεδριάσεις του Πειθαρχικού Συμβουλίου είναι υποχρεωτική. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει την απαλλαγή αυτών από τα καθήκοντά τους, μόνο αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι υγείας ή άλλοι λόγοι ανωτέρας βίας, που αποδεικνύονται από δημόσια έγγραφα. Πιστοποιημένοι εκτιμητές που ορίστηκαν μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου απέχουν υποχρεωτικά των καθηκόντων τους για όσο χρονικό διάστημα υπάρχει εκκρεμής σε βάρος τους πειθαρχική διαδικασία ή για όσο χρονικό διάστημα αναφέρονται στο Αρχείο Πειθαρχικών Ποινών, που τηρεί η αρμόδια διοικητική αρχή.

Πρόεδρος του Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζεται ο αρχαιότερος εκ των δύο (2) Παρέδρων και γραμματέας υπάλληλος της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με τον αναπληρωτή του. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο με πράξη που εκδίδει, είτε εκκινεί την πειθαρχική διαδικασία, είτε θέτει την υπόθεση στο αρχείο.

Η θητεία του Πειθαρχικού Συμβουλίου είναι τριετής με δυνατότητα ανανέωσης. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί στην έδρα της αρμόδιας διοικητικής αρχής και συνεδριάζει νομίμως, εφόσον παρίσταται ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του και τουλάχιστον δύο (2) ακόμα μέλη του. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται να συνεδριάζει εξ αποστάσεως με χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη) σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 14 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία επί των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η γνώμη του Προέδρου ή του αναπληρωτή του.

Τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου πιστοποιημένων εκτιμητών δεν υπέχουν προσωπικώς αστική ευθύνη έναντι οποιουδήποτε για πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους ως μέλη του, εκτός εάν ενήργησαν με δόλο, δεν δίδονται και δεν υπέχουν ποινική ευθύνη για αιτιολογημένη γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση που διατύπωσαν ή απόφαση που εξέδωσαν ή παράλειψή τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως μέλη του, εκτός από την περίπτωση που έπραξαν με δόλο ή με σκοπό να προσπορίσουν στον εαυτό τους ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να βλάψουν το Δημόσιο ή άλλον κατά τα οριζόμενα στις εκάστοτε εφαρμοστέες ποινικές διατάξεις.

2. Η διαδικασία ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου εκκινεί ως εξής:

α) αυτεπαγγέλτως, ή
β) κατόπιν έγγραφης καταγγελίας που συνοδεύεται από πρόσφορα προς αξιολόγηση και επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, ή
γ) κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας διοικητικής αρχής, ή
δ) κατόπιν εισήγησης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου της παρ. 1Γ του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α' 43).

3. Οι παραβάσεις που εξετάζει το Πειθαρχικό Συμβούλιο είναι οι εξής:

α) εκθέσεις που δεν έχουν συνταχθεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στις αποφάσεις ανάθεσης έργου του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,

β) παραβάσεις της νομοθεσίας και του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τις εργασίες των πιστοποιημένων εκτιμητών,

γ) πλημμελής άσκηση των καθηκόντων του πιστοποιημένου εκτιμητή,

δ) ανάρμοστη ή αναξιοπρεπής συμπεριφορά κατά την άσκηση των καθηκόντων του πιστοποιημένου εκτιμητή, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων προσκόμισης μη έγκυρων ή πλαστών δικαιολογητικών και

ε) παραβάσεις του κώδικα δεοντολογίας και των ευρωπαϊκών ή διεθνών αναγνωρισμένων εκτιμητικών προτύπων ή προδήλως εσφαλμένες εκτιμήσεις.

4. Ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα, που διώκεται αυτεπαγγέλτως από το Πειθαρχικό Συμβούλιο, είναι η απουσία των μελών της υποπερ. δ) της περ. 1 αδικαιολόγητα από δύο (2) συνεχόμενες συνεδριάσεις.»

3. Η υποπαρ. Γ.10 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, περί εξουσιών του Πειθαρχικού Συμβουλίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ.10

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

1. Η πειθαρχική δίκη διέπεται από τις παρακάτω γενικές αρχές:

α) Η πειθαρχική δίκη είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη δίκη.

β) Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται από το Πειθαρχικό Συμβούλιο.

γ) Η ποινική διαδικασία δεν αναστέλλει την πειθαρχική. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται, με απόφασή του, να διατάξει για εξαιρετικούς λόγους την αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας μέχρι το πέρας της ποινικής. Η διαπίστωση με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή αμετάκλητο βούλευμα της ύπαρξης ή της ανυπαρξίας πραγματικών γεγονότων, δεσμεύει και την πειθαρχική δίκη. Αν με την αμετάκλητη απόφαση του ποινικού δικαστηρίου διαπιστωθεί η ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών, με βάση τα οποία το Πειθαρχικό Συμβούλιο επέβαλε ποινή, η πειθαρχική δίκη επαναλαμβάνεται κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον πειθαρχικώς διωχθέντα. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο δεν κωλύεται να εκδώσει απόφαση διαφορετική της ποινικής.

δ) Κανένας δεν διώκεται δεύτερη φορά από το Πειθαρχικό Συμβούλιο για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, ήτοι για πειθαρχικό παράπτωμα που βασίζεται στα ίδια πραγματικά περιστατικά με πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο έχει ήδη διωχθεί. Νέα πειθαρχική δίωξη για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα είναι απαράδεκτη. Η υπαγωγή των ιδίων πραγματικών περιστατικών σε άλλον κανόνα δικαίου δεν συνιστά ανεπίτρεπτη μεταβολή της κατηγορίας στο πλαίσιο της ίδιας δίωξης.

ε) Αν μεταξύ της τέλεσης του πειθαρχικού παραπτώματος και της έκδοσης απόφασης μεταβληθεί το νομοθετικό πλαίσιο, εφαρμόζονται οι διατάξεις οι οποίες είναι ευμενέστερες για τον διωκόμενο.

2. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται μετά την πάροδο πέντε (5) ετών από την τέλεσή τους. Η κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας αναστέλλει την παραγραφή μέχρι την έκδοση απόφασης του Πειθαρχικού Συμβουλίου, και σε κάθε περίπτωση όχι για περισσότερο από δύο (2) έτη. Σε πειθαρχικό παράπτωμα, το οποίο αποτελεί ταυτόχρονα και ποινικό αδίκημα, ισχύει ο χρόνος παραγραφής του ποινικού αδικήματος.

3. Στη διαδικασία ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου εφαρμόζεται το άρθρο 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, περί αμεροληψίας των διοικητικών οργάνων.

4. Ο Πρόεδρος του Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζει με πράξη του ένα (1) από τα μέλη ως Εισηγητή της υπόθεσης και τάσσει σε αυτό προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών, για την υποβολή της έκθεσής του. Με απόφαση του Προέδρου του Πειθαρχικού Συμβουλίου, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί έως δύο (2) μήνες.

5. Ο Εισηγητής δύναται να εξετάζει τον καταγγέλλοντα, τους μάρτυρες, ενόρκως ή ανωμοτί, κατά την κρίση του, με την επιφύ-

λαξη του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), να διενεργεί αυτοψία, να συλλέγει το λοιπό αποδεικτικό υλικό και να ζητά έγγραφα από κάθε δημόσια αρχή και Δικαστήριο.

6. Η λήψη μαρτυρικών καταθέσεων πραγματοποιείται στην έδρα της αρμόδιας διοικητικής αρχής. Ο μάρτυρας που πρόκειται να καταθέσει, κλητεύεται εγγράφως σε ορισμένη ημέρα και ώρα. Η κλήση υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Η κλήση περιέχει συνοπτική περιγραφή της υπόθεσης, για την οποία πρόκειται να εξεταστεί ο μάρτυρας και μνημονεύει την αρχή στην οποία καλείται. Η κλήση επιδίδεται στον μάρτυρα εφαρμοζομένων αναλόγως των άρθρων 47 έως 57 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), μία (1) τουλάχιστον εργάσιμη ημέρα πριν από την ημέρα για την οποία καλείται προς εξέταση. Η προθεσμία κλήσης παρατείνεται σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, εφόσον το εξεταζόμενο πρόσωπο έχει την κατοικία ή έδρα του εκτός της Περιφέρειας Αττικής. Η προθεσμία κλήσης παρατείνεται σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, εφόσον το εξεταζόμενο πρόσωπο έχει την κατοικία ή έδρα του εκτός της ελληνικής επικράτειας.

7. Ο μάρτυρας, πριν καταθέσει, καλείται να δηλώσει το όνομα και το επώνυμό του, τον τόπο της γέννησης και της κατοικίας του, καθώς και την ηλικία του.

8. Για τη μαρτυρική κατάθεση συντάσσεται από τον γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου, έκθεση μαρτυρικής κατάθεσης. Η έκθεση αναφέρει τον τόπο και την ημερομηνία της κατάθεσης, την ώρα κατά την οποία άρχισε και τελείωσε η κατάθεση και το ονοματεπώνυμο του μέλους του Πειθαρχικού Συμβουλίου που έλαβε την κατάθεση, του γραμματέα και του μάρτυρα, καθώς και ακριβή καταγραφή όσων κατατέθηκαν από τον μάρτυρα. Η έκθεση διαβάζεται από όλα τα παρευρισκόμενα κατά την εξέταση πρόσωπα και υπογράφεται από αυτά. Αν κάποιο από τα πρόσωπα αυτά αρνείται να υπογράψει, αυτό αναφέρεται στην έκθεση. Η έκθεση αποτελεί πλήρη απόδειξη για όσα έχει καταθέσει ο μάρτυρας. Η έκθεση είναι άκυρη, εάν λείπουν η χρονολογία, εκτός αν προκύπτει με βεβαιότητα από το όλο περιεχόμενο της έκθεσης ή από άλλα έγγραφα που επαναλαμβάνονται σε αυτήν, η αναγραφή των ονομάτων και των επωνύμων ή η υπογραφή των προσώπων που παρευρέθηκαν στην κατάθεση. Η έκθεση συντάσσεται σε δύο (2) αντίγραφα, από τα οποία ένα (1) αντίγραφο δίδεται στον μάρτυρα και το άλλο τίθεται στο φάκελο της υπόθεσης.

Όποιος καταθέσει ψευδώς ή ανακριβώς, τιμωρείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 224 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).

9. Ο Εισηγητής, αφού ολοκληρώσει την εξέταση της υπόθεσης, κοινοποιεί στον πειθαρχικώς διωκόμενο με κάθε πρόσφορο τρόπο κλήση, η οποία αναφέρει:

α) το πειθαρχικό παράπτωμα που του αποδίδεται,

β) το δικαίωμά του να λάβει αντίγραφο του φακέλου από τη γραμματεία του Πειθαρχικού Συμβουλίου και

γ) το δικαίωμά του να παράσχει εξηγήσεις, προφορικά ή γραπτά, εντός εύλογης προθεσμίας, η οποία δεν δύναται να είναι μικρότερη των πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την επίδοση της κλήσης.

Η γραπτή παροχή εξηγήσεων γίνεται με υπόμνημα. Μετά από την ανάγνωση του υπομνήματος, ο Εισηγητής μπορεί να διατυπώσει προς τον πειθαρχικώς διωκόμενο οποιαδήποτε διευκρινιστική ή άλλη ερώτηση. Η πειθαρχική διαδικασία δεν συνεχίζεται, προτού ο πειθαρχικώς διωκόμενος παράσχει εξηγήσεις και επί των διευκρινιστικών και λοιπών ερωτήσεων ή πριν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που του έχει ταχθεί προς τούτο.

10. Ο Εισηγητής, μετά τη συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού, διαβιβάζει τον φάκελο στο Πειθαρχικό Συμβούλιο και εισηγείται την αρχειοθέτηση της υπόθεσης, αν κρίνει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις που να στηρίζουν την πειθαρχική κατηγορία. Αν το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφασίσει ότι δεν πρέπει να αποδοθεί κατηγορία, εκδίδει απαλλακτική απόφαση, διαφορετικά ο Εισηγητής συντάσσει το κατηγορητήριο. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει τη διενέργεια συμπληρωματικής εξέτασης, παρέχοντας σχετική εντολή στον Εισηγητή. Σε αυτήν την περίπτωση ενημερώνονται τα εμπλεκόμενα μέρη.

11. Ο Εισηγητής διαβιβάζει στον Πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου το κατηγορητήριο που έχει συντάξει μαζί με τον φάκελο της υπόθεσης και τον κατάλογο των μαρτύρων που πρέπει να κληθούν. Ο Πρόεδρος του Πειθαρχικού Συμβουλίου, το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την παραλαβή του φακέλου και του κατηγορητηρίου, ορίζει ημέρα και ώρα συνεδρίασης του Πειθαρχικού Συμβουλίου, στην οποία δύναται να παρίσταται και ο Εισηγητής. Ο πειθαρχικώς διωκόμενος καλείται να παραστεί στη συνεδρίαση με πράξη του Προέδρου, η οποία περιέχει το κατηγορητήριο και κοινοποιείται σε αυτόν από οποιοδήποτε δημόσιο όργανο, δικαστικό επιμελητή ή με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο.

Αν η κλήση γίνεται με δικαστικό επιμελητή, συντάσσεται αποδεικτικό επίδοσης και στις λοιπές περιπτώσεις αποδεικτικό παραλαβής της ή του τρόπου επίδοσής της. Ο πειθαρχικώς διωκόμενος δικαιούται να λάβει αντίγραφο της δικογραφίας, να παραστεί ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου αυτοπροσώπως, με δικηγόρο ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου, και να υποβάλει απολογητικό υπόμνημα. Στη συζήτηση καλείται, με κάθε πρόσφορο τρόπο, να παραστεί και ο καταγγέλλων, ο οποίος δύναται να παραστεί αυτοπροσώπως, με δικηγόρο ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου. Ο πειθαρχικώς διωκόμενος και ο καταγγέλλων έχουν το δικαίωμα να καλέσουν στη συνεδρίαση, χωρίς προδικασία, ο καθένας μέχρι δύο (2) μάρτυρες.

12. Κατά την προσδιορισθείσα συνεδρίαση, το Πειθαρχικό Συμβούλιο εξετάζει ή επανεξετάζει μάρτυρες, ενόρκως ή ανωμοτί, κατά την κρίση του, είτε από τον κατάλογο των μαρτύρων που έχει διαβιβάσει ο εισηγητής είτε από αυτούς που προτείνουν ο πειθαρχικώς διωκόμενος και ο καταγγέλλων, με την επιφύλαξη του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφαρμοζομένων κατά περίπτωση των περ. 5 έως 8 της παρούσας υποπαραγράφου. Δύναται επίσης να ζητά επεξηγήσεις για γεγονότα ή έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο και το σκοπό της πιστοποίησης και να καταγράφει τις σχετικές απαντήσεις. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται να αναβάλει για μία (1) μόνο φορά τη λήψη απόφασης, με σκοπό να εξετάσει ή να επανεξετάσει ενώπιόν του μάρτυρες, ορίζοντας ταυτοχρόνως νέα ημερομηνία συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται να κληθούν τα εμπλεκόμενα μέρη, εκτός αν αυτοί ή κάποιος εξ αυτών ήταν απόντες, οπότε καλούνται να παραστούν με κάθε πρόσφορο τρόπο. Οι μάρτυρες προσέρχονται με επιμέλεια των ενδιαφερομένων. Η μη προσέλευση των μαρτύρων δεν κωλύει τη λήψη απόφασης.

13. Μετά την εξέταση των μαρτύρων και την προφορική ή έγγραφη απολογία του πειθαρχικώς διωκόμενου ή σε περίπτωση μη εμφάνισής του, μετά τη διαπίστωση της νόμιμης κλήτευσής του, ακολουθεί η διάσκεψη των μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου για τη λήψη απόφασης. Η συνεδρίαση είναι μυστική. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφαινεται επί της ενοχής ή μη του πειθαρχικώς διωκόμενου και, σε περίπτωση καταδικαστικής απόφασης, επί της ποινής που θα επιβληθεί.

14. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται να επιβάλει, ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος, τις ακόλουθες ποινές:

α) Έγγραφο επίπληξη.

β) Χρηματικό πρόστιμο από χίλια (1.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος και το ύψος της προκληθείσας ζημίας. Σε περίπτωση υποτροπής, το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται να επιβάλει πρόστιμο ύψους από δύο χιλιάδες (2.000) έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ. Ειδικά, στην περίπτωση επιβολής προστίμου σε νομικό πρόσωπο, το επιβαλλόμενο πρόστιμο δύναται να ανέλθει και ενός ποσού ίσου με το δεκαπλάσιο της αμοιβής που τιμολογήθηκε στον πελάτη.

γ) Διαγραφή του πιστοποιημένου εκτιμητή από το Μητρώο για χρονικό διάστημα από ένα (1) μέχρι πέντε (5) έτη, με δυνατότητα εκ νέου εγγραφής του σε αυτό.

δ) Οριστική διαγραφή του πιστοποιημένου εκτιμητή από το Μητρώο.

Για την επιμέτρηση της ποινής σε κάθε μία από τις υποπερ. α) έως και δ) λαμβάνονται υπόψη, ενδεικτικώς, η σοβαρότητα της παράβασης, το ύψος της προκληθείσας ζημίας, ο κίνδυνος για την αξιοπιστία και την ορθή λειτουργία του θεσμού των πιστο-

ποιημένων εκτιμητών, ο προσπορισμός οφέλους και η συνδρομή στο πρόσωπο του παραβάτη της ιδιότητας του κυρίου εταίρου στην περίπτωση άσκησης του επαγγέλματος από νομικό πρόσωπο.

Αν διαπιστωθεί παράβαση από πιστοποιημένο εκτιμητή, που διενεργεί πιστοποιήσεις στο όνομα και για λογαριασμό νομικού προσώπου, η ευθύνη του πιστοποιημένου εκτιμητή δεν αίρει την σωρευτική πειθαρχική ευθύνη του νομικού προσώπου, αν τέτοια υπάρχει.

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται για λόγους προστασίας του δημόσιου συμφέροντος να δημοσιοποιεί με κάθε πρόσφορο μέσο τις αποφάσεις αυτού που αφορούν την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων.

15. Η απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου συντάσσεται εγγράφως και περιλαμβάνει υποχρεωτικά:

- α) τον τόπο και τη χρονολογία έκδοσής της,
- β) τα ονοματεπώνυμα και τις ιδιότητες αυτών που εκδίκασαν την υπόθεση και του πειθαρχικώς διωκόμενου,
- γ) το πειθαρχικό παράπτωμα που αποδόθηκε στον πειθαρχικώς διωκόμενο, τον χρόνο και τον τόπο διάπραξής του, καθώς και τις διατάξεις στις οποίες θεμελιώνεται η απόφαση,
- δ) μνεία για το αν λήφθηκε ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία,
- ε) ειδική, εμπεριστατωμένη και επαρκή αιτιολογία, και
- στ) την κρίση επί της ενοχής ή μη και της ποινής που επιβλήθηκε.

Η απόφαση εκδίδεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία εκδίκασής της υπόθεσης, υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου, λαμβάνει αύξοντα αριθμό και τηρείται στο Αρχείο Πειθαρχικών Αποφάσεων.

16. Για τις συνεδριάσεις του Πειθαρχικού Συμβουλίου τηρούνται συνοπτικά πρακτικά, τα οποία υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα και φυλάσσονται μαζί με την απόφαση στο Αρχείο Πειθαρχικών Αποφάσεων. Η μειοψηφία καταγράφεται μόνο στα πρακτικά. Οι ενδιαφερόμενοι δύναται να λαμβάνουν γνώση των πρακτικών, εφόσον αποδεικνύουν το ειδικό έννομο συμφέρον τους. Τα πρακτικά και οι αποφάσεις δύναται να τηρούνται και σε ηλεκτρονικό αρχείο.

17. Με την απόφαση επιβάλλονται και τα έξοδα της πειθαρχικής διαδικασίας, εφόσον υπάρχουν.

18. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα αποτελούν έσοδα του Δημοσίου και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), από την αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, η οποία ενημερώνει άμεσα την αρμόδια διοικητική αρχή για την είσπραξη ή μη του προστίμου. Αν ο πειθαρχικώς καταδικασθείς αποβιώσει, διαγράφεται η οφειλή, κατά το ποσό που δεν έχει εισπραχθεί.

19. Οι αποφάσεις του Πειθαρχικού Συμβουλίου κοινοποιούνται αμέσως, με επιμέλεια του Προέδρου, στα εμπλεκόμενα μέρη. Ειδικότερα, η κοινοποίηση της απόφασης προς τον καταγγέλλοντα γίνεται με κάθε πρόσφορο τρόπο. Η κοινοποίηση της απόφασης προς τον πειθαρχικώς διωκόμενο, αν είναι απαλλακτική, γίνεται με κάθε πρόσφορο τρόπο, και αν είναι καταδικαστική, με δικαστικό επιμελητή ή με οποιοδήποτε δημόσιο όργανο. Αν η κοινοποίηση γίνεται με δικαστικό επιμελητή, συντάσσεται αποδεικτικό επίδοσης, ενώ αν συντελείται από δημόσιο όργανο, συντάσσεται αποδεικτικό περί της παραλαβής της απόφασης από τον πειθαρχικά καταδικασθέντα ή άλλο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από αυτόν. Αν ο πειθαρχικώς καταδικασθείς, μετά από ειδοποίηση της Γραμματείας, παραλάβει ο ίδιος ή εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός του, την καταδικαστική απόφαση, υπογράφει απόδειξη παραλαβής.

20. Κατά των αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου χωρεί προσφυγή στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια, μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίησή τους.

21. Η αρμόδια διοικητική αρχή τηρεί Αρχείο Πειθαρχικών Ποινών, στο οποίο αναφέρονται κατ' ελάχιστον τα στοιχεία του παραβάτη πιστοποιημένου εκτιμητή, η απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου και η επιβληθείσα ποινή. Οι ποινές διαγράφονται από το Αρχείο Πειθαρχικών Ποινών μετά την πάροδο πέντε (5)

ετών από την επιβολή τους, με εξαίρεση την ποινή του χρηματικού προστίμου που δεν διαγράφεται μέχρι την είσπραξή του, καθώς και την ποινή της οριστικής διαγραφής από το Μητρώο. Ειδικά η ποινή του χρηματικού προστίμου διαγράφεται με την παρέλευση πέντε (5) ετών από την επιβολή της, μόνο μετά την προσκόμιση βεβαίωσης για την εξόφλησή του.»

Άρθρο 126

Άσκηση αρμοδιοτήτων συντονισμού και εποπτείας εκτέλεσης των μέτρων στήριξης, που χρηματοδοτούνται μέσω της διμερούς συμφωνίας μεταξύ ελληνικής και ελβετικής κυβέρνησης, από τη Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής

1. Η Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ασκεί τις αρμοδιότητες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού των Μέτρων Υποστήριξης, που χρηματοδοτούνται βάσει της υπ' αρ. ΥΣ 8516/21.10.2022 διμερούς συμφωνίας που συνήφθη από 14.10.2022 μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και της κυβέρνησης της Ελβετίας σε εφαρμογή του κανονισμού «Regulations on the implementation of the second Swiss Contribution to the selected member states of the EU to support measures in the area of migration», η οποία αφορά συνεισφορά (δωρεά) του ελβετικού δημοσίου, προς την Ελλάδα. Η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» της Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σε συνέχεια των επαληθεύσεων των Επιτροπών Παρακολούθησης, δύναται να επιβεβαιώνει τα ακόλουθα: α) οι υποβληθείσες σε αυτήν Εκθέσεις Ελέγχου των Ορκωτών Λογιστών διενεργήθηκαν με βάση τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου και τις συμβατικά συμφωνηθείσες διαδικασίες ελέγχου μέσω σχετικής Λίστας Ελέγχου (Check List), β) τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών έχουν ληφθεί υπόψη στις προς υποβολή δαπάνες από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και γ) το τελικό σύνολο των επιλέξιμων δαπανών προς υποβολή.

2. Οι διαδικασίες διαχείρισης, διοίκησης, ελέγχου των μέτρων υποστήριξης, που χρηματοδοτούνται μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος της παρ. 1, οι χρηματοδοτικές ροές, οι πληρωμές, οι υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων μερών, οι αρμόδιες Αρχές και οι ειδικότερες αρμοδιότητες αυτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζεται το ύψος της Τεχνικής Βοήθειας από το Πρόγραμμα των Μέτρων Υποστήριξης, που χρηματοδοτούνται βάσει της υπ' αρ. ΥΣ 8516/21.10.2022 διμερούς συμφωνίας, που συνήφθη από 14.10.2022 μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και της κυβέρνησης της Ελβετίας σε εφαρμογή του Κανονισμού «Regulations on the implementation of the second Swiss Contribution to the selected member states of the EU to support measures in the area of migration» της παρ. 1 προς την Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» της Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 127

Εφαρμογή της ισχύουσας χρηματοδοτικής και διοικητικής συμφωνίας - πλαισίου μεταξύ της Ε.Ε. και του Ο.Η.Ε. επί έργων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Σε περίπτωση έργων που χρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, καθώς και το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», με δικαιούχους/φορείς

υλοποίησης διεθνείς οργανισμούς, εφαρμόζεται η ισχύουσα χρηματοδοτική και διοικητική συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών (FINANCIAL AND ADMINISTRATIVE FRAMEWORK AGREEMENT-FAFA) για τη δυνατότητα σύναψης συμβάσεων με οικονομικούς φορείς και εταιρίες εκ μέρους των διεθνών οργανισμών, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον πλαίσιο σύναψης συμβάσεων των διεθνών οργανισμών και τη διάκριση άμεσων και έμμεσων δαπανών, σύμφωνα με τον ν. 5140/2024 (Α' 154). Για τους ελέγχους, τις διαχειριστικές επαληθεύσεις, καθώς και λοιπούς κανόνες και διαδικασίες ισχύουν τα προβλεπόμενα στα εκάστοτε ισχύοντα Συστήματα Διαχείρισης και Ελέγχων των Ταμείων της Ε.Ε..

Άρθρο 128

Ημερομηνία κατάργησης τέλους χαρτοσήμου - Τροποποίηση άρθρου 33 ν. 5135/2024

Στο άρθρο 33 του ν. 5135/2024 (Α' 147), περί καταργούμενων διατάξεων, η ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η Δεκεμβρίου 2024», και το άρθρο 33 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 33

Καταργούμενες διατάξεις

Από την 1η Δεκεμβρίου 2024 καταργούνται:

α) το π.δ. της 28ης Ιουλίου 1931 «περί Κώδικος των νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου» (Α' 239), όλες οι ειδικότερες διατάξεις που προβλέπουν την επιβολή τέλους χαρτοσήμου σε διάφορες συναλλαγές, καθώς και κάθε κανονιστική πράξη που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτών και ρυθμίζει θέματα φορολογίας τέλους χαρτοσήμου,

β) η περ. Γ' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4169/1961 (Α' 81), περί κοινωνικής εισφοράς.»

Άρθρο 129

Τιμή εκκίνησης που ισχύει μεταβατικά σε περίπτωση δικαστικής ακύρωσης - Προσθήκη παρ. 1Ε στο άρθρο 41 του ν. 1249/1982

1. Στο άρθρο 41 του ν. 1249/1982 (Α' 43), περί προσδιορισμού αξίας ακινήτων, προστίθεται παρ. 1Ε ως εξής:

«1.Ε. Όταν δικαστική απόφαση ακυρώνει, εν όλω ή εν μέρει, υπουργική απόφαση καθορισμού τιμών εκκίνησης της παρ. 1Γ, η τιμή εκκίνησης για το χρονικό διάστημα από την έναρξη των αποτελεσμάτων της ακύρωσης, όπως αυτή ορίζεται με τη δικαστική απόφαση, μέχρι τη δημοσίευση νέας απόφασης για τον καθορισμό των τιμών εκκίνησης της παρ. 1Γ, προσδιορίζεται ως ο μέσος όρος της ακυρωθείσας τιμής εκκίνησης και της τελευταίας τιμής εκκίνησης που ίσχυε πριν από αυτήν. Αν δεν είχε οριστεί τιμή εκκίνησης κατά το χρονικό διάστημα πριν από τον χρόνο ισχύος της ακυρωθείσας τιμής, ως τιμή εκκίνησης λαμβάνεται η δικαστικώς ακυρωθείσα τιμή απομειούμενη κατά τριάντα τοις εκατό (30%). Κατά την εφαρμογή της παρούσας, η υπουργική απόφαση της παρ. 1Γ για τον καθορισμό νέων τιμών εκκίνησης δημοσιεύεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης ακύρωσης.»

2. Για δικαστικές αποφάσεις που εμπίπτουν στην παρ. 1 και έχουν κοινοποιηθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, η υπουργική απόφαση της παρ. 1Γ δημοσιεύεται έως τις 15 Απριλίου 2025.

Άρθρο 130

Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για την εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Ακινήτων του Δημοσίου Α.Ε.»

Στο άρθρο 196 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί διατάξεων για την ΕΤΑΔ, προστίθεται παρ. 13Α και 13Β ως εξής:

«13Α. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Ακινήτων του Δημοσίου Α.Ε.» (ΕΤΑΔ) δύναται να συμμετέχει σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισφορά σε είδος σε ανώνυμη εταιρεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4548/2018 (Α' 104). Η εισφορά

σε είδος είναι δυνατό να συνίσταται στην εισφορά δικαιώματος κυριότητας, επιφάνειας ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος, σε ακίνητο το οποίο βρίσκεται ήδη στην ιδιοκτησία της ΕΤΑΔ ή το οποίο η ΕΤΑΔ εξαγοράζει ή περιέρχεται στην ιδιοκτησία της, άμεσα ή έμμεσα με άλλο τρόπο. Η ανωτέρω εισφορά καλύπτει τις υποχρεώσεις της εταιρείας υπέρ της οποίας πραγματοποιείται η εισφορά για τη διασφάλιση δικαιωμάτων επί του ακινήτου. Το παρόν εφαρμόζεται και στην περίπτωση που η εισφορά σε είδος γίνεται από την εταιρεία στην οποία ανήκει το ακίνητο, εφόσον αυτή κατά τον χρόνο της ως άνω εισφοράς είναι άμεσα θυγατρική κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της ΕΤΑΔ.

13B. Η εισφορά σε είδος της παρ. 13Α, όπως και η τυχόν προηγούμενη εξαγορά του εισφερόμενου ακινήτου ή του συνόλου των μετοχών της εταιρείας στην οποία το ακίνητο αυτό ανήκει, διενεργείται μετά από εκθέσεις αποτίμησης και αιτιολογημένες γνώμες (fairness opinion) από δύο (2) τουλάχιστον ορκωτούς ελεγκτές ή πιστοποιημένους εκτιμητές ή άλλους φορείς εγνωσμένου κύρους, με τις οποίες βεβαιώνεται ότι οι ως άνω συναλλαγές και η διαδικασία, στο σύνολό της, είναι σύμφωνες με τη διεθνή βέλτιστη πρακτική που ακολουθείται σε αντίστοιχες συναλλαγές και οι συναλλαγές αυτές είναι επωφελείς για την ΕΤΑΔ. Η σύμβαση της ως άνω εισφοράς σε είδος υπόκειται στον προ-συμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου του Τμήματος Δεύτερου του

Άρθρο 131

Διαδικτυακή διεξαγωγή αριθμοπαιχνιδιού Eurojackpot - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 185 ν. 4972/2022

1. Στο άρθρο 185 του ν. 4972/2022 (Α' 181), περί αδειοδότησης Eurojackpot, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, μετά από τη λέξη «επίγεια» προστίθενται οι λέξεις «και η διαδικτυακή», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 οι λέξεις «άδεια για τη διεξαγωγή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άδεια για την επίγεια διεξαγωγή», γ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, οι λέξεις «τον Γενικό Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας», και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Στην ελληνική επικράτεια επιτρέπεται η επίγεια και η διαδικτυακή διεξαγωγή του αριθμοπαιχνιδιού με τον διακριτικό τίτλο «Eurojackpot».

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών χορηγείται στην Ο.Π.Α.Π. Α.Ε., κατόπιν τήρησης της διαδικασίας της περ. α' της παρ. 9 του άρθρου 27 του ν. 2843/2000 (Α' 219), άδεια για την επίγεια διεξαγωγή του αριθμοπαιχνιδιού της παρ. 1. Η ειδική επιτροπή, που προβλέπεται στην περ. α' της παρ. 9 του άρθρου 27 του ν. 2843/2000 είναι τριμελής, συγκροτείται για τη διαμόρφωση των όρων και προϋποθέσεων και τον καθορισμό του ανταλλάγματος για την παραχώρηση άδειας διεξαγωγής του αριθμοπαιχνιδιού της παρ. 1 και αποτελείται από τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ως Πρόεδρο και τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εκκαθαρίσεων και Ειδικών Οικονομικών Θεμάτων και έναν (1) υπάλληλο της ίδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ως μέλη. Για τον καθορισμό του ανταλλάγματος, δύναται να ανατίθεται, σύμφωνα με το άρθρο 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), η σύνταξη έκθεσης εκτίμησης σε ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή.»

2. Με απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, χορηγείται στην ΟΠΑΠ Α.Ε., κατόπιν τήρησης της διαδικασίας της περ. α' της παρ. 9 του άρθρου 27 του ν. 2843/2000 (Α' 219) και του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 185 του ν. 4972/2022 (Α' 181), η άδεια για τη διαδικτυακή διεξαγωγή του αριθμοπαιχνιδιού της παρ. 1 του ίδιου άρθρου στο διαδίκτυο. Με όμοια απόφαση, η άδεια του προηγούμενου εδαφίου δύναται να ανανεώνεται, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 185 του ν. 4972/2022.

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 και οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 185 του ν. 4972/2022 εφαρμόζονται και για τη διαδικτυακή διεξαγωγή του αριθμοπαιχνιδιού της παρ. 1 του άρθρου 185 του ν. 4972/2022.

4. Κατά την πρώτη χορήγησή της, η άδεια του παρόντος λήγει ταυτοχρόνως με την άδεια που είχε χορηγηθεί για την επίγεια διεξαγωγή του αριθμοπαιχνιδιού της παρ. 1 του άρθρου 185 του ν. 4972/2022.

Άρθρο 132

Απόκτηση μετοχών εταιρείας με την επωνυμία «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου

1. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε.» (Ταμείο) επιτρέπεται να αποκτήσει έως και το σύνολο των μετοχών εκδόσεως της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.», που ανήκουν κατά κυριότητα στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «HELLENiQ ENERGY ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», με σύμβαση αγοραπωλησίας μετοχών που θα συναφθεί μεταξύ του Ταμείου και της HELLENiQ ENERGY ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, κατά τα ειδικώς οριζόμενα στο παρόν άρθρο, κατά παρέκκλιση από την περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011 (Α' 152). Το Ελληνικό Δημόσιο ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με το Ταμείο για τις υποχρεώσεις που το τελευταίο αναλαμβάνει κατά την κατάρτιση, τροποποίηση ή λύση της σύμβασης της παρούσας παραγράφου.

2. Για την καταβολή του τιμήματος της αγοράς των μετοχών της παρ. 1 που θα γίνει τμηματικά μέχρι πλήρους εξοφλήσεως επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση της παρ. 18 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011, η διάθεση των εσόδων από διανεμόμενα μερίσματα που θα εισπράττει το Ταμείο επί των κερδών της εκάστοτε τελευταίας χρήσεως της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. και της HELLENiQ ENERGY ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.

3. Στη συναλλαγή απόκτησης μετοχών εκδόσεως της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. από το Ταμείο κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται ανάλογα τα προβλεπόμενα στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 13 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011. Για την εν λόγω συναλλαγή απόκτησης μετοχών εκ μέρους του Ταμείου, τα σχετιζόμενα με την πληρωμή του τιμήματος και τη διάθεση των εσόδων του Ταμείου καθορίζονται αποκλειστικά με τη Σύμβαση της παρ. 1.

4. Για συναλλαγές του παρόντος άρθρου που γίνονται μετά την απορρόφηση του Ταμείου από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (Ε.Ε.ΣΥ.Π.) που προβλέπεται στα άρθρα 1 και 2 του ν. 5131/2024, όπου στο παρόν άρθρο αναφέρεται το Ταμείο νοείται η Ε.Ε.ΣΥ.Π..

Άρθρο 133

Εκπτώση δωρεών υπέρ φορέων Γενικής Κυβέρνησης - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 47 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), μετά από τις λέξεις «σε χρήμα ή σε είδος» προστίθενται οι λέξεις «τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που εποπτεύονται από τα Υπουργεία Υγείας και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων του άρθρου 45, εκπίπτουν ως δαπάνη και οι δωρεές σε χρήμα ή σε είδος προς το Ελληνικό Δημόσιο. Ειδικά για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων της περ. γ' του άρθρου 45, εκπίπτουν ως δαπάνη και οι κάθε είδους δαπάνες που αφορούν στα ακίνητά τους σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), οι δωρεές σε χρήμα ή σε είδος προς τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που εποπτεύονται από τα Υπουργεία Υγείας και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και οι λοιπές δαπάνες του άρθρου 22. Το δεύτερο εδάφιο εφαρμόζεται και για τα νομικά πρόσωπα της περ. γ' του άρθρου 45 που λειτουργούν ως Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (Ο.Κοι.Π.), υπό την προ-

υπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο Ο.Κοι.Π.. Ειδικά για το Άγιο Όρος και τις Ιερές Μονές αυτού, το ποσοστό της έκπτωσης για τις κάθε είδους δαπάνες, ανεξαρτήτως αν συνδέονται με την εκμετάλλευση συγκεκριμένου ακινήτου ή της εν γένει ακίνητης περιουσίας τους, ανέρχεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).»

Άρθρο 134

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Θ'

Μέχρι την ολοκλήρωση της κατανομής και τοποθέτησης του προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας στις οργανικές μονάδες της παρ. 3 του άρθρου 273 και των άρθρων 276B και 276Γ του ν. 4738/2020 (Α' 207) και την τοποθέτηση των προϊσταμένων σε αυτές, οι αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας ασκούνται από τις υφιστάμενες οργανικές μονάδες, με βάση τη συνάφεια του αντικειμένου.

Άρθρο 135

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Θ'

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

- α) η παρ. 7 του άρθρου 68 του ν. 4875/2021 (Α' 250), περί μέτρων προστασίας του Ναυαγίου Ζακύνθου και
- β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 13 του π.δ. 77/2023 (Α' 130), περί μεταφοράς αρμοδιοτήτων εντός του ιδίου Υπουργείου, σύστασης, συγχώνευσης, μετονομασίας Γενικών Γραμματειών.

ΜΕΡΟΣ Ι'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 136

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 10, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.
2. Ισχύουν από την 7η Οκτωβρίου 2022:
 - α) το άρθρο 20, περί μηνιαίου βασικού μισθού μελών Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
 - β) το άρθρο 21, περί ειδικού επιδόματος διδασκαλίας και έρευνας μελών Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και
 - γ) το άρθρο 22, περί χορήγησης εξόδων παράστασης σε Διευθυντές Σχολών των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης.
3. Η ισχύς των παρ. 1 και 2 του άρθρου 109, περί του προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης αρχίζει από την 22α Δεκεμβρίου 2023.
4. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 23, περί κατάργησης συνυπολογισμού των συντάξεων για την εύρεση του ανώτατου ορίου αποδοχών για λειτουργούς, υπαλλήλους που αμείβονται σύμφωνα με το ενιαίο μισθολόγιο, καθώς και ένστολους αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2024.
5. Ισχύουν από το φορολογικό έτος 2024:

- α) το άρθρο 3, περί κατάργησης του τέλους επιτηδεύματος για φυσικά πρόσωπα,
 - β) οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 4, περί εξαιρέσεων από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία,
 - γ) το άρθρο 6, περί ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, και
 - δ) το άρθρο 7, περί μείωσης του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε μικρές δημοτικές κοινότητες.
6. Οι παρ. 1 έως 4 του άρθρου 27, περί του τέλους κρουαζιέρας, ισχύουν μετά την έκδοση της κοινής απόφασης του άρθρου 33 και σε κάθε περίπτωση όχι πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025.
7. Ισχύουν από το φορολογικό έτος 2025:
- α) το άρθρο 8, περί φορολόγησης αμοιβής για εφημερίες ιατρών,
 - β) το άρθρο 12, περί μείωσης ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης εργοδότη - εργαζόμενου,
 - γ) το άρθρο 24, περί τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση,
 - δ) το άρθρο 35, περί επέκτασης κινήτρων για δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας,
 - ε) το άρθρο 36, περί επέκτασης κινήτρων για επενδυτικούς αγγέλους,
 - στ) το άρθρο 37, περί επέκτασης κινήτρων για κίνητρα ευρεσιτεχνίας,
 - ζ) το άρθρο 38, περί φορολόγησης Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών Κλειστού Τύπου,
 - η) το άρθρο 94, περί προϋποθέσεων για την υπαγωγή σε ρύθμιση οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση και
 - θ) το άρθρο 98, περί απαλλαγής των ενδοομιλικών μερισμάτων από τον φόρο εισοδήματος και προϋποθέσεων απαλλαγής εισοδήματος από την υπεραξία μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής σε νομικά πρόσωπα.
8. Ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2025:
- α) η παρ. 1 του άρθρου 15, περί αναμόρφωσης του μισθολογικού πλαισίου των μαθητών των σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων,
 - β) το άρθρο 16, περί αύξησης της ειδικής αποζημίωσης νυχτερινής απασχόλησης του προσωπικού των Σωμάτων Ασφάλειας και του στρατιωτικού προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων,
 - γ) οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 19, περί Κινήτρου Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων σε υπαλλήλους της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.
9. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 95, η περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 49 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58) ισχύει για ρυθμίσεις που απόλλυνται από την 1η Μαρτίου 2025.
10. Ισχύουν από 1ης Ιουνίου 2025:
- α) η παρ. 2 του άρθρου 10, περί ρύθμισης θεμάτων Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων και κρατικής αρωγής για ασφαλισμένες κατοικίες,
 - β) το άρθρο 25, περί ασφάλισης επιχειρήσεων έναντι φυσικών καταστροφών και
 - γ) το άρθρο 26, περί ασφάλισης οχημάτων έναντι φυσικών καταστροφών.

Αθήνα,.....2024

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
3. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	4. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
5. ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	6. ΥΓΕΙΑΣ
7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	8. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
9. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	10. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
11. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	12. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
13. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	14. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
15. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	16. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
17. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	18. ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
19. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	20. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
21. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	22. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν αναρτηθεί ηλεκτρονικά στη διαδικτυακή ιστοσελίδα της Βουλής των Ελλήνων όπως και διανεμηθεί στα Τμήματα Έκδοσης Πρακτικών και Εντύπων, απ' όπου μπορείτε να τα αναζητήσετε, τα Πρακτικά των κάτωθι συνεδριάσεων της Ολομέλειας της Βουλής: ΣΑ' της Πέμπτης 3 Οκτωβρίου 2024, ΣΒ' της Παρασκευής 4 Οκτωβρίου 2024, Β' της Δευτέρας 7 Οκτωβρίου 2024 (μεσημέρι) και Γ' της Τρίτης 8 Οκτωβρίου 2024 και ερωτάται το Σώμα εάν τα επικυρώνει.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Συνεπώς τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Ολομέλειας της Βουλής ΣΑ' της Πέμπτης 3 Οκτωβρίου 2024, ΣΒ' της Παρασκευής 4 Οκτωβρίου 2024, Β' της Δευτέρας 7 Οκτωβρίου 2024 (μεσημέρι) και Γ' της Τρίτης 8 Οκτωβρίου 2024 επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έχουμε μια ολιγόλεπτη διακοπή για να περάσουμε κατόπιν στη συζήτηση του επόμενου νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)
(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπή της συνεδρίασης.

Προχωρούμε στο επόμενο νομοσχέδιο, σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη:

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση - Αναπροσαρμογή μισθών προσωπικού δημοσίου τομέα - Ρυθμίσεις για τον καθορισμό κατώτατου μισθού για τα έτη 2025, 2026 και 2027».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 28 Νοεμβρίου 2024 τη συζήτηση και ψήφιση του νομοσχεδίου σε μία έως δύο συνεδριάσεις ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών.

Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Το Σώμα συνεφώνησε.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σταύρος Παπασωτηρίου για δεκαπέντε λεπτά.

Παρακάτω να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής ομιλητών.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να ξεκινήσω διαβάζοντας από ένα επίσημο δημοσιευμένο κείμενο για την ενσωμάτωση της παρούσας ευρωπαϊκής οδηγίας για τον κατώτατο μισθό. Σπεύδω να διευκρινίσω ότι δεν πρόκειται για κείμενο που προέρχεται από τη Νέα Δημοκρατία ούτε κάποιο δελτίο Τύπου της Κυβέρνησης, περιέχει όμως μια πολύ ωραία διαφημιστική, θα την έλεγα, σύνοψη του νομοσχεδίου που συζητούμε σήμερα. Για να μην ακούτε λοιπόν εμένα να μιλώ γι' αυτό ως εισηγητής της Πλειοψηφίας, σας διαβάζω το παρακάτω πολύ ενδιαφέρον απόσπασμα:

«Η πρόταση της επιτροπής εισάγει τον τρόπο υπολογισμού του κατώτατου μισθού μέσω ενός μαθηματικού τύπου με αντικειμενικά και διαφανή οικονομικά στοιχεία. Επιπρόσθετο σημαντικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι προτείνεται από την επιστημονική επιτροπή η θέσπιση ενός πλαισίου με τις απαραίτητες προϋποθέσεις για τη διευκόλυνση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και περιλαμβάνεται ένα σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του. Επίσης, προτείνεται η δημιουργία επιτροπής διαβούλευσης με μέλη τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων, προκειμένου να διατυπώνει γνώμη για το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και την επικαιροποίησή του, αναβαθμίζοντας έτσι τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία».

Αυτές είναι λοιπόν με δυο λόγια οι προβλέψεις της οδηγίας: Αντικειμενικές, διαφανείς, σημαντικές και διευκολυντικές για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις. Είναι διατάξεις που, σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο, αναβαθμίζουν τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων.

Μα, ποιος είναι τέλος πάντων ο ανέλιπτος αυτός υποστηρικτής της νομοθετικής πρωτοβουλίας της Κυβέρνησης; Ήταν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ίδια η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία και κατέθεσε σχετική ερώτηση προς την κ. Κεραμέως, την από τις 23 Οκτωβρίου επίσημη ερώτηση -την καταθέτω και στα Πρακτικά-, την οποία υπογράφουν μεταξύ άλλων συνάδελφοι από την επιτροπή, ο κ. Γαβρήλος, ο κ. Καλαματιανός, αλλά και ο νέος Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Φάμελλος.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σταύρος Παπασωτηρίου κατ'εξουσιοδότηση για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Μιλάμε για τον ίδιο ΣΥΡΙΖΑ που καταψήφισε το νομοσχέδιο διά των εκπροσώπων του στην επιτροπή.

Θα μου πείτε, μπορεί να διαφώνησε με κάποια επιμέρους άρθρα, αλλά να συμφωνούσε με τον θεμελιώδη πυρήνα του νομοσχεδίου, που είναι ο μαθηματικός καθορισμός του κατώτατου

μισθού. Άλλωστε, ο ΣΥΡΙΖΑ στο πλαίσιο της ερώτησης την οποία μόλις κατέθεσα πλέκει το εγκώμιο του μαθηματικού τύπου που υπολογίζει τον κατώτατο μισθό, όπως ο ίδιος λέει, με βάση αντικειμενικά και διαφανή οικονομικά στοιχεία.

Όντως, όμως, συμφωνεί; Η απάντηση είναι «όχι», καθώς μέσα στον κυκλώνα που βιώνει ο ΣΥΡΙΖΑ η πρώτη απώλεια είναι η κοινή λογική. Και αυτό, γιατί ενώ αποδέχεται τη θεμελιώδη σημασία του μαθηματικού τύπου για τον κατώτατο μισθό, ο ΣΥΡΙΖΑ εμφανίστηκε στην επιτροπή να την απορρίπτει. Εκεί επέμεινε στην επιλογή της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης, την οποία την παρουσίασε σαν μονόδρομο.

Κάποιος θα αναρωτηθεί: Μα, είναι μόνο ο ΣΥΡΙΖΑ μπερδεμένος; Η απάντηση και εδώ είναι «όχι», καθώς και το ΠΑΣΟΚ έχει χαθεί στη μετάφραση της κοινοτικής οδηγίας.

Υπενθυμίζω ότι ενώ η Αξιωματική Αντιπολίτευση ξανακατέθεσε τροπολογία για τον προσδιορισμό του κατώτατου μισθού με εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, στην επιτροπή δήλωσε απλά επιφύλαξη για το περιεχόμενο του νομοσχεδίου. Επομένως, για το ίδιο ακριβώς θέμα, το οποίο το ΠΑΣΟΚ κάνει «σημεία», το ίδιο επέλεξε ενώπιον της επιτροπής να μην πάρει θετική ή αρνητική θέση. Μάλλον, οι λεγόμενες «εγκάθαρες αρχές και αξίες» της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης είναι κάτι πολύ σχετικό.

Κύριε Πρόεδρε, η θέση της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας είναι ξεκάθαρη για το νομοσχέδιο. Στηρίζουμε το δίκτυο προστασίας των εργαζομένων που δημιουργεί ο μαθηματικός καθορισμός του κατώτατου μισθού. Στηρίζουμε την εφαρμογή των αυξήσεων που συνεπάγεται για τους μισθωτούς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα. Στηρίζουμε την ευρύτερη υιοθέτηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων ως ενός πολύτιμου εργαλείου αυτορρύθμισης της αγοράς εργασίας.

Θα ήθελα εδώ να αναφερθώ εν συντομία στις βασικές διατάξεις του νομοσχεδίου που κάνουν πράξη όλα τα παραπάνω, στην ενσωμάτωση δηλαδή στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2041 του 2020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στόχος μας είναι αυτός ο μηχανισμός καθορισμού να γίνει πιο προβλέψιμος και πιο αντικειμενικός. Προς τον παραπάνω σκοπό εισάγονται οι πάγιες διατάξεις του νομοσχεδίου που προβλέπουν τη χρήση ενός τυποποιημένου μαθηματικού αλγορίθμου από το 2028 και μετά, μια διαδικασία στην οποία φυσικά θα καταθέσουν τις απόψεις τους όλοι οι κοινωνικοί εταίροι, αυτόνοτητα συνοδευόμενες με την αναγκαία οικονομική τεκμηρίωση, αξιοποιώντας όλα τα έγκυρα στατιστικά δεδομένα που θα είναι διαθέσιμα κάθε έτος.

Ποιες είναι όμως οι βασικές παράμετροι που θα λαμβάνει υπ' όψιν του ο προτεινόμενος μαθηματικός τύπος; Πρόκειται για επίσημα επικαιροποιημένα κάθε χρονιά οικονομικά μεγέθη, όπως ο πληθωρισμός ειδικά για τα νοικοκυριά στο χαμηλότερο 20% της εισοδηματικής κλίμακας, μαζί με την αύξηση της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας, η οποία φυσικά αντανάκλα και στην πρόοδο των ίδιων των επιχειρήσεων, αλλά και τη δυνατότητα τους κατά μέσο όρο να καλύψουν τις ετήσιες μισθολογικές αυξήσεις.

Εδώ πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι πρόκειται για μεγέθη τα οποία η Ελληνική Στατιστική Αρχή θα υπολογίζει ανεξάρτητα και θα παρέχει με εγκυρότητα σε όλους, ώστε το νέο σύστημα να τρέξει με διαφάνεια από το 2028.

Παράλληλα, το νομοσχέδιο προβλέπει ειδικό καθεστώς για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού κατά την περίοδο μετάβασης από το υφιστάμενο στο νέο πλαίσιο, δηλαδή για την επόμενη τριετία.

Βασικός και σταθερός σκοπός της Νέας Δημοκρατίας είναι η ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης των χαμηλόμισθων εργαζομένων και η προστασία του εισοδήματός τους από οικονομικές διακυμάνσεις. Είναι άλλωστε διακηρυγμένος στόχος μας η θεσμοθέτηση κατώτατου μισθού στα 950 ευρώ από το 2027 και η αύξηση του μέσου μισθού στα 1.500 ευρώ από το 2027, με βάση τη συνεχιζόμενη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Θυμίζω εδώ ότι κατά την τελευταία πενταετία αυξήσαμε τον κατώτατο μισθό συνολικά κατά 28%, από 650 ευρώ το 2019 σε

830 ευρώ το 2024 και τον μέσο μισθό κατά 21%, από 1036 ευρώ το 2019 σε 1.252 ευρώ σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα πλεονεκτήματα του προτεινόμενου συστήματος είναι πάρα πολύ σαφή: Η αντικειμενικότητα και η διαφάνεια στον υπολογισμό, η σύνδεση του κατώτατου μισθού με τα πραγματικά οικονομικά δεδομένα της χώρας μας και η οικονομική δραστηριότητα του συστήματος με την παράλληλη εξασφάλιση της απασχόλησης σε βάθος χρόνου, η προστασία της αγοραστικής δύναμης του χαμηλότερου 20% της εισοδηματικής κατανομής των νοικοκυριών.

Με όλα αυτά τα καινοτόμα στοιχεία τα οποία εισάγει το νομοσχέδιο συμβάλλει στην κατοχύρωση επαρκών κατώτατων μισθών, προστατεύοντας με αυτόν τον τρόπο μόνιμα το εισόδημα όλων των εργαζομένων.

Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο αυτό πράγματι εισάγει σημαντικές καινοτομίες πέραν του νέου τρόπου υπολογισμού του κατώτατου μισθού. Αναφέρομαι στο σχέδιο δράσης για την προώθηση συλλογικών διαπραγματεύσεων και τη συμπερίληψη του δημόσιου τομέα στις αυξήσεις που συνεπάγεται η ετήσια αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού για τον ιδιωτικό τομέα.

Έτσι, από το 2026 τα βασικά μισθολογικά κλίμακα στο δημόσιο θα προσαυξάνονται σύμφωνα με την εκάστοτε αύξηση του κατώτατου μισθού. Η προσαύξηση θα αφορά τους βασικούς μισθούς κάθε κατηγορίας προσωπικού, χωρίς να επηρεάζει τον τρόπο υπολογισμού τους και δεν θα συμψηφίζεται με τυχόν προσωπική διαφορά. Ειδικά για το 2025 η προσαύξηση αυτή καταβάλλεται κατά τη διαφορά του βασικού μισθού του δημοσίου με τον κατώτατο μισθό του ιδιωτικού τομέα για το 2024.

Ήταν καιρός να συμπεριληφθεί και ο δημόσιος τομέας στις ετήσιες αυξήσεις που θα παίρνουν όλοι οι μισθωτοί, έτσι ώστε για πρώτη φορά οι δημόσιοι υπάλληλοι να προστατεύονται και εκείνοι από το δίκτυο ασφάλειας του κατώτατου μισθού και να λαμβάνουν κάθε χρόνο την προβλεπόμενη αύξηση, πέραν αυτών του ενιαίου μισθολογίου, ακριβώς γιατί η λογική της Νέας Δημοκρατίας είναι να μην εξαιρείται κανένας από τη νέα αυτή διαδικασία.

Όλοι οι κοινωνικοί εταίροι θα συμμετέχουν και θα καλούνται να καταθέτουν τις απόψεις τους με θεσμικό και ενιαίο τρόπο για τις προτεινόμενες μεταβολές στον κατώτατο μισθό. Πιο συγκεκριμένα, θα λειτουργούν δύο επιτροπές με τη συμμετοχή όχι μόνο τεχνοκρατών, αλλά και εκπροσώπων των μεγαλύτερων συνδικαλιστικών οργανώσεων της χώρας. Πρόκειται για την Επιστημονική Επιτροπή και την Επιτροπή Διαβούλευσης που θα γνωμοδοτούν ειδικά σε περιπτώσεις που ζητούνται παρεκκλίσεις από την πρόβλεψη του μαθηματικού τύπου εξαιτίας έκτακτων κοινωνικοοικονομικών μεταβολών.

Εδώ, όμως, είναι πολύ σημαντικό να υπογραμμίσουμε ότι ο επανακαθοριζόμενος κατώτατος μισθός δεν θα μπορεί να μειωθεί σε καμία περίπτωση σε σχέση με τον αντίστοιχο του προηγούμενου έτους. Εξετάστηκε από οποιεσδήποτε έκτακτες συνθήκες ή την επίκληση ειδικών περιστάσεων από τους εργοδότες, θα υπάρχει πάντα η κρατική εγγύηση ότι ο κατώτατος μισθός και το κατώτατο ημερομίσθιο αποκλείεται να μειωθούν.

Κυρία Υπουργέ, μία ακόμα εξαιρετικά σημαντική πρόβλεψη του συζητούμενου νομοσχεδίου είναι και η εκπόνηση σχεδίου δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, για την αύξηση, δηλαδή, του ποσοστού των εργαζομένων που καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις με σαφές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και συγκεκριμένα μέτρα. Άλλωστε, η ίδια η Κυβέρνηση έχει δεσμευτεί να ενισχύσει τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και να προωθήσει με κάθε τρόπο την αύξηση του ποσοστού κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Παράλληλα, όμως, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη έχει και μία ακόμα σημαντική στόχευση. Αυτή είναι να εξασφαλίσει γενικότερα την προβλεψιμότητα στο κόστος παραγωγής, μία παράμετρο κεφαλαιώδους σημασίας για τη μακροπρόθεσμη αύξηση των επενδύσεων και τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Πρόκειται για έναν πολύ βασικό παράγοντα, όπως είναι φυσικά και η προβλεψιμότητα του κατώτατου μισθού μιας χώρας. Έτσι, η διαμόρφωσή του με προκαθορισμένο τρόπο και σε συγκεκριμένη ημερομηνία κάθε χρόνο θα αμβλύνει την αβεβαιότητα των

εργαζομένων, των εργοδοτών και κατά συνέπεια, θα επιτρέψει τον ορθολογικό οικονομικό προγραμματισμό όλων των κοινωνικών εταίρων. Είναι ένα σύστημα που έχει δοκιμαστεί με επιτυχία και σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη, όπως στη Γαλλία, ένα σύστημα το οποίο βελτιώνουμε ακόμα περισσότερο δίνοντας κατά τον υπολογισμό του κατώτατου μισθού ιδιαίτερη βαρύτητα στους εισοδηματικά ασθενέστερους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο λόγος γι' αυτές τις επιλογές είναι ότι η Νέα Δημοκρατία έχει επιλέξει από την ίδρυσή της να εκπροσωπεί σταθερά το γενικό συμφέρον του ελληνικού λαού, ακριβώς όπως επιτάσσει το Σύνταγμα. Είναι η φιλελεύθερη παράταξη που, όπως αποδεικνύει και το νομοσχέδιο το οποίο επεξεργαζόμαστε σήμερα, δεν εκπροσωπεί ειδικά συμφέροντα ή ομάδες πίεσης.

Υπερασπιζόμενη το γενικό συμφέρον, η Νέα Δημοκρατία στηρίζει το σύνολο των εργαζομένων και των παραγωγικών φορέων της χώρας μας χωρίς μικροκομματικούς υπολογισμούς ή ιδεολογικές εμμονές όχι για να χωρίσει, αλλά για να ενώσει τους Έλληνες. Αυτή είναι η μεγαλειώδης διαφορά της Νέας Δημοκρατίας από τα υπόλοιπα κόμματα που την καθιστά έναν μόνιμα πλειοψηφικό πολιτικό φορέα.

Ακριβώς, λοιπόν, επειδή υπηρετούμε το γενικό συμφέρον, αναγνωρίζουμε πράγματα προφανή στην κοινωνία, όπως ότι δεν υπάρχουν νέοι εργαζόμενοι χωρίς υγιείς επιχειρήσεις, δεν υπάρχουν πετυχημένες επιχειρήσεις χωρίς ικανοποιημένους εργαζόμενους και ότι το κράτος οφείλει να προστατεύσει όλα τα κοινωνικά δικαιώματα, όπως αυτά της εργασίας και της συνδικαλιστικής ελευθερίας, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 23 του Συντάγματος. Κυρίως, όμως, ότι κάθε κυβέρνηση οφείλει να βελτιώνει το προστατευτικό πλαίσιο εργασίας ανταποκρινόμενη στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες, αλλά και στις μεγάλες τεχνολογικές αλλαγές που επηρεάζουν τους εργαζόμενους και γενικότερα την παραγωγική διαδικασία.

Η Κυβέρνησή μας και το αρμόδιο Υπουργείο Εργασίας κάνουν ακριβώς αυτό. Έρχονται να υπηρετήσουν ισόρροπα όλους αυτούς τους στόχους με διαφάνεια, αποτελεσματικότητα και κοινωνική ευαισθησία. Γι' αυτό οφείλω να αναγνωρίσω δημόσια την προσπάθεια της κ. Κεραμέως να λύσει χρονίζοντα προβλήματα και όχι να τα διαιωνίζει, μια αντίληψη προοδευτική και μια φιλοσοφία που ενσωματώνει καινοτόμες πρακτικές, σύμφωνα με τις σύγχρονες εξελίξεις, οικονομικές, κοινωνικές και τεχνολογικές χωρίς ιδεοληψίες και αναχρονισμούς.

Η Νέα Δημοκρατία εκφράζοντας αυτήν ακριβώς την ανάγκη για γρήγορες αλλαγές, τις οποίες ζητά η ελληνική κοινωνία, υπερψηφίζει το παρόν νομοσχέδιο και στηρίζει τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια της Κυβέρνησης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα πέντε μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 11^ο Γενικό Λύκειο Πάτρας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει τώρα ο εισηγητής από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής κ. Παύλος Χρηστίδης.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, ζήσαμε δέκα ημέρες στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, όπου τα λόγια των πολιτικών κομμάτων, αλλά και των κοινωνικών φορέων κόπηκαν, τα λόγια των πολιτικών κομμάτων και των κοινωνικών εταίρων μονταρίστηκαν, χρησιμοποιήθηκαν μέσω fake news. Ακόμα κι αν αυτό συγχωρείται για κάποιον πολιτικό αντίπαλο, δεν συγχωρείται ποτέ, μα ποτέ για τους κοινωνικούς εταίρους.

Καταθέτω λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξανά στα

Πρακτικά της Βουλής τα πρακτικά της επιτροπής, όπου ακούσαμε τους κοινωνικούς εταίρους, για να ακούσουν όλοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και όλοι όσοι μας ακούν την επιλογή που κάνουν οι κοινωνικοί εταίροι στον κοινωνικό διάλογο, στον ελεύθερο διάλογο και την πίστη τους στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, αυτό ακριβώς το οποίο φέρνουμε σήμερα με την τροπολογία την οποία καταθέτουμε και η οποία εφαρμόζει πλήρως το πνεύμα της οδηγίας. Αυτό ακριβώς το οποίο δεν θέλετε να κάνετε εσείς, κυρία Υπουργέ, με το νομοσχέδιο το οποίο φέρνετε, αυτό το οποίο εσείς φέρνετε με ένα πνεύμα συντηρητικό, με ένα πνεύμα φοβικό, με ένα πνεύμα το οποίο καταδεικνύει το πώς πορεύεστε εδώ και πέντε χρόνια με ευχολόγια, αλλά και με ελάχιστες πράξεις.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παύλος Χρηστίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτό το οποίο είναι κρίσιμο να αντιληφθούμε είναι αν έχετε επιλέξει να το κάνετε αυτό επειδή τα προηγούμενα χρόνια είχατε πολιτικούς αντιπάλους οι οποίοι ήταν κομμένοι και ραμμένοι στα δικά σας μέτρα ή αν δεν μπορείτε καλύτερα, αν έχετε επιλέξει να ρίχνετε επίτηδες στάχτη στα μάτια των Ελλήνων πολιτών και των Ελλήνων εργαζομένων κι αν έχετε επιλέξει να πουλάτε αέρα κοπανιστό, να βαπτίζετε μήλα τα πορτοκάλια και πολλά ακόμα πράγματα που δεν θα μπορούσα να πω.

Όλα αυτά, κυρία Υπουργέ, τα λέω διότι όλο το τελευταίο χρονικό διάστημα ακούσαμε μία σειρά επιχειρημάτων από εσάς. Ακούσαμε το επιχείρημα που έλεγε ότι φτιάχνουμε δίχτυ προστασίας. Ποιο δίχτυ προστασίας; Αυτό που έχει την Ελλάδα τελευταία -και αυτό θα το καταθέσω στα Πρακτικά- στον τρόπο με τον οποίον είναι ικανοποιημένοι οι μισθωτοί; Αυτό που δείχνει το πόσοι είναι οι Έλληνες συμπολίτες μας που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο φτώχειας; Αυτό το οποίο δείχνει το ποσοστό των μισθωτών που συναντούν δυσκολία στην ικανοποίηση των αναγκών τους ή αυτό που δείχνει την κάλυψη από συλλογικές συμβάσεις; Ή μήπως εκείνο το δίχτυ προστασίας που δείχνει ότι η Ελλάδα είναι στην τελευταία θέση στην πραγματική και ποσοστιαία αύξηση του μέσου μισθού;

Αυτά, τα καταθέτουμε στα Πρακτικά, για να έχουν εικόνα οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας του δικτύου προστασίας, που λέει η κυρία Υπουργός και όλοι οι προηγούμενοι Υπουργοί Εργασίας, ότι εσείς έχετε διαμορφώσει. Ένα τρύπιο δίχτυ προστασίας, ένα δίχτυ προστασίας το οποίο το καλύπτете με σωρεία ψεμάτων, με σωρεία στρεβλώσεων, με κοπτοραπτική, προκειμένου να υπερασπίζεστε αυτό το οποίο φτιάξατε και το οποίο μπάζει από παντού. Και μπάζει από παντού, αν το δει κανείς από τη σκοπιά της προστασίας που πρέπει να απολαμβάνουν οι εργαζόμενοι στον μισθό. Δεν μπάζει, όμως, από την άλλη μεριά στα δικά σας μάτια ή στα μάτια -είμαι σίγουρος, όχι όλων των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας- εκείνων που θεωρούν ότι πρέπει να προστατεύονται εκείνες οι πολύ λίγες επιχειρήσεις οι οποίες δεν σέβονται τους εργαζόμενους τους.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παύλος Χρηστίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το νομοσχέδιο που μας φέρνετε σήμερα και μας ζητάτε να ψηφίσουμε, δεν είναι μια απλή ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας. Είναι μία συζήτηση η οποία υπερβαίνει τις τεχνικού τύπου αντιπαραθέσεις. Πρόκειται για ένα ζήτημα βαθιά πολιτικό, για εμάς βαθιά ταυτοτικό, γύρω από την οργάνωση και τις προοπτικές της κοινωνίας και της οικονομίας και πρόκειται ταυτόχρονα για ένα θέμα στον πυρήνα της δημοκρατίας που συνίσταται ως πολίτευμα με τη συμμετοχή της κοινωνίας στις αποφάσεις, των ισχυρών μελών της κοινωνίας αποφάσεις, των πολιτών οι οποίοι μπορούν να δουλεύουν και να έχουν και τον χρόνο να αποφασίζουν για την ποιότητα της δημοκρατίας μας, του τρόπου με τον οποίο η δημοκρατία μας λειτουργεί.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΝΗΣ**)

Αυτή εδώ είναι, φίλες και φίλοι συνάδελφοι, η οδηγία μετα-

φρασμένη, αφού ψηφίστηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μία οδηγία με πολύ συγκεκριμένες προβλέψεις οι οποίες είναι καλό πριν ψηφίσετε να τις διαβάσετε και αυτό εδώ, είναι το σχέδιο νόμου. Η απόστασή τους είναι τεράστια. Η οδηγία ξεκίνησε ως μία επίμονη προσπάθεια των ευρωπαϊκών συνδικάτων της ομάδας των ευρωπαίων σοσιαλιστών, με πρωτεργάτη τον Νικολά Σμιτ τον επικεφαλής των ευρωπαίων σοσιαλιστών και δημοκρατών και πρόσφατα στις ευρωπαϊκές εκλογές, τον τότε ευρωπαίο επίτροπο για την απασχόληση και τα κοινωνικά δικαιώματα.

Τί έχει ως στόχο η ευρωπαϊκή οδηγία; Την επάρκεια των εισοδημάτων από την εργασία και μόνο, προκρίνοντας μάλιστα, την κατεύθυνση της κατάρτισης ενός δεσμευτικού πλαισίου για την επέκταση των συλλογικών συμβάσεων, ώστε να καλύπτουν το 80% των εργαζομένων και επομένως, να διασφαλίζουν την πλειονότητα των εργαζομένων. Και φυσικά, μια σειρά ακόμα μέτρων, τα οποία έχουν να κάνουν με τις συλλογικές συμβάσεις.

Μαντέψτε ποιοι αντέδρασαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι ευρωπαίοι συντηρητικοί. Και ποιοι είναι αυτοί οι οποίοι φέρνουν την οδηγία προς ψήφιση, με δύο χρόνια καθυστέρηση στο απώτατο όριο που ήταν ο Νοέμβριος του 2024; Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Δύο χρόνια είναι στον αέρα αυτή η οδηγία, δύο χρόνια δεν την έχετε φέρει. Το κρατάμε για την αξιολόγηση όλων.

Ποιοι είναι -επαναλαμβάνω- αυτοί οι στόχοι της οδηγίας; Πρώτον, η επάρκεια των κατώτατων νόμιμων μισθών, με στόχο την επίτευξη αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης και εργασίας -καμμία σχέση με ότι έχετε κάνει στα πέντε χρόνια της διακυβέρνησης- και δεύτερον, η προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων για τον καθορισμό των μισθών, όπου η κάλυψη σήμερα στη χώρα μας βρίσκεται σε ποσοστό κάτω του 30%.

Έρχεστε και μας λέτε ότι λάβατε υπ' όψιν σας το πόρισμα της Επιστημονικής Επιτροπής που ορίσατε, προκειμένου να καταλήξετε στο παρόν νομοσχέδιο και πιο συγκεκριμένα, φέρνετε και έναν αλγόριθμο, ο οποίος βάσει δύο κριτηρίων που θα συνυπολογίζε, θα βγάζει και έναν αριθμό. Ένα ποσοστό, δηλαδή, για να προσδιορίζει τον κατώτατο μισθό ο οποίος και θα είναι. Ωστόσο, σε περίπτωση που αυτό σας έχει διαφύγει, τα υποχρεωτικά κριτήρια της οδηγίας γι' αυτό το ζήτημα, δεν είναι δύο, όπως χρησιμοποιείτε εσείς, αλλά είναι τέσσερα, δύο εκ των οποίων επιλέγετε -γιατί θα εξυπηρετούσαν τα συμφέροντα των εργαζομένων- να τα αποκρίψετε.

Πέραν, όμως, αυτού, αυτός ο αλγόριθμος στον οποίο προτείνετε, βασίζεται στο γαλλικό μοντέλο. Μάλιστα. Πάμε, λοιπόν, να δούμε τι κάνει η Γαλλία. Ακούστε το, συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, γιατί έχει ενδιαφέρον. Πρώτο και βασικότερο, το γαλλικό μοντέλο περιλαμβάνει έναν αλγόριθμο ο οποίος είναι αυτοματοποιημένος σε μία εργασιακή κατάσταση στην οποία οι εργαζόμενοι καλύπτονται κατά 94% από συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Κατά 94%! Εδώ, επαναλαμβάνω, η Ελλάδα έχει κάτω από 30%.

Βλέπετε καμμία ομοιότητα, κάποια ασυμβατότητα, κάτι που θα μπορούσε να σας κάνει να εμπιστευτείτε αυτό το μοντέλο; Διότι εμείς δεν βρίσκουμε καμμία. Ταυτόχρονα, η γαλλική κυβέρνηση μπορεί να αποφασίσει μόνη της να αυξήσει ακόμα περισσότερο τον κατώτατο μισθό μέσα σε κάθε έτος, προκειμένου να βοηθήσει τους εργαζόμενους με χαμηλά εισοδήματα. Στο σχέδιο το οποίο φέρνει η Κυβέρνηση, προφανώς, δεν υπάρχει κάτι τέτοιο. Δεν το λαμβάνει καθόλου υπ' όψιν αυτό. Αντιθέτως, βάζει και περιορισμούς, οι οποίοι μπορεί να οδηγήσουν σε πάγωμα και θα δούμε μετά, τι σημαίνει και αυτή η συζήτηση την οποία κάνω ως προπαγανδιστική γραμμή η Νέα Δημοκρατία, ότι «... απαγορεύεται με το δικό μας νομοσχέδιο να μειωθεί ο κατώτατος μισθός».

Η Γαλλία, επομένως, παίρνει πολιτική απόφαση να αυξάνει όποτε αξιολογεί τον κατώτατο μισθό, ενώ με το σχέδιο τής κ. Κεραμέως και του κ. Μητσοτάκη υπάρχει η πολιτική απόφαση για έναν αλγόριθμο ο οποίος θα είναι αυτοματοποιημένος επαναλαμβάνω.

Ακούσαμε -η Αντιπολίτευση, όπως καταλαβαίνετε, κάνει τη δουλειά της, είναι τεκμηριωμένη, ψάχνεται και ψάχνει- να λέει η Κυβέρνηση είκοσι δύο από τις είκοσι επτά χώρες έχουν νομικά κατοχυρωμένο κατώτατο μισθό. Υπάρχει κάποιος ο οποίος δεν

γνωρίζει ότι στην Ελλάδα έχουμε νομικά κατοχυρωμένο μισθό; Το ερώτημα είναι πώς κατοχυρώνεται αυτός; Κατοχυρώνεται μονομερώς, όπως για παράδειγμα κάνετε εσείς τα τελευταία χρόνια; Κατοχυρώνεται μέσα από τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και στη συνέχεια στη Βουλή, όπως λέμε εμείς ή μήπως κατοχυρώνεται από έναν αλγόριθμο ο οποίος στη συνέχεια θα έρχεται να κατοχυρώνεται από την εκάστοτε κυβέρνηση; Διότι αυτό έχει τη σημασία του.

Η Κυβέρνηση έλεγε είκοσι δύο στις είκοσι επτά χώρες. Το άφησε αυτό. Οκτώ χώρες -λέει- χρησιμοποιούν τον αλγόριθμο. Μία από τις οκτώ με αυτοματοποιημένο τρόπο, η Γαλλία. Αυτήν έχει επιλέξει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Οι υπόλοιπες επτά -δεν μετρώ ότι ο σύμβουλος στον οποίο θα αναφερθώ και λίγο πιο κάτω αναφέρθηκε σε έξι κατά τη διάρκεια των επιτροπών- έχουν άλλον τρόπο. Μία -επαναλαμβάνω- χρησιμοποιεί αποκλειστικά αυτόματο αλγόριθμο γι' αυτόν τον σκοπό και αυτή είναι η Γαλλία, το μοντέλο το οποίο εσείς αντιγράφετε.

Επομένως, παρά τα όσα πολλές φορές προπαγανδίζετε ή προσπαθείτε με κομποραπτική να κουκουλώσετε, στην πραγματικότητα το γαλλικό μοντέλο το οποίο αντιγράφετε, είναι το μοναδικό στην Ευρώπη, το οποίο θα λάβει χώρα και μάλιστα, με τόσο χαμηλές καλύψεις από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Εγώ είμαι εδώ για να ακούσω, όπως και όλη η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ ποιος είναι ο γνώμονας με τον οποίο καταλήξατε σε αυτό και θα πάω να περάσω πολύ γρήγορα στο να δούμε τι ακριβώς συμβαίνει σε μια σειρά από επιλογές σε άλλες χώρες. Διότι άλλες ευρωπαϊκές χώρες ακόμη και εκείνες με αλγόριθμο, κύριοι συνάδελφοι, εφαρμόζουν καλύτερες πρακτικές. Και αναρωτιέμαι: Δεν θα μπορούσαμε να έχουμε αντιγράψει αυτές τις καλύτερες πρακτικές;

Πάμε να τις δούμε λίγο, εν συντομία. Στο Βέλγιο βασίζονται, κυρίως, σε έναν μηχανισμό τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Στην Ολλανδία ο κατώτατος μισθός συνδέεται με τους μέσους μισθούς του ιδιωτικού τομέα και αναπροσαρμόζεται δύο φορές το χρόνο. Δεν εφαρμόζεται συγκεκριμένος μαθηματικός τύπος, αλλά η διαδικασία εξαρτάται από τη συνολική μισθολογική εξέλιξη βάσει κλαδικών και τομεακών συλλογικών συμβάσεων. Στην Πορτογαλία οι προσαρμογές του κατώτατου είναι συνήθως αντικείμενο διαπραγματεύσεων, μεταξύ κυβέρνησης και κοινωνικών εταίρων, ενώ στη Γερμανία ο κατώτατος εξετάζεται από μια επιτροπή ειδικών χωρίς να υιοθετείται κάποιος αλγόριθμος αυτόματα.

Από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες με αλγόριθμο επιλέγουν τη Γαλλία. Η κάλυψη στη Γαλλία είναι 94%, στην Ελλάδα 29%. Γιατί; Θα φτάσουμε στο γιατί.

Κάτι ακόμα όμως το οποίο οφείλω να πω για τον αλγόριθμο και το οποίο πρέπει να ακούσουν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι τοποθετούνται δημόσια και θα τοποθετηθούν οι επόμενες ημέρες, είναι αυτό που αποκαλύπτει στέλεχος του Υπουργείου σε δημοσίευμα της «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ» -της κ. Χρυσολωρά είναι το ρεπορτάζ- πριν από δεκαπέντε ημέρες. Τι λέει; Ότι με τον κατώτατο μισθό, έτσι όπως θα τον υπολογίζει ο αλγόριθμος, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, οι αυξήσεις θα ήταν της τάξης του 2,5%, πολύ πιο κάτω από αυτό το οποίο έχετε και εσείς μονομερώς τα τελευταία χρόνια και αυτό έχει τη σημασία του για τον τρόπο με τον οποίο θα νομοθετήσουμε μετά το 2027, όπως εσείς λέτε.

Πάμε τώρα να δούμε και το σκέλος της ευρωπαϊκής οδηγίας που έχει να κάνει με την προώθηση των συλλογικών συμβάσεων. Θέλω να πω κάτι το οποίο είναι σημαντικό να το ακούσουμε όλοι, γιατί εδώ υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι και εξ επαγγέλματος, αλλά και εξ ενδιαφέροντος έχουν ασχοληθεί πολύ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, την ανοχή σας για πολύ λίγο.

Η ευρωπαϊκή οδηγία στην Αιτιολογική Σκέψη 25 αναφέρει τα εξής: «Τα κράτη-μέλη με υψηλό ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις τείνουν να έχουν μικρό ποσοστό χαμηλόμισθων εργαζομένων και υψηλούς κατώτατους μισθούς. Τα κράτη-μέλη με μικρό ποσοστό χαμηλόμισθων εργαζομένων έχουν ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις άνω

του 80%. Ομοίως η πλειονότητα των κρατών-μελών με υψηλά επίπεδα κατώτατων μισθών σε σχέση με τον μέσο μισθό έχει κάλυψη από συλλογικές διαπραγματεύσεις άνω του 80%».

Όπως όλοι καταλαβαίνουμε, κάθε κράτος-μέλος με ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις κάτω του 80% θα πρέπει να θεσπίσει μέτρα με σκοπό την ενίσχυση των συλλογικών συμβάσεων. Αυτό υπηρετεί η δική μας τροπολογία.

Η ερώτηση την οποία νομίζω ότι μπορεί να απαντήσει οποιοσδήποτε είναι η εξής: Γιατί δεν ακολουθείτε ένα συγκεκριμένο σχέδιο το οποίο μπορεί να θεσπίσει μέτρα και πλαίσιο για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων; Πρέπει να το αναλογιστούμε. Η απάντηση, όμως, προκύπτει αβίαστα και πρέπει να την καταλάβουμε για να δούμε το πνεύμα της Νέας Δημοκρατίας. Η Νέα Δημοκρατία κυβερνά πέντε χρόνια εκτός μνημονίων. Παρέλαβε τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας με ποσοστό στο 18% με 19%. Σήμερα, πέντε χρόνια μετά, οι συλλογικές συμβάσεις είναι στο 29%. Εάν συνεχίσετε με αυτόν τον τρόπο, θα χρειαστούμε είκοσι τρία χρόνια, κύριε Υπουργέ, για να πιάσουμε το 80% το οποίο λέει η οδηγία. Τόσο Ευρωπαίοι! Τόσο μεταρρυθμιστές! Τόσο φιλεργατικοί! Για να μην πούμε για το σχέδιο, ένα σχέδιο-ευχολόγιο, ένα σχέδιο το οποίο δεν έχει κανένα συγκεκριμένο μέτρο, δεν έχει καμμία απολύτως διαδικασία με την οποία μπορούμε να προχωρήσουμε, ώστε να ενσωματώσουμε πολιτικές οι οποίες ακούν τους κοινωνικούς εταίρους, τους κάνουν να συζητήσουν μαζί μας, αλλά κυρίως να συζητήσουμε μεταξύ τους σε έναν ελεύθερο διάλογο.

Καταλαβαίνω ότι τη Νέα Δημοκρατία μπορεί να την ενόχλησε ότι αυτήν την πρωτοβουλία την πήρε το ΠΑΣΟΚ και ο Νίκος Ανδρουλάκης. Καταλαβαίνω ότι αυτό είναι κάτι το οποίο δεν σας αρέσει. Όμως σε αντίθεση με την εύκολη ή λιγότερο εύκολη δουλειά την οποία είχατε τα προηγούμενα χρόνια, αυτό το οποίο αντιλαμβάνονται όλοι πια, είναι ότι απέναντί σας έχετε μια πολιτική δύναμη η οποία θα σας φέρνει μπροστά σε αυτά τα οποία κάνετε, σε αυτά τα οποία λέτε, σε αυτά τα οποία κάνετε και στις συνέπειές τους. Και το λέω αυτό διότι υπάρχει και μια τροπολογία την οποία έφερε πριν από λίγη ώρα η κ. Κεραμώως.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Χθες.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Χθες.

Η τροπολογία αυτή αφορά τα ζητήματα τα οποία έχουν να κάνουν με τις επικουρικές συντάξεις των συνταξιούχων της Εθνικής Τράπεζας. Στις 3 Απριλίου του 2024 όλη η Κοινοβουλευτική Ομάδα, με επικεφαλής τον τότε υπεύθυνο του ΚΤΕ, τον Γιώργο Μουλκιώτη, είχαμε καταθέσει ερώτηση πάνω στην οποία η απάντησή σας είναι γνωστή.

Εστω και με αυτούς τους μήνες καθυστέρησης, σας καλωσορίζουμε στις δικές μας θέσεις. Θα συνηθίσετε να παίρνουμε εμείς πρωτοβουλίες για τις τράπεζες και να ακολουθείτε, να παίρνουμε πρωτοβουλίες για τα βαρέα και ανθυγιεινά και να ακολουθείτε.

Θα παίρνουμε πρωτοβουλίες, γιατί αυτή είναι, κυρία Υπουργέ, η οδηγία, αυτό είναι το πνεύμα της για την ενσωμάτωση των συλλογικών συμβάσεων, για τον κατώτατο μισθό και αυτό είναι που φέρνετε.

Ο κατώτατος μισθός, λοιπόν, δεν μπορεί να μειωθεί γιατί υπάρχει στην οδηγία. Η ρύθμιση για τους δημοσίους υπαλλήλους πρέπει να μπει στο νομοσχέδιο, γιατί υπάρχει στην οδηγία. Δεν αποτελεί καινοτομία της Νέας Δημοκρατίας. Έλεος! Δεν είμαστε στην εποχή στην οποία τα δικά σας «παπαγαλάκια» μπορούσαν να περάσουν όλη την αλήθεια.

Επομένως, εδώ είμαστε για να δείξουμε έναν άλλον δρόμο για τους κοινωνικούς εταίρους, να φτιάξουμε νομοθεσία η οποία πραγματικά τους προστατεύει. Όλο το επόμενο χρονικό διάστημα και αυτές τις μέρες που θα βρισκόμαστε εδώ θα σας φέρουμε μπροστά στις ευθύνες σας για το γεγονός ότι δεν ενσωματώνετε την οδηγία με το πνεύμα που αυτή έχει.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής από τον ΣΥΡΙΖΑ κ. Γεώργιος Γαβρήλος.

Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα ηλεκτρονικής καταγραφής των ομιλητών.

Κύριε Γαβρήλο, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΒΡΗΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, είναι γεγονός ότι από το 2019 ξεκινήσατε την αποδόμηση και την απορρύθμιση, τόσο του ατομικού όσο και του εργατικού δικαίου της χώρας.

Σήμερα η Κυβέρνηση κάνει ένα ακόμα βήμα προς την υποβάθμιση της ζωής των εργαζομένων της χώρας μας. Άλλο είναι το πνεύμα και το γράμμα της οδηγίας που σήμερα θέλετε να μας πείσετε ότι η ελληνική Βουλή θα επικυρώσει. Το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί επί της ουσίας έναν μόνιμο μηχανισμό που θα κρατάει χαμηλά τους μισθούς, υλοποιώντας την από καιρό εκπεφρασμένη στόχευση της Κυβέρνησης για φθηνά εργατικά χέρια, την ώρα που στη χώρα μας το κεφάλαιο συνεχώς θα πλουτίζει εις βάρος του κόσμου της εργασίας. Ακόμη και ο τίτλος του νομοσχεδίου που υποκριτικά δηλώνει πως ενσωματώνει την ευρωπαϊκή οδηγία 2022/2041 αποτελεί τον απόλυτο εμπαιγμό για τους εργαζόμενους.

Η αλήθεια είναι πως αυτό που σήμερα καλούμαστε να ψηφίσουμε και έχει τόσο μικρή σχέση με αυτό που η οδηγία φέρνει ως πνεύμα και ως γράμμα για την ενίσχυση του κατώτατου μισθού και την επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων, οδηγεί τον κόσμο της εργασίας σε ακόμη χαμηλότερες θέσεις και αποκλείει από το να μπορέσουμε να πλησιάσουμε τους εργαζόμενους των άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τόσο σε επίπεδο θεσμικό, όσο και σε επίπεδο οικονομικό, σε επίπεδο αποδοχών.

Και βέβαια κανένας δεν μπορεί να πει ότι αυτό το σχέδιο νόμου είναι φιλεργατικό. Κάθε άλλο. Από τα πρώτα άρθρα αποτυπώνεται η βούλησή σας να σταθείτε για μια ακόμη φορά στην άλλη πλευρά, απέναντι από τους εργαζόμενους, στην πλευρά του κεφαλαίου και των μεγάλων επιχειρήσεων της χώρας.

Φέρνετε ένα νομοσχέδιο στα όρια που προβλέπει η κύρωση του και η κύρωση της οδηγίας. Στις 15-10-2024 ήταν η εκπνοή του χρόνου που όφειλε η Κυβέρνηση να κυρώσει αυτήν την ευρωπαϊκή οδηγία εδώ στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Και ασφαλώς αυτό το νομοσχέδιο φαίνεται ότι θα αφορά τον ορισμό του κατώτατου μισθού και με αυτόν τον τρόπο που εσείς επιλέγετε να το κάνετε, με τον λεγόμενο αλγόριθμο μετά το 2027.

Είναι ξεκάθαρο ότι δεν ήταν στις επιλογές σας ο κόσμος της εργασίας και δεν παραμένει στις επιλογές σας. Και ασφαλώς μέριμνά σας είναι αυτός ο κόσμος να συνεχίζει να φτωχοποιείται περαιτέρω και δεν αντιλαμβάνεστε ότι ήδη δημιουργείται πρόβλημα και στην κοινωνική συνοχή και στον κοινωνικό ιστό της χώρας, μια χώρα που σύμφωνα με έρευνες ο λαός της λέει ότι η υποκειμενική φτώχεια μας είναι ήδη στο 67,8% και οι δείκτες μέτρησης της πραγματικής φτώχειας για τα νοικοκυριά ξεπερνούν το 20%.

Η οδηγία έχει δύο στόχους: την αύξηση του ποσοστού κάλυψης από συλλογικές συμβάσεις τουλάχιστον στο επίπεδο του 80% για τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την εξασφάλιση επαρκών κατώτατων μισθών ώστε να αυξηθεί το επίπεδο ζωής των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να μπορέσει τελικά να υπάρξει όσο το δυνατόν συνολική εξομείωση προς τα πάνω κι εμείς που βρισκόμαστε στον πάτο από πλευράς εισοδημάτων των εργαζομένων μας της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ανέβουμε λίγο πιο ψηλά.

Στο νομοσχέδιο αυτό απουσιάζουν και οι δύο όμως στόχοι. Πρώτον, δεν υπάρχει πουθενά η αλλαγή του νομικού πλαισίου για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και συμβάσεις, κανένα σχέδιο δράσης για την ενίσχυση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων και της επαναφοράς του ισχυρού ρόλου που είχαν έως το 2012 που πολύ καλά τα κατάφερναν οι συνδικαλιστές των εργαζομένων και οι συνδικαλιστές των εργοδοτών να κάθονται σε ένα τραπέζι και να συμφωνούν και για θεσμικά και για μισθολογικά ζητήματα και για ασφαλιστικά.

Γιατί ακούω και ένα επιχείρημα σήμερα ότι δεν μπορούν οι εταίροι να τα βρουν έτσι ώστε να ανέβει το επίπεδο των μισθών. Γιατί έως το 2012 τα κατάφερναν πολύ καλά; Τι είναι αυτό το επιχείρημα που επικαλείστε σήμερα κι εδώ στο Κοινοβούλιο και

ενώπιον του ελληνικού λαού;

Από το 2012 και μετά στην Ελλάδα το ποσοστό κάλυψης των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις εργασίας συνεχώς μειώνεται και δεν κάνετε τίποτα και μετά την έξοδό μας από τα μνημόνια από το 2019 για να ενθαρρύνετε τους κοινωνικούς εταίρους προκειμένου να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι.

Αντίθετα, και με νομοθετικές παρεμβάσεις, αλλά και με τον τρόπο που λειτουργεί το Υπουργείο Εργασίας αφήνοντας στα συρτάρια κλαδικές συμβάσεις που έχουν υπογραφεί και δεν προχωρά στην περαιτέρω ισχύ για το σύνολο του κόσμου και του κλάδου της εργασίας που αφορούν, αποδυναμώνετε τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων.

Σήμερα στη χώρα μας βρισκόμαστε στο 25% περίπου του κόσμου της μισθωτής εργασίας που καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις. Ήρθε και η κλαδική του τουρισμού-επισιτισμού και φτάσαμε στο 29% περίπου, την ώρα που ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι περίπου γύρω στο 45%. Και η οδηγία που συζητάμε σήμερα έχει μια γενική κατεύθυνση έτσι ώστε να φτάσουμε στο 80%.

Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, η χώρα μας είναι στην προτελευταία θέση στη λίστα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης των είκοσι επτά σε σχέση με την κάλυψη από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Και όχι μόνο δεν επαναφέρετε την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας που είναι και κάτι που αξιώνει και ο ΣΕΒ και το θέλει και ο ΣΕΒ, γιατί αμέσως θα πηγαίναμε σε ένα πολύ μεγαλύτερο ποσοστό κάλυψης των εργαζομένων, όσον αφορά τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας που ζητάει και η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά αντίθετα, κάνετε ό,τι μπορείτε για να συνεχιστεί αυτό που συμβαίνει από το 2012, ουσιαστικά η πολιτεία να ορίζει και για τα επόμενα χρόνια τον κατώτατο μισθό.

Το 2024 έχουν υπογραφεί μόνο οκτώ κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συμβάσεις και το 2023 υπογράφηκαν διακόσιες εννέα επιχειρησιακές συμβάσεις που όμως μόνο στις πενήντα εννέα προβλεπόμενες πραγματική αύξηση μισθών, ενώ αρκετές κλαδικές συμβάσεις εργασίας μένουν, όπως προείπα, στα συρτάρια του Υπουργείου και δεν κηρύσσονται υποχρεωτικές. Και όλα αυτά την ώρα που ο ΟΜΕΔ παραμένει ακόμη υποτιμημένος και ανίκανος να υπερασπιστεί τον θεσμικό του ρόλο.

Είναι μια δική σας επιλογή γιατί μας λέτε ότι δεν μπορούν από τη μία πλευρά, οι εταίροι να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι, δεν μπορούν να συνεννοηθούν, αλλά την ίδια ώρα στερείτε και αυτόν τον θεσμικό ρόλο που είχαν μέσω του ΟΜΕΔ και τη μονομερή προσφυγή στον ΟΜΕΔ να καταλήξουν και στον κατώτατο μισθό και σε μια συλλογική σύμβαση εργασίας που θα βοηθούσε στην αύξηση του μέσου μισθού.

Και μην ξεχνάμε ότι ακόμη περιμένει η ΓΣΕΕ την επαναφορά - σας το έχει πει κατ' επανάληψη η ΓΣΕΕ - της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και του προσδιορισμού του κατώτατου μισθού από τις τριτοβάθμιες οργανώσεις των εργαζομένων και των εργοδοτών, κάτι, όπως είπαμε, που θα αύξανε και το ποσοστό κάλυψης από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Αυτήν την στιγμή, κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση αρνείται να επαναφέρει τις βασικές αρχές των συλλογικών διαπραγματεύσεων και αυτό είναι το πρόβλημα. Αρνείται να επαναφέρει την επεκτασιμότητα, τη μετενέργεια, τη συρροή και ευνοϊκότερη ρύθμιση, τη μονομερή, όπως προανέφερα, προσφυγή στη διαιτησία αλλά και να αποκαταστήσει το δικαίωμα στην απεργία.

Παρόλληλα, διατηρεί σε ισχύ τις ενώσεις προσώπων που όλοι γνωρίζουμε ότι καταστρατηγούν βασικά με διάφορους τρόπους τις επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Στα χρόνια της Νέας Δημοκρατίας η συλλογική αυτονομία παραμένει ατελής ενάντια στις συνταγματικές προβλέψεις και στις ευρωπαϊκές οδηγίες, ανεξάρτητα του τι λέτε σήμερα και πώς προσπαθείτε να δικαιολογήσετε αυτήν την επιλογή κύρωσης της ευρωπαϊκής οδηγίας με τον τρόπο που την φέρνετε ενώπιον του Κοινοβουλίου.

Επιπλέον, οι ευέλικτες μορφές εργασίας ακυρώνουν στην πράξη τον κατώτατο μισθό, καθώς η ευελιξία που δεν αντιμετωπίζεται με το παρόν νομοσχέδιο οδηγεί σε πολύ χαμηλότερες

αποδοχές.

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι με αυτές τις επιλογές της η Κυβέρνηση απομακρύνει όλο και περισσότερο τη χώρα από τις ευρωπαϊκές οδηγίες που αφορούν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τις συμβάσεις. Συνεχίζει να απαγορεύει την ελευθερία ουσιαστικά των δύο μερών, εργαζομένων και εργοδοτών, να διαπραγματεύονται και να διαμορφώνουν από κοινού τους όρους και τις σχέσεις τους, την ίδια στιγμή μάλιστα που, όπως αναφέραμε, και ο ΣΕΒ επιθυμεί να καθίσει στο ίδιο τραπέζι και να υπογράψει μια εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας μετά από πολλά χρόνια για τον κατώτατο μισθό.

Γιατί συμβαίνει αυτό; Γιατί με αυτόν τον τρόπο οι μισθοί θα εξακολουθήσουν να μείνουν καθηλωμένοι και είναι μια επιλογή της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας διότι επιθυμεί φθηνά εργατικά χέρια, θεωρώντας ότι αυτό εξυπηρετεί την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, ένα σχέδιο που ξεκίνησε με τον νόμο Βρούτση, συνεχίστηκε με τον νόμο Χατζηδάκη, τον νόμο Γεωργιάδη και ολοκληρώνεται μέχρι σήμερα τουλάχιστον με το σχέδιο νόμου που εσείς, κυρία Υπουργέ, κυρία Κεραμέως, φέρνετε ενώπιον της Βουλής.

Το δεύτερο που υποτίθεται προσπαθεί να κάνει αυτό το νομοσχέδιο με πρόσχημα την ενσωμάτωση της ενωσιακής οδηγίας είναι η διαμόρφωση του κατώτατου μισθού. Για να δούμε εδώ τι συμβαίνει, διότι επικαλείστε κάποια επιχειρήματα τα οποία είναι έωλα και τουλάχιστον όλοι όσοι ασχολούνται χρόνια με τα εργασιακά και ενώσεις και φορείς και συνδικάτα αποδομούν τα επιχειρήματά σας και για την ασφάλεια η οποία επέρχεται με το σχέδιο νόμου που φέρνετε σήμερα να συζητήσουμε, αλλά και για το πώς πραγματικά θα βρίσκεται ο κατώτατος μισθός σε σχέση με τις ανάγκες του κόσμου της εργασίας.

Ποιος σας είπε, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, ότι η ευρωπαϊκή οδηγία απαιτεί τη δημιουργία ενός μηχανισμού για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού και μάλιστα δεν θα είναι προ- ή/και ελεύτερων συλλογικών διαπραγματεύσεων, αλλά αποτέλεσμα ενός αλγόριθμου που και πάλι η εκάστοτε κυβέρνηση θα κρίνει αν θα δοθούν αυξήσεις ή όχι; Ποιος σας είπε ότι το κράτος πρέπει να εμπλέκεται στον καθορισμό του κατώτατου μισθού; Πού το λέει αυτό η ευρωπαϊκή οδηγία; Ποιο είναι το πνεύμα της ευρωπαϊκής οδηγίας; Ποιος σας είπε ότι η ευρωπαϊκή οδηγία υποχρεώνει την Κυβέρνηση να θεσπίζει νομοθετικά τον καθορισμένο κατώτατο μισθό;

Είναι δική σας η πολιτική επιλογή να συνεχίζετε τις μνημονιακές ρυθμίσεις όταν η χώρα έχει βγει από τα μνημόνια το 2018 με την βοήθεια του ελληνικού λαού, τις υποχρεώσεις που ανέλαβε και η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και κατάφερε ωστόσο το 2018 να βγάλει τη χώρα από τα μνημόνια, που εσείς την είχατε οδηγήσει με τις πολιτικές σας και τα διπλά ελλείμματα το 2008.

Εσείς άλλωστε δεν ήσασταν και η κυβέρνηση η οποία νομοθέτησε και τον υποκατώτατο μισθό και φέρατε και την περιβόητη ΠΥΣ/6 το 2012; Ποιος μπορεί να τα ξεχάσει όλα αυτά, που έρχεστε σήμερα και μας κουνάτε το δάχτυλο και μας μιλάτε μάλιστα και για κυβέρνηση της περιόδου ΣΥΡΙΖΑ; Σήμερα, το 2024, είναι δική σας επιλογή να φέρνετε ένα νομοσχέδιο που τορπιλίζει ουσιαστικά το εργατικό δίκαιο και την κοινωνική συνοχή, ενώ υπάρχει ανάγκη προκειμένου να στηριχθεί ο κόσμος της εργασίας.

Ήρθαν όλες οι συνδικαλιστικές ενώσεις και σωματεία στη συζήτηση φορέων και όλες τάχθηκαν απέναντι σε αυτά που σχεδιάζετε με την ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, καυτηριάζοντας αν θέλετε και τα επιχειρήματά σας και λέγοντάς σας ότι μας φέρνετε σε καταστάσεις μνημονίων με αυτά που θεσμοθετείτε και όσον αφορά τον κατώτατο μισθό και όσον αφορά τις συλλογικές συμβάσεις. Όλοι οι φορείς αλλά και οι επιστημονικές ενώσεις πέρα από αυτούς που συναντήσαμε στην επιτροπή, όπως η ΕΝΥΠΕΚΚ του κ. Μητρόπουλου έχει καυτηριάσει, έχει καταγγείλει, έχει αρθρογραφήσει, έχει επιχειρηματολογήσει εναντίον αυτού του σχεδίου νόμου που καμμία σχέση δεν έχει με την ευρωπαϊκή οδηγία.

Επικαλείστε τάχα το μοντέλο της Γαλλίας που όμως έχει κάλυψη συλλογικών συμβάσεων -κυρία Υπουργέ, γιατί δεν το λέτε ήδη στον ελληνικό λαό;- στο 94% του κόσμου της μισθωτής εργασίας. Και μάλιστα κάνει και κάτι άλλο το γαλλικό μοντέλο. Κάθε

μήνα με βάση τον πληθωρισμό αναπροσαρμόζονται και οι μισθοί των εργαζομένων. Εδώ φτιάχνετε μια επιτροπή από το κράτος η οποία κάθε χρόνο θα φιλτράρει τους δείκτες, αυτούς που εσείς αυθαίρετα βάζετε για τον αλγόριθμο και θα βγάζει ένα αποτέλεσμα. Μία φορά το χρόνο αυτό, όχι κάθε μήνα που συμβαίνει στη Γαλλία και χωρίς ο δικός σας αλγόριθμος να λαμβάνει υπ' όψιν του το πώς διαμορφώνεται το επίπεδο διαβίωσης των εργαζομένων.

Και επικαλείστε παραδείγματα άλλων χωρών που τάχα οι κυβερνήσεις ορίζουν τον κατώτατο μισθό. Αποκρύπτετε όμως ότι ακόμη και αυτές οι κυβερνήσεις που αναγγέλλουν τον κατώτατο μισθό, τηρούν ευλαβικά τη συμφωνία που έχει επιτευχθεί μεταξύ των κοινωνικών εταίρων. Δεν φέρουν τον κατώτατο μισθό μετά από μία απόφαση μιας επιτροπής με βάση έναν αλγόριθμο και κάποιους δείκτες που εσείς ως κυβέρνηση έχετε επιλέξει. Ορίζετε μια επιτροπή διορισμένη με επιστήμονες, οι εργαζόμενοι και άλλοι κοινωνικοί εταίροι δεν παίζουν κανέναν ρόλο παρά μόνο συμβουλευτικό, κανέναν ρόλο αποφασιστικό και φτιάχνετε και ένα μοντέλο με δύο δείκτες χωρίς να υπολογίζετε άλλους σημαντικούς δείκτες που έχουν να κάνουν, όπως είπα, με τη διαβίωση των εργαζομένων. Δεν λαμβάνετε υπ' όψιν το γενικό επίπεδο και την κατανομή των μισθών, τον ρυθμό αύξησης των μισθών, την οικονομική στέρωση των Ελλήνων ήδη που υπάρχει όλα αυτά τα χρόνια, τη φτώχεια που ξεπερνά το 20% των νοικοκυριών, τη φτώχεια στην εργασία, το δίχτυ διανομής εισοδήματος μεταξύ κερδών και μισθών, που έχει επιβαρυνθεί τα τελευταία χρόνια περαιτέρω για τους μισθούς.

Όλα αυτά δεν τα λαμβάνει υπ' όψιν ο αλγόριθμος ο οποίος διαμορφώνεται από τη δική σας Κυβέρνηση με αποτέλεσμα στο μέλλον να παγώνουν οι μισθοί, να μην παρακολουθούν τον πληθωρισμό, την ακρίβεια και την φτωχοποίηση της κοινωνίας και να μας λέτε ότι σε ονομαστικό αριθμό θα είναι 950 ευρώ το 2027. Και τι με αυτό; Πού θα είναι ο πληθωρισμός; Πού θα είναι η ακρίβεια; Πού θα είναι η περαιτέρω φτωχοποίηση της ελληνικής οικογένειας με τις πολιτικές που ακολουθείτε και σε όλα αυτά τα θέματα της ακρίβειας, που ζει ο ελληνικός λαός σήμερα και πραγματικά κατατρώει αυτή η ακρίβεια τα εισοδήματα των νοικοκυριών είτε είναι μισθωτοί είτε είναι συνταξιούχοι.

Και δεν λέτε και κάτι άλλο στον ελληνικό λαό. Λέτε ότι θα υπάρξει ασφάλεια. Δεν θα καταβείναι ο μισθός πάνω από αυτόν τον ονομαστικό μισθό που ορίζεται το 2027 που είναι τα 950 ευρώ, ότι μπορεί ανά πάσα στιγμή με νέο νόμο, όπως τώρα ψηφίζουμε νόμο, όλα αυτά να αλλάξουν και αν αυξηθεί η ανεργία και αν οι δείκτες της οικονομίας δεν το επιτρέπουν, η ανταγωνιστικότητα, η παραγωγικότητα της οικονομίας της εργασίας γιατί δεν λέτε στον ελληνικό λαό ότι μπορεί να αλλάξει με νόμο ακόμη και αυτό το ποσό; Αλλά ακόμη κι αν δεν άλλαζε, το ότι μένει σε ονομαστικούς αριθμούς το ίδιο, δημιουργεί προβλήματα. Διότι δεν γνωρίζουμε τις συνθήκες, τι θα γίνει μετά από το 2027, το 2028, το 2029.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, κύριε Γαβρήλο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΒΡΗΛΟΣ: Ναι κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω.

Δεν θεσμοθετείτε ούτε την αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή για να μπορούσαμε να είχαμε μια ασφάλεια σε αυτό που προτείνεται για τον ορισμό του κατώτατου μισθού, ούτε αν ο κατώτατος μισθός θα κατατρώγεται ή όχι από τους φόρους και τον πληθωρισμό και οι όποιες αυξήσεις θα υπολείπονται κυρίως του πληθωρισμού και της ακρίβειας, όπως συμβαίνει σήμερα με τις συντάξεις. Το 2025 μιλάτε για αυξήσεις 2,4% όταν λήγει φέτος ο πληθωρισμός με 2,7%. Είναι πραγματικές οι αυξήσεις αυτές στις συντάξεις; Ασφαλώς και όχι.

Η Ελλάδα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παραμένει στις τελευταίες θέσεις από πλευράς όχι μόνο αγοραστικής δύναμης, αλλά και από πλευράς μισθού και ωρομισθίου. Πλησιάζουμε κοντά στο 50% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τόσο χαμηλά είναι οι μισθοί και το ημερομίσθιο στην Ελλάδα. Και ασφαλώς φαίνεται ότι το σχέδιο νόμου αυτό δεν μπορεί να δώσει απαντήσεις στις πραγματικές ανάγκες των Ελλήνων μισθωτών όταν το 50% του ιδιωτικού τομέα περίπου λαμβάνει αμοιβές μέχρι 800 ευρώ και το 70% των μισθωτών μέχρι 950 ευρώ. Μι-

λάμε για τέτοιες αμοιβές στη χώρα σε μία περίοδο που η ακρίβεια κατατρώει αυτό το μικρό εισόδημα των εργαζομένων και των συνταξιούχων.

Ζητάμε, λοιπόν, να επανέλθουν οι πραγματικές αυξήσεις στους μισθούς μέσα από συλλογικές διαπραγματεύσεις, που θα ανεβάσουν και το μέσο μισθό και πραγματικά ο Έλληνας εργαζόμενος θα μπορέσει να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της εποχής με αυτές τις συνθήκες που ζει, της ακρίβειας και του μεγάλου πληθωρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, παρακαλώ! **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΒΡΗΛΟΣ:** Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε με αυτό.

Φέρνετε ένα άρθρο στο σχέδιο νόμου που συσχετίζει τον ιδιωτικό με τον δημόσιο τομέα, γιατί ασφαλώς και η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν διαχωρίζει εργαζόμενους στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα. Κυρία Υπουργέ, μιλάτε για μια ανάπτυξη που ζει η χώρα. Μιλάτε για υπερπλεονάσματα πρώτα απ' όλα για την ελληνική Κυβέρνηση, υπερκέρδη για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Τολμήστε και φέρετε τον 13^ο και 14^ο μισθό στον δημόσιο τομέα. Αντιμετωπίστε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτοί οι άνθρωποι στον δημόσιο τομέα. Εντάξτε στα βαρέα και ανθυγιεινά αυτούς που πραγματικά πρέπει να ενταχθούν. Δείτε τα κλιμάκια του 2016-2017 που στερούνται κάποιοι άνθρωποι στον δημόσιο τομέα. Αντιμετωπίστε το στεγαστικό πρόβλημα. Και ασφαλώς αλλάξτε πολιτικές προς όφελος των πολλών. Όταν αυτήν την στιγμή το 67,8% -όπως προείπα- των Ελλήνων πολιτών θεωρεί ότι έχει μπει ή θα μπει τα επόμενα χρόνια σε μία κατάσταση φτωχοποίησης, σημαίνει ότι υπάρχει πρόβλημα και για τις πολιτικές σας αλλά πολύ περισσότερο -ασφαλώς το καταλαβαίνετε- για την ελληνική κοινωνία, για την κοινωνική της συνοχή. Αλλάξτε πολιτικές, αλλάξτε ρότα διότι η ελληνική κοινωνία δεν μπορεί να αντέξει άλλο αυτή τη μονομέρεια να στηρίζεται επιμελώς από το 2019 στους ισχυρούς φίλους σας και όχι στους πολλούς της ελληνικής κοινωνίας.

Και κάτι τελευταίο, κύριε Πρόεδρε. Ασφαλώς σήμερα ήρθε μια τροπολογία που είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, που αφορά τις επικουρικές συμβάσεις της Εθνικής Τράπεζας. Αγωνιστήκαμε και ο ΣΥΡΙΖΑ με ερωτήσεις μας, με τροπολογία που είχαμε φέρει στις αρχές του χρόνου και τον Μάιο μήνα. Είναι ένα βήμα αυτό, αλλά θα θέλαμε να αντιμετωπίσετε οριστικά αυτό το θέμα των επικουρικών της Εθνικής Τράπεζας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε και για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Επόμενος ομιλητής ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστος Κατσώτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι, είσαστε όλοι συνένοχοι στο έγκλημα απέναντι στους εργαζόμενους και τον λαό. Το νομοσχέδιο που φέρνει σήμερα η Κυβέρνηση ενσωματώνει μια οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία όλοι συμφωνείτε, όλοι ψηφίσατε στην Ευρωβουλή. Ο τίτλος ψευδεπίγραφος για επαρκείς κατώτερους μισθούς. Αυτή η οδηγία τι κάνει; Δημιουργεί μία ακόμα ασπίδα προστασίας στους μονοπωλιακούς και επιχειρηματικούς ομίλους απέναντι στις διεκδικήσεις των εργαζομένων. Αποτελεί πρόκληση στο σύνολο των εργαζομένων, αφού τους καταδικάζει στη διαρκή λιτότητα, στις στερήσεις και στην ανέχεια, για να διασφαλιστούν τα κέρδη του κεφαλαίου. Είναι μία ακόμα αντιδραστική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν θα μπορούσε να ήταν αλλιώς από τον χαρακτήρα της.

Η θέση του ΚΚΕ, που εκφράζει και τους εργαζόμενους που απαντάνε σήμερα με συγκέντρωση το απόγευμα στο Σύνταγμα, είναι να αποσύρετε αυτό το έκτρωμα. Ο μαθηματικός τύπος που θα καθορίζει τον κατώτερο μισθό είναι πολύ καλά μελετημένος από τους επιχειρηματικούς ομίλους. Είναι τέτοιος που θα κρατά τον κατώτερο μισθό στα χαμηλότερα δυνατά επίπεδα, για να μη διαταράσσεται η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και η κερδοφορία της.

Τα κριτήρια για τον κατώτατο μισθό που προβλέπει το νομοσχέδιο είναι ίδια με αυτά που ισχύουν σήμερα. Κριτήρια που εξασφάλισαν αμύθητα κέρδη από τη μία και μεγάλη δυστυχία από την άλλη. Στον κατώτατο μισθό θα συγκλίνουν όλοι οι εργαζόμε-

νοι, όπως αποδείχθηκε από το 2012 έως τώρα, που ο κατώτατος μισθός στα δώδεκα αυτά χρόνια αυξήθηκε μόλις 29 ευρώ. Ο μέσος, όμως, μισθός έπεσε κατά 146 ευρώ.

Η οδηγία προτείνει ως κριτήριο αξιολόγησης της επάρκειας ή όχι του κατώτατου μισθού το 60% του ακαθάριστου ενδιάμεσου μισθού. Το ίδιο το νομοσχέδιο ακυρώνει τον νέο ισχυρισμό ότι ο κατώτατος μισθός θα αναπροσαρμόζεται αυτόματα, αφού στο άρθρο 6 προβλέπει επτά λόγους που έστω και ο ένας να υπάρξει, δεν θα αναπροσαρμοστεί ο κατώτατος μισθός.

Ποιοι είναι αυτοί οι λόγοι; Η οικονομία να βρίσκεται σε σημαντική ύφεση. Να υπάρχει σημαντική απόκλιση του εθνικού πληθωρισμού από τον στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Να υπάρχει σημαντική ανισορροπία στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών. Να υπάρχει σημαντική αύξηση του ποσοστού ανεργίας. Βάσει του συντελεστή της παρ. 1, αναπροσαρμόζονται δικαιολογείται από τα επίπεδα και τις μακροπρόθεσμες εξελίξεις στην παραγωγικότητα και τη δυναμική της ή την απόκλιση του κατώτατου μισθού από το 60% του ακαθάριστου ενδιάμεσου μισθού να υπερβαίνει τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας ή δεν δικαιολογείται από έκτακτες περιστάσεις.

Ανά πάσα στιγμή μπορεί να γίνει επίκληση σε αυτές τις εξαιρέσεις. Αποτελεί πολιτική επιλογή του κεφαλαίου και των κυβερνήσεων του να κρίνουν αν μια περίπτωση είναι έκτακτη ή όχι. Εάν υπάρξει μια κατάσταση, όπως με την καπιταλιστική κρίση του 2009-2015, η κάθε κυβέρνηση θα μπορεί να μειώσει τον κατώτατο μισθό έως το 60% του διάμεσου, δηλαδή, με τα σημερινά δεδομένα να πάει τον ονομαστικό μικτό κατώτατο μισθό λίγο επάνω από τα 600 ευρώ. Αυτό θα γίνει. Είναι έτσι ή όχι; Το ρωτήσαμε και στις επιτροπές, αλλά απάντηση δεν πήραμε.

Για ποιον, είναι, λοιπόν, το δίκτυο προστασίας που μιλά σήμερα η Κυβέρνηση και η κυρία Υπουργός; Το παιχνίδι, κύριοι, είναι στην μέση για το πώς θα διαμορφώνεται ο κατώτατος μισθός, όπως και ο μαθηματικός τύπος.

Η εφαρμογή παρόμοιων μαθηματικών τύπων σε άλλες χώρες σε καμία περίπτωση δεν διαμόρφωσε επαρκείς κατώτατους μισθούς αλλά μισθούς πείνας, γεγονός που προκάλεσε μεγάλες εργατικές αντιδράσεις, όπως έγινε στην περίπτωση της Γαλλίας τα τελευταία χρόνια.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι αντιμετωπίζεται η υστέρηση για τους εργαζόμενους στο δημόσιο, θέλουμε να ρωτήσουμε πώς απαντάτε αλήθεια ότι στους εργαζόμενους στο δημόσιο διατηρείται η κατάργηση του δέκατου τρίτου και τέταρτου μισθού; Έχουν, δηλαδή, δώδεκα μισθούς και όχι δεκατέσσερις. Πώς αντιμετωπίζετε την υστέρηση, αν όχι με την επαναφορά τώρα του δέκατου τρίτου και τέταρτου μισθού; Μήπως στον σχεδιασμό σας έχετε την κατάργηση του δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου μισθού και στον ιδιωτικό τομέα, για να συγκλίνουν όλοι προς τα κάτω με δώδεκα μισθούς; Από το πολιτικό προσωπικό του κεφαλαίου όλα πρέπει να τα περιμένουν οι εργαζόμενοι και πρέπει να έχουν το νου τους.

Όμως, να ξέρετε, κύριοι, ότι στο εργατικό κίνημα δυναμώνει η αμφισβήτηση, η διεκδίκηση απέναντι στην πολιτική σας, απέναντι σε αυτό το σάπιο σύστημα. Θα δείξει τη δύναμή του, που μπορεί να φέρει τα πάνω-κάτω.

Όλα αυτά τα χρόνια με νόμους του ΠΑΣΟΚ, της Νέας Δημοκρατίας, του ΣΥΡΙΖΑ έχουν χτυπηθεί οι συλλογικές συμβάσεις, το δικαίωμα στην απεργία, συνολικά τα συνδικαλιστικά δικαιώματα. Επιχειρείτε να επιβληθεί αυστηρός έλεγχος στα συνδικάτα με τον νόμο Χατζηδάκη, τον 4808/2021 και την εγκύκλιο της Αχτσιόγλου, για να μην γίνεται καμμία συλλογική σύμβαση υποχρεωτική. Το νομικό οπλοστάσιο που έχουν συνδιαμορφώσει όλα αυτά τα κόμματα, έχει ως αποτέλεσμα εννέα στις δέκα απεργίες να κρίνονται παράνομες και καταχρηστικές. Δηλαδή, απαγορεύετε τη διεκδίκηση των συλλογικών συμβάσεων με αυξήσεις στους μισθούς και εργασιακά δικαιώματα.

Η εξαίρεση των συλλογικών συμβάσεων με τα στοιχεία του ΟΜΕΔ και ΙΝΕ της ΓΣΕΕ είναι αποκαλυπτικά. Το 2009 το ποσοστό κάλυψης των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις ήταν 70% των εργαζομένων. Το 2023, με όλους αυτούς τους νόμους που ψηφίσατε όλοι μαζί, το ποσοστό κάλυψης έπεσε κάτω από 25%. Την τριετία 2007-2009 είχαν υπογραφεί πεντακόσιες τρεις κλα-

δικές και εξακόσιες εξήντα έξι επιχειρησιακές συμβάσεις, ενώ την τριετία 2021-2023 υπογράφηκαν μόλις οι εβδομήντα τέσσερις κλαδικές συμβάσεις, από τις οποίες η Κυβέρνηση έκανε υποχρεωτικές μόνο τις είκοσι πέντε.

Οι εργαζόμενοι δεν ξεχνούν ότι Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ και οι όποιες εφεδρείες κατά περιόδους ψηφίσατε τα τρία μνημόνια και σε ένα βράδυ, με την πράξη Υπουργικού Συμβουλίου του 2012, καταρτήσατε τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και μειώσατε τον κατώτατο μισθό κατά 22% και 32% για τους νέους έως είκοσι πέντε ετών. Διαμορφώσατε στη συνέχεια ένα αντεργατικό πλαίσιο με διαδοχικούς νόμους και τελευταία, η Νέα Δημοκρατία με τους νόμους Βρούτση το 2020, Χατζηδάκη το 2021 και Γεωργιάδη το 2023. Όταν αρνείστε όλοι σας να επανέλθουν στοιχειώδεις προβλέψεις, που απαιτούν τα σωματεία και αποτυπώνονται και στην πρόταση νόμου που έχουμε καταθέσει -και δεν είπε κανείς τίποτα μέχρι τώρα-, για να αποκτήσουν υπόσταση οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας, όπως είναι η επεκτασιμότητα, η υποχρεωτικότητα, η μετενέργεια, η δυνατότητα μονομερούς προσφυγής στον ΟΜΕΔ των εργαζομένων, σε ποιον δίνετε, αλήθεια, όπλα να μην υπογράφονται συλλογικές συμβάσεις, αφήνοντας όλο αυτό το πλαίσιο άθικτο, απαγορεύοντας ουσιαστικά την απεργία, τη διεκδίκηση;

Το ΠΑΣΟΚ με την τροπολογία για καθορισμό του κατώτατου μισθού από τους λεγόμενους κοινωνικούς εταίρους -μία φράση η οποία υποδηλώνει συναίνεση, συμβιβασμό, υποταγή, είναι εκμεταλλευτές και εκμεταλλευόμενοι, εργαζόμενοι και εργοδότες έχουν διαφορετικά συμφέροντα-, λέτε, λοιπόν για προσφυγή στον ΟΜΕΔ. Δεν λέει κουβέντα, όμως, για το υπόλοιπο αντιδραστικό πλαίσιο που έχουν ψηφίσει μαζί με τη Νέα Δημοκρατία που είναι σε πλήρη εφαρμογή.

Το ψήφισαν μαζί, όταν ήταν στην κυβέρνηση το 2013. Όταν ήρθε ο νόμος Βρούτση ήταν μαζί Υφυπουργός ο Κεγκερογλου του ΠΑΣΟΚ. Μαζί ήταν στην κυβέρνηση και έφεραν αυτόν τον νόμο. Άρα, λοιπόν, ποιον κοροϊδεύετε, ότι με αυτά τα όπλα στη φάρετρα των επιχειρηματικών ομίλων θα υπάρχει επαρκής κατώτερος μισθός;

Επίσης, ο ΣΥΡΙΖΑ, τον Γενάρη του 2018, με Υπουργό Εργασίας την κ. Αχτσιόγλου, έφερε απεργοκτόνα ρύθμιση, που ψήφισε και η Νέα Δημοκρατία για την απαρτία που προέβλεπε για να είναι νόμιμη η απόφαση απεργίας, υπερδιπλασιάζοντας τον αριθμό 50+1%.

Τον Σεπτέμβριο του 2018 ενεργοποίησε τον νόμο Βρούτση που ψήφισε το 2013 μαζί με το ΠΑΣΟΚ, που ονομάστηκε έκτοτε νόμος Βρούτση-Αχτσιόγλου, για την κατάργηση των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων, για τον κατώτατο μισθό και μια σειρά άλλες ρυθμίσεις και τις κλαδικές συμβάσεις, νόμος που συνέτριψε μισθούς, δικαιώματα των εργαζομένων.

Οι εργαζόμενοι δεν ξεχνούν, κύριοι, και την στάση τους απέναντι στους συνδικαλιστές, που αντιδρούσαν τότε σε αυτές τις αντιδραστικές ρυθμίσεις. Τότε καλέσατε τα ΜΑΤ. Κάνετε συλλήψεις, γιατί αντιδρούσαν σε αυτές τις αλλαγές, σε αυτές τις ανατροπές.

Η τροπολογία που καταθέτετε σήμερα είναι υποκριτική και δείχνει πολλά πράγματα και συμπεράσματα για τους εργαζόμενους.

Η Κυβέρνηση, επίσης, κοροϊδεύει, όταν λέει ότι θέλουν υπογραφή συλλογικών συμβάσεων με άθικτο όλο αυτό το αντεργατικό νομοθετικό πλαίσιο.

Η λύση βρίσκεται στην πρόταση των συνδικάτων που θα αναπτύξουμε παρακάτω, τα οποία συνδικάτα βέβαια αγωνίζονται καθημερινά, συγκρούονται για να μπορέσουν να διεκδικήσουν λύσεις σε αυτά.

Τι προβλέπει το νομοσχέδιο, όμως, στο άρθρο 5; Προβλέπει την επεξεργασία ενός σχεδίου δράσης για τις συλλογικές συμβάσεις, με διάρκεια από ένα έως πέντε έτη, δηλαδή στις καλές δεσ. Τα μέτρα που θα περιλαμβάνει το σχέδιο δράσης θα είναι η δημιουργία βάσης δεδομένων, με στοιχεία ιδίως για τους μισθούς, το κόστος παραγωγής, την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και την απασχόληση. Είναι μέτρα, δηλαδή, που υπηρετούν την κατεύθυνση προσαρμογής των συλλογικών συμβάσεων στα μέτρα των εργοδοτών.

ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ και εργοδοτικός συνδικαλισμός προσπαθούν

να εξαπατήσουν τους εργαζόμενους με ψέματα, ότι δήθεν η οδηγία επιδιώκει να κατοχυρώσει κάλυψη 80% των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Η οδηγία όχι μόνο δεν κατοχυρώνει τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και την κάλυψη των εργαζομένων από αυτές, αλλά βάζει και τη σφραγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αθλιότητα της κατάργησης των συλλογικών συμβάσεων εργασίας από τα κράτη-μέλη της. Τα στοιχεία της EUROSTAT αποκαλύπτουν ότι ένας στους πέντε στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι κάτω από το επίσημο όριο της φτώχειας, με πολύ πάνω βέβαια στη χώρα μας, που δεν αισθάνονται φτωχοί, αλλά είναι, γιατί στερούνται και βασικές ανάγκες.

Όλη αυτή την περίοδο στη χώρα μας, ο μέσος μισθωτός πριν τη φορολογία εισοδήματός του έχει χάσει πάνω από το 35% της αγοραστικής του δύναμης. Μάλιστα, την περίοδο 2020-2024, οι αυξήσεις των μισθών ήταν 14,25%, ενώ οι αυξήσεις των φόρων 49%.

Οι απώλειες στην αγοραστική δύναμη των μισθωτών γίνονται ακόμα μεγαλύτερες, αν ληφθεί υπ' όψιν η μεγάλη φορολογική αφαίμαξη των τελευταίων χρόνων.

Συνοπτολογίζοντας όλους αυτούς τους παράγοντες, φαίνεται πως οι συνολικές απώλειες στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων φτάνουν ή και ξεπερνούν το 50% συνολικά. Αυτά δεν είναι περασμένα-ξεχασμένα για τους εργαζόμενους. Αγωνίζονται και διεκδικούν τώρα να καταργηθούν όλες οι αντεργατικές διατάξεις των μνημονίων και των νόμων, να επανέλθει ο κατώτερος μισθός στα 950 ευρώ τώρα, ως τη βάση για τις νέες συλλογικές διαπραγματεύσεις εργαζομένων-εργοδοτών για νέο κατώτερο μισθό. Αγωνίζεται για υπογραφή κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, για να επανέλθουν οι τριετίες, που με το «έτσι θέλω» καταργήσατε από το 2012 έως το 2023 και αφαιρέσατε 30% από τον μισθό των εργαζομένων.

Το ΚΚΕ, όπως και οι εργαζόμενοι, διεκδικούν τώρα, λοιπόν, να επανέλθουν όλες οι ρυθμίσεις για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, ώστε να υπογράφονται οι συλλογικές συμβάσεις στους κλάδους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Παρουσιάζω συνοπτικά την πρόταση νόμου που υπογράφεται από εξακόσια είκοσι επτά συνδικάτα μέχρι τώρα και συνεχίζονται οι υπογραφές και κατέθεσε η κοινοβουλευτική ομάδα του ΚΚΕ. Τι προβλέπει; Στο άρθρο 1, οι κλαδικές επιχειρησιακές εθνικές ή τοπικές ομοιοεπαγγελματικές συμβάσεις δεν επιτρέπεται να περιέχουν όρους εργασίας δυσμενέστερους για τους εργαζόμενους από τους όρους των εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, όρος που τηρούνταν πριν το 2012.

Στο άρθρο 2, ικανότητα για σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας έχουν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων και εργοδοτών όλων των βαθμίδων στο πεδίο της δραστηριότητάς τους. Κριτήριο για την αντιπροσωπευτικότητα της συνδικαλιστικής οργάνωσης είναι ο αριθμός εργαζομένων που ψήφισε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη διοίκησης.

Στο άρθρο 3, οι όροι εργασίας συλλογικών συμβάσεων εργασίας που είναι ευνοϊκότεροι για τους εργαζόμενους υπερισχύουν των νόμων και οι όροι ατομικών συμβάσεων που αποκλίνουν από ρυθμίσεις συλλογικών συμβάσεων είναι επικρατέστεροι εφόσον παρέχουν μεγαλύτερη προστασία στους εργαζόμενους. Και αυτό υπήρχε κύριοι.

Στο άρθρο 4, οι συλλογικές συμβάσεις δεσμεύουν όλους τους εργαζόμενους και όλους τους εργοδότες που εμπíπτουν στο πεδίο ισχύος τους, ανεξάρτητα από το αν είναι μέλη ή όχι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που συνήψαν τη συγκεκριμένη σύμβαση.

Στο άρθρο 5, οι όροι των συλλογικών συμβάσεων εργασίας εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την υπογραφή νέας, χωρίς κανέναν χρονικό περιορισμό. Είναι η λεγόμενη μετενέργεια.

Στο άρθρο 6, ισχύει η εφαρμογή της ευνοϊκότερης σύμβασης εργασίας για τον εργαζόμενο στην περίπτωση που οι σχέσεις εργασίας του ρυθμίζεται από περισσότερες συμβάσεις.

Στο άρθρο 7, περιγράφεται η διαδικασία με την οποία συνδικαλιστικές οργανώσεις και εργοδότες μπορούν να προχωρήσουν

από κοινού σε συλλογική σύμβαση που αφορά την κατηγορία τους.

Επίσης, καθορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Εργασίας ύστερα από γνώμη του Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας μπορεί να επεκταθεί και να γίνουν γενικές υποχρεωτικές για όλους τους εργαζόμενους του κλάδου ή του επαγγέλματος αυτή η σύμβαση.

Στο άρθρο 8, περιγράφεται η διαδικασία της συμφιλίωσης σε περίπτωση διένεξης με αφορμή τη σχέση εργασίας.

Στο άρθρο 9, κατοχυρώνεται το δικαίωμα μονομερούς προσφυγής των εργαζομένων στη διαίτησία σε περίπτωση αποτυχίας των διαπραγματεύσεων ή της μεσολάβησης.

Στο άρθρο 10, προβλέπεται η επαναφορά όρων συλλογικών συμβάσεων εργασίας που ήταν σε ισχύ στις 29 Φεβρουαρίου του 2012, ημερομηνία που είχαμε την πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον βέβαια αυτοί οι όροι έχουν λήξει.

Στο άρθρο 11, καθορίζεται η αναδρομική αναγνώριση της προσαύξησης του μισθού και του ημερομισθίου λόγω προϋπηρεσίας από τις 14 Φεβρουαρίου του 2012, η προϋπηρεσία που πάγωσε επίσης με την πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου του 2012 και μέχρι το 2024.

Στο άρθρο 12, καθορίζεται ότι το ύψος του κατώτατου μισθού και ημερομισθίου θα αποφασίζεται αποκλειστικά μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Στο άρθρο 13, προβλέπεται η επαναφορά της δέκατης τρίτης και δέκατης τέταρτης σύνταξης για τους συνταξιούχους και του δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου μισθού για τους δημοσίους υπαλλήλους.

Στο άρθρο 14, προβλέπεται η κατάργηση ελαστικών μορφών απασχόλησης και των διατάξεων εκείνων που κατοχυρώνουν τη μερική απασχόληση, την εκ περιτροπής εργασία και τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας.

Αυτά, λοιπόν, περιέχονται στην πρόταση νόμου του ΚΚΕ.

Ο μαθηματικός τύπος, λοιπόν, που διεκδικεί το ΚΚΕ για την εργατική τάξη είναι όλος ο παραγόμενος πλούτος για να πάει για την ικανοποίηση των σύγχρονων αναγκών τους. Αυτό βέβαια απαιτεί οι εκμεταλλεζόμενοι να ξεμπερδέψουν με τους εκμεταλλεζόμενους, η οικονομία να αλλάξει χέρια. Κουμάντο να κάνουν οι εργαζόμενοι. Να εκλείψει ο σιδερένιος νόμος του καπιταλισμού, το κέρδος, που γεννά φτώχεια, δυστυχία, πολέμους, θάνατο και προσφυγιά. Με τον επιστημονικό κεντρικό σχεδιασμό να αξιοποιηθούν όλες οι παραγωγικές δυνατότητες της χώρας για την ικανοποίηση των αναγκών του λαού.

Καλούμε σε αυτήν την κατεύθυνση στον αγώνα απέναντι στο μέτωπο επιχειρηματικών ομίλων, Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυβερνήσεων, κομμάτων του κεφαλαίου, του αδιότακτου κράτους τους, των διάφορων ενεργούμενων μηχανισμών χειραγώγησης, απέναντι στην εργοδοτική και κρατική τρομοκρατία να διεκδικήσουν οι εργαζόμενοι με τους αγώνες τους για να κερδίσουν όλα όσα επιτρέπουν οι δυνατότητες της εποχής μας, όπως καλύτερες συνθήκες αμοιβής εργασίας, μέτρα ασφάλειας στην εργασία, σταθερό ημερήσιο χρόνο δουλειάς, κατάργηση των ελαστικών μορφών εργασίας, αποκλειστικά δημόσια, δωρεάν υγεία και παιδεία, μέτρα κατά της ακρίβειας, ενάντια στη φοροληστεία και τους πλειστηριασμούς, ενάντια στην εμπλοκή της χώρας στους ιμπεριαλιστικούς πολέμους και τόσα άλλα που μπορούν να βελτιώσουν τη ζωή των εργαζομένων και του λαού. Για να κερδίσουν οι εργαζόμενοι, πρέπει να χάσει το κεφάλαιο. Αυτό γίνεται συνείδηση σε όλο και περισσότερους εργαζόμενους.

Στηρίζουμε, λοιπόν, την πρόταση νόμου που αποτελεί πλαίσιο πάλης όλων των εργαζομένων όλων των κλάδων και καλούμε ως ΚΚΕ και από αυτό το Βήμα τους εργαζόμενους να συμμετέχουν μετά από λίγο στη συγκέντρωση συνδικάτων στις 18:30 το απόγευμα στο Σύνταγμα ενάντια στο νομοσχέδιο της Κυβέρνησης και υπέρ της πρότασης των συνδικάτων για τον κατώτερο μισθό και τις συλλογικές συμβάσεις.

Καταθέτουμε αίτημα για ονομαστική ψηφοφορία επί της αρχής και επί των άρθρων 1 έως 15 του νομοσχεδίου.

(Η προαναφερθείσα αίτηση διεξαγωγής ονομαστικής ψηφοφορίας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592155
e-mail: kke@parliament.gr
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

Προς τον Πρόεδρο
της Βουλής των Ελλήνων
κ. Κωνσταντίνο Τασούλα

Αθήνα, 04/12/2024

Οι υπογράφωντες ζητάμε, σύμφωνα με το άρθρο 72 του ΚτΒ, τη διενέργεια ονομαστικής ψηφοφορίας επί της αρχής και επί των άρθρων 1 έως και 15 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση - Αναπροσαρμογή μισθών προσωπικού δημοσίου τομέα - Ρυθμίσεις για τον καθορισμό κατώτατου μισθού για τα έτη 2025, 2026 και 2027».

ΟΙ ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΑΜΠΑΤΙΕΛΟΣ ΝΙΚΟΣ

ΓΚΙΟΚΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

ΔΑΓΚΑ ΒΙΒΗ

ΔΕΛΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

ΔΙΓΕΝΗ ΣΕΜΙΝΑ

ΕΞΑΡΧΟΣ ΝΙΚΟΣ

ΚΑΝΕΛΛΗ ΔΙΑΝΑ

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ

ΚΑΤΣΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ ΜΑΡΙΑ

ΚΤΕΝΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΩ

ΜΑΡΙΝΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΜΕΤΑΞΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΝΙΚΟΣ

ΠΑΦΙΛΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ

ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ

ΤΣΟΚΑΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε και καλούμε στο Βήμα την κ. Μαρία Αθανασίου, ειδική αγορήτρια από την Ελληνική Λύση.

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο ενσωματώνεται η οδηγία του 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Οκτωβρίου 2022 η οποία προβλέπει τη θέπιση επαρκών κατώτατων μισθών στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτή, λοιπόν, ορίζεται ότι οι κατώτατοι μισθοί θα πρέπει να εξασφαλίζουν αξιοπρεπείς επίπεδο διαβίωσης, λαμβάνοντας υπ' όψιν το κόστος ζωής με στόχο τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης όλων των εργαζομένων στη χώρα μας. Επίσης στόχος είναι η εξασφάλιση της οικονομικής και κοινωνικής προόδου. Κι όμως ο μέσος μισθός στην Ελλάδα είναι χαμηλότερος από ότι ήταν το 2009, πριν δεκαπέντε δηλαδή χρόνια.

Αυτό το φαινόμενο απαντάται μόνο στην Ελλάδα. Η Ελλάδα κατέχει αυτή τη μοναδικότητα. Δεν συμβαίνει σε καμία άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά ούτε και του ανεπτυγμένου κόσμου. Τα αποτελέσματα, λοιπόν, είναι ότι ο βασικός μισθός στην Ελλάδα είναι σε αγοραστική δύναμη πιο χαμηλός και από τον κατώτατο σε Ιταλία, Πορτογαλία, Ισπανία, δηλαδή απ' όλες τις χώρες του ευρωπαϊκού νότου οι οποίες πέρασαν και αυτές από τα δεινά της οικονομικής κρίσης. Αν μάλιστα το συγκρίνουμε με τις χώρες του βορρά, η διαφορά είναι συντριπτική.

Ας δούμε, λοιπόν, ότι σε σύγκριση με τη Γερμανία ο ελληνικός κατώτερος μισθός ανέρχεται σε ποσοστό 47% του γερμανικού λιγότερος από το ήμισυ. Στη Γερμανία ο κατώτατος μισθός τα τελευταία τέσσερα χρόνια, δηλαδή από το 2020, εμφανίζεται αυξημένος κατά ποσοστό 33% από το έτος 2020 και εξής. Είναι από τους πιο υψηλούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση μαζί με τους μισθούς που προσφέρει η Ολλανδία, η Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο.

Άρθρο 1, σκοπός. Στην Ελλάδα το καλάθι του νοικοκυριού μπορεί να κοστίζει 26% λιγότερο από τη Γερμανία, αλλά ο κατώτατος μισθός είναι πολύ κατώτερος ανερχόμενος σε λιγότερο, όπως είπαμε, από το μισό του γερμανικού. Τούτο συνιστά πολύ σημαντική επιβάρυνση του πολίτη. Αν λάβουμε μάλιστα υπ' όψιν και τις υψηλές τιμές της στέγης και της ενέργειας στην Ελλάδα, δηλαδή, ρεύμα, καύσιμα, τότε δικαιολογείται απολύτως το γεγονός ότι οι Έλληνες ξεμένουν από χρήματα πριν τα μέσα του μήνα. Και αυτό τους συμβαίνει όχι λόγω σπάταλου βίου, αλλά έχοντας καλύψει τις βασικές καθημερινές ανάγκες και μάλιστα μόνο μέρος αυτών. Με λίγα λόγια οι Έλληνες δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα. Βέβαια ούτε λόγος για αποταμίευση.

Το έτος 2022 η Ελλάδα ήταν η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην οποία ο κατώτατος μισθός παρέμενε χαμηλότερος από τον κατώτατο μισθό του έτους 2012. Επίσης η Ελλάδα ήταν η μοναδική χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αρνητικό μέσο ρυθμό ανάπτυξης μέχρι το 2019 λόγω της κρίσης χρέους. Σήμερα οι Έλληνες είναι οι δεύτεροι πιο φτωχοί ευρωπαίοι, μπροστά μόνο από τους Βούλγαρους.

Επίσης για το έτος 2023 το 23,9% των εργαζομένων στην Ελλάδα σύμφωνα με το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», ένας στους τέσσερις σχεδόν εργαζόμενους αμείβεται με βάση τον κατώτατο μισθό. Το 35% των εργαζομένων επί συνόλου περίπου επτακοσίων χιλιάδων εργαζομένων, οι οποίοι το 2022 απασχολούνταν σε επιχειρήσεις κάτω των δέκα ατόμων είχε δηλωθεί ότι αμειβόταν με τον κατώτατο μισθό. Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις η εν λόγω οδηγία μοιάζει περισσότερο με ευχολόγιο.

Στο άρθρο 4 είναι πολύ εύστοχος οι σκέψεις της οδηγίας. Όντως είναι ήδη ενσωματωμένες στο εσωτερικό δίκαιο εδώ και πολλές δεκαετίες, αλλά το πρόβλημα βρίσκεται δυστυχώς στην εφαρμογή τους. Γι' αυτό βρίσκονται δυστυχώς εκτός ελληνικής πραγματικότητας. Το πνεύμα της οδηγίας απέχει κατά πολύ από την ελληνική πραγματικότητα, διότι αυτή δεν περιλαμβάνει σε αντίθεση με παλαιότερα τις συλλογικές διαπραγματεύσεις. Οι εντολές άνωθεν και εξώθεν για καθήλωση ή και απομείωση των μισθών και των συντάξεων κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης - απομείωση η οποία σε πολλές περιπτώσεις έφτανε και σε ποσοστά στην πράξη άνω του 60%, κρίση την οποία διαδέχθηκε αμέσως η περίοδος της πανδημίας - καθήλωσε την αγοραστική

δύναμη των Ελλήνων και τους κατέστησε εν μία νυκτί φτωχούς. Πόσο μάλλον και την πρακτική λειτουργία αυτών από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων και τις οργανώσεις των εργοδοτών. Φαίνονται όλα αόριστα και εκτός της ελληνικής πραγματικότητας. Πιο πολύ ταιριάζουν με ευχολόγια και με εξειδικευμένες καταστάσεις. Οι δε συλλογικές διαπραγματεύσεις επίσης από τη μια στιγμή στην άλλη κατέστησαν άνευ αντικειμένου. Το ίδιο και οι συνδικαλιστικοί φορείς είναι άνευ αντικειμένου. Θα μιλήσω πιο κάτω με νούμερα επί του θέματος.

Ερχόμαστε, λοιπόν, να δούμε τα νούμερα στο άρθρο 5 και να επιβεβαιώσουμε όσα αναφέραμε στα προηγούμενα άρθρα. Σύμφωνα με το άρθρο 5, λοιπόν, καταρτίζεται σχέδιο δράσης μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ή λαμβάνοντας υπ' όψιν σχετική συμφωνία τους και προτάσεις τους. Τούτο θα επισφραγιστεί με Υπουργική Απόφαση. Το σχέδιο αυτό ορίζει αφ' ενός σαφές χρονοδιάγραμμα, όπως επίσης, αφ' ετέρου συγκεκριμένα μέτρα ούτως ώστε να αυξάνεται σταδιακά το ποσοστό συλλογικών διαπραγματεύσεων για τη διαμόρφωση των αποδοχών.

Ωστόσο όπως διαπιστώνουμε, δυστυχώς, οι συλλογικές διαπραγματεύσεις βρίσκονται σε πολύ χειρότερο επίπεδο από αυτό στο οποίο βρίσκονταν προ δεκαετιών. Τα νούμερα αυτό δείχνουν. Το ποσοστό κάλυψης των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις το 2008 ανερχόταν σε 83,9%. Εν συνεχεία μειώθηκε κατά 69% σχεδόν 70%, στο ποσοστό μόλις του 15% το 2014, δηλαδή στο μέσο της κρίσης. Τούτο προφανώς και σήμαινε σχεδόν πλήρη εξαφάνιση των συλλογικών συμβάσεων εν μέσω των μνημονιακών δεσμεύσεων. Λες και ήμασταν σε πόλεμο, αδιανόητες μεταβολές για ειρηνικές περιόδους.

Στη συνέχεια το ποσοστό κάλυψης από συλλογικές συμβάσεις δεν αυξήθηκε σημαντικά. Το 2018 ανήλθε μόλις στο 25,8%, ενώ μέχρι και σήμερα δεν ξεπερνά το 27% με 30%. Σύμφωνα, δε, με τον ΟΟΣΑ μεταξύ των είκοσι επτά κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση αμέσως πίσω από την Πολωνία.

Άρθρο 6, στην υπό ενσωμάτωση οδηγία αναφέρει ότι τα εθνικά κριτήρια για τον καθορισμό του νόμιμου κατώτατου μισθού περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: Πρώτον, την αγοραστική δύναμη των νόμιμων κατώτατων μισθών λαμβανομένου υπ' όψιν του κόστους διαβίωσης. Δεύτερον, το γενικό επίπεδο των μισθών και την κατανομή τους. Τρίτον, τον ρυθμό ανάπτυξης των μισθών και τέταρτον τα εθνικά επίπεδα της παραγωγικότητας και της μακροπρόθεσμης εξέλιξης. Από τα αναφερόμενα ως ελάχιστα κριτήρια μόνο το πρώτο, δηλαδή η αγοραστική δύναμη των μισθών και το δεύτερο, δηλαδή, το γενικό επίπεδο των μισθών φαίνεται να έχουν ληφθεί υπ' όψιν.

Η μειωμένη παραγωγικότητα στην Ελλάδα, η οποία αποτελεί προϊόν ηθελημένων ενεργειών και οργανωμένου σχεδίου της Κυβέρνησης, η οποία δεν προάγει ούτε την πρωτογενή ούτε τη δευτερογενή παραγωγή, αποτελεί αντικείμενο για το οποίο δεν έχει εκπονηθεί μακροπρόθεσμη μελέτη. Συνεπώς η Ελληνική Λύση θεωρεί ότι δεν μπορούν να προβλεφθούν οι όποιες επιπτώσεις στην παραγωγικότητα.

Επίσης ακόμη και ως προς την αγοραστική δύναμη των μισθών η Ελληνική Λύση διατηρεί ισχυρές επιφυλάξεις. Και τούτο διότι το κόστος διαβίωσης το οποίο αποτελεί και το κριτήριο της διαπίστωσης της αγοραστικής δύναμης, μεταβάλλεται πολύ απρόβλεπτα. Δεν μπορούμε να εξαγάγουμε ασφαλή και αξιόπιστα συμπεράσματα, διότι οι μεταβλητές είναι ρευστές. Κατ' αυτόν τον τρόπο, λοιπόν, η Ελληνική Λύση θεωρεί ότι σε περιόδους τόσο μεγάλης ρευστότητας και οικονομικής ανασφάλειας το να δεσμεύεται η Κυβέρνηση να κρατήσει καθηλωμένους τους μισθούς και τούτο να αποφασίζεται έναν χρόνο νωρίτερα, ακούγεται επικίνδυνο για τα συμφέροντα των εργαζομένων.

Αλλαγή των μεταβλητών σημαίνει και αλλαγή των δεδομένων τα οποία σχηματίζουν τους αλγόριθμους. Τούτο αμφισβηλούμε αν θα μπορεί να λειτουργήσει εγκαίρως και αποτελεσματικά. Σε ρευστές οικονομικές περιόδους απαιτείται και μεγαλύτερη ευελιξία και δυνατότητα προσαρμογής των προγραμμάτων αλγορίθμων και μαθηματικών τύπων στις τρέχουσες εκάστοτε συνθήκες.

Στο άρθρο 7 με αυτή τη διάταξη η οδηγία θεσπίζει τη συμμε-

τοχή των κοινωνικών εταίρων στον καθορισμό και την επικαιροποίηση του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου και των μισθών. Βέβαια αυτό ισχύει εδώ και δεκαετίες στην πατρίδα μας. Οι αλγόριθμοι, άραγε, και η εφαρμογή τους θα βελτιώσει τη θέση του οικογενειάρχη με το μισογεμάτο ψυγείο και το μισογεμάτο ρεζερβουάρ; Λίγες μέρες πριν μου ανέφεραν ότι από τις δέκα κάθε μηνός και μετά οι περισσότεροι βάζουν 10 ευρώ βενζίνη, λίγοι βάζουν 20 και ελάχιστοι φουλάρουν, κυρίως υπάλληλοι είτε στελέχη επιχειρήσεων που τους καλύπτουν οι εταιρείες τους τα καύσιμα.

Στο άρθρο 8 και άρθρο 12 με αυτά τα άρθρα ορίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας ως αρμόδιο όργανο ελέγχου της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου καθώς και για την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασής τους. Η πολύτιμη Επιθεώρηση Εργασίας θα είναι επαρκώς στελεχωμένη, ώστε να βρίσκεται σε θέση να ελέγξει την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας και να διασφαλίζει τον εργαζόμενο; Θα μπορεί να προστατεύσει τον εργαζόμενο έναντι του κακόπιστου εργοδότη, ο οποίος από μπροστά θα καταβάλλει τον μισθό σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζομένου και από πίσω θα του το ζητάει και θα του τα παίρνει πίσω μαύρα; Αντίστοιχα η Επιθεώρηση Εργασίας θα μπορεί να διασφαλίσει τον εργοδότη από κακόβουλες, ψευδείς και ενορχηστρωμένες καταγγελίες εργαζομένων με σκοπό την αποκόμιση εκβιαστικού κέρδους εκ μέρους του εργαζομένου; Αν ναι, καλώς. Αν όμως όχι, ουδέν επιοίσαμε.

Το άρθρο 10 αφορά στη συλλογή στατιστικών δεδομένων με σκοπό την κατάρτιση των σχετικών πινάκων. Δέον να δοθεί ωστόσο προσοχή στη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων αυτών των προσώπων από τα οποία θα λαμβάνονται τα σχετικά στοιχεία.

Στο άρθρο 14 στην Ελλάδα εφαρμόζεται οριζόντια αύξηση στις αποδοχές των υπαλλήλων του δημόσιου. Για παράδειγμα σε περίπτωση αύξησης του κατώτατου μισθού κατά 50 ευρώ για το έτος 2025 ο εισαγωγικός μισθός στο δημόσιο θα αυξηθεί κατά 30 ευρώ και έτσι ο μισθός των δημοσίων υπαλλήλων θα φτάσει τα 880 ευρώ για όλα τα μισθολογικά κλιμάκια. Οι προβλεπόμενες αυξήσεις ύψους 30 ευρώ βεβαίως και είναι πολύ χαμηλές σε σχέση με τις πληθωριστικές τάσεις και τις αυξήσεις των τιμών στα είδη πρώτης ανάγκης. Επίσης δεν διαπιστώνουμε η Κυβέρνηση να προτίθεται να επαναφέρει τον δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο μισθό στον δημόσιο τομέα, αλλά και ούτε φυσικά λύνει το πρόβλημα που δημιουργήθηκε το 2016-2017 με το πάγωμα των μισθολογικών κλιμακίων στον δημόσιο τομέα.

Στο άρθρο 17 διαπιστώνουμε για πολλοστή φορά την κατ' εξαίρεση ανάθεση αρμοδιοτήτων εκτέλεσης εντολών πληρωμής του προγράμματος καθώς επίσης και την παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης. Η ρύθμιση, λοιπόν, αυτή καταλαμβάνει και πληρωμές ανολοκληρώτων έως τη δημοσίευση του παρόντος έργων σε ένα ειδικό τμήμα που θα συσταθεί στην ειδική υπηρεσία ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, το οποίο θα στελεχωθεί με ειδικές διαδικασίες.

Διερωτώμεθα, λοιπόν, γιατί οι παρεκκλίσεις από κείμενους κανόνες ή οι ειδικές διαδικασίες και οι κατ' εξαίρεση αναθέσεις να αφορούν συστηματικά σε δημόσιες συμβάσεις; Σκοπός της ευρωπαϊκής αυτής οδηγίας είναι η προστασία των εργαζομένων οι οποίες είναι προφανές ότι θα πρέπει να προστατεύονται αποτελεσματικά από αυξήσεις κόστους. Ωστόσο, διαπιστώνουμε ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν προστατεύει αποτελεσματικά τους εργαζόμενους.

Η Ελληνική Λύση έχει προτείνει επανειλημμένως μέτρα προς αποτελεσματική αντιμετώπιση της ανεπάρκειας του κατώτατου μισθού στην κάλυψη των βασικών αναγκών των Ελλήνων. Για παράδειγμα προτείνουμε τη στοχευμένη αύξηση του κατώτατου μισθού ως εξής: Θα χρειαστεί να λαμβάνονται υπ' όψιν τόσο η αύξηση του κόστους ζωής όσο και οι ανάγκες των νοικοκυριών με προηγούμενη εκπόνηση μελετών ως προς τη λειτουργία και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, διασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα της αγοράς εργασίας. Επίσης, απαραίτητο είναι να δοθούν γενναίες φορολογικές ελαφρύνσεις σε εργαζόμενους με χαμηλά εισοδήματα. Ένα τέτοιο μέτρο είναι και η μείωση φόρων

και εισφορών για εργαζόμενους με χαμηλούς μισθούς, ώστε να αυξηθεί το διαθέσιμο εισόδημά τους. Επίσης, προκρίνουμε να εφαρμοστεί εξαίρεση από την οριζόντια φορολόγηση σε έσοδα από ενοίκια σε περίπτωση κατά την οποία το μηνιαίο εισόδημα των εκμισθωτών υπολείπεται του κατώτατου μισθού. Σε αυτές τις περιπτώσεις το εισπραττόμενο ενοίκιο το οποίο συμπληρώνει το πενιχρό τυχόν εισόδημα του εκμισθωτού να μη φορολογείται οριζοντίως, ως εισόδημα από ενοίκιο, ή έστω να εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής ανάλογος με το σύνολο των εισοδημάτων του φορολογούμενου.

Θεωρούμε πολύ σημαντική τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έτσι ώστε να δοθούν κίνητρα για επενδύσεις στην καινοτομία και στην αξιοποίηση των νέων ιδεών στην παραγωγή με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας. Επίσης, θεωρούμε πολύ σημαντική την καταπολέμηση της ακρίβειας μέσω του ελέγχου των τιμών με διενέργεια αυστηρότερων ελέγχων στην αγορά με σκοπό την εξάλειψη αθέμιτων πρακτικών και αισχροκέρδειας προς βελτίωση της ποιότητας ζωής των εργαζομένων και της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων.

Ως προς το παρόν νομοσχέδιο η Ελληνική Λύση θεωρεί ότι από την στιγμή κατά την οποία η Κυβέρνηση δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα της ακρίβειας στην Ελλάδα ούτε και δίνει κίνητρα για αύξηση της παραγωγής και της ανταγωνιστικότητας της χώρας ούτε όμως και αύξηση της καινοτομίας, τότε παραμένουμε σε ευχές ωραίες αλλά θεωρητικές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κ. Αθανασίου. Καλούμε στο Βήμα την ειδική αγορήτρια από τη Νέα Αριστερά κ. Θεανώ Φωτίου.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το νομοσχέδιο που έρχεται για ψήφιση σήμερα υποτίθεται ότι ενσωματώνει την οδηγία 2022/2041, η οποία θεσπίζει πλαίσιο για τρία εξαιρετικά σημαντικά ζητήματα. Πρώτον, επάρκεια των νόμιμων κατώτατων μισθών για διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης και εργασίας. Δεύτερον, προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, ώστε τουλάχιστον το 80% των εργαζομένων να καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Τρίτον, να ισχύει για το σύνολο των εργαζομένων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα ο κατώτατος μισθός.

Τι από τα παραπάνω υλοποιεί το νομοσχέδιο; Απολύτως τίποτα. Αντίθετα, παραχαράσσει την οδηγία, παραβιάζει το πνεύμα και το γράμμα της, ώστε να μην αλλάξει τίποτα από τις πολιτικές υποτίμησης της εργασίας και φτωχοποίησης των εργαζομένων προς όφελος των μεγάλων επιχειρήσεων. Τυχαίο ότι οι μεγάλες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο επιχειρήσεις είχαν κέρδη 10 δισεκατομμύρια μόνο το 2023;

Κρατά αναλλοίωτο το νεοφιλελεύθερο μοντέλο ανάπτυξης, που στηρίζεται στη φτηνή εργασία, τη διάλυση των εργασιακών, συνδικαλιστικών και απεργιακών δικαιωμάτων. Παγώνει και μοιμοποιεί τις μνημονιακές πολιτικές που ακολουθείτε πεντέμισι χρόνια τώρα. Την περίοδο 2019 - 2023 ο πραγματικός μέσος μισθός μειώθηκε. Λέτε ότι αυξήθηκε κατά 6,5%. Πράγματι, όταν όμως στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυξήθηκε κατά μέσο όρο κατά 15,5%. Αλλά, κυρία Υπουργέ, το 6,5% φαγώθηκε από την ακρίβεια και την αισχροκέρδεια, αυξήσεις τροφίμων 28,1%, διπλασιασμός ενοικίων, ρεύμα κ.λπ.. Θα καταθέσω τα στοιχεία, ακριβώς τους πίνακες, και να τα μελετήσετε, κυρία Υπουργέ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Θεανώ Φωτίου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματεία της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όπως βλέπετε, έχασε τελικά με αυτή την αύξηση 7,7% ο μέσος μισθός της αγοραστικής του δύναμης, δηλαδή στην πραγματικότητα που έχει ο μισθός.

Τα κριτήρια που εφαρμόζετε για το ποσοστό αύξησης στον κατώτατο μισθό δεν αγγίζουν το πιο κρίσιμο θέμα, το οποίο βάζει η ευρωπαϊκή οδηγία, δηλαδή, αν είναι επαρκής ο κατώτατος μισθός για αξιοπρεπή διαβίωση. Μας ρωτάτε γιατί δεν συμφωνούμε να πάει στα 950 ευρώ ο κατώτατος μισθός το 2027 - 2028.

Διότι έτσι δεν αναπληρώνονται οι απώλειες που υπέστη ο κατώτατος μισθός στη διάρκεια των μηνονίων και μέχρι σήμερα.

Θα μιλήσω γι' αυτήν την απώλεια. Ο κατώτατος μισθός έχασε 22% με την περιβόητη ΠΥΣ 6 της συγκυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ το 2012.

Λέτε: «Για πρώτη φορά προβλέπεται ο κατώτατος μισθός δεν μπορεί να μειωθεί». Πουθενά στον κόσμο, στην Ευρώπη και στην Ελλάδα δεν μειώθηκε ποτέ ο κατώτατος μισθός, εκτός από εκείνη την περιβόητη ημερομηνία της μνημονιακής πράξης Υπουργικού Συμβουλίου αριθμός 6 των κυβερνήσεων Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ.

Λέτε: «Για πρώτη φορά η Κυβέρνηση επεκτείνει τον κατώτατο μισθό και στον δημόσιο τομέα. Θα υπάρχει πλέον ένας κατώτατος μισθός για όλους». Και φέρνετε τη δήθεν εξομίσωση στο άρθρο 14. Ψεύδεστε διότι πρώτον, η ίδια η οδηγία σας υποχρεώνει να το κάνετε. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο κατώτατος μισθός υπολογίζεται σε ετήσια βάση και οι δημόσιοι υπάλληλοι παίρνουν δώδεκα μισθούς ενώ οι ιδιωτικοί δεκατέσσερις. Άρα, καμμία εξομίσωση δεν κάνετε. Όσο για την αύξηση από το 2025 των 20 ευρώ μεικτά, δηλαδή 12 καθαρά μετά τις κρατήσεις, είναι καθαρός εμπαιγμός.

Σήμερα ο κατώτατος μισθός είναι 830 ευρώ μεικτά, δηλαδή 706 στην τσέπη του εργαζομένου μετά τις κρατήσεις και τους φόρους. Δεν αρκούν για να ζήσει ένας εργαζόμενος, να πληρώσει το νοίκι ή το δάνειό του, το ρεύμα και τη διατροφή του. Και αλίμονο αν έχει και παιδιά. Μπορεί ο νέος καθορισμός του κατώτατου να ξεκινήσει από 830 ευρώ; Εμείς λέμε όχι, διότι στην Ελλάδα το πραγματικό μέσο ωρομίσθιο σε μονάδες αγοραστικής δύναμης το 2023 ήταν το χαμηλότερο στην Ευρώπη των είκοσι επτά, από στοιχεία της ΓΣΕΕ.

Τι πρέπει να γίνει; Καταθέσαμε ως Νέα Αριστερά μια πλήρη τροπολογία και προτείνουμε στο άρθρο 4 τα εξής: Πρώτον, «από την ψήφιση του παρόντος ο κατώτατος μισθός αυξάνεται στα 1.000 ευρώ». Είναι η αύξηση του 20% στα 830 ευρώ. Κάντε τον υπολογισμό. Ακριβώς αυτό που έχασε δηλαδή το 2012 ο κατώτατος μισθός. Δεύτερον, «από το 2025 η αύξηση του κατώτατου μισθού θα καθορίζεται υποχρεωτικά κατ' έτος με Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, την οποία θα συμφωνούν και θα υπογράφουν οι εθνικοί κοινωνικοί εταίροι». Τρίτον, «το άρθρο 103 του ν.4972 καταργείται».

Αντί γι' αυτό η Κυβέρνηση εξαιρεί διά παντός τη ρύθμιση του κατώτατου μισθού να γίνεται από τους κοινωνικούς εταίρους με την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας την οποία συμφωνούν και υπογράφουν. Συνεχίζετε, δηλαδή, τη νομοθετική ρύθμιση του κατώτατου μισθού όπως γινόταν στα μνημόνια μέχρι το 2028 αλλά και μετά από το 2028. Απλά τώρα εδώ βρίσκεται και ο μαθηματικός –προβληματικός– τύπος που αμφισβητήθηκε η εγκυρότητά του από τους φορείς εργαζομένων αλλά και εργοδοτών. Παγιώνεται, λοιπόν, το μνημονιακό μέτρο που πρωτοεφαρμόστηκε από το 2013 με το δεύτερο μνημόνιο.

Αυτό έρχεται σε κατάφωρη αντίθεση με το προοίμιο της οδηγίας σημείο 19. Λέει εκεί για «καθορισμό κριτηρίων και διαδικασιών σύμφωνα με τις εθνικές παραδόσεις και πρακτικές». Γιατί ξέρετε, κυρία Υπουργέ, παράδοση και πρακτική για τη χώρα μας είναι η πενήνταχρονη ιστορία της Γενικής Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και όχι τα δώδεκα χρόνια εφαρμογής των μνημονιακών υποχρεώσεων. Σε όλη δε τη διαδικασία καθορισμού του μαθηματικού τύπου η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων είναι διακοσμητική, τόσο στην πρόταση που διατυπώνει η επιστημονική ομάδα, όσο και ως προς τα κριτήρια του καθορισμού του ύψους του κατώτατου μισθού, τον τύπο αυτόματης αναπροσαρμογής, τις ενδεικτικές τιμές που θα χρησιμοποιηθούν κ.λπ., όπως αναφέρει στα άρθρα 6 και 7. Η Επιστημονική Επιτροπή που ελέγχεται, όμως, πλήρως από την Κυβέρνησή σας έχει τον πρώτο και τελευταίο λόγο. Και βέβαια, υπάρχουν όλες οι ασφαλιστικές δικλίδες μνημονιακού χαρακτήρα για να καταλύεται ακόμη και αυτός ο στρεβλός και ασαφής μαθηματικός τύπος στο όνομα της ανεπαρκούς ανάπτυξης.

Λέτε: «Με τον μαθηματικό τύπο για τον κατώτατο μισθό διασφαλίζουμε προβλεψιμότητα για να κάνουν οι εργαζόμενοι τον οικογενειακό τους προγραμματισμό». Σοβαρολογείτε; Με τις κα-

θημερινές αυξήσεις στα τρόφιμα, την εκτόξευση των ενοικίων, των δόσεων δανείων, των τιμών ενέργειας, την καταστροφική οκταώρου, τα ωράρια-λάστιχο, την εξάμηρη εργασία και τις απλήρωτες υπερωρίες, ο κατώτατος αυτός μισθός μπορεί να διασφαλίσει τον οικογενειακό προγραμματισμό;

Θα έρθω τώρα στο δεύτερο σημαντικό θέμα της οδηγίας, την αύξηση δηλαδή των συλλογικών διαπραγματεύσεων, ώστε οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας να καλύπτουν το 80% τουλάχιστον, πράγμα εξαιρετικά σημαντικό, αφού οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας είναι το όπλο των εργαζομένων για να ανεβάσουν συνολικά τους μισθούς τους. Εκεί ακριβώς γίνεται -το είπαμε ξανά- και η ταξική πάλη, η σύγκρουση μεταξύ εργοδοσίας και εργαζομένων.

Η επίτευξη αυτού του ποσοστού κάλυψης αποτέλεσε μεγάλη νίκη των ευρωπαϊκών συνδικάτων κατά τη διαμόρφωση της οδηγίας. Η Κυβέρνηση στο παρόν νομοσχέδιο υπονομεύει αυτήν την κατάκτηση, όπως αναφέρουμε ακριβώς στην αιτιολογική έκθεση της τροπολογίας που καταθέσαμε ως Νέα Αριστερά, διότι από την πρώτη στιγμή η Κυβέρνηση έχει διαλύσει το πλαίσιο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, στερώντας από τους εργαζόμενους τη δυνατότητα και να διεκδικούν και να πετυχαίνουν ουσιαστικές αυξήσεις στους μισθούς σε όλα τα επίπεδα, ενώ έπληξε καίρια και το δικαίωμα στην απεργία με διατάξεις ποινικοποίησης και παρεμπόδισης της άσκησης της από τους εργαζόμενους.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, με απλά λόγια, δεν επιθυμεί να αυξήσει τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας που το 2012 κάλυπταν το 84% των εργαζομένων, το 2014 έπεσαν στο 15% και το 2018 ανέβηκαν στο 25% και εκεί περίπου βρίσκονται σήμερα, στο 27% με 29%. Η Κυβέρνηση δεν επιθυμεί να αυξήσει τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας όχι για ιδεολογικούς λόγους, όπως αναφέρεται καμιά φορά εδώ από την Αντιπολίτευση, αλλά γιατί έτσι κρατάει τους μισθούς χαμηλά για να επιτυγχάνει τη φθηνή εργασία προς όφελος του μεγάλου κεφαλαίου. Γι' αυτό κρατά καθυστερήσεις στην εφαρμογή της οδηγίας και περικλύπτει τους όρους της.

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 4 της οδηγίας ορίζεται ότι τα κράτη-μέλη πρέπει να θέσουν «και πλαίσιο πρόσφορων όρων για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και εθνικό σχέδιο δράσης». Στο νομοσχέδιο, όμως, ο πρώτος όρος εξαφανίζεται και υπάρχει μόνο η πρόβλεψη στο άρθρο 5 για ένα εθνικό σχέδιο δράσης, έναν οδικό χάρτη για όλο το 2025 με επιτροπές που ορίζονται από την Κυβέρνηση και όπου τα συνδικάτα των εργαζομένων αλλά και οι οργανώσεις των εργοδοτών έχουν διακοσμητικό ρόλο.

Η Κυβέρνηση κατάργησε το 2019 τρεις όρους που χωρίς αυτούς δεν πρόκειται να λειτουργήσει αποτελεσματικά το σύστημα των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Γνωρίζετε ότι όσο δεν αποκαθιστάτε αυτούς τους τρεις όρους, που θα τους πας, δεν πρόκειται ποτέ να ποτέ να επιτευχθεί στη χώρα μας το 80% τουλάχιστον των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Τους τρεις όρους τους λέει η τροπολογία της Νέας Αριστεράς. Είναι η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης, η επεκτασιμότητα των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και το δικαίωμα μονομερούς προσφυγής στη διαίτησις.

Στη χώρα μας οι μισθοί γενικά έχουν καθηλωθεί και συμπίεστεί προς το κάτω άκρο της μισθολογικής κλίμακας, επειδή, όπως είπαμε πολλές φορές, απουσιάζουν οι συλλογικές διαπραγματεύσεις λόγω της αποδιάρθρωσης που έχει επέλθει με την επιλογή που έχει κάνει η Νέα Δημοκρατία σε αυτούς τους τρεις πυλώνες. Εξάλλου, το πρόβλημα της Ελλάδας είναι ότι η φτώχεια υπάρχει στους τέσσερις από τους δέκα Έλληνες. Για να περιοριστεί, πρέπει οι κατώτεροι μισθοί να αυξάνονται ταχύτερα και από τον πληθωρισμό και από την παραγωγικότητα.

Στο έγγραφο που σας κατέθεσα δείτε τον πίνακα 3 για την αύξηση της φτώχειας.

Με βάση τα παραπάνω, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη ουσιαστικής αύξησης των μισθών σε όλα τα επίπεδα καθώς και η αποκατάσταση της διεύρυνσης των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Γι' αυτό, στην τροπολογία που καταθέτουμε στο άρθρο 1 μιλάμε για την επαναφορά της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης

στην περίπτωση συρροής συλλογικών συμβάσεων, ώστε ο εργαζόμενος να λαμβάνει τον υψηλότερο μισθό και να έχει περισσότερα δικαιώματα.

Στο άρθρο 2, μιλάμε για την επαναφορά της αρχής της επεκτασιμότητας των συλλογικών συμβάσεων, ώστε οι μισθοί και οι όροι εργασίας να καλύπτουν όλους τους εργαζόμενους των αντιστοιχών κλάδων και επαγγελματιών.

Στο άρθρο 3, μιλάμε για την επαναφορά της δυνατότητας μονομερούς προσφυγής στη διαίτησή, ώστε οι εργαζόμενοι να μπορούν να κερδίζουν συλλογικές συμβάσεις και αυξήσεις μισθών, όταν η εργοδοτική πλευρά το αρνείται.

Στο άρθρο 5, θέλουμε την κατάργηση των διατάξεων ποινικοποίησης και περιορισμού της απεργίας, οι οποίες πλήττουν τα δημοκρατικά, συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων και περιορίζουν τη διαπραγματευτική, διεκδικητική τους ικανότητα. Καταργούμε, παράλληλα, τα άρθρα 91 έως 95 του ν.4808/2021.

Και στο άρθρο 6, έχουμε, βεβαίως, την επαναφορά του δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου μισθού στους εργαζόμενους του δημοσίου για να ενισχυθεί το εισόδημα και η αγοραστική τους δύναμη για όλες τις κατηγορίες.

Σας καλούμε να ψηφίσετε αυτά τα άρθρα και να αφήσετε τις αστειότητες του άρθρου 12 περί προστασίας των εργαζομένων και συνδικαλιστών, όταν πεντέμισι χρόνια τώρα περιορίζετε συστηματικά τα μέτρα προστασίας και τα δικαιώματά τους. Είναι τυχαίο ότι αποδυναμώνετε τον θεσμό της διαίτησας και συρρικνώνετε τον ρόλο του ΟΜΕΔ, που μετά από το 2022 δεν έχει εκδώσει καμία απόφαση, γιατί καταργήσατε τη δυνατότητα μονομερούς προσφυγής των συνδικάτων; Είναι τυχαίο ότι το ΣΕΠΕ στερείται ακόμα τους διακόσιους επιθεωρητές εργασίας και οι εργαζόμενοι έχουν καταθέσει σχέδιο νόμου για την ενίσχυσή του που δεν κάνετε αποδεκτό;

Όσον αφορά την υποχρέωση των διάφορων αναδόχων του δημοσίου να συμμορφώνονται με ισχύουσες υποχρεώσεις -το άρθρο 9- ξέρουμε πάρα πολλές περιπτώσεις που αυτό καταστρατηγείται στην πράξη και παρ' όλα αυτά οι συμβάσεις των αναδόχων ανανεώνονται συχνά με απευθείας αναθέσεις, διότι πολλοί εργαζόμενοι δεν τολμούν να καταγγείλουν στην Επιθεώρηση Εργασίας, ή καταγγέλλουν και μετά από πιέσεις αναιρούν, για να θυμηθούμε την περιβόητη ιστορία του Αυγενάκη στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος». Άρα, θα πρέπει να γίνεται ενδελεχής έλεγχος από το ΣΕΠΕ.

Τέλος, το νομοσχέδιο δεν συμπεριλαμβάνει στην έννοια των εργαζομένων κατηγορίες που αναφέρονται στο προοίμιο της οδηγίας, όπως το οικιακό προσωπικό, οι κατά παραγγελία εργαζόμενοι, οι εργαζόμενοι με μπλοκάκι, οι εργαζόμενοι σε ψηφιακές πλατφόρμες, οι ασκούμενοι και οι μαθητευόμενοι, οι ευρισκόμενοι σε απλή ετοιμότητα για εργασία και σε ετοιμότητα κλήσης! Όλοι αυτοί αόρατοι στον καιάδα της κυβερνητικής πολιτικής!

Εδώ, κυρία Υπουργέ, τελειώνοντας, θα επανέλθω σε ένα ζήτημα προσφιλές σας, στο ζήτημα των πεντακοσίων χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας που δημιούργησε ο κ. Μητσοτάκης, γιατί έψαξα τις μηνιαίες έρευνες της ΕΛΣΤΑΤ και είδα ότι τον Ιανουάριο του 2015 υπήρχαν -και θα απαντήσω σε όλα, μην στενοχωριέστε τρία εκατομμύρια πεντακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες απασχολούμενοι. Τον Ιούλιο του 2019 ήταν τρία εκατομμύρια εννιά χιλιάδες δηλαδή τριακόσιες εβδομήντα πέντε χιλιάδες περισσότεροι σε μηνιαιακούς καιρούς. Τον Οκτώβριο του 2024 -τελευταία στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ- ήταν επίσης τριακόσιες εβδομήντα πέντε χιλιάδες επιπλέον, μόνο που η αύξηση αυτή έγινε σε εξήντα πέντε μήνες -από τον Ιούλιο του 2019 μέχρι τον Οκτώβριο του 2024- ενώ η άλλη αύξηση, η ίδια δηλαδή, σε πενήντα τέσσερις μήνες, από την περίοδο Ιανουαρίου 2015 έως τον Ιούλιο του 2019. Μου απαντήσατε ότι η ΕΛΣΤΑΤ δεν είναι έγκυρη σε αυτό το θέμα, διότι βγάζει τα νούμερα...

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Δεν είπα αυτό! Να δείτε τα Πρακτικά!

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Ναι, είπατε ότι είναι έγκυρη. Τα είδα τα Πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίστε, κυρία Φωτίου.

Κυρία Υπουργέ, ούτως ή άλλως, θα μιλήσετε στο τέλος εσείς μετά τους εισηγητές.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Ακούστε με τώρα, ψυχραιμία, μισό λεπτό.

Μου είπατε, λοιπόν, ότι η ΕΛΣΤΑΤ βγάζει τα νούμερα με έρευνα και γι' αυτό χρησιμοποιείτε το «ΕΡΓΑΝΗ», όπου δηλώνονται από τους εργοδότες, μόνο που αυτές τις έρευνες της ΕΛΣΤΑΤ επικαλείστε, όταν μιλάτε για τη μείωση της ανεργίας και μόνο που το «ΕΡΓΑΝΗ», όπως ξέρετε πολύ καλά, κυρία Υπουργέ, δεν προσμετράει τους αυτοαπασχολούμενους αλλά μόνο τους εργαζόμενους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, μόνο!

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ακόμα καλύτερα, άρα, περισσότεροι!

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Τι να πω τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μη διακόπτετε τώρα!

Ολοκληρώστε, κυρία Φωτίου!

Κυρία Υπουργέ, όπως προείπα, στο τέλος του κύκλου ομιλίας των εισηγητών θα πάρετε τον λόγο, έτσι δεν είναι; Θα πάρετε τον λόγο για την ομιλία σας και θα απαντήσετε.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Το νομοσχέδιό σας δεν ενσωματώνει την οδηγία, βρίσκεται στον αντίποδά της και εκφράζει την αντιλαϊκή πολιτική σας που εφαρμόζετε απαρέγκλιτα από την πρώτη μέρα που γίνετε Κυβέρνηση το 2019.

Η Νέα Αριστερά καλεί όλους τους Βουλευτές που αντιτίθενται στο νομοσχέδιο της Κυβέρνησης να σκεφθούν και να ψηφίσουν την τροπολογία της Νέας Αριστεράς και προφανώς, καταψηφίζε το νομοσχέδιο της Κυβέρνησης επί της αρχής.

(Χειροκροτήματα από την Πύργα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε και καλούμε στο Βήμα τον κ. Παπαδόπουλο, ειδικό αγορητή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νίκης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ξεκινήσω την ομιλία μου με μία διαμαρτυρία. Η Θεσσαλονίκη αυτές τις μέρες απέκτησε ένα πολύ σημαντικό μέσο μαζικής μεταφοράς προς όφελος των πολιτών. Το περιμέναμε εδώ και δεκαετίες. Εγώ ήμουν στην εφηβεία όταν ξεκίνησε, τώρα είμαι πενήντα τέσσερων χρονών. Δεν θέλω να σχολιάσω το πόσο πόνησε η οικονομία της πόλης, πόσο ταλαιπωρήθηκαν όλα αυτά τα χρόνια οι Θεσσαλονικείς, ειδικά τον τελευταίο χρόνο με το «Fly-over». Εκεί ήταν το αποτελεστικό, γιατί το Fly Over έκοβε τη μοναδική περιφερειακή οδό που είχε η πόλη, ενώ μέσα ο πολυεδομικός ιστός ταλαιπωρούνταν από τα έργα του μετρό. Βγάλετε τα συμπεράσματά σας! Ούτε θα ασχοληθώ, να μη λέτε ότι γκρινιάζουμε με το κερασάκι της τούρτας που έλεγαν ότι ένα λογότυπο, το οποίο ήταν το μι μικρό, κεφάλαιο, το ελληνικό, στόιχσε 30.000 ευρώ και τα λοιπά. Αυτά είναι συνηθισμένα στα κόμματα εξουσίας, άλλωστε, να μοιράζουν φιλοδωρήματα.

Θα σταθώ, όμως, στο εξής: Κύριε Μητσοτάκη και κύριοι της Κυβέρνησης που παρευρεθήκατε εκεί στα εγκαίνια του μετρό, πίσω σας ακριβώς πίσω από εκεί που μιλούσατε υπήρχε μια μεγάλη μακέτα και πίσω στη μεγάλη μακέτα υπήρχαν τρία εμβληματικά σύμβολα της πόλεως μας. Ήταν ο Λευκός Πύργος, ο Ιερός Ναός του Αγίου Γεωργίου, η Ροτόντα η γνωστή, παλαιοχριστιανικό μνημείο με απίστευτη αξία και ο Ιερός Ναός του Αγίου Δημητρίου, του πολιούχου της πόλης. Στη βέβηλη, λοιπόν, αυτή μακέτα που είχατε ακριβώς πίσω σας και πίσω από όλους τους κυβερνητικούς συνέβη κάτι το εξωφρενικό. Ποιος μπορεί να φανταστεί τον Λευκό Πύργο χωρίς την ελληνική σημαία και τον σταυρό; Ποιος μπορεί να φανταστεί τη Ροτόντα και τον Άγιο Δημήτριο χωρίς τον σταυρό; Αυτό έγινε μόνο όταν επέλασε ο Μωάμεθ και μας πήρε τα κεφάλια, μόνο τότε έπεσαν οι σταυροί από αυτά τα μνημεία. Αντί για σταυρός υπήρχε μια κεραία, κάτι σαν αλεξέκραυνο, μία ουρά και ρωτάω εγώ τον Πρωθυπουργό: Αυτό ήταν εις γνώση του ή διέλαθε της προσοχής του; Και αν δεν ήταν εις γνώση του, να το επανορθώσει και να το διορθώσει. Αυτά τα πράγματα γίνονται.

Γιατί είναι ντροπή, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι μεγάλη ασέβεια για τους άρχοντες να αφαιρείται από τον Λευκό Πύργο η ελληνική σημαία και μάλιστα είναι και αντισυνταγματικό. Η χώρα μας

είναι ορθόδοξη χώρα. Το εθνόσημο είναι το μοναδικό εθνόσημο στον κόσμο που έχει τον Τίμιο Σταυρό επάνω, που είναι το Σύμβολο της Πίστεώς μας, που δείχνει τον σταυρό αναστάσιμο, πορεία του καθενός πιστού και γίνεται η ρήση του Αρχιεπισκόπου, του Μακαριστού Χριστόδουλου, πραγματικότητα, που λέει «αυτοί και τους σταυρούς θα βγάλουν και τις σημαίες». Ελπίζω να έγινε τυχαία.

Είναι ντροπή να αφαιρούνται από τον Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου τα σύμβολα του σταυρού. Είναι ντροπή να αφαιρείται από τον Ιερό Ναό του Αγίου Γεωργίου, τη Ροτόντα, ο σταυρός. Ελπίζω και εύχομαι να επανορθώσει το Υπουργικό Συμβούλιο και ο Πρωθυπουργός, αλλιώς θα έχετε να λογοδοτήσετε στον ελληνικό λαό για όλα αυτά που κάνετε. Είστε αντίθετοι με την πίστη, είστε αντίθετοι με τη θρησκεία, με την πατρίδα; Με όλα αυτά που γίνονται και με την Τουρκία, εκεί πηγαίνει το μυαλό μας.

Όσο για το νομοσχέδιο για τον κατώτατο μισθό, η οδηγία 2022/2041 συνιστά πραγματικά τομή στο πεδίο του εργατικού δικαίου και της πολιτικής της απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αυτό διότι για πρώτη φορά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει το ζήτημα της χαμηλά αμειβόμενης εργασίας και της φτώχειας στο πλαίσιο της εργασίας ως κεντρικό πολιτικό ζήτημα, αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν ο κατώτατος μισθός, οι κοινωνικοί εταίροι και η συλλογική διαπραγμάτευση στη διαμόρφωσή του. Η οδηγία εκφράζει για πρώτη φορά μια σοβαρή δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προωθήσει τον ανταγωνισμό με βάση την ποιότητα και την παραγωγικότητα και όχι τη μείωση του κόστους εργασίας, όπως έπρατταν όλα τα προηγούμενα χρόνια οι κυβερνήσεις μας, χωρίς βέβαια το αντίστοιχο όφελος, γιατί χαμηλός μισθός δεν σημαίνει και ανταγωνιστικότητα, δεν σημαίνει και δυνατή οικονομία.

Ο στόχος της ευρωπαϊκής οδηγίας που πρέπει να υπηρετεί το νομοσχέδιο αυτό είναι η δημιουργία ενός αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου που θα συμβάλει στη μείωση της φτώχειας των εργαζομένων, καθώς και στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής σύγκλισης προς τα πάνω και στη μείωση των μισθολογικών ανισοτήτων.

Θα πρέπει εδώ να σημειώσουμε ότι η ευρωπαϊκή οδηγία βάσει αυτές τις προδιαγραφές στο νομοσχέδιο ως μίνιμουμ. Αυτό δεν επηρεάζει τις εκάστοτε κυβερνήσεις να νομοθετήσουν και κάτι παραπάνω προς όφελος των εργαζομένων.

Εσείς, όμως, σε αντίθεση με τον παραπάνω σκοπό της ευρωπαϊκής οδηγίας, με το νομοσχέδιο που φέρατε εδώ για την επάρκεια του κατώτατου μισθού επιλέγετε στη μεταφορά της οδηγίας αυτής να συρρικνώσετε το προστατευτικό πεδίο σε τέτοιο βαθμό, ώστε να διακυβεύεται πρακτικά η αποτελεσματικότητα αυτής στο εσωτερικό δίκαιο της δικής μας χώρας.

Αγαπητοί μου, το παρόν νομοσχέδιο δεν εξασφαλίζει καθόλου την αποτελεσματική μεταφορά της ευρωπαϊκής οδηγίας στο εσωτερικό μας δίκαιο, δηλαδή τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων μέσω της επάρκειας των κατώτατων μισθών και την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων για τον καθορισμό των μισθών.

Πρώτον, ως προς τον κατώτατο μισθό ο στόχος της οδηγίας είναι σαφώς η εξασφάλιση επαρκών κατώτατων μισθών για τους εργαζόμενους. Κατά την οδηγία οι μισθοί πρέπει να είναι επαρκείς σε σχέση με την κατανομή των αγαθών στα κράτη-μέλη, να είναι δίκαιοι και να διασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης στους εργαζόμενους.

Όμως, η χώρα μας παρουσιάζει μια εντελώς διαφορετική εικόνα ως προς τους μισθούς. Η κατάσταση στην αγορά εργασίας, οι επιδόσεις της χώρας μας σε μια σειρά από βασικούς δείκτες είναι αποκαρδιωτικές. Η ποιότητα της απασχόλησης, οι αμοιβές, η προστασία και η θεσμική ενδυνάμωση των εργαζομένων συνεχίζουν να αποκλίνουν σημαντικά από τις αντίστοιχες στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2023, το ποσοστό απασχόλησης στην Ελλάδα, αν και αυξημένο σε σχέση με το 2022, διαμορφώθηκε στο 61,8%, επίδοση που κατατάσσει τη χώρα μας στην προτελευταία θέση των κρατών-μελών της Ευρώπης.

Ακόμη, το ποσοστό ανεργίας στη χώρα μας παραμένει υψηλό. Το 2023 διαμορφώθηκε στο 11,1%, που αποτελεί και το δεύτερο

υψηλότερο μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είχα εξηγήσει, αγαπητοί μου, και στις επιτροπές όταν αναλύσαμε το νομοσχέδιο κατ' άρθρο, ότι δεν πρέπει να ακούτε ότι είμαστε στην προτελευταία θέση και ότι υπάρχουν και χειρότερα από εμάς. Όχι, δεν υπάρχουν χειρότερα από εμάς, γιατί χώρες όπως η Πολωνία και η Ρουμανία δεν πέρασαν μνημόνια, δεν διαλύθηκε ο οικονομικός, ο παραγωγικός και ο κοινωνικός τους ιστός, όπως έχει διαρραγεί στη χώρα μας. Αν δείτε όλους τους δείκτες τους παρουσιάζουν μια αυξητική πορεία, ενώ εμείς πέσαμε, για να σας θυμίσω εκείνο το λαϊκό άσμα, από τα ψηλά στα χαμηλά και από τα πολλά στα λίγα.

Ας δούμε τώρα και την περίοδο 2015 - 2023 της «περήφανης» διαπραγμάτευσης. Δυστυχώς, δεν είναι και κανείς του ΣΥΡΙΖΑ εδώ για να τους τα υπενθυμίσω. Μου το θυμισε ο καθηγητής Αλέξης Μητρόπουλος. Τον άκουσα πριν από λίγες μέρες. Βγήκε στον «ΑΝΤ1» σε μια εκπομπή και έκανε μερικές εντυπωσιακές αποκαλύψεις. Πού είναι οι κύριοι του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ να τα ακούσουν, για να μην τα ακούτε μόνο εσείς για την «περήφανη» διαπραγμάτευση Τσίπρα, 14-8-2015; Ο καθηγητής πήγε έντρομος στο γραφείο του και του είπε: «Πρόεδρε, γιατί υποθήκευσε στο Υπερταμείο όλο τον εθνικό πλούτο της χώρας για ενενήντα εννέα έτη, για τρεις γενιές και επιπλέον; Γιατί το ψήφισες;». Η απάντηση –λέει– του «αστέρα» Αριστερού ηγέτη ήταν κινική και τον άφησε άναυδο: «Διότι το υποσχέθηκα στην κ. Μέρκελ». Ακούστε μέγεθος πολιτικού!

Δεύτερη ερώτηση: «Τις γυναίκες γιατί τις βγάζεις στη σύνταξη στα εξήντα επτά με ένα τέτοιο κορυφαίο δημογραφικό πρόβλημα; Ποια γυναίκα θα γεννήσει γνωρίζοντας ότι θα δουλεύει μέχρι τον τάφο;» Έτσι ακριβώς είπε ο καθηγητής. «Και το ΕΚΑΣ που ήταν η παρηγοριά των αδυνάτων και των συνταξιούχων γιατί το έκοψες;». Ακούστε απάντηση. «Έτσι είναι όλα τα μνημονιακά κόμματα, μη γελιόμαστε. Μη στεναχωριέσαι γι' αυτό. Συμφώνησε η Νέα Δημοκρατία, συμφώνησαν το ΠΑΣΟΚ, οι ΑΝΕΛ και το Ποτάμι». Συχαρητήρια!

Ο κύριος καθηγητής τότε απάντησε με κάποιες λέξεις που δεν αρμόζουν να ακουστούν στο Βήμα αυτό και μάλιστα υποστήριξε ότι η «περήφανη» διαπραγμάτευση δεν ήταν παρά ένα «πικνίκ» της Αριστεράς από αγραβάτους μετριότητες με σακίδια και πέτσινα μπουφάν, χωρίς καμμία προετοιμασία. Δεν ήξεραν ούτε την ορολογία που θα χρησιμοποιούσαν. Ο Σάμιουελ τούς τύλιξε σε μια κόλλα χαρτί και τα αποτελέσματα τα ζήσαμε στο πετσί μας. Κίβδηλες κυβερνήσεις, fake –κατά τα νέα ελληνικά– κυβερνήσεις του «πάμε κι όπου βγει».

Έτσι, λοιπόν, στην περίοδο αυτή η Ελλάδα καταγράφει τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση μέχρι και το '23 –πιάνει και τη Νέα Δημοκρατία αυτό–, τη μεγαλύτερη μείωση του πραγματικού εισοδήματος στους εργαζόμενους, πάνω από 8,3% σε σχέση με όλες τις χώρες, και τις είκοσι επτά χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επομένως, η Ελλάδα όχι απλώς δεν συγκλίνει με την Ευρωπαϊκή Ένωση των είκοσι επτά σε όρους κοινωνικής βιωσιμότητας αλλά αντίθετα αποκλίνει ταχύτατα τόσο από τις βόρειες ευρωπαϊκές χώρες –που όλοι το περιμέναμε–, αλλά όπως σας είπα πριν και από τις περιφερειακές χώρες που αναπτύχθηκαν την ίδια περίοδο ραγδαία, όσο εμείς βρισκόμασταν κάτω από την «μπότα» των μνημονίων και είμαστε ακόμα, «γιατί να το κρύψουμε άλλωστε», που έλεγε και ο αείμνηστος.

Ως προς την επάρκεια των μισθών της χώρας με βάση έκθεση του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ, στην τριετία 2021 με 2023 έχουμε –ακούστε το– 36% των νοικοκυριών στην Ελλάδα να μην μπορούν ή να αντεπεξέρχονται με πολύ μεγάλη δυσκολία στις βασικές ανάγκες. Το 2023 το ποσοστό των εργαζομένων με σύμβαση μερικής απασχόλησης που ζούσε στο φάσμα της φτώχειας ήταν 22%, ενώ το αντίστοιχο για την πλήρη απασχόληση ήταν 9%.

Επίσης, άλλοι παράγοντες που έχουν επηρεάσει τους μισθούς στη χώρα μας είναι η ψηφιοποίηση της εργασίας, η αποδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων με σειρά νομοθετημάτων στα χρόνια της κρίσης και η μεγάλη αύξηση των μεταναστών που χρησιμοποιούνται ως φτηνό εργατικό δυναμικό και βεβαίως και ένα άλλο πολύ σημαντικό πρόβλημα που νομοθετήθηκε κατά

κόρον από προηγούμενες κυβερνήσεις. Νομοθετήθηκαν άτυπες μορφές απασχόλησης με νόμους της κυβέρνησης που έχουν οδηγήσει σε αύξηση των χαμηλά αμειβόμενων και χαμηλής ειδίκευσης θέσεων εργασίας, δηλαδή δημιουργείται αυτή η τάξη που νομίζουμε ότι εργάζονται αλλά στην ουσία ζούνε εργαζόμενοι σε ένα φάσμα απίστευτης φτώχειας.

Όλα τα παραπάνω είναι παράγοντες που αλληλεπιδρούν στον καθορισμό του μισθού, τους οποίους ουδόλως λάβατε υπ' όψιν κατά την κατάρτιση του νομοσχεδίου, πιθανολογούμε από πολιτική επιλογή ή απροθυμία να ρυθμίσετε την αγορά εργασίας, έτσι ώστε να αντιμετωπίσετε το κρίσιμο ζήτημα των χαμηλών μισθών στη χώρα μας.

Αντί αυτών εσείς προτείνετε αυτόν τον γαλλικό αλγόριθμο -να μην επανέρχομαι για να μη χάνω χρόνο- ο οποίος ρυθμίζει τον κατώτατο μισθό. Είπατε ότι δεν θα κατεβαίνει άλλο ο κατώτατος μισθός, αλλά ταυτόχρονα θεσπίζετε και εξαιρέσεις από τον κανόνα για να μην αυξάνει ο μισθός αυτός. Και αυτοί είναι επτά λόγοι -να μην τους αναφέρω γιατί τους είπαν οι συνάδελφοι: η ύφεση, η σημαντική απόκλιση από τον εθνικό πληθωρισμό, ο δείκτης τιμών καταναλωτή, όταν υπάρχει σημαντική ανισορροπία κ.τ.λ.. Δηλαδή, δεν εγγυάστε ούτε καν τη σταθερή αύξηση των κατώτατων μισθών για τα επόμενα χρόνια έως ότου συγκλίνουμε με το μέσο όρο των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για να είναι επιτυχημένη, λοιπόν, μια πολιτική για τη βελτίωση των αποδοχών των φτωχών εργαζόμενων νοικοκυριών κατά την τρέχουσα κρίση κόστους ζωής πρέπει να ρυθμίσετε όχι μόνο τους κατώτατους μισθούς αλλά κυρίως αυτοί να είναι αποτέλεσμα των συλλογικών διαπραγματεύσεων που πολλάκις είπαμε εδώ. Σε περίοδο ειρήνης οι συλλογικές διαπραγματεύσεις συμβάλλουν στη διαμόρφωση του κατώτατου μισθού γύρω στο 25%, ενώ πρέπει να ήταν πάνω από 80%.

Ως προς τις συλλογικές διαπραγματεύσεις γνωρίζετε ότι στη χώρα μας το ζήτημα του κατώτατου μισθού ήδη από το έτος 2012 δεν καθορίζεται από τις συλλογικές συμβάσεις αλλά κυρίως από τον κρατικό παρεμβατισμό όπως είπαμε. Οι μεταρρυθμίσεις στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας ουσιαστικά κατέστησαν ανενεργή τη δυνατότητα συλλογικής διαπραγμάτευσης, με συνέπεια τη μείωση των μισθών και την καθήλωσή τους σε πολύ χαμηλά επίπεδα επί μακρόν. Έρχεται, λοιπόν, τώρα ο ενωσιακός νομοθέτης και θέτει ως στόχο την προαγωγή των συλλογικών διαπραγματεύσεων με σκοπό την καταπολέμηση της φτώχειας στην εργασία, όπως είπαμε.

Για την καθίζηση των επιπέδων κάλυψης από συλλογικές συμβάσεις στην Ελλάδα απαιτούνται δραστικές μεταρρυθμίσεις σε συλλογικό κρατικό δίκαιο της χώρας κατά τρόπο που να επιφέρουν την κατακόρυφη αύξηση των συλλογικών συμβάσεων. Είπαμε αυτό από 20%-25% να πάει στο 80%. Δυστυχώς όμως διαπιστώνουμε ότι η Κυβέρνηση δεν δίνει τη δέουσα σημασία στη συγκεκριμένη οδηγία.

Στο προτεινόμενο νομοσχέδιο δεν προβλέπετε ούτε συγκεκριμένα μέτρα ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας των συλλογικών διαπραγματεύσεων ούτε μέτρα για την αύξηση της κάλυψης των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Μόνο αόριστες αναφορές περιγραφής στόχων χωρίς δέσμευση και χωρίς σαφές χρονοδιάγραμμα. Αυτή η διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, όπως παρουσιάζεται στο νομοσχέδιο, περιορίζεται σε απλό συμβουλευτικό ρόλο χωρίς καμία αποφασιστική αρμοδιότητα και συνεπώς δεν στοιχειοθετεί ουσιαστική συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων και παραβιάζει και τον σκοπό της οδηγίας.

Έτσι η Κυβέρνηση φοβάται να ενισχύσει τις συλλογικές διαπραγματεύσεις όταν οι πάντες πλέον συγκλίνουν στη διαπίστωση ότι οι ισχυρές συλλογικές διαπραγματεύσεις συνδέονται άμεσα με τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας, την αύξηση της παραγωγικότητας και την ενίσχυση της απασχόλησης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μία ακόμα διαπίστωση είναι ότι σε όλες τις ανταγωνιστικές ευρωπαϊκές οικονομίες έχουν αναπτυχθεί ισχυροί μηχανισμοί κοινωνικού διαλόγου και είναι διασφαλισμένη η προστασία των εργαζομένων σε ποσοτικό και ποιοτικό επίπεδο από συλλογικές

συμβάσεις. Θα πρέπει επιτέλους να καταλάβετε ότι ο μισθός σαν κόστος εργασίας στα σύγχρονα ανεπτυγμένα κράτη δεν εμποδίζει την ανταγωνιστικότητα και την ευελιξία στην αγορά εργασίας αλλά αποτελεί μοχλό προόδου και ανοδικής κοινωνικής σύγκλισης.

Τελειώνω αναφέροντας ότι με το γαλλικό μοντέλο που επικαλείστε έχουμε τουλάχιστον εξήντα πέντε μονάδες διαφορά από τη συμμετοχή των συλλογικών διαπραγματεύσεων στη διαμόρφωση του κατώτατου μισθού.

Εν κατακλείδι, η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο που προτείνει δεν διασφαλίζει την επάρκεια των κατωτάτων μισθών στη χώρα μας σύμφωνα με τα όσα ορίζει η ευρωπαϊκή οδηγία. Δεν αξιοποιεί τα εργαλεία του ενωσιακού δικαίου με μία αποτελεσματική μεταφορά οδηγίας στο δίκαιό μας για να αποτρέψει την απόλυτη φτώχεια που βιώνουν οι σημερινοί εργαζόμενοι στην Ελλάδα αφού εμμένει να διατηρεί αλλά αδρανοποιημένη την συλλογική διαπραγμάτευση και απορρυθμισμένες τις εργασιακές σχέσεις.

Για τους λόγους αυτούς, κύριε Πρόεδρε, καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο στο σύνολό του.

Ευχαριστώ πολύ και για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε και καλούμε στο βήμα τον ειδικό αγορητή από την Πλεύση Ελευθερίας κ. Καζαμία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ως ξεκινήσουμε τη συζήτηση αυτή με ορισμένες βασικές αρχές. Ο κατώτατος μισθός δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό όταν περιορίζεται στην αγορά, δηλαδή σε εργαζόμενους οι οποίοι δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι. Γι' αυτό ακριβώς το νομοσχέδιο συνοδεύεται από μία έκθεση του Λογιστηρίου του Κράτους η οποία δείχνει ότι αν εφαρμοστεί ο κατώτατος μισθός, σύμφωνα με τις προβλέψεις του νομοσχεδίου, θα υπάρξει επιβάρυνση 143 εκατομμυρίων που αφορούν μόνο επίπτωση της εφαρμογής του μέτρου για τους δημόσιους υπαλλήλους. Αυτό είναι πολύ βασικό. Δηλαδή, η αύξηση του κατώτατου μισθού, επαναλαμβάνω, δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό όταν αυτή κατευθύνεται προς εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα. Επιβαρύνει τις επιχειρήσεις. Αυτό για να μην ακούσουμε κάποια συζήτηση κατόπιν σχετικά με τα λεφτόδεντρα που υποτίθεται ότι τα κόμματα της Αντιπολίτευσης ονειρεύονται για να υπερασπιστούν τη βελτίωση των συνθηκών των εργαζομένων.

Η δεύτερη βασική αρχή από την οποία πρέπει να ξεκινήσουμε τη συζήτηση είναι ότι δεν θα είχαμε αυτό το νομοσχέδιο σήμερα αν δεν υπήρχε τον Νοέμβριο του 2022, πριν από δύο χρόνια, η οδηγία 2041 της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία ζητά από τα κράτη-μέλη να ρυθμίσουν με καινούργιο τρόπο την απόδοση του κατώτατου μισθού στους εργαζόμενους και στον ιδιωτικό τομέα και στο δημόσιο τομέα στις αντίστοιχες χώρες. Η οδηγία αυτή έπρεπε να είχε εφαρμοστεί στις 15 Νοεμβρίου φέτος. Δηλαδή, είμαστε λίγο εκπρόθεσμοι. Γι' αυτόν τον λόγο είναι που έρχεται τώρα στη Βουλή προς ενσωμάτωση και κύρωση στο νομοσχέδιο.

Αυτό είναι σημαντικό διότι έχει δοθεί η εντύπωση πως ένα μεγάλο μέρος των αλλαγών που προτείνει η Κυβέρνηση όσον αφορά τον προσδιορισμό του κατώτατου μισθού προέρχονται από μία, αν θέλετε, ευαισθησία εκ μέρους της Κυβέρνησης που πηγάζει από την επιθυμία της να έχει μία κοινωνική πολιτική που να υπερασπίζεται τα συμφέροντα των εργαζομένων. Η Κυβέρνηση ενσωματώνει μια οδηγία την οποία έχει ψηφίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ζητά από τα κράτη-μέλη της να την υιοθετήσει.

Επίσης, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε μια τρίτη βασική αρχή και αυτή σχετίζεται με το εξής. Όταν ο κατώτατος μισθός καθιερώθηκε ως μέτρο σε πολλές χώρες -στις Ηνωμένες Πολιτείες από τη δεκαετία του 1930, στη Γαλλία, μιας και συζητάμε το γαλλικό μοντέλο, από το 1950- ο βασικός σκοπός του ήταν ένας: να μην αφήσει μια σημαντική μερίδα εργαζομένων να παγιδευτούν στη λεγόμενη παγίδα της φτώχειας, να βγει, δηλαδή, αυτή η μερίδα των εργαζομένων ανθρώπων και νοικοκυριών που εξαρτώνται από άτομα τα οποία εργάζονται, να μη βρίσκονται στην παγίδα της φτώχειας.

Το να έχεις έναν κατώτατο μισθό ο οποίος δεν βγάζει τους εργαζόμενους που το λαμβάνουν από την παγίδα της φτώχειας

είναι κάτι το οποίο δεν έχει νόημα. Μάλιστα, πρέπει να πω ότι δεν είναι κάτι που δεν έχει νόημα αλλά κάτι δυνητικά επικίνδυνο. Και θα επανέλθω σε αυτό το σημείο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζει το επίπεδο της φτώχειας με αντικειμενικό τρόπο. Είναι στο 60% του μέσου κατά κεφαλήν εισοδήματος σε μια συγκεκριμένη χώρα. Στην περίπτωση αυτή -θα το ξεκαθαρίσω, ίσως, τώρα μετά τις δηλώσεις και του κ. Γεωργιάδη- δεν μιλάμε για μία ψυχολογική κατάσταση, μία υποκειμενική αίσθηση φτώχειας. Δεν έχουμε, δηλαδή, έναν ορισμό της φτώχειας ως κάτι το οποίο οι εύποροι εργαζόμενοι στην Ελλάδα το ονειρεύονται το βράδυ, αλλά όταν ξυπνάνε το πρωί ανακαλύπτουν τελικά ότι δεν είναι φτωχοί. Πρόκειται για μία αντικειμενική μέθοδο προσδιορισμού του επιπέδου της φτώχειας, 60% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος.

Σήμερα στην Ελλάδα ο κατώτατος μισθός μετά από αυξήσεις πάνω από το όριο τον πληθωρισμού, για τις οποίες η Κυβέρνηση έχει μιλήσει πολλές φορές και ζητά εύσημα, βρίσκεται στα 830 ευρώ. Αυτό είναι στο 47% του μέσου κατά κεφαλήν εισοδήματος στην Ελλάδα. Δηλαδή, υπολείπεται σημαντικά του ορίου της φτώχειας, όπως αντικειμενικά τον ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και η καθιέρωση ενός κατώτατου μισθού με τη μέθοδο που υποστηρίζει το νομοσχέδιο θα είχε νόημα αν μπορεί να αυξήσει τον κατώτατο μισθό από αυτό το επίπεδο -μετά το 2027- σε ένα επίπεδο, το οποίο να βγάζει μία σημαντική μερίδα μισθωτών πάνω από το 60%, δηλαδή έξω από την παγίδα της φτώχειας.

Φοβόμαστε -και αυτή είναι η κεντρική θέση της Πλεύσης Ελευθερίας για το θέμα αυτό- ότι παρά τις προσπάθειες που κάνει το νομοσχέδιο, αυτές οι προσπάθειες είναι ανεπαρκείς και ότι δεν καταφέρνει με κανέναν τρόπο να εγγυηθεί ότι οι εργαζόμενοι που σήμερα λαμβάνουν τον κατώτατο μισθό, σε λίγα χρόνια ή και σε πολλά χρόνια ακόμη θα έχουν εξέλθει από την παγίδα της φτώχειας.

Θα πρέπει να τονίσουμε εδώ ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της EUROSTAT σήμερα πάνω από ένας στους τέσσερις Έλληνες, το 26%, βρίσκονται στην παγίδα της αντικειμενικής φτώχειας. Στην υποκειμενική φτώχεια, η οποία υπάρχει είναι πάρα πολύ υψηλότερα, αλλά αυτό είναι ένα δεύτερο ζήτημα. Επομένως, η καθιέρωση ενός επαρκούς κατώτατου μισθού θα πρέπει να αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα.

Τι έρχεται τώρα να πει η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο που συζητάμε; Έρχεται να πει μέσα σε αυτό το πλαίσιο κυρίως τρία πράγματα. Το πρώτο είναι ότι τα επόμενα τρία χρόνια το ύψος του κατώτατου μισθού θα αυξηθεί από 830 ευρώ που είναι σήμερα, στα 950 ευρώ το 2027. Πρόκειται για μία αύξηση της τάξης των 4,5% ετησίως, δηλαδή λίγο πάνω από τον πληθωρισμό, όχι πάνω από τον πληθωρισμό και την ανάπτυξη το οποίο θα έπρεπε να υπολογίζεται, τουλάχιστον, όπως προβλέπει τον πληθωρισμό και την ανάπτυξη η Κυβέρνηση στο τετραετές μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα, που έχει καταθέσει στις αρχές Οκτωβρίου στην Ευρωπαϊκή Κομίσión για την εξέλιξη της οικονομίας μέχρι το 2028.

Με άλλα λόγια, έχουμε μια μικρή αύξηση πάνω από το όριο του πληθωρισμού, αν ο κατώτατος μισθός φτάσει τα 950 ευρώ το 2027. Όμως, ακόμη και αν δεχτούμε αυτό, θα συνεχίζει το 2027 ο κατώτατος μισθός να βρίσκεται χαμηλά, πολύ χαμηλότερα από το 60%.

Το δεύτερο πράγμα που έρχεται να νομοθετήσει η Κυβέρνηση είναι ο περιβόητος αλγόριθμος, ο οποίος θα ισχύσει μετά το 2027, για να τιμαριθμοποιεί ετησίως τις αυξήσεις του κατώτατου μισθού αφού ανέλθει αυτός στα 950 ευρώ που, όπως είπαμε, είναι σημαντικά κάτω από το όριο της φτώχειας.

Και το τρίτο πράγμα που καθιερώνει το νομοσχέδιο είναι ότι ο κατώτατος μισθός από το 2028 και μετά, έτσι όπως θα ορίζεται από τον αλγόριθμο, δεν προκαταλαμβάνει υποχρεωτικά τον τρόπο με τον οποίο οι εργαζόμενοι θα μπορούν να διαπραγματευτούν συλλογικά με τους εργοδότες την αύξηση του κατώτατου μισθού πέρα και πάνω από τον αλγόριθμο.

Απέναντι σ' αυτά έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής: Αν το όριο από το οποίο αρχίζει να τιμαριθμοποιείται ο κατώτατος μισθός, με βάση τον αλγόριθμο, είναι χαμηλότερα από το 60% υπάρχει ο εξής κίνδυνος που εμείς προβλέπουμε ότι είναι πολύ πραγματικός: Υπάρχει ο κίνδυνος να εφησυχαστούν οι κοινωνικοί

εταίροι και να θεωρήσουν ότι αφού υπάρχει αλγόριθμος ο οποίος τιμαριθμοποιεί ικανοποιητικά ή λιγότερο ικανοποιητικά, με βάση αυτήν τη φόρμουλα, τον κατώτατο μισθό δεν θα υπάρχει λόγος για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις να επιδιώκουν να πάνε πάνω από τον κατώτατο μισθό, όπως αυτός έχει προσδιοριστεί. Και αυτό θα οφείλεται στο γεγονός ότι η βάση από την οποία θα αρχίσει να ισχύει ο αλγόριθμος το 2028 είναι χαμηλή.

Και για να σας φέρω ένα εύγλωττο παράδειγμα, η Γαλλία αυτήν τη στιγμή, στην οποία αναφέρθηκε πολλές φορές η κυρία Υπουργός -διότι μία εκδοχή του μοντέλου του γαλλικού είναι αυτή που υιοθετείτε στον αλγόριθμο- έχει κατά κεφαλήν εισόδημα περίπου 2.800 ευρώ το μήνα. Ο μέσος Γάλλος αυτό το εισόδημα έχει. Ο κατώτατος μισθός στη Γαλλία είναι στα 1.800 ευρώ, στο 64%. Δεν λέμε ότι η Ελλάδα θα πρέπει να φτάσει σε αυτό το επίπεδο, αλλά θα έπρεπε να φτάσει σε ένα επίπεδο άνω του 60% ούτως ώστε η ισχύς του κατώτατου μισθού, έτσι όπως αναθεωρείται με βάση το νομοσχέδιο, να μπορεί να συμβάλλει οριστικά στο να εξέλθουν αυτοί οι συμπολίτες μας από την παγίδα της φτώχειας.

Η κατάσταση έτσι όπως θα διαμορφωθεί με βάση τις αλλαγές που προτείνει η Κυβέρνηση μέσα από το νομοσχέδιο, φοβόμαστε ότι όχι μόνο δεν θα συμβάλλει στο να βγουν οι εργαζόμενοι αυτοί πάνω από το όριο της φτώχειας αλλά επίσης θα απαιτηθεί πάρα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα -αν ποτέ- ούτως ώστε να μπορέσουν αυτοί οι εργαζόμενοι να φτάσουν μισθολογικά το 80% του μέσου μισθού, που είναι κάτι το οποίο ορίζει η ευρωπαϊκή οδηγία.

Με άλλα λόγια, δεν είμαστε σίγουροι αν ο μακροπρόθεσμος στόχος, έτσι όπως τον ορίζει η ευρωπαϊκή οδηγία -ο οποίος ενδέχεται να είναι ικανοποιητικός ή όχι, αυτό είναι ένα άλλο θέμα συζήτησης- μπορεί να πραγματοποιηθεί με βάση τις τρεις βασικές αλλαγές που εισάγει το νομοσχέδιο: Δηλαδή, μια έναρξη ισχύος του αλγορίθμου από τα 950 ευρώ μετά το 2027. Τον αλγόριθμο και τη δυνατότητα ύπαρξης συλλογικών διαπραγματεύσεων να βελτιώσεις πέρα και πάνω από αυτό.

Γι' αυτόν τον λόγο η Πλεύση Ελευθερίας είναι πολύ επιφυλακτική απέναντι στην αλλαγή που επιφέρει αυτό το νομοσχέδιο στον κατώτατο μισθό.

Κλείνοντας, θέλω να τονίσω ότι η Πλεύση Ελευθερίας έχει υπάρξει πάντοτε και διαρκώς στο πλευρό των εργαζομένων και αυτό είναι κάτι το οποίο έχει αποδείξει έμπρακτα. Έχουμε υποστηρίξει κατ' επανάληψη τους αδικημένους εργαζόμενους σε επιχειρήσεις όπως είναι η «ΛΑΡΚΟ». Η Ζωή Κωνσταντοπούλου έχει επανειλημμένως σταθεί στο πλευρό τους όταν διαδήλωναν και διαμαρτύρονταν για τις άδικες απολύσεις τους από την πολιτική της Κυβέρνησης στο θέμα αυτό. Έχουμε υποστηρίξει τους εργαζόμενους στον ΕΦΚΑ έχουμε, με τροπολογία που καταθέσαμε προσφάτως, ζητήσει να μονιμοποιηθούν οι εποχικοί πυροσβέστες, έχουμε στηρίξει τους μηχανικούς εργαζόμενους, τους δικαστικούς υπαλλήλους. Η Ευρωβουλευτής μας, η Μαρία Ζαχαρία, είναι συνδικαλίστρια και με πρωτοβουλίες της στην Ευρωβουλή έχει, επίσης, στηρίξει τα δικαιώματα των εργαζομένων. Ένας από τους Βουλευτές μας, ο Σπύρος Μπιμπίλας, είναι συνδικαλιστής και έχει κάνει μακροχρόνια αγώνες και μέσα από την Πλεύση Ελευθερίας για την υποστήριξη των καλλιτεχνών. Η Πλεύση Ελευθερίας, επίσης, υποστηρίζει σταθερά την ανάγκη να μονιμοποιηθούν εργαζόμενοι εκεί όπου υπάρχουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες στο δημόσιο. Έχουμε υποστηρίξει -και υποστηρίζουμε ξανά- την ανάγκη αύξησης του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, το οποίο είναι πολύ χαμηλό και έχουμε επίσης, εδώ και ένα χρόνο πλέον σχεδόν, ζητήσει και υποστηρίξει με πρόταση συγκεκριμένη την επαναφορά του δέκατου τρίτου και του δέκατου τέταρτου μισθού για τους δημοσious υπαλλήλους.

Αυτά είναι ορισμένα από τα μέτρα τα οποία, κατά την άποψή μας, θα αντιμετωπίσουν πιο αποτελεσματικά το πρόβλημα που βιώνουν καθημερινά οι εργαζόμενοι, ιδίως οι χαμηλά αμειβόμενοι εργαζόμενοι.

Θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, από εκεί που ξεκίνησα. Ο βασικός μισθός για την πλειονότητα των εργαζομένων που τον λαμβάνουν, δηλαδή των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, δεν στοιχίζει τίποτα στον κρατικό προϋπολογισμό. Η αύξησή του, με άλλα λόγια, δεν θα επιβαρύνει τον Έλληνα φορολογούμενο. Γι' αυτό

η αύξησή του σε επίπεδα τα οποία είναι ικανά να βγάλουν μια μεγάλη μερίδα εργαζομένων έξω από την παγίδα της φτώχειας, θα πρέπει να είναι ένα καθολικό αίτημα της ελληνικής κοινωνίας.

Η Πλεύση Ελευθερίας, πιστεύει ότι η Κυβέρνηση δεν το κάνει αυτό όχι για να προστατέψει τον κρατικό προϋπολογισμό, διότι δεν υπάρχει επιβάρυνση ιδίως στους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα, αλλά δεν το κάνει για τον απλούστατο λόγο ότι θέλει να προστατεύσει τα κέρδη των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Δεν υπάρχει άλλο επιχείρημα και δεν υπάρχει άλλο εμπόδιο, κυρία Υπουργέ, απέναντι στην αύξηση του βασικού μισθού για τον ιδιωτικό τομέα πέρα από τα κέρδη των επιχειρήσεων. Είναι αυτά τα οποία η Κυβέρνηση δεν θέλει να επηρεάσει, πέρα από ένα οριακό σημείο, επειδή της το επιβάλλει ή αν θέλετε της το προτείνει με τον τρόπο που το προτείνει η ευρωπαϊκή οδηγία.

Δυστυχώς, λοιπόν, με την ευρωπαϊκή αυτή οδηγία είχαμε μια σημαντική ευκαιρία να νομοθετήσει η Κυβέρνηση με τρόπο ο οποίος θα μπορούσε να βγάλει μια μεγάλη μερίδα εργαζομένων από την παγίδα της φτώχειας και με τον τρόπο που νομοθετεί η Κυβέρνηση αποτυγχάνει να το κάνει.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε και καλούμε τον κ. Δημητριάδη Πέτρο ειδικό αγορητή από τους Σπαρτιάτες. Είναι ο τελευταίος ειδικός αγορητής. Ολοκληρώνεται ο κύκλος δηλαδή των ομιλιών των εισηγητών και ειδικών αγρωτών και μετά θα δώσουμε τον λόγο στην κυρία Υπουργό.

Κύριε Δημητριάδη, έχετε τον λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ξεκινήσω την εισήγησή μου για το παρόν νομοσχέδιο θα κάνω μια παρέμβαση, μια παρένθεση για ένα πολύ σοβαρό ζήτημα. Από αυτό το Βήμα ζητώ από την ελληνική Κυβέρνηση να συμπαρασταθεί στους ελληνορθόδοξους της Συρίας, οι οποίοι αυτή τη στιγμή που μιλάμε πλήττονται από τους φιλόδοξους τζιχαντιστές, σφάζονται και απειλούνται. Μάλιστα να τονίσω πως αυτή τη στιγμή που μιλάμε ο ελληνορθόδοξος Μητροπολίτης Χαλεπίου ο Εφραίμ απειλείται δημοσίως με αποκλεισμό από τους τζιχαντιστές. Είναι πάρα πολύ σοβαρό το ζήτημα. Κάνω έκκληση στην ελληνική Κυβέρνηση να τους βοηθήσει και να τους συμπαρασταθεί. Είναι αδελφικοί μας πληθυσμοί και δεν πρέπει να τους αφήσουμε αβοήγητους. Είναι απαράδεκτο για μένα αυτή τη στιγμή που μιλάμε χριστιανοί να διώκονται από τους τζιχαντιστές και να μην τους βοηθάμε, ειδικά όταν είναι και ελληνορθόδοξοι. Η παρένθεση κλείνει και περιμένω αντίδραση από την ελληνική Κυβέρνηση.

Περνάω τώρα στο νομοσχέδιο. Σήμερα, λοιπόν, ερχόμαστε να ψηφίσουμε ένα σχέδιο νόμου το οποίο ενσωματώνει μια οδηγία την υπ' αριθμόν 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου η οποία ψηφίστηκε το 2022. Η συγκεκριμένη οδηγία θέτει ως σκοπούς ορισμένα αντικείμενα: Πρώτον, θέλει να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων μέσω της προστασίας του εισοδήματος και της επάρκειας των κατώτατων μισθών και διασφάλιση λειτουργίας εθνικού πλαισίου για κατώτατο μισθό και την εφαρμογή του. Θέλει να προωθήσει τις συλλογικές συμβάσεις διαπραγματεύσεως και τις συλλογικές εργασίες και κυρίως να ενισχύσει την αποτελεσματική πρόσβαση των εργαζομένων στην προστασία που παρέχει ο κατώτατος μισθός και τα σχετικά με αυτή δικαιώματα.

Η συζήτηση αυτή διεξάγεται σε μια περίοδο όπου είναι γενικά παραδεκτό πως ο κατώτατος μισθός δεν επαρκεί σήμερα για να ζήσουν αξιοπρεπώς οι εργαζόμενοι. Αυτό το λένε όλοι. Δυστυχώς, τα 830 ευρώ δεν επαρκούν λόγω του μεγάλου κόστους ζωής και, κυρίως, της μεγάλης ακρίβειας που πλήττει τους εργαζομένους. Μάλιστα, δε να πω ότι αυτό αποδεικνύεται από τα επίσημα στοιχεία διότι αυτή τη στιγμή η Ελλάδα βρίσκεται στη δεύτερη χειρότερη θέση στην αγοραστική δύναμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και περίπου το 26% των Ελλήνων είναι στο όριο φτώχειας.

Επίσης, να πω ότι αναφορικά με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση σε κάλυψη

πληθυσμού, μόλις στο 28%, πάνω μόνο από την Πολωνία. Μάλιστα δε η απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων αποδεικνύεται από το γεγονός ότι έχουμε μια αύξηση των εργατικών ατυχημάτων. Δυστυχώς, πέρσι είχαμε εκατόν εβδομήντα εννέα θανάτους από εργατικά ατυχήματα. Ήταν ένα θλιβερό ρεκόρ το οποίο δείχνει πως οι εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα δεν είναι σε πολύ καλό επίπεδο.

Παρά το γεγονός ότι όπως δηλώνουμε βγήκαμε από τα μνημόνια, δυστυχώς ακόμα και σήμερα παραμένουν εν ισχύ πάρα πολλοί μνημονιακοί νόμοι και ο Έλληνας εργαζόμενος βιώνει την ίδια ανασφάλεια. Θα περιμέναμε πως έχοντας βγει από τα μνημόνια εδώ και έξι χρόνια θα έχουν αποκατασταθεί όλες οι μνημονιακές αδικίες, πράγμα το οποίο δεν το βλέπουμε στην πράξη.

Το ζητούμενο, λοιπόν, με το παρόν σχέδιο νόμου είναι εάν ενσωματώνει και εναρμονίζεται πλήρως με την οδηγία. Όμως, διαβάζοντας τα άρθρα βλέπουμε πως δεν γίνεται κάτι τέτοιο. Χαρακτηριστικά να πω το εξής. Πρώτον, το άρθρο 5 μιλάει για τη δημιουργία ενός εθνικού σχεδίου δράσης με στόχο την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Εδώ, λοιπόν, αν διαβάσει κανείς το παρόν θα διαπιστώσει το εξής. Το Υπουργείο θέτει μία προθεσμία τριάντα ημερών για να καταθέσουν οι κοινωνικοί εταίροι τις προτάσεις τους, η οποία μπορεί να παραταθεί έως και ενενήντα ημέρες. Όμως στην πράξη βλέπουμε ότι οι κοινωνικοί εταίροι περισσότερο περιορίζονται σε ένα ρόλο συμβουλευτικό, γνωμοδοτικό και καμμία από τις προτάσεις τους δεν είναι δεσμευτικές. Μάλιστα δε, διαπιστώνοντας από την ακρόαση των φορέων ότι υπάρχει μια πολύ μεγάλη διάσταση των κοινωνικών εταίρων με την Κυβέρνηση, πολύ φοβάμαι και είμαι βέβαιος ότι τελικώς οι διαβουλεύσεις μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της Κυβέρνησης θα είναι άγονες, θα συμφωνήσουν ότι τα δύο μέρη διαφωνούν και, τελικά, πολύ φοβάμαι ότι δεν θα φτάσουμε ποτέ στην επιθυμητή κάλυψη σε ποσοστό 83% που ίσχυε πριν την κρίση. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι περισσότερο το εθνικό σχέδιο δράσης είναι αόριστο, ασαφές και περιορίζει τους κοινωνικούς εταίρους σε απλή διατύπωση γνώμης, η οποία φυσικά δεν είναι δεσμευτική. Επομένως, πολύ φοβάμαι ότι δεν θα έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα με αυτό το σχέδιο δράσης.

Επίσης, στο άρθρο 6 προβλέπεται η διαδικασία καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου. Ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός θα γίνεται με βάση έναν αλγόριθμο ο οποίος μας ήρθε από τη Γαλλία. Να πω όμως ότι στη Γαλλία υπάρχουν κάποιες διαφορές με την Ελλάδα. Πρώτον, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας έχουν πολύ μεγαλύτερο πληθυσμιακό ποσοστό κάλυψης 93% και δεύτερον, οι κοινωνικοί εταίροι έχουν πολύ αποφασιστικό ρόλο. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις ο αλγόριθμος δεν έβγαλε τους επιθυμητούς κατώτατους μισθούς με αποτέλεσμα να υπάρξουν και πολλές αντιδράσεις.

Επίσης, να πω ότι συστήνεται με το άρθρο 6 μια επιστημονική επιτροπή για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό με τριετή θητεία που αποτελείται από πέντε εμπειρογνώμονες σε θέματα οικονομίας και εργασίας. Δεν μας διευκρινίζει το νομοσχέδιο πρώτον, ποια θα είναι τα κριτήρια επιλογής, αν θα γίνεται αξιοκρατικά και δεύτερον και πιο σημαντικό είναι ότι η συγκεκριμένη επιστημονική επιτροπή πάλι θα διατυπώνει μια γνώμη η οποία δεν θα είναι δεσμευτική. Δεν δεσμεύει την Κυβέρνηση.

Ένα άλλο πολύ προβληματικό σημείο είναι η παράγραφος 6, όπου ουσιαστικά η αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού εξαρτάται από μια σειρά από προϋποθέσεις και από τους συγκεκριμένους παράγοντες. Διαβάζω: «Δεν θα πρέπει να υπάρχει ύφεση στην οικονομία. Δεν θα πρέπει να υπάρχει απόκλιση εθνικού πληθωρισμού. Δεν πρέπει να υπάρχει ανισορροπία στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών. Δεν θα πρέπει να υπάρχει σημαντική αύξηση ποσοστού της ανεργίας. Επίσης, δεν θα πρέπει να υπάρχει υπέρβαση των δημοσιονομικών για τις δυνατότητες της χώρας και να μην δικαιολογείται από έκτακτες περιστάσεις οι οποίες δεν διευκρινίζονται. Επομένως, λοιπόν, ένας από τους παράγοντες εφαρμογής να συντρέχει, δεν θα υπάρχει αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού.

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι το νομοσχέδιο βάζει ευθείς αμέσως πάρα πολλές προϋποθέσεις, πάρα πολλούς αστερίσκους για προσαρμογή. Επομένως, κάλλιστα μπορεί μία κυβέρνηση επικα-

λούμενη έναν από αυτούς τους παράγοντες να μην υπάρχει αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού, να υπάρχει αύξηση. Πολύ φοβάμαι, λοιπόν, ότι μία από αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να συμβεί και επομένως στο μέλλον, το 2026, το 2027 η Κυβέρνηση να γυρίσει και να πει ότι ξέρετε, επειδή υπάρχει η τάδε περίπτωση, για παράδειγμα έχουμε μεγάλη ύφεση, δεν το επιτρέπουν οι δημοσιονομικές ανάγκες της χώρας, να μην κάνει αύξηση του κατώτατου μισθού, πράγμα το οποίο για μας δημιουργεί μια ανασφάλεια ουσιαστικά στην αύξηση του κατώτατου μισθού. Δεν θεωρώ ότι αυτές οι προϋποθέσεις μπαίνουν τυχαία. Προφανώς ή κάτι έχει η Κυβέρνηση υπ' όψιν ή κάτι περιμένει ή κάτι φοβάται ή προφανώς μπορεί να βρει κάποια δικαιολογία για να μην υπάρξει αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού. Είναι κάτι πάρα πολύ σημαντικό για εμάς.

Επίσης, να πω και το εξής. Στο άρθρο 8, ουσιαστικά επαφίεται η προστασία και η εφαρμογή αυτής της οδηγίας στην Ανεξάρτητη Αρχή της Επιθεώρησης Εργασίας. Στην ακρόαση των φορέων ακούσαμε την επικεφαλής να μας λέει ότι πρώτον, η ανεξάρτητη αρχή είναι υποστελεχωμένη και σε πολλές περιπτώσεις οι επιθεωρητές εργασίας δέχονται επιθέσεις από εργοδότες όταν κάνουν έλεγχο. Το πρόβλημα, λοιπόν, είναι το εξής. Επαφίεται, λοιπόν, σε αυτή την ανεξάρτητη αρχή που είναι υποστελεχωμένη η τήρηση της νομοθεσίας. Θα ήθελα να ρωτήσω: Μπορεί αυτή η αρχή με αυτές τις προϋποθέσεις να επιτελεί το καθήκον της; Νομίζω πως όχι.

Δεύτερο και πιο σημαντικό. Τι θα κάνει η Κυβέρνηση; Θα προστατέψει τους επιθεωρητές από επιθέσεις; Ακούσαμε ότι στο Ρέθυμνο υπάρχει μόνο μια επιθεωρήτρια. Τι θα συμβεί σε αυτόν τον νομό αλλά και σε άλλες περιοχές της χώρας; Θα μπορέσει, λοιπόν, αυτή η αρχή να επιτελέσει τα καθήκοντά της; Όταν μάλιστα το ΣΕΠΕ είναι το τελευταίο καταφύγιο των εργαζομένων στην εργοδοτική αυθαιρεσία και υπάρχει τέτοια υποστελέχωση, πώς οι εργαζόμενοι θα μπορέσουν να πάνε εκεί να δικαιωθούν όταν υπάρχουν απειλές και επιθέσεις σε επιθεωρητές και δεν υπάρχει η απαραίτητη νομική ασφάλεια των επιθεωρητών έναντι των εργοδοτών; Είναι πάρα πολύ σημαντικό για εμάς.

Επίσης, θα ήθελα να αναφερθώ λίγο στο άρθρο 14. Ναι μεν προβλέπει αναπροσαρμογή βασικών μισθών του προσωπικού δημοσίου τομέα, όμως και με αυτό το νομοσχέδιο δεν αποκαθίσταται η αδικία της μη λήψης του δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου μισθού στο δημόσιο τομέα. Και εδώ θα ήθελα να το κάνω το εξής σχόλιο: έχουμε ακούσει επανειλημμένως από το 2018 ότι βγήκαμε από τα μνημόνια. Όμως εξακολουθούμε να εφαρμόζουμε τους μνημονιακούς νόμους. Και τελικά τι συμβαίνει; Βγήκαμε από τα μνημόνια ή όχι; Βγήκαμε τυπικά; Εξακολουθούν να ισχύουν; Ή μήπως, ενώ έχουμε βγει, κάποιοι επιμένουν να εφαρμόζουν τους μνημονιακούς νόμους γιατί τους συμφέρει;

Αυτό για μας είναι εξαιρετικά σημαντικό και κάποτε θα πρέπει την έξοδο από τα μνημόνια να τη βιώσει ο μέσος Έλληνας πολίτης. Το να έχουμε βγει από τα μνημόνια και να εξακολουθούμε να εφαρμόζουμε μνημονιακούς νόμους μόνο και μόνο γιατί συμφέρουν κάποιους για μας προσωπικά είναι εκ των ων ουκ άνευ. Πρέπει, λοιπόν, να το βιώσουμε στην πράξη, να αποκατασταθούν όλες οι αδικίες. Διαφορετικά να μην πανηγυρίζουμε ότι βγήκαμε από τα μνημόνια διότι εξακολουθούμε να εφαρμόζουμε τους μνημονιακούς νόμους.

Επίσης, θα ήθελα να πω και κάτι ακόμα. Ναι μεν σε κάποια άρθρα του νομοσχεδίου παρουσιάζεται η προσπάθεια των εργαζομένων σε πληροφορίες για τον κατώτατο μισθό και το ημερομίσθιο, επίσης υπάρχει και δικαίωμα σε επανόρθωση και προστασία από δυσμενή μεταχείριση ή συνέπειες. Όμως θα ήθελα να πω ότι όταν υπάρχει μια γενικότερη απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και όταν έχουμε μια συνεχή ανασφάλεια του εργαζόμενου, δεν ξέρω κατά πόσο στην πράξη θα μπορούσαν να εφαρμοστούν αυτά τα άρθρα. Στην πράξη όμως, και όχι στα λόγια.

Και τέλος, θα ήθελα να πω το εξής: όταν φέρνουμε για ενσωμάτωση μια οδηγία, θα πρέπει να την ενσωματώσουμε πλήρως, όλο το πνεύμα της οδηγίας, και όχι να φέρνουμε μια οδηγία και να λέμε ότι ενσωματώνουμε μια οδηγία τύποις. Στην πράξη, λοιπόν, το παρόν νομοσχέδιο δεν ενσωματώνει το πνεύμα της οδη-

γίας και πολύ φοβάμαι ότι με τις ρυθμίσεις που φέρνει και την ασάφεια που προβλέπει δεν θα φέρει ποτέ τον κατώτατο μισθό εκεί που πρέπει. Θα υπάρχει, λοιπόν, μια συνεχής ανασφάλεια των εργαζομένων, δεν θα μπορέσουμε ποτέ να φτάσουμε την απαραίτητη κάλυψη στο 83% και νομίζω πως έτσι όπως διατυπώνεται το νομοσχέδιο δεν θα μπορέσουμε ποτέ να επιτελέσουμε τους σκοπούς τους οποίους επιτελεί.

Γι' αυτούς τους λόγους, λοιπόν, εμείς εδώ καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο. Ζητάμε πρώτον, να εφαρμοστεί επιτέλους η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Επίσης, οι κοινωνικοί εταίροι να έχουν αποφασιστικό ρόλο και να υπάρχει δεσμευτικότητα των απόψεών τους και όχι μόνο να υπάρχει μια απλή γνωμοδότηση. Και ακόμα πιο σημαντικό να αποκατασταθούν πλήρως οι μνημονιακές αδικίες και ουσιαστικά να επανέλθουν τα πράγματα στην πρότερη κατάσταση πριν από το 2010 δηλαδή. Διαφορετικά πολύ φοβάμαι ότι θα είμαστε σε φαύλο κύκλο αδικιών και μονίμως ο Έλληνας εργαζόμενος θα έχει μια ανασφάλεια.

Εμείς, λοιπόν, ζητάμε να ενισχυθούν στην πράξη οι εργαζόμενοι, διότι για εμάς ο Έλληνας εργαζόμενος πρέπει όχι να φυτοζωεί αλλά να ευημερεί, διότι διαφορετικά είτε θα φύγει στο εξωτερικό είτε δεν θα μπορέσει να κάνει οικογένεια και μονίμως θα είμαστε σε έναν φαύλο κύκλο ουσιαστικά αδικιών και ανασφάλειας.

Εμείς, λοιπόν, για όλους αυτούς τους λόγους καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο και περιμένουμε βασικές πρωτοβουλίες για την πραγματική ενίσχυση των εργαζομένων και, κυρίως, χωρίς ασάφειες και χωρίς αστερίσκους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πολύ ωραία.

Ολοκληρώθηκε, λοιπόν, ο κύκλος των ομιλιών των εισηγητών και ειδικών αγορητών.

Τον λόγο έχει η κ. Νίκη Κεραμέως, Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισηγούμαστε στην Ολομέλεια της Βουλής την ψήφιση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με τίτλο «Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2022 - 2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Πρόκειται για μία υποχρέωση της χώρας μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κυρίως όμως, πρόκειται για μία υποχρέωση προς τους εργαζόμενους της πατρίδας μας, καθώς όπως έχουμε τονίσει επανειλημμένως κατά την επεξεργασία στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής, αυτό που εισηγούμαστε συνιστά το κρίσιμο και καθοριστικό δίχτυ ασφαλείας για τους εργαζόμενους. Την ελάχιστη αμοιβή που θα δικαιούται κάθε εργαζόμενος κάτω από την οροφή δεν θα μπορεί να πέσει ούτε ένας μισθός.

Η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της εν λόγω Ευρωπαϊκής Οδηγίας έχει δύο βασικούς στόχους: Αφ' ενός το να καθοριστούν πιο σαφή και πιο αντικειμενικά κριτήρια σε ό,τι αφορά τον καθορισμό και την επικαιροποίηση του νόμιμου κατώτατου μισθού, με την οδηγία μάλιστα να προτείνει ως έναν από τους τρόπους ενσωμάτωσης τον μηχανισμό αυτόματης αναπροσαρμογής και την εκπόνηση σχεδίου δράσης για τη δημιουργία πιο ευνοϊκών συνθηκών για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Μετά από εκτενή διάλογο με τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους, μετά από εκτενή δημόσια διαβούλευση, μετά από μία πλήρη, εκτεταμένη κοινοβουλευτική διαδικασία, θα ήθελα σήμερα να αναδείξω έξι αδιαμφισβήτητα πραγματικά σημεία, έξι πραγματικότητες που προκύπτουν για τον κατώτατο μισθό και έναν προβληματισμό.

Πραγματικότητα πρώτη: Το νομοσχέδιο αυτό έρχεται σε μία περίοδο που έχει ήδη συντελεστεί ένας σημαντικός μετασχηματισμός της αγοράς εργασίας. Τα τελευταία πεντέμισι χρόνια έχει μειωθεί η ανεργία κατά περίπου 50%, φτάνοντας στο χαμηλότερο μονοψήφιο ποσοστό ανεργίας από το 2009, όπου και παραμένει επί μήνες. Εδώ το διάγραμμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που δείχνει πού παραλάβαμε την ανεργία και πού

βρίσκεται σήμερα. Αυτή είναι η κατάσταση σήμερα της ανεργίας στη χώρα μας.

Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Νίκη Κεραμέως καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεύτερον, δημιουργήθηκαν πεντακόσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας.

Τρίτον, ο κατώτατος μισθός έχει αυξηθεί ήδη κατά 28% από 650 ευρώ σε 830 ευρώ και ο μέσος μισθός κατά 21%. Ορίστε, λοιπόν, τη πορεία του κατώτατου μισθού. Τον παραλάβαμε στα 650. Είμαστε ήδη στα 830 και είμαστε καθοδόν προς τα 950 ευρώ.

Παρακαλώ για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Νίκη Κεραμέως καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και επειδή έχει γίνει πολύς λόγος σχετικά με το πού βρίσκεται η χώρα, θυμίζω συζητούμε για τον κατώτατο μισθό στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Νόμιμα προβλεπόμενο κατώτατο μισθό έχουν οι δύο χώρες. Εδώ, λοιπόν, το διάγραμμα της EUROSTAT σχετικά με τον κατώτατο μισθό στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν νομοθετικά προβλεπόμενο κατώτατο μισθό. Η Ελλάδα είναι στην ενδέκατη υψηλότερη θέση. Δεν είναι στα τάρταρα, όπως λέει το ΠΑΣΟΚ, δεν είναι στις πρώτες θέσεις. Είναι στην ενδέκατη. Αυτή είναι η πραγματικότητα, EUROSTAT, το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Νίκη Κεραμέως καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Οι νέοι που εργάζονται αυξήθηκαν μεταξύ 2019 και 2024 κατά 28,9%. Οι γυναίκες που εργάζονται αυξήθηκαν μεταξύ 2019 και 2024 κατά 24,6%. Με την εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας αυξήθηκαν κατακόρυφα οι δηλωθείσες υπερωρίες. Υπάρχει κλάδος στους οποίους οι υπερωρίες που δηλώθηκαν μετά την ψηφιακή κάρτα εργασίας έχουν ανέλθει κατά 61%.

Και επιπλέον μειώθηκαν και μάλιστα, σήμερα με την ψήφιση του φορολογικού νομοσχεδίου, κατά 5,5 ποσοστιαίες μονάδες οι ασφαλιστικές εισφορές προς όφελος τόσο των εργαζομένων όσο και των επιχειρήσεων. Αυτή είναι η πορεία, κυρίες και κύριοι, των ασφαλιστικών εισφορών στη χώρα μας με την τεράστια μείωση που έχει συντελεστεί τα χρόνια αυτά.

Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Νίκη Κεραμέως καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έτσι, λοιπόν, επί Κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας ο κατώτατος μισθός σήμερα είναι στα 830 ευρώ και το 2027 θα φτάσει στα 950 ευρώ. Ο μηχανισμός που συζητάμε στο πλαίσιο αυτού του νομοσχεδίου αφορά το 2027 και μετά, τον Ιούνιο για την ακρίβεια, το καλοκαίρι του 2027 και μετά, και θα ξεκινά από την αφετηρία των 950 ευρώ.

Πραγματικότητα πρώτη, λοιπόν, έχει ήδη συντελεστεί μια πολύ μεγάλη αλλαγή στην αγορά εργασίας τα τελευταία πέντε χρόνια. Πραγματικότητα δεύτερη: Ο νέος κατώτατος μισθός συνιστά μια ασπίδα προστασίας για τους εργαζόμενους. Και θέλω να πιστεώσω ότι δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει το γεγονός ότι η απαγόρευση μείωσης του κατώτατου μισθού που περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο παρέχει μια ασφάλεια που σήμερα που μιλάμε δεν υπάρχει αυτή. Μπορεί να τη θεωρείτε αυτονόητη, πλην όμως σήμερα στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο της χώρας μας δεν υπάρχει αυτή η προστασία. Και επιπλέον εξασφαλίζει κάτι που είναι πολύ σημαντικό που ακούει στη λέξη «προβλεπι-

μότητα». Προβλεψιμότητα για τους εργαζόμενους, να μπορούν να κάνουν τον οικογενειακό τους προγραμματισμό, προβλεψιμότητα για τις επιχειρήσεις να μπορούν να κάνουν τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό, να ξέρουν προς τα πού οδεύει η αγορά εργασίας και ο κατώτατος μισθός.

Πραγματικότητα τρίτη: ο νέος κατώτατος μισθός στηρίζεται σε αντικειμενικούς δείκτες οι οποίοι είναι άμεσα συνδεδεμένοι με την καθημερινότητα των εργαζομένων και με την πορεία της οικονομίας. Ο νέος μηχανισμός που καθιερώνεται υπολογίζει την αύξηση του κατώτατου μισθού στη βάση της ακρίβειας. Λαμβάνει υπ' όψιν το πόσο αυξάνουν οι τιμές και όχι γενικά, ειδικότερα για το χαμηλότερο 20% της εισοδηματικής κατανομής.

Και ταυτόχρονα κάνει και το εξής. Εξασφαλίζει μέρισμα από την οικονομική ανάπτυξη για τους εργαζόμενους. Δηλαδή συνδέει τις αμοιβές τους με τα κέρδη των επιχειρήσεων. Άρα, δύο στοιχεία που λαμβάνονται υπ' όψιν για τον καθορισμό κατώτατου μισθού είναι τα εξής δύο: Πρώτον, η ακρίβεια και δεύτερον, η αύξηση της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας. Κι όλα αυτά γίνονται με αντικειμενικούς δείκτες της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, της ΕΛΣΤΑΤ.

Πραγματικότητα τέταρτη. Ο κατώτατος μισθός θα προστατεύει για πρώτη φορά και δημοσίους υπαλλήλους. Όσοι, λοιπόν, αντιτίθενται σε αυτό το νομοσχέδιο να ξέρουν τι σημαίνει το «όχι» τους. Σημαίνει ότι δεν θέλουν η προστασία αυτή να επεκταθεί για πρώτη φορά και στους δημοσίους υπαλλήλους; Για πρώτη φορά, λοιπόν, έρχεται αυτό το νομοσχέδιο που διορθώνει μια χρόνια στρέβλωση και λέει: «Ένας κατώτατος μισθός για όλους, ανεξαρτήτως του αν ο εργαζόμενος είναι στον δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα, ένας κατώτατος μισθός-ασπίδα προστασίας για κάθε εργαζόμενο, για κάθε εργαζόμενη στη χώρα μας».

Πραγματικότητα πέμπτη. Το νομοσχέδιο που φέρνουμε προς ψήφιση συζητήθηκε εκτενώς με τους κοινωνικούς εταίρους και ενσωματώνει σημαντικά, κρίσιμα και γόνιμα σχόλια τους. Έγιναν μακρές συζητήσεις με τους κοινωνικούς εταίρους προτού καν το νομοσχέδιο τεθεί σε δημόσια διαβούλευση και ενσωματώσαμε πολλά, ενώ ενσωματώνουμε και άλλα τα οποία προέκυψαν από την ακρόαση φορέων.

Υπενθυμίζω: Πρώτον, κατόπιν πρότασης κοινωνικού εταίρου, προβλέφθηκε η συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή του Προέδρου του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων. Ήταν πρόταση συγκεκριμένου κοινωνικού φορέα.

Δεύτερον, προστέθηκε ο λόγος ενεργοποίησης της ρήτρας παρέκκλισης σε περίπτωση σημαντικής αύξησης του ποσοστού ανεργίας. Ήταν πρόταση φορέα.

Τρίτον, πρόταση φορέα ήταν να είναι ξεκάθαρο ότι ο συντελεστής που θα προκύπτει από τον αλγόριθμο θα είναι δεσμευτικός. Για το πω πολύ απλά, δεν θα μπορεί ο εκάστοτε Πρωθυπουργός και η εκάστοτε κυβέρνηση να παρεκκλίνει από αυτό που θα βγάζει ο μαθηματικός τύπος, εφόσον, πράγματι, πάμε σε εφαρμογή μαθηματικού τύπου. Κι αυτό προβλέφθηκε ρητά μετά από τη διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους.

Τέταρτον, συμπεριλήφθηκε το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος στους επιστημονικούς ερευνητικούς φορείς που καλούνται να συντάξουν εκθέσεις για την αξιολόγηση κατώτατου μισθού.

Πέμπτον, η ΑΔΕΔΥ στην ακρόαση φορέων κατέθεσε την πρόταση να προστεθεί και το κοινωνικό πολύκεντρο της ΑΔΕΔΥ στους επιστημονικούς, ερευνητικούς φορείς. Την κάνουμε και αυτήν την πρόταση αποδεκτή. Άρα, αποδεχόμαστε και ενσωματώνουμε ακριβώς τις προτάσεις των κοινωνικών φορέων.

Κατά τη διαβούλευση αυτή ακούσαμε τη θετική στάση των φορέων. Το λέω γιατί άκουσα και πριν από λίγο τον εισηγητή του ΣΥΡΙΖΑ, αν δεν κάνω λάθος, ο οποίος είπε: «Όλοι ενάντια στο νομοσχέδιο, όλοι ενάντια». Αυτό που διαβάζει ο καθένας μέσα από τα Πρακτικά πραγματικά με ξεπερνάει.

Πάμε να δούμε, λοιπόν. Είναι όλοι ενάντια; Μάλιστα, ξεκινώ να διαβάζω τα Πρακτικά της Βουλής: Η προτεινόμενη ρύθμιση, δηλαδή η δημιουργία ενός αλγόριθμου, ενός μαθηματικού τύπου ως αυτόματου μηχανισμού, είναι σαφέστατα προς τη σωστή κατεύθυνση και έχει πάρα πολλά οφέλη. Και το πρώτο όφελος είναι αυτό στο οποίο αναφέρθηκα και προηγουμένως, ότι δεν θα

υπάρχουν πολιτικά κριτήρια για τις αυξήσεις αλλά θα υπάρχει τεχνοκρατικός τρόπος προσδιορισμού βάσει ενός συγκεκριμένου μαθηματικού τύπου. Αυτό, συνεχίζει ο κοινωνικός εταίρος, προσδίδει διαφάνεια και αντικειμενικότητα.

Έτερος κοινωνικός εταίρος: Κατ' αρχάς είμαστε θετικοί στην εισαγωγή ενός σαφούς και οριοθετημένου μηχανισμού αυτόματης προσαρμογής. Με αυτόν τον τρόπο θα αποσυνδεθεί η τελική απόφαση για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού από τον εκάστοτε εκλογικό κύκλο και τις εξωτερικές επιδράσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ**)

Έτερος –τρίτος- φορέας, ο ΣΕΤΕ, εν προκειμένω: Θεωρούμε απαραίτητη κατά τη διαδικασία καθορισμού του κατώτατου νόμιμου μισθού τη συνεξέταση των κύριων παραγόντων που αντανακλούν την πορεία και τις προοπτικές της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της χώρας μας οι οποίοι εμπεριέχουν και την παραγωγικότητα της εργασίας.

Αυτά τα είπαν οι φορείς στην ακρόαση φορέων στην επιτροπή της Βουλής.

Πραγματικότητα έκτη. Το νομοσχέδιο σηματοδοτεί την εκκίνηση μιας σημαντικής περιόδου για την πλήρη αναμόρφωση του συλλογικού εργατικού δικαίου και την ενίσχυση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Ένας από τους στόχους της ευρωπαϊκής οδηγίας είναι η ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και ήδη με το νομοσχέδιο πρώτα απ' όλα ενισχύεται ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων, θα πω ενδεικτικά σε τρεις περιπτώσεις:

Πρώτον, οι κοινωνικοί εταίροι πλέον συγκροτούνται σε θεσμικό όργανο, την επιτροπή διαβούλευσης, δεν λειτουργούν κατά μόνας. Έως σήμερα πώς καθοριζόταν ο κατώτατος μισθός; Ο κάθε εταίρος έστελνε από μια επιστολή. Τη διάβαζες, δεν τη διάβαζες... Δεν υπήρχε όργανο. Πλέον συγκροτούνται όλοι μαζί σε ένα θεσμικό όργανο το οποίο θα είναι και ο επίσημος συνομιλητής και αυτό ξεκινάει από τώρα. Και όταν λέω «από τώρα» εννοώ από τις αρχές του 2025 μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου.

Δεύτερον, εάν πάμε σε περίπτωση ενεργοποίησης της ρήτρας παρέκκλισης, εκεί ξεκινάει μια εκτενής διαβούλευση με τους εταίρους, αλλά όχι κατά μόνας πάλι, με το θεσμικό όργανο το οποίο θα έχει συγκροτηθεί. Άρα, για πρώτη φορά αποκτούν θα έλεγα θεσμική υπόσταση όλοι μαζί σε ένα όργανο.

Τρίτον, οι κοινωνικοί εταίροι έχουν να διαδραματίσουν καταλυτικό ρόλο σε ό,τι αφορά την κατάρτιση του ετήσιου σχεδίου δράσης, για την ενίσχυση, την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η βούληση της Κυβέρνησής μας είναι να ενισχυθούν οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας και θα εργαστούμε συστηματικά προς αυτήν την κατεύθυνση.

Μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου, θα ξεκινήσει ένας εκτενής κύκλος διαλόγου -δώδεκα μηνών- με όλους τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους, για το πώς μπορούμε να θεσπίσουμε περαιτέρω κίνητρα, για να ενισχύσουμε τις συλλογικές συμβάσεις. Θα τα ανοίξουμε όλα. Θα ανοίξουμε ζητήματα επεκτασιμότητας, ζητήματα ΟΜΕΔ, ζητήματα μητρώου, όλα. Και θα κάνουμε και το εξής: Θα ζητήσουμε τη συμβολή των κοινοβουλευτικών κομμάτων σε αυτήν την διαδικασία.

Η οδηγία επιτάσσει αυτό να γίνει με τους κοινωνικούς εταίρους. Θα το κάνουμε, βεβαίως, και σε βάθος με τους κοινωνικούς εταίρους, αλλά επιπλέον θα ξεκινήσουμε αυτόν τον διάλογο και με τα κοινοβουλευτικά κόμματα. Οπότε όλες τις σκέψεις που έχετε σχετικά με το πώς θα ενισχυθούν οι συλλογικές συμβάσεις, εδώ θα είμαστε να τις συζητήσουμε, να τις ξανασυζητήσουμε πραγματικά σε πολύ μεγάλο βάθος.

Έχουμε έξι πραγματικότητες, λοιπόν, όπως αυτές απορρέουν από την εκτενή κοινοβουλευτική συζήτηση τις τελευταίες ημέρες στη Βουλή. Έχουμε όμως έξι πραγματικότητες και έναν μεγάλο προβληματισμό. Ποιος είναι αυτός; Η στάση των κομμάτων της Αντιπολίτευσης.

Τις ημέρες αυτές που έτυχε επεξεργασίας το νομοσχέδιο στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής διαπίστωσα την εξής αντίφαση: Η Κυβέρνηση επιθυμεί και προτείνει ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις για το θέμα του κατώτατου μισθού αλλά πάνω από ένα «δίχτυ ασφαλείας». Ποιο είναι το «δίχτυ ασφαλείας»;

Όπως θα προκύπτει από τον κατώτατο μισθό. Μερίδα της Αντιπολίτευσης και δη θα πω το ΠΑΣΟΚ λέει: «Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, χωρίς δίχτυ ασφαλείας». Και για να μην αδικώ και τους άλλους, και οι άλλοι, οι περισσότεροι, λέτε: «Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, χωρίς δίχτυ ασφαλείας».

Αναρωτιέμαι, λοιπόν, γιατί τα κόμματα να μη θέλουν αυτό το δίχτυ ασφαλείας; Ποια λογική υπάρχει στο να αντιτίθενται σε μια ρήτρα, σε μια ρύθμιση, που προστατεύει τον εργαζόμενο. Πότε τον προστατεύει; Σε περίπτωση μη συμφωνίας, σε περίπτωση χαμηλής συμφωνίας των κοινωνικών εταίρων. Γιατί να μη θέλετε, αυτό το «κατώφλι», αυτό το «πάτωμα», αυτήν την ασπίδα προστασίας για τους εργαζόμενους;

Γιατί, λοιπόν, οι εργαζόμενοι να μην έχουν αύξηση στον κατώτατο μισθό εάν οι διαπραγματεύσεις για παράδειγμα για συλλογικές συμβάσεις εργασίας δεν αποδώσουν; Τι θα γίνει; Τι έχετε να πείτε στον εργαζόμενο που αμείβεται σήμερα με κατώτατο μισθό και ο οποίος περιμένει να ακούσει από εμάς εδώ στη Βουλή των Ελλήνων ποιος θα είναι ο κατώτατος μισθός; Τι θα του πείτε; Όπως τα βρουν, αν τα βρουν, όταν τα βρουν οι κοινωνικοί εταίροι, οι οποίοι –σημειωτέον- τα τελευταία δώδεκα χρόνια, δεν έχουν συμφωνήσει σε αποδοχές υψηλότερες από τον κατώτατο μισθό;

Άρα, τι τους λέτε; Τους λέτε: Σας αφήνουμε στο έλεος, όταν θα συμφωνηθεί κάτι, όποτε συμφωνηθεί και όσο συμφωνηθεί. Εμείς λέμε το εξής. Βεβαίως οι κοινωνικοί εταίροι να μπορούν να το κάνουν αυτό, αλλά οφείλουμε, έχουμε ένα χρέος, από αυτό που λέει η οδηγία για «επαρκείς κατώτατους μισθούς». Έχουμε, λοιπόν, ένα χρέος να βάλουμε αυτήν την «ασπίδα προστασίας». Κι από εκεί και πάνω μακάρι οι κοινωνικοί εταίροι να συμφωνήσουν πιο ευνοϊκούς όρους για τους εργαζόμενους.

Βεβαίως, εάν κάποια στιγμή η συλλογική αυτή συζήτηση οδηγήσει σε χαμηλότερο ποσό, από αυτό που υπήρχε μέχρι τότε, τότε ποια είναι η θέση σας; Ποια είναι η θέση της Αντιπολίτευσης και ειδικά του ΠΑΣΟΚ;

Και θα επιμείνω, κύριε Χρηστίδη, γιατί μέρες τώρα, εδώ και μια εβδομάδα, η κ. Διαμαντοπούλου πήρε μια συγκεκριμένη θέση. Τη διαψεύσατε προχθές βεβαίως, αλλά να ακούσουμε επισήμως ποια είναι η θέση σας. Τι θα γίνει αν, ας πούμε, συμβεί το εξής. Μέχρι πρότινος είχαμε 950 ευρώ. Καταργείται ο κατώτατος μισθός, σύμφωνα με την πρόταση του ΠΑΣΟΚ, κι έρχεται η κ. Διαμαντοπούλου και λέει: «Μπορεί να είναι και περισσότερο, μπορεί να είναι και λιγότερο».

Άρα, το ερώτημα, απευθυνόμενο στο ΠΑΣΟΚ, είναι: Εσείς με την πρόταση για ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, εάν αυτές καταλήξουν σε ένα νούμερο χαμηλότερο -900 θα σας πω εγώ- τότε τι θα γίνει, κύριε Χρηστίδη;

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Δεν έχει γίνει ποτέ.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Δέκα μέρες στη Βουλή απάντηση δεν έχουμε πάρει. Καταλαβαίνω τη δύσκολη θέση σας. Το καταλαβαίνω απολύτως, αλλά οφείλονται απαντήσεις.

Και έρχομαι και στο εξής, εάν δεν θέλετε να πιστέψετε εμάς, διαβάστε την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, την οποία μόλις παραλάβαμε. Διαβάζω, λοιπόν, από την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, σελίδα 3: Η θέσπιση γενικού κατώτατου ορίου αποδοχών είναι ιδιαίτερα σημαντική. Συνδέεται στενά -απευθύνομαι στα κόμματα της Αντιπολίτευσης- με την αρχή του κοινωνικού κράτους -μιλάμε για το γενικό κατώτατο μισθό- και με το κοινωνικό δικαίωμα στην εργασία. Υποστηρίζει στη θεωρία ότι η πολιτεία οφείλει να εξασφαλίζει ένα γενικό κατώτατο όριο αποδοχών, που δεν θα επηρεάζεται από τις διακυμάνσεις της προσφοράς και της ζήτησης, όπως επίσης δεν θα επηρεάζεται από τον συσχετισμό δυνάμεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.

Και επίσης, από την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής: Με την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας μπορεί να καθορίζονται περαιτέρω ευνοϊκότεροι όροι αμοιβής για τους εργαζόμενους, των οποίων οι εργοδότες είναι μέλη των εργοδοτικών οργανώσεων, που την υπογράφουν. Αυτό ακριβώς το οποίο λέμε τόσο καιρό.

Ελάτε να συμφωνήσουμε, λοιπόν, σε μια ασπίδα προστασίας

και πάνω από αυτήν, πάνω από αυτό το κατώφλι οι κοινωνικοί εταίροι είναι ελεύθεροι να συμφωνήσουν σε πιο ευνοϊκούς όρους αμοιβής για τους εργαζόμενους.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω πάρα πολύ την Επιστημονική Υπηρεσία της ενσωμάτωσης της οδηγίας, η οποία συγκροτήθηκε με Πρόεδρο την καθηγήτρια της Νομικής, την κ. Πατρίνα Παπαρηγοπούλου και όλα τα μέλη της συνεργάστηκαν πάρα πολύ σκληρά, μας παρέδωσαν ένα πόρισμα για την ενσωμάτωση της οδηγίας και το πόρισμα αυτό ενσωματώθηκε κατά 99% στο νομοθέτημα το οποίο συζητούμε εδώ. Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους εθνικούς, κοινωνικούς εταίρους με τους οποίους είμαστε σε ένα συνεχή διάλογο την ΓΣΕΕ, τη ΓΣΕΒΕΕ, την ΕΣΕΕ, τον ΣΕΤΕ, τον ΣΒΕ και το ΣΕΒ. Θα ήθελα να ευχαριστήσω την ΕΛΣΤΑΤ, γιατί ο ρόλος της είναι καθοριστικός σε αυτήν τη διαδικασία, τα μέλη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων για τον διάλογο όλο αυτό το διάστημα, τον εισηγητή μας της Νέας Δημοκρατίας, τον κ. Σταύρο Παπασωτηρίου για τις ενδεδειγμένες αναπτύξεις του όλο αυτό το διάστημα, τους πολίτες και τους φορείς που συμμετείχαν στη δημόσια διαβούλευση.

Και θα ήθελα, τέλος, να πω ένα πολύ μεγάλο ευχαριστώ στον Υφυπουργό, τον Κώστα τον Καραγκούνη, τον Πάνο τον Τσακλόγλου, τους γενικούς μας γραμματείς, τον κ. Μηλαπίδη, τον κ. Τσαγκαρόπουλο, στα στελέχη όλα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και στους συνεργάτες μας για την πολύ σκληρή δουλειά όλο αυτό το διάστημα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κατώτατος μισθός συνιστά ένα μέτρο από ένα πλέγμα κοινωνικών δράσεων και πρωτοβουλιών που έχει αναλάβει η παρούσα Κυβέρνηση για να στηρίξει τον εργαζόμενο, να στηρίξει την επιχείρηση, να στηρίξει το διαθέσιμο εισόδημα. Μείωση της φορολογίας, μείωση ασφαλιστικών εισφορών, γονικές παροχές, ψηφιακή κάρτα εργασίας, διόρθωση στην εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων, αυξήσεις στις συντάξεις που μόλις ανακοινώσαμε συνιστούν τμήματα μιας συνολικής προσπάθειας για να ζουν καλύτερα εργαζόμενοι και συνταξιούχοι, μίας προσπάθειας για την αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου στη χώρα μας.

Λύθηκαν όλα τα προβλήματα; Όχι, βέβαια. Έχουμε δρόμο μπροστά μας. Είναι, όμως, ένα ακόμη σημαντικό βήμα μαζί με πολλά προηγούμενα. Συνεχίζουμε και θα συνεχίσουμε την εντατική προσπάθεια για καλύτερες αμοιβές, υψηλότερες συντάξεις, περιορισμό των επιπτώσεων από τις διεθνείς κρίσεις. Πρόκειται για μία εθνική προσπάθεια. Και θέλω να πιστεύω ότι η Αντιπολίτευση θα συμπλεύσει τελικά με τη λογική, ότι θα αποφύγει τη στείρα άρνηση του «όχι» σε όλα. Γιατί μην ξεχνάτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η στήριξη μας στους εργαζόμενους δεν φαίνεται στα λόγια, φαίνεται στις πράξεις και στη ψήφο μας. Και θέλω να πιστεύω, λοιπόν, ότι η Αντιπολίτευση θα επιδείξει την υπευθυνότητα που δικαιούνται εργαζόμενοι και επιχειρήσεις και που απαιτούν οι καίριοι μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστούμε.

Έχει ζητήσει τριθέπτη παρέμβαση ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και στη συνέχεια ο κ. Μάντζος και ο κ. Παφίλης.

Ορίστε, κύριε Γιαννούλη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Κυρία Κεραμέως, δεν σας κατατάσσω στην γενιά των πολιτικών, που θα υιοθετούσαν τη μεταφυσική αντίληψη του Άδωνι Γεωργιάδη ότι δεν είμαστε φτωχοί, νομίζουμε ότι είμαστε φτωχοί. Δεν είμαστε σε μία αγορά εργασίας «ζούγκλα», νομίζουμε ότι είμαστε σε μια αγορά εργασίας «ζούγκλα».

Μου θυμίζει, όμως, η πολιτική σας -και δεν αναφέρομαι σε εσάς προσωπικά- μια λαϊκή σοφία, ένα ανέκδοτο. Οδηγούσε επί ώρες στο αντίθετο ρεύμα ένας οδηγός και άκουγε ραδιόφωνο. Ακούει κάποια στιγμή μια ανακοίνωση που λέει: «Προσοχή-προσοχή, παράφρων οδηγός οδηγεί στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας επί ώρα» και λέει μέσα του: «Τι ένας; Χίλιαδες». Αυτό το λέω γιατί, ξέρετε, οι πραγματικότητες οι δικές σας -όπως τις παρουσιάσατε μία προς μία- είναι λιγάκι διαφορετικές από την πραγματικότητα.

Πριν πάω σε αυτό, όμως, θα ήθελα να σας πω ότι το τελευταίο διάστημα καλλιεργείται μια χίμαιρα ότι η Αντιπολίτευση δεν ανταποκρίνεται στον ρόλο της ως επισπεύδουσα πολιτική δύναμη ή πολιτικές δυνάμεις για να βελτιώσουν την καθημερινότητα των ανθρώπων. Συμβαίνει, όμως, ακριβώς το αντίθετο. Οι διάλογοι που γίνονται εδώ, είναι διάλογοι μεταξύ ανθρώπων που αγωνιούν και ανθρώπων που θεωρούν -η Κυβέρνηση, δηλαδή- ότι η δημοκρατία είναι όσος χρόνος χρειαστεί για να αποφασίσετε τελικά και να κάνετε τελικά αυτό που θέλετε εσείς.

Πραγματικότητα νούμερο ένα με βάση τους κανονικούς ανθρώπους, τους κανονικούς εργαζόμενους, τις κανονικές συνθήκες. Η ημερομηνία λήξης εφαρμογής της οδηγίας είναι τον Νοέμβριο του 2024; Είναι. Δεκατρείς από τις είκοσι επτά χώρες έχουν ενσωματώσει ήδη την οδηγία. Η Ελλάδα όχι.

Πραγματικότητα δεύτερη και πιο σημαντική: Λέτε ότι είναι ελεύθεροι να καθίσουν να υπογράψουν, αν το επιθυμούν, μία σύμβαση που θα κινείται πέραν του κατώτατου μισθού. Γιατί να το κάνουν. Απαντήστε ανθρώπινα, λογικά. Αν το κάνουν οι εργοδοτικοί φορείς, θα δουν τα μέλη τους να τους εγκαταλείπουν, αφού εσείς δεν επεκτείνετε την ισχύ των συμβάσεων, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό αθέμιτο ανταγωνισμό.

Πραγματικότητα νούμερο τρία, η Κυβέρνηση αρνείται να επαναφέρει τις βασικές αρχές των συλλογικών διαπραγματεύσεων και διατηρεί σε ισχύ τις ενώσεις προσώπων. Δεν ενσωματώνεται έτσι το άρθρο 4 της οδηγίας.

Πραγματικότητα τέσσερα, κατώτατος μισθός. Ισχυρίζεστε ότι δεν μπορεί να μειωθεί. Μπορεί, όμως, να παγώσει σε έκτακτες συνθήκες ή όταν αυξάνεται η ανεργία.

Πραγματικότητα πέμπτη, υποκειμενική φτώχεια. Γνωρίζετε ότι στην υποκειμενική φτώχεια που προκύπτει από το ποσοστό των νοικοκυριών που απαντούν με μεγάλη δυσκολία ή με δυσκολία στο πόσο εύκολα καλύπτουν τις ανάγκες τους. Αυτό είναι η πραγματικότητα, κυρία Υπουργέ. Δεν είναι καμμία πολιτική ιδεοληψία, δεν είναι καμμία ιδεολογική ή κομματική πειθαρχία και στράτευση. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Πάμε τώρα στον περιβόητο αλγόριθμο. Συνεχίζω τις πραγματικότητες που έρχονται σε αντίθεση με την αντικειμενική πραγματικότητα των Ελλήνων που ζουν με δυσκολία, στα όρια της ασφυκτικής πίεσης, μιας εξίσωσης που ούτε στο φορολογικό που ψηφίστηκε πριν, ούτε σε αυτό το νομοσχέδιο αντιμετωπίζει τη βασική τερατώδη εξίσωση, ότι τα εισοδήματα των ανθρώπων δεν επαρκούν για να καλύψουν την αδράνεια και την αναποτελεσματικότητά σας στην αγορά εργασίας, στην ακρίβεια, στην αισχροκέρδεια, κ.λπ..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θυμίζω τον χρόνο, κυρίες Γιαννούλη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

Πάμε στον αλγόριθμο. Είναι ένας μαθηματικός τύπος για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού και λαμβάνει υπ' όψιν πληθωρισμό και παραγωγικότητα οικονομίας με έναν θολό τρόπο. Αύριο στη διάρκεια των ομιλιών θα σας καταθέσουμε και αυτά που αποτυπώθηκαν στη διαβούλευση.

Και το τελευταίο, επειδή με ανέκδοτο ξεκίνησα και με ανέκδοτο θα κλείσω, είναι το θέμα της Επιθεώρησης Εργασίας. Μα σοβαρά, πιστεύετε ότι η θεσμική αλλαγή που επιχειρήσατε κομπορημονώντας ότι ήταν μεταρρύθμιση, δεν αντικρούει στην πραγματικότητα μιας αποδυναμωμένης αρχής μιας υπηρεσίας που αδυνατεί να ελέγξει ουσιαστικά και να υπερασπιστεί τα δικαιώματα των εργαζομένων; Θέλετε πραγματικά να δοκιμάσουμε μία απλή, λαϊκή, ανθρώπινη, αντικειμενική έρευνα - αποτύπωση για το ποια είναι η πρώτη σκέψη που έρχεται στους εργαζόμενους και στους πολίτες στο άκουσμα της «Επιθεώρησης Εργασίας»;

Ειλικρινά, θα σας απογοητεύσει το αποτέλεσμα.

Επιφυλάσσομαι για τις επόμενες τοποθετήσεις. Πάντως, θα σας παρακαλούσα πάρα πολύ, μην ρίχνετε τον «μουτζούρη» στην Αντιπολίτευση. Δεν ξέρω αν νομίζετε ότι κυβερνάτε. Πρέπει να το αποφασίσετε ότι πρέπει να κυβερνήσετε, αλλά υπέρ των συμφερόντων των πολλών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής κ. Μάντζος για τρία λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Έχουμε πει, κυρία Υπουργέ, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, πολλές φορές ότι το αφήγημα του αριστερού λαϊκισμού όταν απευθύνεται στο ΠΑΣΟΚ τουλάχιστον, δεν περπατά. Αυτό αποδείχθηκε και στην προηγούμενη συζήτηση, πριν έρθετε στην Αίθουσα, στα φορολογικά ζητήματα, αλλά και με ιδιαίτερη έμφαση εδώ στη συζήτηση των εργασιακών.

Ο εισηγητής μας Παύλος Χρηστίδης και στις συνεδριάσεις της αρμόδιας επιτροπής, αλλά και εδώ στην Ολομέλεια, κατάφερε να αποδομήσει σημείο προς σημείο την κυβερνητική επιχειρηματολογία. Γιατί το έκανε; Διότι κινήθηκε με τεκμηρίωση και στοιχεία, όχι συνθήματα. Το έκανε ψύχραιμα, νηφάλια και τεκμηριωμένα και κυρίως δίκαια, χωρίς κινδυνολογία και χωρίς μιζέρια. Για αυτό λέμε ότι πολλές φορές όταν απευθύνεστε στο ΠΑΣΟΚ, πρέπει να ξανασκέφτεστε τον τρόπο με τον οποίο απευθύνεστε.

Το κάναμε αυτό σε ένα σχέδιο νόμου το οποίο ήταν ταυτοτικό για εμάς. Το είπε χαρακτηριστικά ο Παύλος Χρηστίδης. Δεν μιλάμε για το δίκτυ προστασίας, στο οποίο επιμένετε. Υπάρχει ένα πρόβλημα σε αυτό. Δεν είναι η συζήτηση το δίκτυ προστασίας σήμερα, το οποίο ούτως ή άλλως είναι τρύπιο. Οι μισθοί πράγματι δεν έχουν αυξηθεί όσο λέτε. Διότι, είμαστε τελευταίοι σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση στην ποσοστιαία αύξηση του μέσου μισθού.

Είμαστε τρίτοι από το τέλος στη συνολική κατάταξη για την αύξηση του μέσου μισθού, σε ονομαστικό επίπεδο. Το λέει η EURO-STAT αυτό, δεν το λέει το ΠΑΣΟΚ. Είμαστε δεύτεροι από το τέλος στην αγοραστική δύναμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είμαστε δεύτεροι από την κορυφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις δαπάνες υγείας. Το δίκτυ προστασίας είναι «τρύπιο» και δεν καλύπτει κανέναν.

Αυτό το οποίο συζητούμε σήμερα, όμως, είναι η πρωτοβουλία σας, η οποία υποτίθεται ότι κατευθύνεται στην ενσωμάτωση μιας ευρωπαϊκής οδηγίας. Δεν είναι, λοιπόν, ενσωμάτωση και αυτό το αποδείξαμε. Είναι γνήσια νομοθετική πρωτοβουλία, με πολιτική υπογραφή, πολιτική ευθύνη και πολιτική επιλογή της Κυβέρνησης Μητσοτάκη. Δεν ενσωματώνεται ούτε το γράμμα, ούτε το πνεύμα της οδηγίας.

Δεν είναι διότι δεν την πιστεύετε την οδηγία. Διότι, πώς αλλιώς θα μπορούσε να γίνει, όταν αυτή η οδηγία είναι πολιτικό προϊόν των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών, που αποτυπώνει μια ευρωπαϊκή εργασιακή κανονικότητα που λέει ότι όπου έχουμε συλλογικές συμβάσεις εργασίας, έχουμε λιγότερους χαμηλόμισθους και κυρίως δεν έχουμε χαμηλό κατώτατο μισθό. Έχουμε ανώτερους κατώτατους μισθούς από τις υπόλοιπες χώρες. Δεν είναι ότι δεν το πιστεύετε μόνο. Δεν είναι ότι θα χρειαστείτε είκοσι τρία χρόνια, όπως υπολογίσαμε, για να φτάσετε στο 80% της κάλυψης που θέλει η ευρωπαϊκή οδηγία.

Εδώ εσείς κακοποιείτε το περιεχόμενο και το πνεύμα εισάγοντας έναν αλγόριθμο αυτοματοποιημένο, που θα ορίζει και θα προσδιορίζει τον κατώτατο μισθό και ο οποίος, ούτε λίγο ούτε πολύ, καθιστά διακοσμητικούς τους κοινωνικούς εταίρους. Διότι μην κοροϊδεύομαστε, ποιος εργοδότης θα καθίσει στο τραπέζι όταν ξέρει ότι τη δουλειά γι' αυτόν θα του την κάνει ένας αλγόριθμος, ότι θα γίνει η δουλειά χωρίς να υπάρχει ανάγκη συλλογικών διαπραγματεύσεων; Τι χρειαζόμαστε τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, τι χρειαζόμαστε το Υπουργείο Εργασίας, τι χρειαζόμαστε τον νόμο ή την πολιτική, αν ένας αλγόριθμος αυτοματοποιημένα θα βγάζει αποτέλεσμα και θα το επικυρώνει απλώς το Υπουργείο της Εργασίας;

Όταν διαφημίζετε για την επέκταση των συλλογικών συμβάσεων και στο δημόσιο, είναι η ίδια η οδηγία αυτή η οποία το έχει προβλέψει όλο αυτό. Ακόμα και η οδηγία το λέει αυτό το οποίο διαφημίζετε ως δικό σας αποτέλεσμα. Κι επειδή μας ρωτάτε ποια είναι η δική μας θέση, η δική μας θέση είναι η θέση της οδηγίας, να έχουμε συλλογικές διαπραγματεύσεις οι οποίες δεν θα επιτρέπουν τη μείωση του κατώτατου μισθού, διότι αυτό που λέτε δεν συμβαίνει και δεν συνέβη ποτέ.

Πρώτον, δεν προβλέπεται και δεν επιτρέπεται από την οδηγία να πάμε κάτω από τον κατώτατο μισθό μέσα από συλλογικές διαπραγματεύσεις και δεύτερον, ακόμη και στη μεγάλη κρίση, δεν έγινε ποτέ, ούτε στην Ελλάδα. Το 2012 οι κοινωνικοί εταίροι μιλούσαν για κατώτατο μισθό 750 ευρώ. Δεν την πιστεύετε, λοιπόν,

αυτήν την οδηγία.

Λέτε και επιάρεστε ότι είναι κατόρθωμά σας ότι έχουμε νομικό καθορισμό του κατώτατου μισθού. Αυτό συμβαίνει σε πολλές χώρες και ποτέ δεν αρνηθήκαμε ότι η Ελλάδα είναι σε αυτές. Το θέμα είναι πώς γίνεται ακριβώς ο προσδιορισμός; Εσείς επιμένετε στον αλγόριθμο. Εμείς, από την άλλη, σας παραθέσουμε όλα τα παραδείγματα -και τα οκτώ της Ευρωπαϊκής Ένωσης- όπου υπάρχει ο αλγόριθμος και πώς αυτός λειτουργεί στην πράξη και εσείς επιλέγετε τη Γαλλία, το γαλλικό μοντέλο, για το οποίο επιάρεστε μάλιστα. Ένα θετικό έχει το γαλλικό μοντέλο που δίνει τη δυνατότητα στην Κυβέρνηση και μέσα στο έτος να αυξήσει τους μισθούς. Ούτε αυτό το ενσωματώνετε.

Λέτε ότι ακολουθούμε τη Γαλλία και δεν λέτε τι είναι η Γαλλία - μια αγορά εργασίας δομημένη, σταθερή, με 94% κάλυψη των εργαζομένων από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας- και ποια είναι η Ελλάδα -με 28%-29% κάλυψη, δεύτερη από το τέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με φτωχοποιημένο λαό, με απορρυθμισμένες εργασιακές σχέσεις μετά από τόσα χρόνια κρίσης. Δεν τα λέτε αυτά, παρά μόνο αμφισβητείτε την Αντιπολίτευση που σας αμφισβητεί.

Λοιπόν, για να κλείσουμε: Αριστερός λαϊκισμός δεν είναι να ανοίγεις τον κοινωνικό διάλογο και να κάνεις εσύ ως Αντιπολίτευση την υποχρέωση της Κυβέρνησης που εκείνη την αθέτησε. Μιλάτε για κοινωνικούς εταίρους και αναφέρετε τη ΓΣΕΕ διεκπεραιωτικά. Υπάρχει υπόμνημα της ΓΣΕΕ, υπάρχει υπόμνημα των κοινωνικών εταίρων. Τα λάβατε υπ' όψιν σας αυτά ή απλώς συνομιλείτε και κάνετε αυτά που θέλετε και έχετε διακοσμητικό διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους;

Δεν είναι αριστερός λαϊκισμός να πιστεύεις στην επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων χρόνια τώρα, από το 2018 με την αείμνηστη Φώφη Γεννηματά, το 2020, το 2023 ξανά και σήμερα, το 2024 με τροπολογία μας. Δεν είναι, λοιπόν, λαϊκισμός να πιστεύεις στο καλό των εργαζομένων και να μεταφέρεις σε αυτήν την αίθουσα την πραγματική πραγματικότητα από εκεί έξω, της αγοράς εργασίας, όχι την πραγματικότητα, τη μετα-αλήθεια της Νέας Δημοκρατίας.

Λαϊκισμός ξέρετε τι είναι; Δεξιός λαϊκισμός. Είναι να βγάζεις ανίδεους και ανίκανους και επικίνδυνους τους αντιπάλους σου επειδή διαφωνούν μαζί σου, είναι να παραγκωνίζεις τους κοινωνικούς εταίρους ως διακοσμητικούς, να θεωρείς ότι κατέχεις τη μία και μόνη αλήθεια κι εκπροσωπείς τον λαό εσύ.

Αν, λοιπόν, έχετε ιδιαίτερη αγωνία να δείτε τι είναι πραγματικά λαϊκισμός, καλύτερα να κοιτάξετε στον καθρέφτη σας!

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχει τον λόγο ο κ. Παφίλης επίσης για τρία λεπτά.

Ελπίζω κι εσείς, κύριε Παφίλη, να είστε στα χρονικά όρια των άλλων. Ξέρω ότι είστε πάντα σύντομος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Η ελπίδα πεθαίνει τελευταία. Θα είμαι σύντομος.

Πρώτον, θα σας δώσω μια συμβουλή. Όπως τα βρήκατε ΠΑΣΟΚ και Νέα Δημοκρατία με το ΛΑΟΣ μετά από δύο μηνύονια και με τον ΣΥΡΙΖΑ και «Ποτάμια» και «λίμνες» και ό,τι υπήρχε, και τσακίσατε κυριολεκτικά τους εργαζόμενους, καθίστε και κάνετε μια συνεργασία και οι τρεις. Αφήστε τις δημαγωγίες, γιατί νερό πίνετε από την ίδια βρύση. Και μην τσακωνέστε τώρα στη μετάφραση της ευρωπαϊκής οδηγίας, γιατί κάνετε λάθος. Η ευρωπαϊκή οδηγία είναι ότι είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν σκοπεύει να βοηθήσει τους εργαζόμενους, το αντίθετο. Θέλει να διασφαλίσει τα κέρδη των δικών της μονοπωλίων και γι' αυτό περνάει και στην πολεμική οικονομία. Τα πολλά θα τα πούμε εκεί.

Συγκεκριμένα τώρα. Κυρία Υπουργέ, εδώ σας άκουσα -όχι εσάς προσωπικά, αλλά την Κυβέρνηση, όπως και τους υπόλοιπους- να είστε υπέρμαχοι των συλλογικών συμβάσεων. Έτσι δεν είναι; Και λέτε ότι θα τις απελευθερώσουμε. Ερώτημα: Η Ομοσπονδία των οικοδόμων έχει υπογράψει συλλογική σύμβαση και συμφωνούν -όχι οι εταίροι- οι εργοδότες. Οι ξενοδοχοϋπάλληλοι έχουν υπογράψει ακριβώς το ίδιο. Ποιος αρνείται να τις υπογράψει; Εσείς, εννοώ το Υπουργείο, παρ' ότι είχε υποσχεθεί ο κ. Γεωργιάδης, όταν ήταν προηγούμενος. Γιατί δεν τις υπογράφετε τότε, αφού συμφωνούν και οι εργοδότες; Άρα κάποιος που έχει φάβα γενικά.

Δεύτερο θέμα. Μας είπατε -και θα τα πούμε μετά τα πολλά- για

το δίκτυ ασφαλείας. Κάνετε λάθος, όχι στο δίκτυ ασφαλείας, αλλά στο ποιον εξυπηρετεί. Δίκτυ ασφαλείας κάνετε για το μεγάλο κεφάλαιο, και όχι απλά δίκτυ, αλλά ασφάλινο δίκτυ, να μην μπορεί να σπάσει, αλλά θα το σπάσουν οι εργαζόμενοι αργά η γρήγορα.

Μας λέτε, λοιπόν, ότι δεν θα επηρεάζεται από τον συσχετισμό των δυνάμεων.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Δεν το είπα εγώ. Η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής το λέει αυτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Μισό λεπτό. Είπατε ότι δεν θα επηρεάζεται το ύψος του κατώτατου μισθού και αυτό είναι εγγύηση της Κυβέρνησης και λοιπά από τον συσχετισμό των δυνάμεων. Αν δεν είπατε αυτό, τι να σας πω;

Αλλά παρ' όλα αυτά δεν πειράζει, αν δεν είπατε, θα σας μεταφράσω εγώ διαφορετικά. Ο μακαρίτης ο Λάσκαρης είχε καταργήσει την πάλη των τάξεων με νόμο. Τώρα εδώ είναι οι περισσότεροι νεότεροι. Το ίδιο θέλει να κάνει και η Κυβέρνηση και όχι μόνο, έχει το σιγοντάρισμα και από τους υπόλοιπους. Πού έχει το σιγοντάρισμα; Στο «κοινωνικό εταίρο». Οι εταίροι δεν τσακώνονται, ούτε παλεύει ο ένας εναντίον του άλλου.

Εδώ δεν έχουμε όμως κοινωνικούς εταίρους. Έχουμε ριζικά διαφορετικά συμφέροντα, έχουμε ταξική πάλη και σκληρή που γίνεται και αιματηρή πολλές φορές. Το θέμα είναι από ποια μεριά είσαι. Δεν μπορεί να είσαι και με τα δύο. Εμείς είναι γνωστό ότι είμαστε με την εργατική τάξη, με τους εργαζόμενους που είναι αυτοί που παράγουν τον πλούτο και όχι με αυτούς που τον κλέβουν.

Και τέλος μας λέτε τώρα για εγγυήσεις. Δεν μου λέτε αυτά τα κριτήρια που βάζετε, ποιος θα τα αποφασίζει σε τελευταία ανάλυση; Η Κυβέρνηση. Άρα τι μας λέτε για ελεύθερες διαπραγματεύσεις; Δεν είναι υποκρισία αυτό;

Για το τι λένε οι κοινωνικοί εταίροι, δεν μας είπατε. Μας είπατε για τον ΙΟΒΕ. Εκπρόσωπος των εργαζομένων είναι; Ποιοι είναι οι άλλοι;

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): ΣΕΤΕ, ΣΒΕ...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Μόνο εργοδότες, δηλαδή. Για τα 650 και πάνω σωματεία, ομοσπονδίες, εργατικά κέντρα θα μας πείτε; Και σας διαβεβαιώ ότι δεν είναι με το ΚΚΕ όλα ή με το ΠΑΜΕ. Υπάρχουν πάρα πολλά που συμμετέχουν και από ΠΑΣΟΚ και από τις δικές σας δυνάμεις. Γι' αυτά δεν μας είπατε τίποτα που κατέθεσαν πρόταση νόμου που τη στηρίζουμε εμείς, ούτε είπαν και τα υπόλοιπα κόμματα τίποτα.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επίσης έχει ζητήσει παρέμβαση η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Κωνσταντοπούλου.

Ορίστε, έχετε πέντε λεπτά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θα μιλήσω, κυρία Υπουργέ, επί του νομοσχεδίου αναλυτικά αύριο. Θα ήθελα όμως μιας και γίνεται μια εισαγωγική συζήτηση, να θέσω κάποια ζητήματα που σας τα έχουμε θέσει και από πλευράς της Πλεύσης Ελευθερίας στη συνάντηση που κάναμε αμέσως πριν από την κατάθεση του νομοσχεδίου με πρωτοβουλία σας. Τότε ελπίζαμε ότι θα υπάρχει ο χρόνος μετά τη συνάντηση να επανέλθουμε με παρατηρήσεις, αλλά κατατέθηκε το νομοσχέδιο αμέσως. Οπότε θα κάνουμε στη διαδικασία της συζήτησης και τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις μας, αφού πάντως υπογραμμίσω ότι σε κάθε περίπτωση είναι σημαντική και συνεπής η δική σας στάση στην ενημέρωση των πολιτικών κομμάτων για τις νομοθετικές πρωτοβουλίες. Και εμείς επιμένουμε ότι θα έπρεπε αυτό το παράδειγμα να ακολουθείται και πιο συστηματικά και πιο συνολικά από πλευράς Κυβέρνησης.

Είναι λίγο δύσκολο βέβαια να πεισθεί ο κ. Μητσοτάκης, ο οποίος δεν πείθεται ούτε στη Βουλή να έρθει ούτε στις επίκαιρες ερωτήσεις μου. Κοντεύουν να φτάσουν τις εκατόν είκοσι οι επίκαιρες ερωτήσεις που του έχω καταθέσει και δεν έρχεται. Το σωστό λοιπόν να λέγεται και εμείς τουλάχιστον δεν φειδόμεστε λόγων όταν κάτι πρέπει να ειπωθεί ότι γίνεται σωστά.

Έρχομαι τώρα σε κάποιες βασικές παρατηρήσεις για τη συγκυρία. Στην περίοδο του Μεσαίωνα και πριν τη Γαλλική Επανά-

σταση υπήρχε το παράδειγμα της Μαρίας Αντουανέτας «αφού δεν έχουν ψωμί, ας φάνε παντεσπάνι». Σήμερα υπάρχει το παράδειγμα του κ. Γεωργιάδη. Δεν είναι φτωχοί, αισθάνονται φτωχοί, είναι ψυχολογικό το θέμα και πρέπει να δούμε πώς θα ενισχύσουμε την ψυχολογία αντί να ενισχύσουμε το εισόδημα.

Έχουμε βέβαια και το παράδειγμα του κ. Πετραλιά, που μας είπε για τους εργαζόμενους της «ΛΑΡΚΟ» -τους ανθρώπους οι οποίοι πρώτον έχουν δώσει την ψυχή τους, το αίμα τους, τον μόχθο τους και δεύτερον αποτελούν ένα μοναδικό εκπαιδευμένο εργασιακό δυναμικό- ότι πληρώνονται και κάθονται. Αυτό είπε και αναγκάστηκε να το ανακαλέσει.

Βέβαια, η Κυβέρνηση τελικά απέλυσε τους εργαζόμενους στη «ΛΑΡΚΟ». Δεν τους έχει αποκαταστήσει. Και ενώ ξεκίνησε στο Ευρωκοινοβούλιο αναφορά με πρωτοβουλία του Βουλευτή του ΚΚΕ, την οποία στήριξε η δική μας Ευρωβουλευτίνα, η Μαρία Ζαχαρία, αυτή η αναφορά έκλεισε με την ψήφο του κ. Φρέντι Μπελέρη, που είναι και Αντιπρόεδρος της επιτροπής και των λοιπών μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που ανήκουν στη δική σας ευρωομάδα, εννοώ της Νέας Δημοκρατίας.

Η υπερτάση των εργαζομένων φυσικά και είναι ζήτημα έμπρακτο. Ταυτόχρονα είναι και ζήτημα συνέπειας. Εμείς από δικής μας πλευράς θέλουμε να κρούσουμε κάποιους κώδωνες κινδύνου. Αύριο θα αναφερθώ αναλυτικά στην ομιλία μου, αλλά θέλω να τους θέσω -τους έθεσε και ο εισηγητής, ο κ. Καζαμίνας- στη συζήτηση, γιατί για μας αποτελούν πολύ βασικές προϋποθέσεις συζήτησης για τα δικαιώματα στην εργασία και για την εργασία ως δικαίωμα.

Και εργασία ως δικαίωμα δεν σημαίνει μόνο το δικαίωμα στο οκτάωρο, ούτε σημαίνει μόνο το δικαίωμα για ίση αμοιβή για ίσης αξίας εργασία, ούτε σημαίνει μόνο την παροχή της εργασίας, αλλά σημαίνει και τη διασφάλιση συνθηκών αξιοπρέπειας στην εργασία και το δικαίωμα του κάθε εργαζόμενου να απολαμβάνει το προϊόν της εργασίας του και να χαιρέται από την εργασία του.

Επίσης για εμάς οι εργαζόμενοι δεν διακρίνονται. Είτε εργάζεται κάποιος στο δημόσιο τομέα είτε στον ιδιωτικό τομέα, είναι εργαζόμενος που χρήζει προστασίας και που τα θέματά του πρέπει να απασχολούν και το Υπουργείο Εργασίας. Για εμάς λοιπόν στην Ελλάδα του 2024 η συζήτηση για τα εργασιακά δεν μπορεί να γίνεται χωρίς να υπογραμμίζουμε ότι υπάρχει τεράστιο ζήτημα ανασφάλειας στην εργασία, έλλειψης ασφάλειας στην εργασία. Έχουν εκτιναχθεί τα εργατικά ατυχήματα και δυστυχήματα.

Προχθές εγκαινιάστηκε το μετρό Θεσσαλονίκης με τυμπανοκρουσίες, αλλά υπάρχουν τρεις νεκροί εργαζόμενοι και πολλοί τραυματίες στη διαδικασία αυτού του -εντός εισαγωγικών- «έργου», σκανδάλου, εκτός εισαγωγικών, και ελλιπούς παραδομένου, εν πάση περιπτώσει αποτελέσματος, εντός και εκτός εισαγωγικών.

Δεν μπορεί να συζητάμε χωρίς να μιλάμε για την επαναφορά του 13^{ου} και 14^{ου} μισθού στον δημόσιο τομέα, ένα δικαίωμα που αφαιρέθηκε το 2012 δήθεν προσωρινά και το προσωρινό έχει μονιμοποιηθεί. Δεν μπορεί να συζητάμε χωρίς να συζητάμε για τα δικαιώματα των γυναικών εργαζομένων, για το μπουλινγκ στην εργασία, για την προστασία των γυναικών στο περιβάλλον εργασίας, θέματα που εμείς τα έχουμε θέσει από πλευράς Πλεύσης Ελευθερίας και με προτάσεις από την πρώτη στιγμή και επί του προκατόχου σας, του κ. Γεωργιάδη, που τώρα ανέλαβε άλλο πεδίο δόξης λαμπρόν. Αφού έφτιαξε την εργασία, τώρα φτιάχνει και την υγεία.

Δεν μπορεί να συζητάμε για τα εργασιακά θέματα...

Γελάτε. Τι να κάνουμε; Εμείς ή να γελάμε λέμε ή να κλάιμε. Το εξετάζουμε. Μάλλον θα γελάμε και εμείς, κυρίως θέλουμε να γελάσουμε τελευταίοι.

Δεν μπορεί να συζητάμε για τα ζητήματα στην εργασία, χωρίς να συζητάμε για το δικαίωμα στην αξιοπρεπή αμοιβή. Και εκεί χαϊρόμαστε μεν που λέτε ότι έχετε στο στόχο την αύξηση του κατώτατου μισθού και κανείς δεν θα μπορούσε σε αυτό να αντιλέξει. Από την άλλη όμως επισημαίνουμε ότι η αύξηση πρέπει να είναι τέτοια που να εγγυάται ακριβώς την αξιοπρέπεια του εργαζόμενου και όχι να αποτελεί ένα φύλλο συκής για την εξουσία.

Δεν μπορούμε να συζητάμε για τα εργασιακά θέματα χωρίς να επισημαίνουμε ότι υπάρχει τεράστιο ζήτημα με την προστασία του

δικαιώματος των εργαζομένων στην απεργία, ένα δικαίωμα που αντιμετωπίζεται παραδοσιακά με αντιδραστικό τρόπο από τις εξουσίες και δυστυχώς και από τη δικαστική εξουσία σε πολύ μεγάλο βαθμό. Είναι λίγες οι περιπτώσεις δικαστών, αλλά σημαντικές, που έχουν τοποθετηθεί με ευαισθησία και συνέπεια για την προστασία αυτού του ιερού δικαιώματος, του δικαιώματος στην απεργία.

Εμείς, όπως ξέρετε, έχουμε την άποψη ότι δυναμικό, εκπαιδευμένο, μάχιμο και έτοιμο να εργασθεί προσωπικό δεν νοείται και δεν επιτρέπεται να μένει στη γωνία. Μιλώ και για τους εποχικούς πυροσβέστες. Μιλώ και για όλους τους εργαζόμενους στον δημόσιο τομέα, που προσλαμβάνονται με εικονικές συμβάσεις δήθεν ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, ενώ καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες της διοίκησης. Έχουμε δυστυχώς, ένα κράτος το οποίο συμπεριφέρεται κουτοπόνηρα για χρόνια.

Εγώ, ευελπιστώ ότι αυτά τα θέματα και άλλα, που σας τα θέσαμε και στη συνάντησή μας, και θα τα θέσω και αύριο κατά την ομιλία μου, αλλά και τις παρατηρήσεις μας σε σχέση με το νομοσχέδιο θα τις δείτε με πολλή προσοχή και ότι θα έχουμε τη δυνατότητα στη δική σας θητεία, εν αντιθέσει με τον προκάτοχό σας και νυν ένδοξο Υπουργό Υγείας, να γίνουν κάποιες ουσιαστικές παρεμβάσεις για την προστασία των εργαζομένων και πρώτα από όλα των ευάλωτων ομάδων που είναι εργαζόμενοι, γιατί και εκεί, στα άτομα με αναπηρία και σε ανθρώπους ευάλωτους, σε πολιτέκνους, σε τριτέκνους υπάρχει τεράστιο ζήτημα αντιμετώπισης.

Αυτά, κυρία Υπουργέ. Προσβλέπουμε σε μία ουσιαστική ανταλλαγή και συζήτηση και σε ένα άνοιγμα των θεμάτων για την εργασία, που σίγουρα δεν είναι ούτε στενά λογιστικά ούτε τεχνικά. Είναι βαθιά ανθρώπινα και είναι εκείνα για τα οποία άνθρωποι πάρα πολλοί πριν από εμάς έχουν δώσει και το αίμα τους αγωνιζόμενοι.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Πριν απαντήσετε, κυρία Υπουργέ, για ένα λεπτό τον λόγο θα έχει ο κ. Γιαννούλης.

Παρακαλώ, κύριε Γιαννούλη, να μην υπερβείτε τον χρόνο, για να απαντήσει η Υπουργός συνολικά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, θα χρειαστώ λιγότερο από ένα λεπτό.

Θα ένιωθα ανελικρινής, κυρία Υπουργέ, αν δεν εξομολογηθώ δημόσια τη σκέψη που μου ήρθε. Επειδή θα περάσουμε αρκετές ώρες για ένα θέμα που έχει ιερή διάσταση για τους εργαζόμενους και τους πολίτες αυτής της χώρας, θα ήθελα να σας παρακαλέσω για κάτι. Ακόμα και αν αυτό το επιβάλλει κάποια κομματική στενή αντίληψη δεν είναι και τόσο κομψό. Θα είμαι ο τελευταίος που θα κάνω χρησιμομάθεια. Είπα από την αρχή πόσο εκτιμώ και σέβομαι την πολιτική σας παρουσία σε αυτή την Αίθουσα, αλλά δεν θεωρώ ότι είναι δόκιμο την ώρα που μιλούν συνάδελφοί σας, επικρίνουν τις πολιτικές σας, να σχολιάζετε, γελώντας ειρωνικά ή σαρκάζοντας. Συνέβη και κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Μάντζου.

Έχω σε πολύ μεγάλη εκτίμηση την πολιτική σας ορθότητα, και εσάς και του κ. Καραγκούνη. Λέω να ξεκαθαρίσουμε τους όρους και τη διαδικασία αυτής της συζήτησης, για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις. Σας το λέω με πολύ καλή πρόθεση. Δεν θεωρώ ότι είναι δόκιμο κοινοβουλευτικά να το ακολουθήσετε και στη συνέχεια.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω με αντίστροφη πορεία από τα σχόλια όπως ακριβώς ειπώθηκαν προηγουμένως, για να απαντήσω αναλυτικά. Ξεκινώ με την Πλευση Ελευθερίας και την Πρόεδρο, την κ. Κωνσταντοπούλου.

Κυρία Πρόεδρε, όπως ξέρετε, ο διάλογος είναι ανοιχτός. Το έχω αποδείξει και προσωπικά στην πράξη, έχοντας ενσωματώσει πάρα πολλές προτάσεις που έχουν κατατεθεί από τις προηγούμενες θέσεις στις οποίες είχα την τιμή να υπηρετήσω, και προτάσεις της Πλεύσης Ελευθερίας. Άρα νομίζω δεν μπορεί κα-

νένας να το αμφισβητήσει. Μακάρι να έρθουν προτάσεις, εδώ είμαστε να τις δούμε.

Επιτρέψτε μου όμως με όλον τον σεβασμό να τονίσω ότι ειδικά μετά από πρόσκλησή μου στο Υπουργείο, και σας ευχαριστούμε που προσήλθατε στον διάλογο, όπως και τα άλλα κοινοβουλευτικά κόμματα, αυτά τα οποία προσήλθαν. Αλλά, να θυμίσω ότι το νομοσχέδιο κατατέθηκε αρκετές ημέρες μετά στη Βουλή. Και επίσης να τονίσω ότι σε κάθε περίπτωση ο διάλογος συνεχίζεται μέχρι την τελευταία ημέρα. Εγώ θα είμαι εδώ και το έχω αποδείξει, και στο τηλέφωνο, και όπου θέλετε, μέχρι τελευταία στιγμή, για να ενσωματώσουμε και αυτό ισχύει για όλα τα κόμματα εν ευρεία έννοια.

Σε ό,τι αφορά τη «ΛΑΡΚΟ» ξέρετε ότι έχει εκπονηθεί ένα πρόγραμμα επιδοτούμενης απασχόλησης από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης. Έχει απορροφηθεί ένας σημαντικός αριθμός εργαζομένων στο πρόγραμμα αυτό. Υπάρχουν άλλοι εργαζόμενοι οι οποίοι είναι αυτοαπασχολούμενοι και συνεπώς δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προγράμματος, αλλά έχει γίνει μια σημαντική προσπάθεια με πολύ στενή συνεργασία με Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Θέσατε εσείς η ίδια το ζήτημα ανασφάλειας στην εργασία. Αυτό ακριβώς είναι που συζητάμε, κυρία Πρόεδρε. Αυτό ακριβώς συζητάμε, το εάν οι εργαζόμενοι, που αμείβονται με κατώτατο μισθό και μας παρακολουθούν, θα ξέρουν ή όχι μετά το πέρας αυτής της συζήτησης τελικά πόσα λεφτά θα έχουν κάθε μήνα. Αυτό είναι ζήτημα ασφάλειας, το οποίο είναι μείζονος σημασίας, μαζί και με όλα τα άλλα προφανώς, τα οποία έχουμε συζητήσει κατά καιρούς. Και πάλι εδώ είμαστε να τα συζητήσουμε. Ο κύριος Υπουργός κάνει μια πολύ μεγάλη προσπάθεια σε ό,τι αφορά τα θέματα υγείας και ασφάλειας. Θα τα συζητήσουμε και αυτά και με αφορμή μια επικείμενη νομοθετική πρωτοβουλία. Αλλά πάντως αυτό το οποίο συζητάμε πρωτίστως σήμερα είναι ζήτημα ασφάλειας. Να ξέρετε εργαζόμενος τι θα έχει λαμβάνειν κάθε μήνα, για να ξέρετε πώς θα κάνει τον οικογενειακό του προγραμματισμό.

Είπατε επίσης ότι λέμε εμείς ότι έχουμε ως στόχο την αύξηση του κατώτατου μισθού. Βεβαίως την έχουμε, αλλά δεν είναι μόνο στόχος. Είναι και πράξεις. Διότι επί Κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας έχει ήδη αυξηθεί κατά 28% ο κατώτατος μισθός. Νομίζω έχετε δει ότι στην πράξη αυτά που λέμε τα κάνουμε και συνεπώς ήδη είναι σε υλοποίηση το σχέδιο δράσης για τον κατώτατο μισθό, αύξηση 46% μέχρι το τέλος αυτής της θητείας.

Κύριε Παφίλη, αυτό στο οποίο αναφερθήκατε είναι αυτό το οποίο διάβασα από την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής στη σελίδα 3. Για να μην υπάρχει λοιπόν καμμία αμφισβήτηση και καμμία αμφιβολία, διαβάζω εκ νέου το συγκεκριμένο απόσπασμα της σελίδας 3: «Υποστηρίζεται στη θεωρία ότι η πολιτεία οφείλει να εξασφαλίζει ένα γενικό κατώτατο όριο αποδοχών που δεν θα επηρεάζεται από τις διακυμάνσεις της προσφοράς και της ζήτησης, όπως επίσης και από τον συσχετισμό δυνάμεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων». Τάδε έφη η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής. Αυτό διάβασα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Συμφωνείτε;

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Επιτρέψτε μου, κύριε Παφίλη, να ολοκληρώσω. Θα έχουμε άπλετο χρόνο να συζητάμε δυο μέρες.

Με ρωτήσατε για τους εκπροσώπους των εργαζομένων. Στους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους ένας είναι ο εκπρόσωπος των εργαζομένων, η ΓΣΕΕ, η οποία μας κατέθεσε εκτενέστατες και πολύ χρήσιμες προτάσεις επί του αλγορίθμου και όχι μόνο.

Κύριε Παφίλη, αν θέλετε λίγο την προσοχή σας, ενσωματώσαμε πρόταση της ΓΣΕΕ. Η πρόταση για να είναι στην επιτροπή της διαβούλευσης όχι η Τράπεζα της Ελλάδος, αλλά το Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνομόνων ήταν πρόταση της ΓΣΕΕ, των εργαζομένων. Άρα, επειδή αναρωτηθήκατε αν είχαμε ενσωματώσει πρόταση εργαζομένων, ορίστε παράδειγμα πρότασης εργαζομένων που ενσωματώσαμε.

Έρχομαι στον ΣΥΡΙΖΑ.

Κύριε Γιαννούλη, αντιπαρέρχομαι το προσωπικό σχόλιο, το οποίο προσωπικά με θίγει. Θεωρώ ότι αδικεί, κύριε Γιαννούλη, την παρουσία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Ρωτήσαμε και για τις συμβάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Δεν απάντησε, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Η συζήτηση είναι σήμερα και αύριο. Θα ειπωθούν όλα. Δεν γίνεται να ειπωθούν όλα τώρα, στον διάλογο με τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Όσο για την κοινοβουλευτική ευπρέπεια, νομίζω ότι ο καθένας κρίνεται από τις πράξεις του. Μόνο από το γεγονός ότι για παράδειγμα εμείς καλέσαμε τα κοινοβουλευτικά κόμματα και εσάς, αλλά δεν προσήλθατε -δικό σας θέμα- αλλά ότι καλέσαμε τα κοινοβουλευτικά κόμματα σε διάλογο και δεν ήρθατε ο καθένας κρίνεται για τις πράξεις του.

Έρχομαι λοιπόν τώρα στο εξής: Ξεκινήσατε με έναν προκλητικό, κατά τη γνώμη μου, τρόπο, λέγοντας ότι είμαστε στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας. Μάλιστα, είμαστε στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας όταν η χώρα μας έχει επιτύχει τη μεγαλύτερη μείωση ανεργίας στα κράτη-μέλη τα τελευταία πέντε χρόνια, μείωση κατά 50%. Όταν έχουμε δημιουργήσει πεντακόσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας. Όταν έχουμε αυξήσει τον κατώτατο μισθό ήδη κατά 28%. Όταν έχουμε αυξήσει την απασχόληση των νέων κατά 28,9%. Όταν έχουμε αυξήσει την απασχόληση των γυναικών κατά 24,6%. Όταν έχουμε από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όταν στον πίνακα της EUROSTAT -και σας καλώ, κύριε Γιαννούλη- να τον πάρετε από τα Πρακτικά, διότι προσέξτε μιλάμε για τον κατώτατο μισθό- η χώρα μας κατέχει την ενδέκατη θέση στις είκοσι δύο, όχι στα τάρταρα, όπως λέει το ΠΑΣΟΚ, ούτε στις πρώτες θέσεις, σύμφωνα με τον πίνακα της EUROSTAT, αλλά είμαστε στην υψηλότερη ενδέκατη θέση.

Κι αν δεν πιστεύετε τίποτα απ' όλα αυτά, κύριε Γιαννούλη, εγώ θέλω να σας προσκαλέσω να δείτε το φωτογραφικό υλικό που υπάρχει από το Σάββατο που μας πέρασε από μία εκδήλωση που διοργάνωσε το Υπουργείο Εργασίας στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας. Γιατί πήγαμε στην Ολλανδία; Γιατί υπάρχουν Έλληνες πολίτες οι οποίοι σκέφτονται να γυρίσουν στη χώρα μας. Ξέρετε πόσοι ήρθαν; Πάνω από χίλιοι εκατό. Πάνω από χίλιοι εκατό, για να αναζητήσουν επαγγελματικές ευκαιρίες από τις εταιρείες που είχαν έρθει σε αυτήν την εκδήλωση. Αν όλα ήταν τόσο δράμα, αν ήμασταν στο αντίθετο ρεύμα της κυκλοφορίας, γιατί χίλιοι εκατό Έλληνες πολίτες στο Άμστερνταμ -όχι στο Λονδίνο, στο Άμστερνταμ- ενδιαφέρονται να γυρίσουν στη χώρα μας; Είπα ότι έχουν λυθεί όλα τα προβλήματα; Όχι. Και το τόνισα, κύριε Γιαννούλη. Το τόνισα στην πρωτομιλία μου. Τόνισα ότι δεν έχουν λυθεί, αλλά ας αναγνωρίζουμε και ότι έχουν σημειωθεί βήματα προόδου.

Αναφερθήκατε στην Επιθεώρηση Εργασίας. Κύριε Γιαννούλη, επειδή μιλάμε με στοιχεία, η Επιθεώρηση Εργασίας έχει συνολικά εννιακόσιες ενενήντα πέντε οργανικές θέσεις. Τι ποσοστό κάλυψης έχει σήμερα; Έχει 90%. Μόνο το τελευταίο διάστημα έχουν προσληφθεί είκοσι οκτώ νέοι υπάλληλοι. Από πέρυσι μέχρι φέτος έχουν αυξηθεί οι έλεγχοι κατά 8%. Έχουν αυξηθεί κατά 14% οι διοικητικές κυρώσεις. Έχουν αυξηθεί κατά 10,8% τα πρόστιμα. Θα έλεγα να είμαστε λίγο προσεκτικοί σε αυτήν την Αίθουσα, όταν μιλάμε για έργο ανεξάρτητων αρχών, γιατί μιλάμε για μια ανεξάρτητη αρχή και για εργαζόμενους οι οποίοι καταβάλλουν πολύ μεγάλη προσπάθεια για να ανταποκριθούν σε ένα πάρα-πάρα πολύ σημαντικό έργο.

Τελευταίο, κύριε Γιαννούλη, σε σχέση με αυτό που είπατε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Δεν μίλησα για τους εργαζόμενους.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Τελευταίο σε σχέση με αυτό που είπατε. Και αυτό είναι το πιο σημαντικό απ' όλα.

Ήρθατε και είπατε ότι, αν το κάνουμε αυτό, δηλαδή τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, θα φυλλορροήσουν οι εργοδότες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Αυτό καταλάβατε;

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Μα, κύριε Γιαννούλη, αυτό το οποίο ομολογήσατε είναι η έμπρακτη απόδειξη του γιατί χρειαζόμαστε ένα δίκτυο προστασίας. Αν οι εργοδότες δεν προσέρχονται σε διάλογο για συμφωνία πάνω από τον κατώτατο μισθό, γιατί πιστεύετε ότι θα συμφωνήσουν σε οποιαδήποτε αύξηση; Άρα, με τη δική σας τοποθέτηση, συνηγορείτε στο έπακρο στη θέση της Νέας Δημο-

κρατίας και της Κυβέρνησης για δίκτυο προστασίας.

Και κλείνω, κυρία Πρόεδρε, με το ΠΑΣΟΚ.

Κύριε Μάντζο, δεν ήσασταν στις συνεδριάσεις της επιτροπής, αλλά φανταζόμουν ότι ο κ. Χρηστίδης θα σας έχει ενημερώσει σε σχέση με το παράδειγμα της Γαλλίας και πόσο δεν συμφέρει καθόλου την Αξιωματική Αντιπολίτευση να μιλάει για τη Γαλλία. Γιατί; Η Γαλλία έχει εβδομήντα χρόνια τον αλγόριθμο που συζητάμε και πράγματι έχει υψηλό ποσοστό κάλυψης από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Μεγάλη κάλυψη!

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Αυτό τι αποδεικνύει; Ότι τα δύο συνυπάρχουν μια χαρά. Το παράδειγμα της Γαλλίας είναι η έμπρακτη απόδειξη, γιατί μπορεί να έχεις κάλλιστα αλγόριθμο όπως αυτός που εισηγήσατε και ταυτόχρονα υψηλό ποσοστό κάλυψης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Μα τώρα στην Ελλάδα δεν έχουμε μεγάλη κάλυψη.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Όσο για τον αυτοματοποιημένο μηχανισμό, να σας επισημάνω, κύριε Μάντζο, ότι είναι πρόταση της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέσα στις προτάσεις που κάνει για ενσωμάτωση της οδηγίας, μεταξύ των προτάσεων είναι και ένας αυτοματοποιημένος μηχανισμός. Δεν είναι η μόνη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Με τέσσερις τουλάχιστον παραμέτρους.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Μου επιτρέπετε;

Δεν είναι η μόνη πρόταση, αλλά είναι εκ των προτάσεων που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο κείμενο του Ενωσιακού Δικαίου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Και πολλά περισσότερα κριτήρια.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ρωτήσατε αν λάβαμε υπ' όψιν τις προτάσεις των φορέων.

Κύριε Μάντζο, λάβαμε πολλές. Τις ανέφερα ονομαστικά. Και μάλιστα, αν θέλετε, ανατρέξτε στα Πρακτικά να δείτε ότι και οι φορείς ακόμα που δεν συμφωνούν ενδεχομένως μαζί μας -υπάρχουν κάποιοι- μίλησαν για «υποδειγματικό διάλογο». Τα λόγια είναι από τα Πρακτικά. Αν θέλετε, κοιτάξτε το. Όπως είπα, ενσωματώσαμε προτάσεις και φορέων εργαζομένων και εργοδοτικών.

Θέλω να κλείσω, κυρία Πρόεδρε, με το εξής.

Κύριε Μάντζο, βγαίνουμε μαζί από τη Βουλή, εδώ απ' έξω. Μας σταματάει ένας εργαζόμενος που αμείβεται με κατώτατο μισθό και μας λέει: «Εκεί μέσα συζητάτε για τον κατώτατο μισθό. Τελικά εγώ πόσα θα παίρνω;». Εγώ θα του απαντήσω «950 και πάνω». Εσείς τι του απαντάτε;

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Σήμερα; Την αλήθεια. Οκτακόσια τριάντα.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Εσείς, με βάση τη θέση του ΠΑΣΟΚ, του απαντάτε: «Δεν μπορώ να σου απαντήσω. Μπορεί περισσότερα, μπορεί και λιγότερα». Αυτή είναι η διαφορά μας και αυτό είναι το σημείο συζήτησης σήμερα στη Βουλή των Ελλήνων.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Εμείς λέμε αυτό που λέει η οδηγία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ουαί. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι με την από 4-12-2024 επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Σωκράτης Φάμελλος μας γνωστοποιεί ότι:

Πρώτον, ως Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι ορίζονται ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Παππάς και ο Βουλευτής κ. Χρήστος Γιαννούλης.

Δεύτερον, ως Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ορίζεται ο Βουλευτής κ. Διονύσιος Καλαματιανός.

Τρίτον, ως Διευθυντής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ορίζεται ο κ. Γεώργιος Μπάκης.

Η σχετική επιστολή θα καταχωρισθεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης.

(Η προαναφερθείσα επιστολή καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 6494
Ημερομ. 04/12/2024

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2024

Προς τον
Αξιότιμο Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Τασούλα Κωνσταντίνο

Κύριε Πρόεδρε,

Σας ενημερώνω ότι κατά την συνεδρίαση, της 4^{ης} Δεκεμβρίου 2024, της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, η Κ.Ο. εξέλεξε τον κ. Καλαματιανό Διονύσιο, Γραμματέα της Κ.Ο., τον κ. Μπάκη Γεώργιο, Διευθυντή της Κ.Ο. Και Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους:
Α) τον κ. Παππά Νικόλαο, και
Β) τον κ. Γιαννούλη Χρήστο.

Με εκτίμηση,

Φάμελλος Σωκράτης

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ξεκινάμε τώρα με τον κατάλογο ομιλητών με πρώτη ομιλήτρια την κ. Μαρία - Νεφέλη Χατζηιωαννίδου, Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας.

ΜΑΡΙΑ - ΝΕΦΕΛΗ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΙΔΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε το νομοσχέδιο για την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας για τη ρύθμιση του κατώτατου μισθού. Όσοι έχουμε δουλέψει την τελευταία δεκαετία με τον κατώτατο μισθό, μπορούμε να αντιληφθούμε πραγματικά τη σπουδαιότητα αυτού που καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα.

Όταν η κυρία Υπουργός έφερε στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, σκέφτηκα ότι ενάμιση χρόνο τώρα που είμαι στη Βουλή θα είναι και η πρώτη συζήτηση που θα είμαι παρούσα και όλα τα κόμματα θα συμφωνήσουν. Γιατί σκέφτηκα: Ποιος μπορεί να πει όχι στο να μη μειώνεται, αλλά να αυξάνεται ο κατώτατος μισθός; Ποιος μπορεί να πει όχι στο να υπάρχει προβλεψιμότητα για όλους, τόσο τους μισθωτούς όσο και τους εργοδότες; Ποιος μπορεί να πει όχι στο να λαμβάνεται υπ' όψιν η ακρίβεια για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού; Και όσο αυξάνεται η ακρίβεια, να αυξάνει και ο κατώτατος μισθός. Ποιος μπορεί να πει όχι στην επέκταση, για πρώτη φορά στην ιστορία του ελληνικού κράτους, του κατώτατου μισθού και στους δημόσιους υπαλλήλους; Ήταν μια αδικία ετών. Αλλά τελικά έκανα λάθος!

Ξέρετε, όταν μιλάμε για κατώτατο μισθό, στο μυαλό μου έρχεται πάντα κάποιος νέος ή κάποια νέα που βγαίνει πρώτη φορά στην αγορά εργασίας. Βλέπετε, οι νέοι είναι αυτοί που συνήθως θα πιάσουν την πρώτη τους δουλειά με τον κατώτατο μισθό. Έτσι, λοιπόν, εμείς οφείλουμε να κάνουμε οτιδήποτε περνάει από το χέρι μας, ώστε αυτή η ηλικιακή ομάδα, και όχι μόνο, να μπορεί να πετύχει στα πρώτα της βήματα. Και αν δούμε τι επιχειρεί να κάνει η Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια, η οδηγία αυτή έρχεται και χτίζει πάνω στην υφιστάμενη προσπάθεια για καλύτερους μισθούς, λιγότερους φόρους και μεγαλύτερη ανάπτυξη.

Ας μην ξεχνάμε ότι ο κατώτατος μισθός ξεκίνησε από τα 650 ευρώ το 2019 και η ανεργία ήταν στο 18%. Και αυτά δεν είναι απλά νοούμερα. Ήταν μια ελληνική πραγματικότητα που έκανε κάθε έναν και κάθε μία από εμάς να νιώθουμε ότι συνήθως δεν υπάρχει προοπτική. Ας μην ξεχνάμε ότι μέχρι το 2019 στην ανάγκη να εργαστείς δεχόσουν οτιδήποτε, με κατώτατο μισθό που δεν σου επέτρεπε να ζεις αξιοπρεπώς, ενώ δούλευες κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες, για παράδειγμα, πολλές ώρες αδηλότητας εργασίας ή υπερωριών, προκειμένου να μην απολυθείς.

Σήμερα τα πράγματα είναι διαφορετικά. Ο κατώτατος μισθός είναι στα 830 ευρώ, με στόχο το 2027 να είναι στα 950 ευρώ. Η ανεργία έχει πέσει κάτω από το 10%, ενώ νέες πολιτικές, όπως η Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας, έχουν ενισχύσει τη διαφάνεια, οδηγώντας σε αύξηση δηλωμένων υπερωριών κατά 61%. Παρ' όλη τη συνεχή προσπάθεια της Κυβέρνησης να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης όλων των πολιτών και κυρίως των πιο ευάλωτων, γνωρίζουμε καλά ότι χρειάζονται ακόμα περισσότερα. Και αυτό προσπαθούμε να κάνουμε με κάθε μέτρο, με κάθε οδηγία και με κάθε σχέδιο νόμου.

Πάμε να δούμε πιο αναλυτικά τι ψηφίζουμε σήμερα. Η Ελλάδα, όπως και είκοσι δύο από τα είκοσι επτά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει υιοθετήσει τον θεσμό του νομοθετικά κατοχυρωμένου κατώτατου μισθού ήδη από το 2012. Η πρωτοβουλία αυτή δεν είναι μοναδική, δηλαδή, για τη χώρα μας. Αυτό που διαφοροποιεί, όμως, την προσέγγισή μας μέσω της ενσωμάτωσης της οδηγίας είναι η επιδίωξη να κάνουμε τη διαδικασία καθορισμού του κατώτατου μισθού πιο προβλεψιμή, πιο αντικειμενική και κυρίως διαφανή.

Ποια είναι τα κριτήρια και η διαδικασία του καθορισμού του κατώτατου μισθού; Από το 2028 και έπειτα η διαδικασία καθορισμού θα είναι η εξής. Θα εισάγεται με έναν μαθηματικό αλγόριθμο, ο οποίος θα βασίζεται σε δύο κρίσιμους δείκτες, τον δείκτη τιμών καταναλωτή για το χαμηλότερο 20% της εισοδηματικής κλίμακας και τη μεταβολή του γενικού δείκτη μισθών. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι ο κατώτατος μισθός, όχι μόνο θα προστατεύει τους εργαζόμενους από την ακρίβεια, αλλά θα

αντικατοπτρίζει και τη συνολική παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας. Επιπλέον, προβλέπεται ρητά ότι ο κατώτατος μισθός δεν μπορεί να μειωθεί. Αυτή η πρόβλεψη δημιουργεί και την ασφάλεια που ανέφερα και προηγουμένως για τους εργαζόμενους και παράλληλα ενισχύει τη σταθερότητα για τις επιχειρήσεις.

Τώρα, ένα βασικό πρόβλημα της ελληνικής αγοράς εργασίας είναι η περιορισμένη κάλυψη από συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Αντίθετα με τα όσα ακούστηκαν και σήμερα, αλλά και στην επιτροπή, η Κυβέρνηση θέλει και χρειάζεται την αύξηση των συλλογικών συμβάσεων. Για τον λόγο αυτό η οδηγία περιλαμβάνει ένα σχέδιο δράσης με στόχο την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Μέσα στον επόμενο χρόνο, λοιπόν, θα πραγματοποιηθούν εκτενείς διαβουλεύσεις με κοινωνικούς εταίρους και πολιτικά κόμματα, ώστε να διαμορφωθεί ένα θεσμικό πλαίσιο που θα ενισχύσει τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων.

Κλείνοντας, λοιπόν, όποιος διαφωνεί με την ενσωμάτωση αρνείται ουσιαστικά τη χρήση αντικειμενικών οικονομικών στοιχείων και τη θέσπιση ενός μαθηματικού μοντέλου για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού, την επέκταση του κατώτατου μισθού και στον δημόσιο τομέα που δημιουργεί ένα κοινό μισθολογικό κατώφλι για όλους τους εργαζόμενους της Ελλάδας, αρνείται την απαγόρευση της μείωσης του κατώτατου μισθού και τη διαφάνεια της διαδικασίας υπολογισμού μέσω της χρήσης δεδομένων της ΕΛΣΤΑΤ. Αρνείται, συνεπώς, την προστασία απέναντι στην ακρίβεια και την εξασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης.

Για αυτόν τον λόγο σήμερα σας καλώ να υπερψηφίσετε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστούμε τη συνάδελφο και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο έχει η κ. Αικατερίνη Σπιριδάκη, Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση δεν είναι απλώς μία ακόμα νομοθετική διαδικασία. Είναι μία στιγμή που αγγίζει την καρδιά της καθημερινότητας εκατομμυρίων συμπολιτών μας, εκείνων που κάθε μήνα αναρωτιούνται αν ο μισθός θα τους φτάσει να καλύψουν το ενοίκιο, τη θέρμανση, το φαγητό, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Αυτοί οι άνθρωποι δεν περιμένουν από εμάς μεγάλα λόγια, εντυπωσιασμούς και επικοινωνιακά τρικ, αλλά πράξεις που θα κάνουν τη ζωή τους πιο αξιοπρεπή, πράξεις που θα κάνουν τον μισθό τους να τους βγάζει τον μήνα, πράξεις που θα τους επιτρέπουν να αποταμιεύσουν.

Αντί για λύσεις το νομοσχέδιο που συζητάμε φέρνει άλλη μία απογοήτευση. Είναι πραγματικά οξέυμωρο η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η συντηρητική παράταξη -που να θυμίσουμε πως μέσω του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος πολέμησε την υιοθέτηση αυτής της οδηγίας- να παρουσιάζεται τώρα ως υπερασπιστής των εργασιακών δικαιωμάτων, μία παράταξη που ιστορικά αποδυνάμωσε τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, υποβάθμισε τους μισθούς και στάθηκε απέναντι σε κάθε προσπάθεια ενίσχυσης της εργασιακής προστασίας.

Πιστεύετε, λοιπόν, ότι με αυτό το νομοσχέδιο θα πείσετε ξαφνικά πως όλα είναι καλώς καμωμένα; Εργασιακά δικαιώματα και Νέα Δημοκρατία είναι δύο έννοιες που, δυστυχώς, δεν συναντιούνται πουθενά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση ισχυρίζεται πως νομοθετεί ένα δίκτυ ασφαλείας για τους εργαζόμενους. Όμως, τι ακριβώς είναι αυτό το δίκτυ; Είναι υποσχέσεις για αυξήσεις στους κατώτατους μισθούς, ενώ στην πράξη οι αυξήσεις αυτές είναι ανεπαρκείς και δεν καλύπτουν ούτε τον πληθωρισμό. Είναι υποσχέσεις για ένα πλαίσιο που στην πραγματικότητα βασικά εργασιακά δικαιώματα βρίσκονται στον αέρα. Είναι υποσχέσεις για διαφάνεια, ενώ ο αλγόριθμος που θα καθορίσει τους μισθούς κρύβει την αλήθεια πίσω από τεχνικούς όρους και αριθμούς.

Η Κυβέρνηση φέρνει με πανηγυρισμούς την ενσωμάτωση της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθυστερημένα βέβαια και

χωρίς να έχει άλλη επιλογή, σε μια εντελώς λανθασμένη και ελλιπή εκδοχή της, μακριά από το πνεύμα της οδηγίας, όπως πολύ ορθά και αναλυτικά παρουσίασε ο εισηγητής μας Πάυλος Χρηστίδης. Όμως, ξεχνάει να πει ότι αποτυγχάνει στους βασικούς της στόχους, την επάρκεια των μισθών και την αξιοπρεπή διαβίωση των εργαζομένων, όπως αναφέρει η οδηγία και την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Κυρία Υπουργέ, η οδηγία είναι σαφής. Χώρες με υψηλή κάλυψη από συλλογικές συμβάσεις έχουν καλύτερες εργασιακές συνθήκες και υψηλότερους κατώτατους μισθούς. Στην Ελλάδα, όμως, το ποσοστό κάλυψης είναι μικρότερο από 30%, το δεύτερο χαμηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αντί να ενισχυθούν οι συλλογικές διαπραγματεύσεις, με το παρόν νομοσχέδιο υπονομεύονται ακόμα περισσότερο, αποδυναμώνεται ο διάλογος μεταξύ εργοδωτών και εργαζομένων, ενισχύοντας τη θέση του κράτους να αποφασίζει μονομερώς. Ποιον εξυπηρετεί αυτή η επιλογή; Τους εργαζόμενους; Δεν νομίζω.

Ας μιλήσουμε για τη διαβούλευση -ή να το πούμε πιο σωστά- για την απουσία της. Οι κοινωνικοί εταίροι, αυτοί που ζουν και γνωρίζουν από πρώτο χέρι την αγορά εργασίας, έμειναν στο περιθώριο. Η φωνή τους δεν ακούστηκε. Τους δόθηκε η ψευδαίσθηση της συμμετοχής, αλλά οι προτάσεις τους ήταν απλά μία άσκηση δημοσίων σχέσεων για την Κυβέρνηση, ένας διάλογος για το θεαθήναι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αγοραστική δύναμη των Ελλήνων εργαζομένων είναι από τις χαμηλότερες της Ευρώπης. Το 90% όσων αμείβονται με τον κατώτατο μισθό δυσκολεύονται να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες. Αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί. Οι πολίτες δεν θέλουν άλλο ένα νομοσχέδιο που κρύβεται πίσω από στατιστικές και αλγόριθμους. Θέλουν πραγματική βελτίωση της ζωής τους. Αυτό είναι το κοινωνικό κράτος που υπηρετείτε; Αυτό είναι το κράτος πρόνοιας που οραματίζεστε;

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, η προκλητικότητα σας δεν σταματάει εδώ. Άλλο ένα τρανό παράδειγμα της δυσανεξίας σας στην κοινωνική δικαιοσύνη και τη συμπερίληψη είναι η τροπολογία που καταθέσατε τα μεσάνυχτα.

Με το άρθρο 3 μιλάτε για εθνικό πρόγραμμα πληροφόρησης και εκπαίδευσης των τυφλών, όταν ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών σάς έχει κάνει επανειλημμένως έκκληση για την παντελή απουσία εκπαιδευτών κινητικότητας. Εδώ και εννέα ολόκληρα χρόνια οι τυφλοί της Κρήτης έχουν εγκαταλειφθεί χωρίς την παραμικρή υποστήριξη, με αποτέλεσμα χίλιοι εκατόν δέκα συμπολίτες μας, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΠΕΚΑ, να στερούνται βασικής εκπαίδευσης. Η κατάσταση αυτή καθιστά την αυτονομία και την κοινωνική τους ένταξη ανέφικτες, ειδικά για τους νεοσυμφλοθέντες που δεν λαμβάνουν ούτε ψυχολογική υποστήριξη ούτε καθοδήγηση στις δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης.

Όσο και αν προσπαθείτε να μας πείσετε ότι οι πολιτικές σας είναι ολοκληρωμένες ή πραγματικότητα σάς διαψεύει. Το τελευταίο πρόγραμμα εκπαίδευσης κινητικότητας υλοποιήθηκε πριν από δύο δεκαετίες, αφήνοντας τη χώρα και την Κρήτη κυρίως χωρίς την αναγκαία υποστήριξη.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, δυστυχώς, το νομοσχέδιο αυτό δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας, δεν προσφέρει την ελπίδα που χρειάζονται οι εργαζόμενοι, δεν αντανάκλα την πραγματικότητα που ζει η πλειοψηφία των πολιτών μας. Είναι ένα κείμενο που γράφτηκε μακριά από τα προβλήματα της καθημερινότητας. Δεν σας ενδιαφέρει η ουσιαστική επίλυση του προβλήματος, αλλά είναι η ανάγκη σας να πείτε επικοινωνιακά ότι απλά νομοθετήσατε.

Εμείς ως υπεύθυνη Αξιωματική Αντιπολίτευση που ασκεί παραγωγική κριτική σάς έχουμε αντιπροτάσεις. Το ΠΑΣΟΚ σήμερα καταθέτει δύο τροπολογίες.

Με την πρώτη τροπολογία ζητάμε να επανέλθει η δυνατότητα μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία. Αυτή η διαδικασία ήταν για χρόνια μία ασφαλιστική δικλίδα για δίκαιες συλλογικές διαπραγματεύσεις. Η κατάργησή της το 2019 από τη Νέα Δημοκρατία αποδυνάμωσε τους εργαζόμενους και έριξε τα ποσοστά κάλυψης από συλλογικές συμβάσεις. Επαναφέροντάς τη δίνουμε ξανά φωνή στους εργαζόμενους και κάνουμε ένα βήμα για πιο

δίκαιες εργασιακές σχέσεις.

Με τη δεύτερη τροπολογία μας προτείνουμε ο κατώτατος μισθός να καθορίζεται από τους κοινωνικούς εταίρους μέσω διαπραγματεύσεων. Η μονομερής νομοθέτηση έχει αποτύχει να καλύψει τις πραγματικές ανάγκες των εργαζομένων. Με την επιστροφή στη συλλογική διαπραγμάτευση εξασφαλίζουμε καλύτερους μισθούς και πιο αξιοπρεπείς συνθήκες για όλους. Είναι η μόνη λύση που μπορεί να μειώσει τις ανισότητες και να στηρίξει πραγματικά την κοινωνία.

Οι δύο τροπολογίες μας, σε αντίθεση με το δικό σας σχέδιο νόμου, ναι, είναι πιο κοντά στο πνεύμα της ευρωπαϊκής οδηγίας και σε όσα θέλει εκείνη να φέρει στην εργασιακή πραγματικότητα της χώρας μας, όταν εφαρμοστεί. Ιδού, λοιπόν, η Ρόδος!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αλήθεια δεν κρύβεται. Οι πολιτικές της Νέας Δημοκρατίας τα τελευταία χρόνια έχουν φτωχοποιήσει τους Έλληνες, στερώντας τους την ελπίδα για μία αξιοπρεπή ζωή. Οικογενειακές περιουσίες χάνονται όχι από λάθη ανθρώπων, αλλά από αδιαφορία και από λανθασμένες επιλογές μίας Κυβέρνησης. Στην εργασία τα δικαιώματα που κερδήθηκαν με αγώνες δεκαετιών καταπατήθηκαν, με την Κυβέρνηση να νομοθετεί υπέρ των λίγων και των ισχυρών. Οι συλλογικές συμβάσεις θυσιάστηκαν. Η εργασιακή ασφάλεια έγινε παρελθόν και οι μισθοί κατήλωθηκαν σε επίπεδα ακόμα και χαμηλότερα της επιβίωσης. Όσο για τις ανισότητες αυτές δεν αυξήθηκαν απλά, έγιναν χάσμα που χωρίζει τους πολίτες από την ευημερία.

Και όλα αυτά από μία Κυβέρνηση που στις ευρωεκλογές έλεγε «να φέρουμε την Ελλάδα πιο κοντά στην Ευρώπη». Δεν μας είπατε, όμως, ποια Ευρώπη εννοείτε. Την Ευρώπη των ανισοτήτων; Την Ευρώπη όπου οι πολλοί εργάζονται για τα συμφέροντα των λίγων; Γιατί σίγουρα δεν εννοούσατε την Ευρώπη των ίσων ευκαιριών, της κοινωνικής δικαιοσύνης, του σεβασμού στα δικαιώματα των εργαζομένων.

Η Νέα Δημοκρατία αντί να φέρει την Ελλάδα πιο κοντά στην Ευρώπη την κράτησε μακριά από κάθε έννοια προόδου. Και γι' αυτό θα μας βρείτε απέναντι, γιατί η χώρα αξίζει περισσότερα, αξίζει ένα καλύτερο αύριο και αυτό το αύριο δεν θα σας αφήσουμε να το γκρεμίσετε. Την ελπίδα των πολιτών δεν θα την αφήσουμε ανεξέλεγκτα στα χέρια σας. Θα μας βρίσκετε μπροστά σας, ακόμα καλύτερα απέναντί σας, σε ό,τι υπονομεύει τη διαφάνεια, το κράτος πρόνοιας, το κοινωνικό κράτος, το κράτος δικαίου και το δικαίωμα κάθε πολίτη να ζει με αξιοπρέπεια.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει η Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Καλλιόπη Βέττα.

ΚΑΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο είναι η επιτομή της παραπλάνησης, του επικοινωνιακού εξωραϊσμού και της νεοφιλελεύθερης επέλασης που ζούμε από το 2019 και έπειτα. Για μια ακόμη φορά έχουμε εύηχους τίτλους για αναπροσαρμογές μισθών και επαρκείς απολαβές, την ώρα που στην πραγματικότητα εδραιώνεται η στασιμότητα στις αποδοχές, αυξάνεται η απόκλιση από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην αγοραστική δύναμη των εργαζομένων και καταστρατηγείται ο ρόλος και η σημασία των συλλογικών συμβάσεων και των ομοσπονδιών.

Αρχικά να υπογραμμίσουμε ότι έχουμε να κάνουμε με μια οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για επαρκείς κατώτατους μισθούς, η οποία έχει ως στόχο να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων με τη θέσπιση ενός επαρκούς πλαισίου για τους κατώτατους μισθούς μέσω κυρίως της αύξησης των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, καθώς και με αυξημένο ρόλο στους κοινωνικούς εταίρους, τα συνδικάτα και τους φορείς.

Τι κάνει η Κυβέρνηση αντ' αυτού; Η Κυβέρνηση δεν κάνει τίποτε από όσα αναφέρθηκαν. Αντί να μεριμνήσει για ουσιαστικές ονομαστικές, αλλά και πραγματικές αυξήσεις, θεσπίζει τον καθορισμένο κατώτατο μισθό χρησιμοποιώντας έναν αλγόριθμο που περιλαμβάνει διάφορους συντελεστές, ώστε να προκύψει ο υπολογισμός της τελικής τιμής. Αντί να υλοποιήσει την ευρωπαϊκή οδηγία για αύξηση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας με εποπτικό ρόλο του κράτους και διευρυμένο ρόλο στα συνδι-

κάτα, η Κυβέρνηση δημιουργεί έναν αλγόριθμο που θα δεσμεύει τα μέρη της διαπραγμάτευσης από το 2027 και μετά. Με αυτόν τον τρόπο προβαίνει σε μια λαθροχειρία και έναν ελιγμό. Αφ' ενός φιλοτεχνεί μια εικόνα τεχνοκρατική με «αυτοματοποιημένες» διαδικασίες και σύγχρονα εργαλεία και αφ' ετέρου απεκδύεται των ευθυνών της, να προστατεύσει δηλαδή τους εργαζομένους, το αδύναμο μέρος της διαπραγμάτευσης, από αυθαίρεσες και πιέσεις.

Σε μια εποχή που η ακρίβεια επελαύνει, ο πληθωρισμός εξακολουθεί να σημειώνει ρεκόρ, το κόστος διαβίωσης, στέγασης, ενέργειας, μεταφοράς είναι δυσβάσταχτο, η Κυβέρνηση εξοβελίζει τα συνδικάτα, αδιαφορεί για τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και πανηγυρίζει για την υιοθέτηση ενός αλγορίθμου αναπροσαρμογής. Καμμία πολιτική ενίσχυσης, καμμία βούληση για ουσιαστική αύξηση μισθών που να υπερβαίνει τον πληθωρισμό, αλλά και τα χαμένα εισοδήματα όλων των προηγούμενων ετών.

Μάλιστα, την ίδια ώρα ο μαθηματικός τύπος δεν θεσπίζει αυτόματες αυξήσεις, καθώς λαμβάνει υπ' όψιν τον πληθωρισμό και την παραγωγικότητα της οικονομίας, γεγονός που σημαίνει ότι «και με τη βούλα» οι όποιες αυξήσεις στον μισθό μπορεί να υπολείπονται σημαντικά των αυξήσεων του πληθωρισμού, όπως είδαμε να συμβαίνει και το τελευταίο διάστημα στη χώρα μας.

Και βέβαια δεν υπάρχει καμμία νύξη για το γεγονός ότι ο κατώτατος μισθός μπορεί να παραμείνει σταθερός, αν η ανεργία αυξηθεί, κάτι που συμβαίνει στην περιοχή μου, όπου αυξάνεται η ανεργία. Έχει φτάσει σχεδόν στο 17%. Αυτό σημαίνει ότι οι χαμηλόμισθοι εργαζόμενοι θα πληρώσουν το «μάρμαρο» της στασιμότητας, παρά το ότι η οδηγία περιγράφει ότι στον καθορισμό του κατώτατου μισθού πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν το κόστος ζωής και η αγοραστική δύναμη κάθε χώρας.

Το τελικό αποτέλεσμα είναι ότι ο κατώτατος μισθός θα εξακολουθήσει να είναι πολύ χαμηλός, στα όρια της επιβίωσης, καθώς θα είναι στο 50% του μέσου μισθού.

Τέλος, πρέπει να τονίσουμε ότι το παρόν νομοσχέδιο μέσω του αυτόματου αλλά αλυσιστελούς τρόπου, αφαιρεί οριστικά από τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών, τη ΓΣΕΕ, τον ρόλο της στη διαπραγμάτευση, το ύψος του κατώτατου μισθού και την υπογραφή της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας, επιχειρώντας να μειώσει δραστικά την ισχύ της.

Παράλληλα, το νομοσχέδιο έχει και άλλες προβληματικές διατάξεις. Καμμία μέριμνα για επαναφορά βασικών αρχών των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Ποιες είναι αυτές; Είναι η επεκτασιμότητα, η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία και η ευνοϊκότερη ρύθμιση.

Καμμία μέριμνα για να αποκατασταθεί το δικαίωμα στην απεργία. Πώς θα μπορούσε να γίνει αυτό άλλωστε, όταν σε κάθε κινητοποίηση οι Υπουργοί σπεύδουν να μηνύσουν τα συνδικάτα, καλώντας τα δικαστήρια να κηρύξουν τις απεργίες ως παράνομες και καταχρηστικές, προφανώς γιατί στο μυαλό τους, αλλά και χάρη στη νομοθεσία που έχουν ψηφίσει, κάθε διεκδίκηση είναι παράνομη και είναι και αυθαίρετη;

Καμμία μέριμνα για αύξηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, την ώρα που η χώρα μας βρίσκεται κάτω από το 30% της κάλυψης των εργαζομένων και ενώ ο μέσος όρος στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι στο 45%, με τον στόχο να ορίζεται στο 80%. Αρνητική εξαίρεση δηλαδή και εδώ.

Καμμία μέριμνα για εξομείωση των αποδοχών ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, την ώρα που η απόκλιση στον κατώτατο μισθό θα είναι το 2027 πάνω από 1.900 ευρώ ετησίως, σε βάρος βέβαια του δημοσίου τομέα. Αντί δηλαδή να εξομοιωθούν οι δύο τομείς, όπως εξάλλου προβλέπεται από την οδηγία με την καταβολή του 13^{ου} και του 14^{ου} μισθού και στον δημόσιο τομέα, την κατάργηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης και την άρση του «παγώματος» ωριμάνσεων, η Κυβέρνηση αδιαφορεί και εξαπατά τους δημόσιους υπαλλήλους.

Παράλληλα, σε μια ακόμη επίδειξη θράσους και εξαπάτησης, τα κυβερνητικά στελέχη ισχυρίζονται ότι με το σημερινό νομοσχέδιο δεν μπορεί να αλλάξει ο κατώτατος μισθός, λες και ένας νόμος –σα να μην το ξέρουν αυτό– δεν μπορεί να καταργήσει έναν άλλο νόμο. Ξεχνούν άραγε ότι η συγκυβέρνηση Νέας Δη-

μοκρατίας και ΠΑΣΟΚ μείωσε τον κατώτατο μισθό το 2012, θεσπίζοντας και τον ντροπιαστικό υποκατώτατο μισθό για τους νέους, πράξεις που έγιναν με νόμο και οδήγησαν τους εργαζομένους σε πλήρη υποβάθμιση και απαξίωση και φυγή εν τέλει;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κατάσταση στην εργασία με ευθύνη της Κυβέρνησης είναι ζοφερή. Ελάχιστες συλλογικές συμβάσεις, υποστελεχωμένη Επιθεώρηση Εργασίας, ναρκοθετημένο το δικαίωμα της απεργίας και βέβαια καταργημένο το οκτάωρο και το πενήνήμερο.

Το σημερινό νομοσχέδιο αποδεικνύει –εκτός των άλλων– ότι η Κυβέρνηση δεν έχει καμμία βούληση να πάρει πρωτοβουλίες για την ουσιαστική άνοδο των εισοδημάτων, ώστε να συμβαδίσουν και να υπερβαίνουν τη μεγάλη άνοδο των τιμών. Το μόνο που κάνει, κατά τον προσφιλή της τρόπο, είναι να μηχανεύεται και να φιλοτεχνεί τρόπους «τεχνοκρατικής» –με πολλά εισαγωγικά– αντιμετώπισης της πραγματικότητας. Ούτε τεχνοκρατική είναι ούτε αποτελεσματική ούτε δίκαιη. Την ώρα που αποκλείει μετά βδελυγμίας την έκτακτη φορολόγηση των υπερκερδών των τραπεζών, αδιαφορεί για τους εργαζομένους, αποδεικνύοντας τις προτιμήσεις της.

Εμείς, όπως έχει τονιστεί, είμαστε σταθερά υπέρ της επαναφοράς των συλλογικών διαδικασιών, των συλλογικών διαπραγματεύσεων, των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και ειδικά της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας που λειτουργούσε πριν το 2012, δηλαδή να καθορίζεται ο κατώτατος μισθός με τη διαβούλευση των κοινωνικών εταίρων.

Τελειώνοντας, θα πω ότι είμαστε υπέρ των ανθρώπων που παράγουν τον πλούτο, υπέρ της κοινωνικής δικαιοσύνης και ευημερίας, υπέρ της πλειοψηφίας των πολιτών που βλέπουν τις ζωές τους να μένουν στάσιμες, χωρίς προοπτικές, δικαιώματα και κατακτήσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ιωάννης Γκιόκας, Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Είναι προφανές ότι η Κυβέρνηση, στην προσπάθειά της να δικαιολογήσει μία ακόμη αντεργατική μεταρρύθμιση, καταφεύγει στην προσφιλή της τακτική. Ποια είναι αυτή; Προσπαθεί να κάνει το μαύρο άσπρο και να παρουσιάσει ως φιλολαϊκό –και μάλιστα και ως απαίτηση των ίδιων των εργαζομένων– ένα μέτρο το οποίο επιχειρεί να βάλει «ταφόπλακα» στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και στη συλλογική διεκδίκηση όσον αφορά στη διαμόρφωση του κατώτατου μισθού.

Βεβαίως δεν είναι η πρώτη φορά που κάνει κάτι τέτοιο. Το ίδιο έκανε και με το νομοσχέδιο Χατζηδάκη για τη διευθέτηση του εργαζομένου χρόνου, τότε που θέσπισε τις απλήρωτες υπερωρίες και έλεγε ότι είναι προς το συμφέρον των εργαζομένων γιατί θα κερδίσουν μία μέρα να πηγαίνουν να μαζεύουν τις ελιές, όπως επίσης το ίδιο έκανε και με άλλα νομοσχέδια, όπως αυτό για τη μείωση της παρακράτησης στις συντάξεις για όσους συνταξιούχους θέλουν να εργάζονται πέραν της ολοκλήρωσης του εργασιμού βίου, γιατί αυτό είναι ατομικό δικαίωμα και ελευθερία επιλογής των εργαζομένων και όχι ανάγκη εξαιτίας της ανέχειας και των «πετσοκομμένων» συντάξεων.

Ο κ. Καραγκούννης ξέρει πάρα πολύ καλά –μιλάει στο τηλεφώνω, δεν πειράζει– ότι στο εργατικό ατύχημα που έγινε στη Ζώνη το περασμένο καλοκαίρι, όπου σακατεύτηκε ένας εργαζόμενος, επρόκειτο για έναν τέτοιο εργαζόμενο, ο οποίος δούλευε μετά τη σύνταξη του μέσα στο λιοπύρι, με όλη την εργοδοτική αсуδοσία απέναντί του και αυτό οδήγησε σ' αυτό το τραγικό αποτέλεσμα. Αυτή είναι η ελευθερία επιλογής που δίνετε και αυτά είναι τα δικαιώματα των εργαζομένων που υποτίθεται ότι υπερασπιζέστε.

Σε σχέση με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο πολλά ακούγονται εδώ. Καλό είναι να τα πάρουμε και να τα βάλουμε στη σειρά. Πρόκειται για την ολοκλήρωση, για το επιστέγασμα μιας πορείας που ξεκίνησε το 2012 με την πράξη υπουργικού συμβουλίου κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ-Νέας Δημοκρατίας, η οποία σε ένα βράδυ μεί-

ωσε τον κατώτατο μισθό κατά 22% και για τους νέους εργαζόμενους κατά 32%. Συνεχίστηκε αυτή η πορεία με τον νόμο Βρούτση το 2013 και ολοκληρώθηκε με τον νόμο ΣΥΡΙΖΑ το 2018 σύμφωνα με τον οποίο ο κατώτατος μισθός δεν θα καθορίζεται με βάση τις συλλογικές διαπραγματεύσεις αλλά με βάση την απόφαση του εκάστοτε Υπουργού Εργασίας μέσα από μία παρωδία, μία καρικατούρα διαδικασία.

Σήμερα τι κάνει η Κυβέρνηση; Έρχεται και θεσπίζει τον αλγόριθμο πίσω από τον οποίο θα κρύβεται και θα λέει «δεν είναι δική μας απόφαση, αυτό έβγαλε ο αλγόριθμος, αυτό έβγαλε ο μαθηματικός τύπος ο οποίος λειτουργεί με αντικειμενικά κριτήρια». Και ποια είναι τα αντικειμενικά κριτήρια; Το εξής 1: Είναι η θωράκιση της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας του κεφαλαίου στους οποίους στόχους πρέπει να υποταχθούν και οι μισθοί. Μάλιστα η κ. Κεραμέως στην ομιλία της πριν λίγο το είπε. Δεν ξέρω αν της ξέφυγε ή αν το είπε συνειδητά, γιατί έχει πολύ εμπεδωμένη αυτή την πολιτική. Είπε «το κριτήριο είναι η παραγωγικότητα», δηλαδή τα κέρδη μετά. Αυτό είναι. Οι μισθοί πρέπει να υποταχθούν στο στόχο της κερδοφορίας του κεφαλαίου.

Τι άλλο λέει η Κυβέρνηση; Ότι με βάση τον νόμο της δεν θα μειώνεται ο κατώτατος μισθός. Ψέμα πρώτον. Ακόμη κι αν δεν υπάρχει ονομαστική μείωση του κατώτατου μισθού, θα υπάρχει πραγματική μείωση, όπως γίνεται όλα αυτά τα χρόνια και τα χρόνια στα οποία έχουμε ονομαστικές αυξήσεις, αφού οι όποιες αυξήσεις υπολείπονται και μάλιστα κατά πολύ του πληθωρισμού, της ενεργειακής ακρίβειας, της αύξησης των τιμών στα νοίκια και γενικότερα της εμπορευματοποίησης μιας σειράς κοινωνικών υπηρεσιών, παιδεία, υγεία κ.τ.λ., που λειτουργούν αθροιστικά και έχουν οδηγήσει σήμερα το διαθέσιμο εισόδημα να είναι 28% χαμηλότερο σε σχέση με τα επίπεδα του 2010. Και αυτό δεν είναι εκτίμηση του ΚΚΕ. Είναι στοιχεία της EUROSTAT τα οποία είναι αναμφισβήτητα.

Ψέμα δεύτερο στα περί μη μείωσης. Πάντα, ιδιαίτερα σε συνθήκες κρίσης, που είναι μάλιστα προ των πυλών για όσους δεν το βλέπουν, θα υπάρχει η δυνατότητα να γίνεται επίκληση λόγων δημοσίου συμφέροντος ή έκτακτης ανάγκης προκειμένου να μειώνεται και ο κατώτατος μισθός. Ό,τι δηλαδή έγινε και το 2012. Και τότε το υφιστάμενο τότε θεσμικό πλαίσιο δεν προέβλεπε μείωση του κατώτατου μισθού; Εμπόδιζε μήπως αυτό το ΠΑΣΟΚ και τη Νέα Δημοκρατία με την πράξη υπουργικού συμβουλίου να μειώσουν σε ένα βράδυ τον κατώτατο μισθό; Φυσικά και όχι. Έγινε όπως θα μπορεί να γίνεται και από δω και στο εξής. Συνεπώς κύριοι της Κυβέρνησης, αφήστε όλη αυτή την προπαγάνδα -την κακοστημένη κιόλας προπαγάνδα- και όλα αυτά που λέτε ότι δήθεν υπερασπίζεστε το συμφέρον των εργαζομένων.

Για να μην μπούμε σε ερμηνείες ποιος υπερασπίζεται ποιος εκφράζει ή όχι το συμφέρον των εργαζομένων, ας μιλήσουμε με ορισμένα αντικειμενικά δεδομένα: εξακόσια τριάντα σωματεία, συνδικαλιστικές οργανώσεις που καλύπτουν χιλιάδες εργαζόμενους απορρίπτουν τον νόμο σας και διαμόρφωσαν την πρόταση νόμου που φέρνει το ΚΚΕ. Αυτά είναι τα αντικειμενικά δεδομένα που υπάρχουν. Για να μη λέει ο καθένας ό,τι νομίζει.

Πάμε τώρα στη στάση των άλλων κομμάτων, των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, της συμπολιτευόμενης Αντιπολίτευσης και όλης αυτής της προσπάθειας που κάνουν -πραγματικά αγγίζει απίστευτα όρια υποκρισίας- να εμφανιστούν ως υπερασπιστές των συλλογικών συμβάσεων, των διαπραγματεύσεων, των εργατικών δικαιωμάτων κ.τ.λ.. Με συγχωρείτε. Δεν ήταν αυτά τα κόμματα ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΠΑΣΟΚ, που είτε ψήφισαν, είτε εφάρμοσαν τρία μνημόνια με τα γνωστά αποτελέσματα; Δεν ήταν αυτά τα κόμματα και ιδιαίτερα το ΠΑΣΟΚ που κατέργησαν τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και οδήγησαν από το 80% που κάλυπταν το 2010, σήμερα να καλύπτεται το 25%; Πώς προέκυψε αυτό; Έτσι από μόνο του; Δεν προέκυψε στη βάση πολιτικών επιλογών και κυβερνητικών αποφάσεων που έκαναν αυτά τα κόμματα;

Δέκατος τρίτος, δέκατος τέταρτος μισθός, δέκατη τρίτη, δέκατη τέταρτη σύνταξη. Ακούσαμε ακόμη γενικά αυτές τις μέρες τους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ και νομίζουμε ότι ζούμε σε ένα παράλληλο σύμπαν. Λες και δεν ήταν αυτοί μαζί με τη Νέα Δημοκρατία που αποδείχθηκαν οι μεγαλύτεροι σφαγείς των εργασιακών δικαιωμάτων. Και ήρθε η ειρωνεία της τύχης να γίνει

η συνάντηση Μητσοτάκη -Ανδρουλάκη σήμερα και να συμπέσει με το σημερινό νομοσχέδιο. Για να θυμηθούμε τις συμπτύξεις αυτών των δύο κομμάτων και που οδήγησαν και στο ζήτημα που συζητάμε, όσον αφορά τους μισθούς των εργαζομένων.

Τα πράγματα είναι απλά και τελειώνω, κυρία Πρόεδρε. Είναι απλά. Πρόταση νόμου του ΚΚΕ. Προβλέπει συγκεκριμένα πράγματα. Τη συνδιαμόρφωσαν εξακόσια τριάντα σωματεία και συνδικαλιστικές οργανώσεις. Και μάλιστα σε πάνω από διακόσια από αυτά διοικήσεις, πρόεδροι, γενικοί γραμματείς είναι στο ΠΑΣΟΚ, άλλοι στη Νέα Δημοκρατία κ.ο.κ.. Εδώ γιατί δεν βγάξετε άχνα; Γιατί δεν λέτε κουβέντα; Προβλέπει συγκεκριμένα πράγματα. Να καταργηθεί όλο αυτό το τερατούργημα το αντεργατικό που διαμορφώθηκε μετά το 2010 και στον κατώτατο μισθό και στις υπόλοιπες συλλογικές συμβάσεις. Γιατί αν δεν επανέλθουν οι συλλογικές συμβάσεις δεν μπορεί να υπάρχει πραγματικό δίχτυ ασφαλείας ούτε για τον κατώτατο μισθό. Θα είναι ένας επιταχυντής για την προς τα κάτω εξομείωση των μισθών. Αυτό είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Απαντήστε, κύριε Καραγκούνη, γιατί η κ. Κεραμέως απαντάει στα μισά, σε ό,τι θέλει. Ο Νίκος Έξαρχος, ο Βουλευτής μας από τα Γιάννενα, πέρα από Πρόεδρος του Εργατικού Κέντρου Ιωαννίνων είναι και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Μοσπονδίας Οικοδόμων. Αυτό που ρώτησε ο Θανάσης Παφίλης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Φτάσατε τα δέκα λεπτά, κύριε Γκίοκα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Γιατί δεν κηρύσσεται υποχρεωτική η συγκεκριμένη σύμβαση; Να απαντάτε σε αυτά που ρωτάμε και όχι σε αυτά που θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ωραία.

Επόμενος ομιλητής ο ανεξάρτητος Βουλευτής κ. Ιωάννης Δημητροκάλλης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, ο Πρωθυπουργός πριν μερικές εβδομάδες στην κυριακάτικη ανασκόπηση στο Facebook και σε μία σπάνια στιγμή ειλικρίνειας ομολόγησε ότι τα ελληνικά νοικοκυριά δεν έχουν δει καμία ουσιαστική βελτίωση στην καθημερινότητά τους. Η παραδοχή αυτή αποτελεί τραταχτή επιβεβαίωση όσων καταγγέλλουμε εδώ και τόσο καιρό.

Οι πολιτικές της Νέας Δημοκρατίας δεν αποσκοπούν στη στήριξη του Έλληνα πολίτη αλλά στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων μιας προνομιάς ελίτ. Η υποτιθέμενη καλή πορεία της οικονομίας είναι μία απατηλή φούσκα που στηρίζεται σε δάνεια και επιδοτήσεις χωρίς να προσφέρει καμία ουσιαστική ενίσχυση στους πραγματικούς δημιουργούς του πλούτου. Στην πραγματικότητα η οικονομική πολιτική της κυβέρνησης είναι ένα κενό κελυφ γεμάτο ανέξοδες υποσχέσεις και μεγάλα λόγια που δεν έχουν αντίκρισμα για την κοινωνία. Η ελληνική κοινωνία στενάζει κάτω από το βάρος της ακρίβειας, των χαμηλών μισθών και της διαρκούς υποβάθμισης της ποιότητας ζωής. Την ώρα που οι πολίτες ζητούν ελπίδα και ουσιαστική αλλαγή η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας καταφεύγει σε επικοινωνιακούς τακτικισμούς προωθώντας μέτρα περισσότερο για να δημιουργήσει εντυπώσεις παρά για να λύσει τα πραγματικά προβλήματα.

Η Ελλάδα δεν έχει ανάγκη από κούφιες υποσχέσεις αλλά από μια νέα τολμηρή εθνική στρατηγική που θα βάζει τον πολίτη στο επίκεντρο. Μια στρατηγική που θα διασφαλίσει την οικονομική αυτονομία της χώρας και την εθνική μας αξιοπρέπεια.

Πριν από έναν χρόνο, από αυτό εδώ το Βήμα της Βουλής κατήγγειλα την οικονομική σας πολιτική και την αλαζονική στάση, δηλώνοντας χαρακτηριστικά ότι υπερηφανεύεστε ότι αυξήσατε τον κατώτατο μισθό, τη στιγμή που ο κατώτατος μισθός είναι μικρότερος από το ενοίκιο. Το ενοίκιο είναι μικρότερο από τον λογαριασμό του ρεύματος και ο λογαριασμός του ρεύματος είναι μικρότερος από το μηνιαίο κόστος για το σουπερμάρκετ μιας μέσης ελληνικής οικογένειας.

Φτάσαμε στις ευρωεκλογές και ο λαός σας έδωσε το μήνυμα. Έχει περάσει ένας χρόνος και τίποτα δεν έχει αλλάξει ουσιαστικά. Παρά τις εξαγγελίες και τα μέτρα που ανακοινώσατε, το χάσμα μεταξύ μισθών και ακρίβειας, όχι μόνο παραμένει, αλλά

διευρύνεται περαιτέρω. Η καθημερινότητα του μέσου Έλληνα πολίτη συνεχίζει να επιβαρύνεται, αποδεικνύοντας ότι οι πολιτικές σας είναι ανεπαρκείς και αποκομμένες από τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας.

Βρισκόμαστε σήμερα εδώ για να συζητήσουμε ένα νομοσχέδιο που, δυστυχώς, επιβεβαιώνει την πάγια τάση της πολιτείας να υπονομεύει τις θεμελιώδεις αρχές της δικαιοσύνης και της ισονομίας. Η ενσωμάτωση της οδηγίας 2022/2041 για τους κατώτατους μισθούς δεν είναι απλώς ανεπαρκής. Είναι παραπλανητική καταστρατηγώντας το πνεύμα της οδηγίας, αλλά και το Σύνταγμα της χώρας μας.

Και εδώ θα ήθελα να σημειώσω ότι εμείς θέλουμε ένα ισχυρό κράτος και όχι ένα μικρό κράτος. Ένα κράτος με σωστά αμειβόμενους υπαλλήλους, απαλλαγμένο από τις παθογένειες της αργομισθίας, γιατί κράτη όπως η Ελλάδα με εθνικό κίνδυνο, παραδείγματα χάριν, όπως η Τουρκία δίπλα μας, δεν μπορεί να έχει φιλελεύθερη δημόσια διοίκηση. Δεν είμαστε Λουξεμβούργο. Εμείς θέλουμε ένα κράτος ισχυρό και αποφασιστικό.

Το Σύνταγμα, λοιπόν, ρητά αναφέρει ότι ο μισθός του δημοσίου υπαλλήλου δεν μπορεί να υπολείπεται του κατώτατου μισθού του ιδιωτικού τομέα. Και όμως υπολείπεται. Με τεχνάσματα και αριθμητικά τρικ το νομοσχέδιο αποκρύπτει την πραγματικότητα. Ο κατώτατος μισθός στον ιδιωτικό τομέα -με δεκατέσσερις μισθούς ετησίως- μεταφράζεται σε συνολικές απολαβές 13.300 ευρώ το 2027. Στον δημόσιο τομέα -με μόλις δώδεκα μισθούς- το ποσό περιορίζεται στα 11.400 ευρώ, δημιουργώντας μια ετήσια διαφορά 1.900 ευρώ. Πώς εξομοιώνεται αυτό; Μιλάμε για μαθηματική αδικία.

Η πολιτική αυτή αποτελεί παραβίαση των αρχών που διέπουν το ευρωπαϊκό και το Εθνικό Δίκαιο. Αντί να επαναφέρουμε τον δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο μισθό, όπως επιτάσσει η στοιχειώδης δικαιοσύνη, το κράτος εξακολουθεί να υποβαθμίζει τους δημοσίου υπαλλήλους εξομοιώνοντάς τους με πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Αυτό είναι η ενσωμάτωση οδηγίας ή είναι μία παραπλάνηση;

Κυρίες και κύριοι, ας μην γελιόμαστε. Το ζήτημα δεν είναι μόνο μισθολογικό, αλλά βαθιά πολιτικό. Το άρθρο 14 του νομοσχεδίου είναι το απόλυτο παράδειγμα της θεσμικής υποκρισίας σας. Υποτίθεται ότι αποκαθιστά τη δικαιοσύνη ενώ στην πραγματικότητα διευρύνει τις ανισότητες. Είναι απαράδεκτο αντί να εφαρμόζουμε πολιτικές που θα θωρακίζουν το κοινωνικό κράτος, να υιοθετούμε ρυθμίσεις που διαιωνίζουν τα μνημονιακά βαρίδια. Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης 2% έχει καταργηθεί στον ιδιωτικό τομέα. Γιατί συνεχίζει να υφίσταται στο δημόσιο; Γιατί δεν έχει αποδοθεί το συμφωνημένο μισθολογικό κλιμάκιο 2016 – 2017; Η πολιτεία οφείλει να απαντήσει. Είμαστε ίσοι ή είναι κάποιοι ίσοι περισσότερο από τους άλλους;

Προτείνω τρία άμεσα μέτρα: Πρώτον, την κατάργηση αυτής της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης. Δεύτερον, την απόδοση των παγμένων κλιμακίων και τρίτον, την επαναφορά του δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου μισθού στους δημοσίου υπαλλήλους.

Αυτά δεν είναι πολυτέλεια, αλλά υποχρέωση της πολιτείας. Και για να σας προλάβω στην κλασική ερώτηση πού θα βρεθούν τα ισοδύναμα, θα σας απαντήσω: Να πάτε να τα πάρετε από τους αναβαλλόμενους φόρους ύψους 12 δισεκατομμυρίων ευρώ που, σκανδαλωδώς, δεν έχουν πληρώσει οι τράπεζες, ενώ ο ελληνικός λαός χρεώθηκε για να τις σώσει για τις επόμενες τέσσερις και πέντε γενιές. Να πάτε να τα πάρετε από τους λαθρέμπορους που δραστηριοποιούνται με την ανοχή σας και χάνει το κράτος εξαιτίας τους δισεκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο.

Και επιτρέψτε μου εδώ να σας πω και κάτι ακόμα. Αν δεν διορθωθεί αυτή η αδικία, το νομοσχέδιο αυτό θα βρεθεί αντιμέτωπο με τη δικαιοσύνη, γιατί η παραβίαση του Συντάγματος δεν είναι απλώς πολιτικό λάθος, είναι θεσμικό έγκλημα.

Κυρίες και κύριοι η χώρα δεν μπορεί να βαδίζει με πυξίδα την αδικία και το ψέμα. Είναι η στιγμή να υπερασπιστούμε τη διαφάνεια, την ισονομία και την αξιοπρέπεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Ασημίνα Σκόνδρα.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ: Κυρία Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο καιρός που τα αριστερά κόμματα παρουσίαζαν εαυτών ως το μονοπώλιο της κοινωνικής ευαισθησίας, της φιλολαϊκής πολιτικής, της προστασίας των εργαζομένων, των αγροτών, των εργατών και των λαϊκών στρωμάτων, έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή. Τον μύθο αυτόν τον κατέστρεψαν μόνοι τους, με τα έργα και τις ημέρες τους, τις περιόδους διακυβέρνησής τους, με έμφαση στην αξέχαστη «πρώτη φορά Αριστερά».

Το να προσπαθείτε, λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, να πιστέψετε σαν τον πνιγμένο από τα μαλλιά του και να κατηγορείτε την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ως ανάλγητη, αντιλαϊκή, ως εργασιακό οδοστρωτήρα και άλλα τέτοια ωραία, αποδεικνύει αφ' ενός το πόσο μακριά είστε από την πραγματικότητα και αφ' ετέρου, την πολιτική απόγνωση που σας διακατέχει. Γιατί μια Κυβέρνηση που, με κρίση σε όλα τα μέτωπα, αυξάνει συνεχώς τον κατώτατο μισθό, μια Κυβέρνηση που αυξάνει τις συντάξεις, που καταργεί πάνω από εβδομήντα δύο φόρους και ασφαλιστικές εισφορές, δεν τη λες και αντιλαϊκή, δεν τη λες και ανάλγητη. Όπως δεν λες ότι φροντίζει για την πλουτοκρατία και τους ημέτερους, όταν μάλιστα συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο. Γιατί ο κατώτατος μισθός δεν αφορά τους έχοντες και τους κατέχοντες. Γιατί η αύξηση των συντάξεων, επίσης, δεν αφορά την πλουτοκρατία ή την μείωση των φόρων. Δεν την αισθάνεται και πολύ ο οικονομικά εύρωστος στην τσέπη του.

Έτσι και το παρόν νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας, που ρυθμίζει με αποφασιστικότητα και ρεαλισμό ζητήματα των εργαζομένων, που ήταν για δεκαετίες σε μια γκρίζα ζώνη, όπως και των ατόμων με αναπηρία, δεν αφορά την οικονομική ελίτ. Καθορίζει τον νέο, ενιαίο για ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, κατώτατο μισθό.

Και εδώ καλείται η Αντιπολίτευση να ξεκαθαρίσει: Θέλει να δημιουργηθεί ένα δίκτυ ασφαλείας για τους εργαζόμενους με κατώτατο μισθό τα 950 ευρώ ή να καταργηθεί αυτή η διασφάλιση και να μείνει ανοικτό το ενδεχόμενο μείωσής του μετά από συμφωνία μεταξύ των κοινωνικών εταίρων;

Θέλει να υπάρχει δικλείδα ασφαλείας για την προστασία των εισοδημάτων, ψηφίζοντας τη διάταξη που ορίζει ρητά ότι δεν υπάρχει ενδεχόμενο μείωσης; Διάταξη, που αποτελεί παρέμβαση της ίδιας της Υπουργού μας -και συγχαρητήρια- της Υπουργού Εργασίας κ. Νίκης Κεραμέως.

Θέλει να συμβάλει στην αύξηση της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα, εκεί που στοχεύει ο προτεινόμενος τύπος διαμόρφωσης του κατώτατου μισθού, συνδυαστικά με την αύξηση της παραγωγικότητας και των πραγματικών μισθών στην οικονομία;

Θέλει στο πεδίο συλλογικών διαπραγματεύσεων και συμβάσεων να οριστεί ένα σχέδιο δράσης, που θα προκύψει μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους;

Να μας πει με σαφήνεια αν θέλει να προστατέψει και τους δημοσίου υπαλλήλους από τον πληθωρισμό. Από το 2026 τα βασικά μισθολογικά κλιμάκια στο δημόσιο θα προσαυξάνονται ισόποσα και αυτόματα, όπως θα έχουν διαμορφωθεί στις 31-12-2025, σύμφωνα με την εκάστοτε αύξηση του κατώτατου μισθού στον ιδιωτικό τομέα. Αν θέλει ο υπολογισμός του κατώτατου μισθού να γίνεται με μαθηματικό τύπο, που προτάθηκε από επιτροπή εμπειρογνομόνων και στηρίζεται στους ειδικούς δείκτες που θα δημιουργήσει η ΕΛΣΤΑΤ. Αν θέλει, δηλαδή, να μην χωρούν πολιτικές παρεμβάσεις στον καθορισμό του κατώτατου μισθού, αλλά αυτός να αναπροσαρμόζεται με διαφάνεια και αντικειμενικότητα.

Σας λέω ειλικρινά ότι μου φαίνεται παράδοξο σε μια χώρα της δυτικής Ευρώπης να ορίζεται ο βασικός μισθός με τέτοιους τρόπους. Να μας πει αν θέλει τη σύνδεση του κατώτατου μισθού με τα πραγματικά οικονομικά δεδομένα της χώρας μας και την οικονομική διατηρησιμότητα του συστήματος. Αν θέλει να εξασφαλίσει την απασχόληση σε βάθος χρόνου. Αν θέλει την τήρηση της νομοθεσίας να την ελέγχει η Επιθεώρηση Εργασίας και να επιβάλει αυστηρά πρόστιμα σε εργοδότες που δεν καταβάλλουν τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό. Αν θέλει να προσληφθούν χίλια άτομα ΑΜΕΑ στο δημόσιο, όπως προβλέπει το πρόγραμμα της Κυβέρνησης. Αν θέλει να διπλασιαστούν οι γιατροί στις επι-

τροπές ΚΕΠΑ. Αν θέλει να υπάρχει ψηφιακή κάρτα εργασίας και να διασφαλίζει την τήρηση του ωραρίου.

Τα θέλετε όλα αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι; Γιατί αν η Κυβέρνηση μας εφαρμόζε αυτά που κατά καιρούς διατείνεστε, δεν θα προχωρούσαμε ούτε βήμα. Θα ήμασταν καθηλωμένοι στο παρελθόν, στη στασιμότητα και στη μιζέρια, σε καταστάσεις δηλαδή που μας οδήγησαν στη χρεοκοπία, που δημιούργησαν παθολογίες, σε brain drain και γενικώς σε εποχές που όλοι ευχόμαστε να μην ξανάρθουν.

Αντιθέτως, εμείς μεταρρυθμίζουμε τη χώρα. Νομοθετούμε με κριτήρια του παρόντος και του μέλλοντος. Οι παρεμβάσεις εκσυγχρονίζουν, προσαρμόζονται στα δεδομένα που προκύπτουν, δημιουργούν ευκαιρίες, εργασιακή ασφάλεια και εμπιστοσύνη στη νέα γενιά που παραμένει και δημιουργεί πια και πάλι στη χώρα μας και δεν οπεύδει να βρει καταφύγιο στο εξωτερικό. Νομοθετούμε ώστε να συγκλίνουμε με την Ευρώπη και να είμαστε ίσοι μεταξύ ίσων. Τα εργασιακά ζητήματα η ανεπτυγμένη Ευρώπη, στην οποία όλοι θέλουμε να ανήκουμε -και σωστά- τα έχει λύσει μέσα από θεσμούς δημοκρατικούς, θεσμούς αξιοκρατικά και με μοντέλα μαθηματικά που δεν επιδέχονται καμία παρέμβαση ή αμφισβήτηση, με διαδικασίες στις οποίες φυσικά καταθέτουν τις απόψεις τους όλοι οι κοινωνικοί εταίροι, αυτόνοτητα συνοδευόμενες με την αναγκαία οικονομική τεκμηρίωση, αξιοποιώντας όλα τα έγκυρα στατιστικά δεδομένα που είναι διαθέσιμα κάθε έτος. Όλα αυτά δηλαδή που ενσωματώνουμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν περάσει οι εποχές που είχε απήχηση η προπαγάνδα ότι η Νέα Δημοκρατία είναι το κόμμα του κεφαλαίου, που δεν ενδιαφέρεται για τα δικαιώματα και τις συνθήκες εργασίας των εργαζομένων. Η Νέα Δημοκρατία είναι μεγάλη, πλατιά, λαϊκή, δημοκρατική παράταξη και δεν είναι καθόλου τυχαίο που μετράει πενήντα χρόνια ζωής, που την επέλεξε με συντριπτικό ποσοστό ο ελληνικός λαός και όχι μόνο στις γειτονιές του κεφαλαίου. Την επέλεξε και στις λαϊκές συνοικίες της Αθήνας, στις λαϊκές περιοχές όλης της επικράτειας, σε πόλεις και χωριά. Ούτε και αυτό ήταν τυχαίο επίσης. Έγινε γιατί ξέρουν οι συμπολίτες μας ότι αγωνιζόμαστε για την καλύτερη διαβίωση τους, για την αξιοπρέπεια της χώρας μας και την ασφάλεια της πατρίδας μας.

Προπαγάνδα και fake news, ευτυχώς, δεν αγγίζουν τους εργαζόμενους. Οι ίδιοι ξέρουν την καθημερινότητα, τα θέματα που τους απασχολούν και φυσικά τα οφέλη που προκύπτουν από τις νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης Μητσοτάκη. Και αυτοί είναι που αποφασίζουν. Εκτός αν θεωρείτε ότι εσείς, ως αυτοκλήτοι πολιτικοί τους προστάτες, τα ξέρετε καλύτερα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενη ομιλήτρια είναι η κ. Έφη Αχτσιόγλου, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Αριστεράς.

ΕΥΤΥΧΙΑ (ΕΦΗ) ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η συζήτηση σήμερα στην Ολομέλεια αφορά ένα κορυφαίο θέμα για τον κόσμο της εργασίας, τον τρόπο καθορισμού του κατώτατου μισθού και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Το θέμα αυτό, το πεδίο ουσιαστικά του συλλογικού Εργατικού Δικαίου, βρίσκεται στο επίκεντρο εκτεταμένων αλλαγών και πολιτικών και κοινωνικών συγκρούσεων εδώ και πάνω από μια δεκαετία και όχι τυχαία. Το συλλογικό εργατικό αποτέλεσε το πλέον χαρακτηριστικό πεδίο στο οποίο επικέντρωσαν οι λεγόμενες «διάρθρωτικές αλλαγές» του δεύτερου μνημονίου. Το δεύτερο μνημόνιο ήταν το 2012.

Η οικονομική ανάλυση, αυτό που εκπονήθηκε τότε δηλαδή κυρίως, κυρίαρχα από την τρόικα, αλλά ενσωματώθηκε απολύτως και από τη συγκυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ έλεγε το εξής: Έλεγε ότι το δήθεν πρόβλημα ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας θα πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσω της λεγόμενης εσωτερικής υποτίμησης, δηλαδή πρακτικά της μείωσης του κόστους εργασίας, κυρίως της μείωσης των μισθών των εργαζομένων, αλλά και της εν γένει υποβάθμισης των εργασιακών δικαιωμάτων που μπορούσαν να οδηγήσουν σε αυξήσεις μισθών.

Αυτή η λογική είχε από πίσω της μια παραδοχή ότι ήταν το επίπεδο των μισθών ο καθοριστικός παράγοντας για την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Αυτή η παραδοχή ήταν εντελώς εσφαλμένη. Πρώτον, διότι στην πραγματικότητα το μοναδικό κόστος εργασίας, το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, πριν το 2012 επί μια πεντηκονταετία έβαινε μειούμενο. Άρα δεν είχε καμία σχέση ότι εδώ έχουμε μια αύξηση του μοναδικού κόστους εργασίας και αυτό έχει οδηγήσει τη χώρα μας σε προβλήματα. Και δεύτερον, διότι ήταν η κρίση χρέους αυτή που στην πραγματικότητα μείωνε την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Επομένως, η κυρίαρχη αφήγηση, κυρίαρχη από την τρόικα, αλλά κυρίαρχη και από τη συγκυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας - ΠΑΣΟΚ τότε, μιλούσε για μία σχέση αιτιακή ανάμεσα στο κόστος εργασίας και στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας που ήταν εντελώς ψευδής και διαψευδόταν και από όλα, ακόμη και τα πλέον στοιχειώδη στοιχεία που έβρισκε κανείς και στις ευρωπαϊκές πηγές και στις διεθνείς πηγές. Το πιο ενδιαφέρον ήταν ότι επιδείχθηκε τέτοια εμμονή στη μείωση του κόστους εργασίας σαν η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας να αφορά μόνο το κόστος παραγωγής, ενώ στην πραγματικότητα είναι ένας πολυσύνθετος δείκτης που μία μόνο του παράμετρος είναι το κόστος παραγωγής και αυτή μάλλον η μικρότερη και σαν το κόστος παραγωγής να αφορά μόνο το κόστος το εργατικό, ενώ στην πραγματικότητα είναι πάλι μια σύνθετη παράμετρος, το μικρότερο μέρος της οποίας είναι το εργατικό κόστος. Στην πραγματικότητα επρόκειτο για μια καθαρή ιδεολογία, για μια καθαρή εμμονή.

Ακολουθώντας αυτή τη λογική η τρόικα τότε, αλλά και η συγκυβέρνηση, επέμεναν ότι έπρεπε η ισχύουσα εργατική νομοθεσία να αναθεωρηθεί, να αναμορφωθεί, προκειμένου να πάσουν να αποτελούν το εμπόδιο στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Αυτό έλεγαν. Οι εργασιακές σχέσεις επιδιώχθηκε να είναι όσο το δυνατόν πιο αποκεντρωμένες, δηλαδή να μην είναι συλλογικές, να μην είναι σε κλαδικό επίπεδο, να είναι όσο το δυνατόν πιο αρρύθμιστες, ιδανικά στο ατομικό επίπεδο ή στο επίπεδο της επιχείρησης και ακόμη και τότε να μην καλύπτουν τα πλήρη δικαιώματα και η μονιμότητα όλους τους εργαζόμενους, αλλά κάποιες ομάδες προνομιούχων εργαζομένων.

Αυτή η αντίληψη, η εμπέδωση αυτής της αντίληψης, αυτής της κυρίαρχης θέσης τότε, οδήγησε στη γνωστή πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου του 2012 η οποία επέβαλε τη μείωση του κατώτατου μισθού με νόμο κατά 22%, τη δημιουργία του υποκατώτατου μισθού για τους νέους που ήταν μειωμένος δηλαδή ο κατώτατος μισθός κατά 32% για τους νέους εργαζόμενους. Αυτό το είχε κάνει η συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ - Νέας Δημοκρατίας. Έχει σημασία.

Πριν από αυτό, όμως, το 2011 είχαν δοθεί τα χτυπήματα τα χειρουργικά σε όλο το σύστημα των συλλογικών διαπραγματεύσεων της χώρας. Δηλαδή πού; Στα βασικά θεμέλια: Η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης, δηλαδή τότε μόνο μία επιχειρησιακή σύμβαση να υπερισχύει εάν προβλέπει θετικότερους όρους για έναν εργαζόμενο απ' ό,τι η κλαδική. Αυτό λέει η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης. Αυτό το χτύπησε το 2011, το ακύρωσε δηλαδή. Το δεύτερο χτύπημα ήταν η επεκτασιμότητα, να μην μπορεί να επεκταθεί μια κλαδική συλλογική σύμβαση και να είναι γενικώς υποχρεωτική για όλους τους εργαζόμενους ενός κλάδου. Το χτύπησε κι αυτό το 2011. Και το δικαίωμα μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία, δηλαδή να μην μπορούν οι εργαζόμενοι όταν δεν δέχεται ο εργοδότης διαπραγματεύσεις να πάνε μόνοι τους στη διαιτησία και να διεκδικήσουν μια συλλογική συμφωνία. Κι αυτό χτυπήθηκε επίσης με τον νόμο του 2011.

Άρα, είχαμε χειρουργικά χτυπήματα διάλυσης του συστήματος και μείωση με νόμο των μισθών. Πού οδήγησαν αυτά, που υποτίθεται θα έφερναν τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, την πτώση της ανεργίας κ.λπ.; Οδήγησαν στο απόλυτο χάος. Η ανεργία εκτινάχθηκε στο 28%. Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις δεν αποκεντρώθηκαν. Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις σταμάτησαν να αποτελούν πραγματικότητα για τη χώρα. Δεν υπήρχαν συλλογικές συμβάσεις μετά το 2012. Και στην πραγματικότητα εκτινάχθηκε και η φτώχεια. Όλοι οι δείκτες

της φτώχειας τότε εκτινάχθηκαν, ακριβώς διότι έλειπαν αυτά τα συστήματα.

Από το 2015 και μετά δόθηκε μια πραγματική μάχη σε όλα τα επίπεδα για την αποκατάσταση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας ακριβώς γιατί η τότε κυβέρνηση επέμενε στη σημασία τους.

Ήταν μια πάρα πολύ δύσκολη μάχη, συνάντησε τρομακτικούς εκβιασμούς από την πλευρά της τρόικα, όχι μόνο του ΔΝΤ και από την πλευρά των ευρωπαϊκών θεσμών, για μη εκταμίευση της δόσης, για πτώχευση της χώρας αν διανοούμεσαν να επαναφέρουμε τις συλλογικές συμβάσεις, τρομακτικές αντιστάσεις από εγχώρια κέντρα, κυρίως από το ΣΕΒ, ο οποίος βρισκόταν σε διαρκή επικοινωνία με την τρόικα για να έρχονται οι επιθυμίες του ως αιτήματα των θεσμών. Τελικά, με επιμονή της τότε Κυβέρνησης, εμού ως Υπουργού Εργασίας, αλλά και του τότε Πρωθυπουργού της χώρας, αναλήφθηκε μία πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία, να θέσουμε το ζήτημα αυτό, το ότι δηλαδή η Ελλάδα αποτελούσε εξαίρεση από αυτό που η Ευρώπη απαιτούσε ως ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο, να θέσουμε το ζήτημα αυτό στον πυρήνα του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου. Πήραμε μία πολύ μεγάλη πρωτοβουλία. Υπήρχε στήριξη από μεγάλα ευρωπαϊκά συνδικάτα, κυρίως από τη IG Metall, το μεγάλο γερμανικό συνδικάτο, αξίζει να το αναφέρω. Όλα αυτά κατέληξαν στο να αποκατασταθούν οι βασικές αρχές των συλλογικών διαπραγματεύσεων, δηλαδή αυτά που ανέφερα, ευνοϊκότερη ρύθμιση, επεκτασιμότητα, μονομερής προσφυγή στη διαιτησία, μόλις τον Αύγουστο του 2018. Δεν αποκαταστάθηκε η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση, δεν καταφέραμε αυτό να το αποκαταστήσουμε. Κάναμε όμως μια αύξηση του κατώτατου μισθού σημαντική 11%, κατάρχησαν του κατώτατου μισθού, όχι ως αποτέλεσμα αλγορίθμου, όπως μας κατηγορεί το ΚΚΕ, αλλά ως αποτέλεσμα πολιτικής βούλησης και απολύτως ενάντια σε αυτό που επιθυμούσε και η Κομισιόν και ο ΣΕΒ και ήταν μια αύξηση της τάξης του 1%. Αύτα συνέβησαν τότε.

Δόθηκε λοιπόν μια ανάσα. Φάνηκε μάλλον, ότι δίνεται μια ανάσα τότε το 2018 για να ξανασταθεί το σύστημα στα πόδια του και άρχισαν πραγματικά να αυξάνεται πάλι ο αριθμός των συλλογικών συμβάσεων, δη των κλαδικών που είναι το βασικό. Έμελλε να κρατήσει πολύ λίγο αυτή η ανάσα.

Θα σας διαβάσω όμως ένα απόσπασμα της ομιλίας του κ. Μητσοτάκη, το 2018. Επικεφαλής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης τότε ο κ. Μητσοτάκης, ομιλία στο ΣΕΒ. Λέει: «Εμείς γνωρίζουμε από πού ερχόμαστε και που δεν θέλουμε να επιστρέψουμε. Έχουμε κατανοήσει πλήρως τις παρενέργειες που προκαλούσε στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας ο προβληματικός συνδυασμός τριών παραγόντων: της επεκτασιμότητας των συλλογικών συμβάσεων, της δυνατότητας μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία και της αρχής της υπερίσχυσης των κλαδικών συμβάσεων έναντι των επιχειρησιακών. Είμαστε αποφασισμένοι να μην επιστρέψουμε αυτές οι ρυθμίσεις να αναβιώσουν».

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο κ. Μητσοτάκης ήδη από το 2018 ως Αξιωματική Αντιπολίτευση συμπεκνώνει απολύτως αυτή την ιδεολογία που οδήγησε στη διάλυση του συστήματος των συλλογικών διαπραγματεύσεων και στη διάλυση του πλαισίου των εργασιακών σχέσεων στην Ελλάδα.

Γιατί το λέω αυτό; Γιατί αυτή είναι η ιδεολογική αρχή, το νήμα που συνέχει όλες τις ενέργειες και τις πράξεις και της Κυβέρνησης μετά. Αυτή είναι η βασική πεποίθηση που καταλαμβάνει τη Νέα Δημοκρατία στις ενέργειές της. Άρα ας αφήσουμε την υποκρισία περί σημασίας των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Ο κ. Μητσοτάκης τότε δεν είπε απλώς τι πίστευε, είπε και προανήγγειλε και τι επρόκειτο να κάνει η Κυβέρνηση μετά. Και πράγματι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αναλαμβάνει το καλοκαίρι του 2019, Οκτώβρη του 2019 χτυπάει στα τρία σημεία που ορίζουν το σύστημα των συλλογικών διαπραγματεύσεων της χώρας. Ακυρώνει επί της ουσίας την αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης, ακυρώνει την επεκτασιμότητα, ακυρώνει το δικαίωμα μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία. Λέει ότι μπορούν να προσφεύγουν μόνο αν συμφωνούν και τα δύο μέρη. Άρα δίνει τη χαρακτηριστική βολή σε όλο το σύστημα.

Ποια πραγματικότητα διαμορφώθηκε μετά από αυτό; Ο κ. Χρη-

στίδης να ξαναδεί τα νούμερά του, η Ελλάδα το 2018 είχε τριάντα εννέα ενεργές κλαδικές συλλογικές συμβάσεις, το 2024 έχει δεκαεπτά κλαδικές συλλογικές συμβάσεις. Επί της γενικής εικόνας η Ελλάδα σήμερα δεν έχει λειτουργικό σύστημα συλλογικών διαπραγματεύσεων, δεν έχει. Ένα πολύ μικρό ποσοστό των εργαζομένων καλύπτονται και καλύπτονται κυρίως από επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις. Οι επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις σε έναν οικονομικό σχηματισμό όπως της Ελλάδας δεν είναι στην πραγματικότητα συμφωνίες εργοδοτών-εργαζομένων. Η Ελλάδα έχει επιχειρήσεις πάνω από 90% που είναι μέχρι εννέα εργαζόμενους, δεν μπορεί να γίνει πραγματική διαπραγμάτευση εργοδότη-εργαζόμενου όταν μιλάμε για δύο εργαζόμενους, έναν εργοδότη, για μια οικογενειακή επιχείρηση, για μια πολύ μικρή επιχείρηση. Δεν τίθεται ζήτημα διαπραγμάτευσης ούτε ζήτημα συλλογικής συμφωνίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κυρία Πρόεδρε, θα κάνω χρήση και της δευτερολογίας μου.

Εκεί στην πραγματικότητα έχουμε μονομερή επιβολή. Αν θέλουμε να μιλάμε για συλλογικές συμβάσεις στην Ελλάδα, αυτό που έχει νόημα είναι οι κλαδικές συλλογικές συμβάσεις. Στην Ελλάδα λοιπόν, επειδή δεν υπάρχουν αυτές, γι' αυτό έχουμε οδηγηθεί στο να έχουμε έναν πάρα πολύ χαμηλό μέσο μισθό. Τα στοιχεία είναι εκεί. Ο μέσος μισθός στην Ελλάδα, ο πραγματικός μέσος μισθός είναι ο τρίτος χειρότερος στον ΟΟΣΑ, ο χειρότερος στις ευρωπαϊκές χώρες, το κατώτερο πραγματικό ωρομίσθιο μέσα σε όλη την Ευρώπη. Γιατί; Διότι δεν υπάρχει το σύστημα αυτό. Δεν έχουν διαπραγματευτικό δικαίωμα οι εργαζόμενοι και έχουμε και πολύ κακούς όρους εργασίας με την Ελλάδα να είναι πρώτη στον χρόνο εργασίας, στο πόσο πολύ δουλεύουν οι εργαζόμενοι και έχουν και αυτόν τον εντελώς αδύναμο μισθό.

Άρα η Ελλάδα ήταν την περίοδο της χρηματοπιστωτικής κρίσης μια χώρα φτωχών ανέργων. Σήμερα είναι μια χώρα φτωχών εργαζομένων. Και σήμερα έρχεται η Κυβέρνηση να νομοθετήσει το σύστημα του καθορισμού του κατώτατου μισθού, ενσωματώνοντας υποτίθεται την οδηγία του 2022.

Τι λέει η Κυβέρνηση και τι πραγματικά κάνει; Λέει ότι με το νομοσχέδιο επιτυγχάνεται κατοχύρωση επαρκών κατώτατων μισθών και ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης για τους εργαζόμενους. Η αλήθεια είναι ότι ο μηχανισμός που εισάγει το νομοσχέδιο δεν κατοχυρώνει επουδενί αξιοπρεπή και επαρκή κατώτατο μισθό. Κλειδώνει ουσιαστικά τον μισθό σε εντελώς ανεπαρκή επίπεδα όπως είναι και σήμερα ανεπαρκή τα επίπεδα -ελέχθη πολλές φορές από τους προηγούμενους ομιλητές το επίπεδο της φτώχειας στους εργαζόμενους με τον κατώτατο μισθό-, δεν λαμβάνει υπ' όψιν ούτε τα ελάχιστα υποχρεωτικά κριτήρια που θέτει η οδηγία, παραδείγματος χάριν γενικό επίπεδο και κατανομή μισθών, ρυθμό αύξησης μισθών κ.λπ., αγνοεί πλήρως στοιχεία και δείκτες που αφορούν στο μέγεθος οικονομικής ύστερης των Ελλήνων και της διαβίωσης μεγάλης μερίδας των Ελλήνων κάτω από το όριο της φτώχειας. Επίσης, προβλέπει ότι ανά πάσα στιγμή οποιαδήποτε χρονιά μπορεί και να μην δίνεται απολύτως καμμία αύξηση, δηλαδή να παγώνει ο κατώτατος μισθός. Να παγώνει με πληθωρισμό σημαίνει στην πραγματικότητα πραγματική μείωση του μισθού. Και μάλιστα, το πότε θα παγώνει είναι εξαιρετικά αόριστα διατυπωμένο, ανά πάσα στιγμή μπορεί να συμφωνείται το πάγωμα.

Δεύτερον, λέει η Κυβέρνηση ότι με το νομοσχέδιο τίθεται ένα ελάχιστο κατώφλι προστασίας, το οποίο μπορεί να βελτιώνεται από τους κοινωνικούς ανταγωνιστές. Ψευδές. Ψευδές γιατί δεν μπορεί να υπάρχει Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας δεν ορίζει μισθολογικούς όρους, δεν αλλάζει αυτό, αυτό ισχύει σήμερα, δεν το αλλάζει η Κυβέρνηση. Άρα δεν μπορεί να υπάρξει εθνική γενική η οποία θα βελτιώσει τον κατώτατο μισθό του νόμου.

Τρίτον, η Κυβέρνηση λέει ότι με το νομοσχέδιο προστατεύεται η αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών. Ψευδές. Για την επόμενη τριετία η μεσοσταθμική αύξηση είναι 30 ευρώ τον χρόνο στον κατώτατο μισθό. Αυτό είναι πλαίσιο φτώχειας. Ρωτάτε: γιατί δεν στηρίζετε το δίκτυο προστασίας των 950 ευρώ; Ποιο δίκτυο προστασίας; Τα 950 ευρώ σε τρία χρόνια; Αυτό είναι δίκτυο προστα-

σίας; Τα 950 ευρώ σήμερα δεν μπορούν να καλύψουν ενοίκιο, σουπερμάρκετ, ενέργεια. Άρα για ποιο δίκτυ προστασίας μιλάμε; Αυτό εγώ το βλέπω μόνο ως δίκτυ προστασίας για τα κέρδη, για τα δυσθεώρητα κέρδη που έχουν σωρευτεί σε πολλούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Λέτε: θα ξέρει ο εργαζόμενος προγραμματισμένα τι πρόκειται να γίνει στη ζωή του. Μα τι να ξέρει; Να ξέρει ότι δεν του φτάνουν; Να ξέρει ότι δεν μπορεί να πληρώσει το ενοίκιο του; Θα τον βρει έξω και θα του πείτε σε τρία χρόνια ο μισθός σου θα γίνει 950 ευρώ και θα πει «πάρα πολύ ωραία, θα καλυφθώ»; Ο μόνος που κάνει προγραμματισμό με αυτό είναι η επιχείρηση, ο εργοδότης. Ξέρει τι θα έχει να πληρώσει μετά από τρία χρόνια. Άρα ο προγραμματισμός δεν αφορά την εργατική πλευρά.

Τέταρτον, λέει η Κυβέρνηση ότι με το νομοσχέδιο προωθούνται οι συλλογικές συμβάσεις. Απολύτως ψευδές. Δεν υπάρχει κουβέντα για τις συλλογικές συμβάσεις και μάλιστα εδώ πάει και αντίθετα με το γράμμα και το πνεύμα της οδηγίας η οποία ουσιαστικά λέει ότι είναι οι συλλογικές συμβάσεις αυτές που αποτελούν τον τρόπο για να έχεις έναν επαρκή κατώτατο μισθό.

Πέμπτον, λέει ότι ισχυροποιεί τον κοινωνικό διάλογο. Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων σε όλη τη διαδικασία έχουν διακοσμητικό ρόλο. Απλά εκφράζουν τις απόψεις τους. Πουθενά δεν προβλέπεται ότι η συμφωνία τους είναι υποχρεωτική, η λήψη της γνώμης τους και η σύμφωνη γνώμη τους είναι υποχρεωτική. Πουθενά δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο.

Άρα κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα έχουν πληρώσει ακριβά ιδεοληψίες, εμμονές, αγκυλώσεις, λάθη του ΔΝΤ, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της νεοφιλελεύθερης συναίνεσης της Δεξιάς. Η ουσία του προβλήματος σήμερα, αν θέλετε να μας ακούσετε, είναι η εξής. Οι μισθοί γενικά, και μιλώ για τους μέσους μισθούς, έχουν καθηλωθεί και έχουν συμπιεστεί στο κάτω άκρο της μισθολογικής κλίμακας, γι' αυτό βλέπουμε και τη συσχέτιση που βλέπουμε το πού βρίσκεται η Ελλάδα σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες. Οι μισθοί, δεύτερον, έχουν αυξηθεί με πολύ αργό ρυθμό και έχουν απολέσει αγοραστική δύναμη λόγω του πληθωρισμού, γι' αυτό χρειαζόμαστε λειτουργούσες και ενεργές και ισχυρές κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Τρίτον, ο κατώτατος μισθός δεν καλύπτει σήμερα τις βασικές ανάγκες βιοπορισμού του εργαζόμενου που αντιστοιχούν σε αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Έχουμε φτώχεια στα τέσσερα από τα δέκα νοικοκυριά. Και για να αντιμετωπιστεί η φτώχεια οι μισθοί πρέπει να αυξάνονται περισσότερο και ο κατώτατος μισθός. Αυτό δηλαδή ακριβώς που απαγορεύει η θέσπιση του αλγόριθμου. Πρέπει ο κατώτατος μισθός να αυξάνεται ταχύτερα από τον πληθωρισμό για να αντιμετωπιστεί η φτώχεια. Η φτώχεια δεν οφείλεται πια στην ανεργία. Η φτώχεια οφείλεται στην οικονομική πολιτική που παράγει μαζικά εργαζόμενους φτωχούς αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα.

Εμείς έχουμε μια συγκεκριμένη πρόταση, καταθέσαμε μια συνολική τροπολογία. Η πρόταση αυτή λέει: Ο κατώτατος μισθός πρέπει να ορίζεται με Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Όμως, δεν είναι σωστό να παραδοθεί ο κατώτατος μισθός πετσοκομμένος αυτή τη στιγμή στους εκπροσώπους των εργαζομένων για να τον διαπραγματευτούν. Αυτό θα δημιουργούσε ανταγωνιστικό μειονέκτημα για την εργατική πλευρά στη διαπραγμάτευση. Άρα ο κατώτατος μισθός πρέπει να αποκατασταθεί. Πώς; Τουλάχιστον με την αναπλήρωση της απώλειας του 20% που είχε επισυμβεί το 2012, άρα, να φτάσουμε σήμερα στα 1.000 ευρώ κατώτατο μισθό -κι αυτό είναι μια απάντηση στο τι λες σ' έναν εργαζόμενο σήμερα- και μετά να παραδοθεί στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, να δοθούν 1.000 ευρώ σήμερα αποκαθιστώντας τις απώλειες τουλάχιστον για να έχουν ένα σημείο εκκίνησης για την επόμενη χρονιά με συλλογικές διαπραγματεύσεις σε εθνικό επίπεδο.

Απαραίτητο είναι, και το έχουμε στην τροπολογία και προσπάθησα να το εξηγήσω, η θεμελίωση της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης -δεν έχει νόημα να έχεις κλαδικές, αν μια επιχειρησιακή ή μια ατομική μπορεί να αποκλίνει επί τα χείρω- η επεκτασιμότητα των συλλογικών συμβάσεων και το μονομερές δικαίωμα προσφυγής στη διατηρία για να μπορεί όταν ο εργοδότης λέει «δεν θέλω να κάτσω στο τραπέζι» να έχει ο εργαζόμενος μια δυ-

νατότητα να τον οδηγήσει στον ΟΜΕΔ για να μπορεί να πάρει μια συλλογική σύμβαση. Και πρέπει να αποκατασταθούν και τα εμπόδια, κυρίως ποινικού τύπου, που ετέθησαν στην απεργία το 2021. Διότι δεν μπορείς να προωθήσεις τη συλλογική διαπραγμάτευση, χωρίς πραγματική δυνατότητα προσφυγής σε απεργία.

Αυτά είναι τα ελάχιστα απαραίτητα, πλην βασικά θεμέλια, για να έχεις ένα λειτουργικό σύστημα συλλογικών διαπραγματεύσεων, που είναι προϋπόθεση για να βλέπεις και βελτίωση των μισθών σε όλα τα επίπεδα και καταπολέμηση της φτώχειας και σταδιακή ανάκτηση του μεριδίου της εργασίας στον παραγόμενο πλούτο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστούμε.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω το εξής, το οποίο έχει ενδιαφέρον για όλους: Απόψε η συζήτηση θα ολοκληρωθεί με τον κ. Χρήστο Μπουκώρο με το νούμερο τριάντα της λίστας των ομιλητών. Επίσης, αύριο το πρωί η συνεδρίαση θα συνεχιστεί από τις 10.00'.

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Αριστοτέλης Σπάνιας, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (ΤΕΛΗΣ) ΣΠΑΝΙΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με το οποίο ενσωματώνεται οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και η διαδικασία καθορισμού ενός επαρκούς νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, καθώς επίσης και η αναπροσαρμογή αυτού με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, δημιουργώντας έτσι δίκαιους μισθούς που επιτρέπουν στον εργαζόμενο να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες.

Επίσης, καταρτίζεται σχέδιο δράσης μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ή κατόπιν συμφωνίας τους για ένα έως πέντε έτη με χρονοδιάγραμμα για αύξηση του ποσοστού κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις, με σεβασμό της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων.

Ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το ημερομίσθιο αναπροσαρμόζονται έπειτα από διαβούλευση που διεξάγεται κατ' έτος βάσει συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα συγκεκριμένων στοιχείων το οποίο ανιχνεύει στο σχέδιο νόμου.

Η Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας είναι αρμόδια για τον έλεγχο της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας. Οι οικονομικοί φορείς εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων υποχρεούνται να τηρούν τους μισθούς, όπως και τα συνδikaλιστικά δικαιώματα και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, ενώ σε αντίθετη περίπτωση ακολουθούν διαδικασίες κυρώσεων.

Το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου καθορίζεται από την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, τις προοπτικές για ανάπτυξη βάσει της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας των τιμών, των εισοδημάτων και των μισθών, της απασχόλησης, του ποσοστού της ανεργίας, την αγοραστική δύναμή του, το κόστος διαβίωσης, το γενικό επίπεδο των μισθών, την κατανομή και τον ρυθμό αύξησής τους. Μείωση αυτού δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση. Συστήνεται επιστημονική επιτροπή από τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό. Περιγράφονται αναλυτικά ποιοι απαρτίζουν τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας.

Η επιτροπή διατυπώνει πλήρως τεκμηριωμένη γνώμη για το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, τη συλλογή δεδομένων και την εκπόνηση μελετών και αναλύσεων για την παροχή πληροφοριών στις αρχές. Συστήνεται επιτροπή διαβούλευσης με τριετή θητεία η οποία λειτουργεί στον ΟΜΕΔ. Οι γνώμες των επιτροπών στέλνονται στους Υπουργούς Εργασίας και Εθνικής Οικονομίας, περιγράφονται αναλυτικά τα στάδια της διαπραγμάτευσης και κατόπιν αυτού οι δύο Υπουργοί, μετά τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργικού Συμβουλίου, εκδίδουν κοινή υπουργική απόφαση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κατώτατος μισθός ανέρχεται σήμερα στα 830 ευρώ με ένα ποσοστό αύξησης 28% από το 2019, με στόχο τα 950 ευρώ το 2027, μια σωρευτική αύξηση της τάξεως του 46%.

Η αύξηση του κατώτατου μισθού συνοδεύεται από μείωση του μισθολογικού κόστους, για τις επιχειρήσεις, που -μέσω της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών- δίνουν τα κίνητρα για επενδύσεις και προσλήψεις.

Οι ασφαλιστικές εισφορές έχουν μειωθεί 4,4 ποσοστιαίες μονάδες από το 2019. Για το 2025 προβλέπεται μία ποσοστιαία μονάδα και μισή ποσοστιαία μονάδα για το 2027.

Από το 2026 οι βασικοί μισθοί των μισθολογικών κλιμακίων του προσωπικού του δημοσίου τομέα, όπως θα έχουν διαμορφωθεί από 31-12-2025, προσαυξάνονται ισόποσα, με την εκάστοτε ονομαστική αύξηση του κατώτατου μισθού, κατά τον χρόνο υλοποίησης αυτής. Ειδικά, για το 2025, η προσαύξηση καταβάλλεται απομειωμένη, κατά την υφιστάμενη στις 31-12-2024 διαφορά μεταξύ του βασικού μισθού. Η προσαύξηση δεν συμψηφίζεται με ταχόν καταβαλλόμενη προσωπική διαφορά.

Τα κράτη-μέλη καλούνται να καθορίσουν σαφή κριτήρια και αντικειμενικές διαδικασίες για τον καθορισμό και την επικαιροποίηση των νόμιμων κατώτατων μισθών με τη δυνατότητα εφαρμογής μηχανισμού αυτόματης αναπροσαρμογής.

Τα κράτη-μέλη με το 80% κάλυψης συλλογικών συμβάσεων, υποχρεούνται να εκπονήσουν σχέδιο δράσης για να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Η χώρα μας σταδιακά μεταβαίνει σε ένα νέο σύστημα καθορισμού του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, μέσω μαθηματικού τύπου, με παραμέτρους τον πληθωρισμό και την παραγωγικότητα της οικονομίας.

Όσοι πληρώνονται με τον κατώτατο μισθό, κρατούν την αγοραστική τους δύναμη και αυξάνεται, αν αυξάνεται ο πληθωρισμός, και η παραγωγικότητα της οικονομίας.

Το ύψος του κατώτατου μισθού συνδέεται με την πραγματική οικονομία, βασισμένος σε δεδομένα της ΕΛΣΤΑΤ, εξασφαλίζοντας τη διαφάνεια και την εμπιστοσύνη στο σύστημα.

Ο δημόσιος τομέας συμπεριλαμβάνεται για πρώτη φορά. Έτσι, και οι δημόσιοι υπάλληλοι προστατεύονται από τον κατώτατο μισθό. Αναβαθμίζεται ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις έκτακτων συνθηκών και σοβαρών προβλημάτων της οικονομίας.

Ο νέος μηχανισμός αυτόματης αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού θα ισχύει από το 2028. Για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού για το 2025, το 2026 και το 2027 θεσπίζεται μια μεταβατική διαδικασία με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και της ΑΔΕΔΥ, οι οποίοι θα συμμετέχουν στην Επιτροπή Διαβούλευσης, που θα διατυπώνει γνώμη με θεσμικό και ενιαίο τρόπο για την αύξηση του κατώτατου μισθού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βασική προτεραιότητα της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι η βελτίωση των αποδοχών των εργαζομένων, η ενίσχυση της αγοραστικής τους δύναμης και των συλλογικών διαπραγματεύσεων, φτάνοντας έτσι στην κατοχύρωση κατώτατων μισθών ικανών να προσφέρουν ένα επαρκές επίπεδο διαβίωσης για τους εργαζόμενους, δημιουργώντας έτσι μια μακροοικονομική ισορροπία, αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, βασικό συστατικό μιας ισχυρής ανάπτυξης, μιας ισχυρής Ελλάδος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει τώρα η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σεβαστή Βολουδάκη.

ΣΕΒΑΣΤΗ (ΣΕΒΗ) ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ιστορία παίζει περίεργα παιχνίδια. Πριν από μερικά χρόνια η ελληνική οικονομία ήταν το παράδειγμα προς αποφυγήν και με τη βοήθεια πολιτικών που είχαν αυταπάτες ήταν αφορμή για δυσμενή σχόλια σε βάρος της χώρας μας και κυρίως με δυσβάσταχτο κόστος για όλους εμάς τους πολίτες.

Σήμερα, η εικόνα αυτή έχει αλλάξει πλήρως. Εμείς αποτελούμε το θετικό υπόδειγμα, το παράδειγμα προς μίμηση για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική σταθερότητα. Εδώ βρισκόμαστε σήμερα, σε μια εποχή με απρόβλεπτες και εξωγενείς οικονομικές προκλήσεις, όπου οι ανάγκες των πολιτών αυξάνονται, συζητάμε για ένα θεμελιώδες ζήτημα, που επηρεάζει τη ζωή εκατομμυρίων

συμπολιτών μας, τον κατώτατο μισθό. Η αύξηση και η θωράκιση του κατώτατου μισθού δεν είναι απλώς ένας αριθμός. Είναι δείγμα κοινωνικής δικαιοσύνης. Είναι το ελάχιστο που οφείλουμε στους πιο αδύναμους.

Με το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου ενσωματώνεται στο Εθνικό μας Δίκαιο η οδηγία 2041/2022 για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η οδηγία αυτή έχει ως σκοπό τη διασφάλιση των νόμιμων κατώτατων μισθών με περαιτέρω στόχο την αξιοπρεπή διαβίωση και την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Μιλάμε για διαπραγματεύσεις που θα πραγματοποιούνται μέσω της σύναψης συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Ειδικότερα, ορίζεται ότι ο νομοθετικά κατοχυρωμένος κατώτατος μισθός αναπροσαρμόζεται ανά έτος βάσει ενός αλγόριθμου, ο οποίος εξαρτάται από το ετήσιο ποσοστό της μεταβολής του δείκτη τιμών καταναλωτή και το ετήσιο ποσοστό μεταβολής της αγοραστικής δύναμης του γενικού δείκτη μισθών. Με απλά λόγια ο κατώτατος μισθός από το 2028 και για κάθε έτος θα ορίζεται κατόπιν ευρείας διαβούλευσης με τους κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς και θα εξαρτάται από τον πληθωρισμό, την αγοραστική δύναμη του καταναλωτή λαμβάνοντας μάλιστα υπ' όψιν το χαμηλότερο 20% της εισοδηματικής κλίμακας των νοικοκυριών.

Προβλέπεται ρητά ότι ο κατώτατος μισθός δεν μπορεί να μειωθεί. Μάλιστα, σε περιπτώσεις έκτακτων συνθηκών και σοβαρών οικονομικών προβλημάτων ο μηχανισμός μπορεί να παρεκκλίνει από τον αυτόματο μαθηματικό τύπο. Τότε ο κατώτατος μισθός θα καθορίζεται μέσω διαβούλευσης, αλλά η μείωσή του θα παραμένει απαγορευμένη. Με τον τρόπο αυτό θα προστατεύονται πιο αποτελεσματικά τα συμφέροντα των οικονομικά ασθενέστερων, αφού αυτός ο ψηφιακός υπολογισμός θα είναι πλήρως ανταποκρινόμενος στα τρέχοντα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα. Μάλιστα, διασφαλίζεται και η διαφάνεια μέσω της χρήσης των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ, στοιχεία δημόσια πραγματικά που δεν αμφισβητούνται.

Καινοτομία της νομοθετικής πρωτοβουλίας αποτελεί αφενός η διασφάλιση της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στον καθορισμό και την επικαιροποίηση του κατώτατου μισθού, ώστε να πετύχουμε τη βέλτιστη ρεαλιστική προσέγγιση με σκοπό την προστασία των εργαζομένων και αφετέρου την επίτευξη ενός σταθερού εργασιακού περιβάλλοντος.

Θα ήθελα να τονίσω ότι αυτή η νομοθετική κατοχύρωση και ευρωπαϊκά του κατώτατου μισθού, πλέον, θα εφαρμόζεται και για τους μισθούς του δημόσιου τομέα. Το ύψος του κατώτατου μισθού συνδέεται με πραγματικά οικονομικά μεγέθη, όπως ο πληθωρισμός και η παραγωγικότητα. Ειδικότερα, για τα μεταβατικά έτη 2025-2027 καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του κατώτατου μισθού, που σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερος από τα σήμερα ισχύοντα. Άλλωστε αυτός είναι και ένας από τους μακροπρόθεσμους στόχους της Κυβέρνησης, τον οποίο μεθοδικά πετυχαίνουμε. Από το 2019 μέχρι σήμερα ο κατώτατος μισθός έχει αυξηθεί από τα 650 στα 830 ευρώ και ως το 2027 θα έχει φτάσει τα 950 ευρώ.

Αναφορικά δε με τους μισθούς του δημοσίου, πέραν του ότι για πρώτη φορά εντάσσονται στην προστασία του νομοθετικά κατοχυρωμένου κατώτατου μισθού, από το 2026 θα προσαυξάνονται ισόποσα και αυτόματα σύμφωνα και με την αντίστοιχη αύξηση που θα ισχύει για τον ιδιωτικό τομέα.

Όλα τα παραπάνω μέτρα και δράσεις εξετάζονται και αξιολογούνται ανά διετία με την υποβολή σχετικής έκθεσης, που θα γίνεται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ο δεύτερος στόχος της οδηγίας και της ενσωμάτωσής αυτής στο εθνικό μας δίκαιο είναι η προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, η οποία επαναλαμβάνω ότι θα γίνεται έχοντας κατοχυρώσει νομοθετικά τον κατώτατο μισθό. Προβλέπεται σχετικό σχέδιο δράσης κατόπιν διαβούλευσης με τους κοινωνικούς φορείς και ισχύει από ένα έως πέντε έτη, ώστε να πετύχουμε τον ευρωπαϊκό στόχο της αύξησης του ποσοστού κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις. Προστατεύουμε το δικαίωμα συλλογικής διαπραγματεύσεως, θέτοντας τα ελάχιστα νόμιμα όρια με σαφές χρονοδιάγραμμα, αξιολόγηση και επικαιροποίηση των δράσεών μας.

Στόχος της Κυβέρνησης είναι να θωρακιστούν απέναντι στην ακρίβεια οι πιο ευάλωτοι συμπολίτες μας, ενώ όσο αυξάνεται η παραγωγικότητα της οικονομίας, τόσο θα αυξάνεται και ο κατώτατος μισθός, διασφαλίζοντας ότι η ανάπτυξη και τα κέρδη των επιχειρήσεων θα αντανakλώνται στους μισθούς των εργαζομένων.

Η Κυβέρνηση με ένα πλέγμα μέτρων, όπως η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, οι συνεχείς μειώσεις φόρων και σήμερα η διασφάλιση της αύξησης του κατώτατου μισθού, στέκεται δίπλα στον πολίτη και σε κάθε εργαζόμενο. Καμία ανάπτυξη, καμία ελπίδα δεν είναι βάσιμη αν δεν μοιράζεται, αν δεν γίνεται κοινωνικό αγαθό για τους πολλούς με έμφαση τους ασθενέστερους, αν δεν γίνεται πολλαπλασιαστές ευημερίας, αν δεν στηρίζεται στην πραγματική αύξηση του εθνικού πλούτου με δράσεις και όχι ψεύτικες υποσχέσεις και καταστροφικές πολιτικές. Αυτό σημαίνει κοινωνική πολιτική, να είμαστε στο πλάι των πολλών. Και αυτό τον δρόμο έχουμε επιλέξει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει ο κ. Νεοκλής Κρητικός, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΝΕΟΚΛΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης φέρνει σήμερα ενώπιόν μας ένα νομοσχέδιο με μείζονα σημασία, το οποίο ενισχύει την κοινωνική συνοχή και την οικονομική σταθερότητα. Είναι ένα νομοθέτημα με αμιγώς κοινωνικό πρόσημο που εξασφαλίζει για κάθε εργαζόμενο μια ασπίδα προστασίας, μία ελάχιστη αμοιβή η οποία θα βγαίνει μόνο αυξανόμενη με ρητή απαγόρευση οποιασδήποτε μείωσης.

Οι κατώτατοι μισθοί δεν είναι απλά ένα οικονομικό μέτρο, αλλά ένας πυλώνας της κοινωνικής μας πολιτικής. Με την ενσωμάτωση της οδηγίας θέτουμε σαφή κριτήρια για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού, ενισχύουμε τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και το δικαίωμα των εργαζομένων να συμμετέχουν ενεργά στον καθορισμό της αμοιβής τους, δημιουργούμε ένα περιβάλλον εργασιακής αξιοπρέπειας που στηρίζει τη σταθερότητα και την κοινωνική συνοχή.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι στα είκοσι δύο από τα είκοσι επτά κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπεται νομοθετικά κατοχυρωμένος κατώτατος μισθός. Η ευρωπαϊκή οδηγία, λοιπόν, που καλούμαστε να ενσωματώσουμε στο Εθνικό Δίκαιο αποσκοπεί στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνεπώς, λοιπόν, μιλάμε για την εισαγωγή ενός σαφούς, διαφανούς, αντικειμενικού και πολυετούς πλαισίου του κατώτατου μισθού χωρίς, βέβαια, εκπλήξεις, ένα σύστημα καθορισμού το οποίο θα διασφαλίζει τη σταθερότητα και την προβλεψιμότητα τόσο για τους εργαζομένους, όσο και για τις επιχειρήσεις. Προβλεψιμότητα για τους εργαζομένους συνεπάγεται και ότι θα μπορούν να κάνουν τον οικογενειακό προγραμματισμό τους, ενώ προβλεψιμότητα για τις επιχειρήσεις ότι θα μπορούν να κάνουν τον επιχειρησιακό σχεδιασμό τους.

Ο καθορισμός του κατώτατου μισθού με βάση αντικειμενικά κριτήρια, όπως ο πληθωρισμός, η παραγωγικότητα και οι συνθήκες της αγοράς εξασφαλίζει ότι οι μισθοί θα είναι δίκαιοι και βιώσιμοι. Σαφές πλεονέκτημα, επίσης η πρόβλεψη ότι ο κατώτατος μισθός επ' ουδενί μπορεί να μειωθεί. Πρόβλεψη νομοθετική, πρόβλεψη ενωσιακή που πηγάζει από το Ενωσιακό Δίκαιο. Να επισημανθεί, επιπλέον, πως για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού, αξιοποιούνται αντικειμενικά οικονομικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ενισχύοντας έτσι τη διαφάνεια της διαδικασίας.

Κατά τη διάρκεια του εκτενούς δημοσίου διαλόγου που αναπτύχθηκε τέθηκε το ακόλουθο ερώτημα. Γιατί νομοθετικά κατοχυρωμένος κατώτατος μισθός και όχι συλλογικές συμβάσεις εργασίας; Χρέος της πολιτείας είναι να καθορίσει μια ασπίδα προστασίας για όλους, να διασφαλίσει αυτό που λέει η οδηγία. Επαρκείς κατώτατοι μισθοί για κάθε εργαζόμενο. Από εκεί και πέρα, φυσικά και οι κοινωνικοί εταίροι είναι ελεύθεροι να συνάψουν συλλογικές συμβάσεις, οι οποίες θα προβλέπουν πιο ευνοϊκούς όρους εργασίας και μακάρι να το δούμε να συμβαίνει.

Εμείς ξεκινήσαμε από τα 650 ευρώ, βρισκόμαστε στα 830 και είμαστε αταλάντευτα προσηλωμένοι στον στόχο έως το 2027, να φτάσει τα 950 ευρώ. Βάσει της οδηγίας αυτής, ο κατώτατος μισθός θα μπορεί μόνο να αυξάνεται. Ο στόχος μας με όλες αυτές τις πρωτοβουλίες, σε συνδυασμό και με τις άλλες φοροελαφρύνσεις, είναι να διευρύνουμε διαρκώς το διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων και γενικότερα όλων των πληθυσμιακών ομάδων.

Κυρίες κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο προβλέπει, επίσης, αναπροσαρμογές των μισθών των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα. Μετά από μια παρατεταμένη περίοδο λιτότητας και δημοσιονομικών περιορισμών, πρέπει να αποκατασταθούν οι μισθολογικές αδικίες που προκλήθηκαν. Με την αναπροσαρμογή των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων, ανταμείβουμε το έργο και την αφοσίωσή τους, βελτιώνουμε την αποδοτικότητα και την παραγωγικότητα του δημοσίου τομέα.

Συνοψίζοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι όλα αυτά καλώς καμωμένα; «Όχι» είναι η απάντηση. Έχει σημειωθεί μία σημαντική πρόοδος; Είναι τα πράγματα καλύτερα από το 2019; Θεωρούμε πως είναι. Δεν μπορεί να ορθώνεται μπροστά μας μονίμως ένας τοίχος αμφισβήτησης, μηδενισμού και ακριτής αμφισβήτησης. Ελάτε να βρούμε ένα μίνιμουμ έστω συναίνεσης πάνω σε θέματα που άπτονται της διασφάλισης της κοινωνικής συνοχής και της βελτίωσης των σχέσεων εργασίας.

Η ενσωμάτωση της οδηγίας για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν είναι μόνο μια υποχρέωση που απορρέει από το κοινοτικό δίκαιο, αλλά και μια ηθική υποχρέωση προς τους εργαζομένους. Το νομοσχέδιο δεν περιορίζεται σε ρυθμιστικές αλλαγές, αλλά έχει άμεσο αντίκτυπο ενισχύοντας τη ζήτηση και την εσωτερική κατανάλωση και συμβάλλοντας στη συνολική ανάπτυξη της οικονομίας μας. Μειώνει τις κοινωνικές ανισότητες και την εργασιακή επισφάλεια. Δημιουργεί συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που καλούνται να προσαρμόσουν τις πολιτικές αμοιβών τους σύμφωνα με τις νέες συνθήκες. Είναι μια πράξη δικαιοσύνης και μια δέσμευση ότι προχωράμε μπροστά, αφήνοντας πίσω τις πρακτικές που υπονόμισαν τους εργαζομένους.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Αθανάσιος Παπαθανάσης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα, αποσκοπεί σε ένα ρυθμιστικό πλαίσιο που θα επηρεάσει θετικά το σύνολο των εργαζομένων. Η αποτελεσματική πρόσβαση στον κατώτατο μισθό και η ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, είναι οι κεντρικοί άξονες της προτεινόμενης μεταρρύθμισης.

Σκοπός και αντικείμενο του νομοσχεδίου, είναι ο νέος τρόπος υπολογισμού του κατώτατου μισθού. Το νομοσχέδιο ενσωματώνει μαθηματική φόρμουλα, η οποία λαμβάνει υπ' όψιν τον πληθωρισμό και την αύξηση της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας. Η προσαρμογή θα γίνεται αυτομάτως από το 2028, εξασφαλίζοντας την επάρκεια και την αγοραστική δύναμη των χαμηλόμισθων εργαζομένων.

Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ενσωματώνει την οδηγία 2022/2041, σχετικά με τους επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πλειοψηφία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης -22 από τις 27- έχουν νομοθετικά κατοχυρωμένο κατώτατο μισθό.

Πρόκειται για νομοθέτημα με αμιγώς κοινωνικό πρόσημο, που εξασφαλίζει για κάθε εργαζόμενο μια ασπίδα προστασίας, η οποία θα βγαίνει μόνο αυξανόμενη, με ρητή απαγόρευση οποιασδήποτε μείωσης και με στόχο την προστασία των εργαζομένων και την αναπτυξιακή ώθηση της παραγωγικότητας της οικονομίας.

Το νομοσχέδιο αυτό έρχεται και χτίζει πάνω στην υφιστάμενη κατάσταση. Ο κατώτατος μισθός ξεκίνησε από τα 650 ευρώ το 2019 και σήμερα είναι στα 830 ευρώ, με στόχο το 2027 να είναι στα 950 ευρώ. Αυτό σηματοδοτεί αύξηση της τάξης του 46% από το 2019 και ταυτόχρονα ο κατώτατος μισθός συμπαράσχει και τον μέσο μισθό από 1.036 ευρώ το 2019, σε 1.500 το 2027.

Εξάλλου και οι ασφαλιστικές φορείς ήταν στο 40,5% και πλέον σήμερα μιλάμε για μείωση κατά πεντέμισι ποσοστιαίες μονάδες και έτσι τονώνουμε έτι περαιτέρω την απασχόληση. Έτσι ενισχύεται περαιτέρω και η υγιής επιχειρηματικότητα. Αν συμπεριλάβουμε και τη μείωση πενήντα φόρων την πρώτη τετραετία, δέκα την περσινή χρονιά και δώδεκα τη φετινή, συνολικά εβδόμηντα δύο φόρων, αντιλαμβανόμαστε την κατεύθυνση που έχουμε ως Κυβέρνηση. Στήριξη των εργαζομένων και αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών.

Η ευρωπαϊκή οδηγία που καλούμαστε να ενσωματώσουμε στο Εθνικό Δίκαιο αποσκοπεί στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έρχεται και θεσπίζει μια ασπίδα προστασίας για όλους τους εργαζόμενους ανεξαιρέτως.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, περιλαμβάνει δύο κύριους άξονες. Ο πρώτος άξονας έχει να κάνει με τα κριτήρια με τις διαδικασίες για τον καθορισμό και την επικαιροποίηση του νόμιμου κατώτατου μισθού. Ο δεύτερος άξονας έχει να κάνει με το πώς μπορούμε να ενισχύσουμε τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Το πρώτο στοιχείο, λοιπόν, είναι ο δείκτης τιμών καταναλωτή για το 20% της χαμηλότερης εισοδηματικής κατηγορίας. Άρα επί της ουσίας, η ακρίβεια όπως αυτή επηρεάζει το καλάθι του χαμηλότερου 20% της εισοδηματικής κατηγορίας της χώρας. Αυτό είναι το πρώτο οικονομικό στοιχείο. Το δεύτερο στοιχείο είναι η μεταβολή του γενικού δείκτη μισθών, δηλαδή το πόσο αυξάνει η παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας. Άρα δύο δείκτες οι οποίοι λαμβάνονται υπ' όψιν.

Να τονίσουμε εδώ ότι για πρώτη φορά προβλέπεται ρητά σε νομοσχέδιο ότι ο κατώτατος μισθός δεν μπορεί να μειώνεται. Οι καινοτομίες, λοιπόν, του νομοσχεδίου είναι τέσσερις. Η πρώτη, ο καθορισμός του κατώτατου μισθού, προκύπτει από αντικειμενικά πραγματικά οικονομικά στοιχεία, εν προκειμένω την ακρίβεια και δη αυτή που αγγίζει το 20% χαμηλότερης εισοδηματικής κατηγορίας και την αύξηση της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας. Με αυτό τον τρόπο, ο στόχος είναι να καλύπτεται ακριβώς ο πληθωρισμός και να διατηρούν οι εργαζόμενοι την αγοραστική τους δύναμη. Ταυτόχρονα, ο εργαζόμενος μπορεί να καρπωθεί τα θετικά της αύξησης της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Καινοτομία δεύτερη: Για πρώτη φορά ο κατώτατος μισθός επεκτείνεται και στον δημόσιο τομέα. Καλύπτει όλους τους εργαζόμενους του δημόσιου τομέα, έτσι ώστε να υπάρχει ένας κατώτατος μισθός για όλους.

Καινοτομία τρίτη είναι η πρόβλεψη ότι ο κατώτατος μισθός δεν μπορεί επουθενί να μειωθεί.

Καινοτομία τέταρτη: Για τον καθορισμό αξιοποιούνται στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, αντικειμενικά, οικονομικά στοιχεία, ενισχύοντας έτσι τη διαφάνεια της διαδικασίας και τη συνολική εμπιστοσύνη στο σύστημα.

Το χρέος της πολιτείας είναι να καθορίσει μια ασπίδα προστασίας για όλους, να διασφαλίσει αυτό που λέει και οδηγία: «Επαρκείς κατώτατοι μισθοί για κάθε εργαζόμενο, για κάθε εργαζόμενη». Από και πάνω, όμως, οι κοινωνικοί εταίροι είναι ελεύθεροι κι έχουν κάθε δυνατότητα να συνάψουν συλλογικές συμβάσεις οι οποίες θα προβλέπουν πιο ευνοϊκούς όρους εργασίας.

Σε αυτό το σημείο να πούμε ότι αν αφήναμε την πρόταση της Κυβέρνησης και υιοθετούσαμε την πρόταση του ΠΑΣΟΚ, δηλαδή ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, θα συνέβαινε το εξής: Ενώ βρισκόμαστε σήμερα στα 950 κατώτερο μισθό, οι εργαζόμενοι θα αναγκάζονταν να διαπραγματευτούν με τους εταίρους, οι οποίοι δηλωμένα επίσημα συμφωνούν σε μάξιμουμ αύξηση μέχρι 800 ευρώ.

Γιατί, λοιπόν, να μην εξασφαλίσουμε για τον μέσο εργαζόμενο υψηλότερο κατώτατο μισθό; Αυτό είναι το ερώτημα. Γιατί το ΠΑΣΟΚ -και να ανοίξω και μια παρένθεση- και όχι μόνο το ΠΑΣΟΚ, αλλά και τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, δεν θέλουν αυτό το δίχτυ ασφαλείας. Τι κακό έχει να υπάρχει αυτό το δίχτυ ασφαλείας;

Έρχομαι και στον ΣΥΡΙΖΑ, που έχει τη γνωστή «στάση ΣΥ-

ΡΙΖΑ». Αμφισβητούν τα πάντα, ακόμα και τα στοιχεία, λέγοντας ότι στην ακρόαση φορέων μόνο μία οργάνωση υπέρ αμφισβητώντας. Αμφισβητούν τα ίδια τα Πρακτικά. Πραγματικά ο ΣΥΡΙΖΑ θα μπορούσε να το κάνει και αυτό αφού δεν υπολόγισε τον ΣΒΕ, τον ΣΕΒ, τον ΣΕΤΕ και βέβαια την ενσωμάτωση παρατηρήσεων της ΓΣΕΕ.

Το νομοσχέδιο ορίζει ρητά ότι δεν μπορεί να μειωθεί κατώτατος μισθός και έρχεστε και λέτε πάλι την ίδια επιχειρηματολογία, ότι δηλαδή με νόμο μπορεί μεταγενέστερα αυτός να αλλάξει. Βεβαίως, αυτό είναι κοινοβουλευτική διαδικασία, αλλά εδώ υπάρχει μια ουσιαστική διαφορά. Εδώ υπάρχει πλέον μια επιταγή Ενωσιακού Δικαίου που λέει ότι δεν επιτρέπεται καμία μείωση κατώτατου μισθού. Για να μην αναφερθώ στο γεγονός ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ως κυβέρνηση, δεν άλλαξε απολύτως τίποτα για όλα αυτά τα οποία καταγγέλλει σήμερα. Τεσσεράμισι χρόνια στην εξουσία της χώρας δεν άλλαξε απολύτως τίποτα σε σχέση με τη διαμόρφωση του κατώτατου μισθού. Αυτό που έκανε ήταν μόνο να επιβαρύνει με δυσβάσταχτους φόρους και ασφαλιστικές εισφορές τη μικρομεσαία τάξη, τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας.

Είπατε, επίσης, ότι η Νέα Δημοκρατία δεν επιθυμεί να υπάρχουν αυξήσεις στους μισθούς και ρωτάω: Η αύξηση του κατώτατου μισθού ήδη κατά 28% προσεχώς και στο τέλος τετραετίας κατά 46%, δεν είναι πραγματική αύξηση; Πόση ήταν επί ΣΥΡΙΖΑ; Μπορεί να μας βρει ο ΣΥΡΙΖΑ άλλα κράτη μέλη που έχουν αυξήσει τον κατώτατο μισθό μέσα σε μια τετραετία κατά 50%. Νομίζω ότι αυτά τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι ο ΣΥΡΙΖΑ συνεχίζει τον κατήφορο τον οποίο έχει επιλέξει και αυτό φαίνεται σε όλα τα δημοσκοπικά στοιχεία που προκύπτουν αυτές τις μέρες.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, προωθεί την εκπόνηση σχεδίου δράσης για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, διασφαλίζοντας ότι οι εργαζόμενοι θα έχουν τον έλεγχο των μισθολογικών τους συνθηκών. Η Κυβέρνηση είχε καταστήσει σαφές ότι πρόθεσή της είναι να ενισχύει τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και να προωθήσει με κάθε τρόπο την αύξηση του ποσοστού κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Η ευρωπαϊκή οδηγία στην οποία ομνύετε, εστιάζει σε δύο κύριους άξονες: Τα κράτη μέλη καλούνται να καθορίσουν σαφή κριτήρια και αντικειμενικές διαδικασίες για τον καθορισμό και την επικαιροποίηση των νόμιμων κατώτατων μισθών με τη δυνατότητα εφαρμογής μηχανισμού αυτόματης αναπροσαρμογής -αυτό ακριβώς κάνει το παρόν νομοσχέδιο- λαμβάνοντας υπόψη αντικειμενικά και διαφανή οικονομικά στοιχεία. Τα κράτη μέλη με ποσοστό κάλυψης από συλλογικές συμβάσεις κάτω του 80% υποχρεούνται να εκπονήσουν σχέδιο δράσης, προκειμένου να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Είναι καθαρή θέση της Κυβέρνησης μας ότι δεν επιθυμεί να επιτρέψει στα προ μνημονίων εποχές, όπου η διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ήταν προσημαστική και με περιορισμένα αποτελέσματα. Αντίστοιχα στοιχεία στην άμεση υλοποίηση τεκμηριωμένων προτάσεων που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της οικονομίας και της κοινωνίας.

Συμπερασματικά η εκτίμησή μου είναι πως το παρόν νομοσχέδιο συνιστά μια σημαντική μεταρρύθμιση που θα ενισχύσει την κοινωνική δικαιοσύνη και θα στηρίξει την ανάπτυξη. Οι κοινωνικοί εταίροι έχουν τη δυνατότητα να εκφράζουν τις απόψεις τους και να συμμετάσχουν ενεργά στη διαδικασία της διαβούλευσης. Ενισχύει την ασφάλεια για τους εργαζόμενους καθώς προβλέπεται ότι ο κατώτατος μισθός δεν μπορεί να μειωθεί. Το ύψος του κατώτατου μισθού συνδέεται με πραγματικά οικονομικά μεγέθη όπως ο πληθωρισμός και η παραγωγικότητα. Βασίζεται σε αντικειμενικά δεδομένα της ΕΛΣΤΑΤ, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την εμπιστοσύνη στο σύστημα. Συμπεριλαμβάνει το δημόσιο τομέα ώστε εφεξής για πρώτη φορά οι δημόσιοι υπάλληλοι να προστατεύονται από τον κατώτατο μισθό και να λαμβάνουν την εκάστοτε ονομαστική αύξηση του κατώτερου μισθού.

Η Κυβέρνηση αποδεικνύει για μια ακόμη φορά την καθημερινή της στήριξη στους εργαζόμενους, στους μισθωτούς, στους συνταξιούχους, στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, ενισχύοντας την ισονομία, την κοινωνική δικαιοσύνη και την ανάπτυξη στη χώρα μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής ο κ. Διονύσιος Ακτύπης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΚΤΥΠΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ερχόμαστε σήμερα στην ολομέλεια προκειμένου να συζητήσουμε και να ψηφίσουμε ένα ακόμα νομοσχέδιο που κινείται στη σωστή κατεύθυνση και το οποίο θέτει στο επίκεντρο τον πολίτη και τις ανάγκες του, που εξασφαλίζει για κάθε εργαζόμενο μια ασπίδα προστασίας, μία ελάχιστη αμοιβή, η οποία θα βαίνει μόνο αυξανόμενη με ρητή απαγόρευση οποιασδήποτε μείωσης και με στόχο την προστασία των εργαζομένων και την αναπτυξιακή ώθηση της παραγωγικότητας και της οικονομίας.

Η αύξηση του κατώτατου μισθού αποτελεί ένα από τα βασικά θέματα της οικονομικής πολιτικής και συνδέεται άμεσα με την κοινωνική δικαιοσύνη, την οικονομική ανάπτυξη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Ήταν μια από τις βασικές μας δεσμεύσεις την οποία, όπως υποσχεθήκαμε, κάναμε και πράξη.

Για να τα πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή, όπως ήδη έχουν αναλυθεί διεξοδικά τόσο ο εισηγητής μας όσο και η Υπουργός, το νομοσχέδιο αυτό έρχεται να χτίσει πάνω στην υφιστάμενη κατάσταση. Όταν αναλάβαμε τη διακυβέρνηση της χώρας το 2019 ο κατώτατος μισθός ξεκίνησε από τα 650 ευρώ, σήμερα είναι στα 830 ευρώ και έχουμε στόχο το 2027 να είμαστε στα 950 ευρώ. Αυτό σηματοδοτεί μία αύξηση 46% από το 2019. Θεωρώ ότι το 46% δεν είναι και καθόλου αμελητέο. Και ταυτόχρονα να μην ξεχνάμε πως ο κατώτατος μισθός συμπαρασύρει και το μέσο μισθό, ο οποίος ήταν στα 1.036 ευρώ το 2019, σήμερα είναι στα 1.252.

Επίσης από την έκθεση του ΟΟΣΑ προκύπτει ξεκάθαρα πως από το 2019 έως το πρώτο τρίμηνο του 2024 ότι η Ελλάδα έχει σημειώσει μία από τις μεγαλύτερες αυξήσεις εισοδημάτων μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ. Σύμφωνα μάλιστα με τα στοιχεία της EUROSTAT η Ελλάδα βρισκόταν το 2023 στο 79% του ευρωπαϊκού μέσου όρου στην πραγματική ατομική κατανάλωση. Ο ρυθμός αύξησης είναι 23,4% και ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 19,4%.

Η Κυβέρνηση λοιπόν της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη μόνο αύξησε τον κατώτατο μισθό, στήριξε τους οικονομικά ασθενέστερους, ενίσχυσε την αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας και συνεχίζει να νομοθετεί και να προστατεύει όλους τους εργαζόμενους. Αυτό είναι ξεκάθαρο και δεν το λέω εγώ, το λένε τα επίσημα διαθέσιμα στοιχεία.

Ας προχωρήσουμε λοιπόν παρακάτω. Τι κάνει σήμερα αυτή η οδηγία που ψηφίζουμε; Έχει ως στόχο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων. Θεσπίζει ένα πλαίσιο για την επάρκεια των κατώτατων μισθών και προάγει τις συλλογικές διαπραγματεύσεις με σεβασμό στον ρόλο των κοινωνικών εταίρων. Η οδηγία εστιάζει σε δύο κύριους άξονες. Τα κράτη μέλη καλούνται να καθορίσουν σαφή κριτήρια και αντικειμενικές διαδικασίες για τον καθορισμό και την επικαιροποίηση των κατώτατων μισθών με τη δυνατότητα εφαρμογής μηχανισμού αυτόματης αναπροσαρμογής. Επίσης προβλέπεται ότι τα κράτη με ποσοστό κάλυψης από συλλογικές συμβάσεις κάτω του 80% υποχρεούνται να εκπονήσουν σχέδιο δράσης, προκειμένου να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Το ζήτημα στην Ελλάδα δεν είναι ότι δεν έχουμε συλλογικές διαπραγματεύσεις, αλλά ότι δεν έχουμε αρκετές. Γι' αυτό ακριβώς και στο νομοσχέδιο προβλέπεται η εκπόνηση σχεδίου δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, για την αύξηση δηλαδή του ποσοστού των εργαζομένων που θα καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας με ένα σαφές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και συγκεκριμένα μέτρα.

Το αρμόδιο Υπουργείο έχει κάνει ξεκάθαρη την πρόθεσή του να ενισχύσει τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και να προωθήσει με κάθε τρόπο την αύξηση του ποσοστού κάλυψης από τις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω πει πολλάκις από αυτό εδώ το βήμα ότι πρέπει να αφήσουμε πίσω μια και καλή τις εποχές της τοξικότητας, της ελαφρότητας και του λαϊκισμού. Τον πλη-

ρώσαμε τον λαϊκισμό τόσο κοινωνικά όσο και οικονομικά. Οι Έλληνες θυσιάσαν πολλά, τα οποία σαφώς δεν θα αφήσουμε να πάνε χαμένα. Πρέπει, λοιπόν, να συνθέσουμε ουσιαστικές και ρεαλιστικές λύσεις για όλα τα μείζονα ζητήματα. Όσο κάποιος θα πετάνε ανέξοδα πυροτεχνήματα, εμείς θα παράγουμε έργο, έργο ουσίας και σημασίας.

Πάμε, όμως, λίγο παρακάτω, επειδή ακούσαμε πολλά. Αυτό που πετυχαίνουμε με το νέο σύστημα είναι πάνω από όλα η προβλεψιμότητα, προβλεψιμότητα τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για τις επιχειρήσεις, για να μπορούν να κάνουν τον προγραμματισμό τους. Άρα για να τα ξεκαθαρίσουμε όλα μιλάμε για ένα σαφές, αντικειμενικό διαφανές σύστημα καθορισμού του κατώτατου μισθού χωρίς εκπλήξεις.

Προχωρούμε έτσι στη σύνδεση του κατώτατου μισθού με τα πραγματικά οικονομικά δεδομένα της χώρας μας. Όλα αυτά τα νέα στοιχεία, τα οποία εισάγει το νομοσχέδιο, θα συμβάλουν στην κατοχύρωση επαρκών κατώτατων μισθών προστατεύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο μακροπρόθεσμα το εισόδημα όλων των εργαζομένων.

Να μην ξεχνάμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ενισχύοντας και αυξάνοντας τον κατώτατο μισθό, θέτουμε τα θεμέλια και για την περαιτέρω ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας καθώς οι εργαζόμενοι, λαμβάνοντας υψηλότερες αμοιβές έχουν και -όπως είναι λογικό- μεγαλύτερη αγοραστική δύναμη.

Κλείνοντας θέλω να υπενθυμίσω για ακόμη μία φορά πως ειδικά για τέτοια σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα θα πρέπει να υπάρχει σοβαρότητα και ειλικρίνεια. Και επειδή οι αριθμοί είναι αμελίκτοι και δεν αποκρύπτουν την πραγματικότητα, η Νέα Δημοκρατία αύξησε μισθούς και συντάξεις, ενίσχυσε την οικονομία, καταπολέμησε τη γραφειοκρατία και φυσικά μείωσε την ανεργία. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα τελευταία έξι χρόνια βλέπουμε μια μείωση της ανεργίας κατά περίπου 50%. Πέσαμε δηλαδή από το 18% στο 9%. Είναι το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας από το 2009 και αυτό το κατάφερε αυτή η Κυβέρνηση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Προφανώς και η κατάσταση δεν είναι η καλύτερη. Θέλουμε και μπορούμε να βελτιωθούμε περαιτέρω. Αλλά μη μας λέτε ότι τα πράγματα τα παρουσιάζουν κάποιοι ότι ήταν και καλύτερα πριν από το 2019. Είστε όλη την ώρα καταστροφολογία, λαϊκισμό και στρέβλωση της πραγματικότητας. Δεν πειράζει, γι' αυτό είμαστε εδώ για να απαντάμε με στοιχεία και με την πραγματικότητα από την οποία, όπως φαίνεται, έχετε πάρει μάλλον διαζύγιο, γιατί συνεχίζετε να συντηρείτε και να διαβιώνετε στη δική σας πολιτική πραγματικότητα η οποία πολλάκις έχει απορριφθεί από τον ελληνικό λαό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Ακτύπη.

Και να καλέσω στο βήμα τη Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής την κ. Μιλένα Αποστολάκη.

Ορίστε, κυρία Αποστολάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΝΗ - ΜΑΡΙΑ (ΜΙΛΕΝΑ) ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, η εργασία αποτελεί θεμέλιο της οικονομίας και της κοινωνίας. Σήμερα σε ένα εντελώς διαφορετικό πεδίο σε ό,τι αφορά τις μορφές εργασίας, ο μισθός εξακολουθεί να παραμένει ο ρυθμιστικός παράγοντας για την κοινωνική ευημερία σε μια συγκυρία όπου τα εργασιακά δικαιώματα και η ρύθμισή τους είναι το τελευταίο μνημονιακό προπύργιο με μνημονιακές δεσμεύσεις που η Κυβέρνηση επιλέγει να διατηρεί σε ισχύ. Για το ΠΑΣΟΚ ο κοινωνικός διάλογος συνιστά δημοκρατικό προαπαιτούμενο με αναπτυξιακή διάσταση και όχι μία διαδικαστική διεκπεραίωση. Για την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία ο διάλογος των κοινωνικών εταίρων υπήρξε κεντρική αξία και το θεμέλιο της χρυσής εποχής της Ευρώπης. Όταν καθόντουσαν στο ίδιο τραπέζι οι εργοδότες και ο οργανωμένος κόσμος της εργασίας η διαπραγματεύση ήταν συγκροτημένη και επωφελής, ειδικά για το αδύναμο μέρος, τους

εργαζόμενους.

Για τον λόγο αυτό στις 27 Νοεμβρίου το ΠΑΣΟΚ έκανε αυτό που εδώ και πενήντα χρόνια η Κυβέρνηση δεν κάνει, δηλαδή κάλεσε τους κοινωνικούς εταίρους σε διάλογο. Ο διάλογος μεταξύ των εταίρων λαμβάνει υπ' όψιν τόσο τις ανάγκες των εργαζομένων για αξιοπρεπή διαβίωση όσο και τις δυνατότητες των επιχειρήσεων, ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητά τους. Έτσι η συλλογική διαπραγμάτευση μπορεί να εξασφαλίσει ότι η αύξηση του κατώτατου μισθού είναι και ρεαλιστική και εφαρμόσιμη.

Σε αυτό το μοντέλο πιστεύουμε εμείς, αυτό που ονομάστηκε «σοσιαλδημοκρατικός συμβιβασμός». Ένα πετυχημένο μοντέλο διακυβέρνησης που έδινε αξία στο ισχυρό κίνημα των εργαζομένων και αποδεχόταν την αγορά, αλλά με αντάλλαγμα μεταρρυθμίσεις για την κοινωνική προστασία, τη μείωση των ανισοτήτων, την εργασιακή αξιοπρέπεια.

Η Κυβέρνηση ζητά συναινέσεις και επικαλείται το ότι ενσωματώνει μια ευρωπαϊκή οδηγία. Μόνο που το κάνει με έναν τρόπο που ευθέως καταστρατηγεί το πνεύμα της οδηγίας. Οι στόχοι της οδηγίας είναι σαφείς. Ο ένας είναι επαρκείς κατώτατοι μισθοί. Η οδηγία δεν επιβάλλει ποιο θα είναι το μοντέλο διαμόρφωσης του κατώτατου μισθού, προσφέρει εργαλεία. Η Κυβέρνηση επιλέγει το μοντέλο του αλγόριθμου, επιλέγοντας μόνο δύο από τα τέσσερα κριτήρια που η οδηγία προσφέρει. Δεν είναι υποχρέωση της οδηγίας η υιοθέτηση του αλγόριθμου, είναι επιλογή της Κυβέρνησης. Αντί για κοινωνικό διάλογο, η Κυβέρνηση επιλέγει να ορίζει η ίδια τον αλγόριθμο. Καθένας και οι επιλογές του, καθένας και οι αξίες του.

Ο δεύτερος στόχος είναι η επέκταση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Οι κατευθυντήριες γραμμές της οδηγίας είναι εξαιρετικά σαφείς. Σε ένα πλαίσιο φθίνουσας κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις είναι μείζονος σημασίας τα κράτη-μέλη να διευκολύνουν την άσκηση του δικαιώματος συλλογικής διαπραγμάτευσης για τον καθορισμό των μισθών. Ως εκ τούτου κάθε κράτος-μέλος με ποσοστό κάτω από το 80% θα πρέπει να θεσπίσει μέτρα για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Στη χώρα μας η λήψη αυτών των μέτρων είναι προδήλως αναγκαία γιατί, όπως και η οδηγία υπογραμμίζει, τα κράτη-μέλη με υψηλό ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις τείνουν να έχουν μικρό ποσοστό χαμηλόμισθων εργαζομένων και υψηλούς κατώτατους μισθούς. Και βέβαια στη χώρα μας, όπως ξέρετε πολύ καλά και δεν το αμφισβητείτε, οι εργαζόμενοι που καλύπτονται από συλλογικές διαπραγματεύσεις είναι κάτω από το 30%. Η Κυβέρνηση, λοιπόν, της Νέας Δημοκρατίας, ενώ είχε δύο χρόνια μπροστά της για να προωθήσει ένα σχέδιο δράσης για την επέκταση των συλλογικών συμβάσεων, δεν έκανε απολύτως τίποτα και σήμερα, με το νομοσχέδιο που θέτει προς ψήφιση, παραπέμπει αορίστως σε μία επιτροπή.

Μας λέει η Κυβέρνηση ότι δεν εμποδίζονται από το σχέδιο νόμου οι κοινωνικοί εταίροι να κάτσουν σε ένα τραπέζι και να θεσπίσουν υψηλότερες αποδοχές από τον κατώτατο μισθό. Θέλω να μου πείτε, κυρία Υπουργέ, αν γνωρίζετε πολλούς εργοδότες που θα κάτσουν στο ίδιο τραπέζι με τους εργαζόμενους όταν ο κατώτατος μισθός θα έχει από εσάς προσδιοριστεί με τον αλγόριθμο για να διαπραγματευτούν υψηλότερες αποδοχές. Δεν θα υπάρξει ούτε ένας, σας διαβεβαιώνω.

Η Κυβέρνηση, όμως, έχει δείξει το πρόσωπό της, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το 2019 όταν κατάργησε τον βάσιμο λόγο απόλυσης και διαμόρφωσε ένα περιβάλλον που οδηγεί σήμερα στη μειωμένη προστασία των εργαζομένων. Με τη δική σας πολιτική υποβαθμίστηκαν οι όροι των συλλογικών συμβάσεων. Με τη δική σας πολιτική επιβραβεύτηκε ο κακόπιστος εργοδότης, καθώς καταργήσατε το δικαίωμα μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία. Με τη δική σας πολιτική τινάζατε στον αέρα τις κλαδικές συμβάσεις με απώτερο στόχο την εσωτερική μείωση δικαιωμάτων και αμοιβών.

Σήμερα με την οδηγία η επάρκεια του κατώτατου μισθού όσον αφορά στην εξασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης αποτελεί προαπαιτούμενο για την επίτευξη δικαιοσύνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Για την εκτίμηση του αξιοπρε-

πούς επιπέδου διαβίωσης κρίσιμος παράγοντας είναι το πραγματικό κόστος ζωής. Και θέλω να μας πείτε, κύριοι Υπουργοί, αν σήμερα πιστεύετε ότι ένας εργαζόμενος μπορεί να ζήσει αξιοπρεπώς στη χώρα μας με τον κατώτατο μισθό.

Εμείς λέμε πως όχι και αυτό δεν είναι λαϊκισμός. Αυτό είναι στοιχειώδης ενσυναίσθηση. Αυτό είναι επαφή με την πραγματικότητα. Και κυρίως αυτό είναι αποκάλυψη του γεγονότος ότι η ασφάλεια που υποσχέθήκατε ψευδώς, προκειμένου να έρθετε στην εξουσία, έχει μετατραπεί σε μια πανταχού παρούσα ανασφάλεια. Η εργασιακή και μισθολογική επισφάλεια είναι βασική παράμετρος αυτής της ανασφάλειας που αισθάνονται οι Έλληνες εργαζόμενοι και για την οποία η Κυβέρνηση αδιαφορεί και την τροφοδοτεί με την πολιτική της.

Σήμερα στην Ελλάδα ο κατώτατος μισθός είναι αρκετά χαμηλότερος από την Ιρλανδία και τη Μάλτα, βρίσκεται ακόμη πιο χαμηλά από την Πολωνία, τη Σλοβακία, τη Σλοβενία, τη Λιθουανία, και την Πορτογαλία. Η Ελλάδα κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις σε μισθολογικά θέματα με τον τρίτο χειρότερο μισθό ανάμεσα στις τριάντα πέντε χώρες του ΟΟΣΑ, ξεπερνώντας μόνο το Μεξικό και την Κολομβία.

Η Νέα Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι ο αλγόριθμος είναι επιτυχημένο σύστημα, καθώς εφαρμόζεται με επιτυχία στη Γαλλία. Αλλά σας απάντησε ο εισηγητής μας, ο κ. Χρηστίδης, ότι λέτε τη μισή αλήθεια, γιατί αποκρύπτετε ότι στη Γαλλία οι εργασιακές σχέσεις διατρέχονται κατά 94% από συλλογικές συμβάσεις.

Η Νέα Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι με αυτό το νομοσχέδιο ο κατώτατος μισθός σταδιακά θα οδηγηθεί στα 950 ευρώ. Είναι ένα ψέμα. Δεν έχει καμία σχέση το νομοσχέδιο που σήμερα ψηφίζουμε με τα 950 ευρώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κατώτατος μισθός πρέπει να αυξάνεται ταχύτερα από τον πληθωρισμό, αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε τη φτώχεια. Έτσι αντιμετωπίζεται ο αποκλεισμός και η φτώχεια, όχι με επιδόματα και με pass αναξιοπρέπειας. Η διατήρηση της εσωτερικής υποτίμησης, η μαζική παραγωγή νεόπτωχων εργαζομένων με ανυπόφορα χαμηλές αμοιβές είναι μια αδιέξοδη επιλογή. Τα κέρδη αυξάνονται, οι αξίες γης εκτοξεύονται και η μόνη που συστηματικά μειώνεται, παραμένοντας σε διαδικασία αποπληθωρισμού, είναι η αξία της μισθωτής εργασίας.

Γι' αυτό και το ΠΑΣΟΚ καταψηφίζει την επιλογή σας να συντηρήσετε ένα μνημονιακό καθεστώς, αποκλείοντας τη διεκδίκηση πραγματικής αύξησης του κατώτατου μισθού, δηλαδή τη διεκδίκηση στοιχειωδώς αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπουράς): Και εγώ σας ευχαριστώ για τη συνέπεια στον χρόνο.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στην Αντιπρόεδρο της Βουλής και Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, την κ. Όλγα Γεροβασίλη, και αμέσως μετά τον λόγο θα πάρει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του κόμματος Σπαρτιάτες, ο κ. Κόντης, και θα συνεχίσουμε με δύο συναδέλφους Βουλευτές.

Ορίστε, κυρία Γεροβασίλη, έχετε τον λόγο.

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θριαμβολογεί η Κυβέρνηση για θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομίας τα τελευταία χρόνια. Συμβαίνει, όμως, στην πραγματική ζωή αυτό; Δηλαδή δεν είναι δυνατόν να αποτυπώσουμε την πραγματικότητα, την κανονική ζωή των ανθρώπων; Δεν είναι σε θέση να την ξέρει η Κυβέρνηση; Προφανώς και είναι.

Η Ελλάδα μαζί με την Ουγγαρία έχει τους χαμηλότερους μισθούς στην Ευρώπη μετά τη Βουλγαρία. Η χώρα κατέγραψε τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση του πραγματικού εισοδήματος από εργασία μείον 8,3% την περίοδο 2019 - 2023 σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ξέρετε, αυτό δεν αποτελεί ανάπτυξη, μεγέθυνση ίσως, αλλά ανάπτυξη και μάλιστα δίκαιη και βιώσιμη με κανέναν τρόπο.

Έντονες ανισότητες, αλλά και μία χώρα που στις περιοχές που δεν παρεμβαίνει ο τουρισμός, όπου εκεί τα πράγματα γίνονται λίγο καλύτερα, στην υπόλοιπη Ελλάδα η οικονομία υποστρέφει

και οι παραγωγικές δυνάμεις του τόπου υποστρέφουν. Επίσης στον τουρισμό, όπου είναι λίγο καλύτερα τα πράγματα, οι εργασιακές σχέσεις δεν είναι καλύτερες, δηλαδή η αδήλωτη εργασία, υπερεργασία είναι συνήθη φαινόμενα.

Αλήθεια, με την ευκαιρία αυτή, τη συλλογική σύμβαση εργασίας των εργαζομένων στα μη κύρια τουριστικά καταλύματα, που επιτεύχθηκε μετά από απόφαση του ΟΜΕΔ η σύμβαση, γιατί δεν την κυρώνει η Κυβέρνηση; Προβλέπει αύξηση των μισθών κατά 7% για τους εργαζόμενους. Και πόσες ακόμα κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας είναι στα συρτάρια του Υπουργείου Εργασίας; Γιατί, άραγε, δεν κηρύσσονται αυτές υποχρεωτικές;

Πρωτοφανής υστέρηση σε όλους τους τομείς της παραγωγικής διαδικασίας στη χώρα. Απουσία ποιοτικών επενδύσεων. Στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας. Υπάρχουν τομείς με τεράστια απουσία εργατικού δυναμικού. Υπάρχουν τομείς με ελάχιστες θέσεις εργασίας και συνήθως κακοπληρωμένες. Και όλα αυτά, βεβαίως, δεν είναι φυσικό φαινόμενο, είναι απόρροια πολιτικών επιλογών. Και δεν θα επαναλάβω, βεβαίως, τα ήδη γνωστά. Ξέρουμε πολύ καλά ποιοι ωφελούνται από την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας. Η Νέα Δημοκρατία, η Κυβέρνηση δεν κυβερνά καν τη μισή χώρα, παρά μόνο μια μικρή μειοψηφία, η οποία στην πραγματικότητα δεν έχει ανάγκη την Κυβέρνηση, αρκεί να μην υπάρχει, αρκεί να μη δρα, αρκεί να μην υπάρχει κράτος που να ρυθμίζει. Δεν υπάρχει παραγωγικό μοντέλο συγκροτημένο στη χώρα. Δεν αυξάνεται ο πλούτος από τις παραγωγικές δυνάμεις της χώρας. Και βέβαια, η εργασία υποαμείβεται σταθερά και απορρυθμίζεται.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο. Υποτίθεται, λοιπόν, ότι ενσωματώνει η Κυβέρνηση την ευρωπαϊκή οδηγία 2022/2041 για επαρκείς κατώτατους μισθούς. Ωραία, θα πει κάποιος, έστω μετά από πίεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Κυβέρνηση προχωρά σε κάποιες ευνοϊκές ρυθμίσεις για τον κόσμο της εργασίας. Συμβαίνει αυτό ή μήπως δεν συμβαίνει; Ας δούμε, λοιπόν, τι κάνει αυτή η οδηγία, τι κάνει η Κυβέρνηση με αυτή την οδηγία.

Πρώτον, ενώ η οδηγία εκδόθηκε το 2022, η νομοθέτηση στην Ελλάδα έρχεται στο «και πέντε» της σχετικής προθεσμίας που ήταν η 15^η Νοεμβρίου του 2024, ενώ ο νέος μηχανισμός αυτόματης αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού θα ισχύει από το 2028. Νομοθετεί δηλαδή η Κυβέρνηση τι; Το να μη νομοθετήσει. Και αυτό που νομοθετεί θέλει να δεσμεύει την επόμενη κυβέρνηση. Δεν μιλάμε για το παρόν.

Δεύτερον, προβλέπεται δε ο μηχανισμός που εισάγεται να ισχύσει από το 2028, ενώ η οδηγία είναι να αναθεωρηθεί από την Ευρώπη το 2029 για το αν πέτυχε η εφαρμογή της οδηγίας.

Τρίτον, η ευρωπαϊκή οδηγία δεν υποχρεώνει την Κυβέρνηση να θεσπίζει νομοθετικά τον κατώτατο μισθό. Αυτό το κάνει η Κυβέρνηση με επιλογή της, γιατί προφανώς δεν θέλετε την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, η οποία αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία είναι κτισμένο το σύνολο των συλλογικών διαπραγματεύσεων στη χώρα μας.

Τέταρτον, το νομοσχέδιο προβλέπει μαθηματικό τύπο για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού, ο οποίος δεν θεσπίζει αυτόματα τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Συνεπώς, οι όποιες αυξήσεις μπορεί να υπολείπονται του πληθωρισμού, όπως συμβαίνει και με τις συντάξεις άλλωστε.

Πέμπτον, για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού για τα έτη 2025, 2026, 2027 δεν θεσπίζεται μεταβατική διαδικασία με συμμετοχή κοινωνικών εταίρων χωρίς δεσμευτική γνώμη. Με λίγα λόγια, ο κατώτατος μισθός θα συνεχίσει να ορίζεται με απόφαση της Κυβέρνησης.

Έκτον, η υποχρέωση με βάση την οδηγία για κάλυψη εργαζομένων σε ποσοστό 80% από συλλογικές συμβάσεις εργασίας παραπέμπεται στις καλές ενδες, στο μέλλον. Θα ακολουθήσει διαβούλευση για έναν χρόνο και μετά θα ληφθούν αποφάσεις.

Τα συμπεράσματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προκύπτουν αβίαστα. Η Κυβέρνηση είναι δογματικά προσηλωμένη στο αποτυχημένο νεοφιλελεύθερο μοντέλο. Διαρκής υποβάθμιση της εργασίας, φτωχοποίηση μεγάλου τμήματος της κοινωνίας και απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε μία τελείως διαφορετική θεώρηση, την προοδευτική θεώρηση των πραγμάτων, την οποία

εισηγούμαστε προς εσάς, αλλά και προς την κοινωνία κυρίως, με ισόρροπη ανάπτυξη για τη χώρα, με στήριξη των τριών τομέων της οικονομίας, του πρωτογενούς, της βιομηχανίας, της μεταποίησης, αλλά και με ενσωμάτωση της νέας γνώσης, των νέων τεχνολογιών, της καινοτομίας στον ιδιωτικό τομέα, αλλά και στον πυρήνα της κρατικής λειτουργίας, με ποιοτικές επενδύσεις, όχι μόνο το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας.

Στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη κοινωνία, στην εποχή της ψηφιακής επανάστασης, της τεχνητής νοημοσύνης η εργασία προχωράει απαιτεί εκ των πραγμάτων μεγαλύτερες, καινούργιες δεξιότητες, προσόντα, όπως θέλουμε να τα λέμε. Πώς θα προσελκύσουμε τους κατάλληλους ανθρώπους χωρίς κατάλληλες αμοιβές;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Αντιπροέδρου)

Θα έχω την ανοχή σας για λίγο, κύριε Πρόεδρε.

Μόνο η ανάπτυξη που θα στηρίζεται σε καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας θα είναι και στέρεη και δίκαιη, σε συνδυασμό βέβαια με ένα σταθερό φορολογικό και επιχειρηματικό περιβάλλον και ταυτόχρονα να σταματήσει, να αναχαιτιστεί η φτωχοποίηση της κοινωνίας.

Ξέρετε, ο στόχος περί αξιοπρεπούς διαβίωσης εργαζομένων που θέτει η οδηγία δεν είναι ένα κουτάκι σε κάποιο γραφειοκρατικό έντυπο, είναι ουσία. Αφορά τη δυνατότητα των Ελλήνων να προχωρήσουν στη ζωή τους με αξιοπρέπεια, με περηφάνια και βεβαίως με ασφάλεια. Αυτό που εμείς εννοούμε ασφάλεια. Ασφάλεια στην εργασία, ασφάλεια στο τι μου ξημερώνει αύριο, πώς ανταποκρίνομαι στα έξοδα της οικογένειας, των παιδιών μου κ.λπ.. Αφορά, όμως, και τη δυνατότητα της χώρας να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της εποχής και της σύγχρονης αγοράς εργασίας, δηλαδή δομημένη αγορά εργασίας και εργαζόμενοι με δυνατότητα και διαπραγματεύσεως και διεκδίκησης, αλλά και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και στο δικαίωμα στην απεργία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Γεροβασίλη.

Όπως, ήδη, έχω προαναγγείλει, τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος των Σπαρτιατών, ο κ. Κόντης.

Μετά τον κ. Κόντη, τον λόγο θα πάρει η κ. Μαρία - Αλεξάνδρα Κεφάλα, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Πάρις Κουκουλόπουλος, Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής και αμέσως μετά έχει ζητηθεί ο λόγος από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, τον κ. Παφίλη.

Κύριε Κόντη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο αυτό σίγουρα αρχίζει με υποτιθέμενη κάλυψη των εργαζομένων στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, αφήνοντας έξω βέβαια πάντα τους ναυτικούς. Και αυτό δεν το καταλαβαίνουμε, γιατί βλέπουμε ότι, αφού είχε αφαιρεθεί τόσα χρόνια η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων μεταξύ των σωματείων των ναυτικών, ΠΝΟ, ΠΕΠΕΝ, ΠΕΜΕΝ κ.λπ. με τους φορείς της ναυτιλίας, βλέπουμε ότι τελευταία δεν υπάρχει καθόλου διάθεση από τους φορείς, ειδικά της ακτοπλοΐας, δηλαδή τον Σύλλογο Ακτοπλοίων Εφοπλιστών. Είχαμε πρόσφατες απεργίες των ναυτικών. Δεν υπήρξε καμία σύναψη σύμβασης και έχουν αφαιρεθεί γενικά οι ναυτικοί στο έλεος της μοίρας τους, ξεκινώντας από παλαιότερα που αλώθηκε το ΝΑΤ, το καλύτερο ταμείο στην Ευρώπη, με αποθέματα σε χρυσό και κτήρια στην Ελβετία - να μην ξαναπιάσουμε τα ίδια, και σήμερα έχουν φτάσει οι ναυτικοί να παρακαλάνε για περίθαλψη ή να είναι σε μια κατάσταση η οποία δεν τους αρμόζει.

Κάποτε πρέπει να τους δούμε και να καταλάβουμε ότι ο στυλοβάτης της οικονομίας μας για πάρα πολλά χρόνια, από όταν δραχμοποιούσαμε εκείνο το περίφημο ροζ χαρτάκι, που φέραμε συνάλλαγμα απ' έξω, ήταν οι ναυτικοί, πριν ακόμα και από τον τουρισμό. Και σήμερα, δυστυχώς, τους έχουμε παραπετάξει και τους κάνουμε να μη θέλουν να είναι πλέον στο επάγγελμα. Οι

νέοι δεν προσελκύονται, δεν πηγαίνουν στο επάγγελμα. Οι σχολές δεν παράγουν πλέον αξιωματικούς. Και βλέπουμε ότι τα ελληνικά πλοία, που είναι τέσσερις χιλιάδες ανά τον κόσμο και παραπάνω, δυστυχώς έχουν αξιωματικούς Φιλιππινέζους, Ινδούς πλέον, με μια μεγάλη απώλεια για την ελληνική οικονομία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με τις οδηγίες που δίνει και με τον τρόπο που λειτουργεί όλα αυτά τα χρόνια είναι ολοφάνερο ότι δεν θέλει να υπάρχουν ευημερούντες πολίτες. Όσα ψέματα και αν πουν, όσα μεγαλόσχημα λόγια και αν πουν, η Ευρωπαϊκή Ένωση, που αλλιώς ξεκίνησε την εποχή που ξεκίνησε, έχει μετατραπεί σε έναν κλειστό κύκλο ολιγαρχών, οι οποίοι θέλουν τον κόσμο να είναι υποταγμένος σε χαμηλούς μισθούς, σε δυσκολία επιβίωσης, να είναι η επιβίωσή τους, η καθημερινότητά τους πολύ δύσκολη και να μην μπορούν να βρουν λύση σε όποιο πρόβλημα τους έρθει, σε όποιο καθημερινό πρόβλημα έχουν.

Εδώ βλέπω στο άρθρο 5 ότι προωθούμε, υποτίθεται, την ανάπτυξη των συλλογικών διαπραγματεύσεων με μια αόριστη και γενική προσέγγιση, όπου δεν προσδιορίζονται μηχανισμοί που θα διασφαλίζουν την ουσιαστική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

Κάποτε τα συνδικάτα – υποτίθεται πριν αρχίσουν να πολιτικοποιούνται– έτρεχαν συχνά να υπερασπιστούν τα δικαιώματα των εργαζομένων. Υπήρξαν κάποτε μεγάλες προστριβές, υπήρξαν διαφωνίες, αλλά πάντα έφταναν σε μία κατάσταση κατά την οποία έγερνε προς το μέρος των εργαζομένων η πλάστιγγα, από τη μέση και πέρα. Τώρα πλέον δεν υπάρχουν αυτά. Βλέπω να υπάρχουν συνδικάτα ανύπαρκτα, τα οποία στην ουσία είναι υποχείρια κομμάτων.

Εγώ θα πω για συνδικάτα που έζησα και είδα στη ζωή ως ταξιδιώτης με πλοίο, ως καπετάνιος. Πηγαίναμε στην Αυστραλία και βλέπαμε τα πραγματικά συνδικάτα των Αυστραλών να μεριμνούν για τη δική μας ποιότητα ζωής και εργασίας, να έρχονται να φροντίζουν και να βλέπουν αν έχουμε όλους τους κανόνες ασφαλείας και να μην αφήνουν να αρχίσει εκφόρτωση εάν αυτά δεν πληρούνταν, κάτι που δεν γίνεται εδώ. Δεν άφηναν το πλοίο να φύγει, αν δεν έφτιαχναν τα απαραίτητα που έπρεπε να υπάρχουν στις μηχανές και στις ηλεκτρομηχανές και εάν υπήρχαν ρωγμές στο πλοίο. Διότι, κάποτε, αν δεν το ξέρετε, πλοιοκτήτες έστελναν τα πλοία τους να φεύγουν, ακόμα και τσιμεντωμένα. Αν σας φαίνεται περίεργο, ρωτήστε και θα το μάθετε. Δηλαδή, έφευγε με τρύπα το πλοίο. Δεν υπήρχαν τότε «double tanks», δεν υπήρχαν ούτε «double skin» πλοία –διπλής λαμαρίνας– και έβαζαν τοιμέντο και έφευγαν. Έχουν πνιγεί πάρα πολλά ελληνικά πλοία έτσι. Οι Αυστραλοί το έπιαναν και το σταματούσαν εκεί. Έχω κάποτε με πλοίο εγώ στην Αυστραλία τριάντα μέρες, για να φτιάξουν της καθόδους στα αμπάρια και να μπορέσει το πλοίο να εργαστεί όπως θα έπρεπε, για να κατέβουν σωστά οι εργάτες.

Αυτά είναι συνδικάτα, αυτά που προστατεύουν τη ζωή των εργαζομένων και όχι τα «παπατζίδικα» συνδικάτα των κομμάτων, τα οποία τα έχετε για να ψηφοθηρέτε και για να πηγαίνετε να κάνετε εκλογές για να καυχίστε ότι «βγήκε ο τάδε ή ο τάδε και είναι δικό μας». Τα συνδικάτα προστατεύουν πραγματικά τους εργαζόμενους και δεν χρωματίζονται και φοράνε μια ποδιά και μια στολή για να λένε ότι είναι με τον τάδε ή με τον δένα και μετά να έχουν απολαβές και διορισμούς και έτσι όπως έχετε μάθει την Ελλάδα τόσα χρόνια. Όλο το δημόσιο και πολλοί συνδικαλιστές παλιοί έχουν γίνει μέχρι και Υπουργοί και στελέχη κυβερνητικά.

Αν φτάσουμε, λοιπόν, σε τέτοια συνδικάτα, ίσως δουν οι εργαζόμενοι πραγματική βοήθεια, πραγματική στήριξη και ίσως φτάσουν να πετύχουν και μισθούς, απολαβές και ό,τι τους αρμόζει.

Να πούμε ότι ακούμε τα τελευταία δύο χρόνια ότι βγήκαμε από τα μνημόνια, έχουμε πιάσει τις επενδυτικές βαθμίδες και όλα αυτά. Στον Έλληνα και στον κάθε πολίτη δεν λέει τίποτα αυτό. Στον Έλληνα λέει το «τι παίρνω και τι χαλάω». Είπατε ότι έχουμε βγει από τα μνημόνια. Ορίστε, δείξτε το, πεδίο δόξης λαμπρό εδώ πέρα! Δώστε δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο μισθό στους δημοσίου υπαλλήλους, να φθάσουμε στην κατάσταση προ μνημόνιων. Για ποιον λόγο δεν γίνεται; Και αν δεν γίνεται και δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο, δώστε ένα επίδομα, έναν μισθό, δεν

ξέρω. Για ποιον λόγο δεν γίνεται, αφού είμαστε πλέον σε μία κατάσταση ανοδική; Έχουμε ξεπεράσει όλη την Ευρώπη οικονομικά. Μας θαυμάζουν όλοι, δεν λέμε;

Πληρώστε καλά τους γιατρούς –βλέπω και τον γιατρό εδώ μπροστά– για να μη φεύγουν στο εξωτερικό. Πληρώστε τους νοσηλευτές. Πληρώστε οποιουδήποτε ζητούν χρήματα για να κάνουν τη δουλειά τους και δεν μπορούν να επιβιώσουν και τρέχουν και κάνουν δύο δουλειές. Αυτά είναι τα θέματα.

Τώρα το να πούμε ότι ο μισθός ανέβηκε 700 ευρώ και 800 ευρώ με αριθμούς δεν οδηγεί πουθενά. Να σας πω γιατί; Οι Βραζιλιάνοι, οι απλοί Βραζιλιάνοι, οι τριτοκοσμικοί, ξέρετε πώς κάνουν τις αυξήσεις; Μετράνε το «poder adquisitivo». Τι είναι το «poder adquisitivo»; Η αγοραστική δύναμη. Τι αγοραστική δύναμη έχουν τα 600 ευρώ σήμερα; Αυτή. Τι μπορούν να αγοράσουν; Και το μετράνε έτσι, με καταναλωτικά αγαθά, με το καλάθι του μηνός. Τι μπορεί να αγοράσει κανείς; Αυτά. Τι μπορεί να αγοράσει σε δύο χρόνια; Αυτό. Εάν δεν μπορεί να το αγοράσει με τις τιμές που υπάρχουν, το ανεβάζουν ανάλογα με την αξία που έχουν αυτά. Μετράνε ενοίκια, το καλάθι του μηνός που λέγεται «cesta basica», το «βασικό καλάθι», που υπολογίζουν δέκα κιλά κρέας, ρύζι και τα λοιπά. Έτσι υπολογίζουν τον μισθό στον μέσο εργάτη και στον μέσο υπάλληλο. Και ξέρετε πώς ανεβαίνει; Ξέρετε πώς θα ανεβαίνει εδώ στην Ελλάδα; Θα γινόταν διπλάσιος, θα πήγαινε παραπάνω, δύομισι φορές επάνω θα πήγαινε. Τώρα να το ακούω «τι θα γίνει; Θα πέσει ο ΦΠΑ; Θα χάσουμε 2 δισεκατομμύρια και τα λοιπά» είναι για να τα λέμε. Εδώ είναι.

Ας φορολογήσουμε αυτούς που πρέπει να φορολογηθούν, μεγάλους ομίλους, να φορολογηθούν οι τράπεζες οι οποίες κάνουν πάρτι τα τελευταία χρόνια ή είναι ανεξέλεγκτοι ιδιώτες από το εξωτερικό οι οποίοι κερδοσκοπούν και κερδοφορούν στην Ελλάδα με τις καταθέσεις των Ελλήνων, οι οποίες είναι δυσανάλογες σε απόδοση με τα χρήματα δανεισμού που τους δίνουν οι τράπεζες. Έχουν μία διαφορά 6% ή 7% σήμερα και καυχούνται οι τράπεζες ότι δίνουν τώρα 2,5% στην κατάθεση. Από τα 2 δισ., 3 δισ. που βγάζουν κάθε χρόνο, ας δώσουν το 1,5 δισ. προς όφελος των Ελλήνων μόνοι τους, χωρίς φορολόγηση, να πουν «στην Ελλάδα η οποία μας δίνει το δικαίωμα να βγάζουμε τόσα δισεκατομμύρια δίνουμε και συνεισφορά αυτά για το δημόσιο καλό, για το δημόσιο όφελος». Πού να γίνει αυτό;

Αυτά, λοιπόν, είναι τα βασικά θέματα και το να λέμε τώρα τα 600 ευρώ και 700 ευρώ και 730 ευρώ και 800 ευρώ και να θριαμβολογούμε είναι προφανώς κοροϊδία. Ψάξτε και βρείτε τι αγοράζουν με αυτά, πείτε μου πόσο ήταν ένα ενοίκιο για τον Έλληνα μέσο εργαζόμενο στο σπίτι που μένει σήμερα πριν δύο χρόνια και πόσο αυτό το ίδιο σπίτι έχει σήμερα. Είναι απλά πράγματα. Το μετράμε και λέμε τώρα, αν το σπίτι αυτό το νοικιάζαν 500 ευρώ πέρσι, πρόπερσι και σήμερα έχει 800 ευρώ, υπολογίστε πόσος πρέπει να είναι ο μισθός αναλογικά. Και τι θα κάνουν; Θα ξεοπιστώνονται οι Έλληνες; Γιατί σήμερα έχουμε βγάλει και νόμους που αν πει ο ιδιοκτήτης «το θέλω για ιδιοκατοίκηση», τον βγάζουμε σε δύο μέρες, σε πέντε μέρες και το κάνουν αυτό οι κακόπιστοι ιδιοκτήτες, γιατί δεν είναι όλοι καλόπιστοι και λένε «ιδιοκατοικία» και το νοικιάζουν σε τριπλάσια τιμή σε άλλους. Έχω παραδείγματα καθημερινά από πολλούς που με παίρνουν τηλέφωνο και φίλους και αγνώστους, συμβαίνει κατά κόρον. Θα προστατεύσουμε αυτόν τον κόσμο; Αυτά είναι τα θέματα που έχουν οι Έλληνες σήμερα.

Τώρα, όσον αφορά τον μισθό αυτό που θα μας πει η κ. Φωντερ Λάιεν ποιος είναι και τα λοιπά, υπάρχουν καθημερινά θέματα που με παίρνουν τηλέφωνο και θα πω από τον δικό μου κύκλο.

Για να δείτε πώς λειτουργεί το κράτος σήμερα και πώς περνούν διάφορα πράγματα υπόγειοι και ξαφνικά, χωρίς να τα παίρνουμε είδηση, στο ΦΕΚ με αριθμό 5744/16-10-2024 επικυρώθηκε μία τροποποίηση του Γενικού Κανονισμού Λιμένων. Αυτός ο κανονισμός μιλούσε για την από ξηράς πρόσδεση και απόδεση πλοίων και όριζε υπεύθυνους για αυτά φορτοεκφορτωτές δηλωμένους στο λιμάνι με μητρώο και τα λοιπά, φορτοεκφορτωτές επαγγελματίες, οι οποίοι είναι μόνιμοι και σε περίπτωση έλλειψης, με βεβαίωση Λιμενικής Αρχής θα μπορούσε να υπάρξει άτομο που έχει εμπειρία αντίστοιχη είτε λεμβούχος είτε αντί-

στοιχη εμπειρία στους ντόκους.

Τον Νοέμβριο, λοιπόν, έναν μήνα μετά, με άλλο ΦΕΚ, στις 14 Νοεμβρίου, με το ΦΕΚ 6284 προστέθηκε ότι εάν δεν υπάρχουν - για τα επιβατηγά οχηματαγωγά και αυτά που μεταφέρουν αυτοκίνητα - με βεβαίωση της Λιμενικής Αρχής άτομα στο λιμάνι για να κάνουν αυτή τη δουλειά, θα μπορεί ο πλοίαρχος να εντέλλει το πλήρωμά του να πηδήξει τον καταπέλτη, να πάει στην προβλήτα και να δέσει το πλοίο. Αν είναι δυνατόν! Γίνονται σαλταδόροι, Ταρζάν, οι ναυτικοί, πηδάνε με κίνδυνο της ζωής τους από τον καταπέλτη -και γίνεται κατά κόρον!- για να πιάσουν τους κάβους και το «βιλά» για να δέσουν το πλοίο. Αυτό πέρασε τώρα και περνάνε αυτά χωρίς να τα ξέρει κανείς και οι ναυτικοί εκπέμπουν SOS. Λένε «παιδιά, τι γίνεται; Θέλετε να πεθαίνουμε μέσα στα πλοία; Πεθαίναμε αλλιώς, να πεθαίνουμε και στην προκυμμία, πηδώντας από τα πέντε μέτρα από πάνω, ή από τα τρία μέτρα, για να προλάβουμε να δέσουμε το πλοίο;».

Πώς περνάνε αυτά τα ΦΕΚ; Ποιοι είναι αυτοί οι οποίοι τα σκαρφίζονται; Ποιοι είναι αυτοί οι οποίοι τα εισηγούνται; Ποιοι είναι αυτοί; Πού είναι, λοιπόν, τα συνδικάτα να αντιδράσουν; Υπήρξε μια καταγγελία της ΠΝΟ σε αυτό, της Πανελληνίας Ναυτικής Ομοσπονδίας, πέρασε έτσι. Ποιοι ασχολούνται; Εδώ τα θέλουμε, λοιπόν, και τα συνδικάτα και τη συζήτηση με τους εταίρους, που είναι τα συνδικάτα που λέει και το κράτος. Τους κάλεσε κανείς να συζητήσουν πριν περάσει αυτό το ΦΕΚ; Όχι. Πέρασε ένα βράδυ και είναι ένα ΦΕΚ που πέρασε πάνω σε άλλο ΦΕΚ που πέρασε πριν έναν μήνα, προστέθηκε εκεί. Κάποιος, λοιπόν, σκέφτηκε, έχων οχηματαγωγά ή όχι και πρόσβαση, «προσέξτε το εκεί, παιδιά και θα πηγαίνουν οι δικοί μας να κάνουν τον Ταρζάν». Δεν γίνεται έτσι.

Ο σεβασμός πρέπει να υπάρχει στους εργαζόμενους. Φαίνεται από τέτοιες μικρές λεπτομέρειες. Είπα εγώ ένα παράδειγμα συγκεκριμένο, υπάρχουν χιλιάδες σαν και αυτό. Το είπα επειδή γνωρίζω και τι συμβαίνει στον κλάδο αυτό και επειδή με παίρνουν τηλέφωνα συνάδελφοι.

Πρέπει να υπάρχουν περιφερειακά κριτήρια, λοιπόν, τα οποία θα έχουν να κάνουν με τον υπολογισμό των μισθών, γιατί άλλα κριτήρια υπάρχουν στα νησιά, άλλα κριτήρια στις πόλεις, πρέπει να υπάρχουν ανάλογες κλιμακωτές αυξήσεις όπου απαιτούνται περισσότερα χρήματα. Πρέπει να υπάρξει διαφάνεια στη διαβούλευση, δηλαδή οι κοινωνικοί εταίροι να συμμετέχουν ουσιαστικά και με δημοσιότητα στα πρακτικά και στις αποφάσεις. Η ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών πρέπει να είναι μεγάλη και να διασφαλιστεί η επαρκής στελέχωση της Επιθεώρησης Εργασίας.

Πού είναι η Επιθεώρηση Εργασίας; Υπάρχει σήμερα; Πηγαίνει και επιθεωρεί τόπους, τουλάχιστον έστω για την επικινδυνότητα πολλών τομέων που διέπουν τις εργασιακές σχέσεις;

Όλα αυτά είναι σημεία που δεν μπορεί να καταρρίψει μία αύξηση που δίνει η κ. Φον ντερ Λάιεν και μας λέει να αυξήσουμε κατά 50 ευρώ τον μισθό, το οποίο πενηντάριο δεν θα φθάσει στον Έλληνα, στον μέσο εργαζόμενο σήμερα ούτε για να καλύψει τις αυξήσεις δύο ημερών, γιατί τα τρόφιμα, τα πράγματα, τα ρούχα, τα πάντα ανεβαίνουν κάθε μέρα. Αν δεν το γνωρίζουν αυτοί που νομοθετούν, όλα αυτά ανεβαίνουν καθημερινά.

Ας δούμε, λοιπόν, την αγοραστική δύναμη που έχει ο μισθός σήμερα και που είχε πριν τρία χρόνια, να κάνουμε συγκρίσεις και να ανέβουν ανάλογα οι μισθοί και να επαναφέρουμε την προ μνημονίων κατάσταση. Αφού βγήκαμε από τα μνημόνια, αλληλουσία! Εδώ δείξτε το ότι βγήκαμε από τα μνημόνια και είμαστε έτοιμοι να το υποδεχτούμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε κι εμείς τον κ. Κόντη.

Τον λόγο έχει η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μαρία - Αλεξάνδρα Κεφάλα.

ΜΑΡΙΑ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΕΦΑΛΑ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα τελευταία πέντε χρόνια η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με πολλή και σοβαρή δουλειά έχει προχωρήσει σε πολλαπλές και σημαντικές αυξήσεις στον κατώτατο μισθό. Το 2019, όταν και αναλάβαμε τη διακυβέρνηση της χώρας, αυτός ήταν στα 650 ευρώ. Σταδιακά

ανέβηκε στα 750. Σήμερα είναι στα 830, με στόχο το 2027 να είμαστε στα 950 ευρώ τον μήνα. Ταυτόχρονα αυξάνεται και ο μέσος μισθός, με στόχο να φτάσει και εκείνος στα 1.500 ευρώ τον μήνα το 2027. Οι αυξήσεις αυτές είχαν και έχουν θετικό αντίκτυπο για περίπου εξακόσιες πενήντα χιλιάδες εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα που επωφελήθηκαν άμεσα από αυτές τις αλλαγές. Παράλληλα, επηρεάστηκαν θετικά και άλλες αμοιβές που είναι συνδεδεμένες με αυτόν, όπως το επίδομα ανεργίας.

Όλη αυτή την πενταετία βαδίζουμε μεθοδικά πάνω στις ράγες της σταθερότητας και της ανάπτυξης, μέσα σε ένα διεθνές περιβάλλον με προκλήσεις και δυσκολίες, μακριά από ακροβασίες και με δέσμευση προς τον ελληνικό λαό για τήρηση όλων των κανόνων της δημοσιονομικής σταθερότητας. Δεν έχουμε ούτε την πρόθεση ούτε και τα περιθώρια να διακινδυνεύσουμε την πορεία της χώρας ούτε φυσικά να παίξουμε στα ζάρια το μέλλον της μέσα από μια ακατάσχετη και ακοστολόγητη παροχολογία.

Με το σημερινό νομοσχέδιο ενσωματώνουμε στην εθνική μας νομοθεσία την ευρωπαϊκή οδηγία σχετικά με τους επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Χτίζουμε το μέλλον στις δικές μας στέρεες βάσεις, με σαφές κοινωνικό πρόσημο και ξεκάθαρο στόχο να διασφαλίσουμε την αγοραστική δύναμη των χαμηλόμισθων εργαζομένων, προστατεύοντάς τους από οικονομικές διακυμάνσεις. Εξασφαλίζουμε για κάθε εργαζόμενο μια ασπίδα προστασίας, έναν μισθό ο οποίος θα βαίνει μόνο αυξανόμενος, με ρητή απαγόρευση οποιασδήποτε μείωσης.

Δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε και το γεγονός ότι μέσα από την ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης των χαμηλόμισθων θα δημιουργηθούν αλυσιδωτές θετικές εξελίξεις που θα συμβάλουν στην τόνωση της οικονομίας και φυσικά στη μείωση των ανισοτήτων. Ας μην ξεχνάμε ότι οι χαμηλότερα αμειβόμενοι είναι συνήθως οι πρώτοι που πλήττονται από οικονομικές κρίσεις.

Με απλά λόγια, ο κατώτατος μισθός όχι μόνο δεν θα μπορεί να μειώνεται, αλλά θα βελτιώνονται οι συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εναρμονιζώμαστε με την ευρωπαϊκή πρακτική, με τις ευρωπαϊκές οδηγίες οι οποίες επιτάσσουν έναν μισθό που θα διασφαλίζει αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης για τους εργαζόμενους.

Να τονίσουμε ότι οι αυξήσεις αυτές δεν στέκονται απέναντι ούτε είναι τροχοπέδη στη στήριξη της υγιούς επιχειρηματικότητας, στην οποία ως παράταξη παραδοσιακά πιστεύουμε. Απεναντίας, συνδέονται με τις γενικότερες πολιτικές μας για την ενίσχυση της οικονομίας, όπως η μείωση των φόρων και των εισφορών. Οι αλληπάλληλες μειώσεις των ασφαλιστικών εισφορών σε συνδυασμό με τη μείωση περισσότερων από εξήντα φόρων από το 2019 αποδεικνύουν του λόγου το αληθές.

Να θυμίσω πως το 2019 οι ασφαλιστικές εισφορές ήταν στο 40,56%. Βρίσκονται στο 36,16% σήμερα, το 2025 θα πάνε στο 35,16% και το 2027 θα μειωθούν έτι περαιτέρω στο 34,66%. Με τις κινήσεις της Κυβέρνησης και οι μισθοί αυξάνονται και οι εργοδότες καταφέρνουν να αντέξουν αυτό το αυξημένο μισθολογικό κόστος, χωρίς να υπονομεύεται η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.

Η ευρωπαϊκή οδηγία που καλούμαστε σήμερα να ψηφίσουμε κινείται πάνω σε δύο βασικούς άξονες. Πρώτον, τα κράτη-μέλη καλούνται να προσδιορίσουν σαφή κριτήρια και αντικειμενικές διαδικασίες για τον καθορισμό και την επικαιροποίηση των κατώτατων μισθών. Η χώρα μας από το 2028 με έτος βάσης το 2027, δηλαδή τα 950 ευρώ τον μήνα, θα αυξάνει τον κατώτατο μισθό βάσει ενός αλγόριθμου που θα καθορίζει αυτόματα το ποσό αυτής της αλλαγής κάθε χρόνο. Ουσιαστικά θα καθορίζεται μέσω ενός μαθηματικού τύπου, γαλλικό μοντέλο, όπως εφαρμόζεται, ήδη, σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Βέλγιο, στη Γαλλία, στο Λουξεμβούργο και στην Ολλανδία. Τα δύο κύρια κριτήρια που θα τον καθορίζουν είναι η ακρίβεια, ο πληθωρισμός για το 20% της χαμηλότερης εισοδηματικής κατηγορίας και η αύξηση της παραγωγικότητας της οικονομίας. Με το συγκεκριμένο μοντέλο οι εργαζόμενοι θα μπορούν να κάνουν τον οικογενειακό τους προγραμματισμό και οι επιχειρήσεις τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό χωρίς εκπλήξεις.

Δεύτερον, τα κράτη-μέλη καλούνται να εκπονήσουν σχέδιο

δράσης για τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ακούσαμε και την ίδια την Υπουργό, την κ. Κεραμέως, να μας αναφέρει τον οδικό χάρτη της Κυβέρνησης για τους επόμενους δώδεκα μήνες και την πρόθεση να καταρτίσουμε αυτό το σχέδιο δράσης από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους και με τα κόμματα και να συζητήσουμε σε βάθος για το πώς μπορούμε να ενισχύσουμε περαιτέρω τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα ψηφίζουμε ένα νομοσχέδιο που θα αποτελέσει σταθμό για τους εργαζόμενους τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου τομέα. Θεσμοθετείται ο καθορισμός του κατώτατου μισθού από αντικειμενικά, πραγματικά οικονομικά στοιχεία. Για πρώτη φορά ο κατώτατος μισθός επεκτείνεται και στο δημόσιο και δεν μπορεί επ' ουδενί να μειωθεί.

Τέλος, ο αντικειμενικός τρόπος που θα τον καθορίζει ενισχύει τη διαφάνεια της διαδικασίας και την εμπιστοσύνη στη σχέση πολίτη-πολιτείας και θα πρέπει πραγματικά να μας πει η Αντιπολίτευση γιατί αντιτίθεται στο δίκτυ ασφαλείας για τον κατώτατο μισθό που θεσπίζουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Κυριάκος Μητσοτάκης πριν αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας είχε καλέσει τον ελληνικό λαό σε μια συμφωνία αλήθειας. Είχε μιλήσει για καλές και καλύτερα αμειβόμενες δουλειές. Εκείνη η συμφωνία τηρήθηκε και τηρείται στο ακέραιο και αυτά τα πέντε χρόνια εξελίχθηκε και μετατράπηκε σε συμφωνία δημιουργίας, δράσης και αποτελέσματος, την οποία και υλοποιούμε κάθε μέρα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Ππούρας): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κεφάλα για την οικονομία του χρόνου.

Θα καλέσω στο Βήμα τον Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Πάρι Κουκουλόπουλο.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, δύο μεγάλα βάρη κουβαλά η χώρα από την οδυνηρή περιπέτεια των μνημονίων και της χρεοκοπίας, το επενδυτικό κενό και την κατάσταση στην αγορά εργασίας που δύσκολα περιγράφεται ακόμη και με τα πιο μελανά χρώματα. Όλοι ξέρουμε, δεν χρειάζεται να μετέλθω τη μέθοδο των περιγραφών. Ουσιαστικά κουβαλάμε ένα τεράστιο βάρος στο κεφάλαιο και την εργασία, δηλαδή σε επενδύσεις και εργασία, στους δύο βασικούς συντελεστές που μαζί με τους φυσικούς πόρους είναι τα θεμέλια της ανάπτυξης. Το πρόβλημα είναι πολύ μεγαλύτερο απ' ό,τι φανταζόμαστε και κάθε φορά που αναφερόμαστε σε αυτό το τεράστιο βάρος, καλό θα είναι εδώ στην Εθνική Αντιπροσωπεία να θυμόμαστε ότι και άλλες χώρες πέρασαν περιπέτεια μνημονίων, αλλά ενός μνημονίου, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία. Εμείς χρειαστήκαμε τρία μνημόνια γιατί έλειψε πάνω απ' όλα η συνεννόηση. Μία φορά την αρνήθηκε η Νέα Δημοκρατία και μία φορά ο ΣΥΡΙΖΑ. Το βάρος που βάλαμε είναι τεράστιο και έχει πολύ μεγάλη σημασία να μπορέσουμε να το ξεπεράσουμε.

Ποια είναι η κατάσταση σήμερα; Στη χώρα μ' έναν καταναγκαστικό τρόπο επιβλήθηκε η συνταγή του αποπληθωρισμού, όπως λέγεται στη γλώσσα των οικονομολόγων, της εσωτερικής υποτίμησης διαφορετικά. Πώς μας βρίσκει σήμερα, μετά την έξοδο από τα μνημόνια το '18-'19 και μετά από πεντέμισι χρόνια διακυβέρνησης από τη Νέα Δημοκρατία; Πού βρίσκονται τα πράγματα σήμερα; Υποτιμήθηκαν τα πάντα με τη μέθοδο που εφαρμόστηκε στα μνημόνια. Οι αξίες των ακινήτων βρίσκονται πιο πάνω από εκεί που βρίσκονταν πριν το ξέσπασμα της κρίσης, το ίδιο και τα κέρδη που με βάση τα επίσημα στοιχεία, είναι πιο πάνω από εκεί που βρίσκονταν το 2009, πριν ξεσπάσει η κρίση.

Οι μισθοί και οι συντάξεις φυσικά είναι πολύ κάτω. Έχει συνέπεια αυτό; Φυσικά. Πασχίζει η Κυβέρνηση από τον προϋπολογισμό ξεκινώντας, στο φορολογικό πηγαίνοντας και σήμερα στο εργασιακό, με μια σειρά πίνακες να διαστρέψει την αλήθεια. Ένα διάγραμμα, ένας πίνακας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρκεί για όλους μας. Ποια είναι η αγοραστική δύναμη του μέσου μι-

σθού στην Ελλάδα; Είμαστε προτελευταίοι, πάνω από τη Βουλγαρία που σε λίγο, δυστυχώς, φαίνεται να μας ξεπερνάει. Αυτό είναι το αποτέλεσμα όλων αυτών τα οποία επηρεάζει, τα οποία βέβαια δεν ήταν υποχρεωτικά αλλά ήταν αποτέλεσμα συγκεκριμένων κυβερνητικών επιλογών. Δεν απλώνω όλη την γκάμα. Θα τα πούμε στη συζήτηση για τον προϋπολογισμό. Επειδή μιλάμε για μισθούς και αγορά εργασίας στέκομαι στην πολύ δυσμενή σχέση έμμεσης-άμεσης φορολογίας που διεκδικεί πρωτίως σε όλη την Ευρώπη και στις χώρες του ΟΟΣΑ, στη μη τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας των μισθωτών -και αντίθετα με τα δώρα που δίνονταν αφειδώς σε διάφορες ομάδες ισχυρών οικονομικά- και βέβαια στην απουσία συλλογικών διαπραγματεύσεων. Εκεί οφείλεται αυτή η κατάσταση που αποτυπώνεται στους πίνακες της EUROSTAT και πουθενά αλλού.

Έρχομαι, λοιπόν, στην κεντρική μας θέση, την οποία ο Παύλος Χρηστίδης, ο εισηγητής μας, με εξαιρετικά τεκμηριωμένο τρόπο παρουσίασε σήμερα. Δεν είναι απλά ότι καταψηφίζουμε, είναι γιατί. Ζητάμε τώρα συλλογικές διαπραγματεύσεις. Είναι καθαρό ότι μέχρι το 2027 είναι ρυθμισμένος ο κατώτατος μισθός. Ζητάμε -και τότε- μέσω συλλογικών, για λόγους αρχής, ουσίας και παράδοσης της χώρας -έχουν ειπωθεί να μην το επαναλαμβάνω- να έχουν αντικείμενο τώρα οι συλλογικές διαπραγματεύσεις. Εγώ γι' αυτό θέλω να μιλήσω.

Ποιο είναι το κεντρικό ζητούμενο; Το λέει ο υπέρτιτλος της μίας από τις δύο τροπολογίες που έχουμε βάλει: οι τριετίες. Το 2012 πάγωσαν οι τριετίες και παραμένουν. Για όσους ήταν σε μία ηλικία μεταξύ είκοσι τριών και τριάντα οκτώ ετών -σήμερα δηλαδή είναι τριανταπεντάρηδες έως πενήντάρηδες- δεν υπήρχε καμμία εξέλιξη στη μισθοδοσία όσων δουλεύουν στον ιδιωτικό τομέα. Καμμία. Έμειναν κλειδωμένοι, εγκλωβισμένοι, στον πάγο κυριολεκτικά και παραμένουν για δώδεκα ολόκληρα χρόνια. Είναι κατ' εξοχήν η γενιά του brain drain κι αυτών που έμειναν πίσω και αδυνατούν να ξεκινήσουν να κάνουν οικογένεια. Γι' αυτή τη γενιά μιλάμε που σήμερα είναι η πιο παραγωγική ηλικία: Τριάντα πέντε - πενήντα. Ο ανθός της χώρας κυριολεκτικά από παραγωγική άποψη.

Δεν είναι κάτι δεύτερο, κάτι δευτερεύον ή μία διαμάχη, σκιμαχία για εντυπώσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κανένας δεν έχει δικαίωμα να κρατάει μια οπισθέλκουσα για την ανάπτυξη, γιατί η χώρα στερείται τις πιο παραγωγικές της δυνάμεις ή οδηγεί στην κατήφεια και την απαισιοδοξία όσες έχουν μείνει στη χώρα. Οι άλλοι δεν τολμούν να γυρίσουν πίσω. Κι αυτό μας τραβάει πίσω. Είναι οπισθέλκουσα, όπως λέμε στη φυσική και την ανάπτυξη. Και από την άλλη, βέβαια, επηρεάζει άμεσα και καίρια το κεντρικό εθνικό μας πρόβλημα που είναι το δημογραφικό. Κανένας δεν έχει δικαίωμα να διατηρεί αυτή την κατάσταση ούτε βέβαια πολύ περισσότερο η Κυβέρνηση.

Βάλτε, λοιπόν, μπροστά τώρα τις συλλογικές διαπραγματεύσεις κάντε δεκτή την τροπολογία του ΠΑΣΟΚ, γιατί έχουν αντικείμενο οι συλλογικές διαπραγματεύσεις. Και δεν διεκδικούμε προνομία τέτοιου τύπου. Το έχω πει πολλές φορές αυτό απ' τη Βουλή. Όλοι ξέρουν αυτό που θα πω. Υπάρχουν πάρα πολλοί κλάδοι της οικονομίας από τη βιομηχανία μέχρι τον τομέα των έργων -να ονομάσω δύο- δημόσιων και ιδιωτικών, όπου στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων θα μπορέσουν μέσα σε τρία, τέσσερα χρόνια, πέντε το πολύ, να αποδοθούν όλες οι απο-λεσθείσες τριετίες. Όχι να ξεκινήσει από τώρα να μετράει η τριετία. Να δώσουμε κυριολεκτικά μια ανάσα σε μια σειρά νέους ανθρώπους που έχουν ζήσει κυριολεκτικά σαν αποσυνάγωγοι επί δώδεκα χρόνια. Πρέπει να έχουμε μεγάλη συνείδηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για το τι συμβαίνει στην κοινωνία και να καταλάβετε ότι αυτό είναι το υπ' αριθμόν ένα εθνικό μας ζήτημα. Κανένας δεν έχει δικαίωμα, λοιπόν, να κρατάει την κοινωνία καθηλωμένη σε μια τέτοια κατάσταση. Η πρόθεση του ΠΑΣΟΚ και κυρίως η πρωτοβουλία που πήραμε προχθές με τον Πρόεδρό μας, Νίκο Ανδρουλάκη, όπου εργοδοτικές οργανώσεις και οι εργαζόμενοι εκπροσωπήθηκαν στο ανώτατο δυνατό επίπεδο, αν μη τι άλλο, σας εκθέτει και σας υποχρεώνει να την κάνετε δεκτή τώρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Κουκουλόπουλο.

Να καλέσω στο Βήμα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, τον κ. Αθανάσιο Παφίλη. Αμέσως μετά τον λόγο θα πάρει ο κ. Ανδρέας Παναγιωτόπουλος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τώρα μπαίνω στον πειρασμό να σχολιάσω αυτά που είπε ο κ. Κουκουλόπουλος, αλλά θα τα ακούσετε ενδιάμεσα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πάντα σε ακούω, Θανάση μου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Μπράβο. Τώρα να με ακούσεις καλύτερα.

Τι λέτε λοιπόν; Είπατε: «Ποιοι είναι οι παράγοντες της ανάπτυξης; Το κεφάλαιο, η εργασία και η γη». Έτσι δεν είναι; Μάλιστα. Αυτά είναι. Άμα σταματήσει να δουλεύει ο εργαζόμενος τι θα γίνει; Θα δουλέψουν οι βιομηχανίες; Θα δουλέψουν όλα τα υπόλοιπα;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, βέβαια.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Όχι, βέβαια. Άρα η παραγωγική δύναμη της κοινωνίας είναι η εργατική τάξη, οι εργαζόμενοι. Οι άλλοι είναι αυτοί που κλέβουν τον ιδρώτα και έχουν αμύθητα πλούτη. Εδώ είναι και η διαφορά μας. Εδώ είναι και η δέσμευση η δικιά σας. Δεν μπορεί και να ικανοποιείτε το κεφάλαιο και οι εργαζόμενοι να ζουν καλά. Τετραγωνισμό του κύκλου δεν έχει πετύχει κανένας. Εκτός αν το πετύχετε εσείς. Πολιτικά εννοώ.

Επανερχομαι. Σας διαβάζω, λοιπόν, μια επιστολή ενός εργαζόμενου από εκείνους που θεωρείτε εσείς ότι είναι εξασφαλισμένοι. Έναν δημόσιο υπάλληλο που στάλθηκε μόλις πριν λίγες ημέρες στην ΑΔΕΔΥ:

«Καλή σας μέρα. Πρωτοδιόριστος από 1^η Οκτώβρη έλαβα τελικά μισθοδοσία. Καθαρές αποδοχές 730 ευρώ ως μηχανικός τεχνικής εκπαίδευσης με δύο παιδιά. Αυτό μετά από είκοσι χρόνια εμπειρίας είναι προσβλητικό, αλλά ίσως θα έπρεπε να το γνωρίζω. Μόλις 25 ευρώ παραπάνω από τον κατώτατο τον ανειδίκευτο εργάτη». Μηχανικός λέμε. Με είκοσι χρόνια εμπειρία. «Προφανώς αυτό οδηγεί σε παραίτηση. Όλοι οι συνάδελφοι άψογοι και ελπίζω το ίδιο να πιστεύουν και για μένα. Όμως αυτή η χώρα φαίνεται ότι δεν θα σηκωθεί ποτέ».

Από εδώ του στέλνουμε το μήνυμα ότι η χώρα θα σηκωθεί και θα τη σηκώσουν οι εργαζόμενοι, αυτοί που παράγουν τον πλούτο, με τους αγώνες τους και με την ανατροπή αυτής της βάρβαρης κοινωνίας. Παρακαλώ, την καταθέτω στα Πρακτικά για να υπάρχει ιστορικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Παφίλης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έχει τίτλο η επιστολή «απογοήτευση». Όπως ακούσατε από έναν προνομιούχο υπάλληλο -όπως αποκαλείτε τους δημοσίου υπαλλήλους- ο εργαζόμενος αυτός αμείβεται λίγο παραπάνω από τον κατώτατο μισθό πλήρους απασχόλησης ο οποίος είναι 706 ευρώ καθαρά. Δηλαδή -να μην πω αθεόφοβοι- με 706 ευρώ το μήνα θα πάει στο σουπερμάρκετ, με δύο παιδιά. Με 706 ευρώ θα πληρώσει το νοίκι, θα μεγαλώσει την οικογένεια. Εσείς που φέρνετε όλους αυτούς τους νόμους, ζείτε με 706 ευρώ. Αυτό είναι το δίχτυ ασφάλειας. Άκου ασφάλεια με 706 ευρώ! Δεν ντρέπεστε λίγο να το επικαλείστε; Αυτό είναι το δίχτυ ασφάλειας για το οποίο η Υπουργός αλλά και η Κυβέρνηση συνολικά μας εγκαλεί. Μας εγκαλεί αν το θέλουμε ή όχι. Τι λέτε τώρα; Είστε καλά; Θα αποδεχτούμε δίχτυ ασφάλειας 700 ευρώ το μήνα για να ζήσει ένας άνθρωπος και η οικογένειά του; Και μετά πουλάτε φούμαρα για μεταξωτές κορδέλες παντού και λέτε διάφορα; Για να μην πω τι λέει ο Γεωργιάδης γιατί δεν αξίζει πλέον να ασχολείται κανένας.

Η ίδια πραγματικότητα αποκαλύπτει ότι αναβαθμίζετε, ενισχύετε και νομοθετικά ισχυροποιείτε τον μόνιμο κόφτη στους μισθούς των εργαζομένων, την αυστηρή κρατική παρέμβαση στις μισθολογικές εξελίξεις για τις επόμενες δεκαετίες και αφήστε αυτά τα κάλπικα που λέτε.

Γιατί, τελικά, κυρία Κεραμέως, ποιος αποφασίζει; Η Κυβέρνηση;

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Η Βουλή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Ο αλγόριθμος. Ποια Βουλή; Η Βουλή, όποιος έχει την πλειοψηφία. Και αν την έχετε εσείς, θα είναι αυτή, αν την έχουν οι άλλοι, πάλι θα είναι αυτή και ούτω καθεξής. Αυτή είναι η εμπειρία η συνολική που έχουμε τώρα τόσα χρόνια εδώ μέσα.

Ποιο είναι, λοιπόν, τώρα το καινούργιο; Στον νόμο Βρούτση και Αχτσιόγλου, που η Κυβέρνηση καθορίζει τις αυξήσεις, τώρα γίνεται τριπλέτα: Νόμος Βρούτση - Αχτσιόγλου - Κεραμέως. Αυτή είναι η αλλαγή. Και λέω τα ονόματα, γιατί έτσι συνηθίζεται, να λέμε τα ονόματα των «Υπουργών Εργοδοσίας», συγγνώμη, Εργασίας, γιατί «Εργοδοσίας» είναι από άποψη συμφερόντων.

Όμως, είναι ανάγκη να γυρίσουμε κάποια χρόνια πίσω, για να θυμηθούν οι παλιοί και να μάθουν οι νέοι. Και λέω να μάθουν οι νέοι, γιατί οι περισσότεροι νέοι δεν έχουν ζήσει το παρελθόν. Τότε ο βασικός μισθός καθοριζόταν με την υπογραφή Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης εργασίας και πράγματι, λειτουργούσε μέσα στις συνθήκες της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης ως νομοθετική κατοχύρωση. Και αυτά δεν ήρθαν τυχαία, ήρθαν με σκληρούς και πολλούς αιματηρούς αγώνες. Όμως, η συλλογική οργάνωση και πάλη των εργαζομένων μέσα από τα συνδικάτα τους, ήταν -και είναι- αυτή που προστάτευε τους εργαζόμενους, αξιοποιώντας και τη νομοθεσία που είχε κατακτηθεί από το εργατικό κίνημα. Και ήταν άλλος ο συσχετισμός των δυνάμεων. Ήταν η Σοβιετική Ένωση και το σοσιαλιστικό στρατόπεδο, με πενήνήμερο τριανταπεντάωρο από το 1950, ήταν το ισχυρό Εργατικό και Κομμουνιστικό Κίνημα, τα οποία ανατράπηκαν, αλλά θα επανέλθουμε δριμύτεροι.

Πάντα υπήρχε η μαύρη ανασφάλιστη εργασία, η παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας από τους εργοδότες, με την ενθάρρυνση και ανοχή επίσημων κρατικών αρχών. Χαρακτηριστικό είναι ότι και τότε και σήμερα οι δικαστικές υποθέσεις που καθυστερούν περισσότερο, έχουν να κάνουν με εργατικές διαφορές. Έτσι δεν είναι; Όμως, οι επενδύσεις φεύγουν μέσα σε μια βδομάδα και δέκα μέρες. Δεν καθυστερούν τα δικαστήρια πολυτελείας που φτιάξατε με νόμο και ήταν απαίτηση ή μάλλον ήταν στα προαπαιτούμενα του Ταμείου Ανάκαμψης.

Δίχτυ ασφαλείας για τους εργαζόμενους ήταν και είναι τα συνδικάτα και ο συλλογικός τους αγώνας, η ταξική τους οργάνωση. Ό,τι και να κάνετε -η ιστορία το αποδεικνύει- όχι δίχτυ να φτιάξετε, όχι μάντρες να στήσετε, όταν ο λαός -και ειδικά η εργατική τάξη- αποφασίσει να βγει στο προσκήνιο -και βγαίνει σιγά-σιγά- θα τα συντρίψουν και θα τα πετάξουν στα σκουπίδια και στο τέλος θα πάρουν και την εξουσία.

Τον Φλεβάρη του 2012 ήρθατε μαζί με ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία και ΛΑΟΣ -να μην ξεχνιόμαστε, εσείς που δεν έχετε καμμία σχέση με την ακροδεξιά- μετατρέψατε τον βασικό μισθό σε επιταχυντή για το βίαιο κατέβασμα όλων των μισθών προς τα κάτω, σε μόνιμο συμπιεστή όλων των αποδοχών προς τα κατώτατα όρια. Όλα αυτά σε ένα βράδυ. Βρε αποτελεσματικοί που είναι όταν πρόκειται να εξυπηρετήσουν το καπιταλιστικό σύστημα! Σε ένα βράδυ τα κάνατε όλα αυτά, με πράξη Υπουργικού Συμβουλίου. Μεγάλη δημοκρατία, πάρα πολύ μεγάλη! Ούτε από τη Βουλή δεν πέρασε, που, τέλος πάντων, όχι ότι θα άλλαζε τίποτα, γιατί ήσασταν ιερή συμμαχία.

Ξηλώσατε όλους τους πυλώνες που στηρίζουν την εργατική νομοθεσία για τους μισθούς στον ν. 1876/1990. Ποια ήταν αυτά; Έχει σημασία να τα ξέρουμε και να τα θυμόμαστε και εκείνοι που βγαίνουν λόγους σήμερα. Ποια ήταν αυτά; Η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης. Ισχύει; Όχι. Θα τη φέρετε; Όχι. Επεκτασιμότητα, υποχρεωτικότητα. Θα τα φέρετε; Όχι. Μονομερής προσφυγή εργαζομένων στον οργανισμό διατησίας και μεσολάβησης. Μετενέργεια στη λήξη μιας σύμβασης. Θα τα φέρετε; Όχι. Ακόμα και τα επιδόματα πολυετίας, τις τριετίες, τα ξηλώσατε όλα. Πετάξατε στα σκουπίδια εργασία χρόνων στους εργαζόμενους και τώρα μας φέρετε έναν νόμο, ο οποίος δεν καλύπτει τίποτα.

Περικόψατε κατά 22% ψηφισμένη Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση εργασίας, 32% στους νέους. Και σας ρωτάμε, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης -και των υπολοίπων, αλλά κυρίως της

Κυβέρνησης- κυρία Κεραμέως, εσείς που είστε υπέρμαχος της ελεύθερης αγοράς και τη θέλετε να λειτουργεί ανεμπόδια, μπορείτε να μας πείτε και να μας ενημερώσετε σε ποιο άλλο εμπόρευμα έχετε βάλει πλαφόν; Γιατί η εργασία με το σύστημά σας είναι εμπόρευμα, όπως και πολλά άλλα. Μήπως μειώσατε στα τρόφιμα; Έγινε κρατική παρέμβαση και μειώθηκαν οι τιμές; Μήπως στο ηλεκτρικό ρεύμα; Μόνο στους μισθούς των εργαζομένων κάνετε κρατική παρέμβαση, κάνετε και κάνετε, ώστε να μειωθούν στο μισό -πάνω από 40% ο μέσος μισθός- και συνεχίζετε και σήμερα.

Εδώ είναι και η πράξη υπουργικού συμβουλίου 2012. Την καταθέτω στα Πρακτικά, έτσι για να υπάρχει και να τη θυμούνται όσοι ψάχνουν στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Παφίλης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κύριοι του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας...

Πού είναι το ΠΑΣΟΚ; Έφυγε; Πού πάει; Έχει πρόβα για τους αρραβώνες με τη Νέα Δημοκρατία; Δεν ξέρω, μήπως έχουν καμμία πρόβα τέτοια δηλαδή, γιατί τα έχουμε δει. Και ας αφήσουν τώρα τα «πολεμάμε την επάρατο Δεξιά».

Τα θυμάστε αυτά; Έχει τις υπογραφές και του ΠΑΣΟΚ, που σήμερα βγαίνει στα κεραμίδια. Αυτό το κείμενο, αυτές τις δύο σελίδες, ποιος τις υπέγραψε και με ποιον; Με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Άλλαξε τίποτα σήμερα, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, της Νέας Αριστεράς και όλοι όσοι είστε λιγούρια των Ευρωπαίων; Γιατί τέτοιοι είσαστε. Λέτε «Ευρώπη και ξερό ψωμί». Δεν πάει και είναι ξερό; Ξερό θα φάμε το 2024.

Πού νομίζετε ότι απευθύνεστε; Σήμερα τα ίδια δεν είναι ακριβώς που υποστηρίζετε εδώ μέσα, κύριε Μάντζο; «Η Ευρώπη που τα έχει όλα καλά...». Ποιος τα έχει καλά; Μας δουλεύετε; Δεν βλέπετε τι έγινε στη Γαλλία; Κόλαση. Στη Γερμανία και παντού; Απλά δεν υπάρχει ΚΚΕ παντού και Κίνημα Εργατικό, αλλά θα δημιουργηθεί. Είναι νόμος αυτός της κοινωνικής εξέλιξης.

Τον Φλεβάρη του 2012 αναλάβετε την εργολαβία, για λογαριασμό της εργοδοσίας, όχι μόνο να πετσόκοψετε μισθούς και συντάξεις, αλλά να βάλετε μόνιμο μηχανισμό -άκουσον, άκουσον εφευρετικότητα- σύγκρισης των μισθών των εργαζομένων της πατρίδας μας με τα χαμηλότερα επίπεδα των μισθών που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και με τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, των Βαλκανίων, ανεξάρτητα αν ήταν ή είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή όχι. Για να παρουσιάσετε τι; Σκεφτείτε που φτάσατε. Αναλάβατε τη δέσμευση να κάνετε μόνιμη σύγκριση των μισθών με τους βαλκανικούς μισθούς και να έχετε αυστηρή κρατική παρέμβαση για να μην ανεβαίνει ο μέσος μισθός και να μετατραπεί η εργασία, σε απασχόληση. Το αλλάξατε. Καινούργιο λεξιλόγιο. Το ΠΑΣΟΚ ήταν από τους πρώτους που είχε καινούργιο λεξιλόγιο.

Ευελφάλεια, κύριε Μάντζο, για να μη λέτε ότι λέω και ψέματα. Η Διαμαντοπούλου ήταν τότε που εφηύρε τη λέξη. Είναι στέλεχος του ΚΚΕ; Όχι. Στέλεχος του ΠΑΣΟΚ. Ευελφάλεια: Ευελιξία και ασφάλεια. Τώρα μη χρησιμοποιήσω άλλους όρους. Και τελικά μετατρέπεται η εργασία -και μετατράπηκε και δεν άκουσα κουβέντα εδώ, κάποιος έκανε μια νύξη- χωρίς συγκροτημένα συλλογικά δικαιώματα. Πέστε μας, τετράωρα, τριώρα, δώωρα, ανεξέλεγκτα όλα. Ζούγκλα η αγορά. Και μας μιλάτε τώρα για δίχτυ ασφάλειας.

Μια απέραντη ειδική οικονομική ζώνη εντός του ευρώ για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων, κριτήρια, τα οποία σήμερα διέπουν και τον νόμο που συζητάμε. Δεν «γλύφουμε» το δάχτυλό μας.

Τα ίδια που είχε ο νόμος Βρούτση, που έγινε Βρούτση -Αχτσιόγλου και Κεραμέως σήμερα. Τι λέει; Βασικά κριτήρια είναι αυτά. Τα κέρδη του κεφαλαίου. Αν τα κέρδη του κεφαλαίου -όχι καταργούνται, γιατί εμείς θα τα καταργήσουμε, όταν θα πάρει ο λαός της εξουσία θα τα καταργήσουμε- έστω να μειωθούν λίγο, κινδυνεύει η οικονομία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Θέλετε και τη δευτερολογία σας, κύριε Παφίλη;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τα θέλω όλα γιατί αύριο έχω μια υποχρέωση που δυστυχώς είναι θλιβερή.

Τι άλλο έχετε συμφωνήσει; Για να το ξέρει ο κόσμος. Έχετε συμφωνήσει μόνιμη εποπτεία και όχι μονομερείς ενέργειες μέχρι το 2059. Για τους εργαζόμενους και τα δικαιώματά τους μόνιμο καθεστώς μνημονίων. Μήπως τα αμφισβητείτε όλοι οι υπόλοιποι; Δεν νομίζω. Μέχρι το 2059. Αυτό, για να μην αμφισβητείτε, το υπογράψατε το κεφάλαιο, 5 ση είο 29 του δεύτερου μνημονίου που πέρασε αυτούσιο και στα υπόλοιπα μνημόνια. Το καταθέτω κι αυτό γιατί τότε μας το φέρατε στα αγγλικά και νομίζατε ότι δεν θα ξέραμε τι είναι.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Παφίλης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όλα αυτά φυσικά, για να μην αδικήσω κανέναν, συμπεριλήφθηκαν και στο τρίτο μνημόνιο που έφερε ο ΣΥΡΙΖΑ γιατί συμπεριελάμβανε και το πρώτο και το δεύτερο και είχε και νέα χειρότερα ακόμα μέτρα. Άρα, «κρείττον το σιγάν» μερικές φορές.

Πού στηρίζεται, λοιπόν, ο λόγος που αρνείστε και το ΠΑΣΟΚ που πανηγυρίζετε; Στηρίζεται στην άγρια εκμετάλλευση, σε όλα αυτά τα μέτρα. Σώσατε το κεφάλαιο τότε για να μη χρεοκοπήσουν. Και τι κάνετε; Εξασφαλίσατε με όλο αυτό το βάρβαρο νομοθετικό πλαίσιο τα νέα κέρδη που θα έφερνε μετά την κρίση.

Και βέβαια, αυτός είναι ο λόγος που αρνείστε και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ όχι μόνο να ψηφίσετε, αλλά και να τοποθετηθείτε στην πρόταση νόμου της πλειοψηφίας των συνδικάτων για επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων. Τα διάβασε ο Χρήστος Κατώτης. Εμείς την υιοθετήσαμε. Τα ξέρετε. Σας τα έχουν στείλει. Γιατί δεν μιλάτε; Σας προκαλώ. Γιατί δεν μιλάτε; Τη δέχεστε ή δεν τη δέχεστε; Δεν τη δέχεστε, γιατί δεν δέχεστε το βασικό. Το βασικό είναι η κατάργηση των αντεργατικών νόμων πέρα από συλλογικές συμβάσεις, Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας κ.λπ.. Εσείς τώρα που κάνετε αντιπολίτευση και το ΠΑΣΟΚ τώρα που βγάζει κορώνες λέτε να καταργηθεί; Σας προκαλώ τώρα να απαντήσετε. Να καταργηθεί όλο το αντεργατικό πλαίσιο, ναι ή όχι; Τα άλλα είναι κούφια λόγια. Έχετε φτιάξει δεσμά, αλυσίδες να δέσετε τους εργαζόμενους και δεν λέει κανένας κουβέντα. Πείτε μας, αν έχετε κότσια κι αν έχετε τέτοια πολιτική, θα καταργηθεί ή όχι. Άχνα, κουβέντα γι' αυτό.

Μάλιστα, υιοθετείτε και την προπαγάνδα της Νέας Δημοκρατίας που λέει ότι οι διεκδικήσεις -διαβάζουμε κι εμείς και οι εργαζόμενοι- αποτελούν αντιαναπτυξιακή οπισθοδρόμηση και εφιάλητη την επιστροφή στο παρελθόν που αφορά εργασιακά δικαιώματα, κυρίες και κύριοι που εξαπάτησε τον ελληνικό λαό. Τι λέτε; Λέτε πως ό,τι είχαν κερδίσει οι εργαζόμενοι πριν την κρίση με σκληρούς αγώνες, με αιματηρούς αγώνες πολλές φορές, σε όλον τον κόσμο, αλλά και στην Ελλάδα ήταν αντιαναπτυξιακά και οπισθοδρόμηση. Να μην ξαναγυρίσουμε -λέει- σε σ' αυτά. Ποτέ στον καπιταλισμό ο εργαζόμενος δεν παίρνει αυτό που του ανήκει, αλλά κέρδισαν, είχαν μια σειρά κατακτήσεις κάτω όπως είπα από τον συσχετισμό των δυνάμεων και από τον αγώνα τους.

Βέβαια, μας είπε η κ. Κεραμέως εδώ για τους κοινωνικούς εταίρους. Τι εταιρείες είναι αυτές; Άμα ο ένας κλέβει τον άλλον δεν είναι εταίροι, είναι κάτι άλλο. Όμως, ανεξάρτητα από αυτό -αυτή είναι δική σας φρασεολογία όλης της γκάμας εδώ που λέτε οι κοινωνικοί εταίροι- μας είπατε ότι συμφώνησαν σε μερικά. Τι συμφώνησαν; Εδώ έχουμε εξακόσιες τριάντα πέντε, εξακόσιες πενήντα συνδικαλιστικές οργανώσεις -σας τα ξαναείπα και σας τα ξαναλέω, για να τα ακούει ο κόσμος και να τα χωνέψει- που οι διοικήσεις είναι με Νέα Δημοκρατία, με ΠΑΣΟΚ, με κάποιους του ΣΥΡΙΖΑ κ.λπ.. Και βέβαια μη μου πείτε στην απάντηση, κυρία Κεραμέως, για τη ΓΣΕΕ. Μην την «ξεβρακώνετε» άλλο, φτάνει. Γιατί τι εκφράζει η ΓΣΕΕ; Εδώ κάποτε είχε συμφωνήσει με ένα 1 ευρώ αύξηση τον μήνα και μας λέτε τώρα για τη ΓΣΕΕ; Όλο το υπόλοιπο συνδικαλιστικό κίνημα, αυτοί που βγαίνουν στον δρόμο, μεγάλες ομοσπονδίες, εργατικά κέντρα ζητάνε να υιοθετηθεί αυτή η πρόταση νόμου.

Δεν είμαστε τυφλοί ούτε κι εσείς είστε. Μεγαλώνει το κίνημα. Κάθε μέρα μεγαλώνει και διεκδικεί. Και δεν είναι μόνο οι κομμουνιστές. Συμπαράτασσονται και άλλοι. Βέβαια, οι ηγεσίες και τα

συνδικαλιστικά σας στελέχη έχουν κάνει μαύρο μέτωπο, όπως έκαναν στην Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων. Πρόεδρος ΣΥΡΙΖΑ, μαζί με τη ΔΑΚΕ, μαζί με το ΠΑΣΟΚ για να μην πάρουμε εμείς, το ΠΑΜΕ και άλλοι συνεργαζόμενοι, την Ομοσπονδία. Σηκώθηκαν και έφυγαν. Ξεφτίλα του κερατά δηλαδή. Έτσι ακριβώς λέγεται. Δεν μπορεί να ειπωθεί διαφορετικά.

Ανεβαίνει, λοιπόν, το κίνημα. Η απογοήτευση και η αγανάκτηση των εργαζομένων, όπως είπα, θα δυναμώσει το ρεύμα αμφισβήτησης και κυρίως ρήξης με αυτή την πολιτική. Αυτό δεν μπορείτε να το σταματήσετε. Θα γίνει ορμητικό ποτάμι. Έτσι λέει η ιστορία. Μην έχετε αυταπάτες. Δεν μπορείτε να τους σταματήσετε με αυταρχικά μέτρα. Θα καταργήσει στην πράξη και αυτόν τον νόμο, όπως κατήργησε και τους δύο του Χατζηδάκη και του Γεωργιάδη. Αναπτύσσονται αυτοί οι αγώνες.

Το ΚΚΕ είναι μπροστά, συμμετέχει, στηρίζει, εμπιστεύεται τους εργαζόμενους και να είστε σίγουροι ότι αργά ή γρήγορα θα θέσουν και το βασικό πρόβλημα, που είναι το πρόβλημα ποιος θα έχει την εξουσία, ποια κοινωνία μπορεί να ικανοποιήσει τις σύγχρονες λαϊκές ανάγκες. Κι αυτή είναι ο σοσιαλισμός -κομμουνισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία ο κ. Ανδρέας Παναγιωτόπουλος, στη συνέχεια ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ ο κ. Γεώργιος Παπαηλιού και στη συνέχεια ο Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας ο κ. Ιωάννης Δελής και μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νίκης ο κ. Οικονομόπουλος. Αυτή είναι η σειρά και θα πάμε παραπέρα.

Κύριε Παναγιωτόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βλέποντας την κυρία Υπουργό, επειδή στην Πάτρα γιορτάζουμε τα εξήντα χρόνια του Πανεπιστημίου, θυμάμαι τον χρόνο εκείνο που αναλάβατε, αμέσως, τις πρώτες ημέρες κιόλας, τρέξατε να καταργήσετε τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου των Πατρών που ίδρυσε τότε ο ΣΥΡΙΖΑ ως κυβέρνηση. Κι απορώ, δηλαδή, τι βία ήταν εκείνη που τρέξατε να προλάβετε; Ενδεχομένως θα είχατε κατά νου την παράκαμψη του Συντάγματος για να έρθουν ιδιωτικές νομικές σχολές άλλων πανεπιστημίων να κατοικοεδρεύουν στη χώρα μας. Τέλος πάντων. Η ανάμνηση μου ήρθε τώρα που σας είδα, αλλά είναι κακή ανάμνηση όπως και να το κάνουμε.

Σήμερα συζητούμε βέβαια, ένα σχέδιο νόμου το οποίο με μεγάλη καθυστέρηση ενσωματώνει στο Εθνικό Δίκαιο μια οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου που αφορά στην προστασία της μισθωτής εργασίας και τη διασφάλιση της επάρκειας του κατώτατου μισθού για αξιοπρεπή διαβίωση. Επομένως το νομοσχέδιο υποτίθεται ότι στον πυρήνα του εμπεριέχει την προστασία των μισθωτών από τη φτωχοποίηση του εισοδήματός τους από την απώλεια της αγοραστικής δύναμης και κατά συνέπεια αφορά την ίδια την ελληνική οικονομία, αλλά και την παραγωγικότητα.

Ταυτόχρονα, και αυτό είναι μείζον ζήτημα, η ενωσιακή οδηγία υποχρεώνει τα κράτη-μέλη στα οποία δεν καλύπτεται το 80% των εργασιακών σχέσεων από συλλογικές διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό των μισθών να θεσπίσουν πλαίσιο για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και να συντάξουν προς τον σκοπό αυτό ένα εθνικό σχέδιο δράσης. Και πολύ σωστά η οδηγία υποχρεώνει τα κράτη-μέλη για κάτι τέτοιο, καθώς μόνο μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων περιορίζεται ο αριθμός των χαμηλόμισθων μισθωτών, μέσω της αύξησης του κατώτατου επιτρεπτού μισθού.

Δυστυχώς, όμως, το παρόν νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει καμία από τις δύο αυτές υποχρεώσεις της οδηγίας. Καλά ακούσατε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Το Υπουργείο Εργασίας έφερε νόμο ενσωμάτωσης μιας ευρωπαϊκής οδηγίας, αγνοώντας την ουσία της και ας καλύπτεται από συλλογικές διαπραγματεύσεις μόλις και μετά βίας το 30% των εργασιακών σχέσεων στη χώρα μας. Και εδώ οι έσχατοι της ένωσης είμαστε, αντιλαμβάνεστε. Κοντεύουμε να το συνθηθίσουμε πια σε όλους τους δείκτες, σε όλα τα μεγέθη να μετριάσαμε προτελευταίοι, τελευταίοι ή λίγο πάνω-κάτω από το τέλος.

Αντί για εθνικό σχέδιο, λοιπόν, και θέσπιση κανονιστικού πλαι-

σίου, το σχέδιο νόμου παραπέμπει σε μελλοντικές υπουργικές αποφάσεις, δηλαδή εναποθέτει την πραγματική ενσωμάτωση της οδηγίας στην διακριτική ευχέρεια του εκάστοτε Υπουργού. Αυτό σημαίνει ότι η ενωσιακή υποχρέωση θα αφεθεί εντελώς ανέλεγκτη και ασύδοτη επί των ημερών σας στην εκτελεστική εξουσία αντί της ελέγχου σας ελεγχόμενης και λογοδοτούσας στον ελληνικό λαό νομοθετικής, έξω από τη Βουλή και προφανώς δίχως τους κοινωνικούς εταίρους. Είναι αλήθεια ότι στις είκοσι δύο από τις είκοσι επτά χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κατώτατος μισθός ορίζεται με υπουργικές αποφάσεις και σε μία, τη Γαλλία, προκύπτει αλγοριθμικά. Ωστόσο ο δικός σας αλγόριθμος που προβλέπει το νομοσχέδιο δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική ανάγκη αύξησης του κατώτατου μισθού και αλλοιώνει το γράμμα και το πνεύμα της ευρωπαϊκής οδηγίας. Αλλά δυστυχώς, η Ελλάδα οδηγήθηκε εξαιτίας των αποτυχημένων πολιτικών επιλογών τόσο της Νέας Δημοκρατίας και κύρια όσο και του ΠΑΣΟΚ στη μεγάλη δημοσιονομική κρίση του 2009 και κατέληξε έτσι στα μνημόνια και τη λιτότητα. Μέχρι και σήμερα η χώρα δεν έχει επιστρέψει στην προ του 2009 κατάσταση. Επομένως δεν μπορεί και δεν πρέπει να συγκρίνεται με τα άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρα το σωστό θα ήταν να επανέλθει ο παγωμένος θεσμός των συλλογικών διαπραγματεύσεων, ιδίως επειδή η Ελλάδα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει ένα φλέγον πρόβλημα. Και ποιο είναι αυτό; Αυτό της φτώχειας. Μιας φτώχειας που πλήττει σχεδόν τα τέσσερα στα δέκα νοικοκυριά. Και για να περιορισθεί η φτώχεια πρέπει μεταξύ άλλων να αυξηθούν οι κατώτατοι μισθοί. Ο κατώτατος μισθός πρέπει να αυξάνεται ταχύτερα από τον πληθωρισμό και όχι να πηγαίνει από πίσω, για να αντιμετωπισθεί έτσι κάπως η φτώχεια. Γιατί αυτός και όχι οι αποσπασματικές επιδοματικές πολιτικές είναι πρόσφορο εργαλείο προς τούτο.

Η φτώχεια στην Ελλάδα του 2000 του κ. Μητσotάκη δεν οφείλεται στην ανεργία. Η φτώχεια οφείλεται στο ότι η ελληνική οικονομία παράγει μαζικά νεοπτωχούς, με θέσεις εργασίας που έχουν πολύ χαμηλές αμοιβές. Εάν, δε, σε αυτό συμπεριλάβουμε και την υπαλληλοποίηση που ένας από τους προκατόχους σας, νυν Υπουργός Οικονομικών, κ. Χατζηδάκης δρομολόγησε υπέρ των μεγάλων πολυεθνικών, τότε καταλαβαίνουμε πού οδηγούμεθα. Οι αμοιβές πρέπει να αυξηθούν εδώ και τώρα, γιατί το μόνο που αποπληθωρίζεται στην Ελλάδα της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας είναι η αξία της μισθωτής εργασίας. Αντιθέτως τα κέρδη αυξάνονται, η αξία της γης, της ακίνητης περιουσίας πολλαπλασιάζεται και αυτό δημιουργεί μια επίπλαστη εικόνα άνθησης και ευημερίας της χώρας και του λαού. Κυκλοφορεί πολύ χρήμα, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, αλλά όχι στην κοινωνία. Κάπου αλλού και εσείς ξέρετε καλά.

Είναι συνεπώς άλλο ένα κίβδηλο νομοσχέδιο, αντεργατικό, αντιδραστικό και φυσικά βαθιά αντιλαϊκό. Συνεπώς, κυρίες Μητσotάκη, κυρία Υπουργέ, δεν θέλετε να προστατεύσετε τη μισθωτή εργασία ούτε φυσικά το εισόδημα των μισθωτών εργαζομένων. Διότι αντιβαίνει τις ιδεολογικές αγκυλώσεις σας περί ελεύθερης αγοράς, περί αυτορύθμισης και μη παρεμβατικού κράτους. Απλά είστε έκθετοι και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όχι μόνο στον λαό μας. Και αυτό συμβαίνει σε ένα άκρως δυστοπικό οικονομικό περιβάλλον ακρίβειας, πληθωρισμού, αισχροκερδίας και φτωχοποίησης των ανθρώπων που διαμένουν στη χώρα.

Οι δείκτες και τα σχέδια, τα στοιχεία όλων των ευρωπαϊκών και διεθνών φορέων το αποδεικνύουν πέραν κάθε αμφιβολίας και ας λέει ό,τι θέλει κ. Γεωργιάδης για μίζερους, για συμμορίες και κασέτες. Σας διαφεύδει η καθημερινότητα.

Και μιας και αναφέρθηκα στον Υπουργό Υγείας, διότι έχουμε συνεχείς διαβουλεύσεις και αντεγκλήσεις, θέλω να καταθέσω εδώ μία πρόσφατη μελέτη του κέντρου έρευνας και εκπαίδευσης στη δημόσια υγεία, την πολιτική υγεία και την πρωτοβάθμια σχετικά με τα επί πληρωμή απογευματινά χειρουργεία και το ταμείο ανάκαμψης. Την καταθέτω και στα Πρακτικά, κυρίες Πρόεδρε, μήπως τη διαβάσουν.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Παναγιωτόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τι αποκαλύπτει η έρευνα αυτή; Συγγνώμη κιάλας, ένα λεπτό να το πούμε, γιατί είναι ένα αξιόλογο στοιχείο. Αποκαλύπτει ότι μεταξύ 2020 και 2023 χάθηκαν από το ΕΣΥ τριακόσιες εξήντα χιλιάδες χειρουργεία σε σχέση με το 2019. Σε σχέση, δε, με την εποχή 2014-2019 χάθηκαν πεντακόσιες σαράντα χιλιάδες χειρουργοί από το ΕΣΥ. Η, δε, κάλυψη τριάντα επτά χιλιάδων χειρουργείων, που λέτε μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης δεν είναι παρά μια ασπιρίνη στον ετοιμοθάνατο. Πάρτε και τα στοιχεία, διαβάστε και τις μελέτες αφού ζητάτε να σας δίνουμε στοιχεία.

Κλείνοντας, θέλω να ενημερώσω το Σώμα και τους Έλληνες πολίτες και για μια άλλη έκθεση που πρόσφατα πήραμε από το παρατηρητήριο θεμάτων αναπηρίας των ΑΜΕΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κλείστε, κύριε Παναγιώτπουλε. Μας είπατε πολλές εκθέσεις.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Μόνο αυτό το στοιχείο θα πω τότε. Το 80% των ανθρώπων ΑΜΕΑ στερούνται υπηρεσιών σίτισης, ρουχισμού κ.ά. διότι δεν μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες της υγείας τους. Δυστυχώς, αυτή είναι η Ελλάδα του κ. Μητσοτάκη.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Να καλέσω τώρα στο Βήμα τον Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι απολύτως κατανοητό για μία Κυβέρνηση ακραία νεοφιλελεύθερη αν και ακόμα κι αυτό στηρίζεται σε μία κρατικοδίαιτη λογική, να δυσκολεύεται πολύ να φέρει προς ψήφιση την εν λόγω οδηγία. Αναγκάζεστε να φέρετε μια οδηγία που το κύριο αντικείμενό της είναι οι επαρκείς κατώτατοι μισθοί, η καταπολέμηση της φτώχειας, η ενίσχυση των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων. Και τα δύο αυτά σας φέρνουν μονίμως αλλεργία. Και για του λόγου το αληθές, η θέση μας στην κατάταξη των χωρών που εφαρμόζουν τις συλλογικές συμβάσεις είναι μόλις 14% η κάλυψη στη χώρα μας με συλλογικές συμβάσεις, ενώ η Ευρώπη την ίδια στιγμή επιδιώκει να φτάσει το 80%.

Αναγκάζεστε, λοιπόν, να φέρετε την οδηγία αυτή, αλλά αποφασίζετε να τη φέρετε όπως σας συμφέρει. Αντί να φέρετε μέτρα για την αύξηση των συλλογικών συμβάσεων, επιδεικνικά αγνοείτε αυτή την υποχρέωση. Και αντί να προχωρήσετε σε διάλογο με τις εργατικές ενώσεις για τον καθορισμό των κατώτατων μισθών, επιλέγετε, κόντρα στην οδηγία, τον δικό σας τρόπο για την καθιέρωση των κατώτατων μισθών.

Ακούμε συνεχώς την Κυβέρνηση να επιτίθεται για τη συνεχόμενη αύξηση στους μισθούς. Να σας ενημερώσουμε για κάποια βασικά πράγματα. Ενώ αυξάνετε τον βασικό μισθό 5% και οι αυξήσεις στα τρόφιμα, στο ενοίκιο και στα βασικά αγαθά αυξάνονται με ρυθμό 20% και 30% και πολλές φορές και 40%, τότε, όπως καταλαβαίνετε -και καταλαβαίνουν και οι πολίτες με ακόμα χειρότερο τρόπο- αυτό γίνεται μόνο για επικοινωνιακούς λόγους. Κάνετε, λοιπόν, και σ' αυτή την περίπτωση, όπως και σε πολλές άλλες, ένα επικοινωνιακό σόου.

Για να μη μιλήσουμε, προφανώς, και για τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων που έχουν μείνει κολλημένοι και χωρίς δώρα από την αρχή των μνημονίων. Και, άρα, η περιβόητη αύξηση των 12 ευρώ στα καθαρά για την οποία πανηγυρίζετε, είναι ψίχουλα μπροστά στις περικομμένες αμοιβές κατά 40% που έχουν υποστεί από τα μνημονιακά χρόνια μέχρι σήμερα.

Θα ήταν πολύ εύκολο, κύριε Υπουργέ, για την Κυβέρνηση να υπερασπίζεται τα ευρωπαϊκά ιδεώδη όταν με μανία, να θυμίσω, υπερασπίζονταν τα μνημόνια και δεν ήθελε κανείς να της κλέψει τη δόξα για τις απολύσεις των γιατρών, αλλά όταν πρέπει να προσαρμολοστεί, να υιοθετήσει μια ευρωπαϊκή οδηγία, τα ευρωπαϊκά ιδεώδη όσον αφορά στο κράτος δικαίου, στην ελευθερία του τύπου και τώρα στα εργασιακά δικαιώματα, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τότε η Κυβέρνηση με έναν μαγικό, εύκολο και άνετο τρόπο ξεχνάει την ευρωπαϊκή της κατεύθυνση και επιμένει στη διαφύλαξη μόνο των συμφερόντων των μεγάλων και ισχυρών υποστηρικτών της.

Έτσι και τώρα, και ενώ η οδηγία την οποία συζητάμε εδώ και δύο χρόνια είχε μείνει στα συρτάρια, αναγκάζεστε να τη φέρετε στο παραπέντε, χωρίς να προχωρήσετε σε ουσιαστική διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους και χωρίς να την υιοθετείτε στο σύνολό της, αλλά, προφανώς, όπως είπα και στην αρχή, όπως σας συμφέρει γι' αυτούς που εκπροσωπείτε.

Η ρύθμιση επιπλέον του ποσού του κατώτατου μισθού δεν είναι αρμοδιότητα της Κυβέρνησης ούτε αλγορίθμων, αλλά των διαπραγματεύσεων μεταξύ των εργοδοτών και των εργαζομένων. Όμως, επιμένω σε αυτό, η αλλεργία της Κυβέρνησης απέναντι σε οποιοδήποτε συνδικαλιστικό και εργασιακό εργατικό δικαίωμα δεν προκύπτει σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά είναι η συνέχεια μιας σειράς νομοθετήσεων όπως ο περίβλητος ν.4808 με τον οποίο κηρύσσονται παράνομες σχεδόν όλες οι απεργίες που γίνονται.

Κι ενώ το πνεύμα του νομοθέτη της οδηγίας είναι η προστασία του κατώτατου μισθού και των συλλογικών συμβάσεων, εσείς πρακτικά τι κάνετε; Μεταθέτετε για το 2028 τον αυτόματο μηχανισμό αύξησης, δεν καθιστάτε υποχρεωτικές τις κλαδικές συμβάσεις, δεν επαναφέρετε την ισχύ της ευνοϊκότερης ρύθμισης, δεν επαναφέρετε τον θεσμό της διατηρίας, δεν επαναφέρετε στις τριετίες τα χρόνια από το 2012 μέχρι σήμερα και δεν συμπεριλαμβάνετε κατηγορίες εργαζομένων που αναφέρονται στην οδηγία, αλλά εσείς δεν τις εντάσσετε, όπως είναι οι εργαζόμενοι με μπλοκάκι.

Έχουμε, λοιπόν, τη χώρα με τους χαμηλότερους μισθούς, με τη μικρότερη αγοραστική δύναμη, με τις περισσότερες ώρες εργασίας και με τα χειρότερα εργασιακά δικαιώματα. Είμαστε σύγχρονοι Ευρωπαίοι όπου μας συμφέρει, από την πλευρά της Κυβέρνησης, και μεσαίωνας σε όλα τα υπόλοιπα.

Θα ήθελα να αναφέρω το εξής και θα κλείσω μ' αυτό, κύριε Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ. Όπως αναφέρει ο Κέινς, αρκετά χρόνια πριν, αλλά δυστυχώς ακόμη και σήμερα παραμένει επίκαιρο, «τα σημαντικά σφάλματα της οικονομικής κοινωνίας στην οποία ζούμε είναι η αποτυχία της να εξασφαλίσει πλήρη απασχόληση και η αποτυχία της να εξασφαλίσει σωστή και δίκαιη διανομή του πλούτου και των εισοδημάτων».

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εμείς ευχαριστούμε, κύριε Ζαμπάρα, για την οικονομία -όχι μόνο τη συνέπεια- του χρόνου.

Καλώ τώρα στο Βήμα τον Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Στη χώρα μας υπάρχουν πέντε χιλιάδες διακόσιες εβδομήντα επτά επιχειρήσεις, με πάνω από πενήντα εργαζόμενους, όπου εργάζονται πάνω από ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες άνθρωποι. Ξέρετε πόσες κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συμβάσεις υπογράφτηκαν γι' αυτές τις επιχειρήσεις; Από το 2021 μέχρι το 2023 μόλις εβδομήντα τέσσερις, με την Κυβέρνηση να κάνει υποχρεωτικές, για όλους τους εργαζόμενους του κλάδου, μόνο τις είκοσι πέντε από αυτές τις συμβάσεις και όχι τις υπόλοιπες σαράντα εννέα.

Για τη φετινή χρονιά μάλιστα, του 2024, υπάρχει αρνητικό ρεκόρ, αφού μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου είχαν υπογραφεί μόλις οκτώ κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συμβάσεις, με την Κυβέρνηση να καθιστά υποχρεωτικές μόνο τις δύο από αυτές.

Έρχεστε εδώ και μας λέτε ότι πρόθεση της Κυβέρνησης είναι να ενισχύσει τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Πού να μην ήταν, δηλαδή. Αντί, όμως, να παραμυθιάζετε τον κόσμο με την πολιτική σας «κλείνοντας το μάτι» στους εργοδότες, κάντε υποχρεωτικές όλες τις κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας - στους οικοδόμους, στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη- και επαναφέρετε την υποχρεωτικότητα για όσες συμβάσεις υπογράφονται από εδώ και τώρα.

Γιατί, αν σε όλα αυτά κάποιος συνυπολογίσει ότι με την επέκταση των ελαστικών σχέσεων εργασίας, έχουν πεταχτεί έξω από τις συλλογικές συμβάσεις, τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, πάνω από ενάμισι εκατομμύριο εργαζόμενοι, τότε μπορεί να εξηγήσει και το γιατί το ποσοστό της κάλυψης των μισθωτών της

χώρας μας με συλλογικές συμβάσεις είναι μόλις 25% επί του συνόλου. Έτσι εξηγείται δηλαδή, ότι μονάχα ένας από τους τέσσερις εργαζόμενους της χώρας μας έχει την προστασία μιας συλλογικής σύμβασης εργασίας.

Δείτε τους εργαζόμενους στον κλάδο των τηλεπικοινωνιών και της πληροφορικής, που μόλις το 15% καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις. Δείτε τους εργαζόμενους σε κλάδους, όπως το φάρμακο, τα τρόφιμα, τα ποτά, όπου τα κέρδη σπάνε, βέβαια, το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, αλλά οι εργοδότες τους αρνούνται πεισματικά να υπογράψουν συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Τι να πούμε για τους ξενοδοχοϋπαλλήλους, που βγήκαν από μια ακόμα τουριστική σεζόν με ρεκόρ κερδών, μετρώντας εργατικά ατυχήματα, έχοντας βιώσει την καταστρατήγηση των συλλογικών συμβάσεων, τις απολύσεις στη μέση της τουριστικής σεζόν και τόσα ακόμα.

Σχετικά τώρα με την ευρωπαϊκή οδηγία για τις συλλογικές συμβάσεις θέλω να πω τα εξής. Για την οδηγία αυτή μιλά το ΠΑΣΟΚ, και όχι μόνο. Μιλούν και όλα τα «φυντάνια» της σοσιαλδημοκρατίας. Και αυτή προτρέπει, δεν υποχρεώνει. Θα μου πείτε ότι έφτασε το ΠΑΣΟΚ, θυμίζοντας τον δολοφόνο που επιστρέφει στον τόπο του εγκλήματος, να ζητά να καταργηθούν μια σειρά από διατάξεις -όχι νόμοι- του 2012, του 2013, του 2014, λες και δεν ήταν αυτό που τις ψήφισε, αλλά ήταν άλλοι.

Και βέβαια, οι δυνάμεις του ΠΑΣΟΚ στη ΓΣΕΕ καταψηφίζουν ανοιχτά την πρόταση των περισσότερων από εξακοσίων τριάντα συνδικαλιστικών οργανώσεων, την οποία έχουμε καταθέσει εμείς, ως ΚΚΕ, ως πρόταση νόμου. Σε όσους, όμως, επικαλούνται και «ξεπλύνουν» την Ευρωπαϊκή Ένωση -και δεν είναι μόνο το ΠΑΣΟΚ, είναι και ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Αριστερά και όλοι οι υπόλοιποι- θυμίζουμε ότι ήταν η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση σε αραστή συνεργασία με τις κυβερνήσεις σας που πρωτοστάτησε τότε -ή καλύτερα που πρωτοστατήσατε- στο τσάκισμα των μισθών και των συλλογικών συμβάσεων και καταργήθηκαν η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης για τους εργαζόμενους, η μετενέργεια, η επεκτασιμότητα και η υποχρεωτικότητα των συμβάσεων σε κάθε κλάδο, η δυνατότητα των εργαζομένων να προσφεύγουν στη δικαιοσύνη μονομερώς, οι τριετίες που διαγράψατε από το 2012 μέχρι το 2023 και τόσα άλλα.

Ποιοι τα έκαναν όλα αυτά; Από τον ουρανό πέσανε; Έτσι νομίζετε; Αυτά λέτε στον κόσμο και νομίζετε ότι «τρώει το παραμύθι»; Και τα συκοφαντούσατε από πάνω και εξακολουθείτε να τα συκοφαντείτε και ως παθογένειες του παρελθόντος, στις οποίες δεν πρέπει να επιστρέψουμε. Τα δικαιώματα των εργαζομένων, παθογένειες του παρελθόντος.

Και έρχεται τώρα η Κυβέρνηση και λέει ότι από το 2028 ο κατώτατος μισθός θα συνεχίσει να καθορίζεται από την Κυβέρνηση, μόνο που τώρα λέει θα γίνεται με αλγόριθμο, θα γίνεται δηλαδή, επιστημονικά, όλα κι όλα. Ό, τι κι αν λέτε, βέβαια, εσείς της Κυβέρνησης πρόκειται για έναν μηχανισμό όχι αύξησης, αλλά συμπίεσης του μέσου μισθού σε συνάρτηση και με την υπονόμευση, βέβαια, των συλλογικών συμβάσεων. Και αυτό αποδεικνύεται από το ότι αυξάνεται σταθερά ξέρετε ποιος αριθμός; Εκείνος ο αριθμός των εργαζομένων που αμείβονται με τον κατώτατο μισθό. Συνέχεια αυξάνεται αυτή η κατηγορία. Ξέφυγε, έφυγε πάνω από το 30% ήδη σήμερα, ενώ μέχρι 900 ευρώ καθαρά παίρνει το 70% των εργαζομένων, επτά στους δέκα εργαζόμενους παίρνουν 900 ευρώ καθαρά. Και λέμε καθαρά και όχι μεικτά, γιατί με τα καθαρά πληρώνεις το ενοίκιο, με τα καθαρά πας στο σουπερμάρκετ, δεν πας με τα μεικτά. Και αντί για αυξήσεις μισθών ανοίγετε τον δρόμο να καταργηθούν ο δέκατος τρίτος και ο δέκατος τέταρτος μισθός και στον ιδιωτικό τομέα με εκείνη τη διατύπωση την αμφίσημη που λέει για εξίσωση του κατώτερου μισθού στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα. Τι πάει να πει αυτό;

Αντί να επαναφέρετε τον δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο μισθό και να δώσετε ουσιαστικές αυξήσεις στους δημοσίου υπαλλήλους, τους πετάτε κάτι ψίχουλα και παγιώνετε εν τω μεταξύ και όλες τις περικοπές, πάνω από 40% ήταν τα τελευταία χρόνια, σε βάρος τους. Ούτε λέξη, φυσικά, για εκείνο το κλεμμένο μισθολογικό κλιμάκιο των δημοσίων υπαλλήλων με νόμο του ΣΥΡΙΖΑ το 2015 που εξαφάνισε την προϋπηρεσία του 2016 - 2017. Και ήρθε το μεσημέρι ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ και μιλούσε

γι' αυτό που έκοψε η κυβέρνησή του.

Να, γιατί οι δημόσιοι υπάλληλοι διεκδικούν όλο και πιο δυναμικά μισθούς για αξιοπρεπείς όρους διαβίωσης ενάντια στην ακρίβεια και βέβαια, οι δημόσιοι υπάλληλοι διεκδικούν και συλλογικές συμβάσεις εργασίας που να κατοχυρώνουν κρίσιμα εργασιακά δικαιώματα ίσα και για τους μόνιμους και για τους συμβασιούχους, τους αναπληρωτές, όπως είναι παραδείγματος χάριν η εννεάμηνη άδεια ανατροφής. Δηλαδή, μόνο οι γυναίκες μόνιμες έχουν αυτό το δικαίωμα; Οι άλλες δεν μεγαλώνουν παιδιά; Τι μεγαλώνουν;

Για το δικαίωμα στη στέγαση τίποτα λιγότερο, λοιπόν, δεν ζητούν οι εργαζόμενοι από το να υλοποιήσετε τα αιτήματα αυτών των εξακοσίων σαράντα και πλέον συνδικάτων για τον κατώτατο μισθό και τις συλλογικές συμβάσεις, για τις τριετίες, για το ωράριο, γιατί, τελικά, μόνο αν υπάρχουν όλα αυτά μπορεί τότε και ο κατώτατος μισθός να παίζει πραγματικά τον ρόλο του ως ένα πλέγμα ελάχιστης προστασίας και πάνω σ' αυτό βεβαίως, να χτίζουν περισσότερα δικαιώματα οι εργαζόμενοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Δεληή.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης, ο κ. Τάσος Οικονομόπουλος. Αμέσως μετά, όπως βλέπω στον κατάλογο, θα ακολουθήσει μια σειρά συναδέλφων Βουλευτών, ο κ. Νικόλαος Έξαρχος, ο κ. Παπαηλιού και θα συνεχίσουμε τον κατάλογο των ομιλητών. Δεν μου έχει ζητήσει τον λόγο προς το παρόν κάποιος άλλος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Ξαναλέω ότι θα φτάσουμε μέχρι το νούμερο τριάντα του καταλόγου.

Ορίστε, κύριε Οικονομόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΤΑΣΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για την ενσωμάτωση της οδηγίας 2022/41 αποτελεί σχεδόν πιστή αντιγραφή της οδηγίας σε μεγάλο μέρος. Αυτό δεν είναι απαραίτητα καλό για τη χώρα μας. Θα ήταν χρήσιμο επομένως, να δούμε τα σημεία που διαφοροποιείται από αυτή, αλλά και τους σκοπούς της ίδιας της οδηγίας, ώστε να αξιολογήσουμε αντικειμενικά τις διατάξεις του.

Εν πρώτοις, η Ευρωπαϊκή Ένωση πιέζεται πλέον, εκ των πραγμάτων, από πολλές πλευρές. Στη χώρα μας υπήρχε ήδη ο ν. 1876/1990 για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και συμβάσεις που τροποποιήθηκε αρκετές φορές μέχρι τώρα. Δεν πρέπει να ξεχνάμε τι πέρασε ο ελληνικός λαός επί δεκαπέντε χρόνια όταν αποδιάρθρωσαν οι δανειστές μας και η Ευρωπαϊκή Ένωση τις εργασιακές σχέσεις. Τότε καταργούσαν οι ευρωπαϊκοί θεσμοί τις συλλογικές συμβάσεις, αυτές τις οποίες τώρα θέλουν να προωθήσουν διακαώς, ερχόμενοι έτσι σε θέση αντιδιαμετρική της τότε πολιτικής τους.

Ο ν. 1876/1990, που αφορούσε στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, τροποποιήθηκε τόσες πολλές φορές που έχουμε χάσει κυριολεκτικά το μέτρημα και συνεχίζει να τροποποιείται. Τελευταίες τροποποιήσεις έγιναν από την προηγούμενη κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με τους ν. 4635/2019 και 4808/2021. Τι άραγε έχει απομείνει από τον αρχικό νόμο; Και ποιο είναι πλέον το πνεύμα υπό το οποίο θα πρέπει να ειπωθούν οι εργασιακές σχέσεις; Ο μνημονιακός ν. 4093/2012 και οι όμοιοί του επέφεραν πολλές δυσμενείς αλλαγές, ορισμένες από τις οποίες αποκαταστάθηκαν.

Οι σκοποί προβάλλονται στην οδηγία και στο νομοσχέδιο στο άρθρο 1. Πρώτον, η επάρκεια των νόμιμων κατώτατων μισθών με στόχο την επίτευξη αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης και εργασίας. Δεύτερον, η προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων για τον καθορισμό των μισθών. Τρίτον, η ενίσχυση της αποτελεσματικής πρόσβασης των εργαζομένων σε δικαιώματα προστασίας με τη μορφή κατώτατου μισθού, όπου αυτό προβλέπεται από το εθνικό δίκτυο και τις συλλογικές συμβάσεις. Δηλαδή, αποσκοπεί στην ανύψωση του ελάχιστου υποβάθρου των εργασιακών συνθηκών σε κάθε περίπτωση. Ο μεν πρώτος σκοπός αφορά στο ποσό της ελάχιστης αμοιβής, ενώ ο δεύτερος στον τρόπο επίτευξης συμφωνίας και ο τρίτος στην προστασία δικαιωμάτων, που ήδη ρυθμίζονται από άλλες εθνικές και υπερεθνικές διατάξεις.

Πρέπει σ' αυτό το σημείο να διευκρινιστεί ότι, σύμφωνα με την οδηγία και το νομοσχέδιο, όσα αναφέρονται νοούνται επί τη βάσει των ορισμών του άρθρου 4 του νομοσχεδίου. Σ' αυτό, στην παράγραφο 1, ρητά δηλώνεται ότι ο όρος «μισθός» αφορά στην αμοιβή οποιουδήποτε τμήματος χρόνου μικρότερο της ημέρας ή μεγαλύτερο. Επομένως, να μην υποθέτουμε ότι ενδεχομένως θα ρυθμίσει τις ελαστικές και επισφαλείς μορφές εργασίας ή θα τις περιορίσει.

Ομοίως και στις παραγράφους 4 και 5 η έννοια της συλλογικής διαπραγμάτευσης ή σύμβασης αφορά σε οποιαδήποτε διαπραγμάτευση ή σύμβαση μεταξύ συνδικαλιστικών οργανώσεων και εργοδοτών. Δηλαδή, δεν ορίζεται τριτοβάθμια, δευτεροβάθμια ή πρωτοβάθμια. Επομένως, το ποσοστό κάλυψης 80% που θέλει να επιτύχει το νομοσχέδιο των εργαζομένων με συλλογικές συμβάσεις εργασίας μπορεί ήδη να υφίσταται, αν συμπεριληφθούν και τέτοιες συμβάσεις μικρής σχετικά εμβέλειας, επιχειρησιακές και τοπικές, που και αυτές πλέον αναφέρονται ως συλλογικές.

Παλαιότερα, ο όρος παρέπεμπε κυρίως σε εθνική συλλογική σύμβαση εργασίας και στις κλαδικές και λιγότερο σε μικρότερης εμβέλειας συμβάσεις, για τις οποίες χρησιμοποιείται και ο όρος «επιχειρησιακές» ή «τοπικές». Αυτές, έχοντας υπ' όψιν τους ορισμούς, δεν εξαιρούνται από τις συλλογικές. Πλέον και οι επιχειρησιακές και οι τοπικές περιλαμβάνονται μέσα στις συλλογικές.

Το ερώτημα που τίθεται πλέον είναι τι θα υπερισχύσει σε κάθε περίπτωση και πως θα γίνονται οι διαπραγματεύσεις. Η γενική αρχή που υπάρχει ήδη από τον ν.1876/1990, να ισχύει η ευνοϊκότερη σύμβαση αν συμπίπτουν δύο ή περισσότερες σε κάποιους εργαζόμενους, δεν τηρείται στην πράξη ή παρακάμπτεται με διάφορα τεχνάσματα των εργοδοτών ενίοτε, γιατί δεν υπάρχουν επαρκείς ελεγκτικοί μηχανισμοί. Γι' αυτό και η ΓΣΕΕ και ο ΣΕΒ - παραδόξως, θα έλεγε κανείς - συμφωνούν στην απόρριψη του νομοσχεδίου.

Ο κοινός φόβος εργαζομένων και εργοδοτών είναι η αποστέρωση της δυνατότητας να έχουν απευθείας συνδιαλλαγές για ανώτερο και κατώτερο μισθό. Οι απευθείας συνομιλίες είναι σύμφωνες με το πνεύμα της οδηγίας, η οποία σε πολλά σημεία αναφέρει πως δεν θα πρέπει να ερμηνευθεί ως παρεμποδίζουσα κάτι τέτοιο.

Προκαλεί ερώτημα το ότι στο άρθρο 5, μαζί με τη ΓΣΕΕ που είναι τριτοβάθμια, το νομοσχέδιο ζητά να υποβάλουν προτάσεις και ορισμένες δευτεροβάθμιες υποδεικνυόμενες από τη ΓΣΕΕ. Εδώ, αν αφορά στις κλαδικές οργανώσεις, θα έπρεπε να υπάρχει ρητή αναφορά. Αλλιώς, αν υπάρχουν διενέξεις ή διαφωνίες, πώς θα ρυθμιστεί εκπροσώπηση;

Η Κυβέρνηση, διά του νομοσχεδίου, αναθέτει σε επιστημονική επιτροπή την αρμοδιότητα να εισηγηθεί ειδικότερα τους συντελεστές της άγνωστης ακόμη εξίσωσης που θα καθορίζει το ύψος του κατώτατου μισθού, βάσει των παραμέτρων. Μόνο που σε αυτή την επιτροπή, δεν περιλαμβάνεται ρητά κανένας επιστήμονας από την ακαδημαϊκή κοινότητα -παραδείγματος χάριν καθηγητής πανεπιστημίου-, αλλά πέντε εμπειρογνώμονες, εκ των οποίων μόνο ένας έχει θεσμικό ρόλο, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνώμωνων, ΣΟΕ. Οι άλλοι τέσσερις ορίζονται από Υπουργούς και ΕΛΣΤΑΤ, ομοίως και στην Επιτροπή Διαβούλευσης.

Η όλη διαδικασία στο άρθρο 6, έχει μια προβληματική συλλογιστική σε κάποια σημεία, αλλά και μία λογική ανακολουθία. Για να καταλήξουν οι επιτροπές σε συγκεκριμένο ποσό, φτάνει στο τέλος του έτους. Έτσι, δεν μπορούν να υπολογιστούν ενδεχόμενες εισφορές στον προϋπολογισμό. Επομένως, τι θα συμβεί; Θα αναθεωρείται αυτός κάθε χρόνο, μετά την ψήφισή του; Ή μήπως σημαίνει ότι θα καταρτίζεται ο προϋπολογισμός, χωρίς οι επιτροπές να προτείνουν οτιδήποτε; Ή ακόμα χειρότερα, μήπως αυτές θα αποφασίζουν με τρόπο που να συμφωνεί πρωτίστως με τον προϋπολογισμό και όχι με τις ανάγκες των εργαζομένων; Κάτι τέτοιο εάν συμβεί, σημαίνει πως ο νόμος υπάρχει εικονικά και η όλη διαδικασία μόνο θα καταλήγει σε προαποφασισμένες προτάσεις που θα έχουν ως άξονα τη δημοσιονομική πειθαρχία. Αυτό είναι ένα κύριο ζήτημα, γιατί όλη η διαδικασία είναι ποδηγετούμενη από το κράτος.

Ο αλγόριθμος της παραγράφου 1 του άρθρου 6 χρειάζεται

δύο στοιχεία. Αφ' ενός, το ετήσιο ποσοστό μεταβολής του δείκτη τιμών καταναλωτή μεταξύ της 1^{ης} Ιουλίου του προηγούμενου έτους και της 30^{ης} Ιουνίου του τρέχοντος έτους, για το χαμηλότερο ποσοστό 20% της εισοδηματικής κατανομής των νοικοκυριών.

Άρα, θα πρέπει να προσδιοριστεί τι αφορά στο 20%; Ποια προϊόντα; Προφανώς τα πιο βασικά προϊόντα. Επομένως, θα έπρεπε να υπάρχει ο δείκτης τιμών βασικών καταναλωτικών προϊόντων, δηλαδή ειδών διατροφής που συνιστούν ανελαστικές δαπάνες, παραδείγματος χάριν ψωμί, γάλα, φρούτα, ηλεκτρισμός, θέρμανση, ενοίκια, κ.λπ., και όχι το φθηνότερο. Δυστυχώς, δεν καθορίζονται τα ποσοστά αυτά.

Αφ' ετέρου, το δεύτερο στοιχείο είναι το μισό της ποσοστιαίας μεταβολής της αγοραστικής δύναμης του γενικού δείκτη μισθών κατά την ίδια χρονική περίοδο. Εδώ πρέπει να προσέξουμε ότι το σύνολο της δεύτερης παραμέτρου είναι ο γενικός δείκτης μισθών που περιλαμβάνει τους πάντες. Σύμφωνα με αυτό το σκεπτικό, λέει πρακτικά το νομοσχέδιο ότι αν έχουμε 50% αύξηση των τιμών των προϊόντων και αρνητική μεταβολή, μείωση δηλαδή, κατά 50% της αγοραστικής δύναμης από την οποία κρατάμε το μισό, δηλαδή το 25%, από αυτά τα δύο ποσοστά κανονικά θα προστεθούν με διαφορετικά πρόσημα και θα αλληλοαναιρεθούν εν μέρει. Θα έχουμε άθροισμα 50%, μείον 25%, ίσον 25%. Οπότε θα προκύψει αύξηση ανάλογη της μείωσης του 50% της αγοραστικής δύναμης των φτωχότερων, αλλά μόνο σε ποσοστό 25%.

Η μείωση άλλωστε της αγοραστικής δύναμης, δεν είναι ομοιόμορφη, αλλά πλήττει κυρίως τους πιο φτωχούς. Σωστά στο γαλλικό μοντέλο περιορίστηκαν στη μείωση αγοραστικής δύναμης των φτωχότερων στρωμάτων.

Αν στο παραπάνω δημιουργούνται εύκολα παρερμηνείες, θα έπρεπε να φροντίσει η Κυβέρνηση να διευκρινίσει τι εννοεί και να μην αφήνει κακές διατυπώσεις να δημιουργούν ομιχλώδη εικόνα για τις προθέσεις της. Μέχρι στιγμής δεν έχει καταφέρει να το πετύχει αυτό και μάλλον δεν έχει ούτε η ίδια η Κυβέρνηση σαφή εικόνα του τι κάνει με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Συνεπώς, δικαιολογούνται πλήρως οι επιφυλάξεις της ΓΣΕΕ και του ΣΕΒ.

Η αιτιολογική έκθεση θεωρεί εσφαλμένα ως λανθασμένη τη γαλλική τεχνική, ενώ συμβαίνει το αντίθετο, αφού εκείνη λαμβάνει υπ' όψιν κυρίως τους φτωχότερους εργαζόμενους. Το υψηλά αμειβόμενο τμήμα δημιουργεί πλασματική εικόνα ευμάρειας. Γι' αυτό είναι εσφαλμένη η τεχνική του παρόντος νομοσχεδίου και όχι η γαλλική.

Είδαμε την εφαρμογή δύο παραμέτρων από τις τέσσερις που προβλέπει η οδηγία. Οι άλλες δύο ελέγχονται από επιτροπές που καλούνται να προτείνουν -αν χρειαστεί- βελτίωση του προκύψαντος ποσοστού μέσω του μαθηματικού τύπου.

Το νομοσχέδιο προβλέπει στη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων νέσω διαβούλευσης στη διαμόρφωση του τρόπου που η κάθε παράμετρος θα συμμετέχει στη διαμόρφωση του κατώτατου μισθού. Εκεί, λόγω της μη ρητής συμμετοχής επιστημόνων της πανεπιστημιακής κοινότητας, ενδέχεται αφ' ενός, η διαδικασία να μην ανταποκρίνεται στα ζητούμενα της οδηγίας, αφ' ετέρου, να διαρκεί πολύ ή να μη γίνει ή να γίνει από τεχνικής άποψης λανθασμένα. Παραδείγματος χάριν, πώς θα εφαρμοστεί η έννοια της αναλογικότητας, την οποία ρητά αναφέρει η οδηγία; Το νομοσχέδιο προβλέπει άθροιση δύο τιμών χωρίς συντελεστές, αλλά η οδηγία δεν επιβάλλει μια συγκεκριμένη εξίσωση.

Χρειάζεται, επομένως, στο άρθρο 7 συμμετοχή και κάποιων ειδικών θεσμικών παραγόντων, ρητά κατονομαζομένων, ώστε να υπάρχει η απαιτούμενη τεχνική κι επιστημονική γνώση για την εφαρμογή ενός μαθηματικού τύπου πολυπαραγοντικού, που ενδέχεται να βλάψει είτε τα συμφέροντα των εργαζομένων είτε του κράτους, λόγω κακής εφαρμογής. Είναι αόριστη η διαδικασία του άρθρου 7 και θα προκαλέσει προβλήματα εφαρμογής, εκτός αν τα ενδιαφερόμενα μέρη και το κράτος ορίσουν κάποιους ελάχιστους κανόνες.

Από το σύνολο του νομοσχεδίου, αλλά ειδικά από τα άρθρα 5, 6 και 7, δεν φαίνεται να επανέρχεται η δυνατότητα απευθείας διαπραγματεύσεων εργοδοτών κι εργαζομένων, κάτι που η οδη-

γία δεν αποκλείει, καλώντας τα κράτη-μέλη να μεριμνούν για την ομαλή διεξαγωγή τους και πάντως για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Η διαδικασία γραπτών προτάσεων στερείται αμεσότητας, αφ' ενός και αφ' ετέρου εμπλέκονται και άλλα μεγέθη -όπως η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας- τα οποία δεν ανήκουν ως αρμοδιότητα ούτε είναι θεμιτό να επαφίεται στην κρίση των διαπραγματευομένων.

Η επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων είναι πάγιο και επιτακτικό αίτημα των εργαζομένων σε όλες τις εποχές μέχρι και σήμερα. Εκείνο που είναι αναγκαίο να γίνει, αφορά στη διατήρηση του διαλόγου σε βάση ισοτιμίας των μερών και αυτός θα πρέπει να είναι ο ρόλος της Κυβέρνησης.

Τα άρθρα 11, 12 και 13, που αφορούν πληροφόρηση, αποκατάσταση και κυρώσεις, μπορούν να θεωρηθούν ως μία ενότητα. Οι εργαζόμενοι πρέπει αφ' ενός, να έχουν πρόσβαση στην πληροφόρηση μέσω των κρατικών διαύλων επικοινωνίας και της αρχειοθέτησης των συλλογικών συμβάσεων, οπότε το Υπουργείο Εργασίας θα μπορούσε να επιλύσει πολλά προβλήματα εν τη γενέσει τους, αν διατηρήσει μία βάση δεδομένων των συλλογικών συμβάσεων και των πρακτικών των διαπραγματεύσεων, τουλάχιστον για τις συλλογικές συμβάσεις μεγάλης εμβέλειας, όπως η εθνική και οι κλαδικές ή και των μεγάλων επιχειρήσεων.

Η αποκατάσταση εργαζομένου που σύναψε επιβλαβέστερη γι' αυτόν σύμβαση λόγω άγνοιας ή απόκρυψης στοιχείων από τον εργοδότη, πρέπει να είναι αυτοδίκαιη και με προστασία, μάλιστα, του εργαζομένου, ο οποίος είναι το πιο αδύνατο μέρος σε αυτή την έννομη σχέση.

Οι κυρώσεις πρέπει να είναι ανάλογες των παράνομων κερδών του εργοδότη, τα οποία αποτελούν και αδικαιολόγητο πλουτισμό κατά το άρθρο 904 του Αστικού Κώδικα. Η διάταξη αυτή θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στον δημόσιο τομέα για απώλειες από υπηρεσιακές ατοχίες σε μισθολογικές απολαβές.

Για όλους αυτούς τους λόγους, καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Οικονομόπουλο.

Θα καλέσω στο Βήμα τον Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαο Έξαρχο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Μπορεί να συζητάμε σήμερα, κυρία Κεραμέως, το νομοσχέδιο, όμως, δεν ξεκινάμε από το μηδέν. Έχουμε παρελθόν. Δεν μπορεί να μείνουμε μόνο στο να μετράμε τις ψευτοαυξήσεις των λίγων τελευταίων χρόνων. Γιατί η αλήθεια είναι ότι τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια όλες οι κυβερνήσεις -Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ- για λογαριασμό του κεφαλαίου κάνατε στρατηγικές επιλογές συγκεκριμένες. Ψηφίσατε τρία μνημόνια, υπογράψατε με την Κομισιόν, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τους άλλους μηχανισμούς της αγίας Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον έλεγχο στις μισθολογικές εξελίξεις για να μπορείτε μόνιμα να ελέγχετε τους μισθούς.

Τσάκισατε τον κατώτερο μισθό σε μία νύχτα, 22% και 32% για τους νέους. Τσάκισατε επιχειρησιακές, κλαδικές συμβάσεις, ομοιοεπαγγελματικές ευνοϊκότερες, τη μετενέργεια. Και όλα αυτά, φυσικά, δεν παραγράφονται ούτε ξεχνιούνται. Επίσης για τις τριετίες, οι εργαζόμενοι που έπιασαν δουλειά το 2012 για να συμπληρώσουν μία τριετία θα πρέπει να δουλέψουν δεκαπέντε χρόνια. Γι' αυτό κουβέντα δεν λέτε. Τι σόι μαθηματικός τύπος είναι αυτός που λέει ότι η τριετία μετράει στα δεκαπέντε χρόνια, που λέει ότι δούλεψες τα τελευταία δώδεκα χρόνια αλλά δεν δούλεψες. Αυτές, λοιπόν, είναι οι επιλογές και είχαν αποτελέσματα.

Μέσα σε δώδεκα χρόνια ο κατώτερος μισθός αυξήθηκε 29 ευρώ, ενώ ο μέσος μισθός μειώθηκε κατά 146 ευρώ. Οι χαμηλοί μισθοί, οι εκτεταμένες μορφές μερικής και ελαστικής απασχόλησης, που το 2011 ήταν τριακόσιες δύο χιλιάδες οι εργαζόμενοι αυτοί, το 20023 ήταν εξακόσιες πενήντα εννέα χιλιάδες, αυτή είναι η μείωση της ανεργίας που καυχίστε και εσείς και ο Πρωθυπουργός για τις καλοπληρωμένες νέες καλές θέσεις, οι εργαζόμενοι δηλαδή, που παίρνουν κάτω από τον κατώτατο μισθό.

Αυτά είναι, λοιπόν, που συνθέτουν την κανονικότητα της εργασιακής ζούγκλας, που χτίσατε εδώ και χρόνια όλες οι κυβερνήσεις και της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ, για χατίρι των κερδών των επιχειρηματικών ομίλων. Πάνω στα συντρίμια των δικών μας δικαιωμάτων, στην κλεμμένη, στην απλήρωτη δουλειά χτίσατε το ένα μετά το άλλο τα ρεκόρ κερδοφορίας.

Δεν θα κουραστούμε να το λέμε. Μόνο τα τελευταία δύο χρόνια οι εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο είχαν πάνω από 22 εκατομμύρια καθαρά κέρδη, ενώ οι εργαζόμενοι έχουν να αντιμετωπίσουν τη μεγάλη ακρίβεια, το πανάκριβο ρεύμα, τις τράπεζες που κι αυτές έχουν 3,5 δισεκατομμύρια κέρδη το πρώτο εννιάμηνο του 2024, το ξεζούμισμα του λαού που του παίρνουν μέχρι και τα σπίτια. Έχουμε ακόμα την ακριβοπληρωμένη υγεία, τα ενοίκια, την αισχρή φορολογία και την ίδια στιγμή οι μέσοι μισθοί να είναι μειωμένοι κατά 14% σε σχέση με το 2011. Και αν βέβαια εδώ συνυπολογιστούν η ακρίβεια, η φοροληστεία, που την τελευταία τετραετία αυξήθηκε κατά 49%, οι συνολικές απώλειες στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων φτάνουν, αν δεν ξεπερνούν κιόλας, το 50%.

Με δυο λόγια τα αποτελέσματα των στρατηγικών σας επιλογών τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια είναι κέρδη, προνόμια, φοροαπαλλαγές, ελαφρύνσεις, αναπτυξιακά προγράμματα για το κεφάλαιο, φτώχεια και τσάκισμα για τους εργαζόμενους. Αυτή, λοιπόν, τη στρατηγική επιλογή έρχεστε να διαιωνίσετε με το σημερινό νομοθετικό σας έκτρωμα.

Πρέπει να αλλάξετε τον τίτλο του νομοσχεδίου, κυρία Κεραμέως. Δεν είναι σωστός ο τίτλος για επαρκείς κατώτερους μισθούς. Ο σωστός τίτλος είναι: Απαγορεύονται οι συλλογικές διαπραγματεύσεις για την εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας για τον κατώτερο μισθό και για το δικό σας το καλό θα τον καθορίζει η κυβέρνηση μετά από διαβουλεύσεις με τους βιομηχανικούς και τους γνωστούς πρόθυμους εργοπατέρες της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ. Αυτός είναι ο σωστός τίτλος. Ας χρησιμοποιούνται μάλιστα, και μαθηματικοί τύποι που θα βγαίνουν με βάση την παραγωγικότητα και τον πληθωρισμό. Στην πράξη δηλαδή, είναι η συνέχεια με πιο αντιδραστική μορφή του νόμου Βρούτση που ψηφίσατε μαζί με το ΠΑΣΟΚ το 2013 και τον εφάρμοσε για πρώτη φορά ο ενιαίος ΣΥΡΙΖΑ και στη συνέχεια βέβαια, τον κάνατε βασικό εργαλείο συμπίεσης του μισθού.

Δεν είναι δηλαδή, κάτι καινούργιο. Είναι αυτό που ο σύντροφος Θανάσης Παφίλης είπε πριν ότι ο νόμος Βρούτση - Αχτσιόγλου γίνεται νόμος Βρούτση - Αχτσιόγλου - Κεραμέως.

Δεν θα μπορεί, λέτε, να μειωθεί ο κατώτερος μισθός, μόνο θα αυξάνεται. Τι θα εμποδίζει πέρα από την ακρίβεια, τον πληθωρισμό -που αντικειμενικά και πρακτικά μειώνει- να υπάρξει μια ανάλογη πράξη υπουργικού συμβουλίου όπως έγινε το 2012; Γιατί στο νομοσχέδιο υπάρχουν επτά «αν», αν η οικονομία, αν ο πληθωρισμός, αν η παραγωγικότητα, αν το ισοζύγιο, αν οι μακροπρόθεσμες εξελίξεις. Δηλαδή, αν υπάρξει για παράδειγμα μια νέα καπιταλιστική κρίση -που τα καμπανάκια χτυπάνε, κάνετε πως δεν τα ακούτε- με βάση το διάμεσο μισθό η κάθε κυβέρνηση θα μπορεί με τα σημερινά δεδομένα να πάει τον κατώτερο μισθό λίγο πάνω από τα 600 ευρώ. Δηλαδή, στην κρίση εμείς οι εργαζόμενοι δεν χρειαζόμαστε τη σύμβαση, δεν έχουμε ανάγκες. Μόνο στην ανάπτυξη έχουμε ανάγκες. Και αφού, λοιπόν, λέτε ότι οι προβλέψεις σας δίνουν τη δυνατότητα αυξήσεων γιατί δεν καταργείτε, αλλά έχετε σε ισχύ όλους τους νόμους που τσάκισαν μισθούς, συντάξεις, συνολικά τη ζωή μας;

Δεν γίνεται, λοιπόν, αυτοί οι νόμοι να λειτουργήσουν διαφορετικά από το να ικανοποιήσουν τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων. Έναν στόχο, λοιπόν, έρχεται να υπηρετήσει το νομοσχέδιο, τη σταθερότητα για λογαριασμό της εργοδοσίας, να φτιάξει νομοθετικό τείχος για να εμποδίσει τις δίκαιες διεκδικήσεις των εργαζομένων για αυξήσεις στους μισθούς, που να καλύπτουν τις ανάγκες τους.

Η αλήθεια, όμως, είναι μία. Για να κερδίσουν οι εργαζόμενοι πρέπει να χάσουν οι εργοδότες. Αυτό θέλετε να αποφύγετε με το νομοσχέδιο. Παραμύθια είναι τα περί αύξησης των μισθών σε σύνδεση με την παραγωγικότητα. Έσπασαν ρεκόρ παραγωγικότητας και κερδών οι όμιλοι του τουρισμού τα τελευταία χρόνια.

Τι πήραν οι εργαζόμενοι; Εντατικοποίηση, απλήρωτες υπερωρίες, κερασμένα ρεπό, διαμονή σε ακατάλληλα και ανθυγιεινά δωμάτια.

Χορτάσαμε παραγωγικότητα εμείς οι οικοδόμοι, κυρία Κεραμέως. Ξεφυτρώνουν έργα παντού, δουλειά πρωί-βράδυ. Γιατί, όμως, εσείς και ο προκάτοχός σας ο κ. Γεωργιάδης -που μάλιστα δεσμεύτηκε και δημόσια- δεν κάνετε υποχρεωτική τη σύμβαση που η ομοσπονδία οικοδόμων υπέγραψε με το σύνολο των εργοδοτικών οργανώσεων για να μπορεί να δοθεί μια επιπλέον ανάσα στο μεροκάματο των οικοδόμων; Λέτε, λοιπόν, ότι λείπουν εργατικά χέρια στις κατασκευές. Δεν σας λείπουν εργατικά χέρια. Σας λείπουν τζάμπα εργατικά χέρια. Αυτά σας λείπουν.

Δουλειά επτά ημέρες όλο το καλοκαίρι στις μεγάλες εταιρείες εμφιάλωσης νερού στον «ΒΙΚΟ», στο «ΖΑΓΟΡΙ», παραγωγή-ρεκόρ. Αποτέλεσμα; Απολύεσαι το Νοέμβριο! Δεν απολύεσαι, έληξε η σύμβαση. Αυτοί είναι οι νόμοι, αυτά είναι τα δίκτυα σας. Όσο σε έχω ανάγκη, σε ξεπατώνω και μετά δεν θα τρως. Δίνετε και δωράκια επιπλέον, όπως 21 εκατομμύρια στον έναν από το Ταμείο Ανάκαμψης και 61,8 στον άλλον. Και φυσικά, το ίδιο ισχύει παντού.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε. Προφανώς η Νέα Δημοκρατία σήμερα, τα τελευταία πεντέμισι χρόνια, έχει την κύρια ευθύνη. Αυτή εξάλλου φέρνει αυτό το νομοθετικό έκτρωμα για τον κατώτατο μισθό, που την καταργούν, μάλιστα, τα κόμματα της σοσιαλδημοκρατίας του ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ ότι άργησε να το φέρει. Μάλιστα διεκδικούν και την πατρότητα. Ο κύριος Χρηστίδης, ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ είπε ότι είναι κάποιος Νικολά Σμιτ, σοσιαλδημοκράτης, ο εφευρέτης αυτού του εκτρώματος. Φυσικά, δεν θα περιμέναμε κάτι άλλο.

Δεν ξεχνάμε. Μπορεί σήμερα το ΠΑΣΟΚ να κατέθεσε πρόταση να καταργηθούν μια σειρά διατάξεις του '12, του '13 και του '14, αλλά δεν ξεχνάμε ότι το ΠΑΣΟΚ μαζί με τη Νέα Δημοκρατία ψήφισε αυτές που σήμερα θέλουν -λέει- να καταργήσουν. Όπως, επίσης, δεν ξεχνάμε ότι το ΠΑΣΟΚ με τη Νέα Δημοκρατία μαζί το 2012 τσάκισαν τους μισθούς. Ούτε ξεχνάμε ότι εργατοπατέρες της ΠΑΣΚΕ και της ΔΑΚΕ και του ΣΥΡΙΖΑ σε ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ έβαλαν και βάζουν πλάτη, αρνούμενοι τους αγώνες, να περνάνε όλα τα αντεργατικά νομοσχέδια. Γιατί έχουν σημαία την ανταγωνιστικότητα, τις αντοχές της οικονομίας. Είδαν ακόμα και θετικές πλευρές στους κατάπτυστους νόμους Χατζηδάκη και Γεωργιάδη. Δικοί σας, λοιπόν, είναι αυτοί κύριοι του ΠΑΣΟΚ που μέσα στην κρίση λέγανε ότι οι απεργίες έφαγαν τα ψώνια τους. Μέχρι και την απεργία για το έγκλημα των Τεμπών καταψήφισαν και αρνήθηκαν. Αυτοί, λοιπόν, είναι οι δικοί σας οι ίδιοι οι εργατοπατέρες που αλληλοκερνιούνται στους κοινωνικούς διαλόγους με τον ΣΕΒ για να νομιμοποιήσουν τα εγκλήματα σε βάρος των εργαζομένων. Αυτά και πολλά άλλα ούτε, φυσικά, τα ξεχάσαμε ούτε πρόκειται να τα ξεχάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώστε, όμως. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΠΑΚΟΣ) ΕΞΑΡΧΟΣ:** Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Κατατέθηκε, λοιπόν, η πρόταση νόμου από το κόμμα μας, το ΚΚΕ, από εξακόσια τριάντα επτά σωματεία, εργατικά κέντρα και ομοσπονδίες. Δεν είπατε κανέναν κουβέντα, τσιμουδιά. Είναι αόρατα αυτά τα εξακόσια τριάντα επτά συνδικάτα. Αυτά, όμως, είναι τα αιτήματα που απαντάνε στο σήμερα στις ανάγκες των εργαζομένων. Να καταργηθούν, λοιπόν, οι αντεργατικοί νόμοι από όλα τα χρόνια του μνημονίων μέχρι σήμερα, ελεύθερες διαπραγματεύσεις για τον κατώτερο μισθό, τώρα κατώτερος μισθός 950 ευρώ, να κηρυχθούν υποχρεωτικές οι κλαδικές συμβάσεις που υπογράφονται, να ξεπαγώσουν οι τριετίες που έχετε διαγράψει όλοι σας.

Και μην ανησυχείτε, κυρία Κεραμέως, τι θα γίνει αν δεν τα βρούμε με τους εργοδότες. Γιατί, αλήθεια, δεν θα τα βρούμε. Ποτέ δεν θα τα βρει ο εκμεταλλευτής με τον εκμεταλλευόμενο, όσο υπάρχουν τάξεις θα υπάρχει ταξική πάλη. Αυτοί που τα βρίσκουν είναι εργατοπατέρες και μάλιστα, πίσω από κλεισμένες πόρτες. Έναν τρόπο έχουμε, με τους αγώνες μας, και θα επιβάλουμε το δίκιο μας.

Και βέβαια αυτή η πρόταση νόμου των εξακοσίων τριάντα επτά συνδικάτων να είστε σίγουροι ότι δεν είναι για τα συρτάρια της

Βουλής. Δεν χωράνε στα συρτάρια της Βουλής εξακόσια τριάντα επτά συνδικάτα. Είναι πολλά για να χωρέσουν και είναι πολλά για να μπορέσετε να τα αντιμετωπίσετε, και θα γίνουν και ακόμα περισσότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Να καλέσω τώρα στο Βήμα τον Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, τον κ. Γεώργιο Παπαηλιού.

Ορίστε, κύριε Παπαηλιού, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρ' ότι η κοινωνική διάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης εδώ και χρόνια έχει υποβαθμιστεί, σήμερα όλο και περισσότεροι στην Ευρώπη, με πρωτοβουλία των προοδευτικών δυνάμεων έχουν αρχίσει να αντιλαμβάνονται ότι η συνέχιση των νεοφιλελεύθερων πολιτικών με την καθήλωση των μισθών και την αποδυνάμωση των εργασιακών δικαιωμάτων οδηγεί στην υποβάθμιση της θέσης και στην οικονομική εξαθλίωση των εργαζομένων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η ψήφιση της ευρωπαϊκής οδηγίας 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για «επαρκείς» κατώτατους μισθούς στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς για το παρόν και το μέλλον του Εργατικού Δικαίου και συνεπώς των εργαζομένων. Η κύρωση εκ μέρους της χώρας μας θα μπορούσε να αποτελέσει αφετηρία για μια σημαντική αλλαγή μετά τα δισεκατομμύρια χρόνια των μνημονίων προς το καλύτερο, καλύτερους μισθούς και μεγαλύτερη προστασία για τους εργαζόμενους από τις εργοδοτικές αυθαιρεσίες.

Η οδηγία εστιάζει σε δύο βασικούς άξονες. Στον καθορισμό σαφών κριτηρίων και διαδικασιών για την επάρκεια των κατώτατων μισθών και στην υποχρέωση των κρατών-μελών να ενισχύσουν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις όταν η εκ μέρους τους κάλυψη υπολείπεται του 80%, κάτι που συμβαίνει και στη χώρα μας, κυρίως στη χώρα μας.

Αντί να ενσωματώσει, λοιπόν, αυτές τις αρχές η Κυβέρνηση επιλέγει να επαναφέρει μνημονιακές πολιτικές, θεσιπίζοντας μαθηματικούς τύπους που βασίζονται στον πληθωρισμό και την παραγωγικότητα, αφήνοντας στην άκρη την ουσία, την επάρκεια του μισθού για μια αξιοπρεπή διαβίωση. Δυστυχώς, με τον τρόπο που ενσωματώνεται η οδηγία μέσω του νομοσχεδίου αλλοιώνεται τόσο το γράμμα όσο και το πνεύμα της. Έτσι απονομεύεται ο σκοπός της βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων.

Με τη συγκεκριμένη νομοθέτηση δεν υπάρχουν δικλίδες ασφαλείας, όπως η ουσιαστική προστασία του κατώτατου μισθού και η συλλογική αυτονομία, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας, με όλα τα στοιχεία που την καθιστούν (τη συλλογική αυτονομία) αποτελεσματική, δηλαδή την επεκτασιμότητα, τη μετενέργεια, την ευνοϊκότερη ρύθμιση και τη μονομερή προσφυγή στη διατηρία. Είναι απαραίτητα, επαναλαμβάνω, στοιχεία για να είναι η συλλογική αυτονομία ουσιαστική και αποτελεσματική.

Έτσι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, αγκυλωμένη στις ιδεοληψίες της και στην κατά γράμμα τήρηση του νεοφιλελεύθερου προγράμματός της, ενσωματώνει την οδηγία σκόπιμα με λάθος τρόπο, παραβιάζοντάς την και πάντως εισάγοντάς την ανεπαρκώς. Η Κυβέρνηση συνεχίζει να επιμένει στα βασικά ή στο βασικό αν θέλετε στοιχείο της πολιτικής της, που είναι η καθήλωση των μισθών, μέσω της οποίας συνεχίζονται οι μνημονιακές πρακτικές εσωτερικής υποτίμησης. Αυτό επιτυγχάνεται με την αφαίρεση της διαδικασίας προσδιορισμού των μισθών από τους κοινωνικούς εταίρους και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τη μετατροπή της σχετικής διαδικασίας, ειδικά για τον κατώτατο μισθό σε θέμα κρατικής μέριμνας και ελέγχου. Παράλληλα, έχει δομηθεί ένα ασφυκτικό νομοθετικό πλαίσιο επί διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας που περιορίζει τη συνδικαλιστική δράση, καθιστώντας πρακτικά παράνομη ακόμα και την άσκηση του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος της απεργίας.

Ο μέσος μισθός στη χώρα έχει καταρρακωθεί στις τελευταίες θέσεις μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γεγονός που σε συνδυασμό με την ακρίβεια, το συνεχώς αυξανόμενο κόστος προϊόντων και υπηρεσιών, οδηγεί στη μείωση της αγοραστικής δύναμης ακόμα και μισθωτών τους οποίους παλιότερα θα

κατατάσσουμε στα μεσαία εισοδηματικά στρώματα.

Συμπερασματικά, τα βασικά προβλήματα του νομοσχεδίου είναι η πλήρης παράκαμψη της συλλογικής διαπραγμάτευσης. Η συλλογική διαπραγμάτευση και η εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας ήταν η βάση επί της οποίας οικοδομήθηκε ολόκληρο το σύστημα του συλλογικού εργατικού δικαίου στη χώρα μας. Μάλιστα η κατάργηση της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας και η μη επαναφορά της οδηγεί στην υποβάθμιση των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων, οδηγώντας σε απορρύθμιση και αυθαίρετες μειώσεις μισθών.

Άλλο πρόβλημα είναι η επιλογή διατήρησης των χαμηλών μισθών. Είναι το μοντέλο που ακολουθείτε. Εξασφαλίζεται ένας κατώτατος μισθός που μόλις ξεπερνάει το όριο της φτώχειας. Η εφαρμογή του προωθούμενου νόμου θα οδηγήσει σε ένα κατώτατο μισθό μόλις ελάχιστα πάνω από το όριο της εξαθλίωσης, ο οποίος θα αντιστοιχεί στο εισόδημα του 20% των φτωχότερων εργαζομένων. Έτσι θα καθορίζεται μόλις στο 50% του μέσου μισθού.

Άλλο πρόβλημα είναι η απουσία σχεδίου δράσης για συλλογικές διαπραγματεύσεις. Παρ' ότι η οδηγία υποχρεώνει τα κράτη-μέλη με κάλυψη κάτω του 80% από συλλογικές συμβάσεις εργασίας να εκπονήσουν σχέδιο δράσης, η Κυβέρνηση αναβάλλει τη συζήτηση επ' αόριστον. Το αποτέλεσμα ποιο είναι; Η Ελλάδα παραμένει στις τελευταίες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε κάλυψη από συλλογικές συμβάσεις και αγοραστική δύναμη μισθών. Δηλαδή, γίνεται ακριβώς το αντίθετο από αυτό που επιτάσσει η οδηγία, βάζοντας στον πάγο επ' αόριστον τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Και βέβαια, τέλος, άλλο πρόβλημα ο αδύναμος ελεγκτικός μηχανισμός, η μη ενίσχυση της επιθεώρησης εργασίας και η έλλειψη αυστηρών ελέγχων, ώστε οι προβλέψεις της οδηγίας να μην παραμένουν κενό γράμμα.

Εν κατακλείδι για την ουσιαστική επαναφορά της συλλογικής αυτονομίας χρειάζεται να επαναφερθεί η εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, διασφαλίζοντας ότι ο κατώτατος μισθός θα καθορίζεται από τους κοινωνικούς εταίρους. Να υπάρξει ενγύηση για επαρκείς και δίκαιους μισθούς. Να ενισχυθούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί. Να στηριχθεί η πλήρης και σταθερή εργασία, πράγμα που σήμερα δεν γίνεται. Για την πτώση της ανεργίας που επιλέγετε, κύριοι της Κυβέρνησης, θα έλεγα ότι αποσιωπάτε το γεγονός ότι οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται είναι επισφαλείς.

Η οδηγία ήταν μία ευκαιρία για τη χώρα να κάνει ένα βήμα προς τα εμπρός, όμως, αυτό δεν γίνεται εξαιτίας των κυβερνητικών νεοφιλελεύθερων επιλογών. Το κύριο που πρέπει να επανέλθει, το επαναλαμβάνουμε, είναι η επαναφορά της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας και των βασικών αρχών της συλλογικής αυτονομίας, η επεκτασιμότητα, η ευνοϊκότερη ρύθμιση, η μετενέργεια και η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία σε συνδυασμό με τη θέσπιση μηχανισμού αυτόματης τιμариθμικής αναστομολογίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χωρίς άμεσες και ριζικές αλλαγές στο Εργατικό Δίκαιο η προστασία των εργαζομένων θα παραμείνει ανεπαρκέστατη. Η υποτίμηση της εργασίας θα αποτελεί «σήμα κατατεθέν» της κρατούσας πολιτικής. Και έτσι οι κοινωνικές ανισότητες θα διαιωνίζονται.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Παπαηλιού. Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κωνσταντίνος - Βασίλειος Μεταξάς.

Ορίστε, κύριε Μεταξά, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι, η ομιλία της Υπουργού Εργασίας πριν από λίγο θα μπορούσε να έχει τίτλο: «Έξι ψέματα και μία ομολογία». Η πραγματικότητα είναι πως όσο πιο βάρβαρα μέτρα φέρνετε, τόσο πιο πολύ έχετε την ανάγκη να καταφύγετε στη συσκότιση, να βαφτίζετε το κρέας ψάρι για να δικαιολογήσετε τα αδικαιολόγητα. Ένα-ένα τα όσα ανέφερε η κ. Κεραμέως είναι μια τέτοια προσπάθεια. Τα αναφέρω όπως τα είπε:

Ψέμα πρώτο. «Κάτω από αυτόν τον κατώτατο μισθό» -που θα ορίζετε εσείς και κάθε κυβέρνηση- «δεν πρόκειται να πέσει κανένας μισθός». Αλήθεια; Δεν γνωρίζετε για τις δεκάδες και δεκάδες μορφές εργασίας που έχετε θεσπίσει εσείς και οι προηγούμενες κυβερνήσεις; Μερική απασχόληση, εκ περιτροπής, εξάωρα, τετράωρα, δώωρα, συμβάσεις κάποιων ημερών, συμβάσεις ημέρας, εργολαβικοί, ενοικιαζόμενοι εργαζόμενοι; Με τον εργαζόμενο να στέκεται δίπλα στο τηλέφωνο ανάλογα με τα κέφια του κάθε εργοδότη; Πού σε όλες αυτές τις περιπτώσεις ο μισός μισθός, η μισή ζωή είναι νομοθετημένη, είναι καθ' όλα νόμιμη; Μάλιστα, αυτές οι σχέσεις εργασίας αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο ως ποσοστό των εργαζομένων. Να 'ναι καλά τα μέτρα όλων σας! Όλοι αυτοί παίρνουν τον κατώτατο μισθό; Έφτασαν τις εξακόσιες πενήντα εννέα χιλιάδες οι εργαζόμενοι που παίρνουν 300 ευρώ, 400 ευρώ, με τα οποία πρέπει να ζήσουν ολόκληρες οικογένειες.

Ψέμα δεύτερο. «Οι διατάξεις του νομοσχεδίου αποτελούν ασπίδα προστασίας». «Δίχτυ προστασίας» το ονόμασαν αρκετοί Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Προστασία από τι, όταν συνδέετε τελικά την εξασφάλιση των απαραίτητων για να μπορέσουν να ζήσουν οι εργατικές λαϊκές οικογένειες από το αν υπάρχει μία από τις εξής εξαιρέσεις, όπως τις ονομάζετε στο νομοσχέδιο: α) αν η οικονομία βρίσκεται σε σημαντική ύφεση, β) αν υπάρχει σημαντική απόκλιση του εθνικού πληθωρισμού από τον στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, γ) αν υπάρχει σημαντική ανισορροπία στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών, δ) αν υπάρχει σημαντική αύξηση του ποσοστού ανεργίας, ε) από τα επίπεδα και τις μακροπρόθεσμες εξελίξεις στην παραγωγικότητα και τη δυναμική της ή την απόκλιση του κατώτατου μισθού από το 60% του ακαθάριστου διάμεσου μισθού, στ) αν υπερβαίνει τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας και ζ) αν δεν δικαιολογείται από έκτακτες περιστάσεις. Κάθε ένα από αυτά αποτελεί εξαίρεση, δηλαδή όλα όσα αποτελούν την κανονικότητα της καπιταλιστικής οικονομίας. Ποιο δίχτυ προστασίας; Μα υποτίθεται, ακόμα και με βάση τη δική σας, την αστική θεώρηση, προστασία χρειάζεται ο εργαζόμενος όταν κάτι απ' όλα τα παραπάνω συμβαίνει, όχι όταν όλα πάνε καλά. Και δεν χρειάζεται να πούμε περισσότερα. Τα τελευταία χρόνια πόσες και πόσες φορές έχετε επικαλεστεί κάποια απ' αυτές τις εξαιρέσεις για να τσακίσετε το λαϊκό εισόδημα, για να μην κάνετε πράξη τις δίκαιες διεκδικήσεις στην υγεία, την παιδεία, την πρόνοια, τις συντάξεις;

Ψέμα τρίτο. «Είναι αντικειμενικοί οι δείκτες για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού». Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπ' όψιν, πληθωρισμός και παραγωγικότητα της οικονομίας, για τον σχηματισμό του μαθηματικού τύπου είναι πολιτική επιλογή της Κυβέρνησης και γίνεται ξεκάθαρα από ταξική σκοπιά για λογαριασμό των επιχειρηματικών ομίλων, δηλαδή η τράπουλα είναι από τα πριν σημαδεμένη για το πώς θα διαμορφωθεί ο κατώτατος μισθός. Είναι χαρακτηριστικά όσα βγήκαν στη δημοσιότητα τελευταία με αφορμή τη γαλλική φόρμουλα. Τι δήλωσε η ίδια η Υπουργός; «Στη Γαλλία λαμβάνουν υπ' όψιν την παραγωγικότητα για κάποιες κατηγορίες εργαζομένων». Δηλαδή τι λέτε; Μια χαρά μπορεί η κάθε κυβέρνηση, όπως γίνεται στη Γαλλία, να μαγειρέψει τα στοιχεία όπως τα θέλει για να δικαιολογήσει τον κατά τα άλλα αντικειμενικό ορισμό του κατώτατου μισθού. Προφανώς, σε καμία περίπτωση δεν λαμβάνονται υπ' όψιν οι αντικειμενικές ανάγκες των εργατικών λαϊκών οικογενειών.

Ψέμα τέταρτο. «Προστατεύουμε τους δημόσιους υπαλλήλους. Ένας μισθός για όλους». Για ποια προστασία μιλάτε; Όταν και με το παρόν νομοσχέδιο νομιμοποιείτε την αρπαγή του δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου μισθού στο δημόσιο; Και τελικά, όταν μιλάτε για έναν μισθό για όλους, μήπως έχετε στον ορίζοντα την εξίσωση προς τα κάτω των μισθών και του ιδιωτικού τομέα; Μήπως προετοιμάζετε την κατάργηση του δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου μισθού και στον ιδιωτικό τομέα;

Ψέμα πέμπτο. «Το νομοσχέδιο προήλθε μετά από συζήτηση με τους κοινωνικούς φορείς». Αλήθεια; Για ποιους κοινωνικούς φορείς μιλάτε; Εκείνους που εδώ και δεκαετίες δίνουν διαπιστευτήρια εργοδοτικού και κυβερνητικού συνδικαλισμού; Που έχουν βάλει φαρδιά πλατιά την υπογραφή τους σε κάθε αντεργατικό τερατούργημα; Γιατί δεν ψελλίσατε ούτε λέξη για την πρόταση

νόμου των περίπου εξακοσίων πενήντα συνδικαλιστικών οργανώσεων, σωματείων, ομοσπονδιών, εργατικών κέντρων, που το ΚΚΕ κατέθεσε και ανέλυσε και στην ομιλία του ο εισηγητής μας; Αυτοί δεν είναι κοινωνικοί φορείς, που μάλιστα, εκπροσωπούν εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους; Αλλά προφανώς είναι φορείς που δεν σας βολεύουν, γιατί στέκονται απέναντι στην εγκληματική πολιτική σας.

Ψέμα έκτο της κυρίας Υπουργού. «Με το νομοσχέδιο ενισχύονται οι συλλογικές διαπραγματεύσεις, αφού στόχος της ευρωπαϊκής οδηγίας είναι η κάλυψη περισσότερων εργαζομένων από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας». Δεν ξέρετε να διαβάσετε; Γιατί τα αποσπάσματα από την ευρωπαϊκή οδηγία που εισάγετε και μάλιστα, στα οποία πίνετε νερό και εσείς, κύριοι του ΠΑΣΟΚ, και εσείς, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ και της Νέας Αριστεράς, και σας κατηγορούν κιόλας ότι δεν την εφαρμόζετε σωστά αυτήν την ευρωπαϊκή οδηγία, είναι ξεκάθαρα, είναι κατηγορηματικά. Λένε τα εξής: «Η παρούσα οδηγία δεν αποσκοπεί ούτε στην εναρμόνιση του επιπέδου των κατώτατων μισθών σε ολόκληρη την Ένωση ούτε στη θέσπιση ενιαίου μηχανισμού για τον καθορισμό των κατώτατων μισθών». Πού είδατε την υποχρεωτικότητα;

Λέει επίσης: «Κριτήριο αξιολόγησης της επάρκειας ή όχι του κατώτατου μισθού αποτελεί το 60% του ακαθάριστου διάμεσου μισθού ή το 50% του ακαθάριστου μέσου μισθού». Απλά μαθηματικά είναι, με βάση την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτή που, κύριοι του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΡΙΖΑ, της Νέας Αριστεράς, συμφωνείτε, κατακρίνετε την Κυβέρνηση που δεν την εφαρμόζει σωστά. Με βάση αυτήν την οδηγία σήμερα ο κατώτατος μισθός θα μπορούσε να είναι και 605,75 ευρώ, αν είχατε για δείκτη τον διάμεσο, και 653,42 ευρώ, αν είχατε για δείκτη τον μέσο μισθό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Αρα, που είδατε την υποχρεωτικότητα για τις συλλογικές συμβάσεις και ότι δήθεν η Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτή η συμμορία των μονοπωλίων, νοιάζεται, αποτελεί υπερασπιστή του κατώτατου μισθού και των εργατικών δικαιωμάτων;

Αυτά, λοιπόν, είναι τα ψέματα τα δικά σας, που ταυτόχρονα, όμως, σας ανάγκασαν να προχωρήσετε και σε μια ομολογία. Όπως είπατε, έχει συντελεστεί ήδη ένας μετασχηματισμός της αγοράς εργασίας. Έτσι είναι. Κα σφαλώς αναφέρεται σε όλο το αντεργατικό οπλοστάσιο που έχετε δημιουργήσει από κοινού Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, Νέα Αριστερά, την πράξη υπουργικού συμβουλίου από τη συγκυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας - ΠΑΣΟΚ - ακροδεξιού ΛΑΟΣ το 2011, τον νόμο Βρούτση το 2013 της συγκυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας - ΠΑΣΟΚ, που έγινε νόμος Βρούτση-Αχτσιόγλου κατά τη διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, τον νόμο Χατζηδάκη το 2021, τον νόμο Γεωργιάδη το 2023 και τώρα μπαίνει και το όνομα της κ. Κεραμέως, με το νέο έκτρωμα, στη μαρκίζα.

Μπορεί από διάφορες πτέρυγες εδώ να έχετε κάθε λόγο να ξεχάσει η εργατική τάξη τα πεπραγμένα σας, όπως, για παράδειγμα, με την πρόταση νόμου της Νέας Αριστεράς που έχει το θράσος να μιλάει για τα εξής. Είναι αποσπάσματα από το κείμενο που κατέθεσαν σαν πρόταση νόμου η Νέα Αριστερά. Αναφέρει: «Το διαλυμένο πλαίσιο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, στερώντας από τους εργαζόμενους τη δυνατότητα να διεκδικούν και να πετυχαίνουν ουσιαστικές αυξήσεις στους μισθούς. Το πλήγμα στο δικαίωμα στην απεργία με διατάξεις ποινικοποίησης και παρεμπόδισης της άσκησης του δικαιώματος αυτού από τους εργαζόμενους». Αυτά λέει στο κείμενο η Νέα Αριστερά της κ. Αχτσιόγλου και του μισού Υπουργικού Συμβουλίου της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ.

Τελειώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ: Μπορεί, λοιπόν, να έχετε κάθε λόγο να ξεχάσει η εργατική τάξη τα πεπραγμένα σας, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΡΙΖΑ, της Νέας Αριστεράς, όμως, εδώ υπάρχει το ΚΚΕ που θα

σας ξεσκεπάσει και θα δίνει όλες τις δυνάμεις για να αναπτυχθεί το εργατικό κίνημα και να τα βάλει και μ' εσάς και με το σύστημά σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο έχει ο κ. Τσίμαρης από το ΠΑΣΟΚ και να ετοιμάζεται ο κ. Στολτίδης από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΜΑΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε ένα κρίσιμο νομοσχέδιο που επιχειρεί κατ' ευφημισμόν να ενσωματώσει την οδηγία 2022/2041 της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον κατώτατο μισθό.

Η οδηγία αυτή δεν είναι απλώς ένα γραφειοκρατικό μέτρο. Είναι μια καθοριστική κίνηση για την προστασία των εργαζομένων και τη διασφάλιση επαρκών κατώτατων μισθών που θα εγγυώνται αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Η Ελλάδα ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλείται να υιοθετήσει την οδηγία αυτή, έτσι ώστε να φέρουμε την ευρωπαϊκή κανονικότητα στην αγορά εργασίας και με αυτόν τον τρόπο να προσεγγίσουμε τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Η οδηγία, πρώτον, στοχεύει στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας μέσω επαρκών κατώτατων μισθών, ώστε να συμβάλει στην ανοδική κοινωνική σύγκλιση και να μειώσει τη μισθολογική ανισότητα και δεύτερον, προωθεί τη συλλογική διαπραγμάτευση ως μέσον για την επίτευξη δίκαιων μισθολογικών ρυθμίσεων και τη μείωση της μισθολογικής ανισότητας. Αναγνωρίζει ότι τα κράτη με υψηλή κάλυψη -πάνω από 80%- από συλλογικές διαπραγματεύσεις και συμβάσεις έχουν και μικρότερο ποσοστό χαμηλόμισθων εργαζομένων.

Ωστόσο, η ελληνική Κυβέρνηση έχει επιλέξει να αγνοήσει το πνεύμα και την ουσία της οδηγίας. Αντί να ενισχυθεί ο κοινωνικός διάλογος, όπως προτείνει η οδηγία, το νομοσχέδιο βασίζεται σε έναν αλγόριθμο για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού. Κατά τα λεγόμενά σας, αυτός ο μηχανισμός προσφέρει μια αντικειμενική προσέγγιση, εισάγοντας το γαλλικό μοντέλο. Αποκρύπτουνται, όμως, θεμελιώδεις διαφορές.

Για τον καθορισμό και την επικαιροποίηση του επαρκούς κατώτατου μισθού το άρθρο 5 παράγραφος 2 και 4 της οδηγίας ορίζει ως κριτήρια τουλάχιστον τα ακόλουθα τέσσερα: Πρώτον, την αγοραστική δύναμη των νόμιμων κατώτατων μισθών, λαμβανομένου υπ' όψιν του κόστους διαβίωσης. Δεύτερον, το γενικό επίπεδο των μισθών και την κατανομή τους. Τρίτον, τον ρυθμό αύξησης των μισθών. Τέταρτον, τα εθνικά επίπεδα και τις εξελίξεις μακροπρόθεσμα στην παραγωγικότητα. Ο αλγόριθμος έχει μόνο δύο από τα προαπαιτούμενα.

Επιπλέον, η γαλλική κυβέρνηση μπορεί να αποφασίσει να αυξήσει περαιτέρω τον κατώτατο μισθό μέσα στο έτος, εάν ο πληθωρισμός αυξηθεί σημαντικά, προκειμένου να βοηθήσει τα χαμηλά εισοδήματα. Δεν υπάρχει αυτή η πρόνοια στον νόμο. Αρα, ούτε το γαλλικό μοντέλο εφαρμόζετε και αποκρύπτετε ότι η Γαλλία έχει εργασιακές σχέσεις που διέπονται κατά 94% από συλλογικές συμβάσεις. Αρα, ο αλγόριθμος αφορά το 6%.

Σε αντίθεση με το τι συμβαίνει στη Γαλλία, στην ελληνική πραγματικότητα της αγοράς εργασίας το 30% των εργαζομένων στη χώρα μας καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις, τη στιγμή που η οδηγία απαιτεί το 80%. Η αγοραστική δύναμη των Ελλήνων εργαζομένων βρίσκεται στο ναδίρ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ξεπερνώντας μόνο εκείνη της Βουλγαρίας. Η χώρα μας είναι η δεύτερη σε ποσοστό πληθυσμού που κινδυνεύει από τη φτώχεια στην Ευρώπη. Οι εργαζόμενοι στη χώρα μας δουλεύουν περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον στην Ευρώπη, ακόμα και από τους Ιάπωνες, ακόμα και από τους Αμερικανούς.

Η αναφορά της Κυβέρνησης στην αύξηση του κατώτατου μισθού στα 950 ευρώ ως καινοτομία είναι παραπλανητική, γιατί ο κατώτατος μισθός δεν αυξάνεται με το παρόν νομοσχέδιο. Έχει καθοριστεί από την Κυβέρνησή σας έως το 2027. Σήμερα καλούμαστε να δούμε πώς θα καθορίζεται ο κατώτατος μισθός πέραν του 2027. Ο αλγόριθμος που προτείνει η Κυβέρνησή σας δεν είναι επαρκής να ανατρέψει την κατάσταση. Απλά θα διασφαλίσει ότι θα παραμείνουμε δεύτεροι, στην καλύτερη περίπτωση. Σίγουρα, όμως, θα συνεχίσει να μην μπορεί να προσφέρει αυτός ο μισθός αξιοπρεπή διαβίωση σε έναν άνθρωπο ούτε για τις βασικές του ανάγκες.

Όσον αφορά στο απαιτούμενο από την εφαρμογή της ευρωπαϊκής οδηγίας για την αύξηση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, το ερώτημα είναι αν έχουμε ως κουλτούρα την κοινωνική συναίνεση και την επίτευξη συμφωνιών συλλογικών συμβάσεων. Η απάντηση είναι «έχουμε», έως το 2008 το ποσοστό κάλυψης των εργαζόμενων από συλλογικές συμβάσεις ήταν στο 83,9%. Αυτή είναι η εθνική μας παράδοση δεκαετιών, που σύμφωνα με την οδηγία πρέπει να γίνει σεβαστή και εσείς δεν τη σέβεστε με το παρόν νομοσχέδιο. Η πρόοδος μεταξύ 2018 και 2023 είναι πρακτικά μηδενική, από το 28% το 2018 φτάσαμε στο 30% το 2023. Με τις επιδόσεις αυτές η Ελλάδα κατακτά τη δεύτερη χειρότερη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πίσω μόνο από την Πολωνία.

Εσείς, λοιπόν, δεν πιστεύετε στις συλλογικές συμβάσεις και το αποδειξάτε κατά την περίοδο αυτή. Το είχε δηλώσει εξάλλου ο Πρωθυπουργός της χώρας ως Αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης το 2018 στον ΣΕΒ, ότι δεν θα επιτρέψει την αναβίωση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και χαρακτήρισε μια φορά ακόμη ως ιδεοληψίες τη βελτίωση της θέσης και της διαπραγματευτικής ικανότητας των εργαζομένων. Και έχετε νομοθετήσει συνειδητά ενάντια στην επάνοδο της κανονικότητας με τους εργασιακούς νόμους του Κώστα Χατζηδάκη του 2021 και του Άδωνι Γεωργιάδη του 2023. Και αυτό είναι και προφανές στο νομοσχέδιο.

Η Κυβέρνηση στο άρθρο 5 δεν περιγράφει σχέδιο δράσης για σύγκλιση όσον αφορά στο ποσοστό των συλλογικών συμβάσεων, αλλά ένα ευχολόγιο. Συγκροτείται επιτροπή για να θεσπίσει αυτό το σχέδιο σε έναν χρόνο. Δικαιούνται να προτείνουν οι κοινωνικοί εταίροι το σχέδιο δράσης που έχουν συμφωνήσει και στο άρθρο 7 δεν έχουν κανέναν ουσιαστικό ρόλο, αλλά αρκούνται στο να εκφράζουν τις απόψεις τους. Οι λέξεις έχουν τη σημασία τους, «δικαιούνται να προτείνουν», «εκφράζουν τις απόψεις τους». Η οδηγία αντίθετα αναφέρει «διαβούλευση και συμφωνία».

Κύριοι της Κυβέρνησης, στο ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής υποστηρίζουμε τη συλλογική διαπραγμάτευση ως μέσο καθορισμού του κατώτατου μισθού, όπως συνέβαινε στην Ελλάδα για δεκαετίες πριν από τα μνημόνια. Η ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων δεν είναι απλώς μια πολιτική επιλογή. Είναι ένας δοκιμασμένος μηχανισμός που εξασφαλίζει ότι ο κατώτατος μισθός είναι βιώσιμος και ανταποκρίνεται στις ανάγκες των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων. Επιπλέον, προάγει τη συμμετοχικότητα και τη δημοκρατία στην αγορά εργασίας.

Και το ΠΑΣΟΚ σας αποδεικνύει ότι το νομοσχέδιο δεν ενσωματώνει ούτε το πνεύμα ούτε την ουσία της οδηγίας και συγχρόνως προτείνει. Καταθέσαμε προς τούτο δύο τροπολογίες.

Η πρώτη αφορά στην επαναφορά του συστήματος καθορισμού του κατώτατου μισθού μέσω της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας και η άλλη τροπολογία αφορά την αναγνώριση της κατάστασης ότι το ποσοστό των χαμηλών συμβάσεων που έχουμε αυτή τη στιγμή οφείλεται στην υποβάθμιση της διατησίας, η οποία έπαιξε πολύ καθοριστικό ρόλο, αφού με τη μονομερή προσφυγή στη διατησία αναπαράγονταν το 25% των κλαδικών και το 1/3 των όμοιων επαγγελματικών συμβάσεων πριν την κρίση. Γι' αυτό καταθέσαμε και δεύτερη τροπολογία, όπου ζητάμε την κατάργηση του άρθρου 57 του ν.4635/2019 και την επαναφορά της δυνατότητας μονομερούς προσφυγής στη διατησία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν.1876/1990.

Και ιδού, κύριοι της Κυβέρνησης, πεδίο δόξης λαμπρό να δείξετε αν θέλετε πραγματικά να υπάρξει στροφή προς τις συλλογικές συμβάσεις, ώστε να φτάσουμε τα επίπεδα του 2008!

Κύριοι της Κυβέρνησης, η κοινωνική δικαιοσύνη δεν μπορεί να υπολογιστεί με αλγόριθμους. Χρειάζεται διάλογος, συμμετοχή και όραμα για μια βιώσιμη αγορά εργασίας που ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των πολιτών, γιατί ο κατώτατος μισθός δεν είναι μόνο ένα νούμερο, είναι και το κόστος διαβίωσης και η ακρίβεια της στέγης και το κόστος πρόσβασης στην υγεία, στα κοινωνικά αγαθά, στα πολιτιστικά αγαθά. Γιατί άλλο επιβίωση και άλλο η αξιοπρεπής διαβίωση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Ο κ. Στολτίδης έχει τον λόγο και ολοκληρώνουμε με τον κ. Ψυχολόγιο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εδώ, λοιπόν, για να πάρει η απάτη σας για τον κατώτατο μισθό φιλεργατικό χαρακτήρα, όλοι σας, Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, επιστρατεύσατε πάλι την κορυφαία απάτη, το Ευαγγέλιό σας, την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δηλαδή, θα μας τρελάνετε τελείως, την Ευρωπαϊκή Ένωση, το συνδικάτο των εφοπλιστών, των βιομηχάνων, των μεγαλεμπόρων, των τραπεζιτών, που μας έφερε στη ζωή μας παντού τα Τέμπη, που μας φέρνει υγεία στην οποία εμφανίζονται ασθένειες του προηγούμενου αιώνα, όπως στην Αγγλία, που μας λέει να καιγόμαστε και να πνιγόμαστε γιατί κοστίζει να είμαστε ασφαλείς, το συνδικάτο των παράσιτων που ιδρύθηκε ακριβώς για αυτόν τον λόγο, για να πάρει πίσω όλες τις κατακτήσεις του λαού μας, ασφάλιση, μισθούς, συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Και ενώ όλοι σας το γνωρίζετε αυτό καλά, επιμένετε να το παρουσιάζετε ως προστάτη, επιμένετε στην κοροϊδία.

Οι ίδιες σας, όμως, οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι μειώνονται ραγδαία αυτοί που μπορείτε ακόμη να εξαπατάτε. Εδώ έχετε ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ και Ελληνική Λύση ψηφίζει ότι τα λόμπι, αυτά τα κοράκια που προσπαθούν να μισώσουν τους Βουλευτές για να προωθήσουν συμφέροντα επιχειρηματικών ομίλων, είναι ζωτικό στοιχείο της δημοκρατίας. Μένει να μας πείτε ότι αυτά που σας ψιθυρίζουν αυτά τα λόμπι στα αυτιά είναι προτάσεις για την αύξηση του κατώτατου μισθού.

Για να πετύχετε, βέβαια, τη μέγιστη κοροϊδία, προσπαθείτε να παραποιήσετε τους ίδιους θεμελιακούς νόμους του σάπιου σας συστήματος, τους όρους του ανταγωνισμού, ότι στρατηγικός στόχος των επιχειρηματικών ομίλων είναι η συνεχής μείωση του μισθού και αυτό θα γίνεται συνεχώς μέχρι να το πάρει απόφαση ο λαός αλλιώς, για επικράτηση, φυσικά, στον διεθνή ανταγωνισμό. Αυτή τη στρατηγική μείωση του μισθού θεωρείτε εσείς ότι βρήκατε τρόπο να την παρουσιάσετε ως αύξηση. Σε λίγο θα μας πείτε ότι ανοίγετε και τον δρόμο για τον σοσιαλισμό.

Ο αγορητής, βέβαια, του ΚΚΕ συνέτριψε τα ιδεολογικά σας κατασκευάσματα. Η όποια ονομαστική αύξηση αφήνει πίσω ένα μεγάλο κομμάτι της αγοραστικής δυνατότητας, που απλά σημαίνει περισσότερα κέρδη για το κεφάλαιο και αυτό φαίνεται από τα στοιχεία. Έτσι, ο σημερινός μισθός είναι από αυτόν του 2012 κοντά στα 40% χαμηλότερος στην αγοραστική δύναμη και αυτός που λέτε ότι θα αυξήσετε -κοντά στις εκλογές ακούγεται αυτό- στα 950 ευρώ, χωρίς την πρόταση των συνδικάτων που κατέθεσε το Κομμουνιστικό Κόμμα για τριετίες, επιδόματα κ.λπ., θα είναι επιπλέον υποχώρηση της αγοραστικής δύναμης σε σχέση με σήμερα, γιατί εκτός από τα «κοράκια» της ενέργειας, τους σουπερ-μάρκεταδες, τους τραπεζίτες κ.λπ., με βάση το Ταμείο Ανάκαμψης ετοιμάζετε και άλλα «κοράκια» να «μασουλάνε» ότι προλάβουν από τον μισθό και στο νερό και στην ασφάλιση κ.λπ..

Έχετε πάρει χαμπάρι ότι βράζει ο τόπος, ότι οι εργαζόμενοι ζεσταίνουν τις μηχανές του αγώνα; Ιδρύονται γοργά σωματεία παντού. Ετοιμάζουν διεκδικήσεις, παλεύουν για συλλογικές συμβάσεις όλο και περισσότεροι για να επιβάλουν αυτά που καταργήσατε όλοι μαζί, την υποχρεωτικότητα, την επεκτασιμότητα κ.λπ., γιατί ξέρουν ότι κινείστε αλλού. Αυτά είναι που θέλετε να επιβραδύνετε, να τα αδρανοποιήσετε, ώστε να περάσει το «αφήστε τους αγώνες, θα σας βολέψει η Κυβέρνηση». Βεβαίως είστε γελασμένοι και το δείχνουν τα στοιχεία στο εργατικό κίνημα.

Αφού όλοι σας, Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ χτυπίστε εδώ να μας πείσετε ότι στηρίζετε τον μισθό, τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, τι γίνεται; Ξεχάσατε να ενημερώσετε τα στελέχη σας στο συνδικαλιστικό κίνημα; Διότι εκεί, στα σωματεία, στις ομοσπονδίες, τα στελέχη σας όχι μόνο δεν οργανώνουν αγώνες, αλλά παραδίδουν στην εργοδοσία ό,τι έχει κατακτηθεί, στις περισσότερες περιπτώσεις σε κοινά ψηφοδέλτια για να αντιμετωπίσετε τις ταξικές δυνάμεις, αφού χάνετε το ένα μετά το άλλο εργατικό κέντρο, τη μία μετά την άλλη ομοσπονδία. Αλλού, λοιπόν, υπογράφετε μειώσεις, αλλού υπογράφετε μαζί, αλλού υπογράφετε κατάργηση κλιμακίων για να πέφτουν οι μισθοί προς

τον κατώτατο, αλλά και να «χωνεύονται» ενδεχόμενες τριετίες λόγω προσωπικής διαφοράς. Αλλού νοθεύετε τους συσχετισμούς για να ακυρώσετε αγώνες μέσω αντιπροσωπευτικότητας. Αν έχετε εσείς άλλο παράδειγμα, να μας το πείτε.

Αν κάποιος χρειάζεται, φυσικά, διευκρινίσεις, να το κάνουμε και πιο συγκεκριμένο. Το γκρέμισμα δηλαδή, του μέσου μισθού κατά 149 ευρώ, 12%, έχει την υπογραφή σας. Το πετύχατε, εσείς το πετύχατε. Μάλλον προσπαθείτε βέβαια, απ' ό,τι φαίνεται, να στείλετε όλους τους μισθούς στην «ασφάλεια» του κατώτατου.

Αλλά και τα υπόλοιπα, τα μικρότερα κόμματα, πολύ κλάμα, πολλή μοιρολατρία για την καημένη αυτή την εργατική τάξη. Σε καμμία εκδήλωση, σε καμμία επέτειο λέτε «η ισχύς εν τη ενώσει», «τίποτα δεν χαρίζεται χωρίς αγώνα» και άλλα τέτοια. Εδώ τίποτα. Οργάνωση αγώνα. Ξέρετε πως ό,τι κατακτήθηκε είναι στην οργάνωση, στα σωματεία, στον αγώνα. Τσιμουδιά, άχνα για μια παρότρυνση στους ψηφοφόρους σας. Αρκεί να μην τα υιοθετήσει βέβαια η εργατική τάξη. Καταλαβαίνουμε ότι θέλει μια προσοχή. Υπάρχει και το 3% όριο για την είσοδο στη Βουλή.

Σ' ένα πράγμα συμφωνούμε μαζί σας, ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να αμείβονται με βάση την παραγωγικότητα, δηλαδή με βάση αυτό που μόνο αυτοί παράγουν, δηλαδή τα 15 δισ. στους επιχειρηματικούς ομίλους και τα 7 δισ. στο NATO, τον προϋπολογισμό, τα 3,5 δισ. κέρδη των τραπεζών ή μόνο της ΔΕΗ 1,3 δισ. μέσα σε εννιά μήνες, τα 21 δισ. των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο τον τελευταίο χρόνο, τα 87 δισ. που τα ψάχνετε και δεν θα βρίσκετε που τα χρωστάνε οι πιο ισχυροί επιχειρηματικοί όμιλοι, τα ατελείωτα δισεκατομμύρια που τα δίνουν εφοπλιστές, τραπεζίτες και άλλοι. Αυτά εδώ είναι ένα μικρό κλάσμα από αυτά που αφήσατε να φαίνονται, γιατί έχετε ψηφίσει όλοι να «σουλατσάρουν» στις offshore.

Αυτή, λοιπόν, είναι η παραγωγικότητα, είναι όλα των εργαζομένων και χωράνε πάρα πολλές φορές στο διεκδικητικό πλαίσιο, στον πρωτοφανή αριθμό των συνδικάτων που συμμετέχει σ' αυτό.

Με αυτόν τον αλγόριθμο θα παλέψουν πολλές χιλιάδες περισσότεροι εργαζόμενοι απέναντι και σε αυτό σας το έκτρωμα, γιατί αυτός ο αλγόριθμος είναι «κρυστάλλινος» και έχει μόνο τίτλο. Νόμος είναι το δικό του εργάτη και δεν έχει διαψεύσει ποτέ κανέναν. Με αυτόν τον αλγόριθμο, λοιπόν, οι λιμενεργάτες του Πειραιά, οι οικοδόμοι, οι μεταλλωρύχοι της Χαλκιδικής, οι εργαζόμενοι σε «Efood» και «Wolt» ξεμπερδεψαν και με τους ανθρώπους σας στο εργατικό κίνημα, πέταξαν στα αζήτητα τα εκτρώματα Χατζηδάκη-Γεωργιάδη, ακύρωσαν μνημονιακούς όρους.

Αν κάτι είναι πλέον το πιο εύκολο να μαντέψει κάποιος στη χώρα μας, είναι η συμβολή του Κομμουνιστικού Κόμματος σε όλες αυτές τις νίκες, αλλά και σε αυτές που έρχονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε τον κ. Στολτίδη.

Ο κ. Ψυχογιός, τελευταίος ομιλητής για απόψε, έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας τη στιγμή που τα επίσημα στοιχεία λένε ότι στην Ελλάδα είμαστε πρωταθλητές στην υπερεργασία. Είμαστε πρώτοι, δηλαδή, με 39,8 ώρες την εβδομάδα σε ένταση και σε ποσότητα παροχής υπηρεσιών και εργασίας στην Ελλάδα.

Επίσης, συζητάμε το νομοσχέδιο μέσα σε άλλα στοιχεία που λένε ότι ενώ είμαστε πρωταθλητές στις ώρες εργασίας, είμαστε στις τελευταίες θέσεις σε σχέση με τις αναρρωτικές άδειες που δικαιούνται και παίρνουν τελικά οι εργαζόμενοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουμε και έναν πραγματικά επικίνδυνο αριθμό εργατικών ατυχημάτων, εκατοντάδες εργατικά ατυχήματα μόνο τους πρώτους δέκα μήνες του 2024.

Τα λέω αυτά για να ξέρουμε την πραγματικότητα και σε ποιο πλαίσιο έρχεται αυτό το νομοσχέδιο που θα έπρεπε πολύ περισσότερα να διασφαλίσει, πολύ περισσότερα να προβλέψει και να κατοχυρώσει σε σχέση με αυτά που έχει ανάγκη η κοινωνία.

Η ελληνική Κυβέρνηση, λοιπόν, φέρνει με οριακή χρονική επάρκεια -γιατί άργησε καταλυτικά δύο χρόνια, που ήταν το πε-

ριθώριο που υπήρχε από την Ευρωπαϊκή Ένωση- να φέρει μια ευρωπαϊκή οδηγία η οποία προβλέπει επαρκείς κατώτατους μισθούς και στην ουσία αποτελεί αποτέλεσμα αγώνων και της ευρωμάδας της Αριστεράς, αλλά και των προοδευτικών δυνάμεων σε ένα Ευρωπαϊκό βούλαιο το οποίο όλο και σκοτεινιάζει προς τα ακροδεξιά.

Το νομοσχέδιο δίνει προτεραιότητα στον κατώτατο μισθό που καθορίζεται από την Κυβέρνηση μέσω αλγορίθμου, αντί να προωθεί και να ενισχύει τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, όπως περιγράφεται στην οδηγία και ήταν και πρόταση δική μας και από το '19 έως το '23 ως αντιπολίτευση, αλλά και μετά τις τελευταίες εκλογές που έχουμε φέρει εδώ πολλές φορές και με τροπολογίες και με προτάσεις νόμου.

Αυτή η προσέγγιση, λοιπόν, αντί να ενισχύει, όπως είπα πριν, τη θέση των εργαζομένων και τον ρόλο των συνδικάτων και των φορέων των εργαζομένων, στην ουσία τούς αποδυναμώνει και τους βγάζει εκτός. Πράγματι, εκτός από την αποδυνάμωση έχουμε και ποινικοποίηση τα τελευταία χρόνια της συνδικαλιστικής δράσης και έχουμε και παραδείγματα από τον νομό μου, όπως σε εργατικό κέντρο της Κορίνθου που πλήρωσαν ακριβά το τίμημα των διεκδικήσεων δύο εργαζόμενοι, απολύθηκαν και χρειάστηκε η παρέμβαση του εργατικού κέντρου για να παραμείνουν στις θέσεις τους.

Όμως, στην ουσία έρχεται σε αντίθεση με την ίδια την οδηγία, το γράμμα και το πνεύμα της, που υποστηρίζει ένα πλαίσιο που διευκολύνει και ενισχύει τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και καλεί ρητά τα κράτη-μέλη να καταρτίσουν ένα σχέδιο δράσης για την αύξηση της κάλυψης και της επάρκειας των συλλογικών συμβάσεων εργασίας με στόχο το 80%, που αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα βρισκόμαστε στο 25% της κάλυψης. Υπολείπεται, λοιπόν, της επίτευξης αυτού του στόχου, καθώς δεν περιλαμβάνει ούτε έναν σαφή χάρτη πορείας και συγκεκριμένα μέτρα για να φτάσουμε σε αυτό το ποσοστό. Αντ' αυτού, το νομοσχέδιο προτείνει μια μακρά διαδικασία διαβούλευσης που στην ουσία θα μπορούσε να καθυστερήσει ακόμη περισσότερο την εφαρμογή τους.

Αντί, λοιπόν, να ενισχύσει αυτό που πραγματικά είναι ο πυρήνας της οδηγίας, το νομοσχέδιο αναθέτει στους κοινωνικούς εταίρους συμβουλευτικό, μη δεσμευτικό ρόλο στη διαδικασία καθορισμού του κατώτατου μισθού με μια Επιτροπή Διαβούλευσης. Διατηρεί, λοιπόν, η Κυβέρνηση τον τελευταίο λόγο στον καθορισμό του κατώτατου μισθού, μειώνοντας ουσιαστικά την επιρροή των κοινωνικών εταίρων στις μισθολογικές διαπραγματεύσεις.

Περατέρω ανησυχίες προκύπτουν και από την άρνηση της Κυβέρνησης να επαναφέρει -κύριε Υπουργέ, το γνωρίζετε και ως δικηγόρος- το συλλογικό εργατικό δικαίο. Ήταν κάτι το οποίο διαχθήκαμε και στις νομικές σχολές και τώρα, μετά κυρίως το 2012 και το δεύτερο μνημόνιο, έχει εντελώς αποδιαισθηθεί. Είναι βασικές αρχές των συλλογικών διαπραγματεύσεων που ίσχυαν μέχρι το 2012 και σίγουρα δεν είναι ούτε απαρχαιωμένα ούτε παλιά όλα αυτά που προβλέπονται. Αποτελούν αποτέλεσμα κατακτήσεων και αγώνων του λαού μας και παγκοσμίως. Είναι προς όφελος και των εργαζομένων και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Και δεν είναι μίζερια. Δεν μπορεί να είναι μίζερια ή κάτι παρωχημένο η επεκτασιμότητα των συλλογικών συμβάσεων ή η μονομερής προσφυγή στη διατηρία ή η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης ή το δικαίωμα της απεργίας. Αυτά είναι ζητήματα που τα έχουμε κατακτήσει. Θα έπρεπε ως Ευρώπη να τα εμβαθύνουμε κιόλας. Να πάμε στο τριανταπεντάωρο, να πάμε στον περισσότερο ελεύθερο χρόνο για τους εργαζόμενους, να πάμε σε μια τεχνητή νομισμική που θα λειτουργεί προς όφελος των εργαζομένων και της βάσης και μετά προς όφελος της παραγωγικότητας.

Εδώ το νομοσχέδιο ισχυρίζεται ότι εμποδίζει τη μείωση του κατώτατου μισθού και επιτρέπει το πάγωμα υπό ορισμένες συνθήκες, όπως η αύξηση της ανεργίας ή οι εξαιρετικές καταστάσεις. Αυτό το πάγωμα σε συνδυασμό με την αύξηση των τιμών του πληθωρισμού μειώνει αποτελεσματικά, τελικά, την αγοραστική δύναμη του ίδιου του κατώτατου μισθού. Και τα ίδια τα στοιχεία του ΟΟΣΑ λένε ότι αυτή τη στιγμή είμαστε τρίτοι από το τέλος σε τριάντα πέντε χώρες στην κατηγορία των πραγματικών μέσων μισθών και δεύτερη από το τέλος -τα στοιχεία της Eurostat- στην

αγοραστική δύναμη. Άρα, στην ουσία τραβάτε προς τα κάτω ακόμα αυτή την αγοραστική δύναμη.

Αναθέτει το Υπουργείο στην επιθεώρηση εργασίας την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τον κατώτατο μισθό και σωστά, αλλά σε μια επιθεώρηση εργασίας -το έχουμε συζητήσει και με άλλη ευκαιρία- η οποία χρειάζεται στελέχωση, χρειάζεται ενίσχυση, χρειάζεται εξουσίες και πόρους για να έχει αποτελεσματική εποπτεία. Το επιβεβαιώνω και αυτό από τον νομό μου όπου είναι ελάχιστοι άνθρωποι που καλούνται να κάνουν αυτό το πάρα πολύ κρίσιμο έργο έχοντας αφαιρεθεί και πολλά νομοθετικά εργαλεία από αυτούς.

Δεν αντιμετωπίζεται με το νομοσχέδιο η επικράτηση των ευέλικτων ρυθμών εργασίας, οι οποίες συχνά υπονομεύουν τα πρότυπα του κατώτατου μισθού οδηγώντας σε χαμηλότερες συνολικά αποδοχές. Και έχει αντιστραφεί αυτή τη στιγμή το ποσοστό ελαστικής ή μερικής απασχόλησης με την πλήρη απασχόληση.

Σε αυτό το σημείο, κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες κύριοι συνάδελφοι, για να πω και τη θέση μας, θα αναφερθώ σε κάτι που πρακτικά μπορεί ο κόσμος να το γνωρίζει και να το καταλάβει ότι ήταν κάτι το οποίο εφαρμόσαμε εμείς ως κυβέρνηση από το 2018 και μετά κυρίως. Είναι παρεμβάσεις οι οποίες βελτίωσαν τη θέση των εργαζομένων και το εισόδημά τους, πέρα από ένα νομοσχέδιο, πριν το 2018 για την ίση μεταχείριση σε όλους τους χώρους εργασίας.

Είχαμε τον βάσιμο λόγο απόλυσης, την αιτιολογημένη απόλυση που ήταν ένα εργαλείο στα χέρια των εργαζομένων απέναντι στις αυθαίρετες απολύσεις. Το καταργήσατε αμέσως, τον Αύγουστο του 2019. Είχαμε τη συνευθύνη των εργολάβων: σε πάρα πολλά εργατικά ατυχήματα κανένας δεν αναλαμβάνει την ευθύνη από εργολάβους και υπερεργολάβους και την αρχική εταιρεία που είναι ανάδοχος. Είχαμε τις τριμερείς συμφιλιωτικές συναντήσεις και συσκέψεις στο Υπουργείο Εργασίας οι οποίες είχαν μεγάλη αποτελεσματικότητα.

Και πάλι επιβεβαιώνω από βιομηχανίες του νομού μας, που παρβίαζαν δικαιώματα, ότι ερχόντουσαν στο Υπουργείο οι εργαζόμενοι με τα συνδικάτα τους και οι εργοδότες και βρίσκαμε λύσεις με την τήρηση της νομοθεσίας ή τη στελέχωση της επιθεώρησης εργασίας που είχε κάνει φοβερή δουλειά με πρόστιμα ακόμα και σε κεντρικές συστημικές τράπεζες για απλήρωτες υπερωρίες, οι οποίες μετά στην ουσία συμμορφώθηκαν με αυτό και έστελναν μηνύματα στους εργαζόμενους να φύγουν στην ώρα τους.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Εκτός αυτών ήταν η πρώτη αύξηση του κατώτατου μισθού που έγινε επί των ημερών μας και η κατάργηση του υποκατώτατου που η κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας - ΠΑΣΟΚ είχε ψηφίσει παλαιότερα. Ήταν ένας επονειδιστος, ένας προσβλητικός μισθός για τους νέους ανθρώπους και τους νέους εργαζόμενους.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι υπήρξε και επαναφορά πολλών συλλογικών συμβάσεων που είχε αποτέλεσμα να πολλαπλασιαστούν οι κλάδοι οι οποίοι καλύπτονταν από αυτές τις συλλογικές συμβάσεις και αυτό είχε ως άμεσο αποτέλεσμα την αύξηση σε κάποιες περιπτώσεις ακόμα και 300 ευρώ στους μηνιαίους μισθούς σε συγκεκριμένους κλάδους. Άρα, υπάρχει άλλος δρόμος.

Κλείνω με αυτό. Πραγματικά ευχαριστώ για την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει άλλος δρόμος. Υπάρχουν κινήσεις που μπορούν να γίνουν. Υπάρχουν ακόμη μνημονιακοί νόμοι οι οποίοι πρέπει να καταργηθούν για να αποκατασταθεί η αγορά εργασίας, αλλά για εμάς είναι θέμα αρχής. Είναι οι ιδέες μας, απαντάνε στις σύγχρονες ανάγκες. Και αυτό θα το παλέψουμε και μέσα στη Βουλή με ό,τι εργαλείο έχουμε και με συμμαχίες μέσα και έξω από αυτήν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστώ.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.55' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 5 Δεκεμβρίου 2024 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης: «Ένσωμάτωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση - Αναπροσαρμογή μισθών προσωπικού δημοσίου τομέα - Ρυθμίσεις για τον καθορισμό κατώτατου μισθού για τα έτη 2025, 2026 και 2027» και β) ειδική ημερήσια διάταξη και λήψη απόφασης σύμφωνα με τα άρθρα 62 του Συντάγματος και τα άρθρα 43Α και 83 του Κανονισμού της Βουλής, για τις αιτήσεις άρσης ασυλίας των Βουλευτών κ.κ. Χουσεΐν Ζεϊμπέκ, Μπουρχάν Μπαράν, Ιωάννη Καλλιάνου και Ζωής Κωνσταντοπούλου.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ